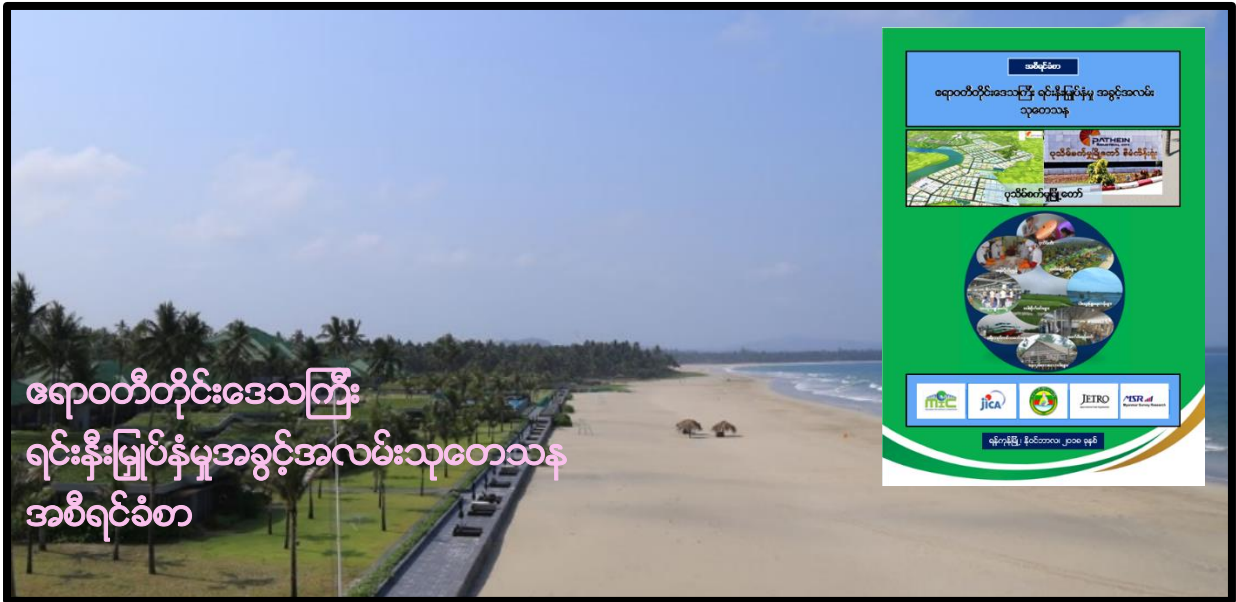

အစီရင်ခံစာ

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အခွင့်အလမ်း သုတေသန

ရန်ကုန်မြို့၊ နိုဝင်ဘာလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်

ပုံနှိပ်ခြင်း	ရန်ကုန်မြို့၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ	
ဦးဆောင်လမ်းညွှန်ခြင်း		မြန်မာနိုင်ငံရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကော်မရှင် အတွင်းရေးမှူးများအဖွဲ့ (ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့်ကုမ္ပဏီများညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန) အမှတ် ၁၊ သစ္စာလမ်း၊ ရန်ကင်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။ ဖုန်း၊ ၉၅ ၁ ၆၅၈၁၂ ဖက်က်စ်၊ ၉၅ ၁ ၆၅၈၁၄၃ ဝက်ဘ်ဆိုက်၊ http://www.dica.gov.mm
ကူညီထောက်ပံ့ခြင်း		ဂျပန်နိုင်ငံတကာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအေဂျင်စီ (မြန်မာရုံး) # ၇၀၁ ဆာကူရာတာဝါ၊ ၃၃၉၊ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းလမ်း၊ ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။ ဖုန်း၊ ၉၅ ၁ ၂၅၅၄၇၃~၆ ဖက်က်စ်၊ ၉၅ ၁ ၂၅၅၄၇၇ ဝက်ဘ်ဆိုက်၊ http://www.jica.co.jp/myanmar/index.html
		ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့
		ဂျပန်နိုင်ငံပြည်ပကုန်သွယ်ရေးအဖွဲ့
အကောင်အထည်ဖော်ခြင်း		မြန်မာဆာဗေးသုတေသနကုမ္ပဏီလီမိတက် ရန်ကုန်ဘူတာကြီးအဆောက်အဦ၊ ကွမ်းခြံလမ်း၊ မင်္ဂလာတောင်ညွန့်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။ ဖုန်း၊ ၉၅ ၁ ၃၇၀၄၆၄ ဖက်က်စ်၊ ၉၅ ၁ ၂၅၄၂၆၃ အီးမေးလ်၊ msr@myanmarsurveyresearch.com ဝက်ဘ်ဆိုက်၊ www.myanmarresearch.com

© မူပိုင်ခွင့်၊ မြန်မာနိုင်ငံရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကော်မရှင် (၂၀၁၈ ခုနှစ်)

❖ Acronyms

AMD	စက်မှုလယ်ယာဦးစီးဌာန
AR	Ayeyarwady Region
ARCCI	Ayeyarwady Region Chamber of Commerce and Industry
ARCEA	Ayeyarwady Region Construction Entrepreneurs Association
ARG	Ayeyarwady Region Government
CGI	Credit Guarantee Insurance (system)
COD	Cash on delivery
CSO	Central Statistical Organization, Ministry of Planning and Finance
DICA	Directorate of Investment and Company Administration
DRTA	Directorate of Road Transport Administration
DWT	Deadweight ton
EIA/SIA	Environment Impact Assessment and Social Impact Assessment
ENG	English
ESIA	Environmental and Social Impact Assessments
GAHP	Good animal husbandry practices
GAP	ကောင်းမွန်သောစိုက်ပျိုးမှုအကျင့်
GDP	အကြမ်းအမျိုးသားထုတ်လုပ်မှု
MSR	မြန်မာ့ဆေးပေးသုတေသနအဖွဲ့
GMP	ကောင်းမွန်သောထုတ်လုပ်မှုအကျင့်
GSP	Generalized system of preferences
GTI	Government technical institute
HSD	High speed diesel
IATA	International Air Transport Association
ICAO	International Civil Aviation Association
JETRO	Japan External Trade Organization
JICA	ဂျပန်နိုင်ငံအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအေဂျင်စီ
KOICA	ကိုရီးယားအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအေဂျင်စီ
MADB	မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်
MCEA	Myanmar Construction Entrepreneurs Association
MIC	Myanmar Investment Commission
MITT	Myanmar International Thilawa Terminal Port
MLFDB	Myanmar Livestock and Fisheries Development Bank
MMR	Myanmar
MOEE	Ministry of Electricity and Energy
MOGE	Myanma Oil and Gas Enterprise
MPE	Myanma Petrochemical Enterprise
MPPE	Myanma Petroleum Product Enterprise
MPT	Myanma Post and Telecommunications
MPTA	Myanma Petroleum Product Trading Association
MS	Motor spirit (petrol)
MSME	Micro, small and medium-sized enterprises
PIC	Patheingyi Industrial City
PPP	Polypropylene (bag) – ပီနန်အိတ်
PPP	Public-private partnership
SME	Small and medium enterprises
VTC	Vocational Training Centre (Patheingyi Industrial City)

❖ Terms

Myanma:	“Myanmar” denotes the country and people and also is used as an adjective. However, government departments and enterprises use “Myanma” (without ‘r’) as an adjective. Hence, the names of some government enterprises will be found starting with “Myanma” in their names. eg Myanma Petrochemical Enterprise
Paddy:	Grain in the husk that has not been milled. (<i>zabar</i> in Myanmar)
Purchase depot:	The phrase “purchase depot” is literally translated from Myanmar. It is also translated as “Brokerage House.” It is a kind of large dealing centre which buys agricultural produce—rice and pulses—and re-distribute within the country or export them.
Rice:	Grain whose husk has been removed by milling (<i>hsan</i> in Myanmar)
U:	“U” is an honorific used before the name of a Myanmar male adult. It is an equivalent of Mr.
Daw:	“Daw” is an honorific used before the name of a Myanmar female adult, single or married. It is an equivalent of Miss/Ms/Mrs.
Seasons in Myanmar:	Myanmar has three seasons: Hot season (summer) (3 months: Mar – May), rainy season (monsoon season) (5 months: Jun – Oct), and cool season (4 months: Nov – Feb).
Fiscal year:	“Fiscal year” in this report refers to the period from April of a year to March of the following year.

❖ Measuring systems

System	Sample product	Units
Volume measuring	Rice, some agricultural produce	8 tinfuls = 1 pyi
		16 pyi's = 1 basket
	Tin = condensed milk tin	
Weighting measuring		100 ticals = 1 viss

Conversion			
Weight	1 viss	=	1.63293 kg (= 3.6 lb)
Volume (rice)	1 basket	=	3.33 kg
Volume (rice)	1.5 baskets	=	50 kg (1 bag)

ဤစာမျက်နှာအား အဖြူသားလွတ်ထားရန်

❖ မာတိကာ

အတိုကောက်စကားလုံးများ-----	၂
အသုံးအနှုန်းများနှင့်တိုင်းတာမှုစနစ်များ-----	၃
ဇယားများ၊ ကားချပ်များနှင့်မြေပုံများ-----	၈
အမှာစကား-----	၁၁
အကျဉ်းချုံးဖော်ပြခြင်း-----	၁၂
နိဒါန်း-----	၁၈

အမျိုးသားနှင့်တိုင်းဒေသကြီးဆိုင်ရာအကြောင်းအချက်များ

အမျိုးသားလူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ	
ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအလိုက်ပြည်ထောင်စုလူဦးရေ-----	၂၄
တိုင်းနှင့်ပြည်နယ်များ၏လူဦးရေအချိုးများ-----	၂၅
ပြည်ထောင်စုနှင့်ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအကြားမြို့ပြနှင့်ကျေးလက်လူဦးရေများနှိုင်းယှဉ်မှု-----	၂၅
အမျိုးသားအကြမ်းထုတ်လုပ်မှု (ဂျီဒီပီ) တွင် ကဏ္ဍအလိုက်အချိုးပါဝင်မှု-----	၂၅
အမျိုးသားအကြမ်းထုတ်လုပ်မှု (ဂျီဒီပီ) တွင် ကဏ္ဍခွဲအလိုက်အချိုးပါဝင်မှု-----	၂၆
၂၀၁၅-၁၆ နှင့် ၂၀၁၆-၁၇ ဘဏ္ဍာနှစ်များအကြားဂျီဒီပီဖွံ့ဖြိုးမှုနှိုင်းယှဉ်ခြင်း-----	၂၆
အာဆီယံဒေသအတွင်း တခြားသောနိုင်ငံများ၏လူဦးရေများနှင့်နှိုင်းယှဉ်မှု-----	၂၇
မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအခြေအနေ-----	၂၇
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ-----	၃၀

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပတ်သက်သောအခြေခံအချက်အလက်များ	
အခြေခံအချက်အလက်များ - ဆွဲဆောင်နေသောဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး-----	၃၅

တည်ရှိနေသောနှင့်အလားအလာရှိသောရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအခွင့်အလမ်းများ

၁ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ	
၁.၁ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍအားခြုံငုံဖော်ပြမှု-----	၃၈
၁.၂ ဆန်စပါး-----	၄၀
၁.၃ ပဲအမျိုးမျိုး-----	၄၂
၁.၄ ဆီထွက်သီးနှံများ-----	၄၃
၁.၅ ငရုတ်သီး-----	၄၅
၁.၆ ငှက်ပျောသီး-----	၄၅
၁.၇ သရက်သီး-----	၄၆
၁.၈ သီဟိုဠ်စေ့-----	၄၇
၁.၉ ပိန်းရိုးခြောက်-----	၄၉
၁.၁၀ ပိလောပိန်-----	၅၀
၁.၁၁ အုန်းသီး-----	၅၂
၁.၁၂ ဝဥ (Konjac)-----	၅၄
၂ သစ်တောကဏ္ဍ	
၂.၁ သစ်တောကဏ္ဍအားခြုံငုံဖော်ပြမှု-----	၅၇
၂.၂ ဝါးအခြေခံထွက်ကုန်များ - ငါးများတံများ-----	၅၇
၂.၃ ဝါးနှင့် ကြိမ်ထွက်ပစ္စည်းများ-----	၅၈
၂.၄ ရော်ဘာ-----	၅၉
၂.၅ အကေးရှားမန်ဂျန်ပင်နှင့်ယူကလစ်ပင်-----	၆၂
၃ ထုတ်လုပ်မှုကဏ္ဍ	
၃.၁ ထုတ်လုပ်မှုကဏ္ဍအားခြုံငုံသုံးသပ်မှု-----	၆၄
၃.၂ ဆန်စက်များ-----	၆၄
၃.၃ သစ်အခြေခံထွက်ကုန်များ၊ အထပ်သား-----	၆၇
၃.၄ စားသုံးဆီစက်များ-----	၆၇

၃.၅	ရေခဲစက်ရုံ	၆၈
၃.၆	သောက်ရေသန့်	၆၉
၃.၇	ဖိနပ်များ	၇၀
၃.၈	ဆားစက်	၇၁
၃.၉	ဓာတ်မြေဩဇာ	၇၃
၃.၁၀	ဖီဝါတ်မြေဩဇာ	၇၅
၃.၁၁	ပုသိမ်ထီး	၇၆
၃.၁၂	ပုသိမ်ဟာလဝါ၊ ရိုးရာမုန့်	၇၈
၃.၁၃	ကြက်အူချောင်း၊ ဝက်အူချောင်း	၇၉
၃.၁၄	စည်သွတ်ဘူးအစားအစာထုတ်လုပ်ရေး	၈၀
၃.၁၅	ကပ်စေးနဲ့ထုတ်လုပ်ရေး	၈၁
၃.၁၆	အုန်းဆံကြိုး	၈၁
၄	ရေလုပ်ငန်းကဏ္ဍ	
၄.၁	ရေလုပ်ငန်းကဏ္ဍအားခြုံငုံဖော်ပြမှု	၈၄
၄.၂	ကမ်းလွန်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	၈၆
၄.၃	ပင်လယ်ပုစွန်	၈၇
၄.၄	ရေချိုငါး/ပုစွန်	၈၉
၄.၅	အအေးခန်းစက်ရုံ	၈၉
၄.၆	ငါး၊ ပုစွန်ထွက်ကုန်များ	၉၀
၅	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးကဏ္ဍ	
၅.၁	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍအားခြုံငုံဖော်ပြမှု	၉၅
၅.၂	ကြက် (အသားစား)	၉၅
၅.၃	အမဲသားနှင့် အမဲခြောက် (အမဲသားစည်သွတ်ဘူးထုတ်လုပ်မှု)	၉၆
၅.၄	ဝက်	၉၇
၅.၅	ဘဲ (ဥစား)	၉၈
၅.၆	ကြက် (ဥစား)	၉၉
၆	ဟိုတယ်နှင့် ခရီးသွားလုပ်ငန်းကဏ္ဍ	
၆.၁	ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလုပ်ငန်းကဏ္ဍအားခြုံငုံဖော်ပြမှု	၁၀၁
၆.၂	ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလုပ်ငန်းများ	၁၀၂
၇	သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးကဏ္ဍ	
၇.၁	သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍအားခြုံငုံဖော်ပြမှု	၁၀၅
၇.၂	ကုန်းလမ်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး၊ ခရီးသည်များ	၁၀၇
၇.၃	ကုန်းလမ်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး၊ ကုန်စည်	၁၀၇
၇.၄	ရထားသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	၁၀၉
၇.၅	စက်လှေ/သင်္ဘောဖြင့်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး၊ ခရီးသည်/ကုန်စည်	၁၁၀
၇.၆	အဝယ်ဒိုင် (အကြီးစားကုန်သွယ်သူ)	၁၁၁
၈	လူသားအရင်းအမြစ်များကဏ္ဍ	
၈.၁	လူသားအရင်းအမြစ်ကဏ္ဍအားခြုံငုံဖော်ပြမှု	၁၁၃
၈.၂	လုပ်သားအင်အား	၁၁၄
၈.၃	သက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာကျောင်းများ	၁၁၅
၉	ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းများကဏ္ဍ	
၉.၁	ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍအားခြုံငုံဖော်ပြမှု	၁၁၇
၉.၂	ဆက်သွယ်ရေးဝန်ဆောင်မှုများ	၁၁၇
၁၀	စွမ်းအင်ကဏ္ဍ	
၁၀.၁	စွမ်းအင်လုပ်ငန်းကဏ္ဍအားခြုံငုံဖော်ပြမှု	၁၁၉
၁၀.၂	ရေနံထွက်ပစ္စည်းများ	၁၂၃
၁၀.၃	လျှပ်စစ်ဓာတ်အား	၁၂၃
၁၁	မထုတ်ဖော်ရသေးသောအခွင့်အလမ်းများ	
၁၁.၁	ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု	၁၂၆

၁၁.၂	ပုဂ္ဂလိကကျောင်း	၁၂၆
၁၁.၃	ဆံပင်ရောင်းဝယ်ရေး	၁၂၉
၁၁.၄	သင်္ဘောကျင်း	၁၃၀
၁၂	အခြားဆက်စပ်ကဏ္ဍများ	
၁၂.၁	လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ	၁၃၃
၁၂.၂	အသေးစားနှင့် အလတ်စား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ	၁၃၄
၁၂.၃	မြို့ပြလေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	၁၃၆
၁၂.၄	ဆောက်လုပ်ရေး	၁၃၇
၁၃	စက်မှုလုပ်ငန်းများနှင့် အခြားစီမံကိန်းများကဏ္ဍ	
၁၃.၁	ဧရာဝတီတိုင်းအတွင်းရှိ စက်မှုလုပ်ငန်းများနှင့် စီမံကိန်းများအား ခြုံငုံဖော်ပြမှု	၁၃၉
၁၃.၂	ပုသိမ်စက်မှုဇုန်	၁၄၀
၁၃.၃	ပုသိမ်စက်မှုမြို့တော်	၁၄၀
၁၃.၄	မအူပင်စက်မှုဇုန်	၁၄၂
၁၃.၅	ဟင်္သာတစက်မှုဇုန်	၁၄၃
၁၃.၆	ပလက်တီနမ်ပုသိမ်စီမံကိန်း	၁၄၄
၁၃.၇	ပုသိမ်ပင်လယ်ရေနက်ဆိပ်ကမ်း	၁၄၄
၁၃.၈	မြကျွန်းသာအိမ်ရာစီမံကိန်း (ပုသိမ်)	၁၄၄
၁၃.၉	Ayeyarwady Resort and Villa Development	၁၄၅
၁၃.၁၀	ကမ်းလွန်ထောက်ပံ့ရေးအခြေစိုက်စခန်း	၁၄၅
၁၃.၁၁	သဘာဝဓာတ်ငွေ့သုံးဓာတ်အားပေးစက်ရုံ	၁၄၆
၁၃.၁၂	စပါးခွံဓာတ်အားပေးစက်ရုံ (မြောင်းမြ)	၁၄၆
၁၃.၁၃	ဆန်စက်နှင့်စပါးခွံဓာတ်အားပေးစက်ရုံ (ကျိုက်လတ်)	၁၄၆
၁၃.၁၄	MSME Economic Zone ¹	၁၄၇
၁၃.၁၅	MAPCO ၏ ၂၀၁၇-၁၈ ဘဏ္ဍာနှစ်အတွင်းစာချုပ်ဖြင့်လယ်ယာလုပ်ကိုင်ခြင်း	၁၄၈
၁၃.၁၆	ဖွဲ့နုတ်စက် (မြောင်းမြ)	၁၄၈
၁၃.၁၇	Agri Food Park (မြောင်းမြ)	၁၄၈
၁၄	ဌာနဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများစနစ်တကျဆောင်ရွက်ရမည့်နည်းလမ်းအဆင့်ဆင့် (ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး)	၁၅၁
၁၅	သရုပ်ခွဲသုံးသပ်ခြင်း	
၁၅.၁	အဓိကကဏ္ဍများအားသုံးသပ်ခြင်း	၁၅၄
၁၅.၂	ကဏ္ဍခွဲများအားသုံးသပ်ခြင်း	၁၅၄
၁၅.၃	အခြားအရေးကြီးသောအကြောင်းအချက်များအားသုံးသပ်ခြင်း	၁၅၈
၁၆	သုံးသပ်ချက်များနှင့်အကြံပြုချက်များ	
၁၆.၁	သုံးသပ်ချက်များ	၁၆၀
၁၆.၂	အကြံပြုချက်များ	၁၆၁
၁၇	နောက်ဆက်တွဲများ	
၁၇.၁	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း အဓိကကျသောအဖွဲ့အစည်းများအားဆက်သွယ်ရန် အချက်အလက်များ	၁၆၂
၁၇.၂	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၏လူဦးရေ	၁၆၂
၁၇.၃	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းစီးပွားရေးလုပ်ငန်းအသင်းအဖွဲ့များ	၁၆၃
၁၇.၄	လျှပ်စစ်နှင့်စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာနအောက်ရှိ ဌာနများ/လုပ်ငန်းများ	၁၆၃
၁၇.၅	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းဓာတ်အားခွဲရုံများစာရင်း (ဖွဲ့နုတ်၊ ၂၀၁၈)	၁၆၄
၁၇.၆	ဧရာဝတီတိုင်းရှိ ခွင့်ပြုမိန့်ရပုဂ္ဂလိကဆေးရုံများ	၁၆၅
၁၇.၇	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းစာချုပ်ဖြင့်လယ်ယာလုပ်ကိုင်နေသောကုမ္ပဏီများ	၁၆၆
၁၇.၈	ကဏ္ဍခွဲများအားအသေးစိတ်အမှတ်ပေးခြင်း	၁၆၆
၁၇.၉	ရည်ညွှန်းကိုးကားချက်များ	၁၆၈

¹ MSME: Micro, Small and Medium Enterprise

❖ ဇယားများ၊ ကားချပ်များနှင့်မြေပုံများ

❖ ဇယားများ

အမျိုးသားလူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား ၁၊	တိုင်းနှင့်ပြည်နယ်အလိုက်ပြည်ထောင်စုလူဦးရေ	၂၄
ဇယား ၂၊	ပြည်ထောင်စုနှင့်ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအကြား ကျေးလက်နှင့်မြို့ပြလူဦးရေများနှိုင်းယှဉ်ခြင်း	၂၅
ဇယား ၃၊	အမျိုးသားဂျီဒီပီတွင်ကဏ္ဍအလိုက်အမျိုးအစားပါဝင်မှု	၂၆
ဇယား ၄၊	အမျိုးသားဂျီဒီပီတွင်ကဏ္ဍခွဲအလိုက်အမျိုးအစားပါဝင်မှု	၂၆
ဇယား ၅၊	၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၃၁ ရက်နေ့အထိ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအတွက်ခွင့်ပြုပြီးလုပ်ငန်းများ (ကဏ္ဍအလိုက်)	၂၇
ဇယား ၆၊	၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လ ၃၁ ရက်နေ့အထိ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအတွက်ခွင့်ပြုပြီးလုပ်ငန်းများ (နိုင်ငံအလိုက်)	၂၈
ဇယား ၇၊	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းမြို့နယ်များအား အခွန်ဖြည့်လျှော့မှုအဆင့်အရသတ်မှတ်ခြင်း	၃၀
ဇယား ၈၊	၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့မှ ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့အထိ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ	၃၁
ဇယား ၉၊	၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့မှ ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့အထိ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ (ကဏ္ဍအလိုက်)	၃၁
ဇယား ၁၀၊	၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့မှ ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့အထိ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ (အသေးစိတ်)	၃၁
ဇယား ၁၁၊	မြန်မာနိုင်ငံရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကော်မရှင်မှခွင့်ပြုပြီးသော ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ	၃၃
ဇယား ၁၂၊	မြန်မာနိုင်ငံရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကော်မရှင်မှခွင့်ပြုပြီးသောဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ (အသေးစိတ်)	၃၃
ဇယား ၁၃၊	ဂျီဒီပီနှင့်ဝန်ဆောင်မှုတန်ဖိုးများ၊ ၂၀၁၇ နှင့် ၂၀၁၈ (ရည်မှန်းချက်) (ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး)	၃၄

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပတ်သက်သော အခြေခံအချက်အလက်များ

ဇယား ၁၄၊	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ကျေးလက်နှင့်မြို့ပြလူဦးရေများ	၃၆
----------	---	----

အခန်း ၁၊ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ

ဇယား ၁၅၊	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းစိုက်ပျိုးသော အဓိကသီးနှံများ၏ စိုက်ဧကများ၊ ၂၀၁၆ - ၂၀၁၇	၃၈
ဇယား ၁၆၊	လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ အရစ်ကျရောင်းချခြင်းနှင့်ငှားရမ်းခြင်း	၃၉
ဇယား ၁၇၊	စုစုပေါင်းမြေဧကနှင့်စိုက်ပျိုးမြေဧကများ (ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး)	၄၀
ဇယား ၁၈၊	စိုက်ပျိုးမြေအမျိုးအစားများ (ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး)	၄၀
ဇယား ၁၉၊	ပဲအမျိုးမျိုးနှစ်စဉ်ထုတ်လုပ်မှုနှင့်နိုင်ငံခြားတင်ပို့မှု	၄၂
ဇယား ၂၀၊	၂၀၁၇ ခုနှစ်အတွင်း ခန့်မှန်းခြေစားသုံးဆီဈေးကွက်အရွယ်အစား	၄၃
ဇယား ၂၁၊	စားသုံးဆီတင်သွင်းမှုများ (၂၀၁၃ - ၂၀၁၇)	၄၃
ဇယား ၂၂၊	စားသုံးဆီတင်သွင်းမှုများ (၂၀၁၇) - အမျိုးအစားအလိုက်	၄၃
ဇယား ၂၃၊	ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အလိုက်သီဟိုဠ်စေ့ထုတ်လုပ်မှု	၄၇
ဇယား ၂၄၊	သီဟိုဠ်အဝယ်ခိုင်များ	၄၇
ဇယား ၂၅၊	ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အလိုက်ပီလောပီနံထုတ်လုပ်မှု	၅၀
ဇယား ၂၆၊	ခရိုင်အလိုက် အုန်းပင်စိုက်ပျိုးမှုနှင့်အုန်းသီးထွက်ရှိမှု (၂၀၁၇)	၅၂

အခန်း ၂၊ သစ်တောကဏ္ဍ

ဇယား ၂၇၊	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းစုစုပေါင်းသစ်တောဧရိယာ (၂၀၁၆-၁၇ ခုနှစ်အရ)	၅၇
ဇယား ၂၈၊	ကြိမ်ဖန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့်နိုင်ငံခြားတင်ပို့မှုများ	၅၈
ဇယား ၂၉၊	ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အလိုက်ရော်ဘာထုတ်လုပ်မှု	၆၀

အခန်း ၃၊ ထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ဇယား ၃၀၊	မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းဆန်စက်များအရေအတွက်	၆၄
ဇယား ၃၁၊	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းဆန်စက်များအရေအတွက်နှင့်ကြိတ်ခွဲနိုင်စွမ်းအား	၆၅
ဇယား ၃၂၊	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းပေါင်းဆန်စက်များအရေအတွက်	၆၅
ဇယား ၃၃၊	ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အလိုက်ဆားထုတ်လုပ်မှု (၂၀၀၈-၀၉ - ၂၀၁၆-၁၇)	၇၁
ဇယား ၃၄၊	ဆားဈေးနှုန်းများ (၂၀၁၆-၁၇ - ၂၀၁၇-၁၈)	၇၂
ဇယား ၃၅၊	လက်ရှိဓာတ်မြေဩဇာထုတ်လုပ်မှုနှင့်စားသုံးမှု	၇၃
ဇယား ၃၆၊	နိုင်ငံတော်ပိုင်ဓာတ်မြေဩဇာစက်ရုံများ	၇၄
ဇယား ၃၇၊	ပုသိမ်တီးလက်လီဈေးနှုန်းများ	၇၇

အခန်း ၄၊ ရေလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

ဇယား ၃၈၊	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ငါး၊ ပုစွန်နှင့်ကဏန်းကန်ဧရိယာများ (၂၀၁၈-၁၉)	၈၅
ဇယား ၃၉၊	ငါး/ပုစွန်ကန်များမှထုတ်လုပ်မှု (၂၀၁၇-၁၈)	၈၆

ဇယား ၄၀၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ကမ်းလွန်ငါးဖမ်းသင်္ဘောများ ----- ၈၆
 ဇယား ၄၁၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ငါးဖမ်းကိရိယာများ ----- ၈၆
 ဇယား ၄၂၊ အသင့်စား ငါးခြောက်ကင်ထုတ်လုပ်မှု (နှစ်စဉ်ထုတ်လုပ်မှု) ----- ၉၀

အခန်း ၅၊ တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးကဏ္ဍ

ဇယား ၄၃၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း စီးပွားဖြစ်မွေးမြူသောတိရစ္ဆာန်များအရေအတွက် (ဖွန်၊ ဇူလိုင်၊ ၂၀၁၈) ----- ၉၅
 ဇယား ၄၄၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း စီးပွားဖြစ်မွေးမြူသောတိရစ္ဆာန်များအရေအတွက် (မေ၊ ၂၀၁၈) ----- ၉၅

အခန်း ၆၊ ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

ဇယား ၄၅၊ ဟိုတယ်များ၊ တည်းခိုခန်းများ (၂၀၁၆၊ ၂၀၁၇ နှင့် ၂၀၁၈) ----- ၁၀၁
 ဇယား ၄၆၊ ဟိုတယ်ရန်များတွင် လျှပ်စစ်ဓာတ်ဖြန့်ဖြူးမည့်စီမံချက် (၂၀၁၈-၁၉ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်) ----- ၁၀၁
 ဇယား ၄၇၊ ပြည်တွင်းပြည်ပဧည့်သည်ရောက်ရှိမှုများ (၂၀၁၆-၂၀၁၈) ----- ၁၀၂

အခန်း ၇၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးကဏ္ဍ

ဇယား ၄၈၊ ကုန်းလမ်း၊ ရထားလမ်း၊ ရေကြောင်းဖြင့်ပို့ဆောင်သောကုန်ပစ္စည်းပမာဏများ ----- ၁၀၅
 ဇယား ၄၉၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍတွင်နည်းလမ်းသုံးမျိုးဖြင့်ပို့ဆောင်သောကုန်ပစ္စည်းပမာဏများ ----- ၁၀၅
 ဇယား ၅၀၊ ပုသိမ်မြို့မှတင်ပို့သောကုန်ပစ္စည်းပမာဏများ (ရေကြောင်းဖြင့်) ----- ၁၀၆
 ဇယား ၅၁၊ ပုသိမ်မြို့သို့တင်သွင်းသောကုန်ပစ္စည်းပမာဏများ (ရေကြောင်းဖြင့်) ----- ၁၀၆
 ဇယား ၅၂၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း မော်တော်ယာဉ်အရေအတွက်များ (ဖွန်၊ ၂၀၁၈) ----- ၁၀၇

အခန်း ၈၊ လူ့အရင်းအမြစ်ကဏ္ဍ

ဇယား ၅၃၊ အခြေခံပညာရေးစနစ် ပညာရေးဆိုင်ရာဖွဲ့စည်းမှု ----- ၁၁၃
 ဇယား ၅၄၊ လုပ်သားအင်အားစုများပါဝင်မှုနှုန်း ----- ၁၁၄
 ဇယား ၅၅၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာကျောင်းများ ----- ၁၁၅
 ဇယား ၅၆၊ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းတက္ကသိုလ်များ (ဝန်ကြီးဌာနအလိုက်) ----- ၁၁၅

အခန်း ၁၀၊ စွမ်းအင်ကဏ္ဍ

ဇယား ၅၇၊ ၂၀၂၂ ခုနှစ်တွင်နောက်ထပ်စုစုပေါင်းရရှိမည့်စီမံထားသည့်လျှပ်စစ်ဓာတ်ထုတ်လုပ်မှု (နိုင်ငံတော်အဆင့်) ----- ၁၂၀
 ဇယား ၅၈၊ အကောင်အထည်ဖော်ဆဲလျှပ်စစ်ဓာတ်စီမံကိန်းများ (နိုင်ငံတော်အဆင့်) ----- ၁၂၀
 ဇယား ၅၉၊ အနာဂတ်လျှပ်စစ်ဓာတ်ထုတ်လုပ်မှုစီမံချက် (၂၀၂၀-၂၀၂၂) ----- ၁၂၀
 ဇယား ၆၀၊ လက်ရှိနှင့်အနာဂတ်လျှပ်စစ်ဓာတ်ဖြန့်ဖြူးမှု (ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး) ----- ၁၂၂
 ဇယား ၆၁၊ စီးပွားဖြစ်ထုတ်ယူနိုင်သောသဘာဝဓာတ်ငွေ့တွေ့ရှိခြင်း ----- ၁၂၂

အခန်း ၁၁၊ မထုတ်ဖော်ရသေးသောအခွင့်အလမ်းများ

ဇယား ၆၂၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းကျွန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုဆိုင်ရာအဆောက်အဦများ ----- ၁၂၆
 ဇယား ၆၃၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းပုဂ္ဂလိကဆေးရုံများ ----- ၁၂၇
 ဇယား ၆၄၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းသင်္ဘောကျင်းများအရေအတွက် ----- ၁၃၀

အခန်း ၁၂၊ အခြားဆက်စပ်သောကဏ္ဍများ

ဇယား ၆၅၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း အသေးစား၊ အလတ်စားနှင့်အကြီးစားလုပ်ငန်းအရေအတွက်များ ----- ၁၃၅

အခန်း ၁၃၊ စက်မှုရုံများနှင့်အခြားသောစီမံကိန်းများ

ဇယား ၆၆၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း အကောင်အထည်ဖော်ပြီး/ဖော်ဆောင်မှုရန်များ ----- ၁၃၉

အခန်း ၁၄၊ ဌာနဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများစနစ်တကျဆောင်ရွက်ရမည့်နည်းလမ်းအဆင့်ဆင့် - ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး

ဇယား ၆၇၊ လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ရန်ခွင့်ပြုချက်လျှောက်ထားခြင်းနှင့်သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာနများ ----- ၁၅၁

အခန်း ၁၅၊ သရုပ်ခွဲသုံးသပ်ခြင်း

ဇယား ၆၈၊ အဓိကဦးစားပေးကဏ္ဍများ ----- ၁၅၄
 ဇယား ၆၉၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန်အတွက် အဆိုပြုတင်ပြသောပထမအဆင့်ကဏ္ဍခွဲများ ----- ၁၅၅
 ဇယား ၇၀၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန်အတွက် အဆိုပြုတင်ပြသောဒုတိယအဆင့်ကဏ္ဍခွဲများ၊ ရွေးချယ်နိုင်မည့်အခြားကဏ္ဍခွဲများ ----- ၁၅၇

❖ ကားချပ်များ

အမျိုးသားလူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ကားချပ် ၁၊ တိုင်းနှင့်ပြည်နယ်များ၏လူဦးရေအချိုးများ ----- ၂၅
 ကားချပ် ၂၊ ကဏ္ဍများ၏ အမျိုးသားလူဦးရေအချိုးအစားပါဝင်မှု (၂၀၁၆-၁၇) ----- ၂၅
 ကားချပ် ၃၊ ၂၀၁၅-၁၆ နှင့် ၂၀၁၆-၁၇ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်များအကြား လူဦးရေဖွံ့ဖြိုးမှုနှုန်းနှင့်ယှဉ်ချက် ----- ၂၆
 ကားချပ် ၄၊ အာဆီယံဒေသအတွင်းတခြားသောနိုင်ငံများ၏လူဦးရေများနှင့်နှိုင်းယှဉ်ချက် ----- ၂၇
 ကားချပ် ၅၊ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကဏ္ဍအလိုက်နိုင်ငံခြားတိုက်ရိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ (၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လအထိ) ----- ၂၈

ကားချပ် ၆၊ မြန်မာနိုင်ငံတွင် နိုင်ငံခြားတိုက်ရိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ အများဆုံးပြုလုပ်သည့် ၁၅ နိုင်ငံ	၂၈
ကားချပ် ၇၊ မြန်မာနိုင်ငံနှင့်ရွေးချယ်ထားသောနိုင်ငံများအကြား အနည်းဆုံးလုပ်ခများနှိုင်းယှဉ်မှု	၂၉
ကားချပ် ၈၊ ဂျီဒီပီတွင်အဓိကကဏ္ဍကြီးများ၏အချိုးအစားပါဝင်မှု - ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ၂၀၁၇	၃၄
ကားချပ် ၉၊ ဂျီဒီပီတွင်အဓိကကဏ္ဍကြီးများ၏အချိုးအစားပါဝင်မှု - ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ၂၀၁၇ နှင့် ၂၀၁၈ (ရည်မှန်းချက်)	၃၄

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပတ်သက်သော အခြေခံအချက်အလက်များ

ကားချပ် ၁၀၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးဖွဲ့စည်းပုံ	၃၅
ကားချပ် ၁၁၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ခရိုင် ၆ ခု၏လူဦးရေများ	၃၆

အခန်း ၁ မှ အခန်း ၁၂

ကားချပ် ၁၂၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းအဓိကသီးနှံစိုက်ဧကများ (၂၀၁၆-၁၇ ခုနှစ်အရ)	၃၈
ကားချပ် ၁၃၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းစိုက်ပျိုးမြေပါဝင်မှု	၄၀
ကားချပ် ၁၄၊ စားသုံးဆီဈေးကွက်အရွယ်အစား၊ ၂၀၁၆	၄၃
ကားချပ် ၁၅၊ စားသုံးဆီနှစ်အလိုက်တင်ပို့မှုဖြစ်စဉ်၊ ၂၀၁၃ - ၂၀၁၇	၄၄
ကားချပ် ၁၆၊ စားသုံးဆီတင်ပို့မှုတွင် ဆီအမျိုးမျိုး၏အချိုးပါဝင်မှု၊ ၂၀၁၇	၄၄
ကားချပ် ၁၇၊ တစ်နိုင်ငံလုံးဆားထုတ်လုပ်မှု (ဒေသအလိုက်)	၇၁
ကားချပ် ၁၈၊ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အလိုက်ဆားထွက်ရှိမှု	၇၂
ကားချပ် ၁၉၊ တစ်နိုင်ငံလုံးဓာတ်မြေဩဇာအလိုက်ချက်၊ ၂၀၁၄-၂၀၁၅	၇၃
ကားချပ် ၂၀၊ ရေလုပ်ငန်းကဏ္ဍတွင်ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့်နိုင်ငံခြားတင်ပို့မှုအခြေအနေများ	၈၄
ကားချပ် ၂၁၊ ငါး၊ ပုစွန်နှင့်ကဏန်းကန်များ၏ဧကအကျယ် (၂၀၁၈-၁၉)	၈၆
ကားချပ် ၂၂၊ ကုန်းလမ်း၊ ရထားလမ်းနှင့်ရေကြောင်းပို့ဆောင်မှုကုန်ပစ္စည်းများ၏အချိုးပါဝင်မှု	၁၀၅
ကားချပ် ၂၃၊ ပုသိမ်မှရေကြောင်းဖြင့်ဘဏ္ဍာနှစ်အလိုက်ကုန်ပစ္စည်းတင်ပို့မှုဖြစ်စဉ်	၁၀၆
ကားချပ် ၂၄၊ ပုသိမ်သို့ရေကြောင်းဖြင့်ဘဏ္ဍာနှစ်အလိုက်ကုန်ပစ္စည်းတင်သွင်းမှုဖြစ်စဉ်	၁၀၆
ကားချပ် ၂၅၊ လူ့အရင်းအမြစ်မြေပုံ	၁၁၃
ကားချပ် ၂၆၊ စွမ်းအင်နှင့်သက်ဆိုင်သောအစိုးရဌာန/လုပ်ငန်းများ	၁၁၉
ကားချပ် ၂၇၊ လျှပ်စစ်နှင့်သက်ဆိုင်သောအစိုးရဌာန/လုပ်ငန်းများ	၁၂၀
ကားချပ် ၂၈၊ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းတစ်ဦးချင်းလျှပ်စစ်သုံးစွဲမှု	၁၂၁
ကားချပ် ၂၉၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းလက်ရှိလျှပ်စစ်ဓာတ်သုံးစွဲမှု	၁၂၁
ကားချပ် ၃၀၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းလုပ်ငန်းများအချိုးပါဝင်မှု (လုပ်ငန်းအုပ်စုလိုက်)	၁၃၅
ကားချပ် ၃၁၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းလုပ်ငန်းများအချိုးပါဝင်မှု (လုပ်ငန်းအရွယ်အစားအလိုက်)	၁၃၅

❖ မြေပုံများ

မြေပုံ ၁၊ ကဏ္ဍခွဲများ၊ တည်ရှိနေသောလုပ်ငန်းများနှင့်အလားအလာရှိသောနေရာများ	၁၇
မြေပုံ ၂၊ တိုင်းဒေသကြီး/ပြည်နယ် ၁၄ ခုနှင့်နေပြည်တော်ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ	၂၄
မြေပုံ ၃၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းခရိုင် ၆ ခရိုင်	၃၆
မြေပုံ ၄၊ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ၊ လက်ရှိလုပ်ငန်းများနှင့်အလားအလာရှိသောနေရာများ	၅၆
မြေပုံ ၅၊ သစ်တောကဏ္ဍ၊ လက်ရှိလုပ်ငန်းများနှင့်အလားအလာရှိသောနေရာများ	၆၃
မြေပုံ ၆၊ ထုတ်လုပ်မှုကဏ္ဍ၊ လက်ရှိလုပ်ငန်းများနှင့်အလားအလာရှိသောနေရာများ	၈၃
မြေပုံ ၇၊ ရေလုပ်ငန်းကဏ္ဍ၊ လက်ရှိလုပ်ငန်းများနှင့်အလားအလာရှိသောနေရာများ	၉၄
မြေပုံ ၈၊ တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးကဏ္ဍ၊ လက်ရှိလုပ်ငန်းများနှင့်အလားအလာရှိသောနေရာများ	၁၀၀
မြေပုံ ၉၊ ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလုပ်ငန်းကဏ္ဍ၊ လက်ရှိလုပ်ငန်းများနှင့်အလားအလာရှိသောနေရာများ	၁၀၄
မြေပုံ ၁၀၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးကဏ္ဍ၊ လက်ရှိလုပ်ငန်းများနှင့်အလားအလာရှိသောနေရာများ	၁၁၂
မြေပုံ ၁၁၊ စွမ်းအင်ကဏ္ဍ၊ လက်ရှိလုပ်ငန်းများနှင့်အလားအလာရှိသောနေရာများ	၁၂၅
မြေပုံ ၁၂၊ စက်မှုဇုန်များနှင့်အခြားသောစီမံကိန်းများ၊ လက်ရှိလုပ်ငန်းများနှင့်အလားအလာရှိသောနေရာများ	၁၅၀

❖ အမှာစကား

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးသည် မြန်မာနိုင်ငံရှိ တိုင်းဒေသကြီးနှင့် ပြည်နယ် (၁၄) ခုအနက် လူဦးရေ (၆.၂) သန်းရှိသည့် ဒုတိယအကြီးဆုံး တိုင်းဒေသကြီးဖြစ်ပါသည်။ နိုင်ငံတော်၏ “စပါးကျီ” နှင့် “ငါးအိုးကြီး” အဖြစ် လူသိများထင်ရှားသည့်အပြင် ထူးခြားသည့် ဝိသေသလက္ခဏာများ ရှိသည့် တိုင်းဒေသကြီးတစ်ခုဖြစ်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်းကဏ္ဍ များတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အခွင့်အလမ်းများစွာဖြင့် ဖိတ်ခေါ်လျက် ရှိပါသည်။

တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း တည်ထောင်ထားသော စက်မှုဇုန်အသစ်များက လည်း အလားအလာရှိသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများအတွက် အဆင်သင့် ဖြစ်နေပြီ ဖြစ်ပါသည်။ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုရောင်ခြည်အောက်တွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများ အနေဖြင့် ထုတ်ကုန်ပေါင်းများစွာကို ယှဉ်ပြိုင်နိုင်သည့် ဈေးနှုန်းဖြင့် ထုတ်လုပ် နိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ထို့ပြင် ဒေသအတွင်းရှိ သန့်ရှင်းလှပသော ကမ်းခြေ များနှင့် ကျွန်းငယ်များ၏ ဆွဲဆောင်မှုကြောင့် ခရီးသွားရောက်မှုများမှာလည်း မကြာသေးမီ နှစ်များအတွင်း တိုးတက်မြင့်မားလာခဲ့ပါသည်။

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အခွင့်အလမ်းစစ်တမ်း သုတေသန ကောက်ယူခြင်းကိုလည်း မြန်မာနိုင်ငံရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကော်မရှင် (MIC) မှ ကြီးမှူးလျက် ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအေဂျင်စီ (JICA) နှင့် မြန်မာ့ဆာပေးသုတေသနကုမ္ပဏီ (MSR) တို့၏ ပံ့ပိုးမှုဖြင့် ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လမှ ဩဂုတ်လအထိ ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အခွင့်အလမ်း စစ်တမ်းသုတေသန အစီရင်ခံစာသည် အလားအလာရှိသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများအတွက် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၏ တိကျခိုင်မာသော သတင်းအချက်အလက်များနှင့် အခြေအနေများအား ပံ့ပိုးပေးနိုင်မည် ဖြစ်ပါသည်။ ယခု အစီရင်ခံစာကို ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလ (၃၀) ရက်မှ ဒီဇင်ဘာ (၁) ရက်အထိ ကျင်းပမည့် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပြပွဲတွင် တင်ပြသွားမည်ဖြစ်ပြီး ယင်းပြပွဲအား မြန်မာနိုင်ငံရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကော်မရှင်၊ ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေး အေဂျင်စီနှင့် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဖွဲ့တို့မှ ကြီးမှူး၍ ဂျပန်ပြည်ပကုန်သွယ်မှုအဖွဲ့အစည်း (JETRO) နှင့် မြန်မာ့ဆာပေး သုတေသနကုမ္ပဏီ (MSR) တို့၏ ပံ့ပိုးကူညီမှုဖြင့် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး ငွေဆောင်ကမ်းခြေတွင် ကျင်းပ သွားမည် ဖြစ်ပါသည်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပြပွဲအား တက်ရောက်သူ (၆၀၀) ကျော်ခန့် လာရောက်မည်ဟု မျှော်လင့်ထားပြီး ယင်းပြပွဲတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဆွေးနွေးပွဲ၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းပြခန်းများ၊ စီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်များ အချင်းချင်းချိတ်ဆက်ခြင်းနှင့် ကွင်းဆင်းလေ့လာရေးခရီး အစီအစဉ်များ ပါဝင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

နိုင်ငံတော်အစိုးရ၏ စီးပွားရေး မူဝါဒ (၁၂) ချက်အရ စီးပွားရေးကဏ္ဍတွင် နိုင်ငံခြားတိုက်ရိုက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုသည် အရေးပါသော အခန်းကဏ္ဍတစ်ခုအနေဖြင့် ပါဝင်လျက်ရှိပါသည်။ ထို့ပြင် နိုင်ငံတော်အစိုးရမှ မြန်မာ့ အသွင်ကူးပြောင်းရေး လမ်းပြမြေပုံအဖြစ် မှတ်ယူနိုင်သည့် “မြန်မာနိုင်ငံ၏ ရေရှည်တည်တံ့ခိုင်မြဲပြီး ဟန်ချက်ညီသော ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုစီမံကိန်း” ကိုလည်း ချမှတ်ခဲ့ပြီးဖြစ်ပါသည်။ အဆိုပါစီမံကိန်း၏ ပန်းတိုင်များအနက် စီးပွားရေးတည်ငြိမ်မှုနှင့် ခိုင်မာအားကောင်းသည့် မေခရိုစီးပွားရေး စီမံခန့်ခွဲမှု၊ အလုပ်အကိုင်ဖန်တီးရေးနှင့် ပုဂ္ဂလိက ကဏ္ဍဦးဆောင်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေး၊ ၂၁ရာစု လူ့အဖွဲ့အစည်းအတွက် လူ့စွမ်းအားအရင်းအမြစ်များနှင့် လူမှုဘဝ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေး၊ နိုင်ငံ၏ အနာဂတ်မျိုးဆက်များအတွက် သယံဇာတနှင့် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင် စသည့် အချက်များမှာ အရေးကြီးလှပါသည်။ မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် မြန်မာနိုင်ငံရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဥပဒေကိုလည်း ပြဋ္ဌာန်းနိုင်ခဲ့ပြီး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများ ယုံကြည်မှု မြင့်မားလာစေရန်၊ အကျိုးသက်ရောက်မှု မြင့်မားလာစေရန်၊ စီးပွားရေးလုပ်ဆောင်မှု လွယ်ကူစေရန်နှင့် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများကို နိုင်ငံအတွင်းသို့ ပိုမိုဆွဲဆောင်နိုင်ရန်အတွက် ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများကို စတင် လုပ်ဆောင်နိုင်ခဲ့ပြီး ဖြစ်ပါသည်။

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အခွင့်အလမ်း စစ်တမ်းသုတေသန အစီရင်ခံစာသည် အလားအလာရှိသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများအတွက် ကောင်းမွန်သော အကိုးအကားတစ်ခု ဖြစ်ပါသည်။ မိမိအနေဖြင့် ဂျပန်အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအေဂျင်စီ (JICA) ၏ စဉ်ဆက်မပြတ် ပံ့ပိုးမှုနှင့် မြန်မာ့ဆာပေးသုတေသနကုမ္ပဏီ (MSR) ၏ မှတ်သားဖွယ်ကောင်းသော အစီရင်ခံစာတို့အတွက် ကျေးဇူးအထူးတင်ရှိကြောင်း ပြောကြားလိုပါသည်။

ဦးသောင်းထွန်း
ဥက္ကဋ္ဌ
မြန်မာနိုင်ငံရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကော်မရှင်

❖ အကျဉ်းချုပ်ဖော်ပြချက်

❖ ဤသုတေသန၏အဓိကရည်ရွယ်ချက်

ဤသုတေသန၏အဓိကရည်ရွယ်ချက်မှာ

“နိုင်ငံခြားနှင့်ပြည်တွင်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများအား ဆွဲဆောင်ရာတွင် အလားအလာရှိသောကဏ္ဍများ၊ ကဏ္ဍခွဲများအား ရှာဖွေဖော်ထုတ်တင်ပြရန်” ဟူ၍ဖြစ်ပါသည်။

ကန့်သတ်ထားသောအချိန်ပိုင်းအတွင်း ရနိုင်သမျှကောက်ယူထားရှိသော အချက်အလက်များအား သင့်လျော်ပြည့်စုံစုံသော၊ တင်ပြနိုင်သောအနေအထားဖြစ်အောင် စိစစ်ပြုစုရပါသည်။ ဤအချက်အလက်များက ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း လုပ်ငန်းကိုင်ငံခြားများ၏ လက်ရှိအခြေအနေကို ထင်ဟပ်ပြပါသည်။ လုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန် ဆုံးဖြတ်ချက်ချပြီးသည့်အခါ မည်ကဲ့သို့စတင်လုပ်ဆောင်ရမည်ကို ဤအချက်အလက်များက ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမည့်သူများအတွက် အကြံဉာဏ်များဖြစ်ပေါ်စေပါသည်။ တစ်နည်းအားဖြင့်ဆိုပါက အခြေခံလိုအပ်ချက်များအား စံအချက်များ (criteria) အဖြစ်သတ်မှတ်လျက် တွေ့ရှိချက်များအား သုံးသပ်မှုများပြုလုပ်ပြီးနောက် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန်အလားအလာရှိသော ကဏ္ဍများကို မီးမောင်းထိုးတင်ပြရန်ဖြစ်ပါသည်။ ထုတ်ကုန်/ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း၏သဘောသဘာဝ၊ ဈေးကွက်အလားအလာ၊ ကျွမ်းကျင်လုပ်သားရရှိနိုင်မှု၊ ကုန်ကြမ်းရရှိနိုင်မှုဟူသော အချက်လေးချက်အား စံအချက်များအဖြစ်သတ်မှတ်သုံးသပ်ပါသည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမည့်သူများအနေဖြင့် နိုင်ငံတစ်နိုင်ငံတွင် ရင်းနှီးမှုပြုလုပ်မီ စဉ်းစားသော အချက်အလက်များ အမျိုးမျိုးရှိကြပါသည်။ ယင်းအချက်များအနက် အထောက်အကူပြုကဏ္ဍများဖြစ်ကြသော သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး၊ စွမ်းအင်၊ လူ့အရင်းအမြစ်များနှင့်ဆက်သွယ်ရေးကဏ္ဍများအား ဤအစီရင်ခံစာတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြထားပါသည်။ အခြားသော အချက်များနှင့်ပတ်သက်၍လည်း ပြည်ထောင်စုအစိုးရနှင့် အဖွဲ့အစည်းအဆင့်ဆင့်တို့က လက်ရှိအခြေအနေများအား တိုးတက်မှုများဖြစ်လာစေရန် အဘက်ဘက်မှ ကြိုးပမ်းလျက်ရှိကြပါသည်။

❖ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးတွင်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသင့်သောအကြောင်းအချက်များ

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအား လူအများစုက နိုင်ငံတော်၏ “စပါးကျို” ဟုလည်းကောင်း၊ “ငါးအိုးကြီး” ဟူ၍လည်းကောင်း တင်စားခေါ်ဝေါ်ကြပါသည်။ အလားတူပင် အခြားသောတိုင်းနှင့်ပြည်နယ်များတွင်လည်း ကိုယ်ပိုင်ထူးခြားချက်များ ရှိကြပါသည်။ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးသည်လည်း အလားအလာရှိသောရင်းနှီးမြှုပ်နှံမည့်သူများအား ဆွဲဆောင်နိုင်မည့် ထူးခြားသော၊ တစ်ဖူထူးခြားသော အချက်များဖြင့် ပြည့်စုံလျက်ရှိသည်ကို တွေ့ရမည်ဖြစ်ပါသည်။

- ၁ သဘာဝအမွေအနှစ်များ စုစည်းတည်ရှိနေမှု
- ၂ နိုင်ငံတော်၏ “စပါးကျို” သို့မဟုတ် “ဆန်အိုးကြီး” အဖြစ်ဖြည့်ဆည်းပေးနေမှု
- ၃ ကုန်စည်ကူးသန်းမှုမြို့တော် ရန်ကုန်မြို့နှင့် နီးကပ်စွာတည်ရှိနေမှု
- ၄ အတော်အသင့်ရှည်လျားသော ကမ်းရိုးတန်းရှိနေမှု
- ၅ ရေအရင်းအမြစ်နှင့်မြေဓာတ်ကြွယ်ဝသည့် “မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ” အဖြစ်တည်ရှိနေမှု ဟူသောအချက်များပင် ဖြစ်ကြပါသည်။

❖ **ပထမအချက်၊ သဘာဝအမွေအနှစ်များ စုစည်းတည်ရှိနေမှု** (တစ်ဖူထူးခြားချက်)၊ ပင်လယ်ပြင်နှင့်ထိစပ်နေခြင်း၊ ဒီရေရောက်သစ်တောများ၊ မြေအောက်သယံဇာတများ၊ ကျယ်ပြန့်သောကုန်းမြေများ၊ မြစ်ချောင်းများ၊ သာယာလှပသောကမ်းခြေများ၊ ကျွန်းများနှင့် သဘာဝရှုခင်းများ

ပင်လယ်ပြင်နှင့်ထိစပ်နေခြင်း	▶	<ul style="list-style-type: none"> • ပင်လယ်ထွက်ပစ္စည်းများ • ဆား
ဒီရေရောက်သစ်တောများ	▶	<ul style="list-style-type: none"> • သစ် • ဝါး • ကြိမ် • ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ
မြေအောက်သယံဇာတများ	▶	<ul style="list-style-type: none"> • ရေနံနှင့်သဘာဝဓာတ်ငွေ့
ကျယ်ပြန့်သောကုန်းမြေများ	▶	<ul style="list-style-type: none"> • စိုက်ပျိုးရေး • မွေးမြူရေး • ငါး၊ ပုစွန်မွေးမြူရေး
မြစ်ချောင်းများ	▶	<ul style="list-style-type: none"> • ငါး၊ ပုစွန် • သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး
သာယာလှပသောကမ်းခြေများ၊ ကျွန်းများနှင့်သဘာဝရှုခင်းများ	▶	<ul style="list-style-type: none"> • ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွား

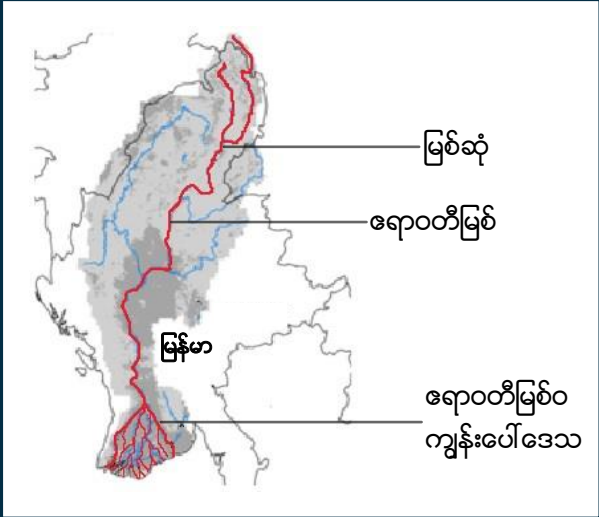

- ❖ **ဒုတိယအချက်၊** နိုင်ငံတော်၏ “စပါးကျီ” သို့မဟုတ် “ဆန်အိုးကြီး” အဖြစ်ဖြည့်ဆည်းပေးနေမှု (တစ်မူထူးခြားချက်)။ ဤတိုင်းဒေသကြီးအား မြန်မာလူမျိုးများက “စပါးကျီ” သို့မဟုတ် “ဆန်အိုးကြီး” ဟုတင်စားခေါ်ဝေါ်ကြသည်။ အခြားတိုင်းနှင့်ပြည်နယ်များနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးသည် ဆန်စပါးအများဆုံး ထုတ်လုပ်ပေးသည်။
- ❖ **တတိယအချက်၊** ကုန်စည်ကူးသန်းမှုမြို့တော်ရန်ကုန်မြို့နှင့်နီးကပ်စွာတည်ရှိနေမှု (ထူးခြားချက်)။ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးတွင် ရန်ကုန်တိုင်း (၇.၄ သန်း) ပြီးလျှင် ဒုတိယအကြီးမားဆုံးသော လူဦးရေ (၆.၂ သန်း) ရှိသည်။ နိုင်ငံ၏အကြီးမားဆုံးသောဈေးကွက်ဖြစ်သည့် ရန်ကုန်မြို့နှင့်နီးစပ်မှုကြောင့် ၎င်း၏ထွက်ကုန်များအား အလွယ်တကူတင်ပို့နိုင်သည်။ တိုင်းဒေသကြီးနှစ်ခုအတွင်း ကြီးမားသောကူးလူးဆက်ဆံမှုများလည်းရှိသည်။

❖ **စတုတ္ထအချက်၊** အတော်အသင့်ရှည်လျားသော ကမ်းရိုးတန်းရှိနေမှု (ထူးခြားချက်)။ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးသည် ရခိုင်ပြည်နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးနှင့် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးတို့ကဲ့သို့ ပင်လယ်ပြင်နှင့် ထိစပ်လျက်ရှိသည်။ အတော်အသင့်ရှည်လျားသော ကမ်းရိုးတန်းကြောင့်သာယာလှပသော ကမ်းခြေများ၊ ကျွန်းများဖြစ်ပေါ်တည်ရှိနေပြီး ရေနက်ဆိပ်ကမ်းများ တည်ဆောက်ရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများရှိနေသည်။

❖ **ပဉ္စမအချက်၊** ရေအရင်းအမြစ် နှင့်မြေဆီကြွယ်ဝသည့် “မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ” (တစ်မူထူးခြားချက်)။ ကချင်ပြည်နယ်ရှိ မေခနှင့်မလိခမြစ်နှစ်သွယ်ပေါင်းဆုံရာမှ ဧရာဝတီမြစ်ကြီးဖြစ်ပေါ်လာသည်။ ယင်းမြစ်ကြီးသည် မြန်မာနိုင်ငံမြောက်ပိုင်းမှတောင်ပိုင်းသို့စီးဆင်းလာပြီး ပင်လယ်ထဲသို့စီးမဝင်မီ မြစ်လက်တက်များခွဲထွက်ကာ ဂရိအက္ခရာမှ delta စကားလုံးအကြီးပုံစံ (Δ) ဖြစ်ပေါ်လာသည်။ ဒေသအမည်ကိုလည်း ဧရာဝတီမြစ်အားအစွဲပြု၍ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးဟု ခေါ်ဝေါ်လာကြခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းဒေသသည် နန်းတင်မြေများကြောင့် မြေဆီမြေနှစ်ကြွယ်ဝသည်။

ဖော်ပြပါအချက် ၅ ချက်အနက် ပထမနှစ်ချက်နှင့် နောက်ဆုံးတစ်ချက်တို့မှာ တခြားသောတိုင်း/ပြည်နယ်တို့နှင့်မတူညီသော တစ်မူထူးခြားချက်များ ဖြစ်ကြပါသည်။

❖ **သုတေသနအား အကျဉ်းချုံးဖော်ပြခြင်း**

ဤသုတေသနတွင် ဖြေဆိုသူ ၁၂၄ ဦးအား တွေ့ဆုံမေးမြန်းပြီးနောက် တွေ့ရှိချက်များအား ကဏ္ဍပေါင်း ၆၀ ဖြင့် တွေ့ရှိချက်များအားတင်ပြထားပါသည်။ ယင်းကဏ္ဍတစ်ခုစီတွင် ဆက်စပ်နေသောလုပ်ငန်းခွဲပေါင်း ၈၃ ခုကို ရှာဖွေတွေ့ရှိရပါသည်။ ယင်းကဏ္ဍခွဲများ/လုပ်ငန်းခွဲများအား စံအချက်လေးချက်ဖြစ်သည့် ထုတ်ကုန်သဘာဝ၊ ကုန်ကြမ်းရရှိနိုင်မှု၊ ကျွမ်းကျင် လုပ်သားရရှိနိုင်မှုနှင့် ဈေးကွက်အလားအလာတို့ဖြင့်အမှတ်များပေးခဲ့ပါသည်။ (လုပ်ငန်းခွဲများအားသုံးသပ်အမှတ်ပေးထားသည်များကို နောက်ဆက်တွဲ ၁၇.၈ တွင်ကြည့်ပါ။)

သုံးသပ်အမှတ်ပေးခြင်းများသည် မြန်မာ့စာပေးသုတေသနအဖွဲ့ဝင်များ၏ အတွေ့အကြုံကိုအခြေခံသော သိမြင်မှုများပင်ဖြစ်ပါသည်။ လက်ရှိအခြေအနေများကို ရောင်ပြန်ဟတ်ပြသည့် သုံးသပ်အမှတ်ပေးခြင်းများကို အခြေခံ၍ ပထမအဆင့်ဦးစားပေး လုပ်ငန်းခွဲ ၁၅ ခုကို အောက်တွင်ဖော်ပြထားပါသည်။ သို့သော်လည်း အမှတ်မြင့်သည့်ကဏ္ဍများသည် အလားအလာအလွန်ကောင်း၍ အမှတ်နိမ့်သည့်ကဏ္ဍများသည် အလားအလာမကောင်းဟု မဆိုလိုပါ။ အမှတ်နိမ့်သော လုပ်ငန်းများသည်လည်း အနာဂတ်တွင် အလားအလာကောင်းသောလုပ်ငန်းများ ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။ တချို့သောအခြေအနေများတွင် ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများနှင့် လူ့အရင်းအမြစ်များကို ဖန်တီးယူ၍ ရနိုင်သောအနေအထားများရှိကြပါသည်။ တစ်ဖက်တွင်လည်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမည့်သူများအနေဖြင့် ဤသုတေသနတွင်မပါဝင်သော တခြားသောလုပ်ငန်းများကို စဉ်းစားကောင်း စဉ်းစားကြမည်ဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံးအနေဖြင့်ပြောနိုင်သည်မှာ ဤသုတေသနသည် အလားအလာကောင်း

သောလုပ်ငန်းများကို ဖော်ထုတ်တင်ပြရန်ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းရှင်များအပိုင်းတွင်လည်း ၎င်းတို့၏သီးခြားစိတ်ဝင်စားသော လုပ်ငန်းများ၊ သီးခြားအမြင်များ၊ ရွေးချယ်မှုများ ရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

အဓိကကဏ္ဍများ

ဖော်ပြပါအဓိကကဏ္ဍကြီးအများအားလုံးသည် တိုင်းဒေသကြီး၏စီးပွားရေးအတွက် အရေးကြီးသောကဏ္ဍများဖြစ်ကြ သည်။ သို့သော်လည်း ၎င်းတို့အား (၁) အလားအလာအရှိဆုံး (၂) ဒုတိယအလားအလာအရှိဆုံးနှင့် (၃) ရွေးချယ်နိုင် သည့် ကဏ္ဍများအဖြစ်ခွဲခြား လိုက်ပါသည်။

စဉ်	အဓိကကဏ္ဍ	အလားအလာ အရှိဆုံး	ဒုတိယ အလားအလာ အရှိဆုံး	ရွေးချယ်နိုင် သည့်ကဏ္ဍများ	မှတ်ချက်
၁	စိုက်ပျိုးရေး				အဓိကအစားအစာ
၂	သစ်တော				
၃	ထုတ်လုပ်ရေး				လူသုံးကုန်ပစ္စည်းများ
၄	ရေလုပ်ငန်း				အဓိကအစားအစာ
၅	မွေးမြူရေး				အဓိကအစားအစာ
၆	ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွား				
၇	သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး				အထောက်အပံ့ကဏ္ဍ
၈	လူ့အရင်းအမြစ်များ				အထောက်အပံ့ကဏ္ဍ
၉	ဆက်သွယ်ရေး				အထောက်အပံ့ကဏ္ဍ
၁၀	စွမ်းအင်				အထောက်အပံ့ကဏ္ဍ

(ရှင်းလင်းချက်များကို အပိုင်း ၁၅.၁ အဓိကကဏ္ဍများအားသုံးသပ်ခြင်း တွင်ကြည့်ပါ။)

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန်အဆိုပြုသော ပထမအဆင့်ဦးစားပေးကဏ္ဍခွဲ ၁၅ ခု

အမှတ်ပြည့်၊ ၂၀

စဉ်	ကဏ္ဍခွဲ	အဓိကကဏ္ဍ	စုစုပေါင်းအမှတ်
၁	ဆန်	စိုက်ပျိုးရေး	၂၀
၂	ပဲအမျိုးမျိုး	စိုက်ပျိုးရေး	၂၀
၃	ဆန်စက်	စိုက်ပျိုးရေး	၂၀
၄	သရက်သီး	စိုက်ပျိုးရေး	၁၉
၅	မြေပဲ	စိုက်ပျိုးရေး	၁၉
၆	ပီလောပီနံ	စိုက်ပျိုးရေး	၁၉
၇	အုန်းနို့ဗူး	စိုက်ပျိုးရေး	၁၉
၈	ငါးခြောက်/ပုစွန်ခြောက်	ရေလုပ်ငန်း	၁၉
၉	ငါးငံပြာရည်/ပုစွန်ငံပြာရည်	ရေလုပ်ငန်း	၁၉
၁၀	အေးခဲအသား-ကြက်၊ ဝက်၊ အမဲ	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	၁၉
၁၁	ဟိုတယ်ဝန်ဆောင်မှု	ဟိုတယ်/ခရီး	၁၉
၁၂	ကုန်ပစ္စည်းပို့ဆောင်ရေး (ထရပ်ကား)	ပို့ဆောင်ရေး	၁၉
၁၃	ရေထွက်ပစ္စည်းပို့ဆောင်ရေး	ပို့ဆောင်ရေး	၁၉
၁၄	ခရီးသည်ပို့ဆောင်ရေး (ဘတ်စကား)	ပို့ဆောင်ရေး	၁၉
၁၅	လျှပ်စစ်ဓာတ်ထုတ်လုပ်ရေး	စွမ်းအင်	၁၉

(အခန်း ၁၅၊ သရုပ်ခွဲသုံးသပ်ခြင်းကိုကြည့်ပါ။)

အခြားအရေးကြီးသောအကြောင်းအချက်များအားသုံးသပ်ခြင်း

နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဖြစ်စေသည့် အကြောင်းအချက်များစွာရှိပြီး တစ်ချက်ချင်း စီသီးခြားခွဲထုတ်ပြီးစဉ်းစားရန်မဖြစ်နိုင်ပါ။ ရင်းနှီးမည့်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားပေါ် တွင်လည်းမူတည်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းအတွက်လုပ်အား ခများသက်သာခြင်းသည် အရေးအကြီးဆုံးဖြစ်နိုင်သည်။ သို့သော်လည်း ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် နိုင်ငံတော်အဆင့်စီးပွားရေးတည်ငြိမ်မှုနှင့် နိုင်ငံရေးပွင်းလင်းမှုများက အရေးကြီး အကြောင်းအချက်များဖြစ်နိုင်သည်။

နိုင်ငံခြားရင်းနှီး မြှုပ်နှံမှု ဖြစ်စေသည့် အကြောင်းအချက်များ

လုပ်အားကိုအများဆုံးအသုံးပြုသည့် လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်မည့်လုပ်ငန်းရှင်

လုပ်အားခသက်သာမှု

ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်မည့် လုပ်ငန်းရှင်

နိုင်ငံတော်စီးပွားရေးတည်ငြိမ်မှုနှင့် နိုင်ငံရေးပွင့်လင်းမှု

ဤသုံးသပ်မှုတွင် အခြေခံအဆောက်အအုံ၏ အရေးအကြီးဆုံးကဏ္ဍ ၂ ခုဖြစ်သည့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနှင့်စွမ်းအင် ကဏ္ဍများကို အောက်ပါအတိုင်းရှင်းလင်းတင်ပြပါသည်။

ကုန်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းများ

ယခုအချိန်တွင် နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေဖြင့် ပြည်တွင်းကုန်သွယ်မှုအတွက် ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းများအကြားတွင်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတကာကုန်သွယ်ရေးအတွက် ထုတ်လုပ်သည့်နေရာများနှင့် နိုင်ငံတကာဆိပ်ကမ်းများအကြားတွင်လည်းကောင်း၊ ပို့ဆောင်ဆက်သွယ်မှုများ ကောင်းမွန်လာအောင် အကောင်းဆုံးကြိုးစားနေသည့်အချိန်ဖြစ်ပါသည်။ အတော်အသင့်ရှည်လျားသောကမ်းရိုးတန်း

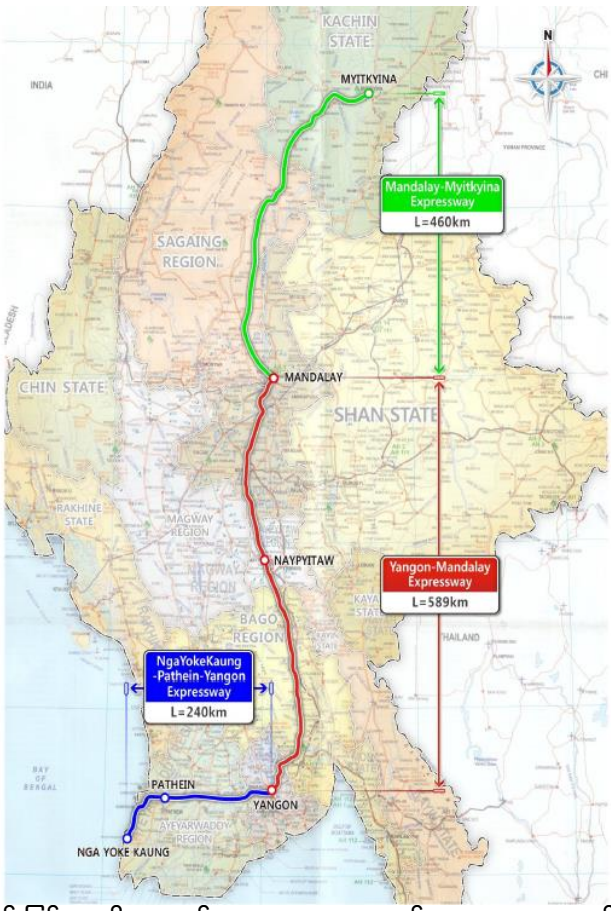
တစ်ခုရှိနေပြီး နိုင်ငံတော်၏ထုတ်လုပ်မှုအခြေတစ်ခုဖြစ်လာနိုင်သည့်အလားအလာများရှိနေသော ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးသည် မဟာဗျူဟာကျသောနေရာတွင်လည်း တည်ရှိနေပါသည်။

- ❖ **အရှေ့-အနောက်စီးပွားရေးကော်ရီဒါ** တရုတ်နိုင်ငံ၏ Belt and Road Initiative အရ ကော်ရီဒါသည် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ၊ ဒါနန်မြို့မှ အရှေ့ဘက်အစွန်အဖြစ် စတင်ပြီး ထိုင်းနှင့်လာအိုနိုင်ငံများ၊ ကရင်ပြည်နယ်တို့ကို ဖြတ်သန်းလျက်မော်လမြိုင်သို့ အနောက်ဘက်အစွန်အဖြစ်ရောက်မည်ဖြစ်သည်။ နိုင်ငံအတွင်းတွင်လည်း ဆောက်လုပ်ရေးဝန်ကြီးဌာနမှ လမ်းများ အဆင့်မြှင့်/ဆောက်လုပ်ရန်အတွက် ဖြစ်နိုင်ခြေလေ့လာမှုများကို ပြုလုပ်နေပါသည်။ ဝန်ကြီးဌာနမှစီစဉ်နေသော အဓိကလမ်းအချို့ကိုအောက်ပါအတိုင်းဖော်ပြထားပါသည်။ ကော်ရီဒါလမ်းများသည် ပြည်တွင်းလမ်းကွန်ရက်များနှင့် ထပ်မံဆက်သွယ်ရန် ရှိပါသည်။

စီစဉ်ထားသောအမြန်လမ်း ၃ လမ်းမှာ

- ၁ မန္တလေး-ရန်ကုန်လမ်း
  - ၂ မန္တလေး-မြစ်ကြီးနားလမ်းနှင့်
  - ၃ ရန်ကုန်-ငရုတ်ကောင်းလမ်း
- တို့ဖြစ်ပါသည်။

- ❖ **ပင်လယ်ရေနက်ဆိပ်ကမ်းများ** ပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်းများထွက်ပေါ်လာသည်နှင့် အမျှ ရေနက်ဆိပ်ကမ်းများ၏ကဏ္ဍသည် လည်းကြီးမြင့်လာမည်ဖြစ်သည်။^၂ လက်ရှိအကောင်အထည်ဖော်နေသည့်ပုသိမ်ရေနက်ဆိပ်ကမ်းသည်သာမက ရေအနက် ၂၀ မီတာရှိသည့် ငရုပ်ကောင်းကမ်းခြေသည်လည်း ရေနက်ဆိပ်ကမ်းဖြစ်လာပါက တန် ၁၀၀,၀၀၀ မှ တန် ၃၀၀,၀၀၀ အထိ သဘောများ ဆိုက်ကပ်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။^၃

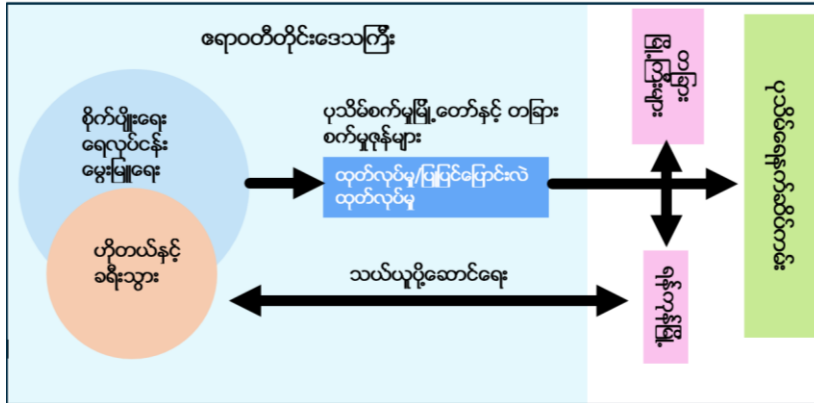

စက်မှုဇုန်များ

လုပ်ငန်းအသီးသီးဖွံ့ဖြိုးလာမည်ကို ကြိုတင်ပြင်ဆင်သည့်အနေဖြင့် စက်မှုဇုန်များ အားလည်း အကောင်းအထည်ဖော်လျက်ရှိနေပါသည်။ ၎င်းတို့အနက် အကျယ် ၂,၇၀၀ ဧကကျယ်သည့် ပုသိမ်စက်မှုမြို့တော်သည် ဆိပ်ကမ်းဝန်ဆောင်မှုများအပြင် အကောက်ခွန်၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ် ရေးဝန်ဆောင်မှုများလည်း ထားရှိမည်ဖြစ်ပါသည်။

^၂ Feasibility Study Module for the Three Expressways in Myanmar (PDF)
^၃ Responses by Ayeyarwady Region Minister U Htay Win regarding Invest Myanmar Summit 2019

အစိုးရတည်ငြိမ်မှု၊ နိုင်ငံရေးပွင့်လင်းမှု၊ စီးပွားရေးဆိုင်ရာဥပဒေများ၊ စွန့်စားရမည့်အန္တရာယ်များ၊ အဂတိလိုက်စားမှု ကင်းမဲ့ခြင်း၊ ရာဇဝတ်မှုဖြစ်ပွားနှုန်းများနိမ့်ခြင်း၊ ငွေကြေးလုံခြုံမှုရှိခြင်း၊ အခွန်နှုန်းများ၊ ဂျီဒီပီဖွံ့ဖြိုးနှုန်း၊ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအခြေအနေ၊ လူဦးရေတိုးနှုန်း၊ ငွေဖောင်းပွမှု စသည့်အချက်များသည် ဤလေ့လာမှုတွင် အချိန်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ နေရာအားဖြင့်လည်းကောင်းကန့်သတ်မှုများရှိနေသဖြင့် ၎င်းတို့နှင့်ပတ်သက်သော အချက်အလက်များအား ပြည့်စုံလုံလောက်စွာပေးနိုင်ရန် သီးခြားလေ့လာမှု လိုအပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။

❖ **နိဂုံးချုပ်ကောက်ချက်ချခြင်း**

လုပ်ငန်းမအောင်မြင်ရသည့် အကြောင်းများစွာရှိနိုင်သော်လည်း အဓိကအကြောင်းရင်းများမှာ

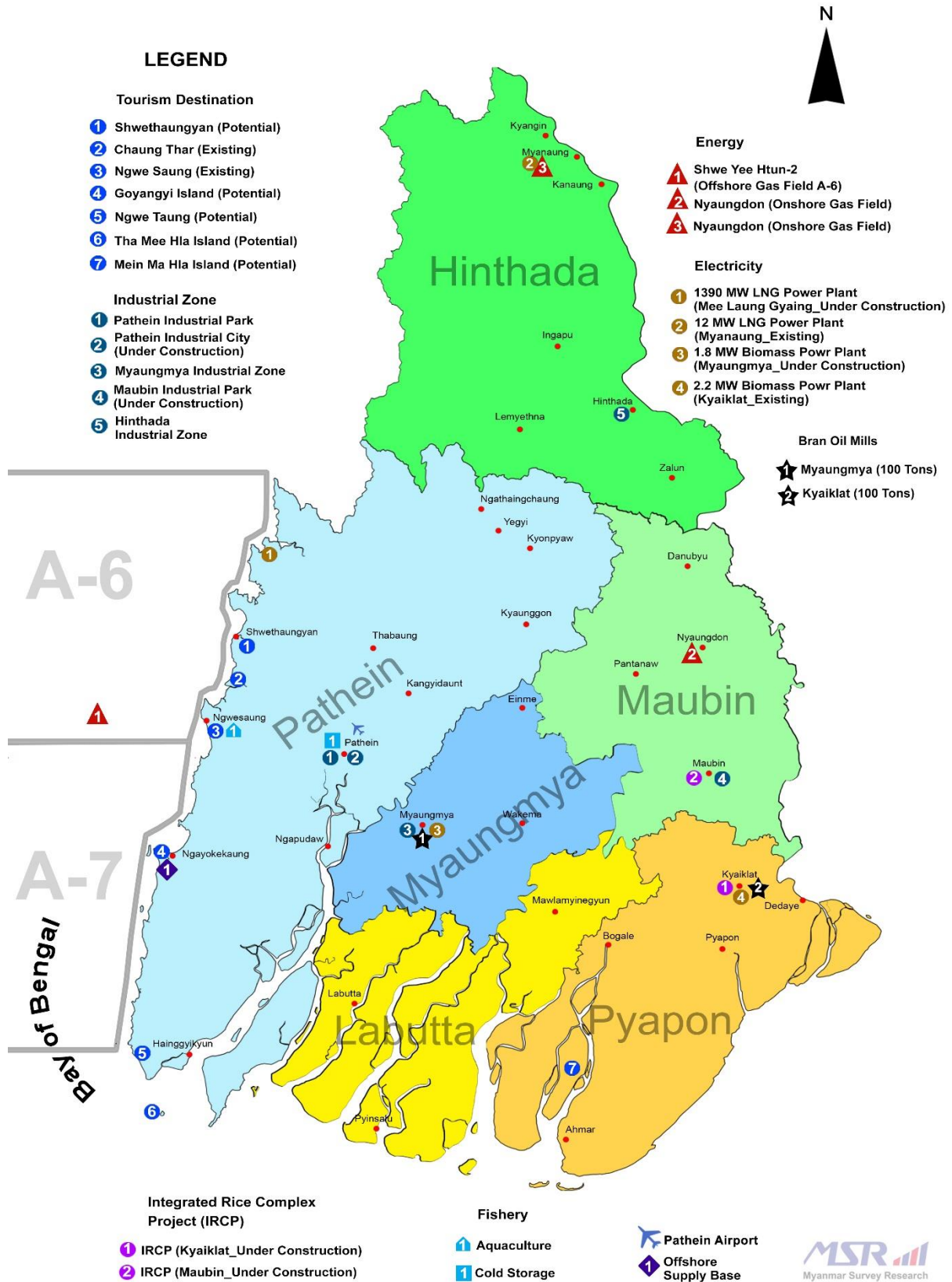
- ၁။ ဖြစ်စဉ်အဆင့်ဆင့်အတွက် နည်းပညာမရှိခြင်း
- ၂။ ထုတ်ပိုးမှုနည်းပညာအားနည်းခြင်း
- ၃။ နိုင်ငံခြားဈေးကွက်သို့ မပေါက်ရောက်နိုင်ခြင်း
- ၄။ ငွေကြေးအင်အားနည်းပါးခြင်းနှင့်
- ၅။ အစားထိုးထုတ်ကုန်များဝင်လာခြင်းတို့ဖြစ်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

ဤသုတေသနအရ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမည့်သူများ စိတ်ဝင်စားနိုင်သည့် လုပ်ငန်းများစွာရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ နိုင်ငံအတွင်း ငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်မှာ ကောင်းသောရလဒ်များထွက်ပေါ်လာနိုင်သည့် အခြေအနေတွင် ရှိနေသကဲ့သို့ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးမှာလည်း နိုင်ငံတကာဈေးကွက်သို့ တင်ပို့ရောင်းချလာနိုင်သည့် မြုပ်ကွယ်နေသော တစ်နည်းအားဖြင့် မထုတ်ဖော်ရသေးသော ဆွဲဆောင်မှုကောင်းသည့်လုပ်ငန်းများဖြင့်ပြည့်ဝနေသည့် တိုင်းဒေသကြီးတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။ လုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် ၎င်းတို့၏အတွေ့အကြုံများ၊ နည်းပညာများကို အသုံးပြုလျက် လုပ်ကိုင်မည်ဆိုပါက ဤတိုင်းဒေသကြီးသည် တိုင်းပြည်အတွက်သာမက နိုင်ငံတကာဈေးကွက်အတွက်ပါ အရေးပါသည့် ထုတ်လုပ်မှုအခြေတစ်ခုဖြစ်လာမည်ဖြစ်ပါသည်။

အမျိုးမျိုးသောကဏ္ဍခွဲများ

မြေပုံ ၁၊ တည်ရှိနေသောလုပ်ငန်းများနှင့်အလားအလာရှိသောနေရာများ

❖ နိဒါန်း

❖ နောက်ခံအကြောင်း

၂၀၁၆ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင်လတွင် နိုင်ငံတော်အစိုးရမှချမှတ်ခဲ့သော စီးပွားရေးမူဝါဒ ၁၂ ရပ်နှင့်အညီ “တိုင်းနှင့်ပြည်နယ်များ အားလုံး တန်းတူညီမျှဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရေးအတွက် ကောင်းမွန်သော စီးပွားရေးအခြေအနေများဖန်တီးရန်” ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့်ကုမ္ပဏီများညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန (DICA) မှ ဂျပန်နိုင်ငံတကာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအေဂျင်စီ (JICA) ၏ ပံ့ပိုးကူညီမှုဖြင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပြပွဲများကို ၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် မန္တလေးမြို့တွင်လည်းကောင်း၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်၊ ဖေဖော်ဝါရီလ တွင် ရှမ်းပြည်နယ်နှင့် ကရင်ပြည်နယ်တို့တွင်လည်းကောင်း အောင်မြင်စွာ ကျင်းပနိုင်ခဲ့ပါသည်။

ဤပြပွဲများ၏ အောင်မြင်မှုများနှင့်အတူ အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍများ၏ အထူးစိတ်ဝင်စားမှုကို ဆွဲဆောင်နိုင်ခဲ့ပါသည်။ ကရင်ပြည်နယ်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပြပွဲသို့ လူပေါင်း ၆၀၀ ကျော် တက်ရောက်ခဲ့ကြပြီး အခြားပြည်နယ်နှင့် တိုင်းတို့ကလည်း စိတ်ဝင်စားမှုပြခဲ့ကြသည်။ ဥပမာတစ်ရပ်အနေဖြင့်ဆိုရလျှင် ကယားပြည်နယ်အစိုးရမှ ၎င်းတို့၏ ဘတ်ဂျက်ရန်ပုံငွေဖြင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအခွင့်အလမ်းသုတေသနကို ဦးစီးဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး ကယားပြည်နယ်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဖိုရမ်ကို ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ မေလ ၂၆ ရက်တွင် အောင်မြင်စွာကျင်းပနိုင်ခဲ့ပါသည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအခွင့်အလမ်းသုတေသနများသည် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအတွက် သီးသန့်အခွင့်အလမ်းများကို ဖော်ထုတ်ရန် အတွက် အလွန်အရေးကြီးပြီး နိုင်ငံခြားနှင့် ပြည်တွင်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံလိုသူများအတွက် ရန်ကုန်မြို့နှင့်မန္တလေးမြို့တို့တွင် သာမက တခြားသောဒေသများရှိရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအခွင့်အလမ်းများကိုလည်း သိကျွမ်းစေပါသည်။

မြန်မာနိုင်ငံရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကော်မရှင် (MIC) နှင့် DICA တို့သည် ယခင်ကအောင်မြင်ခဲ့သောအတွေ့အကြုံများကို အသုံးပြု၍ JICA ၏ပံ့ပိုးကူညီမှုဖြင့် ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလအနှောင်းပိုင်းတွင် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း နောက်ထပ် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု အခွင့်အလမ်းသုတေသနနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပြပွဲကို ကျင်းပနိုင်ရန်စဉ်းစားခဲ့ပါသည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံလိုသူများအနေဖြင့် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအခွင့်အလမ်းများမှ အကျိုး အမြတ်များခံစားနိုင်စေဖို့ အားပေးတိုက်တွန်းရန်ဖြစ်ပါသည်။

❖ ရည်မှန်းချက်

ဤစစ်တမ်း၏ အဓိကရည်မှန်းချက်များမှာ

- ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများပြုလုပ်နိုင်စေရန်အတွက် အလားအလာရှိသော အခွင့်အလမ်းများကို မှတ်တမ်းအထောက်အထားဖြင့် ဖော်ထုတ်ရန်
- ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း တွေ့ ရှိလာသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအခွင့်အလမ်းများအား ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများအတွက် မြှင့်တင်ပေးရန်
- ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ ဒေသခံစီးပွားရေး လုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ပြည်တွင်းပြည်ပလုပ်ငန်းရှင်များ ချိတ်ဆက်မှုများ ပိုမိုတိုးမြှင့်လာစေရန်
- ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့်ကုမ္ပဏီများညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၊ ပုသိမ်မြို့နယ်ရုံးခွဲ၏ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ခြင်းအတွက် အထောက်အကူဖြစ်စေရန်နှင့် လုပ်ငန်းကိုင်ငံများအတွက် ၎င်း၏ ဝန်ဆောင်မှုများကို ပြသရန်

❖ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအတိုင်းအတာ

လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအတိုင်းအတာများအား အောက်ပါအတိုင်းခြုံငုံဖော်ပြပါသည်။

- အကျိုးသက်ဆိုင်သူများအစည်းအဝေး၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအခွင့်အလမ်းပြပွဲနှင့် သုတေသနအစီအရင်ခံစာတို့ အပါအဝင် ဖြစ်စဉ်တစ်ခုလုံးအတွက် လုပ်ငန်းစီမံချက်ကို ပြင်ဆင်တင်ပြရန် နှင့် ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇွန်လတွင် ကျင်းပမည့် လုပ်ငန်းစတင်ခြင်းအစည်းအဝေးတွင် DICA/JICA တို့မှပေးသောအကြံပြုချက်များအား လက်ခံရယူရန်
- ဒေသခံလုပ်ငန်းများ၊ ပြည်သူပိုင်ကဏ္ဍနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများအား တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်းများအပါအဝင် ကွင်းဆင်းစစ်တမ်းကောက်ခြင်းနှင့် စာအုပ်စာတမ်းများမှအချက်အလက်များစုဆောင်းခြင်းတို့ကို ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇွန်လနှင့်ဇူလိုင်လများအတွင်းဆောင်ရွက်ရန်
- အကျိုးသက်ဆိုင်သူများအစည်းအဝေးမတိုင်မီ ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လအစပိုင်းတွင် ကြားဖြတ်အစီရင်ခံစာကို ပြင်ဆင်တင်ပြရန်။
- ပြည်တွင်းအကျိုးသက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံဉာဏ်များလက်ခံရယူရန်အတွက် DICA၊ JICA တို့နှင့် ညှိနှိုင်းတိုင်ပင်၍ ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လအတွင်း အကျိုးသက်ဆိုင်သူများအစည်းအဝေးကို ပုသိမ်မြို့တွင် ကျင်းပရန်

- အကျိုးသက်ဆိုင်သူများအစည်းအဝေးမှပေးသောအကြံပြုချက်များဖြင့် ပြင်ဆင်ရေးသားထားသောအကြမ်းအပြားသတ်အစီရင်ခံစာအားတင်ပြရန်
- ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ အောက်တိုဘာလတွင် DICA၊ JICA တို့နှင့်အတူ တက်ရောက်သူများစာရင်းကို ပြုစုလျက်ဖိတ်ကြားမှုများပြုလုပ်ရန်
- ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပြပွဲတွင် (စောင်ရေ ၆၀၀) ပုံနှိပ်ဖြန့်ဝေရန်အတွက် ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ နိုဝင်ဘာလအစပိုင်းတွင် အပြားသတ်သုတေသနအစီရင်ခံစာ (အင်္ဂလိပ်ဘာသာနှင့်မြန်မာဘာသာ) ကိုတင်ပြရန်
- DICA၊ JICA တို့နှင့်အတူပူးပေါင်း၍ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပြပွဲအတွက် အကောင်အထည်ဖော်မည့်အစီအစဉ်ကို ရေးဆွဲရန်
- နိုဝင်ဘာလလယ် သို့မဟုတ် လကုန်ပိုင်းတွင် ဆွေးနွေးပွဲ၊ ပြခန်းများ၊ လုပ်ငန်းရှင်များအားချိတ်ဆက်ပေးခြင်းနှင့် လေ့လာရေးခရီးများပါဝင်သော ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပြပွဲကို ငွေဆောင်ကမ်းခြေ၌ စီစဉ်ကျင်းပရန်
- ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလအစပိုင်းတွင် သုတေသနဖြစ်စဉ်နှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပြပွဲများနှင့်ပတ်သက်သော အစီရင်ခံစာကို မှတ်တမ်းတင်ရန်နှင့် သင်ခန်းစာများအဖြစ်မှတ်သားနိုင်ရန်အတွက် ရေးသားတင်ပြရန်

❖ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအခွင့်အလမ်းသုတေသနလုပ်ဆောင်မှုနည်းစနစ်

ဤသုတေသနအား အောက်ပါနည်းလမ်းများဖြင့်ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

(က) ကနဦးအချက်အလက်များစုဆောင်းခြင်းနည်းလမ်း - Desk study method

(ခ) အစိုးရအရာရှိများ၊ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအသင်းအဖွဲ့များ၊ ကုမ္ပဏီများမှစီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များပါဝင်သည့် အဓိကသတင်းအချက်အလက်ပေးသူများနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်းနည်းလမ်း - Key Informant Interviews (KII)

(က) ကနဦးအချက်အလက်များစုဆောင်းခြင်းနည်းလမ်း

မြန်မာ့အစိုးရသုတေသနအဖွဲ့တွင်ကိုယ်ပိုင် Databank ရှိပြီး သုတေသနအသင်းဝင်များသည် ကွင်းဆင်းအချက်အလက်များမကောက်ယူမီ ကနဦးအချက်အလက်များကောက်ယူကြပါသည်။ ကနဦးအချက်အလက်အား MSR Databank၊ ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့မှထုတ်ဝေသော Statistical Yearbook နှင့် အစိုးရဌာနများမှထုတ်ဝေသော စာရွက်စာတမ်းများမှ စုဆောင်းယူပါသည်။

MSR Databank တွင် နှစ်ပေါင်း ၂၁ နှစ်အကြာ ပြည်တွင်းမီဒီယာများမှ စုဆောင်းရယူထားသော မြန်မာနိုင်ငံ၏ ဈေးကွက်၊ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု၊ စီးပွားရေးနှင့် နိုင်ငံရေးဆိုင်ရာသတင်းအချက်အလက်များကို ထိန်းသိမ်းထားရှိပါသည်။

အရင်းအမြစ်	သတင်းအချက်အလက်များ	ထိန်းသိမ်းထားရှိမှု
မီဒီယာ (သတင်းစာများ၊ ဂျာနယ်များ၊ မဂ္ဂဇင်းများ စသည်ဖြင့်)	အစိုးရကြေညာချက်များ ▶	မြန်မာ့အစိုးရသုတေသန Database
	ဈေးကွက်သတင်းအချက်အလက်များ ▶	
	ပြည်ပတိုက်ရိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ▶	
	ပြည်တွင်းလုပ်ငန်းကုမ္ပဏီများ ▶	
သတင်းထုတ်ပြန်ချက်များ၊ ပုံနှိပ်ထုတ်ဝေမှုများ	စီးပွားရေးသတင်းအချက်အလက်များ ▶	
	နိုင်ငံရေးသတင်းအချက်အလက်များ ▶	
	လူမှုရေးသတင်းအချက်အလက်များ ▶	
ပြန်ကြားရေးဝန်ကြီးဌာန	အစိုးရပြန်တမ်းများ ▶	
အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာန	ပို့ကုန်-သွင်းကုန်အချက်အလက်များ ▶	
ရုပ်သံလွှင့်ချက်များဖမ်းယူထားရှိခြင်း	လွှတ်တော်အစည်း	
	အဝေးများတွင်ဆွေးနွေးချက်များ ▶	

(ခ) အဓိကသတင်းအချက်အလက်ပေးသူများနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းခြင်းနည်းလမ်း

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ခရိုင် ၆ ခရိုင်ရှိပါသည်။ ယင်းခရိုင် ၆ ခုအောက်တွင် မြို့နယ် ၂၆ မြို့နယ်ရှိပါသည်။ ယင်းခရိုင် ၆ ခရိုင်အနက် ဟင်္သာတခရိုင် (တိုင်းဒေသကြီး၏မြောက်ဘက်အစွန်ပိုင်း)၊ ပုသိမ်ခရိုင် (တိုင်းဒေသကြီး၏ မြောက်ဘက်အပိုင်း) နှင့်ဖျာပုံခရိုင် (တိုင်းဒေသကြီး၏အရှေ့တောင်ပိုင်း၊ ရန်ကုန်မြို့နှင့်နီးကပ်) တို့အား ရွေးချယ်ပါသည်။

ထိုခရိုင် ၃ ခရိုင်ရွေးချယ်ရသည့်အကြောင်းရင်းများမှာ

- ၁ ရွေးချယ်ထားသော ခရိုင် ၃ ခရိုင်အတွင်းမြို့နယ်အရေအတွက် (၁၇ မြို့နယ်) မှာ စုစုပေါင်း ၂၆ မြို့နယ်ဖြင့် တွက်ချက်ပါက လုံလောက်သော နမူနာ (sample) ဖြစ်ပါသည်။
- ၂ မြောင်မြစ်ခရိုင်အတွင်းရှိ လုပ်ငန်းကိုင်ငန်းများမှာ ပုသိမ်ခရိုင်အတွင်းရှိ လုပ်ငန်းများနှင့်တူပါသည်။
- ၃ လပွတ္တာခရိုင်အတွင်းရှိ လုပ်ငန်းကိုင်ငန်းများမှာ ပုသိမ်ခရိုင်နှင့်ဖျာပုံခရိုင်တို့အတွင်းရှိ လုပ်ငန်းများနှင့် တူပါသည်။
- ၄ မအူပင်ခရိုင်အတွင်းရှိ လုပ်ငန်းကိုင်ငန်းများမှာ ဟင်္သာတခရိုင်နှင့်ဖျာပုံခရိုင်တို့အတွင်းရှိ လုပ်ငန်းများနှင့် တူပါသည်။

ထို့အတွက် ရွေးချယ်ထားသောခရိုင်သုံးခုသည် တိုင်းဒေသကြီးတစ်ခုလုံးကို ကိုယ်စားပြုသည်ဟု ကောက်ယူပါသည်။ မြန်မာ့ဆေးသုတေသနအဖွဲ့သည် ရွေးချယ်ထားသောခရိုင်သုံးခုအတွင်းရှိ သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာနများ၊ လုပ်ငန်း အဖွဲ့အစည်းများ၊ ကုမ္ပဏီများနှင့် တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှုများပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ မေးခွန်းလွှာများအား JICA ၏အချက် အလက်လိုအပ်ချက်များနှင့်အညီ ပြုစုခဲ့ပါသည်။

❖ နမူနာကောက်ယူခြင်း

မြန်မာ့ဆေးသုတေသနအဖွဲ့သည် အဓိကသတင်းအချက်အလက်များပေးမည့် ဖြေဆိုသူများနှင့်အောက်ပါအတိုင်း တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။

အဓိကကဏ္ဍ	ကဏ္ဍခွဲ	ဖြေဆိုသူများအရေအတွက်				
		ပုသိမ်ခရိုင်	မြောင်းမြခရိုင်	ဖျာပုံခရိုင်	ဟင်္သာတခရိုင်	စုစုပေါင်း
၁ စိုက်ပျိုးရေး	၁ လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန	၁	၀	၁	၁	၃
	၂ ဆန်စပါး	၀	၀	၁	၁	၂
	၃ ပဲမျိုးစုံ	၀	၀	၀	၂	၂
	၄ ဆီထွက်သီးနှံများ	၀	၀	၀	၁	၁
	၅ ငရုတ်သီး	၀	၀	၀	၁	၁
	၆ ငှက်ပျော	၀	၀	၀	၁	၁
	၇ သရက်	၀	၀	၀	၁	၁
	၈ သီဟိုဠ်	၁	၀	၀	၀	၁
	၉ ပိန်းရိုးခြောက်	၁	၀	၀	၀	၁
	၁၀ ပီလောပီနံ	၀	၀	၀	၁	၁
	၁၁ အုန်း	၂	၀	၀	၀	၂
	၁၂ ဝဉ (Konjac)	၁	၀	၀	၀	၁
		စိုက်ပျိုးရေး ▶	၆	၀	၂	၉
၂ သစ်တော	၁၃ သစ်တောဦးစီးဌာန	၁	၀	၀	၀	၁
	၁၄ ငါးများတံများ	၁	၀	၀	၀	၁
	၁၅ ဝါးနှင့် ကြိမ် ထုတ်ကုန်များ	၁	၀	၀	၁	၂
	၁၆ ရာဘာ	၁	၀	၀	၀	၁
	၁၇ အကေးရှားမန်ဂျန်ပင် နှင့် ယူကလစ်ပင်	၁	၀	၀	၀	၁
		Forestry ▶	၅	၀	၀	၁
၃ ထုတ်လုပ်ရေး	၁၈ စက်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့်စစ်ဆေးရေးဦးစီးဌာန	၁	၀	၀	၀	၁
	၁၉ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး ကုန်သည်များနှင့် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း	၁	၀	၀	၀	၁
	၂၀ ဇန်စီမီခန့်ခွဲရေးကော်မတီ	၁	၀	၀	၁	၂
	၂၁ ဆန်စက်များ	၁	၀	၁	၁	၃
	၂၂ သစ်သားအခြေခံ စက်ရုံများ၊ အထပ်သား	၁	၀	၀	၀	၁
	၂၃ စားသုံးဆီစက်ရုံများ	၀	၀	၀	၁	၁
	၂၄ ရေခဲစက်ရုံ	၁	၀	၁	၀	၂
	၂၅ သောက်ရေသန့်	၁	၀	၁	၀	၂
၂၆ ဖိနပ်များ	၁	၀	၀	၀	၁	

		၂၇ ဆားစက်ရုံ	၁	၀	၀	၀	၁
		၂၈ ဓါတ်မြေသြဇာ	၁	၀	၀	၀	၁
		၂၉ ဇီဝဓါတ်မြေသြဇာ	၁	၀	၀	၀	၁
		၃၀ ပုသိမ်တီး	၁	၀	၀	၀	၁
		၃၁ ပုသိမ်ဟာလဝါ-ရိုးရာမုန့်	၁	၀	၀	၀	၁
		၃၂ ကြက်အူချောင်း၊ ဝက်အူချောင်း	၁	၀	၀	၀	၁
		၃၃ စည်သူတ်ဘူးအစားအစာထုတ်လုပ်ရေး	(ကနဦးကောက်ယူအချက်အလက်)				
		၃၄ ကပ်စေးနဲ့ထုတ်လုပ်ရေး	၀	၁	၀	၀	၁
		၃၅ အုန်းဆံ့မျှင်	၁	၀	၀	၀	၁
		ထုတ်လုပ်မှု ▶	၁၅	၁	၃	၃	၂၂
၄	ရေလုပ်ငန်း	၃၆ ရေလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန	၁	၀	၁	၁	၃
		၃၇ ကမ်းလွန်ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	၁	၀	၀	၀	၁
		၃၈ ပင်လယ်ပုစွန်	၁	၀	၀	၀	၁
		၃၉ ရေချိုငါး/ပုစွန်	၁	၀	၀	၀	၁
		၄၀ အအေးခန်းစက်ရုံ	၁	၀	၀	၀	၁
		၄၁ ငါး၊ ပုစွန်ထွက်ကုန်များ	၄	၀	၄	၀	၈
		ရေလုပ်ငန်း ▶	၉	၀	၅	၁	၁၅
၅	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး	၄၂ မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဦးစီးဌာန	၁	၀	၁	၁	၃
		၄၃ အသားစားကြက်မွေးမြူရေး	၀	၁	၁	၁	၃
		၄၄ အမဲသား နှင့် အမဲခြောက်	၁	၀	၁	၁	၃
		၄၅ ဝက်	၀	၁	၁	၁	၃
		၄၆ ဘဲဥ	၀	၁	၁	၁	၃
		၄၇ ကြက်ဥ	၀	၁	၁	၁	၃
		တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး ▶	၂	၄	၆	၆	၁၈
၆	ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွား	၄၈ ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလာရေးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန	၁	၀	၀	၀	၁
		၄၉ ဟိုတယ်ဇန်စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ	၂	၀	၀	၀	၂
		၅၀ ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလာရေးလုပ်ငန်းများ	၄	၀	၁	၀	၅
		ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွား ▶	၇	၀	၁	၀	၈
၇	သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	၅၁ ကုန်လမ်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး (ခရီးသည်)	၂	၀	၀	၀	၂
		၅၂ ကုန်လမ်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး (ကုန်စည်)	၁	၀	၀	၀	၁
		၅၃ ရထားသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	၀	၀	၀	၁	၁
		၅၄ ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး (ခရီးသည်/ကုန်စည်)	၂	၀	၀	၀	၂
		၅၅ အဝယ်ဒိုင်	၁	၀	၀	၀	၁
		Transport and logistics ▶	၆	၀	၀	၁	၇
၈	လူ့အရင်းအမြစ်များ	၅၆ လုပ်သားအင်အားစုများ	၁	၀	၀	၀	၁
		၅၇ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းဆိုင်ရာကျောင်းများ	၂	၀	၀	၀	၂
		လူ့အရင်းအမြစ်များ ▶	၃	၀	၀	၀	၃
၉	ဆက်သွယ်ရေး	၅၈ ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းများ	၁	၀	၀	၀	၁
		ဆက်သွယ်ရေး ▶	၁	၀	၀	၀	၁
၁၀	စွမ်းအင်	၅၉ ရေနံထွက်ပစ္စည်းများ	၁	၀	၀	၀	၁
		၆၀ လျှပ်စစ်ဓာတ်	၁	၀	၀	၀	၁
		စွမ်းအင် ▶	၂	၀	၀	၀	၂
၁၁	မထုတ်ဖော်ရသေးသော အခွင့်အလမ်းများ	၆၁ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု	၂	၀	၀	၀	၂
		၆၂ အစိုးရ/ပုဂ္ဂလိကကျောင်း	၂	၀	၀	၀	၂
		၆၃ ဆံပင်ရောင်းဝယ်ရေး	၁	၀	၀	၀	၁
		၆၄ သင်္ဘောကျင်း	၂	၀	၀	၀	၂
		မထုတ်ဖော်ရသေးသောအခွင့်အလမ်းများ ▶	၇	၀	၀	၀	၇
၁၂	အခြားဆက်စပ်ကဏ္ဍများ	၆၅ လယ်ယာသုံးစက်ယန္တရားများ	၁	၀	၀	၀	၁
		၆၆ အသေးစား၊ အလတ်စားလုပ်ငန်းများ	၁	၀	၀	၀	၁
		၆၇ ဆောက်လုပ်ရေး	၅	၀	၀	၀	၅

	၆၈	မြေတိုင်းဦးစီးဌာန	၁	၀	၀	၀	၁
	၆၉	စီမံကိန်းရေးဆွဲရေးဦးစီးဌာန	၁	၀	၀	၀	၁
	၇၀	Myan Trade	၁	၀	၀	၀	၁
	၇၁	စားသုံးသူရေးရာဦးစီးဌာန	၁	၀	၁	၁	၃
	၇၂	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် ကုမ္ပဏီများညွှန်ကြားမှု ဦးစီးဌာန	၁	၀	၀	၀	၁
	၇၃	အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန	၁	၀	၁	၁	၃
	၇၄	ပုသိမ်စက်မှုမြို့တော်နှင့်ဆိပ်ကမ်း	၁	၀	၀	၀	၁
		အခြားဆက်စပ်ကဏ္ဍများ ▶	၁၄	၀	၂	၂	၁၈
		စုစုပေါင်း ▶	၇၇	၅	၁၉	၂၃	၁၂၄

အားလုံးသောဖြေဆိုချက်များအား စက္ကူ၊ ဖောင်တိန်သုံး၍ရေးမှတ်ပါသည်။ ဖြေဆိုသူခွင့်ပြုပါက အသံဖမ်းစက်ကိုလည်း အသုံးပြုပါသည်။ ဖြေဆိုချက်များအား စုစည်း၍အင်္ဂလိပ်ဘာသာသို့ပြန်ဆိုပါသည်။ မေးမြန်းသူများသည် Industrial Research ခေါ် လုပ်ငန်းကိုင်ငံရေးဆိုင်ရာသုတေသနတွင် အတွေ့အကြုံရှိသူများဖြစ်ကြပါသည်။ အချက်အလက်များ ကောက်ယူသည့်အဖွဲ့ ၄ ဖွဲ့တွင် စည်းထားပြီး တစ်ဖွဲ့တွင် မေးမြန်းသူတစ်ဦးနှင့် မှတ်တမ်းရေးသူတစ်ဦးပါဝင်ပါသည်။ အဖွဲ့ များအား အငယ်တန်းသုတေသနပညာရှင်နှစ်ဦးနှင့် အငယ်တန်းစီမံခန့်ခွဲသူတစ်ဦးတို့ ကကြီးကြပ်ပါသည်။ ကြီးကြပ်သူ များက လိုအပ်သလို တွေ့ဆုံမေးမြန်းသူများနှင့်အတူလိုက်ပါသည်များလည်းရှိပါသည်။

အဖွဲ့နံပါတ်	မေးမြန်းသူ	မှတ်တမ်းရေးသူ	တည်နေရာ	မေးမြန်းမှုအရေအတွက်
၁	၁	၁	ပုသိမ်ခရိုင်	၃၉
၂	၁	၁	ပုသိမ်ခရိုင်	၃၈
၃	၁	၁	ဗျာပုံခရိုင်	၁၉
၄	၁	၁	ဟင်္သာတခရိုင်	၂၃
၅	၁	၁	မြောင်းမြခရိုင်	၅
			စုစုပေါင်း ▶	၁၂၄

❖ အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းစီမံချက်

ဇူလိုင်	ဇူလိုင် ၁၈၊ လုပ်ငန်းစတင်ခြင်း အစည်းအဝေး	ဇူလိုင် ၂၃-ဩဂုတ် ၁၇၊ အချက်အလက်ကောက်ယူခြင်း
ဩဂုတ်	ဩဂုတ် ၂၀-စက်တင်ဘာ ၂၊ ကြားဖြတ်အစီရင်ခံစာရေးသားခြင်း	
စက်တင်ဘာ	စက်တင်ဘာ ၃၊ ကြားဖြတ်အစီရင်ခံစာ တင်သွင်းခြင်း	စက်တင်ဘာ ၈၊ အကျိုးသက်ဆိုင်သူများအစည်းအဝေး
အောက်တိုဘာ	အောက်တိုဘာ ၁၊ အကြမ်းအပြီး သတ်အစီရင်ခံစာတင်သွင်းခြင်း	အောက် ၂-၈၊ အကြမ်းအပြီး သတ်အစီရင်ခံစာသုံးသပ်ခြင်း
နိုဝင်ဘာ	အောက် ၉-နိုဝင်ဘာ ၇၊ အပြီးသတ်အစီရင်ခံစာရေးသားခြင်း	နိုဝင်ဘာ ၈-၂၅၊ အစီရင်ခံစာ (မြန်မာအင်္ဂလိပ်) ပုံနှိပ်ခြင်း၊ ပြုစုအတွက် ပြင်ဆင်ခြင်း
ဒီဇင်ဘာ	ဒီဇင်ဘာ ၁၅၊ ပြုစုနှင့်သုတေသနအား သုံးသပ် သည့်အစီရင်ခံစာတင်သွင်းခြင်း	နိုဝင်ဘာ ၃၀-ဒီဇင်ဘာ ၁၊ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပြုစု

❖ လေ့လာမှု၏အကျိုးအသတ်များ

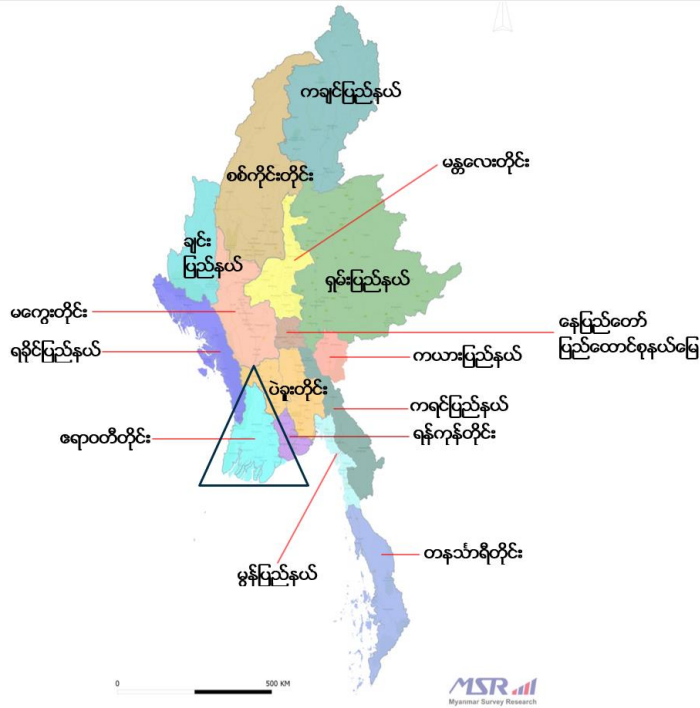
ဤသုတေသနှင့်ပတ်သက်၍ ကဏ္ဍခွဲ ၆၀ အတွက်အချက်အလက်များကောက်ယူခြင်း၊ ကနဦးအချက်အလက်များ ကောက်ယူခြင်းတို့ကို တိုတောင်းသောအချိန်ကာလအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ရပါသည်။ ထို့အတွက် ဤအစီရင်ခံစာတွင် ဖော်ပြထားသည့် အချက်အလက်များမှာ အလားအလာရှိသောကဏ္ဍများ/လုပ်ငန်းများကို ဖော်ထုတ်ရန်အတွက်သာ ဖြစ်ပြီး ပြည့်စုံလုံလောက်သော အတွင်းကျကျလေ့လာမှုဟု မဆိုနိုင်ပါ။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမည့်သူတစ်ဦးအနေဖြင့် သီးသန့် ကဏ္ဍတစ်ခုတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန်ဆုံးဖြတ်ပါက ကနဦးအဆင့်တွင် ပြည့်စုံလုံလောက်သောသုတေသနတစ်ရပ်ကို ပြုလုပ် ရန် လိုအပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။

အမျိုးသားနှင့်တိုင်းဒေသကြီးဆိုင်ရာ
အချက်အလက်များ

❖ အမျိုးသားလူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

မြေပုံ ၂ တိုင်းနှင့်ပြည်နယ် ၁၄ ခုနှင့် နေပြည်တော်ပြည်ထောင်စုနယ်မြေ

❖ တိုင်းနှင့်ပြည်နယ်အလိုက်ပြည်ထောင်စုလူဦးရေ⁴

	ပြည်နယ်/တိုင်း	လူဦးရေ (ကောက်ယူဒေတာ)	လူဦးရေ (နှင့်ခန့်မှန်း ဒေတာ)	မှတ်ချက်
၁	ကချင် ပြည်နယ်	၁,၆၄၂,၈၄၁	၁,၆၈၉,၄၄၁	ခန့်မှန်းဒေတာနှင့်
၂	ကယား ပြည်နယ်	၂၈၆,၆၂၇	၂၈၆,၆၂၇	
၃	ကရင် ပြည်နယ်	၁,၅၀၄,၃၂၆	၁,၅၇၄,၀၇၉	ခန့်မှန်းဒေတာနှင့်
၄	ချင်း ပြည်နယ်	၄၇၈,၈၀၁	၄၇၈,၈၀၁	
၅	စစ်ကိုင်း တိုင်း	၅,၃၂၅,၃၄၇	၅,၃၂၅,၃၄၇	
၆	တနင်္သာရီ တိုင်း	၁,၄၀၈,၄၀၁	၁,၄၀၈,၄၀၁	
၇	ပဲခူး တိုင်း	၄,၈၆၇,၃၇၃	၄,၈၆၇,၃၇၃	
၈	မကွေး တိုင်း	၃,၉၁၇,၀၅၅	၃,၉၁၇,၀၅၅	
၉	မန္တလေး တိုင်း	၆,၁၆၅,၇၂၃	၆,၁၆၅,၇၂၃	
၁၀	မွန် ပြည်နယ်	၂,၀၅၄,၃၉၃	၂,၀၅၄,၃၉၃	
၁၁	ရခိုင် ပြည်နယ်	၂,၀၉၈,၈၀၇	၃,၁၈၈,၈၀၇	ခန့်မှန်းဒေတာနှင့်
၁၂	ရန်ကုန် တိုင်း	၇,၃၆၀,၇၀၃	၇,၃၆၀,၇၀၃	
၁၃	ရှမ်း ပြည်နယ်	၅,၈၂၄,၄၃၂	၅,၈၂၄,၄၃၂	
၁၄	ဧရာဝတီ တိုင်း	၆,၁၈၄,၈၂၉	၆,၁၈၄,၈၂၉	
၁၅	နေပြည်တော် တိုင်း	၁,၁၆၀,၂၄၂	၁,၁၆၀,၂၄၂	
	စုစုပေါင်း ▶	၅၀,၂၇၉,၉၀၀	၅၁,၄၈၆,၂၅၃	

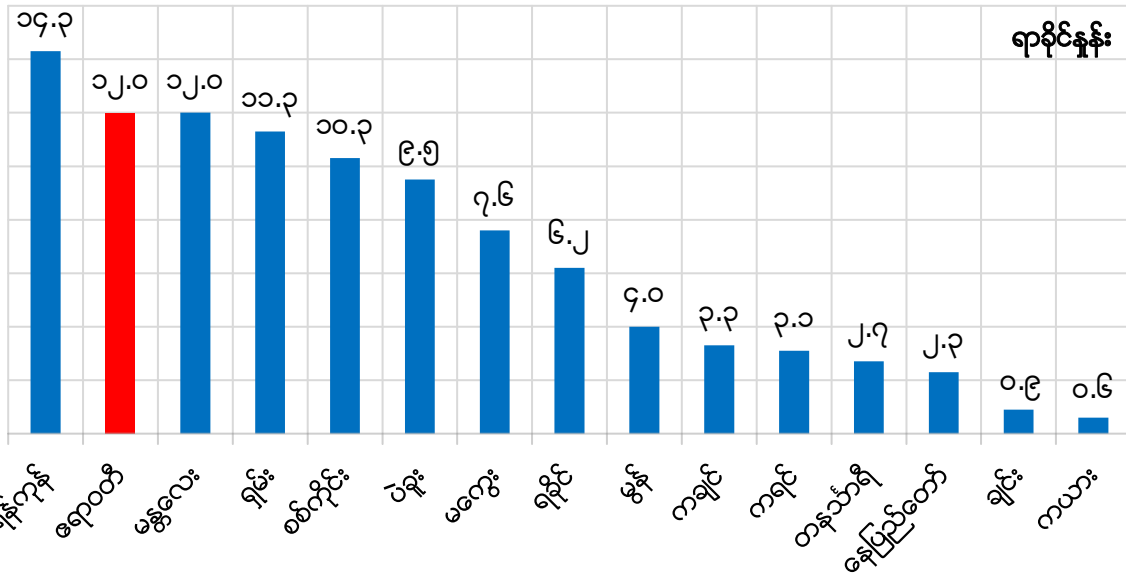
ဇယား ၁

၂၀၁၄ ခုနှစ်၊ ဧပြီလအတွင်း သန်းကောင်စာရင်းကောက်ယူစဉ်ကာလတွင် ကချင်၊ ကယားနှင့်ရခိုင်ပြည်နယ်များတွင် နယ်မြေမအေးချမ်းမှုကြောင့် ယင်းပြည်နယ် ၃ ခု၏အစိတ်အပိုင်းအချို့မှလူဦးရေများကို လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးဌာနမှ

⁴ The 2014 Myanmar Population and Housing Census, The Union Report, Ministry of Immigration and Population, May 2015

ခန့်မှန်းချက်ပြုလုပ်ခဲ့ပါသည်။ ယင်းခန့်မှန်းဒေတာများအား အမှန်တကယ်ကောက်ယူထားသောဒေတာများနှင့် ပေါင်းလျက် ဖော်ပြထားပါသည်။

❖ တိုင်းနှင့်ပြည်နယ်များ၏လူဦးရေအမျိုးအစားများ⁵

ဇယား ၁

❖ ပြည်ထောင်စုနှင့်ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအခြား ကျေးလက်နှင့်မြို့ပြလူဦးရေနှိုင်းယှဉ်ချက်⁶

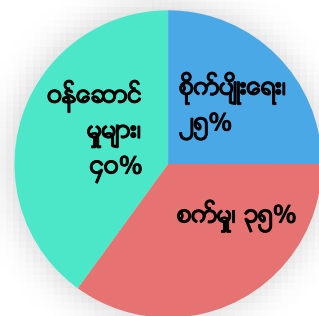
မြို့ပြ/ကျေးလက်	ဖော်ပြချက်	ပြည်ထောင်စု	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး	ပြည်ထောင်စုတွင်အမျိုးပါဝင်မှု
	စုစုပေါင်းလူဦးရေ	၅၀,၂၇၉,၉၀၀	၆,၁၈၄,၈၂၉	၁၂%
မြို့ပြ	ကျား-မ	၁၄,၈၇၇,၉၄၃	၈၇၂,၆၀၀	၆%
	ကျား	၇,၁၁၄,၂၂၄	၄၁၂,၆၉၃	၆%
	မ	၇,၇၆၃,၇၁၉	၄၅၉,၉၀၇	၆%
	မြို့ပြလူဦးရေ ရာခိုင်နှုန်း	၃၀%	၁၄%	—
ကျေးလက်	ကျား-မ	၃၅,၄၀၁,၉၅၇	၅,၃၁၂,၂၂၉	၁၅%
	ကျား	၁၇,၁၁၄,၄၉၀	၂,၅၉၇,၁၁၅	၁၅%
	မ	၁၈,၂၈၇,၄၆၇	၂,၇၁၅,၁၁၄	၁၅%
	ကျေးလက်လူဦးရေ ရာခိုင်နှုန်း	၇၀%	၈၆%	၁၅%

ဇယား ၂

❖ ကဏ္ဍများ၏အမျိုးသားဂိုဒေါင်တွင်အမျိုးအစားပါဝင်မှု⁷

အမျိုးသားဂိုဒေါင်သည် ၂၀၁၅-၁၆ ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် ကျပ်သန်း ၇၂,၇၁၄,၀၂၁.၂ ရှိရာမှ ၂၀၁၆-၁၇ ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် ကျပ်သန်း ၇၉,၇၂၀,၈၉၇.၉ သို့ ၉.၆% မြင့်တက်လာခဲ့သည်။

- စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍထုတ်လုပ်မှုတွင် ၄.၃%
- စက်မှုကဏ္ဍထုတ်လုပ်မှုတွင် ၁၁.၄%
- ဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍတွင် ၁၁.၈% အသီးသီးမြင့်တက်လာခဲ့သည်။

ကားချပ် ၂

⁵ Ibid
⁶ Ibid
⁷ Myanmar Statistical Yearbook 2017, CSO, Ministry of Planning and Finance

ကျပ်သန်းပေါင်း

အဓိကကဏ္ဍများ	၂၀၁၅-၁၆	ပါဝင်မှု	၂၀၁၆-၁၇	ပါဝင်မှု
စိုက်ပျိုးရေး	၁၉,၄၆၆,၈၃၆.၈	၂၇%	၂၀,၃၀၀,၀၃၅.၆	၂၅%
စက်မှုလုပ်ငန်း	၂၅,၀၆၃,၆၆၆.၀	၃၅%	၂၇,၉၁၇,၈၃၈.၀	၃၅%
ဝန်ဆောင်မှု	၂၈,၁၈၃,၅၁၈.၄	၃၉%	၃၁,၅၀၃,၀၂၄.၃	၄၀%
ပြည်ထောင်စုဂျီဒီပီ ▶	၇၂,၇၁၄,၀၂၁.၂	၁၀၀%	၇၉,၇၂၀,၈၉၇.၉	၁၀၀%

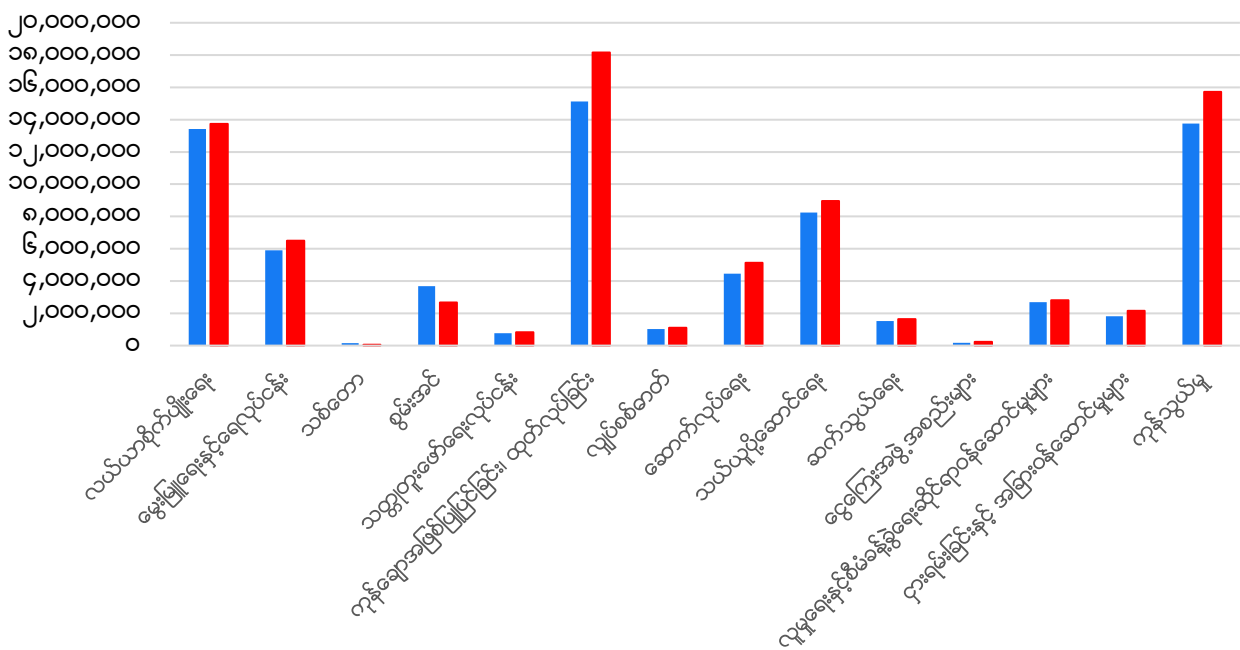
ဇယား ၃၊ အမျိုးသားဂျီဒီပီတွင်ကဏ္ဍအလိုက်အချိုးပါဝင်မှု

❖ ကဏ္ဍခွဲများ၏အမျိုးသားဂျီဒီပီတွင်အချိုးအစားပါဝင်မှု

ကဏ္ဍများနှင့် ကဏ္ဍခွဲများ	၂၀၁၅-၁၆	ဂျီဒီပီတွင် ပါဝင်မှု	၂၀၁၆-၁၇	ဂျီဒီပီတွင် ပါဝင်မှု
လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	၁၃,၄၁၇,၆၆၈.၂	၁၈.၅%	၁၃,၇၃၆,၁၁၃.၂	၁၇.၂%
မွေးမြူရေးနှင့်ရေလုပ်ငန်း	၅,၉၀၆,၅၁၉.၁	၈.၁%	၆,၅၅၅,၁၉၅.၆	၈.၂%
သစ်တော	၁၄၂,၆၄၉.၅	၀.၂%	၅၈,၇၂၆.၈	၀.၂%
လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	၁၉,၄၆၆,၈၃၆.၈		၂၀,၃၀၀,၀၃၅.၆	
စွမ်းအင်	၃,၆၈၇,၅၁၆.၁	၅.၁%	၂,၆၆၉,၉၆၁.၃	၃.၃%
သတ္တုတူးဖော်ရေးလုပ်ငန်း	၇၅၉,၉၈၁.၈	၁.၀%	၈၃၅,၂၇၉.၅	၁.၀%
လုပ်ငန်းစဉ်/ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း	၁၅,၁၁၀,၄၃၆.၇	၂၀.၈%	၁၈,၁၆၇,၄၃၆.၆	၂၂.၈%
လျှပ်စစ်စွမ်းအင်	၁,၀၃၀,၈၃၆.၉	၁.၅%	၁,၁၁၁,၂၄၃.၅	၁.၄%
ဆောက်လုပ်ရေး	၄,၄၅၄,၈၉၄.၅	၆.၁%	၅,၁၃၃,၉၁၇.၁	၆.၄%
ဆောက်လုပ်ရေး	၂၅,၀၆၃,၆၆၆.၀		၂၇,၉၁၇,၈၃၈.၀	
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	၈,၂၃၉,၆၅၂.၈	၁၁.၃%	၈,၉၄၈,၀၃၄.၇	၁၁.၂%
ဆက်သွယ်ရေး	၁,၅၁၂,၂၇၁.၁	၂.၁%	၁,၆၃၈,၈၉၉.၇	၂.၁%
ငွေကြေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ	၁၇၃,၄၀၁.၉	၀.၂%	၂၃၃,၈၃၁.၀	၀.၃%
လူမှုရေး/စီမံခန့်ခွဲရေးဝန်ဆောင်မှုများ	၂,၆၆၆,၇၄၃.၅	၃.၇%	၂,၈၀၆,၄၂၆.၉	၃.၅%
ငှားရမ်းခြင်း/အခြားဝန်ဆောင်မှုများ	၁,၈၁၂,၁၀၈.၀	၂.၅%	၂,၁၅၉,၀၃၇.၁	၂.၇%
ကုန်သွယ်မှု	၁၃,၇၅၉,၃၄၁.၁	၁၈.၉%	၁၅,၇၁၆,၇၉၂.၉	၁၉.၇%
ဝန်ဆောင်မှုများ	၂၈,၁၈၃,၅၁၈.၄		၃၁,၅၀၃,၀၂၄.၃	

ဇယား ၄၊ အမျိုးသားဂျီဒီပီတွင်ကဏ္ဍခွဲအလိုက်အချိုးအစားပါဝင်မှု

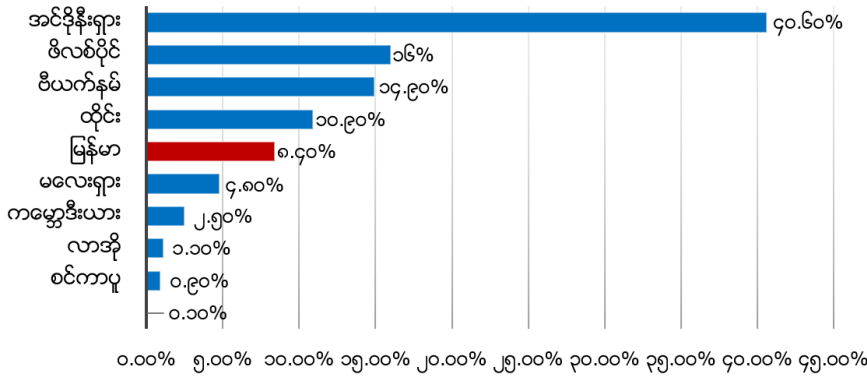
❖ ၂၀၁၅-၁၆ နှင့် ၂၀၁၆-၁၇ ဘဏ္ဍာနှစ်များအကြား ဂျီဒီပီဖွံ့ဖြိုးခြင်းနှိုင်းယှဉ်မှု (မြန်မာကျပ်ငွေသန်းပေါင်း)

ကားချပ် ၃၊

■ ၂၀၁၅-၁၆ ■ ၂၀၁၆-၁၇

❖ အာဆီယံဒေသအတွင်းတခြားသောနိုင်ငံများ၏လူဦးရေများနှင့်နှိုင်းယှဉ်ချက်

ကားချပ် ၄၊

❖ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအခြေအနေ

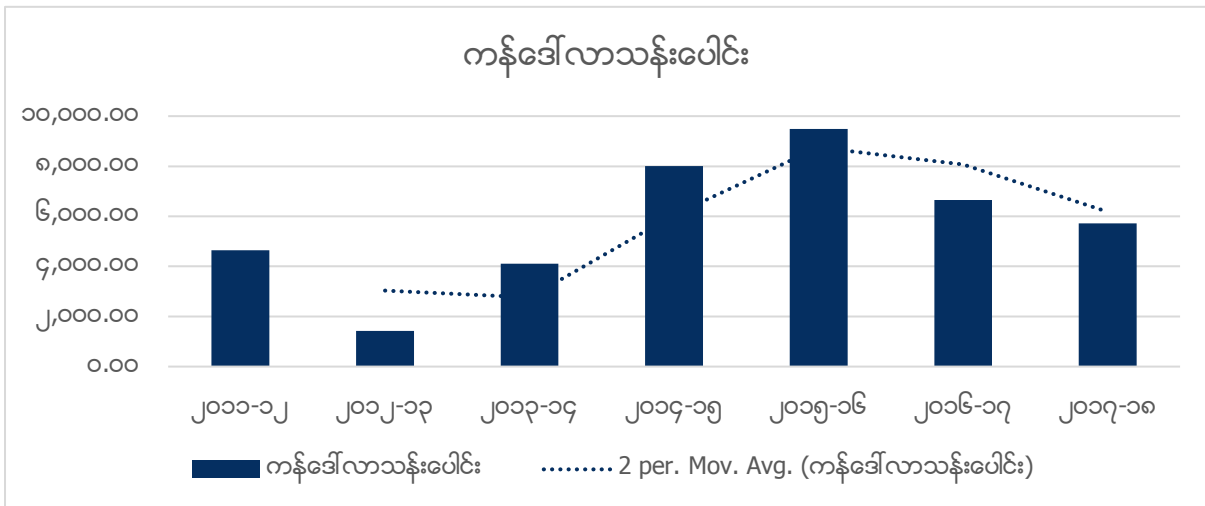
မှတ်ချက်၊ ဇယား ၅ နှင့် ၆၊ ကားချပ် ၅ နှင့် ၆ တို့ရှိ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပမာဏများမှာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများစတင် ခွင့်ပြုသည့် ၁၉၈၈-၈၉ ခုနှစ်ခန့်မှ ယနေ့အထိ စုစုပေါင်းကိန်းဂဏန်းများ ဖြစ်ကြပါသည်။

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင် ၃၁ ရက်နေ့အထိ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအတွက်ခွင့်ပြုပြီးလုပ်ငန်းများ (ကဏ္ဍအလိုက်)

စဉ်	ကဏ္ဍ	ခွင့်ပြုပြီးလုပ်ငန်းများ		
		အရေအတွက်	ခွင့်ပြုပမာဏ (ကန်ဒေါ်လာသန်းပေါင်း)	ရာခိုင်နှုန်း
၁	ရေနံနှင့် သဘာဝဓါတ်ငွေ့	၁၅၄	၂၂,၄၁၀.၃၆၈	၂၉.၁၆%
၂	စွမ်းအင်	၁၈	၂၀,၉၉၃.၉၂၂	၂၇.၃၂%
၃	ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း	၉၁၀	၉,၉၁၉.၂၈၈	၁၂.၉၁%
၄	သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး	၅၅	၉,၁၉၅.၉၂၃	၁၁.၉၇%
၅	အိမ်ခြံမြေလုပ်ငန်း	၅၁	၅,၀၀၁.၃၄၇	၆.၅၁%
၆	ဟိုတယ်နှင့် ခရီးသွားလာရေး	၇၄	၃,၀၃၆.၀၄၃	၃.၉၅%
၇	သတ္တုတူးဖော်ရေးလုပ်ငန်း	၇၁	၂,၉၀၄.၉၁၆	၃.၇၈%
၈	မွေးမြူရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်း	၅၀	၅၈၆.၉၈၈	၀.၇၆%
၉	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	၂၈	၃၉၅.၀၀၁	၀.၅၁%
၁၀	စက်မှုလုပ်ငန်းဆိုင်ရာမြေရာ	၆	၂၇၁.၆၃၁	၀.၃၅%
၁၁	ဆောက်လုပ်ရေး	၂	၃၇.၇၆၇	၀.၀၅%
၁၂	အခြားဝန်ဆောင်မှုများ	၁၀၄	၂,၀၉၇.၂၀၆	၂.၇၃%
စုစုပေါင်း ▶		၁,၅၂၃	၇၆,၈၅၀.၄၀၀	၁၀၀.၀၀%

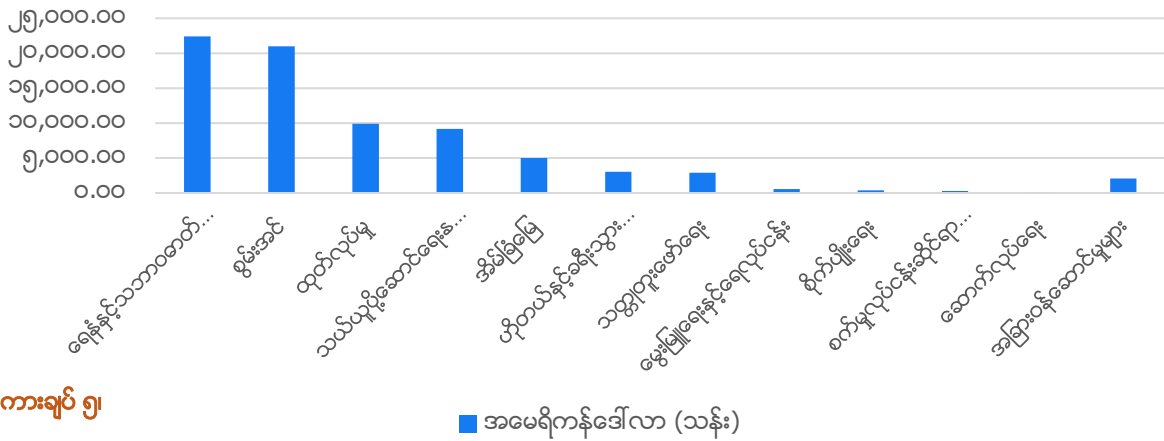
ဇယား ၅၊

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းနိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအခြေအနေ (၂၀၁၁-၁၂ - ၂၀၁၇-၁၈)

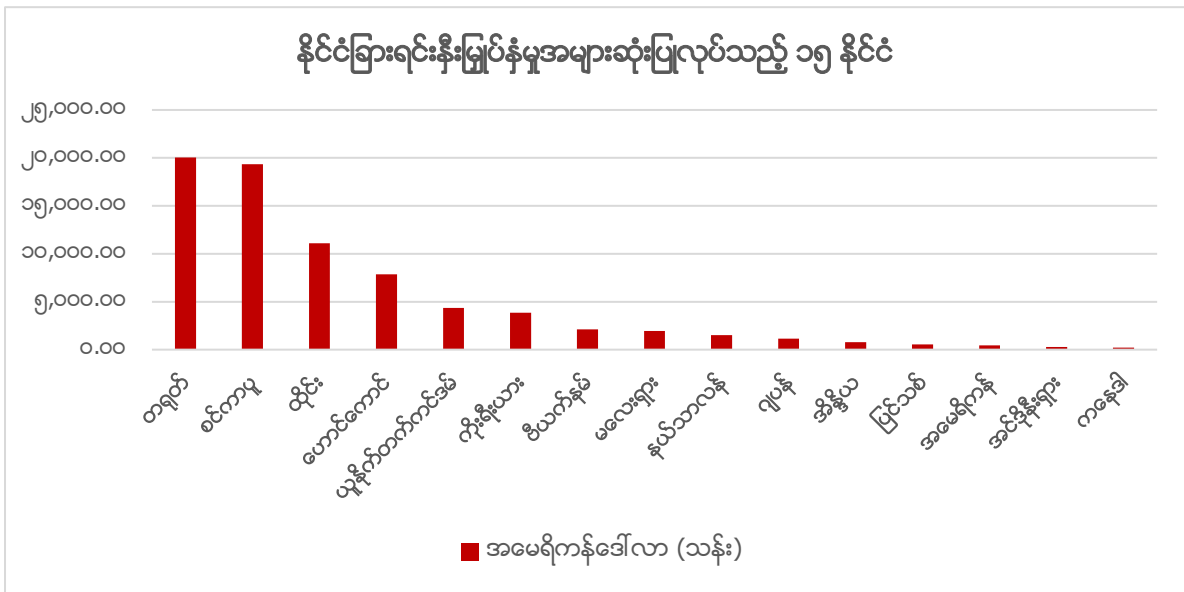

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းကဏ္ဍအလိုက်နိုင်ငံခြားတိုက်ရိုက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ - ဇူလိုင်၊ ၂၀၁၈

ကားချပ် ၅၅

ကားချပ် ၆၆

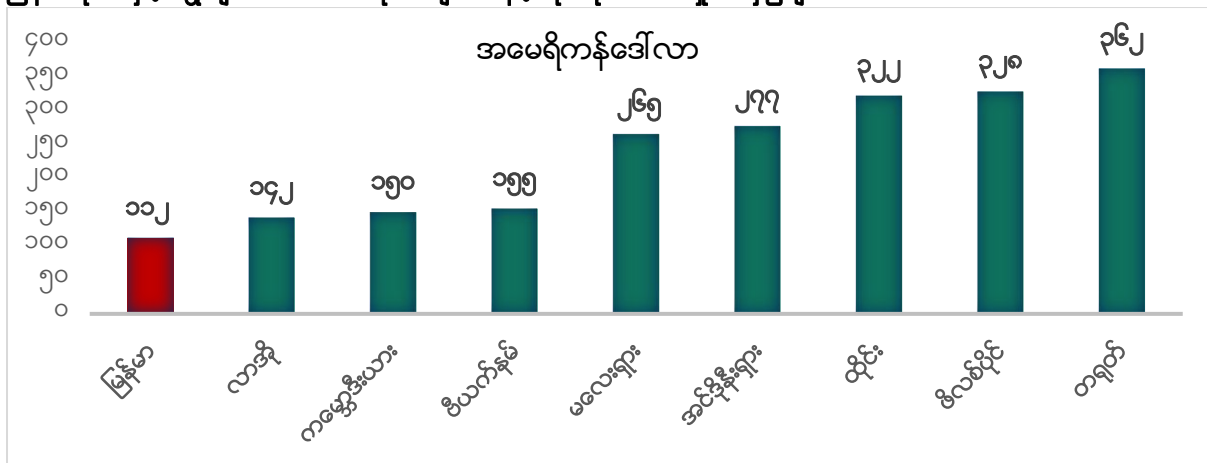
၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇူလိုင် ၃၁ ရက်နေ့အထိ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအတွက်ခွင့်ပြုပြီးလုပ်ငန်းများ (နိုင်ငံအလိုက်)

စဉ်	ကဏ္ဍ	ခွင့်ပြုပြီးလုပ်ငန်းများ		
		အရေအတွက်	ခွင့်ပြုပမာဏ (ကန်ဒေါ်လာသန်းပေါင်း)	ရာခိုင်နှုန်း
၁	တရုတ်	၂၅၆	၂၀,၀၅၄.၈၃၀	၂၆.၁၀%
၂	စင်ကာပူ	၂၈၆	၁၉,၃၂၆.၅၉၃	၂၅.၁၅%
၃	ထိုင်း	၁၁၈	၁၁,၀၉၀.၇၄၈	၁၄.၄၃%
၄	ဟောင်ကောင်	၁၇၁	၇,၈၆၇.၀၀၀	၁၀.၂၄%
၅	အင်္ဂလန်	၉၀	၄,၃၅၁.၅၁၇	၅.၆၆%
၆	ကိုရီးယား	၁၅၉	၃,၈၅၃.၇၇၄	၅.၀၁%
၇	ဗီယက်နမ်	၂၀	၂,၁၀၆.၅၁၃	၂.၇၄%
၈	မလေးရှား	၆၃	၁,၉၅၄.၆၀၅	၂.၅၄%
၉	နယ်သာလန်	၂၁	၁,၅၂၈.၄၈၉	၁.၉၉%
၁၀	ဂျပန်	၁၀၇	၁,၁၆၁.၄၂၆	၁.၅၁%
၁၁	အိန္ဒိယ	၃၀	၇၆၃.၅၆၇	၀.၉၉%
၁၂	ပြင်သစ်	၂၀	၅၄၉.၇၄၀	၀.၇၂%
၁၃	အမေရိကန်	၂၀	၄၃၂.၇၉၆	၀.၅၆%
၁၄	အင်ဒိုနီးရှား	၁၅	၂၇၃.၅၈၀	၀.၃၆%
၁၅	ကနေဒါ	၂၀	၂၀၃.၅၉၄	၀.၂၆%

၁၆	အာရပ်စော်ဘွားများနိုင်ငံ	၃	၁၄၇.၆၉၂	၀.၁၉%
၁၇	ဖိလစ်ပိုင်	၃	၁၄၇.၁၇၃	၀.၁၉%
၁၈	ဩစတြေးလျ	၁၈	၁၄၅.၇၉၉	၀.၁၉%
၁၉	ဆာမိုအာ	၅	၁၃၃.၄၀၄	၀.၁၇%
၂၀	ဘရူနိုင်းဒါရူစလင်	၂၃	၁၀၅.၁၂၂	၀.၁၄%
၂၁	ရုရှားဖက်ဒရေးရှင်း	၂	၉၄.၀၀၀	၀.၁၂%
၂၂	လစ်ဗျား	၄	၇၉.၂၀၁	၀.၁၀%
၂၃	ဩစတြီးယား	၂	၇၄.၃၆၅	၀.၁၀%
၂၄	ပနားမား	၂	၅၅.၁၀၁	၀.၀၇%
၂၅	လူဇမ်ဘတ်	၃	၄၇.၂၇၇	၀.၀၆%
၂၆	ထိုင်ဝမ်	၁၈	၄၉.၈၆၈	၀.၀၆%
၂၇	မောရိုရှပ်	၃	၃၉.၅၈၄	၀.၀၅%
၂၈	ဂျာမနီ	၄	၃၂.၆၅၁	၀.၀၄%
၂၉	ဆွစ်ဇာလန်	၄	၃၀.၀၈၇	၀.၀၄%
၃၀	နော်ဝေး	၁	၁၇.၈၀၀	၀.၀၂%
၃၁	ဒိန်းမတ်	၁	၁၃.၃၇၀	၀.၀၂%
၃၂	လက်ဘနွန်	၁	၁၂.၉၈၀	၀.၀၂%
၃၃	ဆေးရိုလ်	၄	၁၆.၅၃၂	၀.၀၂%
၃၄	မာရှယ်ကျွန်း	၂	၁၂.၀၀၉	၀.၀၂%
၃၅	အိုင်ယာလန်	၁	၈.၀၅၃	၀.၀၁%
၃၆	မကာအို	၃	၈.၀၄၀	၀.၀၁%
၃၇	ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်	၅	၇.၈၉၀	၀.၀၁%
၃၈	နယူးဇီလန်	၁	၆.၉၅၀	၀.၀၁%
၃၉	ဆိုက်ပရပ်စ်	၁	၅.၂၅၀	၀.၀၁%
၄၀	ကာတာ	၁	၄.၅၀၀	၀.၀၁%
၄၁	သီရိလင်္ကာ	၂	၃.၅၀၀	၀.၀၀%
၄၂	အစ္စရေး	၁	၂.၄၀၀	၀.၀၀%
၄၃	ဆွီဒင်	၁	၂.၀၅၀	၀.၀၀%
၄၄	ကမ္ဘောဒီးယား	၃	၂၄.၁၇၅	၀.၀၃%
၄၅	တောင်အာဖရိက	၁	၁.၃၀၉	၀.၀၀%
၄၆	ကွတ်ကျွန်းစုများ	၁	၁.၁၅၀	၀.၀၀%
၄၇	လာအို	၁	၀.၈၈၃	၀.၀၀%
၄၈	ဘီလိဂ်	၁	၀.၈၁၀	၀.၀၀%
၄၉	အာဖဂန်နစ္စတန်	၁	၀.၆၅၃	၀.၀၀%
	စုစုပေါင်း ▶	၁,၅၂၃	၇၆,၈၅၀.၄	၁၀၀.၀၀%

ဇယား ၆၊

မြန်မာနိုင်ငံနှင့်ရွေးချယ်ထားသောနိုင်ငံများအနိမ့်ဆုံးလုပ်အားခနှိုင်းယှဉ်ချက်^၈

ကားချပ် ၇၊

^၈ www.vietnam-briefing.com/news/vietnam-minimum-wages-on-the-rise-in-2018.html/
www.sgsigroup.com.hk/sas
<http://economists-pick-research.hktdc.com/business-news/article/Regulatory-Alert-Asia/LAOS-Monthly-Minimum-Wage-Set-to-Increase-to-US-142/raasean/>
 Myanmar: MMK 150,000/1340 Market Rate = 112 USD (As of May 2018)

❖ **ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ⁹**

မြန်မာနိုင်ငံရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကော်မရှင်သည် ၂၀၁၆၊ အောက်တိုဘာလ ၁၈ ရက်နေ့တွင် ထုတ်ပြန်သော မြန်မာနိုင်ငံရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေ အပိုဒ် ၁၀၀ (ခ)နှင့် ၂၀၁၇၊ ဖေဖော်ဝါရီလ ၂၂ ရက်နေ့တွင်ထုတ်ပြန်သော အမိန့်ကြော်ငြာစာ ၁၀/၂၀၁၇ တို့အရ အခွန်သက်သာခွင့်ရသောဇုန်များအား ဇုန် ၁၊ ဇုန် ၂ နှင့် ဇုန် ၃ ဟူ၍ အောက်ပါအတိုင်းသတ်မှတ်လိုက်ပါသည်။

- (၁) ဇုန် ၁ ဖွံ့ဖြိုးမှုနည်းသောဒေသ - ၇ နှစ်ဆက်တိုက်
- (၂) ဇုန် ၂ အလယ်အလတ်ဖွံ့ဖြိုးသောဒေသ - ၅ နှစ်ဆက်တိုက်
- (၃) ဇုန် ၃ ဖွံ့ဖြိုးသောဒေသ - ၃ နှစ်ဆက်တိုက်

၎င်းဥပဒေနှင့်အမိန့်ကြော်ငြာစာတို့အရ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးသည်လည်း ၎င်း၏မြို့နယ်များအား အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း ဖွံ့ဖြိုးမှုဇုန်အဆင့်များအဖြစ် သတ်မှတ်လိုက်ပါသည်။

ဇုန်အဆင့်	သတ်မှတ်ချက်	ဧရာဝတီအတွင်းရှိ မြို့နယ်အရေအတွက်	အခွန်သက်သာခွင့်
ဇုန် ၁	ဖွံ့ဖြိုးမှုနည်းသောဒေသ	၁၀ မြို့နယ်	၇ နှစ်ဆက်တိုက်
ဇုန် ၂	အလယ်အလတ်ဖွံ့ဖြိုးသောဒေသ	၁၇ မြို့နယ်	၅ နှစ်ဆက်တိုက်

ဇယား ၇၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းမြို့နယ်များအားအခွန်သက်သာခွင့်အဆင့်အရသတ်မှတ်ခြင်း

ဇုန် ၁၊ ဖွံ့ဖြိုးမှုနည်းသောဒေသအတွင်းမြို့နယ်များ

ခရိုင်	စဉ်	မြို့နယ်	မြို့နယ်ခွဲ
ပုသိမ်ခရိုင်	၁	သာပေါင်း	
	၂	ငပုတော	
	၃	ပုသိမ်	ရွှေသောင်ယံ၊ ချောင်းသာနှင့် ငွေဆောင်မြို့နယ်ခွဲများသာလျှင်
ဟင်္သာတခရိုင်	၄	မြန်အောင်	
	၅	ကြံခင်း	
	၆	အင်ပူ	
	၇	လေးမျက်နှာ	
လပွတ္တာခရိုင်	၈	လပွတ္တာ	
	၉	မော်လမြိုင်ကျွန်း	
ဧရာပုံခရိုင်	၁၀	ဘိုကလေး	

ဇုန် ၂၊ အလယ်အလတ်ဖွံ့ဖြိုးသောဒေသအတွင်းမြို့နယ်များ

ခရိုင်	စဉ်	မြို့နယ်	မြို့နယ်ခွဲ
ပုသိမ်ခရိုင်	၁	ပုသိမ်	မြို့နယ်ခွဲ ၃ မြို့နယ်မပါဝင်
	၂	ကန်ကြီးထောင့်	
	၃	ရေကြည်	
	၄	ကျောင်းကုန်း	
	၅	ကျုံပျော်	
ဟင်္သာတခရိုင်	၆	ဟင်္သာတ	
	၇	ဇလွန်	
မအူပင်ခရိုင်	၈	မအူပင်	
	၉	ပန်းတနော်	
	၁၀	ညောင်တုန်း	
	၁၁	ဓနုဖြူ	
မြောင်းမြခရိုင်	၁၂	မြောင်းမြ	
	၁၃	အိမ်မဲ	
	၁၄	ဝါးခယ်မ	
ဧရာပုံခရိုင်	၁၅	ဧရာပုံ	
	၁၆	ကျိုက်လတ်	
	၁၇	ဒေးဒရဲ	

မှတ်ချက်၊ ပုသိမ်မြို့နယ်သည် အလယ်အလတ်ဖွံ့ဖြိုးသောဒေသအတွင်းကျပြီး ၎င်း၏မြို့နယ်ခွဲများသည် ဖွံ့ဖြိုးမှုနည်းသောဒေသအတွင်းကျပါသည်။

⁹ Cost of Doing Business in Myanmar – Survey Report 2018, DICA
30

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းနိုင်ငံခြားနှင့်ပြည်တွင်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ¹⁰

၂၀၁၆၊ ဧပြီလ ၁ ရက်နေ့မှ ၂၀၁၈၊ မတ်လ ၃၁ ရက်နေ့ နှစ်နှစ်တာကာလအတွင်း နိုင်ငံခြားဖက်စပ်လုပ်ငန်းများအပါအဝင် ပြည်တွင်းနှင့်နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုလုပ်ငန်းပေါင်း ၁၈ ခုကို မြန်မာရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဥပဒေအရ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ခွင့်ပြုခဲ့ပါသည်။

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကော်မတီကခွင့်ပြုခဲ့သောရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကော်မတီဥက္ကဋ္ဌမှာ ဝန်ကြီးချုပ်ဦးလှဦးအောင်ဖြစ်ပြီး အတွင်းရေးမှူးမှာ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့်ကုမ္ပဏီများညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၊ ညွှန်ကြားရေးမှူးဦးစိုးအောင်ဖြစ်ပါသည်။

၂၀၁၆၊ ဧပြီ ၁ ရက်နေ့မှ ၂၀၁၈၊ စက်တင်ဘာ ၃၀ ရက်နေ့အထိ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပုံစံ	လုပ်ငန်းအရေအတွက်	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပမာဏ		အလုပ်အကိုင်ဖန်တီးပေးမှု
		ကန်ဒေါ်လာသန်း	ကျပ်သန်း	
နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု	၄	၉.၆၉၆၄	၀	၂,၃၈၉
ပြည်တွင်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု	၁၄	၀	၄၇,၂၇၇.၀၉၄	
စုစုပေါင်း ▶	၁၈	၉.၆၉၆၄	၄၇,၂၇၇.၀၉၄	၂,၃၈၉

ဇယား ၈၊

၂၀၁၆၊ ဧပြီ ၁ ရက်နေ့မှ ၂၀၁၈၊ စက်တင်ဘာ ၃၀ ရက်နေ့အထိ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ (ကဏ္ဍအလိုက်)

စဉ်	ကဏ္ဍ	လုပ်ငန်းအရေအတွက်	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပမာဏ	
			ကန်ဒေါ်လာသန်း	ကျပ်သန်း
၁	စက်မှုလုပ်ငန်း	၅	၄.၃၆၅၄	၁၁,၇၄၀.၀၄၅
၂	အိမ်ရာဆောက်လုပ်ရေး	၆	၂.၈၈	၁၄,၆၈၇.၀၃၁
၃	လျှပ်စစ်စွမ်းအင်	၁	၃.၆၈၅	၀
၄	မွေးမြူရေးနှင့်ဧရလုပ်ငန်း	၁	၀	၅၀၀.၀၀၀
၅	ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလာရေး	၃	၀	၁၁,၁၄၉.၈၉၀
၆	စိုက်ပျိုးရေး	၁	၁.၃၂	၀
၇	အခြားကဏ္ဍများ	၃	၀	၁၁,၆၉၀.၅၅၀
	စုစုပေါင်း ▶	၂၀	၁၂.၂၅၀၄	၄၉,၇၆၇.၅၁၆

ဇယား ၉၊

၂၀၁၆၊ ဧပြီ ၁ ရက်နေ့မှ ၂၀၁၈၊ စက်တင်ဘာ ၃၀ ရက်နေ့အထိ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ (အသေးစိတ်)

စဉ်	ကုမ္ပဏီ/လုပ်ငန်း	တည်နေရာ	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပမာဏ		အလုပ်အကိုင်ဖန်တီးမှု	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပုံစံ
			ဒေါ်လာသန်း	ကျပ်သန်း		
၁	Myaungmya FM Biomass Power Co Ltd စပါးခွံလောင်စာဖြင့်လျှပ်စစ်ဓာတ်ထုတ်လုပ်ခြင်း	မြောင်းမြမြို့နယ်	၃.၆၈၅	၀	၁၆	JV
၂	MKor Green Co Ltd ငှက်ပျောသီးစိုက်ပျိုးခြင်း (စာချုပ်ဖြင့်လယ်ယာ လုပ်ကိုင်ခြင်း)	ပန်းတနော်မြို့နယ်	၁.၃၂	၀	၁၈	JV
၃	MEF International Co Ltd ဂဏန်းပျောထုတ်လုပ်ခြင်း	လပွတ္တာမြို့နယ်	၀	၅၀၀.၀၀	၁၆၉	MCI
၄	Shwe Wah Nadi Agriculture Production Co Ltd ဆန်အခြေခံတန်ဖိုးဖြည့်ထုတ်လုပ်ခြင်း	ညောင်တုန်းမြို့နယ်	၀	၅,၉၇၅.၆၂	၂၁၈	MCI

¹⁰ Directorate of Investment and Company Administration, Office of the Head of Ayeyarwaddy Region Office

၅	Hte Wah Lin Let Construction Co Ltd ရှမ်းကြည့်သူများပို့ဆောင်ခြင်း၊ ခရီးသွားလုပ်ငန်း	ငွေဆောင်	၀	၁,၀၀၀	၁၄	MCI
၆	Ayeyarwady Beach Resort Housing Development Co Ltd ခေတ်မီအိမ်များ(ဆောက်လုပ်၊ ငှားရမ်း၊ ရောင်းချခြင်း)	ငွေဆောင်	၀	၅,၅၀၀	၂၇၉	MCI
၇	i Green Construction Co Ltd လူနေအိမ်များ(ဆောက်လုပ်၊ ငှားရမ်း၊ ရောင်းချခြင်း)	ငွေဆောင်	၀	၂,၄၁၈.၆၄	၁၂	MCI
၈	AA QSR Co Ltd ဟိုတယ်ဝန်ဆောင်မှုများ	ငွေဆောင်	၀	၅,၀၀၀	၁၅၉	MCI
၉	New Odin International Co Ltd တန်ဖိုးနည်းအိမ်ရာ(ဆောက်လုပ်၊ ငှားရမ်း၊ ရောင်းချခြင်း)၊ အပန်းဖြေစခန်း၊ ဟိုတယ်ဝန်ဆောင်မှုများ	ချောင်းသာ	၂.၈၈	၀	၇၀	JV
၁၀	Amazing Advanced Transforming and Manufacturing Co Ltd စပါးခွံလောင်စာတောင့်များထုတ်လုပ်ခြင်း	ညောင်တုန်းမြို့နယ်	၀	၂၅၀	၂၂	MCI
၁၁	International Green Land Trading Co Ltd ဟိုတယ်နှင့်ကစားကွင်းဝန်ဆောင်မှုများ	မြောင်းမြမြို့နယ်	၀	၅,၀၀၀	၇၉	MCI
၁၂	Paddy Star Co Ltd ဆန်အခြေခံတန်ဖိုးဖြည့်ထုတ်လုပ်ခြင်း	မြောင်းမြမြို့နယ်	၀	၅,၅၁၄.၄၂၅	၇၃	MCI
၁၃	Delta Industrial Group Co Ltd ခေတ်မီဈေးဝယ်စင်တာ (ဆောက်လုပ်၊ ငှားရမ်း၊ ရောင်းချခြင်း)	ပုသိမ်မြို့နယ်	၀	၅,၁၂၀.၁၄	၂၃၈	MCI
၁၄	Delta Industrial Group Co Ltd ရုပ်ရှင်ရုံများနှင့်ဆိုင်ခန်းများ (ဆောက်လုပ်၊ ငှားရမ်းခြင်း)	ပုသိမ်မြို့နယ်	၀	၅,၅၇၀.၄၁	၂၁	MCI
၁၅	Ayeyarwady Inspiration Co Ltd အိမ်ရာ (ဆောက်လုပ်၊ ငှားရမ်း၊ ရောင်းချခြင်း)	မအူပင်မြို့နယ်	၀	၂,၂၀၁.၉၆၉	၁၄	MCI
၁၆	Ngwe Lwin Pyin Co Ltd ဟိုတယ်နှင့်အပန်းဖြေစခန်းများ (ဆောက်လုပ်ခြင်း၊ ဝန်ဆောင်မှုများ)	ချောင်းသာ	၀	၁,၁၄၉.၈၉	၅၇	MCI
၁၇	Hua Meng Myanmar Co Ltd အထည်ချုပ်ထုတ်လုပ်ခြင်း (CMP)	ကန်ကြီးထောင့်	၁.၈၁၁၄	၀	၉၂၀	FDI
၁၈	i Green Development and Engineering Group Co Ltd အိမ်ရာ (ဆောက်လုပ်၊ ရောင်းချခြင်း)	ငွေဆောင်	၀	၂,၀၇၆	၁၀	MCI
၁၉	Jeong Ho International Co Ltd အထည်ချုပ်ထုတ်လုပ်ခြင်း (CMP)	ဒေးဒရဲ	၂.၅၅၅၄	၀	၇၂၀	FDI
၂၀	Boffo Myanmar Co Ltd အိမ်ရာ (ဆောက်လုပ်၊ ရောင်းချခြင်း)	ပုသိမ်မြို့နယ်	၀	၂,၄၉၀.၄၂၂	၁၆	MCI

	စုစုပေါင်း ▶		၁၂.၂၅၀၄	၄၉,၇၆၇.၅၁၆	၃,၁၂၇	
--	---------------------	--	---------	------------	-------	--

ဇယား ၁၀၂

JV: ဖက်စပ်
FDI: နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု
MCI: နိုင်ငံသားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု

မြန်မာနိုင်ငံရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကော်မရှင်က ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ခွင့်ပြုခဲ့သောရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပုံစံ	လုပ်ငန်းအရေအတွက်	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပမာဏ		အလုပ်အကိုင် ဖန်တီးပေးမှု
		ကန်ဒေါ်လာသန်း	ကျပ်သန်း	
နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု	၆	၅၉.၇၃၈	၀	၃,၄၇၈
ပြည်တွင်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု	၆	၀	၁၉၈,၈၄၁.၂၁၅	
စုစုပေါင်း ▶	၁၂	၅၉.၇၃၈	၁၉၈,၈၄၁.၂၁၅	၃,၄၇၆

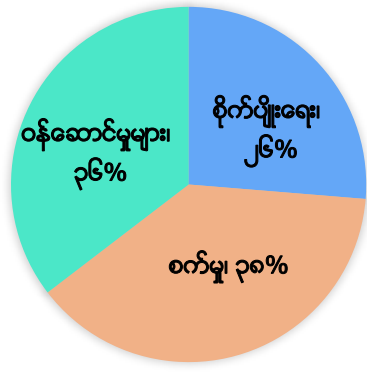
ဇယား ၁၁

မြန်မာနိုင်ငံရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကော်မရှင်က ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ခွင့်ပြုခဲ့သောရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ (အသေးစိတ်)

စဉ်	ကုမ္ပဏီ/လုပ်ငန်း	တည်နေရာ	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပမာဏ		အလုပ်အကိုင် ဖန်တီးမှု	ရင်းနှီး မှုပ်နှံမှု
			ဒေါ်လာသန်း	ကျပ်သန်း		
၁	Timberland Plantation Investment Co Ltd အကေးရှားနှင့်ယမနေသစ်စိုက်ပျိုးရေးရောင်းချခြင်း	သာပေါင်း မြို့နယ်	၃.၈၀၉	၀	၂၈၇	FDI
၂	Paradiso Cinemas Co Ltd ရုပ်ရှင်ရုံများ (ဆောက်လုပ်ခြင်းနှင့်ပြသခြင်း)	ဘိုကလေး မြို့နယ်	၀.၃၇	၀	၁၄	MCI
၃	Paradiso Cinemas Co Ltd ရုပ်ရှင်ရုံများ (ဆောက်လုပ်ခြင်းနှင့်ပြသခြင်း)	မအူပင်မြို့နယ်	၀.၂၇	၀	၁၄	MCI
၄	J Mol Co Ltd ကမ်းလွန်ထောက်ပံ့ရေးအခြေစိုက်စခန်း	မြောင်းမြ မြို့နယ်	၀	၅၄,၀၀၀	၁၃၄	—
၅	Medi Union Co Ltd ဆာကူရာပုဂ္ဂလိကဆေးရုံ (မြန်မာနိုင်ငံသား)	ဟင်္သာတ မြို့နယ်	၀	၁,၉၅၄	၁၃၃	MCI
၆	Paradiso Cinemas Co Ltd ရုပ်ရှင်ရုံများ (ဆောက်လုပ်ခြင်းနှင့်ပြသခြင်း)	ဖျာပုံမြို့နယ်	၀.၂၈	၀	၁၄	MCI
၇	Maubin United Development Co Ltd မအူပင်စက်မှုပန်းခြံဆောက်လုပ်ခြင်း၊ လုပ်ကိုင်ခြင်းနှင့်ငှားရမ်းခြင်း	မအူပင် မြို့နယ်	၂၈.၇၀၆	၀	၈၀	FDI
၈	Myint & Associates Offshore Supply Base Ltd ကမ်းလွန်ထောက်ပံ့ရေးအခြေစိုက်စခန်း (မြန်မာနိုင်ငံသား)	ငပုတော မြို့နယ်	၀	၄၅,၉၅၅.၂၅	၉၁	MCI
၉	SIM Co Ltd ဆိပ်ကမ်းများ၊ သိုလှောင်ရုံများဆောက်လုပ်ခြင်း၊ ကမ်းလွန်ရေနံတွင်းများအတွက်ဝန်ဆောင်မှု များပေးခြင်း (မြန်မာနိုင်ငံသား)	ငရုတ်ကောင်း၊ ငပုတော မြို့နယ်	၀	၂၄,၄၂၆.၃၀၅	၉၃	MCI
၁၀	Irrawaddy Fisheries Development Co Ltd ပုစွန်မွေးမြူခြင်းနှင့် ရောင်းချခြင်း	ငွေဆောင်	၀	၆၆,၄၃၅.၆၆	၇၇၃	MCI
၁၁	Myanmar Knitting Factory Ltd (Factory 2) အထည်ချုပ်ထုတ်လုပ်ခြင်း (CMP)	ပုသိမ်	၂၆.၂၀၃	၀	၁,၇၇၁	FDI
၁၂	Nay Brothers Company Ltd ဟိုတယ်ဝန်ဆောင်မှုများ	ငွေဆောင်	၀	၆,၀၇၀	၇၂	MCI
စုစုပေါင်း ▶			၅၉.၇၃၈	၁၉၈,၈၄၁.၂၁၅	၃,၄၇၆	

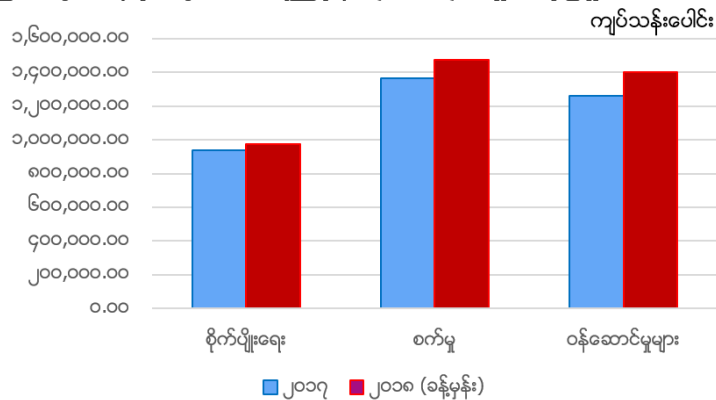
ဇယား ၁၂

❖ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၏ဂျီဒီပီနှင့်ဝန်ဆောင်မှုတန်ဖိုးများ - ၂၀၁၇ နှင့် ၂၀၁၈ (ရည်မှန်းချက်)¹¹

ကားချပ် ၈၊ ဂျီဒီပီတွင်အဓိကကဏ္ဍကြီးများ၏အချိုးပါဝင်မှု (ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး) (၂၀၁၇)

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၏ ၂၀၁၇ နှင့် ၂၀၁၈ (ရည်မှန်းချက်) ဂျီဒီပီနှင့်ဝန်ဆောင်မှု

ကားချပ် ၉၊

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၏ဂျီဒီပီနှင့်ဝန်ဆောင်မှုတန်ဖိုးများ၊ ၂၀၁၇ နှင့် ၂၀၁၈ (ရည်မှန်းချက်)

စဉ်	အဓိကကဏ္ဍ/ကဏ္ဍခွဲ	ဧပြီ - စက်တင်ဘာ၊ ၂၀၁၇		ဧပြီ - စက်တင်ဘာ၊ ၂၀၁၈ (ရည်မှန်း)	
		တန်ဖိုး	အချိုးပါဝင်မှု	တန်ဖိုး	အချိုးပါဝင်မှု
		ကျပ်သန်းပေါင်း		ကျပ်သန်းပေါင်း	
	စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ	၉၃၆,၇၁၁.၉	၂၆.၃%	၉၇၅,၆၄၅.၇	၂၅.၂%
၁	စိုက်ပျိုးရေး	၃၄၆,၁၇၆.၈	၉.၇%	၃၆၇,၆၁၆.၈	၉.၅%
၂	ရေလုပ်ငန်း	၅၈၉,၀၃၄.၅	၁၆.၆%	၆၀၆,၅၈၁.၉	၁၅.၇%
၃	သစ်တော	၁,၅၀၀.၆	၀.၀%	၁,၄၄၇.၀	၀.၀%
	စက်မှုကဏ္ဍ	၁,၃၆၃,၆၀၇.၀	၃၈.၃%	၁,၄၇၆,၈၅၁.၈	၃၈.၄%
၄	စွမ်းအင်	၉၁၄,၂၁၇.၂	၂၅.၇%	၉၇၄,၄၃၆.၂	၂၅.၃%
၅	သတ္တုနှင့်တွင်းထွက်ပစ္စည်းများ	၆,၆၅၃.၄	၀.၂%	၆,၄၈၈.၆	၀.၂%
၆	စက်မှု	၂၂၈,၃၅၂.၁	၆.၄%	၂၆၃,၆၆၇.၁	၆.၈%
၇	လျှပ်စစ်	၁၀၂,၅၈၅.၈	၂.၉%	၁၀၆,၈၇၆.၅	၂.၈%
၈	ဆောက်လုပ်ရေး	၁၁၁,၇၉၈.၅	၃.၁%	၁၂၅,၃၈၃.၄	၃.၃%
	ဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍ	၁,၂၅၉,၄၉၀.၅	၃၅.၄%	၁,၄၀၀,၅၁၄.၅	၃၆.၄%
၉	သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	၄၉၉,၅၂၀.၈	၁၄.၀%	၅၃၇,၅၅၉.၄	၁၄.၀%
၁၀	ဆက်သွယ်ရေး	၆၀,၅၃၉.၉	၁.၇%	၇၀,၄၂၆.၈	၁.၈%
၁၁	ဘဏ္ဍာရေး	၇,၁၇၀.၅	၀.၂%	၇,၄၇၆.၅	၀.၂%
၁၂	လူမှုရေးနှင့်စီမံခန့်ခွဲမှု	၁၂၄,၉၈၄.၂	၃.၅%	၁၂၉,၄၁၇.၈	၃.၄%
၁၃	အခြားဝန်ဆောင်မှုများ	၁၄၅,၄၆၈.၈	၄.၁%	၁၇၀,၃၀၁.၄	၄.၄%
၁၄	ကုန်သွယ်ရေး	421,806.3	၁၁.၉%	၄၈၅,၃၈၂.၆	၁၂.၆%
စုစုပေါင်းအချိုးအစားအကြမ်းထုတ်လုပ်မှု နှင့်ဝန်ဆောင်မှုတန်ဖိုးများ ▶		၃,၅၅၉,၈၀၉.၄	၁၀၀.၀%	၃,၈၅၃,၀၁၂.၀	၁၀၀.၀%

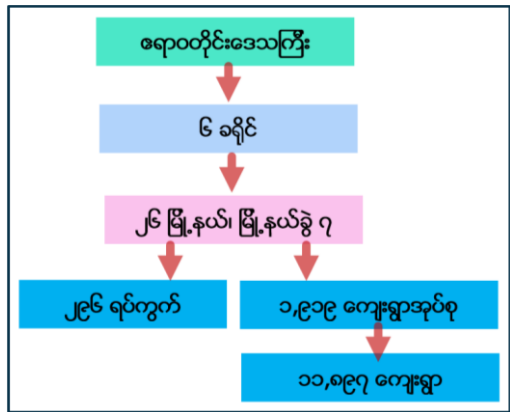
ဇယား ၁၃၊

¹¹ Union of Myanmar Gazette, July 20, 2018

❖ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးနှင့်ပတ်သက်သည့်အခြေခံအချက်အလက်များ

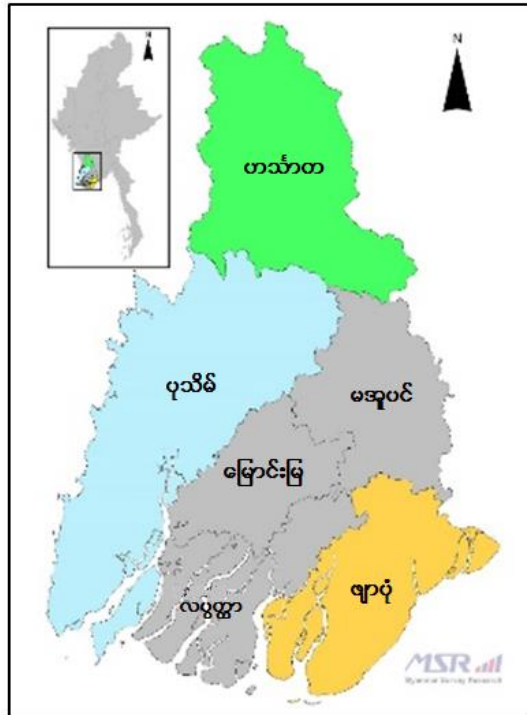
❖ အခြေခံအချက်အလက်များ - ဆွဲဆောင်နေသည့်ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး

<p>တည်နေရာ၊ အစိုးရအဖွဲ့၊</p> <p>အိမ်နီးချင်းများ၊</p> <p>လူဦးရေ၊ ဒေသခွဲများ၊ အကျယ်အဝန်း၊ မြေမျက်နှာသွင်ပြင်၊ စီးပွားရေး၊</p> <p>အပန်းဖြေနေရာများ၊ အလားအလာများ၊</p> <p>တိုင်းဒေသကြီးဖွဲ့စည်းပုံ၊</p>	<p>မြန်မာနိုင်ငံအနှောက်တောင်ဘက် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့</p> <p>ဦးလှဗိုလ်အောင် ----- ဝန်ကြီးချုပ် ဗိုလ်မှူးကြီးကျော်စွာလှိုင် ----- လုံခြုံရေးနှင့်နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီး ဦးဌေးဝင်း ----- စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီး ဦးတင်အောင်ဝင်း ----- စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး၊ သယံဇာတနှင့် ပတ်ဝန်းကျင်ထိန်းသိမ်းရေးဝန်ကြီး</p> <p>ဦးဝင်းဌေး ----- လျှပ်စစ်၊ စွမ်းအင်၊ စက်မှုလက်မှုနှင့် လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးဝန်ကြီး</p> <p>ဦးကျော်မြင့် ----- စည်ပင်သာယာရေးဝန်ကြီး ဒေါက်တာလှမြတ်သွေး ----- လူမှုရေးဝန်ကြီး ဂမိုးမြတ်မြတ်သူ ----- ကရင်တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီး ဦးတင်စော ----- ရခိုင်တိုင်းရင်းသားလူမျိုးရေးရာဝန်ကြီး ဒေါ်ယဉ်ယဉ်ဟန် ----- တိုင်းဒေသကြီးဥပဒေချုပ် ဒေါ်စန်းစန်းခိုင် ----- တိုင်းဒေသကြီးစာရင်းစစ်ချုပ်</p> <p>ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး - မြောက်ဘက်နှင့်အရှေ့မြောက်ဘက် ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး - အရှေ့ဘက် ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော် - တောင်ဘက်နှင့်အနောက်ဘက် ရခိုင်ပြည်နယ် - အနောက်မြောက်ဘက်</p> <p>၆.၂ သန်း ခရိုင် ၆ ခရိုင်အောက်တွင် ၂၆ မြို့နယ်နှင့် ၇ မြို့နယ်ခွဲ ၁၃,၅၆၇ စတုရန်းမိုင် (၃၅,၁၃၆ စတုရန်းကီလိုမီတာ) ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသ - မြန်မာနိုင်ငံ၏ "စပါးကျို" ဟုတင်စားခေါ်ဝေါ်သည်။</p> <ul style="list-style-type: none"> ● စိုက်ပျိုးရေး - ဆန်၊ ပြောင်း၊ နှမ်း၊ မြေပဲ၊ နေကြာ၊ ပဲမျိုးစုံနှင့်ဂုန်လျှော် ● ရေလုပ်ငန်း - ငါး၊ ပုစွန် ● ပြုပြင်ထုတ်လုပ်သောကုန်ပစ္စည်းများ - ငါးပိ၊ ငါးခြောက်၊ ပုစွန်ခြောက်နှင့်ပြာရည် <p>ငွေဆောင်ကမ်းခြေနှင့် ချောင်းသာကမ်းခြေ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးနှင့်နီးကပ်သောဒေသများတွင် စက်မှုဇုန်များထူထောင်ရန်၊ ကမ်းရိုးတန်းဒေသများနှင့်မြစ်ကြောင်းများတစ်လျှောက်တွင်ဆိပ်ကမ်းများနှင့် အထူးစီးပွားရေးဇုန်များထူထောင်ရန်</p>
---	---

ကားရပ် ၁၀၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးဖွဲ့စည်းပုံ

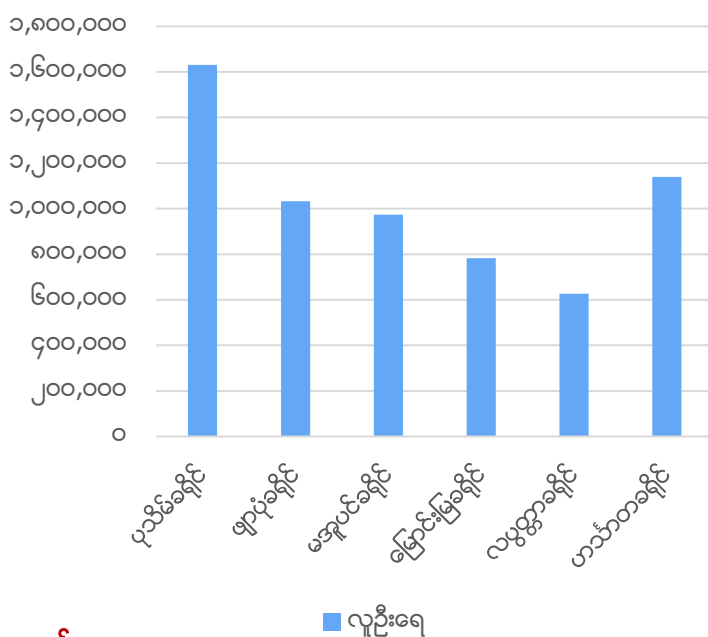
မြေပုံ ၃၊ ရော့တီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ခရိုင် ၆ ခရိုင်

ရော့တီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းကျေးလက်နှင့်မြို့ပြလူဦးရေများ

	ကျား	မ	ကျား-မ
မြို့ပြလူဦးရေ	၄၁၂,၆၉၃	၄၅၉,၉၀၇	၈၇၂,၆၀၀
ကျေးလက်လူဦးရေ	၂,၅၉၇,၁၁၅	၂,၇၁၅,၁၁၄	၅,၃၁၂,၂၂၉
Total ▶	၃,၀၀၉,၈၀၈	၃,၁၇၅,၀၂၁	၆,၁၈၄,၈၂၉

ဇယား ၁၄၊

ရော့တီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ခရိုင် ၆ ခရိုင်လူဦးရေများ

ကားရပ် ၁၁၊

(ရော့တီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းမြို့နယ်အလိုက်လူဦးရေများကို နောက်ဆက်တွဲ ၁၇.၂ တွင်ကြည့်ပါ။)

တည်ရှိနေသောနှင့်အလားအလာရှိသော
ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအခွင့်အလမ်းများ

၁ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ

၁.၁ စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍအားချိတ်ဖော်ပြမှု

ဧရာဝတီမြစ်သည် မြောက်မှတောင်သို့စီးဆင်းလာကာ မြစ်အောက်ပိုင်းသို့ရောက်လာသည့်အခါတွင် ပင်လယ်ထဲသို့ စီးမဝင်မီ မြစ်လက်တက်များအဖြစ် ဖြာထွက်သွားသည်။ ထိုကဲ့သို့ခွဲဖြာထွက်သွားသော အပိုင်းသည် ဂရိအက္ခရာ delta ၏ စကားလုံးအကြီး (Δ) နှင့်တူသည်။ ထိုအတွက် ထိုဒေသကို အင်္ဂလိပ်ဘာသာဖြင့် Delta Area ဟုသုံးနှုန်းပြီး မြန်မာဘာသာဖြင့် ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသဟု ခေါ်ဝေါ်ကြသည်။ ဧရာဝတီမြစ်ဝကျွန်းပေါ်ဒေသသည် မြစ်၊ ချောင်းများပေါကြွယ်ဝပြီး မြေဆီမြေနှစ်ပြည့်ဝသဖြင့် ဒေသနေပြည်သူလူထုများအတွက် စိုက်ပျိုးရေးသည် အဓိက အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းဖြစ်လာသည်။ ဒုတိယအနေဖြင့် ရေလုပ်ငန်းခေါ် ငါး၊ ပုစွန်ဖမ်းခြင်း၊ မွေးမြူခြင်းများကို လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း မြစ်အောက်ပိုင်းပင်လယ်နှင့်နီးသောဒေသများတွင် ဆားငံရေ၊ ရေချို-ရေငန်တို့ရှိပြီး အထက်ပိုင်းဒေသများတွင် ရေချိုရေကို အသုံးပြုနိုင်သည်။

အဓိကအကျိုးသက်ဆိုင်သူများ စိုက်ပျိုးရေးတွင်အဓိကအကျိုးသက်ဆိုင်သူများမှာ

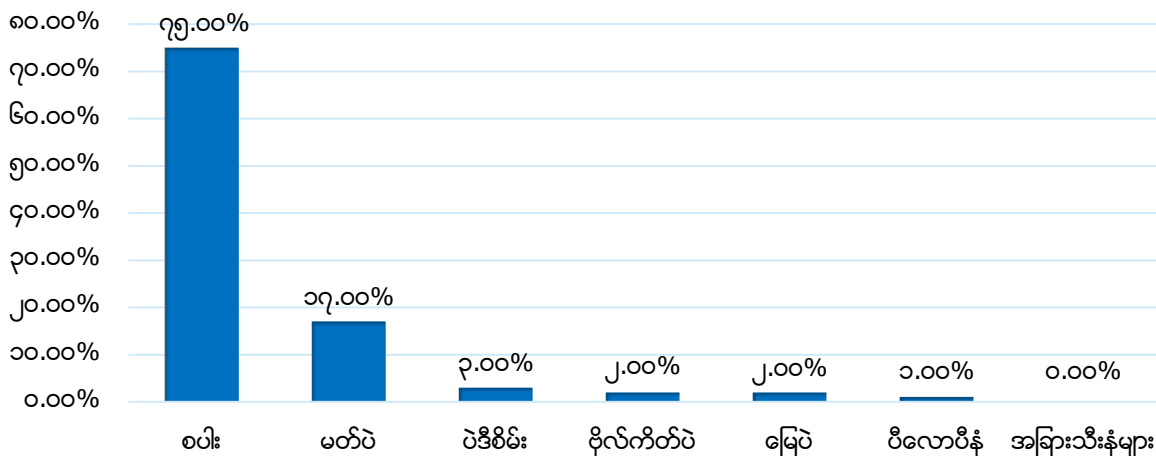
- ၁ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့
- ၂ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
- ၃ စက်မှုလယ်ယာဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
- ၄ မြန်မာ့လယ်ယာဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ် (MADB)
- ၅ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးကုန်သည်များနှင့်စက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း
- ၆ ဆန်စပါးစိုက်ပျိုးသူတောင်သူများ

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ၂၀၁၆-၁၇ ဘဏ္ဍာနှစ်၊ အဓိကသီးနှံများနှင့် ၎င်းတို့၏စိုက်ဧကများကို အောက်ပါဇယားတွင်ဖော်ပြထားပါသည်။¹²

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း စိုက်ပျိုးသောအဓိကသီးနှံများနှင့်စိုက်ဧကများ (၂၀၁၆-၁၇ ဘဏ္ဍာနှစ်)

သီးနှံ		ဧက	အချိုး	စိုက်ပျိုးရာသီ
အင်္ဂလိပ်	မြန်မာ			
Paddy	စပါး	၅,၀၃၇,၁၉၉	၇၅%	
Black gram	မတ်ပဲ	၁,၁၅၀,၅၅၂	၁၇%	
Green gram	ပဲဒီစိမ်း	၂၀၅,၈၈၃	၃%	
Cow pea	ဗိုလ်ကိတ်ပဲ	၁၆၄,၅၀၇	၂%	
Groundnut	မြေပဲ	၁၀၅,၉၃၆	၂%	မိုးရာသီနှင့်ဆောင်းရာသီ
Tapioca	ပိလောပီနံ	၃၁,၄၂၇	၁%	
Sesame	နမ်း	၂၄,၃၅၅	၀%	သက်နှနှင့်သက်ရင့်
Corn	ပြောင်း	၂၁,၁၀၉	၀%	
Lablab bean	ပဲကြီး	၁၀,၄၉၅	၀%	
Sultani	စွန်တာနီ	၄,၅၃၉	၀%	
Rice bean	ပဲယဉ်း	၂,၀၃၅	၀%	

ဇယား ၁၅၅

ကားချပ် ၁၂ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ရွေးချယ်ထားသောသီးနှံများ၏ စိုက်ဧကအချိုးများ (၂၀၁၆-၁၇ အရ)

¹² Myanmar Statistical Yearbook 2017, CSO, Ministry of Planning and Finance

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့၏ဆောင်ရွက်ချက်များ¹³

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့၏ဦးဆောင်လမ်းညွှန်မှုဖြင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ် နှင့် ၂၀၁၈ ခုနှစ်များအတွင်း အောက်ဖော်ပြပါ လုပ်ဆောင်ချက်များကို လုပ်ဆောင်ခဲ့ပါသည်။

- **မြေဆီလွှာအရည်အသွေးမြှင့်တင်ခြင်း**၊ သုတေသနလုပ်ငန်းများကို မြှင့်တင်ခဲ့ပြီး မြေဆီလွှာအာဟာရဓာတ် စစ်ဆေးရေးလုပ်ငန်းများကို ၅၄,၄၂၇ ယူနစ် (၂,၇၂၁,၃၅၀ ဧက) အတွက် ဆောင်ရွက်ပေးနေပါသည်။ (တစ်ယူနစ် = ၅၀ ဧက)
- **ရေတိုက်စားမှုများကာကွယ်ခြင်း**၊ မြန်အောင်၊ ဟင်္သာတ၊ ဇလွန်၊ အင်္ဂပူ၊ ဓနုဖြူ၊ ညောင်တုန်း၊ မအူပင်မြို့များ တွင်းနစ်စဉ်ကမ်းပြိုလျက်ရှိသည့်အတွက် မြစ်ကမ်းထိန်းနံရံ၊ မြစ်ကမ်းထိန်းတာကြီးများအား ဆောက်လုပ်ပေးခဲ့ပါသည်။ အကျိုးတရားအနေဖြင့် စပါးစိုက်ခင်း ၃၀၀,၀၀၀ ဧကကျော်ကို ရေဘေးမှကာကွယ်နိုင်ခဲ့ပါသည်။
- **စံပြကျေးရွာစီမံကိန်း**၊ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနသည် ကိုရီးယားအပြည်ပြည်ဆိုင်ရာပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရေးအေဂျင်စီနှင့်ပူးပေါင်းလျက် စံပြကျေးရွာစီမံကိန်းကို ပုသိမ်မြို့နယ်နှင့်ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်များအတွင်း ကျေးရွာပေါင်း ၁၀ ရွာတွင် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ပေးခဲ့ပါသည်။
- **ချေးငွေများထုတ်ချေးခြင်း**၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် မြန်မာ့လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးဘဏ်မှ တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း လယ်သမားများအား ကျပ်သန်းပေါင်း ၄၈၀,၀၀၀ ကို ထုတ်ချေးခဲ့ပါသည်။ ယင်းချေးငွေပမာဏသည် မတိုင်မီတစ်နှစ်ထက် ကျပ်သန်းပေါင်း ၁၆၀,၀၀၀ ပို၍များပါသည်။
- **ချောင်းဖျားတူးခြင်း**၊ တိမ်ကောနေသော ချောင်းကော၊ မြောင်းကော ၂၆၂ ခုအား ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် တူးဖော်ပေးခဲ့ပါသည်။ တာတမံ ၂၄ ခုအား မွမ်းမံအဆင့်မြှင့်ပေးခဲ့ပါသည်။ ဝါးခယ်မမြို့နယ်၊ ရွှေလောင်ကျွန်းတွင် ရေနုတ်မြောင်း ၁၈ ခုအား တူးဖော်ပေးခဲ့ပါသည်။
- **ရေသွင်းစနစ်အားပြန်လည်ပြုပြင်ပေးခြင်း**၊ ကြိုခင်းနှင့်မြန်အောင်မြို့နယ်များအတွင်း နွေစပါးစိုက်ပျိုးရန်အတွက် ကျွန်းချောင်းဆည်မှ ရေပေးဝေမှုစနစ်ကို ပြန်လည်ပြုပြင်ပေးခဲ့ပါသည်။
- **လယ်ယာသုံးစက်များ**၊ အောက်ပါဇယားတွင် စပါးစိုက်တောင်သူများအား လယ်ယာသုံးစက်များကို အရစ်ကျပေးချေသည့်စနစ်ဖြင့်ရောင်းချခြင်း၊ ငှားရမ်းခြင်းအခြေအနေများကို ဖော်ပြထားပါသည်။

အဖွဲ့အစည်း	တောင်သူ အရေအတွက်	အမျိုးအစား	စက်အရေအတွက်
အရစ်ကျပေးစနစ်ဖြင့်ရောင်းချခြင်း			
သမဝါယမဦးစီးဌာန	၁,၅၅၄	လယ်ယာသုံးစက်	၁,၇၀၇
စက်မှုလယ်ယာဦးစီးဌာန	—	လယ်ယာသုံးစက်	၁,၂၉၄
အဖွဲ့အစည်း	အလုပ်		ငြီးစီးသောဧက
ငှားရမ်းခြင်း			
စက်မှုလယ်ယာဦးစီးဌာန (ပြုပြင်ခြင်း ဝန်ဆောင်မှုကိုလည်းပေးသည်။)	ထွန်ယက်ခြင်း		၃၉၅,၂၀၂
	ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့ခြင်း		၂၄,၇၀၃
	ပျိုးစိုက်ခြင်း		၇၁၀

ဇယား ၁၆ လယ်ယာသုံးစက်များအား အရစ်ကျပေးချေသည့်စနစ်ဖြင့်ရောင်းချခြင်း၊ ငှားရမ်းခြင်း

¹³ Ayeyarwddy Region Government's One-Year Performance (2017), 39

၁.၂ ဆန် (စပါး)

❖ အခြေခံအချက်အလက်များ

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း မိုးစပါးကို ကေသန်းပေါင်း ၃.၇ ကျော်တွင် စိုက်ပျိုးပြီး နွေစပါးစိုက်ဧကမှာ ၁.၃ သန်းရှိပါသည်။ စုစုပေါင်းစပါးစိုက်ဧကမှာ ၅ သန်းဖြစ်ပါသည်။ စပါးထုတ်လုပ်မှုသည် တစ်နိုင်ငံလုံးထုတ်လုပ်မှု၏ ၂၈.၂% ရှိပါသည်။¹⁴ မိုးစပါးစိုက်ပျိုးပြီးသည့်နောက်တွင် နွေစပါး သို့မဟုတ် ဆောင်းသီးနှံများဖြစ်သော မြေပဲ၊ ဖရုံ၊ ပဲအမျိုးမျိုးတို့ကို မိုးရာသီမကျန်ခဲ့သောအစိုဓာတ်ဖြင့်လည်းကောင်း၊ ရေသွင်းခြင်းဖြင့်လည်းကောင်းစိုက်ပျိုးကြပါသည်။

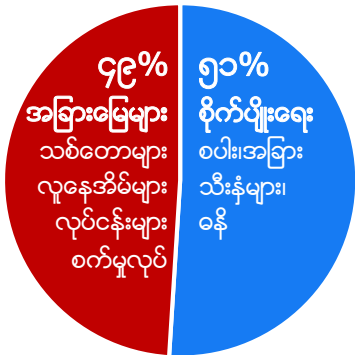
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့သည် ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဇွန်လတွင် သုတေသနနှင့်မျိုးသန့်မျိုးပွားမျိုးစေ့ (registered seeds - RS) များကို ရယူပြီး စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှဝန်ထမ်းများ၊ မျိုးစေ့ထုတ်အကျိုးဆောင် တောင်သူများ၏အကူအညီဖြင့် စီးပွားဖြစ်မျိုးသန့်မျိုးစေ့ (certified seeds - CS) များကို ထုတ်လုပ်ခဲ့ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန၏စီစဉ်မှုဖြင့် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း မြို့နယ်များသို့ မျိုးသန့်မျိုးစေ့ တင်းပေါင်း ၁,၆၁၀,၀၀ ကို ဖြန့်ဖြူးခဲ့ပါသည်။¹⁵

ဇယား ၁၇။ စုစုပေါင်းမြေဧရိယာနှင့်စိုက်ပျိုးမြေဧရိယာ (ဧရာဝတီတိုင်း)¹⁶

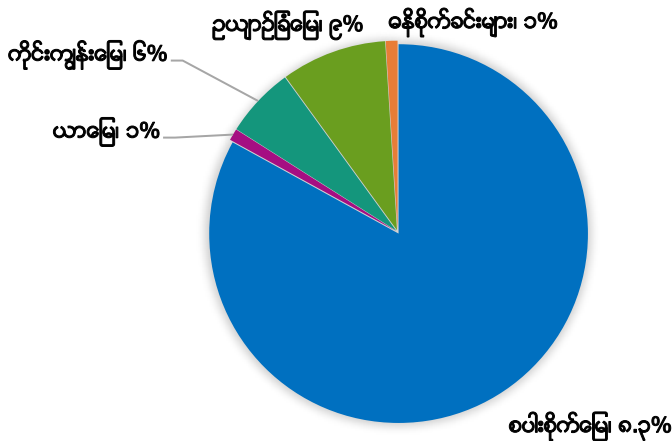
စုစုပေါင်းမြေဧရိယာ	၈,၆၅၆,၅၆၄	ဧက	၁၀၀%	၁၃,၅၂၆	စတုရန်းမိုင်
စုစုပေါင်းစိုက်ပျိုးမြေဧရိယာ	၄,၄၅၀,၀၀၀	ဧက	၅၁%		

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းစိုက်ပျိုးမြေအမျိုးအစားပါဝင်မှု

ဇယား ၁၈။ စိုက်ပျိုးမြေအမျိုးအစားများ

စပါးစိုက်မြေ	၃,၇၀၀,၀၀၀	ဧက	၈၃%
အခြားသီးနှံများ (ယာမြေ)	၆၀,၀၀၀	ဧက	၁%
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ	၂၅၀,၀၀၀	ဧက	၆%
ဥယျာဉ်ခြံမြေ	၄၀၀,၀၀၀	ဧက	၉%
ခန့်စိုက်ခင်းများ	၄၀,၀၀၀	ဧက	၁%
စိုက်ပျိုးမြေစုစုပေါင်း ▶	၄,၄၅၀,၀၀၀	ဧက	၁၀၀%

ကားချပ် ၁၃။ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းစိုက်ပျိုးမြေအမျိုးအစားပါဝင်မှု

ဧရာဝတီတိုင်းအတွင်းစုစုပေါင်းလူဦးရေ	၆.၁ သန်း
တစ်ဦးချင်းစားသုံးမှု	တစ်နှစ်လျှင် ၁၅ တင်း (စပါး)၊ ၄.၅ မှ ၅ တင်း (ဆန်)
လယ်သမားအရေအတွက်	၅၅၆,၉၆၃

¹⁴ In this report, "paddy" refers to the grain in the husk, and "rice" to the grain whose husk has been removed.
¹⁵ Ayeyarwddy Region Government's One-Year Performance (2017), The Myanmar Alin Daily, March 23, 2017
¹⁶ U Khin Maung Hlaing, Director, Head of Department of Consumer Affairs (Ayeyarwady Region)

စိုက်ပျိုးခြင်း	စိုက်ပျိုးခြင်း	ဧက
	မိုးစပါး	၃,၇၀၀,၀၀၀
	နေ့စပါး	၁,၃၀၀,၀၀၀
စုစုပေါင်း ▶		၅,၀၀၀,၀၀၀

ဘဏ္ဍာနှစ်	တစ်ဧကထွက်နှုန်း (တင်း)	စုစုပေါင်းထွက်ရှိသည့်ပမာဏ (တင်း)
၂၀၁၁-၁၂	၆၃.၇၆	214 million
၂၀၁၂-၁၃	၆၆.၇၁	322 million
၂၀၁၃-၁၄	၆၈.၂၆	334 million
၂၀၁၄-၁၅	၆၈.၁၃	339 million
၂၀၁၅-၁၆	၆၉.၃၇	337 million
၂၀၁၆-၁၇	၆၉.၁၇	339 million

စားသုံးမှုနှင့်ပိုလျှံမှု (၂၀၁၆-၁၇)	စားသုံးမှု	၁၃၂,၁၂၆,၃၄၁	တင်း	၃၃၉ သန်း
	ပိုလျှံမှု (စပါး)	၂၀၇,၃၂၈,၄၂၀	တင်း	
	ပိုလျှံမှု (ဆန်)	၂,၀၇၃,၂၈၄	တန်	

၁ ဧက အကျိုးအမြတ်	ဘဏ္ဍာနှစ်	၁ ဧက ကုန်ကျစရိတ် (ကျပ်)	၁ ဧက အထွက်နှုန်း (တင်း)	တစ်တင်း ကုန်ကျစရိတ် (ကျပ်)	တစ်ဧက အကျိုးအမြတ် (ကျပ်)
ဧည့်မထ (မိုးစပါး)	၂၀၁၇-၁၈	၂၃၀,၀၀၀	၇၆	၃,၀၂၆	၈၉,၂၂၄
ဧည့်မထ (နေ့စပါး)	၂၀၁၇-၁၈	၂၃၅,၀၀၀	၈၅	၂,၇၆၅	၁၇၁,၃၀၀
ပေါဆန်း (မိုးစပါး)	၂၀၁၇-၁၈	၂၂၂,၅၀၀	၅၇	၃,၉၀၃	၂၁၆,၉၇၀
စပါးမျိုးစိတ်အရေအတွက်	၄၂ (တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း)				

❖ ကောက်ယူအချက်အလက်များ¹⁷

ဓာတ်မြေဩဇာအသုံးပြုမှု	-- မြေနှင့်မျိုးစိတ်ပေါ်တွင်မူတည်
	-- မိုးနည်းသောဒေသများ (ဧရာဝတီအထက်ပိုင်း) တွင် မိုးများသောဒေသများ (ဧရာဝတီအောက်ပိုင်း) ထက် ဓာတ်မြေဩဇာအသုံးပြုမှုပိုများသည်။
	စပါးတစ်ဧက၊ ယူရီးယား ----- 50 kg
	စပါးတစ်ဧက၊ ပိုတက် ----- 25 kg
ပိုးသတ်ဆေးအသုံးပြုခြင်း	စပါးကိုဖျက်ဆီးတတ်သောပိုးများ—ပေါက်ဖတ်၊ ကျိုင်းကောင်၊ ပိုးဖလံများ၊ ကဏန်းပေါင်းသတ်ဆေး—စပါးရွှေ့ပြောင်းစိုက်ပြီး ရက် ၂၀ အတွင်း ၁ ဧကလျှင် ၅၀၀ စီစီ
	ရောဂါပေါ်မူတည်၍ အခြားဆေးများ — ၁ ဧက လျှင် ၅၀၀-၈၀၀ စီစီ
တင်ပို့သည့်နိုင်ငံများ	၅၃ နိုင်ငံ (ကုန်သွယ်မှုအထူးအခွင့်အရေး ၃၉ နိုင်ငံ)
ပြည်တွင်းဈေးကွက်	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးမှ ရန်ကုန်၊ မန္တလေး၊ တနင်္သာရီတိုင်းများ၊ ရခိုင်ပြည်နယ်နှင့် မကွေးတိုင်းများသို့နေ့စဉ်ဆန်စီးဆင်းမှုမှာ အိတ်ရေ ၅၀,၀၀၀ မှ ၁၀၀,၀၀၀ အထိရှိ

❖ သုံးသပ်မှု

အားသာချက်များ
အားနည်းချက်များ

- စိုက်ပျိုးမြေရရှိနိုင်ခြင်း
- လမ်းများအခြေအနေမကောင်း
- မျိုးကောင်းမျိုးသန့်ရရှိရန်ခက်ခဲ
- စိုက်ပျိုးရေးနှစ်စနစ်များလိုအပ်ခြင်း - အရည်အသွေးကောင်းမျိုးစေ့ထုတ်လုပ်မှုမှ ရိတ်သိမ်းချိန်လွန်နည်းပညာများ
- ချေးငွေများရရှိရန်အခက်အခဲရှိခြင်း
- ကျွမ်းကျင်လုပ်သားရှားပါးခြင်း
- ကုန်သည်ကြီးများဈေးကစားခြင်း
- ရာသီဥတုဆိုးဝါးခြင်း
- ဆန်၊ ပဲအမျိုးမျိုးတို့အား နိုင်ငံခြားတင်ပို့ရန်အတွက်စိုက်ပျိုးနိုင်ခြင်း
- ဆန်စက်သေးထွက်ပစ္စည်းများအား တိရစ္ဆာန်အစားအစာတွင် အသုံးပြုနိုင်ခြင်း

မြိမ်းခြောက်မှုများ

အခွင့်အလမ်းများ

¹⁷ U Khin Maung Hlaing, Director, Head of Department of Consumer Affairs (Ayeyarwady Region)

၁.၃ ပဲအမျိုးမျိုး

❖ အခြေခံအချက်အလက်များ
နှစ်စဉ်ပဲအမျိုးစုံထုတ်လုပ်မှုနှင့် ပြည်ပတင်ပို့မှု¹⁸

သီးနှံအမျိုးအစား	စိုက်ပျိုးမှုဧက	၁ ဧက ထွက်ရှိမှု	စုစုပေါင်းထွက်ရှိမှု	စုစုပေါင်းထွက်ရှိမှု	စားသုံးခြင်း	ပြည်ပပို့ကုန်
			(တင်)	(တန်)	(တန်)	(တန်)
မတ်ပဲ	၁,၀၂၉,၁၉၄	၁၀.၁၁	၁၀,၃၄၇,၄၆၈	၃၃၈,၀၄၁	၄၅,၉၂၁	၂၉၂,၁၂၀
ပဲတီစိမ်း	၂၃၈,၃၅၂	၁၁.၈၈	၂,၈၆၂,၇၃၄	၉၂,၅၄၀	၂၂,၄၅၉	၇၀,၀၈၁

ဇယား ၁၉၊

❖ ကောက်ယူအချက်အလက်များ¹⁹

မတ်ပဲ၊ ပဲတီစိမ်းနှင့် အစေ့ထုတ်ပြောင်း

ဟင်္သာတမြို့နယ်အတွင်းထွက်ရှိမှု	သီးနှံ	နှစ်စဉ်ထွက်ရှိမှု (တန်)	ရောင်းချခြင်း (တစ်တန်လျှင်ကျပ်)
	မတ်ပဲ		၅၀,၀၀၀
ပဲတီစိမ်း		၁၀,၀၀၀	၉၀၀,၀၀၀
အစေ့ထုတ်ပြောင်း		၃၅,၀၀၀	၃၄၅,၀၀၀
ရောင်းချခြင်း	ရန်ကုန် ဘုရင့်နောင်ပွဲရုံသို့သာ ရောင်းချသည်။		
ရောင်းချရမည့်အမျိုးအစားများ	မတ်ပဲ		
	အစေ့ထုတ်ပြောင်း	ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပ အစာစက်ရုံများအတွက်	
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာသတင်းရရှိမှု	Bayin ဘုရင့်နောင်ကုန်စည်ဦးစီးဌာန၊ အင်တာနက်၊ ကုမ္ပဏီများနှင့် ပဲလုပ်ငန်းရှင်များ		
ဈေးငွေရရှိမှု	အစိုးရဘဏ်နှင့် ပုဂ္ဂလိကဘဏ်များ		
ငွေကြေးလွှဲပြောင်းမှုပုံစံ	လက်ငင်းငွေချေ ၁၀%၊ ဟွန်ဒီ ၃၀% နှင့် ဘဏ် ၆၀%		
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	ကားလမ်း (၈၀%) နှင့် ရေလမ်း (၂၀%)		
သိုလှောင်ခြင်း	စဉ်	သိုလှောင်ရုံ အရေအတွက်	အိတ်အရေအတွက်
	၁	၃	၇၀,၀၀၀ - ၈၀,၀၀၀
	၂	၅	၄၀,၀၀၀ - ၅၀,၀၀၀
	၃	၅၀	၈,၀၀၀ - ၁၀,၀၀၀
စုစုပေါင်း		၅၈	
သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်း	လမ်းများသည် ကုန်အလွန်အမင်းတင်သောကားများဒဏ်ကိုခံနိုင်ပါ။		

❖ သုံးသပ်မှု

အားသာချက်များ
အားနည်းချက်များ

- ရောဂါတိုင်းဒေသကြီးသည် မြေဆီမြေနှစ်များပေါများသည်
- စိုက်ပျိုးမှုနည်းပညာများမရှိခြင်း
- မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များမရှိခြင်း
- ဈေးကွက်မတည်ငြိမ်ခြင်း - ကန့်သတ်မှုရှိသောနိုင်ငံခြားဈေးကွက်ကိုသာ မှီခိုနေရခြင်း
- တစ်နှစ်လျှင်တစ်သီးသာစိုက်နိုင်ခြင်း
- မြန်မာဈေးကွက်ထဲသို့နိုင်ငံခြားပဲများထိုးဖောက်ဝင်ရောက်လာခြင်း
- စည်သူပဲဘူးဖြင့်ပဲများထုတ်လုပ်နိုင်ခြင်း
- နိုင်ငံခြားသို့ပဲအမျိုးမျိုးတင်ပို့နိုင်ခြင်း

အန္တရာယ်များ
အခွင့်အလမ်းများ

¹⁸ U Ne Wynn Soe, Officer-in-Charge, Ayeyar Trade Centre, Myanmar Trade Promotion Organization, Ministry of Commerce

¹⁹ U Myint Thein Oo, Chairman, Pulses and Sesamum Merchants Association (Hinthada Township) 09 858 0214, 09 516 8405

၁.၄ ဆီထွက်သီးနှံများ

❖ အခြေခံအချက်အလက်များ

မြန်မာနိုင်ငံ၊ အထူးသဖြင့်အထက်မြန်မာနိုင်ငံတွင် စိုက်ပျိုးလေ့ရှိသော ဆီထွက်သီးနှံများမှာ မြေပဲ၊ နှမ်း၊ နေကြာ၊ ပဲပိစပ်တို့ဖြစ်ကြသည်။ ယခင်က လယ်သမားများသည် ဧရာဝတီတိုင်းအတွင်း မြေပဲကို စီးပွားဖြစ်စိုက်ကြသည်။ သို့သော်လည်း ယခုအခါတွင် တစ်ပိုင်တစ်နိုင်သာစိုက်ကြတော့သည်။ တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ယခင်က အစိုးရ၏လမ်းညွှန်ချက်ဖြင့်နေကြစိုက်ပျိုးကြသည်။ သို့သော်လည်း ထွက်နှုန်းမကောင်းခြင်းကြောင့် မအောင်မြင်ကြပါ။ ယခုအခါတွင်နေကြာအစား မတ်ပဲ၊ ပဲတီစိမ်း၊ အစေ့ထုတ်ပြောင်းနှင့်ဆေးရွက်ကြီးတို့ကို စိုက်ပျိုးလာကြသည်။ စားအုန်းဆီများတင်သွင်းမှုကြောင့် ပြည်တွင်းစားသုံးဆီများ ထုတ်လုပ်မှုနည်းလာသည်။ ကျန်းမာရေးအသိရှိသော မိသားစုများ၊ လူမှုစီးပွားအဆင့်မြင့်သောမိသားစုများသာလျှင် မြေပဲဆီကိုစားသုံးကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံစားသုံးဆီဈေးကွက်

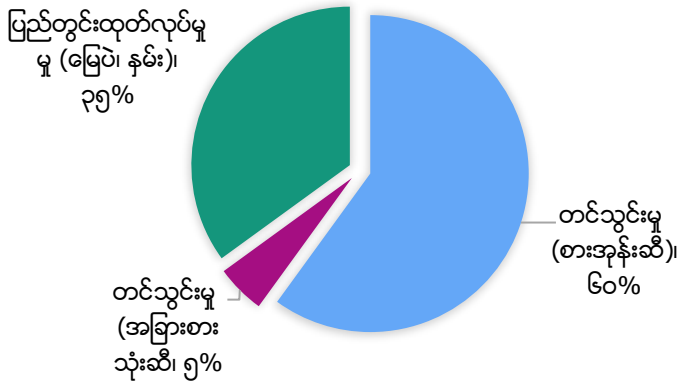
မြန်မာနိုင်ငံစားသုံးဆီဈေးကွက်တွင် စားသုံးဆီတင်သွင်းသူများနှင့် ပြည်တွင်းထုတ်လုပ်သူများ (စားသုံးဆီစက်များ) ဟူ၍ အဓိကအားဖြင့် နှစ်မျိုးရှိပါသည်။ ပြည်တွင်းစားသုံးမှုနှင့်စက်မှုသုံးအတွက် စားသုံးဆီ တန် ၁ သန်းလိုအပ်ပါသည်။ တန် ၁ သန်းအနက် စားအုန်းဆီတန် ၆၀၀,၀၀၀ နှင့် အခြား (ဟင်းသီးဟင်းရွက်ဆီ၊ နေကြာဆီ၊ ပဲပိစပ်ဆီ) တန် ၅၀,၀၀၀ ကိုနိုင်ငံခြားမှတင်သွင်းပါသည်။ ကျန်တန်ချိန် ၃၅၀,၀၀၀ (မြေပဲဆီ၊ နှမ်းဆီ) ကို ပြည်တွင်းမှထုတ်လုပ်ပါသည်။

တန် ၁ သန်းအနက် တန် ၆၀၀,၀၀၀ မှာ စားသုံးဆီ ဈေးကွက်သို့ သွား၍ ကျန် တန် ၄၀,၀၀၀ အား ဟိုတယ်များ၊ စားသောက်ဆိုင်များ၊ အသေးစားနှင့်အလတ်စား ကုမ္ပဏီများက အသုံးပြုကြသည်။ က အသုံးပြုကြသည်။

ရောင်းလိုအား	တန်	အမျိုး
ပြည်တွင်းထုတ်လုပ်မှု	၃၅၀,၀၀၀	၃၅%
တင်သွင်းမှု (စားအုန်းဆီ)	၆၀၀,၀၀၀	၆၀%
တင်သွင်းမှု (ဟင်းသီးဟင်းရွက်)	၅၀,၀၀၀	၅%
စုစုပေါင်း ▶	၁,၀၀၀,၀၀၀	၁၀၀%

ဇယား ၂၀၊ စားသုံးဆီဈေးကွက်အရွယ်အစား (၂၀၁၇)

စားသုံးဆီဈေးကွက် အရွယ်အစား - ၂၀၁၇^{၂၀}

၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ဆီထွက်သီးနှံစိုက်ဧကမှာ ၇.၅ သန်းရှိသည်။ စုစုပေါင်းစိုက်ပျိုးမြေဧက ၁၆.၅% ခန့် ရှိသည်။^{၂၁} ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် တင်သွင်းသောစားသုံးဆီအမျိုးအစားများမှာ ၂၀၁၃ ခုနှစ်မှ ၂၀၁၇ ခုနှစ်များတွင် တင်သွင်းသောအမျိုးအစားများနှင့် အတူတူပင် ဖြစ်သည်။

စားသုံးဆီတင်ပို့မှုများ (၂၀၁၃-၁၇)^{၂၁}

နှစ်	တင်သွင်းပမာဏ (တန်)
၂၀၁၃	၄၅၇,၆၉၀
၂၀၁၄	၅၉၅,၂၃၅
၂၀၁၅	၆၇၈,၂၇၁
၂၀၁၆	၆၇၈,၇၄၁
၂၀၁၇	၈၂၅,၈၈၀

ဇယား ၂၁

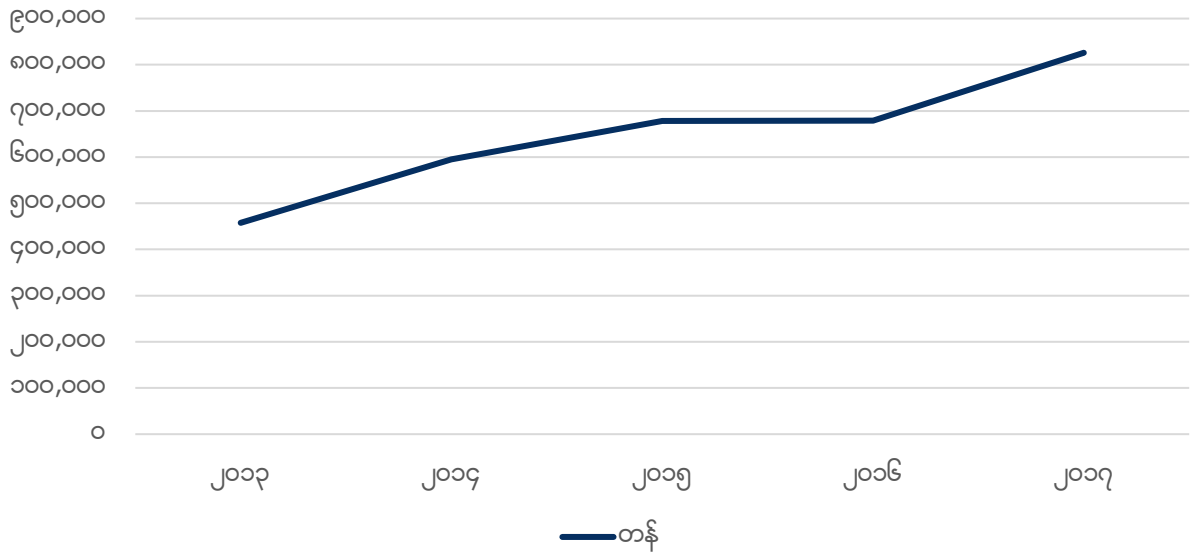
စားသုံးဆီတင်သွင်းမှု (၂၀၁၇)^{၂၂}

စားသုံးဆီအမျိုးအစား	Volume (Ton)
စားအုန်းဆီ	၆၄၂,၆၈၀
ဟင်းသီးဟင်းရွက်ဆီ	၁၆၆,၀၆၄
ပဲပိစပ်ဆီ	၃,၁၀၁
နေကြာဆီ	၁၁,၁၁၄
ထောပတ်ဆီ	၁,၉၄၉
သံလွင်ဆီ	၁၉၆
ကနီလာဆီ	၆၈၄
နှမ်းဆီ	၃၀
ပြောင်းဆီ	၄၉
မြေပဲဆီ	၈
ကြက်ဆူဆီ	၅
စုစုပေါင်း ▶	၈၂၅,၈၈၀

ဇယား ၂၂၊

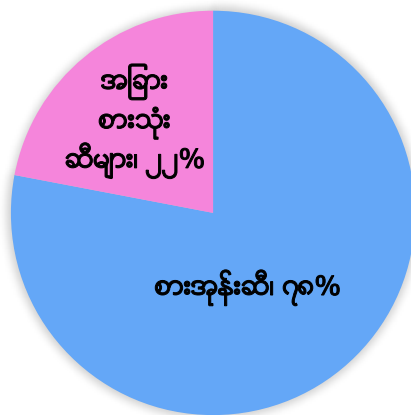
^{၂၀} MSR Report, 2017
^{၂၁} Customs Department
^{၂၂} Ibid
^{၂၃} Myanmar Times, November 22, 2017

စားသုံးဆီတင်ပို့မှုဖြစ်စဉ် (၂၀၁၃-၂၀၁၇)

ကားချပ် ၁၅၊

တင်သွင်းစားသုံးဆီအမျိုးအစားများအချိုး (၂၀၁၇)

ကားချပ် ၁၆၊

❖ သုံးသပ်ချက်

- အားသာချက်များ**
  - မြေပဲကိုစီးပွားဖြစ်စိုက်ပျိုးနိုင်သည်။
  - မြေပဲကိုဆီထုတ်ရုံတင်မက မုန့်အမျိုးမျိုးတွင်လည်း ထည့်သွင်းအသုံးပြုသည်။
- အားနည်းချက်များ**
  - စိုက်ပျိုးမှုနည်းစနစ်များမရှိခြင်း
  - ပြုပြင်ပြောင်းလဲထုတ်လုပ်မှုနည်းစနစ်များမရှိခြင်း
  - ဈေးကွက်မရှိခြင်း
- ခြိမ်းခြောက်မှုများ**
  - ပြည်ပမှစားအုန်းဆီတင်သွင်းခြင်း
- အခွင့်အလမ်းများ**
  - မြေပဲ၊ ဟင်းသီးဟင်းရွက်တို့မှ စားသုံးဆီထုတ်လုပ်နိုင်ခြင်း

၁.၅ ငရုတ်သီး

❖ အခြေခံအချက်အလက်များ

ငရုတ်သီးအဝယ်ခိုင်များ (ဟင်္သာတ)²⁴

လာရောက်ရောင်းချသည့်ဒေသများ	ဟင်္သာတမြို့နယ်နှင့်အင်္ဂပူမြို့နယ်များမှ အဓိကရရှိပြီး၊ မြန်အောင်မြို့နယ်နှင့်လက်ပံတန်းမြို့နယ်များမှလည်း ရရှိသည်။			
သိုလှောင်ထားသောမျိုးစိတ်များ	၁	ကိုင်းသီးငရုတ်		
	၂	မိုးထောင်ငရုတ်		
	၃	အိန္ဒိယငရုတ်	ဈေးကွက်အဝင်ဆုံး	
	၄	ဗီယက်နမ်ငရုတ်		
ဈေးကွက်	Domestic only			
ပြန်လည်ရောင်းချသောပမာဏ	မျိုးစိတ်များ	တစ်ပိဿာဈေးနှုန်း (ကျပ်)		အချိုး
		Summer	Monsoon	
	ကိုင်းသီး	၂,၂၀၀	၃,၃၀၀	၁၀%
	မိုးထောင်	၂,၅၀၀	၃,၇၀၀	၃၅%
	အိန္ဒိယ	၂,၆၀၀	၄,၂၀၀	၅၀%
ဗီယက်နမ်	၂,၆၀၀	၄,၀၀၀	၅%	
ပြန်လည်ရောင်းချသည့်နေရာများ	ရန်ကုန်ရှိ ဘုရင့်နောင်ပွဲရုံ		၅၀%	
	ပုသိမ်ရှိ လက်လီ၊ လက်ကားဆိုင်များ		၅၀%	
သိုလှောင်မှု	သိုလှောင်ရုံ၊ ၈၀ ပေ x ၁၄၀ ပေ၊ သိုလှောင်ကာလ - ၂ လ မှ ၃ လအထိ			
ငွေပေးချေမှုစနစ်	လက်ငင်းငွေပေးချေမှုစနစ်၊ ရွှေ့ဆိုင်းပေးချေမှု - ၁ ပတ်			
ထုတ်ပိုးမှုစနစ်	ဂုန်နီအိတ်အပါး ၅ တင်းဝင်နှင့် ဂုန်နီအိတ်အပါး ၁ တင်းဝင်			
လက်ရှိလုပ်ငန်းအခြေအနေ	ဝယ်လိုအားကောင်း			
အလုပ်သမားအရေအတွက်	၃၀			
နေ့စားအလုပ်သမားခ	၅,၀၀၀ ကျပ်မှ ၁၀,၀၀၀ ကျပ်			

❖ Analysis

အားသာချက်များ	■ ငရုတ်သီးဝယ်လိုအားကောင်းသည်
အားနည်းချက်များ	■ တာရှည်ခံထားရှိမှုစနစ်လိုအပ် ■ တစ်နှစ်လျှင်တစ်သီးသာစိုက်နိုင်
မြိမ်းခြောက်မှုများ	■ ငရုတ်သီး တာရှည်သိုလှောင်ထား၍မရ
အခွင့်အလမ်းများ	■ ငရုတ်ဆီထုတ်လုပ်နိုင်သည် ■ ငရုတ်သီးမှုန့်ထုတ်လုပ်နိုင်သည်

၁.၆ ငှက်ပျောသီး

❖ အခြေခံအချက်အလက်များ

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းစိုက်ပျိုးသောငှက်ပျောသီးများမှာ

၁	သီးမွှေးခွံဝါ	၇	ဖိုးကြမ်း
၂	သီးမွှေးခွံစိမ်း	၈	လင်ပန်းပြည့် (ခ) ဗျက်ပြည့်
၃	ရွှေနှီ	၉	ရခိုင်ငှက်ပျော
၄	နံ့သာပု	၁၀	အစွရေးငှက်ပျော
၅	ပျားရည်ဆမ်း	၁၁	ကိုရီးယားတစ်ရှူးငှက်ပျော
၆	ဝက်မလွတ်		

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးကုန်သည်များနှင့်စက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း (ARCCI) ကိုရီးယားကုမ္ပဏီတစ်ခုနှင့် ပူးပေါင်းလျက် contract farming စနစ်ဖြင့် ကျုံပျော်မြို့နယ်တွင် ငှက်ပျောသီးများစိုက်ပျိုးလျက်ရှိပါသည်။ မျိုးမှာ မြန်မာ့ရွှေဝါမျိုးကဲ့သို့သော ကိုရီးယားမျိုးဖြစ်သည်။ ထွက်ရှိလာသောငှက်ပျောသီးများကို ကိုရီးယားနိုင်ငံသို့တင်ပို့မည်ဖြစ်သည်။ ARCCI နှင့် ထိုကိုရီးယားကုမ္ပဏီတို့သည် အလားတူပင် ပီလောပီနံစိုက်ပျိုးရန်လည်း အစီအစဉ်ရှိသည်။²⁵

²⁴ U Ngwe Tun, Owner, Shwepyisoe Purchase Depot, Nyaungdon Ward, Hinthada Township. 09 4300 0222
²⁵ The Eleven Daily, June 10, 2017

❖ ကောက်ယူအချက်အလက်များ

Yield: Cultivation to harvest: 10 months	စဉ်	ခရိုင်	စိုက်ဧက	အထွက်နှုန်း (အခိုင်)	ထွက်ရှိမှု (အခိုင်)	ရာခိုင်နှုန်း
	၁	ပုသိမ်	၁၉,၃၂၇	၈၀၀	၁၅,၄၆၁,၆၀၀	၃၂%
	၂	ဟင်္သာတ	၈,၆၄၇	၈၀၀	၆,၉၁၇,၆၀၀	၁၅%
	၃	မြောင်းမြ	၄,၀၉၁	၈၀၀	၃,၂၇၂,၈၀၀	၇%
	၄	လွင်တော်	၆,၀၇၆	၈၀၀	၄,၈၆၀,၈၀၀	၁၀%
	၅	မအူပင်	၁၀,၂၇၂	၉၀၀	၉,၂၄၄,၈၀၀	၁၉%
	၆	ဖျာပုံ	၁၀,၀၆၈	၈၀၀	၈,၀၅၄,၄၀၀	၁၇%
စုစုပေါင်း ▶			၅၈,၄၈၁	၈၁၈	၄၇,၈၁၂,၀၀၀	၁၀၀%

ကုန်ကျစရိတ် နှင့် အကျိုးအမြတ်	အမျိုးအမည်	အရေအတွက်	ရေတွက်ပုံ	နှုန်း (ကျပ်)	သင့်ငွေ (ကျပ်)	ရောင်းချခြင်း	ရောင်းရငွေ (ကျပ်)
	မြေပြုပြင်ခြင်း				၅၀၀,၀၀၀		
	မျိုးပင်	၉၀၀	ပင်	၁၀၀	၉၀,၀၀၀	၉၀၀ အခိုင် x ၅,၀၀၀	၄,၅၀၀,၀၀၀
	ယူရီးယားခါတ်မြေဩဇာ	၄၀	အိတ်	၂၁,၀၀၀	၈၄၀,၀၀၀		
	တီဗို	၇	အိတ်	၃၀,၀၀၀	၂၁၀,၀၀၀		
	နေ့စားလုပ်အားခ	၁၂	ကြိမ်	၅,၀၀၀	၆၀,၀၀၀	မျိုးပြန် ရောင်း၊ ၇၀၀ x ၁၀၀	၇၀,၀၀၀
	နေ့စားခ (ရေတင်)	၂၀	ကြိမ်	၅,၀၀၀	၁၀၀,၀၀၀		
	ဒီဇယ်ဖိုး	၇	ပုံး	၁၁,၀၀၀	၇၇,၀၀၀		
	ပိုးသတ်ဆေးမျိုးစုံ				၁၃၃,၀၀၀		
စုစုပေါင်း ▶					၂,၀၁၀,၀၀၀		၄,၅၇၀,၀၀၀
အကျိုးအမြတ် (၁ ဧက)					၂,၅၆၀,၀၀၀		
					၄,၅၇၀,၀၀၀		၄,၅၇၀,၀၀၀

မြေအသုံးပြုမှု ၉% (တိုင်းဒေသတစ်ခုလုံး၏)

❖ သုံးသပ်မှု

အားသာချက်များ

- ၁၀ လအတွင်းရရှိမည့် အမြတ်ငွေပမာဏမှာ များပြားသည်
- ငှက်ပျောသီးသည် အာဟာရပေးသော အသီးအနှံဖြစ်သည်
- ငှက်ပျောသီးကို မုန့်မျိုးစုံတွင်လည်းကောင်း၊ ရိုးရာဆေးဝါးများဖော်စပ်ရာတွင်လည်းကောင်း အသုံးပြုနိုင်သည်
- မြေကြီးမှာ ငှက်ပျောစိုက်ရန်သင့်လျော်သည့်မြေဖြစ်သည်
- ငှက်ပျောသီးသည်ဝယ်လိုအားကောင်းသည်

အားနည်းချက်များ

- ဓာတ်မြေဩဇာလုံလောက်ရန်လိုသည် (ထုံးဓာတ်၊ သံဓာတ်၊ မဂ္ဂနီဆီယမ်ဓာတ်၊ နိုက်ထရိုဂျင်၊ ဖော့စဖရပ်(စ်) တို့ချို့ယွင်းလျှင် ရောဂါများဖြစ်တတ်သည်)
- မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များလိုအပ်ခြင်း
- စိုက်ပျိုးမှုနည်းစနစ်များလိုအပ်ခြင်း
- ပိုးမွှားများဖျက်ဆီးခြင်း
- ငှက်ပျောခင်းများတွင်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံနိုင်သည်
- နိုင်ငံခြားသို့တင်ပို့နိုင်သည်
- ငှက်ပျောဖျော်ရည်ထုတ်လုပ်နိုင်သည်

ခြိမ်းခြောက်မှုများ
အခွင့်အလမ်းများ

၁.၇ သရက်သီး

❖ ကောက်ယူအချက်အလက်များ

သရက်စိုက်ပျိုးခြင်း²⁶

စိုက်ဧက	၁၁၄ ဧက
မျိုးစိတ်	စိန်တစ်လုံး
တစ်ဧကထွက်နှုန်း	၇,၂၀၀
အသုံးပြုသည့်ဓာတ်မြေဩဇာ	နိုက်ထရိုဂျင်၊ ပိုတက်၊ ဖော့စဖရပ်၊ နွားချေး၊ ကြက်ချေး၊ မြေဆွေး
ပိုးသတ်ဆေးများ	ဆီပင်း၊ ကြေးနီ၊ ဟိုက်ဒရောဆိုဒ်၊ ဝါကလိုပရိုထရာဇောလ်၊ ပိုတက်ဆီယမ် နိုက်ထရိတ်ထ်
စိုက်ပျိုးနည်း	ကိုင်းကူး
စက်ပစ္စည်းပိုင်ဆိုင်မှု	ထွန်စက် ၂ စင်း

²⁶ U Aung Ngwe, Supervisor, Shwe Yathaw Nyo Agriculture Farm, Kywe Hsin Village, Pathein-Monywa road, Ingapu Township. 09 79 070 8500, 09 44 480 9080

	လက်တွန်းထွန်းစက် ၁ စင်း မြက်ရိတ်စက် ၄ စင်း
ဈေးကွက်သတင်းအရင်းအမြစ်များ	မြန်မာ့သစ်သီး/ဟင်းသီးဟင်းရွက်များ စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်တင်ပို့ရောင်းချသူများ အသင်း၊ မြန်မာ့သစ်သီးဈေးကွက်၊ သုတေသနဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်းနှင့် သီရိမင်္ဂလာဈေး သစ်သီးနှင့်ဟင်းသီးဟင်း ရွက်များ ကုန်စည်ခိုင်တို့မှ ရရှိသည်။
ထုပ်ပိုးမှု	သရက်သီး ၃၅ လုံးခန့် ဆန့်သော ကဒ်ထူစက္ကူပုံးများ
သရက်သီးရောင်းချသည့်နေရာ	သီရိမင်္ဂလာဈေး၊ ရန်ကင်း (သရက်သီးသွင်းသည့်နေရာ)
ပို့ဆောင်ခ	ကားခအနေဖြင့် ကဒ်ထူစက္ကူပုံး တစ်ပုံးလျှင် ငွေကျပ် ၇၀၀ ပေးရသည်။
ဈေးကွက်များ	သီရိမင်္ဂလာဈေး ၇၅%
	ဧရာဝတီတိုင်းအတွင်းရှိမြို့နယ်များ ၁၀%
	ခြံသို့လာရောက်ဝယ်ယူခြင်း ၁၅%
လုပ်အားခများ	တစ်လလျှင် ၁၂၀,၀၀၀ မှ ၃၅၀,၀၀၀ ကျပ်
ငွေလွှဲပြောင်းမှုစနစ်	ဘဏ် ၆၀%
	လက်ငင်းငွေချေ ၃၆%
	Wave money: ၅%
လိုအပ်ချက်များ	စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုနည်းပညာများ
လုပ်ငန်းအခြေအနေ	၂၅% တိုးတက်မှုရှိပါသည်။

❖ သုံးသပ်မှု

- အားသာချက်များ**
  - မြန်မာ့သစ်သီးများသည် ထူးခြားသောအနံ့အရသာများရှိသည်
  - ဝယ်လိုအားကောင်းသည်
- အားနည်းချက်များ**
  - စိုက်ပျိုးမှုနည်းစနစ်များလိုအပ်ခြင်း
  - မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များလိုအပ်ခြင်း
  - ပြုပြင်ပြောင်းလဲထုတ်လုပ်မှုနည်းပညာလိုအပ်ခြင်း
- ခြိမ်းခြောက်မှုများ**
  - ဆိုးဝါးသောရာသီဥတု
- အခွင့်အလမ်းများ**
  - အရည်အသွေးကောင်းသောသစ်သီးများအားနိုင်ငံခြားတင်ပို့နိုင်ခြင်း
  - သရက်သီးဖျော်ရည်ထုတ်လုပ်နိုင်ခြင်း

၁.၈ သီဟိုဠ်စေ့

❖ အခြေခံအချက်အလက်များ

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးကုန်သည်များနှင့်စက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း၏အဆိုအရ သီဟိုဠ်စေ့သည် ဝယ်လိုအားကောင်းသည်။ တိုင်းဒေသကြီးများအတွင်းမြေလပ်များရှိသဖြင့် ဤနှစ်ရည် သီးနှံပင်အား နေရာမရွေးစိုက်ပျိုးနိုင်ပါ။

သီဟိုဠ်အား တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ၂၆ မြို့နယ်အနက် ၁၆ မြို့နယ်တွင် စိုက်ပျိုးသည်။ ပုသိမ်နှင့် သာပေါင်းမြို့နယ်များမှ အစေ့များသည် ရေကြည်နှင့်မြောင်းမြမြို့နယ်တို့မှအစေ့များထက် ပို၍ကောင်းသည်။ မြောင်းမြသီဟိုဠ်စေ့များမှာ အစေ့သေးသော်လည်း ထွက်နှုန်းကောင်းသည်။ သီဟိုဠ်ပင်သည် စိုက်ပျိုးချိန်မှ ၅ နှစ်အတွင်း အသီးသီးသည်။ သက်တမ်းအနှစ် ၆၀ ရှိသည်။ နှစ်စဉ် ဖေဖော်ဝါရီလမှ မေလအထိ လေးလအကြား အသီးစွတ်ခူးသည်။ မိုးမပါကအစေ့အရောင် ပြောင်းလဲသွားပြီး ဈေးကွက်တွင်ရောင်းပန်းမလှတော့။²⁷

ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အလိုက်သီဟိုဠ်စေ့ထုတ်လုပ်ခြင်း²⁸

	၂၀၁၆-၁၇	၂၀၁၇-၁၈
	ကျေ	
စိုက်ဧက	၆၅,၉၃၃	၄၉,၉၂၈
	တန်	
တစ်ဧကထွက်နှုန်း	၀.၂၆	၀.၂၆
စုစုပေါင်းထွက်ရှိမှု	၃,၇၇၄	၃,၉၉၇
စားသုံးမှု	၉၉၆	၉၉၆
ပိုလျှံမှု	၂,၇၇၈	၃,၀၀၁

သီဟိုဠ်စေ့အဝယ်ခိုင်များ

မြို့နယ်	အဝယ်ခိုင် အရေအတွက်
ပုသိမ်	၁၀
သာပေါင်း	၅
မြောင်းမြ	၂
ရေကြည်	၂
စုစုပေါင်း ▶	၁၉

²⁷ The Commerce Journal, June 26, 2017
²⁸ U Ne Wynn Soe, Officer-in-Charge, Ayeyar Trade Centre, Myanmar Trade Promotion Organization, Ministry of Commerce

တင်ပို့သောအရေအတွက်	၆၀၀	၈၀၀	ဝယ်ယူရရှိသောသီဟိုဠ်စေ့များအား ရန်ကုန်မြို့သို့ပို့ဆောင်ပါသည်။
--------------------	-----	-----	---

ဇယား ၂၃၊

ဇယား ၂၄၊

ပုသိမ်နှင့်ရေကြည်မြို့နယ်များမှ သီဟိုဠ်စေ့များအား ရန်ကုန်မြို့မှတစ်ဆင့် တရုတ်၊ ကိုရီးယား၊ စင်ကာပူ၊ မလေးရှားနိုင်ငံ များသို့ တင်ပို့ပါသည်။ သီဟိုဠ်စေ့အား ချောကလက်၊ ရေခဲမုန့်၊ မြန်မာ့ရိုးရာမုန့်များ၊ ဒံပေါက်နှင့် ဟိုတယ်များတွင်လုပ် သောမုန့်များအပါအဝင် အစားအစာအမျိုးပေါင်း ၂၀၀ ခန့်တွင် ထည့်သွင်းအသုံးပြုပါသည်။ သီဟိုဠ်စေ့တွင် ပီတာမင်-အီး ပါဝင်သည့်အတွက် ဆံပင်၊ အရေပြားတို့နှင့်ပတ်သက်သော အလှကုန်ပစ္စည်းများ၊ ခေါင်းလိမ်းဆီတို့တွင်လည်း ထည့်သွင်း အသုံးပြုပါသည်။²⁹

❖ ကောက်ယူချက်အလက်များ³⁰

	ခရိုင်များ	မြို့နယ် အရေအတွက်	စိုက်ဧက	ရာခိုင်နှုန်း
သီဟိုဠ်စိုက်ပျိုးသောခရိုင်များ	ပုသိမ်	၇	၅၇,၃၇၉	၇၄%
	ဟင်္သာတ	၅	၁၀,၇၅၈	၁၄%
	မြောင်းမြ	၂	၈,၇၆၆	၁၁%
	လပွတ္တာ	၁	၄၆၄	၁%
	ဇရာပုံ	၁	၂၄	၀%
စုစုပေါင်း ▶		၁၆	၇၇,၃၉၁	၁၀၀%
အများဆုံးစိုက်ပျိုးသည့်မြို့နယ်များ	အများဆုံးစိုက်ပျိုးသည့်မြို့နယ်များမှာ ငပုတော (၁၈,၈၇၀ ဧက)၊ သာပေါင်း (၁၆,၆၃၂ ဧက) နှင့် ပုသိမ် (၁၁,၉၄၈ ဧက)			
သီဟိုဠ်စေ့အားအသုံးပြုမှုများ	ချောကလက်၊ ရေခဲမုန့်၊ ကိတ်မုန့်၊ ထိုးမုန့်၊ ဒံပေါက် နှင့် အခြားမုန့်မျိုးစုံ စသည့် မုန့်မျိုးပေါင်း ၂၂၀ တွင်ထည့်သွင်းအသုံးပြုပါသည်။			
ဆေးဘက်ဝင်မှုများ	အရေပြားရောဂါများ၊ အသားမာ၊ အရေပြားအက်ခြင်း၊ ဆင်ခြေထောက်ရောဂါ၊ နူနာရောဂါ စသည့်ရောဂါများအတွက် သီဟိုဠ်စေ့မှရရှိသောအဆီကို ဆေးဝါး များတွင်ထည့်သွင်း အသုံးပြုကြသည်။ အသီးမှရရှိသောအရည်ဖြင့် ခူလာရောဂါ၊ မီးယပ်ရောဂါများအတွက် ကုသရန် အသုံးပြုပါသည်။ အလှကုန်ပစ္စည်းများ - ဝိုက်တာမင်အီး			
ဆွတ်ခူးချိန်	ဖေဖော်ဝါရီလမှမေလအထိ			
အသီးမှအစေ့အားထုတ်ခ	တစ်ပိဿာလျှင် ကျပ် ၉၀၀			
ထွက်ရှိမှု	၇၀၀,၀၀၀ ပိဿာ (၁,၁၄၁,၀၀၀ ကီလိုဂရမ်) (တစ်ဧက ၁၀၀ ပိဿာ) - တိုင်းဒေသ ကြီးတစ်ခုလုံးမှ			
ကုန်ကျစရိတ်နှင့် အမြတ် (၁ ဧက)	လုပ်ငန်းများ	ကုန်ကျစရိတ် (ကျပ်)	ထွက်ရှိမှု	ရောင်းရငွေ
	မြေဝယ်ခြင်း၊ မြေပြင်ခြင်း	၄၁၉,၀၀၀	တစ်ဧက ၂၅ ပိဿာ x ၃,၂၀၀ ကျပ် = ၈၀,၀၀၀ x ၅ နှစ်	၄၀၀,၀၀၀
	မျိုးစေ့ဝယ်ခြင်း၊ စိုက်ခြင်း	၂၅၀,၀၀၀		
	မျိုးပျိုးထောင်ခြင်း	၀		
	အပင်စိုက်ခြင်း	၂၀,၀၀၀		
	ပေါင်းရှင်း၊ မြေဩဇာကျွေးခြင်း	၁၆၀,၀၀၀		
	ဆွတ်ခူးခြင်း	၃၀,၀၀၀		
စိုက်ပျိုးသူက ရောင်းချခြင်း	စုစုပေါင်း (အစေ့များဝယ်ခြင်း) ▶	၈၇၉,၀၀၀		
	စုစုပေါင်း (အစေ့ပျိုးထောင်ခြင်း) ▶	၆၄၅,၀၀၀		
	စုစုပေါင်း (မြေရေးမပါ) ▶	၃၄၅,၀၀၀	၅ နှစ်အရောင်း ▶	၄၀၀,၀၀၀
လုပ်ငန်းစတင်လုပ်ကိုင်သူတစ်ဦးအတွက် ၄ နှစ်တွင်စရိတ်ကျေပြီး ၅ နှစ်အကြာတွင် အမြတ်ပေါ်မည်။ သီဟိုဠ်စေ့၏သက်တမ်းမှာ နှစ် ၆၀ ဖြစ်သည်။ အထက်ပါတွက်ချက်များမှာ အနည်းဆုံးအတွက်နှုန်းဖြင့် တွက်ထားခြင်းဖြစ်ပါသည်။				
အစေ့နှင့်အဆံများ ရောင်းချခြင်း	အနေအထား	တစ်ပိဿာလျှင်ကျပ်	မှတ်ချက်	

²⁹ The Commerce Journal, June 26, 2017

³⁰ U Khin Maung Hlaing, Director, Head of Department of Consumer Affairs (Ayeyarwady Region)

	အစေ့	၃,၂၀၀		
	အဆံ	၂၄,၀၀၀		
သီဟိုဠ်စေ့ဝယ်ယူခြင်း၊ သီဟိုဠ်ဆံရောင်းချခြင်း	အမျိုးအမည်	ကုန်ကျစရိတ် (ကျပ်)	မှတ်ချက်	ရောင်းရငွေ (ကျပ်)
	သီဟိုဠ်စေ့ဝယ် (၅ ပိဿာ x ၃,၂၀၀ ကျပ်)	၁၆,၀၀၀	သီဟိုဠ်ဆံ ၁ ပိဿာ ဈေးနှုန်း	၂၄,၀၀၀
	သယ်ယူခြင်းနှင့်သိုလှောင်စရိတ်	၅၀၀		
	စက်ဖြင့်ခွဲခြင်းအတွက်ပေးရငွေ လောင်စာဖိုး	၃၀၀ ၂၀၀		
	စုစုပေါင်းကုန်ကျငွေ ▶	၁၇,၀၀၀	စုစုပေါင်းရရှိငွေ ▶	၂၄,၀၀၀
	တစ်ပတ်အတွင်း အမြတ်ငွေ ▶	၇,၀၀၀		
		၂၄,၀၀၀		၂၄,၀၀၀
သီဟိုဠ်ဆံထုတ်ယူမှုအဆင့်များ	၁	ရူးဆွတ်ပြီသော သီဟိုဠ်စေ့များကို ၅ ရက်ကြာ နေလှန်းသည်။		
	၂	နေလှန်းပြီးသားသီဟိုဠ်စေ့များကိုခြောက်သွေ့သည့်နေရာတွင် ထင်းမီးရေနေ့စွဲဖြင့်မိနစ် ၃၀ ခန့်ပေါင်းခံသည်။		
	၃	အအေးခံထားသောသီဟိုဠ်စေ့များကို ခြေနှင်းသီဟိုဠ်စေ့ခွဲစက်သို့ပို့၍ခွဲသည်။		
	၄	ခွဲစက်မှရရှိလာသော သီဟိုဠ်ဆံအား ပေါင်းဖိုတွင် နာရီ ၂၀ ခန့်ပေါင်းခံသည်။		
	၅	အဆင်သင့်စာနိုင်သောသီဟိုဠ်ဆံများကို သုံးမျိုးသုံးစားခွဲသည်။		
	❖	အစေ့ ၅ ပိဿာ = အဆံ ၁ ပိဿာ (၅:၁)		
Purchase depot	သာပေါင်း	၅	ရောင်းချ ▶	ရန်ကုန်ရှိ ဘုရင့်နောင်ကုန်စည်ဗိုင်းဈေးကွက်
	ပုသိမ်	၁၀		
	မြောင်းမြ	၂		
	ရေကြည်	၁		
ပုသိမ်နှင့်ရေကြည်မှသီဟိုဠ်ဆံ	ထုတ်ပိုး၍တရုတ်၊ ကိုရီးယား၊ စင်ကာပူနှင့်မလေးရှားနိုင်ငံများသို့တင်ပို့သည်။			
Hard shell:	အဆံကိုရယူပြီး ကျန်ရှိသည့်အခွံမာကို အိန္ဒိယကိုယ်စားလှယ်များက တစ်ပိဿာလျှင် ၃,၅၀၀ နှုန်းဖြင့်ဝယ်ယူသည်။			
Packaging for export:	တစ်ထုပ်လျှင် ၆.၁၅ ပိဿာ (၁၉ ကီလိုဂရမ်)			

❖ Analysis

- အားသာချက်များ**
  - သီဟိုဠ်ဆံများကို လောင်စာအဖြစ်အသုံးပြုနိုင်သည်။ (သုတေသနလုပ်ရန်လိုအပ်သည်။)
  - ဝယ်လိုအားကောင်းသည်။
- အားနည်းချက်များ**
  - ငွေကြေးအခက်အခဲ
  - မြေလိုအပ်သည်။
  - ပြုပြင်ထုတ်လုပ်ခြင်းနည်းပညာလိုအပ်သည်။
  - စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာလိုအပ်သည်။
  - မြေဆီဓာတ်ပြောင်းလဲသွားပါက အထွက်နှုန်းကျသည်။
- ခြိမ်းခြောက်မှုများ**
  - ဆိုးဝါးသောရာသီဥတုအခြေအနေတွင် မြေဆီဓာတ်ပြောင်းလဲသွားနိုင်သည်။
- အခွင့်အလမ်းများ**
  - သီဟိုဠ်သီးမှ ဖျော်ရည်ထုတ်လုပ်နိုင်သည်။ (စမ်းသပ်ရန်လိုအပ်သည်)
  - မျိုးကောင်းမျိုးသန့်အသုံးပြုခြင်းဖြင့် အထွက်နှုန်းကောင်းလာနိုင်သည်။

၁.၉ ပိန်းရိုးခြောက်

❖ အခြေခံအချက်အလက်များ

ပိန်းရိုးပင်သည် arum မျိုးနွယ်ဝင်ဖြစ်ပြီး ၎င်းကိုအလေ့ကျပေါက်ပင်အဖြစ်ကျေးလက်ဒေသများတွင် တွေ့ရှိနိုင်သည်။ ၎င်း၏ပင်စည်ရိုးနှင့်ဥအား မြန်မာလူမျိုးများက စားသုံးကြသည်။ ပိန်းရိုးဟင်းခါးသည် မြန်မာထမင်းပိုင်းတွင် တွေ့မြင်နေကျ အစားအစာတစ်ခုဖြစ်သည်။ ပိန်းရိုးနှင့်ပိန်းဥအား သင့်လျော်သလို ချက်ပြုတ်စားသောက်နိုင်သည်။ ပြည်တွင်းဈေးကွက် (သမားရိုးကျဈေးများ) တွင် ပိန်းရိုးနှင့်ပိန်းဥများကို တွေ့မြင်နိုင်သည်။ ယခုအခါ နိုင်ငံခြားသို့တင်ပို့နိုင်ရန်အတွက် ပိန်းရိုးကိုအခြောက်ခံသည့်နည်းဖြင့် တာရှည်ခံအောင်လုပ်ကြသည်။

ပိန်းရိုးခြောက်နှစ်စဉ်ထုတ်လုပ်မှု³¹

ထုတ်လုပ်သည့်ပမာဏ	တစ်နှစ်လျှင် မက်ထရစ်တန် ၈၀
တင်ပို့သည့်ပမာဏ	တစ်နှစ်လျှင် မက်ထရစ်တန် ၈၀
ဈေးနှုန်း	တစ်တန်လျှင် ကန်ဒေါ်လာ ၁,၆၀၀
တင်ပို့သည့်နိုင်ငံ	တောင်ကိုရီးယားနိုင်ငံ
ပြည်တွင်းဈေးကွက်	လက်ရှိတွင် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း ပိန်းရိုးနှင့်ပိန်းဥကို သဘာဝအတိုင်း စားသုံးကြသည်။

❖ သုံးသပ်ချက်

- အားသာချက်များ**
- ပိန်းရိုးနှင့်ပိန်းဥနှစ်ခုစလုံးကိုစားသုံးနိုင်သည်။
  - တိုင်းဒေသကြီးအတွင်းပိန်းပင်ကို စီးပွားဖြစ်စိုက်ပျိုးခြင်းမရှိသေးပါ။
  - တစ်နှစ်လျှင် တစ်သီးသာစိုက်ပျိုးနိုင်သည်။
  - ပြုပြင်ပြောင်းလဲထုတ်လုပ်သည့်နည်းပညာလိုအပ်သည်
- အားနည်းချက်များ**
- ဆိုးဝါးသောရာသီဥတု
  - ပိန်းရိုးနှင့်ပိန်းဥနှစ်ခုစလုံးကို နိုင်ငံခြားသို့တင်ပို့နိုင်သည်။

မြိမ်းခြောက်မှုများ

အခွင့်အလမ်းများ

၁.၁၀ ပီလောပီနံ

❖ အခြေခံအချက်အလက်များ

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း မြို့နယ်ပေါင်း ၂၆ မြို့နယ်အနက် ၁၆ မြို့နယ်တွင် ပီလောပီနံကို စိုက်ပျိုးကြသည်။ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးကုန်သည်များနှင့်စက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်းသည် ကိုရီးယားကုမ္ပဏီတစ်ခု၊ ထိုင်းနှင့် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံတို့မှ လယ်သမားများနှင့် ပူးပေါင်းလျက် ပီလောပီနံကို ကျွဲပျော်မြို့နယ်တွင် စိုက်ပျိုးလျက်ရှိပြီး စက်ရုံဆောက်လုပ်ကာပီလောပီနံနှင့်ထုတ်လုပ်ရန် အစီအစဉ်ရှိပါသည်။ ထုတ်လုပ်ပြီး ပီလောပီနံကို ကိုရီးယားနိုင်ငံသို့ တင်ပို့မည် ဖြစ်ပါသည်။³²

ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အလိုက်ပီလောပီနံထုတ်လုပ်မှု³³

ဘဏ္ဍာနှစ်	စိုက်ပျိုးဧရိယာ	၁ ဧက ထွက်ရှိမှု	စုစုပေါင်းထွက်ရှိမှု	စားသုံးသည့် ပမာဏ	တင်ပို့ပမာဏ
		(Viss)			
၂၀၁၆-၁၇	၃၁,613	၃,၆၈၁.၅၉	၁၁၅,၇၀၁,၂၈၇	၁၄၀,၇၄၁	၄၈,၁၉၃
၂၀၁၇-၁၈	၃၁,၄၂၇	၃,၆၈၁.၅၉	၁၁၅,၇၀၁,၂၈၇	၁၄၀,၇၄၁	၄၈,၁၉၃

ဇယား ၂၅

၁ ပီယာ = ၃.၆ ပေါင် = ၁.၆၃ ကီလိုဂရမ်

❖ ကောက်ယူအချက်အလက်များ

ပီလောပီနံမျိုး	မြန်မာမျိုး				
	နိုင်ငံခြားမျိုး				
စိုက်ပျိုးမှုစတင်ချိန်	မေလ-ဇွန်လ	၇ လ - ၈ လ			
	ရိတ်သိမ်းချိန်				
ပီလောပီနံနှင့်လုပ်နည်း	ပီလောပီနံဥများကို စက်ဖြင့်ကြိတ်သည်။				
	ဥများကို ရေသန့်သန့်ဖြင့် ဆေးပြီး စက်ဖြင့်ကြိတ်၍ ကြိတ်ဖတ်များအားရေဖျော်ဆန်ခါတင်ကာ ကော်စေးအရည်ညှစ်ထုတ်ရပါသည်။				
	ရရှိလာသောကော်စေးရည်ကို ရေကန်တွင် ၄-၅ နာရီ အနယ်ထိုင်စေသည်။				
	အပေါ်ရေကြည်များကိုဖောက်ထုတ်၍ ပီလောပီနံအနစ် (ကစီ) များကို ရယူသည်။				
	ပီလောပီနံအနစ် (ကစီ) များအား ချေမှုပြီး ဖျာများဖြင့် ခြောက်သွေ့ရန်နေလှန်းပါသည်။ အခြောက်ခံပြီးသော ပီလောပီနံအမှုန့်များကို စက်ဖြင့် ပြန်ကြိတ်သည်။ ကြိတ်ပြီးသား ပီလောပီနံမှုန့်ကို ရောင်းချသည်။				
ပီလောပီနံစိုက်ပျိုးသည့် မြို့နယ်များ	မြို့နယ်	စိုက်ပျိုးဧက	၁ ဧက (ပီယာ)	ထွက်ရှိမှု စုစုပေါင်း	ရာခိုင်နှုန်း
	၁ ပုသိမ်	၁၃၉	ပျမ်းမျှ	၄၀၅,၁၈၅	၀.၄%
	၂ ကန်ကြီးထောင့်	၅၇	၃,၆၈၁.၅၉	၁၇၃,၅၆၅	၀.၂%
	၃ သာပေါင်း	၆၃၅		၂,၂၀၂,၁၈၀	၁.၉%

³¹ U Ne Wynn Soe, Officer-in-Charge, Ayeyar Trade Centre, Myanmar Trade Promotion Organization, Ministry of Commerce

³² The Daily Eleven, June 10, 2017

³³ U Ne Wynn Soe, Officer-in-Charge, Ayeyar Trade Centre, Myanmar Trade Promotion Organization, Ministry of Commerce

	၄	ငပတော	၉၁၉		၃,၃၀၁,၂၁၉	၂.၉%
	၅	ကျုံပျော်	၁၆,၃၆၄		၆၃,၉၈၃,၂၄၀	၅၅.၃%
	၆	ရေကြည်	၁၉၃		၈၀၂,၈၉၄	၀.၇%
	၇	ကျောင်းကုန်း	၃၆၀		၁,၁၇၇,၂၀၀	၁.၀%
	၈	ဟင်္သာတ	၃,၇၅၆		၁၂,၇၅၅,၇၈၆	၁၁၁.၀%
	၉	လွန်	၆		၂၀,၁၆၀	၀.၀%
	၁၀	လေးမျက်နှာ	၅,၉၈၀		၂၀,၆၆၆,၈၈၀	၁၇.၈%
	၁၁	မြန်အောင်	၃၅		၁၂၄,၂၅၀	၀.၁%
	၁၂	ကြံခင်း	၂၈		၉၄,၈၃၆	၀.၁%
	၁၃	အင်္ဂပူ	၅၂၅		၁,၈၆၈,၄၇၅	၁.၆%
	၁၄	မြောင်းမြ	၁,၂၇၀		၄,၆၅၄,၅၅၀	၄.၀%
	၁၅	လပွတ္တာ	၁,၁၄၅		၃,၄၂၅,၈၆၇	၃.၀%
	၁၆	ပန်းတနော်	၁၅		၄၅,၀၀၀	၀.၀%
		စုစုပေါင်း ▶	၃၁,၄၂၇		၁၁၅,၇၀၁,၂၈၇	၁၀၀.၀%
ထွက်ရှိနှုန်း	ပီလောပီနံ ၁၀၀ ပိသာကြိတ်လျှင် အမှုန့် ၂၈ ပိသာမှ ၃၀ ပိသာထိ ရရှိပါသည်။					
ပီလောပီနံပြားထုတ်လုပ်မှု	ပီလောပီနံ ၁ လက်မအရွယ် အကွင်းလိုက်လှီး၍ နေရောင်ဖြင့်အခြောက်ခံပြီး ရောင်းချသည်။					
တိရိစ္ဆာန်အစာထုတ်လုပ်မှု	ပီလောပီနံအနှစ် (ကစီ) ဓာတ်များထုတ်ယူပြီးနောက် ကျန်ရှိသည့် ပီလောပီနံစစ်ဖတ်များကို အလုံးလေးများပြုလုပ်ပြီး အခြောက်လှန်းရသည်။ အလုံးလေးများကို စက်ဖြင့်ကြိတ်ပြီး ဖွန့်နှင့် ရော၍ ငါးစာ၊ ဝက်စာအဖြစ် ကျွေးနှိုင်းသည်။					
ပီလောပီနံအမှုန့်အသုံးပြုပုံများ	ပီလောပီနံအမှုန့်ကို သာကုစေ့ပြုလုပ်ခြင်း၊ ဂျုံအစားထိုးလုပ်ငန်းအဖြစ် မုန့်အမျိုးမျိုး၌ ထည့်သွင်း သုံးစွဲခြင်း၊ အရက်ချက်လုပ်ငန်းများတွင် အသုံးပြုသည်။					
ရောင်းချသည့်ဈေးနှုန်း	ပီလောပီနံ ၁ ပိသာ-----၁၅၀ ကျပ် ပီလောပီနံအမှုန့် ၁ ပိသာ-----၇၅၀ ကျပ် ပီလောပီနံအလုံး ၁ တင်း (၉ ပိသာဝင်) ---၇၅၀ ကျပ်					
ကုန်ကျစရိတ်နှင့် အကျိုးအမြတ် (အေအမျိုး)	အမျိုးအမည်	ကုန်ကျငွေ (ကျပ်)	ရောင်းချခြင်း	ဝင်ငွေ (ကျပ်)		
	မြေပြုပြင်ခြင်း	၇၅,၀၀၀				
	စိုက်ပျိုး၊ ပေါင်းရှင်း၊ ဆေးများထည့်	၁၅၉,၀၀၀	၁ ဧက ၄,၀၀၀			
	ခါတ်မြေသြဇာ၊ ပိုးသတ်ဆေးများ	၈၁,၅၀၀	ပိသာ x ၁၅၀ ကျပ်		၆၀၀,၀၀၀	
	ရိတ်သိမ်းခ	၄၅,၀၀၀				
	စုစုပေါင်းကုန်ကျစရိတ် ▶	၃၆၀,၅၀၀	စုစုပေါင်းဝင်ငွေ ▶		၆၀၀,၀၀၀	
အကျိုးအမြတ် ▶	၂၃၉,၅၀၀					
		၆၀၀,၀၀၀		၆၀၀,၀၀၀		
ကုန်ကျစရိတ်နှင့် အကျိုးအမြတ် (နိုင်ငံခြားမျိုး)	အမျိုးအမည်	ကုန်ကျငွေ (ကျပ်)	ရောင်းချခြင်း	ဝင်ငွေ (ကျပ်)		
	မြေပြုပြင်ခြင်း	၁၇၀,၀၀၀				
	စိုက်ပျိုး၊ ပေါင်းရှင်း၊ ဆေးများထည့်	၁၆၅,၀၀၀	၁ ဧက ၇,၀၀၀			
	ခါတ်မြေသြဇာ၊ ပိုးသတ်ဆေးများ	၁၀၄,၅၀၀	ပိသာ x ၁၅၀ ကျပ်		၁,၀၅၀,၀၀၀	
	ရိတ်သိမ်းခ	၄၅,၀၀၀				
	Total cost ▶	၄၈၄,၅၀၀	စုစုပေါင်းရရှိငွေ ▶		၁,၀၅၀,၀၀၀	
Profit ▶	၅၆၅,၅၀၀					
		၁,၀၅၀,၀၀၀		၁,၀၅၀,၀၀၀		

❖ သုံးသပ်ချက်များ

- အားသာချက်များ**
  - အလွယ်တကူပြုတ်၍စားနိုင်သော အစားအစာဖြစ်သည်။
  - ပီလောပီနံမှ အစားအစာအမျိုးအမျိုးထုတ်လုပ်နိုင်သည်။
- အားနည်းချက်များ**
  - စိုက်ပျိုးနည်းပညာလိုအပ်သည်။ (အရည်အသွေးကြောင့်နိုင်ငံခြားမတင်ပို့နိုင်)
  - မျိုးကောင်းမျိုးသန့်လိုအပ်သည်။
  - ပြုပြင်ထုတ်လုပ်သည့်နည်းပညာ၊ စက်ပစ္စည်းများလိုအပ်သည်။
- ခြိမ်းခြောက်မှုများ**
  - နိုင်ငံခြားထုတ်ကုန်များကြောင့်ပြည်တွင်းဈေးကွက်အားနည်းသွားနိုင်သည်။
- အခွင့်အလမ်းများ**
  - အရည်အသွေးကောင်းပါက နိုင်ငံခြားသို့ အရေအတွက်များစွာ တင်ပို့နိုင်သည်။

၁.၁၁ အုန်းသီး

❖ အခြေခံသတင်းအချက်အလက်

အုန်းပင်သည် အပူချိန် ၂၇ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်နှင့် မိုးရေချိန် လက်မ ၆၀-၁၀၀ အောက်တွင် ရှင်သန်ပြီး အပူပိုင်းဇုန်တွင်တွေ့နိုင်သည်။ ကမ္ဘာပေါ်ရှိ နိုင်ငံ ၉၀ ကျော်တွင် အုန်းပင်များ တွေ့ရှိနိုင်သော်လည်း အင်ဒိုနီးရှား၊ ဖိလစ်ပိုင်နှင့် အိန္ဒိယနိုင်ငံများတွင် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် စိုက်ပျိုးကြသည်။ မြန်မာနိုင်ငံရှိ ရောဂတ်တိုင်းဒေသကြီးနှင့်မွန်ပြည်နယ်တို့တွင် ပမာဏအများဆုံး စိုက်ပျိုးကြသည်။ တခြားဒေသဖြစ်သည့် တနင်္သာရီ၊ ပဲခူး၊ ရန်ကုန်၊ စစ်ကိုင်းနှင့် နေပြည်တော်တိုင်းဒေသကြီးများနှင့် မွန်ပြည်နယ်၊ ကရင်ပြည်နယ်များ တွင်လည်း အုန်းကိုစိုက်ပျိုးကြသည်။

အုန်းနှင့်ပတ်သက်သောအခြေခံအချက်အလက်များ³⁴
 ရောဂတ်တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း စုစုပေါင်း ၆၁,၈၉၄ ဧကတွင် အုန်းသီးစိုက်ပျိုးသည်။

စဉ်	ခရိုင်	ဧက	ရိတ်သိမ်းဧက	တစ်ဧကထွက်နှုန်း	စုစုပေါင်းအထွက်နှုန်း (အုန်းသီး)	ရာခိုင်နှုန်း
၁	ပုသိမ်	၁၂,၅၂၁	၉,၇၃၈	၄,၃၃၁	၄၂,၁၇၇,၀၃၈	၂၈%
၂	ဟင်္သာတ	၁,၃၁၇	၈၄၅	၃,၈၇၅	၃,၂၇၄,၇၁၀	၂%
၃	မြောင်းမြ	၃,၉၇၉	၃,၉၆၂	၂,၀၇၁	၈,၂၀၆,၃၄၂	၆%
၄	လပွတ္တာ	၁၀,၀၇၀	၁၀,၀၇၀	၁,၂၀၂	၁၂,၁၀၀,၈၈၉	၈%
၅	မအူပင်	၄,၃၅၂	၂,၄၈၃	၄,၃၉၅	၁၀,၉၁၂,၉၇၄	၇%
၆	ဖျာပုံ	၂၉,၆၅၅	၁၈,၆၉၃	၃,၉၃၁	၇၃,၄၉၀,၉၆၀	၄၉%
	စုစုပေါင်း ▶	၆၁,၈၉၄	၄၅,၇၉၁	၃,၂၇၉	၁၅၀,၁၆၂,၉၁၃	၁၀၀%

ဖွား ၂၆ ခရိုင်အလိုက်အုန်းစိုက်ပျိုးဧကများနှင့်အုန်းသီးထွက်ရှိမှုများ

❖ ကောက်ယူအချက်အလက်များ

အုန်းစိုက်ခင်း³⁵

စိုက်ဧက	ဧက ၂၀ ကျော်			
ဆွတ်ခူးခြင်း	သုံးလတစ်ကြိမ် (အုန်းဆံအတွက်)			
ထွက်ရှိမှု	၁ နှစ်လျှင် အုန်းသီးလုံးရေ ၃၅,၀၀၀			
အခြားအုန်းစိုက်သည့်ဒေသများ	ဟိုင်းကြီးကျွန်းဒေသမှ ရခိုင်ပြည်နယ်နယ်စပ်အထိကမ်းရိုးတန်းဒေသများ၊ ဖျာပုံ၊ ဘိုကလေး၊ ဒေးဒရဲ၊ ကျိုက်လတ်နှင့် မြောင်းမြမြို့နယ်တို့တွင် အုန်းစိုက်ကြသည်။			
ရောင်းချမှု	အုန်းစိုက်သူများကိုယ်တိုင် ပုသိမ်နှင့် ရန်ကုန်မြို့များသို့ တင်ပို့ရောင်းချကြသည်။			
အုန်းခင်းမှရောင်းချသည့်ဈေးနှုန်း	စဉ်	ထွက်ကုန်	၁ ပီသာလျှင်ကျပ်	
			ပုသိမ်	ရန်ကုန်
	၁	အုန်းဆံခြောက်	၁,၅၀၀	၁,၇၀၀ - ၁,၈၀၀
၂	အုန်းခွံမီးသွေး	၅၅၀	၆၅၀ - ၇၀၀	
အုန်းခြံမှရောင်းချသည့် အုန်းမျှင်ချွတ်ထားသောအုန်းသီးဈေး	အခွံချွတ်ပြီးအုန်းသီးများကိုပုသိမ်တွင် ဝယ်ယူသူများရှိသော်လည်း သယ်ယူပို့ဆောင်ခကြီးမြင့်သဖြင့် အုန်းစိုက်သူများက ရောင်းချခြင်းမရှိပါ။ ပွဲရုံများမှ လာရောက်ဝယ်ယူမည်ဆိုပါက သင့်တော်သောဈေးနှုန်းဖြင့် အလုံးလိုက်ရောင်းချသူပိုရှိများသည်။			
စိုက်သည်မှခူးနိုင်သည့်အချိန်	အုန်းပင်ကို စတင်စိုက်ပျိုးသည့်အချိန်မှစ၍ အသီးသီးသည့်အချိန်အထိ အနည်းဆုံး ၇-၈ နှစ်ခန့်ကြာသည်။			
လက်ရှိအခြေအနေ	အုန်းစိုက်သည့်ကုန်ကျစရိတ်သည် အကျိုးအမြတ်ထက်ပိုများနေသဖြင့် အုန်းစိုက်ပျိုးခြင်းကို စိတ်ဝင်စားမှုမရှိသလောက်ဖြစ်နေသည်။ အုန်းစိုက်သူများသည် ကမ်းခြေတွင် ဟိုတယ်လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်မည့်သူများအားမြေနေရာများ ရောင်းချရန် ကိုသာစိတ်ဝင်စားနေကြသည်။			

အုန်းသီးရောင်းဝယ်ခြင်း (အဝယ်ခိုင်)³⁶

ထွက်ရှိမှု (ပုသိမ်ခရိုင်)	တစ်လလျှင် အခွံချွတ်ပြီးအုန်းသီး ၁ သန်းမှ ၁ သန်းခွဲ
ရောင်းချမှုပုံစံ	အခွံချွတ်ပြီးအုန်းသီးရောင်းချမှု ----- ၅၀၀,၀၀၀ မှ ၅၅၀,၀၀၀ လုံး အသား/အဆံခြောက်ထုတ်ရောင်းချမှု -----၄၅၀,၀၀၀ လုံး
ရောင်းချသည့်နေရာများ	ပုသိမ်တွင်မုန့်လုပ်သူများအသုံးပြုသောအုန်းသီးအရေအတွက် ၂၀၀,၀၀၀ လုံးကျော် ကျန်ရှိသောအုန်းသီးများကို ပြည်၊ မန္တလေး၊ တောင်ကြီးမြို့များသို့ရောင်းချသည်။
သယ်ယူပို့ဆောင်စရိတ်	ရန်ကုန်သို့တစ်လုံး ၃၀ ကျပ်၊ မန္တလေးသို့တစ်လုံး ၆၀ ကျပ်

³⁴ U Khin Maung Hlaing, Director, Head of Department of Consumer Affairs (Ayeyarwady Region)
³⁵ U Aung Kyaw Kyaw, coconut plantation owner, Shwe Thuang Yan Sub-Township, Patheingyi Township. 09 79 450 6416 09 2530 56860
³⁶ U Aung Kyaw Kyaw, purchase depot owner, Patheingyi Township. 09 79 450 6416 09 2530 56860

အုန်းစိုက်သောဒေသများ ဝယ်လိုအား - ရောင်းလိုအား	ငရုတ်ကောင်းနှင့်ရွှေသောင်ယံမြို့နယ်ခွဲများ ဝယ်လိုအားနှင့်ရောင်းလိုအားမျှတသည်။ ပြည်တွင်းတွင်သာရောင်းသည်။
အုန်းသီးအဝယ်ဒိုင်မှဝယ်ဈေး	အနိမ့်ဆုံးဈေး၊ တစ်လုံးလျှင် ၂၀၀ ကျပ် အမြင့်ဆုံးဈေး၊ တစ်လုံးလျှင် ၄၀၀ ကျပ်
အဝယ်ဒိုင်မှပြန်ရောင်းဈေး	အနိမ့်ဆုံးဈေး၊ တစ်လုံးလျှင် ၃၀၀ ကျပ် အမြင့်ဆုံးဈေး၊ တစ်လုံးလျှင် ၄၈၀ ကျပ်
မှတ်ချက်	ဖျာပုံနှင့်ဘိုကလေးမြို့နယ်တို့မှအုန်းသီးများသည် သယ်ယူပို့ဆောင်စရိတ်သက်သာ သဖြင့် ဈေးချိုသည်။ ပုသိမ်ခရိုင်ကမ်းခြေဒေသများမှထွက်သော အုန်းသီးများမှာ အရည်အသွေးပိုကောင်းသည်။ အသားထူပြီး အုန်းနီ/အုန်းဆီပိုထုတ်နိုင်သည်။

အုန်းသီးရောင်းဝယ်ခြင်း (အဝယ်ဒိုင်)³⁷

ရောင်းဝယ်သည့်အရေအတွက်	တစ်လလျှင် အုန်းသီးအလုံး ၃ သန်း		
ဝန်ထမ်းအရေအတွက်	၈ ယောက်မှ အယောက် ၂၀		
လုပ်အားခများ	တစ်ရက်လျှင် ၅,၀၀၀ ကျပ်မှ ၈,၀၀၀ ကျပ်		
အုန်းမျှင်ချွတ်ခ အရောင်းအခြေအနေ	တစ်လုံးလျှင် ၁၀ ကျပ်၊ လူတစ်ဦးလျှင် အလုံး ၅၀၀၊ ၈၀၀ မှ ၁,၀၀၀ အထိချွတ်နိုင် မိုးရာသီတွင်အရောင်းထိန်းပြီး ဇန်နဝါရီလမှ ဧပြီလအထိရောင်းကောင်းသည်။		
အုန်းစိုက်သောဒေသများ	ငရုတ်ကောင်း၊ ငွေဆောင်နှင့် ရွှေသောင်ယံမြို့နယ်ခွဲများတွင်စိုက်ကြသည်။ ကျိုက်လတ်နှင့်မြောင်းမြမြို့နယ်များတွင် အထွက်နည်းသည်။		
ရောင်းလိုအားနှင့်ဝယ်လိုအား	ရောင်းလိုအားသည်ဝယ်လိုအားထက်များနေသည်။		
သိုလှောင်မှု	သိုလှောင်ရုံတွင် အုန်းသီး ၃ သိန်းခန့်အမြဲရှိနေသည်။		
ရောင်းချသောမြို့များ	ပုသိမ်မှမုန့်လုပ်သူများအပြင် ရန်ကင်း၊ မန္တလေး၊ ရွှေဘိုနှင့်ကလေးမြို့များ		
အဝယ်ဒိုင်မှဝယ်ဈေး	ဈေးနှုန်း (ကျပ်)	ရေတွက်ပုံ	
	အနည်းဆုံး	၁၀၀	တစ်လုံးလျှင်
	အများဆုံး	၂၅၀	တစ်လုံးလျှင်
အဝယ်ဒိုင်မှပြန်ရောင်းဈေး	ဈေးနှုန်း (ကျပ်)	ရေတွက်ပုံ	
	အနည်းဆုံး	၂၀၀	တစ်လုံးလျှင်
	အများဆုံး	၅၀၀	တစ်လုံးလျှင်
ထွက်ကုန်	အသား/အဆီ -----	မုန့်လုပ်သူများသို့ရောင်းသည်	
	အုန်းခွံမီးသွေး -----	မန္တလေးသို့ပို့သည်	
	အုန်းမျှင် -----	အုန်းဆံကြီးလုပ်သူများသို့ရောင်းသည်	

❖ သုံးသပ်ချက်

- အားသာချက်များ**
- အုန်းနို့ကိုမုန့်များပြုလုပ်ရာတွင်အသုံးပြုနိုင်သည်။
  - အုန်းဆံ၊ အခွံနှင့်အမျှင်တို့မှ တန်ဖိုးပေါင်းဖြည့်ကုန်ပစ္စည်းများထုတ်လုပ်နိုင်သည်။
  - အုန်းပင်များသည် သဘာဝလေကာများဖြစ်ကြသည်။
  - အုန်းပင်ကို နှစ် ၅၀ ကြားခွဲဆွန်နိုင်သည်။
  - ၁၀ ဧကကျယ်သောအုန်းခြံတစ်ခြံတွင် အုန်းပင်စောင့်ရှောက်ခြင်း၊ အုန်းသီးခူးခြင်းတို့
အတွက် ၄ - ၅ ဦးပါဝင်သော မိသားစု တစ်စုဆိုလျှင် လုံလောက်သည်။
  - ကျေးလက်ဒေသများတွင် အုန်းလက်ခြောက်ကို ထင်းအဖြစ်အသုံးပြုနိုင်သည်။
  - ၁၈ ပေစီဖြတ်တောက်ထားသော အုန်းပင်စည်ကို ကျားပိုက်ထောင်ရာတွင်
အသုံးပြုသည်။
  - အုန်းပင်တစ်ပင်လုံး၏ အစိတ်အပိုင်းအားလုံးသည် အသုံးဝင်သည်။
- အားနည်းချက်များ**
- သယ်ယူပို့ဆောင်ခများ မြင့်သည်။
  - စိုက်ပျိုးကုန်ကျစရိတ်နှင့် အမြတ်အစွန်းမျှတခြင်းမရှိ
  - ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း အုန်းစိုက်ခင်းသစ်များမရှိတော့။
  - အုန်းမြစ်သည်မြေကြီးအတွင်းနက်ရှိုင်းစွာဖြာထွက်သည့်အတွက် အုန်းပင်များအကြား
အခြားအပင်များ စိုက်၍မရ။
- ခြိမ်းခြောက်မှုများ**
- အုန်းပင်များပျက်သုဉ်းသွားပါက သဘာဝလေကာများပျောက်ကွယ်သွားမည်။
  - အုန်းသီးအသားနုစဉ်တွင် ရှဉ့်များဖျက်ဆီးနိုင်သည်။
- အခွင့်အလမ်းများ**
- အုန်းစိုက်ခင်းများတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံနိုင်သည်။
  - အုန်းပင်၏အစိတ်အပိုင်းများသည် စက်မှုကုန်ကြမ်းများဖြစ်ကြသည်။
  - အုန်းမျှင်နှင့်အုန်းခွံမှ ခြေသုတ်ဖိုအပါအဝင် လက်မှုပစ္စည်းများထုတ်လုပ်နိုင်သည်။
  - နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်များအထိ ဈေးကွက်ချဲ့နိုင်သည်။
  - အုန်းနီပါသောမုန့်များကိုပြည်တွင်း၊ ပြည်ပဈေးကွက်များသို့တင်ပို့ရောင်းချနိုင်သည်။

³⁷ U Thant Zin, Bo Ohn Thee Coconut Trading, No 47, Thamada 2nd Street, Pathein Township. 09 2540 93675
53

၁.၁၂ ဝဥ (Konjac)

❖ အခြေခံအချက်အလက်များ³⁸

ဝဥ ခေါ် ဖျန်ဥသည် နိုင်ငံခြားတင်ပို့ရန်အတွက် စိုက်ပျိုးမှုတိုးချဲ့သင့်သော အမျိုးအစားဖြစ်သည်။ အရှေ့တောင်အာရှတွင် ဝဥကို konjac ဟုသိကြသည်။

ပို့ကုန်အမည်	ဝဥ
ဒေသအမည်	ဖျန်ဥ
အရှေ့တောင်အာရှအမည်	ကွန်ညက် (Konjac)
ရုက္ခဗေဒအမည်	Amorphophallus Complanatus
အင်္ဂလိပ်အမည်	Elephant foot yam သို့မဟုတ် white yam သို့မဟုတ် telingo
ပေါက်ရောက်မှု	ပင်ရင်းဒေသ၊ အရှေ့တောင်ဒေသ ဝဥပင်သည် အရှေ့တောင်အာရှနှင့် အာဖရိကတိုက်တို့တွင် အလေ့ကျပေါက်သည်။
မျိုးစိတ်	ဝဥပင်မျိုးစိတ်ပေါင်း ၁၃၀ ရှိသည့်အနက် ၁၂ မျိုးလောက်ကိုသာစားသုံးကြသည်။
မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းပေါက်ရောက်မှု	ချင်းပြည်နယ်၊ ဗွန်ပြည်နယ်၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး ရေကြည်မြို့နယ်များတွင် ပေါက်ရောက်သည်။
ဝဥ၏ပုံသဏ္ဍာန်	လုံးဝိုင်းသည်။ အချင်း - ၃ လက်မ မှ ၁၂ လက်မ
စိုက်ပျိုးရာသီ	သဘာဝပေါက်ပင်ဖြစ်သော်လည်း မုတ်သုန်ရာသီအစ မေလဒုတိယပတ်လောက် တွင်စိုက်ပျိုးနိုင်သည်။ သဘာဝပေါက်ပင်များမှ ဝဥကို အချိန်မရွေးတူးဖော်နိုင်သော်လည်း စိုက်ပျိုးပင်များမှ ဝဥကို မိုးရာသီအကုန် ဆောင်းရာသီအစတွင် တူးဖော်နိုင်သည်။
အခြောက်ခံခြင်း	ဝဥ၏အခွံကို နှောပြီးနောက် ရွှေဘော်ကဲ့သို့ကိရိယာကို အသုံးပြုလျက် အလွှာပါးကလေး များအဖြစ်ပြုလုပ်သည်။ ဝဥလွှာကလေးများအပေါ်တွင် ဆာလဖာအနည်းငယ်ဖျန်းပြီး နောက် အပူချိန် ၃၀ ဒီဂရီစင်တီဂရိတ်ဖြင့် ၂၄ နာရီအကြာ အပူပေးရသည်။ ဤသို့ဖြင့် အခြောက်ခံပြီး ဝဥလွှာများကို ရရှိသည်။
အသုံးပြုပုံများ	အခြောက်ခံထားသော ဝဥပြားလေးများအား အမှုန့်ကြိတ်လျက် အောက်ဖော်ပြပါ ပစ္စည်းများကို ထုတ်လုပ်ကြသည်။
	၁ အသားတု
	၂ အစားအစာမျိုးစုံ - ကော်ပြန့်၊ ခေါက်ဆွဲ၊ ပေါင်မုန့်
	၃ ဆေးဝါးများ - အဆီ၊ ခိုလက်စထရောလျော့ချရန်
	၄ စက္ကူ
	၅ ကော်အမျိုးမျိုး
	၆ ချည်မျှင်
	၇ အလှကုန်များ - ခေါင်းလိမ်းဆီ၊ ကိုယ်လိမ်းဆီ
၈ အဖျော်ယမကာ - အရက်၊ ဝိုင်	
ဂုဏ်သတ္တိများ	ဝဥသည် အမျှင်များသောပစ္စည်းဖြစ်သည်။ အူများအတွင်း အဆိပ်အတောက်ဖြစ်စေ မည့်အရာများကို စုပ်ယူနိုင်သည်။ ထို့အတွက် အူကင်ဆာ၊ အစာအိမ်ကင်ဆာများကို ကာကွယ်ပေးသည်။ ဝဥတွင် အာဟာရဓာတ် ၁၅ မျိုးခန့်ပါဝင်သည်ဟု ဆိုကြသည်။

❖ ကောက်ယူအချက်အလက်များ³⁹

ထုတ်လုပ်သည့်မြို့နယ်များ	ရေကြည်၊ ကျုံပျော်၊ ကျောင်းကုန်း၊ လေးမျက်နှာနှင့် အင်္ဂပူမြို့နယ်များမှ ဝဥထုတ်လုပ် သည်။			
ထွက်ရှိမှု	တစ်ဧကလျှင် ၂,၀၀၀ မှ ၅,၀၀၀ ပိဿာ			
ရောင်းချမှု	တူးဖော်ပြီးဝဥများကို အဝယ်ခိုင်များသို့ရောင်းချသည်။			
အဝယ်ခိုင်အရေအတွက်	၂ ခု (ရေကြည်မြို့နယ်တွင်)			
ဈေးနှုန်းများ	ဝဥ (အစိမ်း)	၁	ကျပ် ၃၀၀ - ၃၅၀	
	ဝဥ (အခြောက်လွှာ)	ပိဿာ	ကျပ် ၄,၅၀၀ - ၅,၀၀၀	
ကုန်ကျစရိတ်နှင့်အမြတ်	အမျိုးအစား	ကုန်ကျစရိတ် (ကျပ်)	ထွက်ရှိမှု	ရောင်းချမှု (ကျပ်)
	မြေပြင်ခြင်း	၆၀,၀၀၀		၆၀၀,၀၀၀

³⁸ U Khin Maung Hlaing, Director, Head of Department of Consumer Affairs (Ayeyarwady Region).

³⁹ Ibid

	စိုက်ပျိုးခြင်း	၃၃,၀၀၀	တစ်ဧက ၂,၀၀၀ ပိဿာ x ကျပ် ၃၀၀ =	
	သွင်းအားစုများ	၁၅,၀၀၀		
	ဝဥတူးခြင်း	၂၄,၀၀၀		
	တစ်ဧကလျှင်အမြတ်	၄၆၈,၀၀၀		
		၆၀၀,၀၀၀		၆၀၀,၀၀၀
နိုင်ငံခြားဈေးကွက်	၁	တရုတ်		
	၂	ဂျပန်		
	၃	ထိုင်း		
ရောင်းချမှု	ဝဥကိုအစိမ်းအတိုင်း အဝယ်ခိုင်များသို့ ရောင်းချသည်။ အဝယ်ခိုင်များတွင် အခြောက်ခံပြီး ပိနန်အိတ်များအတွင်းထည့်သည်။			
ရောင်းချသောနေရာ	လှိုင်သာယာစက်မှုဇုန် ၂ အဝယ်ခိုင်မှ ကြိုတ်စက်များသို့ပို့သည်။			
တရုတ်နိုင်ငံသို့တင်ပို့မှု	ကြိုတ်ထားသောဝဥများကို ထုတ်ပိုး၍ မူဆယ်နယ်စပ်ကုန်သွယ်ရေးဂိတ်မှ တရုတ်နိုင်ငံသို့တင်ပို့သည်။			
ထုတ်ပိုးခြင်း	ပိနန်အိတ် ၁ အိတ်လျှင် ၃၀ ပိဿာ (၅၀ ကီလိုဂရမ်ခန့်)			

❖ သုံးသပ်ချက်

အားသာချက်များ

- ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ဝဥစိုက်ပျိုးရန်သင့်လျော်သည်။
- ဝဥကိုကုန်ချောထုတ်ကုန်အမျိုးမျိုးတွင်အသုံးပြုသည်။

အားနည်းချက်များ

- လက်ရှိတွင် လယ်သမားများသည် သဘာဝအလျှောက်ပေါက်သောဝဥများကိုသာ တူးဖော်ရောင်းချကြသည်။
- စီးပွားဖြစ်စိုက်ပျိုးမှုမရှိသေး
- နည်းပညာလိုအပ်သည်။

မြိမ်းခြောက်မှုများ

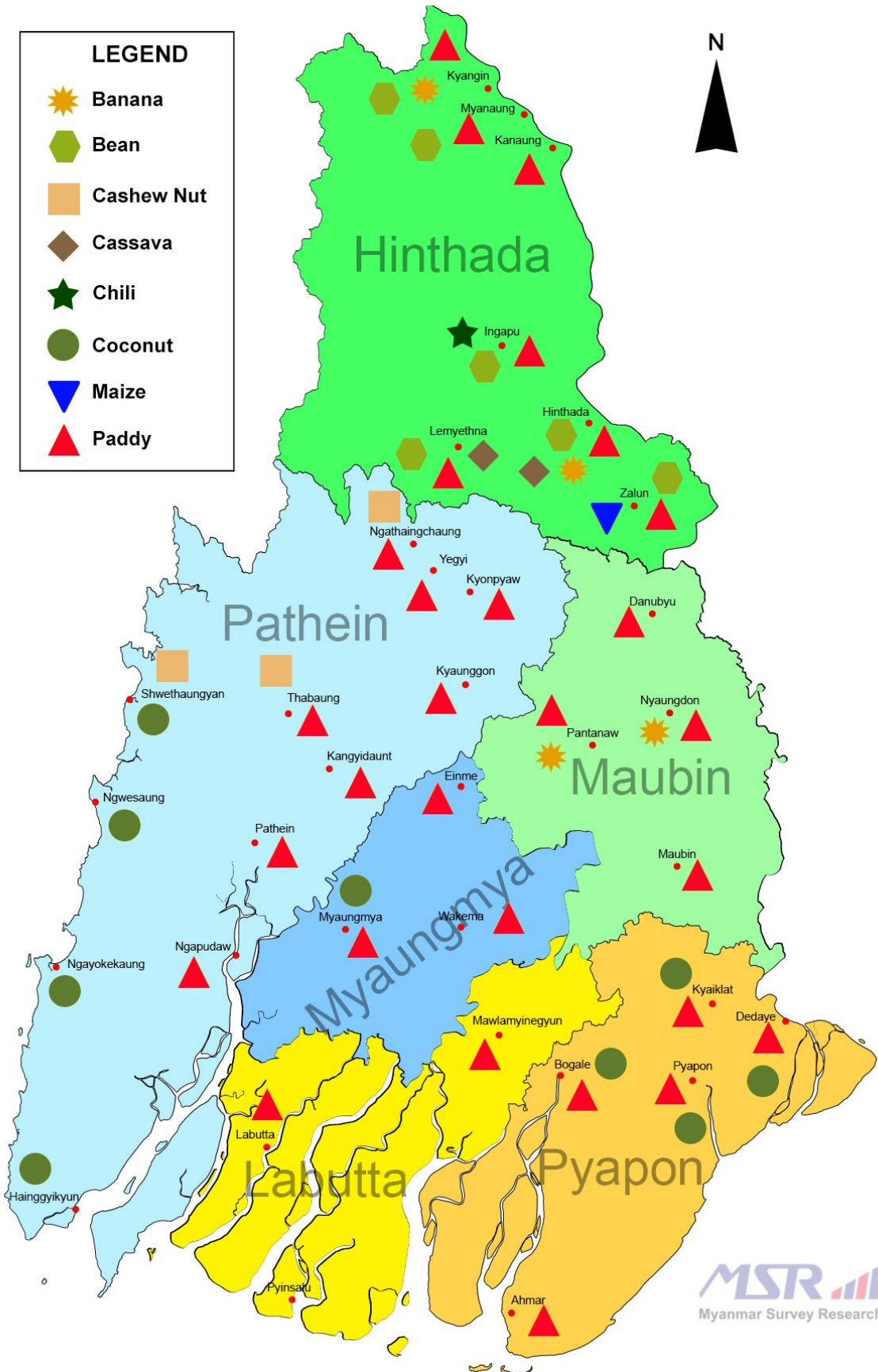
- စနစ်တကျမစိုက်ပျိုးပါက ဝဥမျိုးများပျက်သုဉ်းသွားနိုင်သည်။

အခွင့်အလမ်းများ

- ဝဥများကို နိုင်ငံခြားသို့တင်ပို့ခြင်းအားဖြင့် အမြတ်အစွန်းများစွာရနိုင်သည်။
- နည်းပညာရှိပါက ဝဥမှကုန်ပစ္စည်းအမျိုးမျိုးထုတ်လုပ်နိုင်သည်။
- တရုတ်နိုင်ငံသည် ဝဥတင်ပို့ရန်အတွက် ကြီးမားသောဈေးကွက်ကြီးဖြစ်သည်။

စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ

မြေပုံ ၄၊ တည်ရှိနေသောလုပ်ငန်းများနှင့်အလားအလာရှိသောနေရာများ

J သစ်တောကဏ္ဍ

J.၁ သစ်တောကဏ္ဍအားချိတ်ဖော်ပြမှု

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းသစ်တောဖုံးလွှမ်းမှု⁴⁰

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၏စုစုပေါင်းအကျယ်အဝန်းမှာ ၈,၆၅၆,၅၆၄ ဧကဖြစ်ပြီး ၎င်းအနက် ၂၆% (၂,၂၇၉,၀၄၁ ဧက) ကို သစ်တောဖုံးလွှမ်းလျက်ရှိသည်။

မြေအမျိုးအစား	အရေအတွက်	အကျယ်အဝန်း (ဧက)	အကျယ်အဝန်း (ဧက)
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၏အကျယ်အဝန်း			၈,၆၅၆,၅၆၄
သစ်တောကြီးပိုင်းဧရိယာ	၃၅	၁,၄၅၉,၈၉၆	
ကြိုးပြင်ကာကွယ်တော	၂	၄၇,၃၇၂	
သဘာဝနယ်မြေ	၂	၃၃,၉၉၇	
■ စုစုပေါင်းသစ်တောဧရိယာ ▶		၁,၅၄၁,၂၆၅	
■ သစ်တောဖုံးလွှမ်းမှုဧရိယာ ▶			၂,၂၇၉,၀၄၁

ပုဂ္ဂလိကစိုက်ခင်းဧရိယာ

စဉ်	မြို့နယ်	ဧရိယာ (ဧက)	သစ်မာအမျိုးအစား
၁	ပုသိမ်မြို့နယ်	၇၀၀	
၂	ငပုတောမြို့နယ်	၅၆၅	ကျွန်း၊ သစ်မာ၊ ယမနေ၊ မန်ဂျန်ရှာ၊ ပျဉ်းကတိုး၊ ပိတောက်၊ ယူကလစ်၊ မဟော်ဂနီ၊ မျောက်ငို
၃	လေးမျက်နှာမြို့နယ်	၁၃၀	
၄	မြောင်းမြမြို့နယ်	၁၀	
၅	လပွတ္တာမြို့နယ်	၁၅	
	ပုဂ္ဂလိကစိုက်ခင်းဧရိယာစုစုပေါင်း ▶	၁,၄၂၀	

ဇယား ၂၇။ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းစုစုပေါင်းသစ်တောဧရိယာနှင့်ပုဂ္ဂလိကစိုက်ခင်းများ

J.၂ ဝါးအခြေခံထွက်ကုန်များ - ငါးများတံ

❖ **ကောက်ယူအချက်အလက်များ⁴¹**

ငါးများတံထုတ်လုပ်သူ	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးတွင် ၁ ဦးတည်းသာရှိသည်။
အသုံးပြုသည့်ဝါးအမျိုးအစား	ထီးရိုးဝါး
ကုန်ကြမ်း	ကိုယ်ပိုင်ထီးရိုးဝါးစိုက်ခင်း (၃၅ ဧက)၊ လိုအပ်မှသာ ဝယ်ယူပါသည်။ လွန်ခဲ့သော ၆ နှစ်အတွင်း ကုန်ကြမ်းသုံးစွဲမှု ရာခိုင်နှုန်း ၄၀၀ ခန့် တိုးလာသည်။
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ကုန်ကြမ်းရရှိမှု	၁ နှစ်လျှင် ၂၀၀,၀၀၀ လုံး (နိုင်ငံခြားတင်ပို့သည့်အရည်အသွေး)
ထီးရိုးဝါးဈေးနှုန်း	ဝါးလုံး ၁ လုံးလျှင် ၂၈၀ ကျပ်
ထုတ်လုပ်မှုကုန်ကျစရိတ်	ဝါးတစ်လုံးအတွက် ၅၆၀ ကျပ် (ဝါး ၁ လုံးခ နှင့် အလုပ်သမားခ အပါအဝင်)
အမြတ်	၇၀၀ ကျပ် မှ ၁၅၀၀ ကျပ်ထိ (၂၀% - ၁၅၀%) အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁.၁ - ၂.၄ (၂၀၀%)
ပြည်တွင်းဈေးကွက်	ရန်ကုန်၊ မိတ္ထီလာ
ပြည်ပဈေးကွက်	စင်ကာပူနှင့် အမေရိကန် (စင်ကာပူမှတစ်ဆင့်)
ရောင်းချမှုပမာဏ	ပြည်တွင်း ---- ထီးရိုးဝါးအလုံးရေ ၁၅,၀၀၀—၂၀,၀၀၀ ပြည်ပ ----- ထီးရိုးဝါးအလုံးရေ ၄၀,၀၀၀
အလုပ်ရုံတည်နေရာ	ဘူတက်ကျေးရွာ၊ ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ် (နေလှမ်းရန်အတွက် အလုပ်ရုံကို ဝိုင်းဝန်း၍ နေလှမ်းကွင်း)
လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုတန်ဖိုး	မြန်မာကျပ်ငွေ ၁၅ သန်း - ၁၈ သန်း
အလားအလာ	ဂျာမနီနိုင်ငံကုမ္ပဏီတစ်ခုသို့ကုန်ပစ္စည်းနမူနာပေးပို့ခဲ့
အလုပ်သမားခ	၁ ရက်လျှင် ကျပ် ၄,၀၀၀ မှ ၁၀,၀၀၀ အထိ
လိုအပ်ချက်	ဝါးအခြောက်လှမ်းခြင်းနည်းပညာ

⁴⁰ U Htay Hlaing, Assistant Director, Ayeyarwady Region Forest Department. 09 2557 709118
⁴¹ U Tin Htay, Director, Hlaw Tek Co Ltd (Fishing rod production), 44 Bogyoke Street, Ward 3, Mayangon Township, Yangon. 09 2532 23697

❖ သုံးသပ်ချက်

- အားသာချက်များ**
  - ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ဝါးစိုက်ခင်းများမှ ကုန်ကြမ်းပေါများစွာရရှိသည်။
  - ဝါးအခြေခံထွက်ကုန်များအား အိမ်အလှဆင်ရာတွင် အသုံးပြုနိုင်သည်။
- အားနည်းချက်များ**
  - ဝါးအခြောက်ခံခြင်း၊ ပြုပြင်ထုတ်လုပ်ခြင်းနည်းပညာလိုအပ်သည်။
  - သိုလှောင်ခြင်းနည်းစနစ်လိုအပ်သည်။
  - ဈေးကွက်ရရှိနိုင်မှုခက်ခဲ
  - ဝါးအမျိုးအစားကောင်းလိုအပ်သည်။
- မြှမ်းခြောက်မှုများ**
  - ရောဂါပိုးမွှားများကြောင့် ဝါးစိုက်ခင်းများ ပျက်စီးနိုင်သည်။
- အခက်အခဲများ**
  - ဝါးငါးများတံများကို မြစ်၊ ပင်လယ်များနှင့် ထိစပ်နေသောနိုင်ငံများသို့ တင်ပို့နိုင်သည်။

၂.၃ ဝါးနှင့်ကြိမ်ထွက်ပစ္စည်းများ

❖ အခြေခံအချက်အလက်များ

အလေ့ကျပေါက်သောကြိမ်ပင်ကို ဒီရေရောက်သစ်တောများတွင် စိုက်ပျိုးနိုင်သည်။ ကြိမ်မှ ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းအမျိုး ပေါင်း ၁၀၀ ကျော်ထုတ်လုပ်နိုင်သည်။

- ၁ ကြိမ်ပရိဘောဂများ (စားပွဲ၊ ကုလားထိုင်)
- ၂ ကြိမ်ခြင်း
- ၃ ခြင်းလုံးနှင့်
- ၄ ကြိမ်ဖိနပ်များ ပါဝင်ကြသည်။

ကြိမ်ဖိနပ်ထုတ်လုပ်မှုနှင့်တင်ပို့မှု⁴²

ထုတ်လုပ်သည့် ပမာဏ	ပို့ကုန် ပမာဏ	တင်ပို့သောနိုင်ငံ	ဈေးနှုန်း (ကျပ်)	ပြည်တွင်း ဈေးကွက်
၁ လလျှင်အရန် ၄၀,၀၀၀	၁ လလျှင်အရန် ၂,၀၀၀	ထိုင်းနိုင်ငံ	၂,၁၀၀ - ၂,၂၀၀	ပုသိမ်၊ ရန်ကုန်နှင့် မန္တလေး

ဇယား ၂၈

❖ ကောက်ယူအချက်အလက်များ⁴³

ဝါးနှင့်ကြိမ်ကုန်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်သူများ	ဝါးထွက်ပစ္စည်းလုပ်ကိုင်သူ ၃ ဦး (ငါးသိုင်းချောင်းမြို့နယ်) ကြိမ်ထွက်ပစ္စည်းလုပ်ကိုင်သူ ၃၀ ဦး (ရေကြည်မြို့နယ်)	
ကုန်ချောထုတ်လုပ်သူများ	ငါးသိုင်းချောင်းကျေးရွာများမှ တစ်ဝက်ကုန်ချောများကို ငါးသိုင်းချောင်းမြို့ ရှိကုန်ချောထုတ်လုပ်သူများထံလာရောက် ရောင်းချကြသည်။	
ကုန်ကြမ်း	ငါးသိုင်းချောင်းမြို့ပေါ်တွင် ၃၀ ဦး	
ဝါးအမျိုးအစားများ	ရခိုင်ရိုးမနှင့်ပဲခူးရိုးမမှဝါးများ	
ကုန်ကြမ်းဈေးနှုန်းများ	အမျိုးအစား	ဝါး ၁ လုံး ဈေးနှုန်း (ကျပ်)
	တင်းဝါး	၁,၀၀၀ - ၁,၅၀၀
	ခရင်းဝါး	၃၀၀
	သလကူဝါး	၃၀၀
	ဗေဒါပင်	တစ်ပင်လျှင် ၃ ကျပ် (ကျုံးပျော်မြို့နယ်၊ ဒါးကရွာမှ)
	ဝယ်ယူခွဲသည့်ဗေဒါပင် ပမာဏ	၁၀၀,၀၀၀
ငါးသိုင်းချောင်းတွင် တစ်နေ့လျှင် ရောင်းရသည့် ဝါးလုံးပမာဏ	၅,၀၀၀	
လုပ်ငန်းအခြေအနေ	နိုင်ငံခြားမှအစားထိုးကုန်ပစ္စည်းများဝင်လာသောကြောင့် ရောင်းအားကျလာသည်။	
ကြိမ်	ရေကြိမ်နှင့်ကြိမ်နီ	
ကြိမ်ထွက်ရှိရာဒေသ	စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီးနှင့်ကချင်ပြည်နယ်	
သယ်ယူပို့ဆောင်မှု	ကြိမ်များကို ရန်ကုန်မှ ပုသိမ်နှင့်ငါးသိုင်းချောင်းမြို့များသို့ကားဖြင့်သယ်သည်။	
ကြိမ်ကုန်ကြမ်းဝယ်ယူမှု	၁ ပိဿာလျှင် ၁၇,၀၀၀ ကျပ် (နန်းဆွဲပြီး)	
၁ နှစ်လျှင်ကြိမ်ကုန်ကြမ်း	၂၀၀ ပိဿာ	

⁴² U Ne Wynn Soe, Officer-in-Charge, Ayeyar Trade Centre, Myanmar Trade Promotion Organization, Ministry of Commerce

⁴³ U Aung Lwin (Bamboo and Hyacinth Handicrafts), Vice-Chairman, Cane and Bamboo Entrepreneurs Association. 09 4225 42328 09 6994 12920

ထုတ်လုပ်မှုကုန်ကျစရိတ်	ထုတ်ကုန်ပစ္စည်းများ		တစ်ခုချင်းစီ (ကျပ်)
	၁	ဝါးဦးထုပ် (ရိုးရိုးအလတ်စား)	
၂	ဝါးဦးထုပ် (အချော)		၁,၅၀၀ - ၂,၀၀၀
၃	ဝါးခမောက် (အကြမ်း/အချော)		၆၀၀ - ၁,၀၀၀
၄	ဝါးပိုက်ဆံအိတ်		၁,၀၀၀ - ၃,၅၀၀
၅	ဝါးဖိနပ်		၁,၅၀၀ - ၂,၀၀၀
၆	ကြိမ်ဖိနပ်		၁,၅၀၀ - ၂,၅၀၀
၇	ကြိမ်ပိုက်ဆံအိတ်		၁,၅၀၀ - ၂,၀၀၀
၈	ဝါးခြင်းတောင်း		၁,၅၀၀ - ၃,၀၀၀
၉	ပေဒါပိုက်ဆံအိတ်		၂,၅၀၀ - ၃,၀၀၀
၁၀	ပေဒါဖိနပ်		၁,၅၀၀ - ၂,၅၀၀
ထုတ်လုပ်သူများအတွက်အမြတ်များ	ပစ္စည်းတစ်ခုလျှင် ၂၀၀ ကျပ်မှ ၃၀၀ ကျပ်ထိ အမြတ် ၁,၀၀၀ ကျပ် (ဝါးခြင်းတောင်းဂျပန်သို့တင်ပို့ပါက)		
ထုတ်လုပ်နိုင်စွမ်း	ထုတ်ကုန်	လက်ရှိ တစ်နှစ်ထုတ်လုပ်သည့်အရေအတွက်	လွန်ခဲ့သော ၅ နှစ်
	ဝါးဦးထုပ်	၁၀,၀၀၀	၂၀,၀၀၀ - ၃၀,၀၀၀
	ဝါးခမောက်	၁၀,၀၀၀	၅၀,၀၀၀ - ၁၀၀,၀၀၀
	ဝါးပိုက်ဆံအိတ်	၁၅,၀၀၀	၁၅,၀၀၀
	ဝါးဖိနပ်	၁၀,၀၀၀	၁၀,၀၀၀
အလုပ်သမားများခန့်ထားမှု	၁၀ ယောက် (အလုပ်သမားများ ရှားပါးလာပါသည်။)		
လုပ်အားခများ	ကျား-----၃,၀၀၀ - ၅,၀၀၀ တစ်ရက်လျှင် မ-----၂,၀၀၀ - ၃,၀၀၀ တစ်ရက်လျှင်		
နိုင်ငံခြားမှအမှာစာ ပြည်တွင်းဈေးကွက်	ဂျပန်ကုမ္ပဏီတစ်ခုမှ အော်ဒါမှာသဖြင့် ဝါးခြင်းတောင်းကို ယက်လုပ်နေသည်။ ပုဂံ၊ ရန်ကုန်၊ ချောင်းသာ၊ ငွေဆောင်၊ ပဲခူးနှင့် ပန်းတနော်		
မှတ်ချက်	ကောက်စိုက်သမားများက ခမောက်များကို အများဆုံးအသုံးပြုကြသည်။ ယခုအခါတွင် စက်အသုံးပြုမှုများပြားလာသောကြောင့် ကောက်စိုက်သူများကို အသုံးပြုမှုနည်းပါးလာသည်။		

❖ သုံးသပ်ချက်

- အားသာချက်များ**
  - ဝါးကုန်ကြမ်းများ အလုံအလောက်ရနိုင်သည်။
  - ပြည်ပဈေးကွက်တွင် ဝါးနှင့်ကြိမ်ပစ္စည်းများ ဝယ်လိုအားကောင်းသည်။
- အားနည်းချက်များ**
  - ပြည်တွင်းဈေးကွက်သည် အကန့်အသတ်ရှိသည်။
  - ကြိမ်ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းကို တိုင်းဒေသကြီးအတွင်းမရနိုင်ပါ။
  - မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကြိမ်စိုက်ပျိုးမှုမအောင်မြင်သေးပါ။
- ခြိမ်းခြောက်မှုများ အားသာချက်များ**
  - ဝါး၊ ကြိမ်တောများ ပျက်သုဉ်းမှု
  - မြန်မာလူမျိုးများသည် ဝါးထွက်ပစ္စည်းများကို အသုံးမပြုကြသော်လည်း နိုင်ငံခြားသားများမှာ လက်မှုပစ္စည်းများကို မြတ်နိုးကြသည်။

၂.၄ ရော်ဘာ

❖ အခြေခံအချက်အလက်များ⁴⁴

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရော်ဘာစိုက်ဧက ၁.၆ သန်းကျော်ရှိသော်လည်း ရော်ဘာတက ယ်ထွက်ရှိသည့်ဧရိယာမှာ ၄၁% (၆၆၃,၄၄၁ ဧက) သာလျှင်ရှိသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရမှလည်း ရော်ဘာစိုက်ပျိုးနိုင်ရန်အတွက် မြေလွတ်မြေရိုင်းများချပေးလျက်ရှိပါသည်။

ရော်ဘာကို မွန်ပြည်နယ်၊ ကရင်ပြည်နယ်နှင့် တနင်္သာရီတိုင်းတို့တွင် အများအပြားစိုက်ပျိုးကြသည်။ ရော်ဘာစေးအား အခြောက်ခံ၍ အပြားများဖြစ်အောင်ထုတ်လုပ်ပြီး တရုတ်နိုင်ငံသို့ရောင်းချသည်။ ၎င်းရော်ဘာပြားကုန်များကို ထိုင်းနိုင်ငံမှမဝယ်ယူပါ။ ရော်ဘာကို (၁) နေရောင်ခြည်ဖြင့်လည်းကောင်း (၂) ကျပ်ခိုးတိုက်ခြင်းကြမ်းများကို ဖြင့်လည်းကောင်း အခြောက် ခံကြသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရော်ဘာကို ခေတ်မီနည်းပညာဖြင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲထုတ်လုပ်နိုင်ခြင်း မရှိသေးပါ။ မြန်မာနိုင်ငံမှ ရော်ဘာဖြင့် မော်တော်ကားတာယာနှင့်ဖိနပ်များကိုသာ ထုတ်လုပ်နိုင်ပါသေးသည်။

တရုတ်ကုန်သည်ကြီးများသည် အဓိကကျသောမြို့ကြီးများနှင့် မြန်မာ-တရုတ်နယ်စပ်ဒေသများတွင် ရော်ဘာအဝယ်ခိုင်များဖွင့်လှက် မြန်မာ့ရော်ဘာကုန်ကြမ်းကို ဝယ်ယူကြသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတော်အစိုးရသည် ရော်ဘာဥပဒေကို ပြန်လည်ပြင်ဆင်ရန် စီစဉ်နေပါသည်။ ရော်ဘာဥပဒေကြမ်းကို ရော်ဘာလုပ်ငန်းအတွင်း အကျိုးသက်ဆိုင်သူများရှေ့တွင် ချပြပြီး ဆွေးနွေးမှုများ ပြုလုပ်လျက်ရှိပါသည်။

44 Rubber Market Report, MSR, 2016

ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အလိုက်ရော်ဘာထုတ်လုပ်ခြင်း⁴⁵

ဘဏ္ဍာနှစ်	စိုက်ပျိုးမှုဧက	တစ်ဧကထွက်ရှိနှုန်း	စုစုပေါင်းထွက်ရှိမှု	သုံးစွဲမှုပမာဏ	ပိုလျှံမှု	ပြည်ပပို့ကုန်ပမာဏ
၂၀၁၅-၁၆	၂၂,၆၀၀	၀.၃၁	၁၆၆	—	၁၆၆	၁၀၀
၂၀၁၆-၁၇	၂၂,၆၇၇	၀.၃၁	၁၆၇	—	၁၆၇	၁၀၀
၂၀၁၇-၁၈	၃၅,၂၇၄	၀.၃၁	၂၆၀	—	၂၆၀	၁၀၀

ဇယား ၂၉၊

မြန်မာနိုင်ငံ သဘာဝရော်ဘာထုတ်လုပ်သောနိုင်ငံများအသင်းဝင်ရန်ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်အတည်ပြု⁴⁶

၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဩဂုတ်လ ၇ ရက်နေ့တွင်ကျင်းပသော ပြည်ထောင်စုလွှတ်တော်အစည်းအဝေး (အစည်းအဝေးအမှတ် ၁၀/၂၀၁၈) က မြန်မာနိုင်ငံအနေဖြင့် သဘာဝရော်ဘာထုတ်လုပ်သောနိုင်ငံများအသင်း (Association of Natural Rubber Producing Countries – ANRPC) သို့ဝင်မည့်အဆိုအား ကန့်ကွက်မဲမရှိဖြင့် အတည် ပြုလိုက်သည်။ ယင်းအဆိုအား ပြည်ထောင်စုသမ္မတက တင်သွင်းခြင်းဖြစ်သည်။

ANRPC သို့ ၂၀၁၈ ခုနှစ်တွင်မြန်မာနိုင်ငံဝင်ပါက အသင်းဝင်ကြေး ကန်ဒေါ်လာ ၅,၀၀၀ နှင့် ရော်ဘာထုတ်လုပ်မှုအချိုးအတိုင်းပေးသွင်းရမည့် ကန်ဒေါ်လာ ၄,၇၅၄၊ စုစုပေါင်းဒေါ်လာ ၉,၇၅၄ ကို ပေးသွင်းရမည်ဖြစ်သည်။

ANRPC ကို ၁၉၇၇ ခုနှစ်တွင် အဖွဲ့ဝင်နိုင်ငံ ၁၂ နိုင်ငံဖြင့်ဖွဲ့စည်းထားပြီး ဌာနချုပ်မှာ မလေးရှားနိုင်ငံ၊ ကွာလာလမ်ပူမြို့တွင် တည်ရှိသည်။ ဤအသင်း၏ရည်ရွယ်ချက်မှာ ရော်ဘာထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ကုန်သွယ်ခြင်း၊ နည်းပညာ၊ ဈေးနှုန်းများတည်ငြိမ်စေမှုနှင့် သဘာဝရော်ဘာများပျက်စီးခြင်းကို ကာကွယ်ခြင်းတို့တွင် ပူးပေါင်းကူညီရန်ဖြစ်သည်။

❖ ကောက်ယူအချက်အလက်များ⁴⁷

တည်နေရာ	မိုင်တိုင်အမှတ် ၄၀၊ ပုသိမ်-မော်တင်စွန်းလမ်း၊ ပုသိမ်မြို့နယ်
စိုက်ဧက	၇၅၀ ဧက (ရော်ဘာ) နှင့် ၃၀၀ ဧက (သစ်မာ)
ရော်ဘာပင်အရေအတွက်	၁၅၀,၀၀၀ ပင် (တစ်ဧကလျှင် ၂၀၀ ပင်)
ရော်ဘာစားထုတ်ယူသည့်အပင်အရေအတွက်	၃,၀၀၀
အစားထုတ်ယူချိန်	စိုက်ပျိုးသည့်အချိန်မှ ၇ နှစ်အကြာ
ထွက်ရှိမှု	မသိနိုင်သေးပါ။
ဓာတ်မြေဩဇာသုံးစွဲမှု	၁၅: ၁၅: ၆: ၄ ဓာတ်မြေဩဇာကို ၄ နှစ်အောက်အပင်များအတွက်သုံးသည်။
	၁၅: ၇: ၁၈: ၂ ဓာတ်မြေဩဇာကို အစားထုတ်ယူနိုင်သောအပင်များအတွက်သုံးသည်။
	၁ ဧကလျှင် ၃၇၅ ပေါင်
ပိုးသတ်ဆေး	ဒိုင်အီသီန်း အမ် ၄၅

⁴⁵ U Ne Wynn Soe, Officer-in-Charge, Ayeyar Trade Centre, Myanmar Trade Promotion Organization, Ministry of Commerce
⁴⁶ The Myanmar Times (MMR), August 10, 2018
⁴⁷ U Soe Than Oo, farm manager, Good Brother Rubber Plantation, Mile Post 40, Pathein-Mawtinzun Road. 09 4571 86058

မျိုးစေ့	-- 2000 series -- မလေးရှား -- ထိုင်း -- အင်ဒိုနီးရှား	တိုက်ကြီးမြို့နယ်မှဝယ်ယူသည်။	
အသုံးပြုသောစက်များ	Type	Unit	
	ဘက်ဟိုး (၂၀-တန်)	၁	
	ဘက်ဟိုး (၃-တန်)	၁	
	ထရပ် (ဖော)	၂	
	ကရိန်း	၁	
	ဘောက်ဆာ	၁	
	ထော်လာဂျီ	၁	
ငှာရမ်းခြင်း	အမျိုးအစား	ငှားခ (ကျပ်)	ကြာမြင့်ချိန်
	ဘက်ဟိုး (၂၀-တန်)	600,000	8 hours
	ဘက်ဟိုး (၃-တန်)	250,000	8 hours
စက်ရိယာများလုံလောက်မှုမရှိပါ။ ယင်းဒေသတွင် စက်ကိရိယာသုံးစွဲသူနည်းပါးသည်။			
လိုအပ်ချက်များ	အရည်အသွေးကောင်းသောမျိုးစေ့များကိုရွေးချယ်ရသည်။		
	မြေဆီအရည်အသွေးကောင်းသောမြေကိုရွေးချယ်ရသည်။		
	ရာသီဥတုနှင့် ပိုးမွှားများဒဏ်ကို ကြိုတင်ကာကွယ်ရသည်။		
	ဓာတ်မြေသြဇာသုံးစွဲရာတွင် အမျိုးအစားမှန်ကန်ရသည်။		
	ရော်ဘာစေး စနစ်တကျထုတ်လုပ်နိုင်ရန် သင်တန်းပေးရသည်။		
	သန့်ရှင်းသောရေနှင့် သန့်ရှင်းသောကိရိယာများကို အသုံးပြုရသည်။		
ဈေးကွက်	ပြည်ပဈေးကွက်၊ တရုတ်နှင့် ပြည်တွင်းဈေးကွက်၊ မော်လမြိုင်နှင့် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး		
ထုတ်ပိုးမှု	ရော်ဘာစေးများကို ကျပ်ခိုးရိုက်၍ ရရှိလာသော အစေးပြားများမှ ပေါင် ၁၁၀ ပြားများကို ပါကင်ထုတ်ပြီးသိမ်းဆည်းသည်။ ရော်ဘာစေးသည် ၁ လကျော်လျှင် မှီတက်တတ်သည်။ ပြန်ရောင်းသည့်အခါ မှီများကို သန့်စင်၍ ရောင်းချသည်။		
သယ်ယူပို့ဆောင်မှုစနစ်	ကားဖြင့်		
အလုပ်သမား	ကျွမ်းကျင်လုပ်သားများရရှိရန် လေ့ကျင့်ပေးရသဖြင့် ကြန့်ကြာမှုများရှိသည်။		
အလုပ်သမားအင်အား	၁၀၀		
နေ့စားလုပ်ခ	တစ်လလျှင် ၁၅၀,၀၀၀ ကျပ်မှ ၁၇၀,၀၀၀ ကျပ်အထိ		
ငွေပေးချေမှုစနစ်	ဘဏ်ဖြင့်လွှဲပြောင်းခြင်း		
နည်းပညာ	ထိုင်းနိုင်ငံတွင် ရော်ဘာအစေးကို နည်းပညာများဖြင့်ပြုလုပ်၍ ရော်ဘာအပြားများ ထုတ်လုပ်သည်။		
အဆင့်သတ်မှတ်ချက်	ရော်ဘာကုန်ကြမ်းအရည်အသွေးကို အဆင့် ၅ ဆင့် သတ်မှတ်ပြီး၊ မြန်မာနိုင်ငံတွင် အဆင့် ၃ အထိသာ ထုတ်လုပ်နိုင်သည်။		
ဈေးကွက်အခြေအနေ	ရော်ဘာဈေးနှုန်းများသည် ထိုးကျလျက်ရှိပြီး၊ တရုတ်ကုန်သည်များ၏ ဈေးကစား ခြင်းကို ခံရသည်။		
ရော်ဘာဈေးနှုန်း	ရော်ဘာဈေးသည် တစ်ပေါင်လျှင် ကျပ် ၇၀၀ အထိ ကျဆင်းနေသည်။		
ဆုံးရှုံးမှုနှင့် အကျိုးအမြတ်	အကျိုးအမြတ်ထက် ကုန်ကျစရိတ်က ပိုများသည်။		

❖ သုံးသပ်ချက်

အားသာချက်များ

- ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ရော်ဘာစိုက်ခင်းများစွာရှိသည်။

အားနည်းချက်များ

- ရော်ဘာပင်တစ်ပင်မှ အစေးကို နှစ် ၃၀ ကြာထုတ်ယူနိုင်သည်။
- ရော်ဘာဈေးနှုန်းများကို တရုတ်ကုန်သည်များက ချယ်လှယ်နေကြသည်။

ခြိမ်းခြောက်မှုများ

- ငွေကြေးအခက်အခဲ
- ဆိုးဝါးသောရာသီဥတု

အခွင့်အလမ်းများ

- အဖျက်ပိုးမွှားများ
- ခေတ်မီနည်းပညာဖြင့် ရော်ဘာထွက်ကုန်များ၊ အထူးသဖြင့် တာယာ ထုတ်လုပ်နိုင်သည်။
- အလုပ်အကိုင်များရရှိမှု

၂.၅ အကေးရှားမန်ဂျန်နှင့်ယူကလစ်

**❖ အခြေခံအချက်အလက်များ
စက်မှုကုန်ကြမ်းများ (အကေးရှားမန်ဂျန်နှင့်ယူကလစ်)⁴⁸**

အကျယ်အဝန်း:	၂,၇၇၃ ဧက ယူကလစ်၊ ၁,၇၀၀ ဧကကျော် မန်ဂျန်၊ ဧက ၁,၀၀၀ ကျော်
တိုးချဲ့ရန်စီစဉ်ထားရှိမှု	၁၂,၀၀၀ ဧက
စတင်စိုက်ပျိုးသောနှစ်	၂၀၁၅
အစေးထုတ်သည့်အချိန်	စိုက်ပျိုးချိန်မှစ၍ ၈ နှစ်မှ ၁၀ နှစ်
လက်ရှိအဆင့်/အခြေအနေ	စိုက်ပျိုးနေသည့်အခြေအနေ
တစ်ဧကအပင်အရေအတွက်	၁ ဧက အပင် ၇၀၀
ခန့်မှန်းထွက်ရှိမှု	တစ်နှစ်လျှင် ၃၅,၃၅၀ တန်
ဓာတ်မြေဩဇာ	လှည်းယဉ် (NPK) တံဆိပ်နှင့် ရွှေမြင်း (GTSP) တံဆိပ်
ပိုးသတ်ဆေး	ဂလိုဖီဖိတ် (Glymephate)
မျိုးစေ့	တရုတ်၊ ဗီယက်နမ်၊ အိန္ဒိယနှင့်ထိုင်းနိုင်ငံများ
မျိုးပွားခြင်း	စနစ် ၃ မျိုးဖြစ်သော ဆဲလ်မှ မျိုးပွားခြင်း၊ အစေ့ချခြင်းနှင့်ကိုင်းဖြတ်မြစ်ပွားခြင်း ပျိုးပင်တစ်ပင်လျှင် ၁၇၅ ကျပ် ရောင်းချသည်။
စက်ကိရိယာများပိုင်ဆိုင်မှု	လူအင်အားနှင့်အတူ ထွန်စက်၊ ကား၊ မြက်ဖြတ်စက်၊ လွှစက်များလည်း တွဲသုံးသည်။
ဈေးကွက်	ပြည်ပဈေးကွက်ကို ဦးတည်သည်။
သယ်ယူပို့ဆောင်မှု နည်းလမ်း	ကားလမ်းဖြင့်

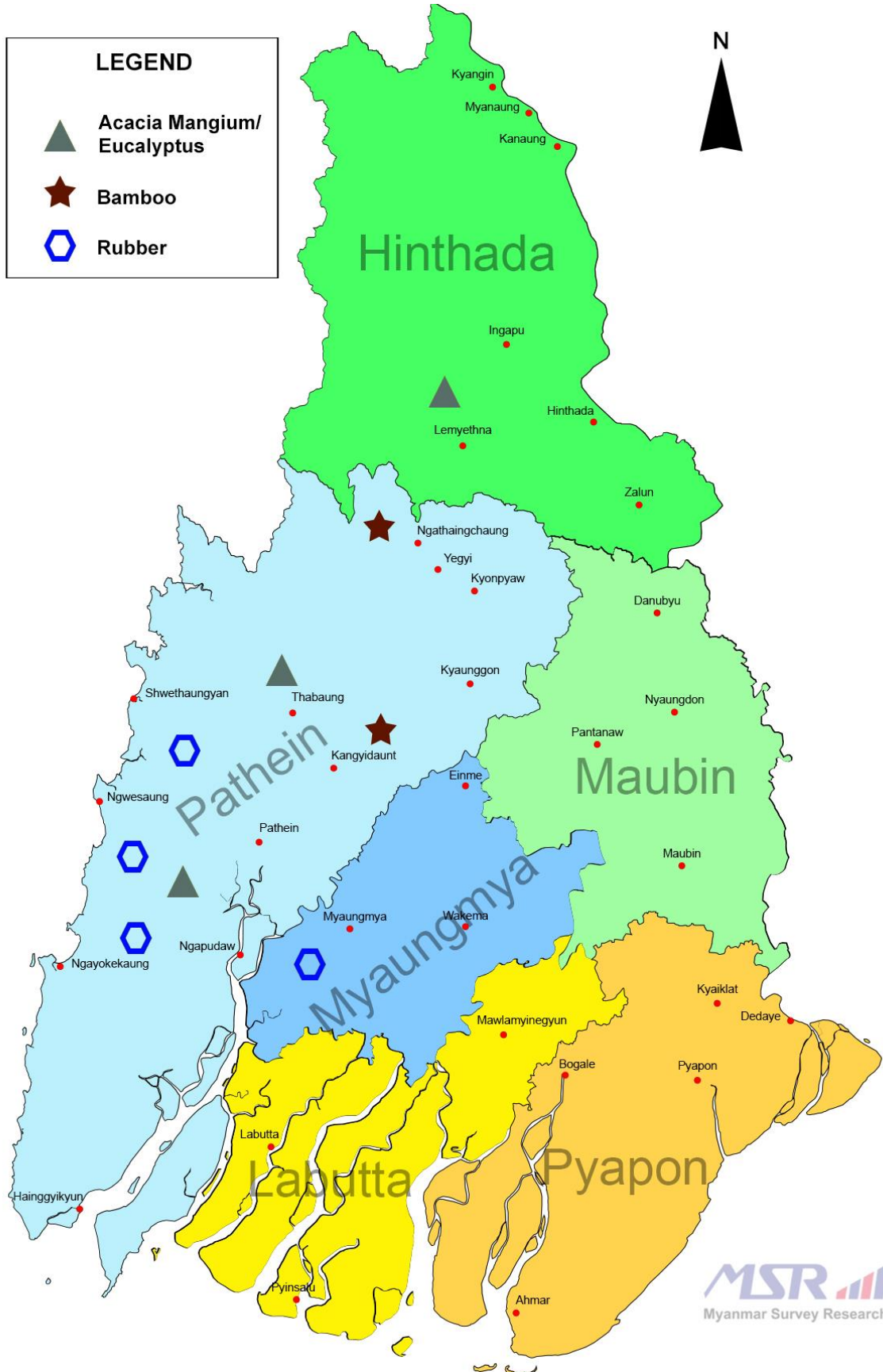
❖ သုံးသပ်ချက်

- အားသာချက်များ**
  - သစ်နှစ်မျိုးစလုံး ဝယ်လိုအားကောင်းသည်။
  - စိုက်ပျိုးပြီး ၄ နှစ်အကြာတွင် သစ်ထုတ်လုပ်နိုင်သည်။
- အားနည်းချက်များ**
  - စိုက်ဧကမှာ နည်းသေးသည်။
  - စိုက်ပျိုးနည်းစနစ်ကောင်းလို့အပ်သည်။
- ခြိမ်းခြောက်မှုများ**
  - ဈေးကွက်ပေါက်ရန် လိုအပ်နေသေးသည်။
- အခွင့်အလမ်းများ**
  - လေပြင်းများ (အပင်မြင့်အမျိုးအစားများဖြစ်ကြသည်။)
  - ပျော့ဖတ်နှင့်စက္ကူထုတ်လုပ်နိုင်သည်။
  - ပရိဘောဂများထုတ်လုပ်နိုင်သည်။

⁴⁸ U Aung Zaw Zaw Oo, Assistant Manager), Myo Zar Khin Co, Pathein-Mawtinsun Road, Pathein Township. 09 4236 82256

သစ်တောကဏ္ဍ

မြေပုံ ၅၊ တည်ရှိနေသောလုပ်ငန်းများနှင့်အလားအလာရှိသောနေရာများ

၃ ထုတ်လုပ်မှု/ပြုပြင်ပြောင်းလဲထုတ်လုပ်မှုကဏ္ဍ

၃.၁ ထုတ်လုပ်မှု/ပြုပြင်ပြောင်းလဲထုတ်လုပ်မှုကဏ္ဍအား ခြုံငုံဖော်ပြမှု

ထုတ်လုပ်မှု (ထုတ်ကုန်အားဖြင့်)

ထုတ်လုပ်မှုတွင် မြေပေါ်မြေအောက်မှရရှိသော ကုန်ကြမ်းများက အရေးအကြီးဆုံးကဏ္ဍတွင်ပါဝင်သည်။ အဓိကထွက်ကုန် ၃ မျိုးရှိသည်။

- ၁ စက်ပျိုးရေး၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့်မွေးမြူရေးကဏ္ဍများမှထွက်သော သဘာဝထွက်ကုန်များ (produce)
- ၂ ပြုပြင်ပြောင်းလဲပြီးမှထွက်ရှိလာသော ကုန်ချောများ (product)
- ၃ ရုပ်ကြွင်းလောင်စာများနှင့်ဓာတ်သတ္တုများ (ပြုပြင်ပြောင်းလဲရန်လိုအပ်)

ထုတ်လုပ်မှု (အရွယ်အစားအားဖြင့်)

- ၁ အသေးစားလုပ်ငန်းများ
- ၂ အလတ်စားလုပ်ငန်းများ
- ၃ အကြီးစားလုပ်ငန်းများ

ယခုအခါတွင် အသေးစားလုပ်ငန်းများထက်ပို၍သေးငယ်သော လုပ်ငန်းများကို မိုက်ခရို (micro) ဟူ၍သတ်မှတ်ပြီး ထည့်သွင်းစဉ်းစားလာကြသည်။ တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း အကြီးစား ၆၂၃၊ အလတ်စား ၆၁၁ နှင့် အသေးစား ၄,၈၈၄ စုစုပေါင်းလုပ်ငန်းပေါင်း ၆,၁၁၈ ရှိသည်။ လုပ်ငန်းအများစုမှာ စားသောက်ကုန်ကဏ္ဍတွင် ရှိပြီး ဒုတိယအများဆုံးမှာ အလုပ်ရုံများနှင့်အိမ်ရာဆောက်လုပ်ခြင်းတို့ဖြစ်ကြသည်။

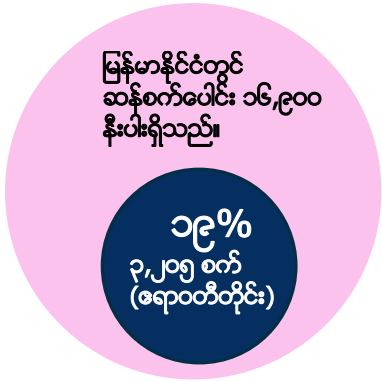
ဤအစီရင်ခံစာတွင် ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းပေါင်း ၁၅ ခုကို တင်ပြထားသည်။

- ၁ ဆန်စက်များ
- ၂ သစ်အခြေခံလုပ်ငန်းများ - အထပ်သား
- ၃ စားသုံးဆီစက်များ
- ၄ ရေခဲစက်ရုံ
- ၅ သောက်ရေသန့်
- ၆ ဖိနပ်
- ၇ ဆားစက်
- ၈ ဓာတ်မြေဩဇာ
- ၉ ဇီဝအော်ဂင်းနစ်ဓာတ်မြေဩဇာ
- ၁၀ ပုသိမ်ထီး
- ၁၁ ပုသိမ်
- ၁၂ မြန်မာ့ကြက်အူချောင်း၊ ဝက်အူချောင်း
- ၁၃ စည်သွပ်ဘူးဖြင့်ထုတ်လုပ်ခြင်း
- ၁၄ ကပ်စေးနဲ့ထုတ်လုပ်ခြင်း
- ၁၅ အုန်းဆံကြီးထုတ်လုပ်ခြင်း

၃.၂ ဆန်စက်များ

❖ အခြေခံအချက်အလက်များ

မြန်မာနိုင်ငံဆန်စပါးအဖွဲ့ချုပ်၏ကိန်းဂဏန်းများအရ နိုင်ငံတကာအဆင့်မီ၊ အရည်အသွေးအကောင်းဆုံးဆန်စက်များမှာ ၁၀% ခန့်သာလျှင်ရှိပြီး ၉၀% ခန့်မှာ အရည်အသွေးနိမ့် ဆန်စက်ဟောင်းများသာဖြစ်ကြသည်။ ထို့အတွက် ၁၅% မှ ၂၀% အထိ ဆုံးရှုံးမှုများရှိသည်။ နိုင်ငံခြားသို့ ဆန်စပါးပို့ကုန်မြှင့်တင်ရန်အတွက် ဆန်စက်များ အရည်အသွေးမြှင့်တင်မှုသည် အဓိကလိုအပ်ချက်ဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံမှထွက်ကုန်များ၏ နိုင်ငံခြားတင်ပို့မှုအလားအလာကို ကြိုတင်မြင်သည့် ဆန်စက်လုပ်ငန်းရှင်များ၊ တင်ပို့သူများသည် ဆန်စက်များ၊ ပေါင်းဆန်စက်များ ထူထောင်ရန် လေ့လာရှာဖွေလာကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းရှိသောဆန်စက်များအရေအတွက်များ⁴⁹

အမျိုးအစား	စွမ်းအင်အရွယ်အစား	အရေအတွက်	လည်ပတ်နာရီ	
ဟာလာစက်	၁၅ တန်အောက်	၁၅,၄၇၂	တစ်ရက်လျှင် ၈ နာရီ	စုစုပေါင်းကြိုက်ခွဲသည့် တန်ချိန်၊ ၈၇,၆၁၅
ဆန်စက်ကြီး	၁၅ တန်နှင့်အထက်	၁,၃၆၂	တစ်ရက်လျှင် ၈ နာရီ	
ခေတ်မီဆန်စက်သစ်		၂၂၆		
ပေါင်းဆန်စက်				
စုစုပေါင်း ▶		၁၆,၈၆၀		

ဇယား ၃၀၊

⁴⁹ Myanmar Rice Federation

စုစုပေါင်းစက်ရုံ ၁၆,၈၆၂ ရှိသည့်အနက် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးတွင် စက်ရုံပေါင်း ၁၉% (၃,၂၀၅) ရှိပြီး စက်ရုံတွင် ဆုံသည့် စုစုပေါင်းပမာဏမှာ ၂၆,၄၈၆ တန်ဖြစ်သည်။⁵⁰

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးရှိ ဆန်စက်များ⁵¹ ကြိတ်ခွဲနိုင်သည့်ပမာဏ⁵²

စဉ်	ခရိုင်	၁၅ တန် အထက်	၁၅ တန် အောက်	စုစုပေါင်း	ဆန်အရည်အသွေးအဆင့်	စက်ရုံ အရေအတွက်	24-hour milling (Ton)
၁	ပုသိမ်	၁၆၆	၃၉၉	၅၆၅	စုပါ ၅%, ၁၀%, ၁၀၀% ၁၅ မှတ်ဆန် ၂၅ မှတ်ဆန် ၂၅ မှတ် (ဟာလာစက်)	၉၁	၃,၄၂၆
၂	ဟင်္သာတ	၈၀	၃၉၃	၄၇၃			
၃	မြောင်းမြ	၁၉၅	၅၅၆	၇၅၁			
၄	မအူပင်	၄၉	၅၁၅	၅၆၄			
၅	ဖျာပုံ	၁၆၀	၆၉၂	၈၅၂			
	စုစုပေါင်း ▶	၆၅၀	၂,၅၅၅	၃,၂၀၅	စုစုပေါင်း ▶	၃,၂၀၅	၃၀,၁၄၂

ဇယား ၃၁

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးရှိ ပေါင်းဆန်စက်ရုံများ⁵³

စဉ်	ခရိုင်	မြို့နယ်	စက်ရုံ (ကြိတ်ခွဲစက်) အရေအတွက်
1	ပုသိမ်	ပုသိမ်မြို့နယ်	၄
2	ပုသိမ်	ကျုံပျော်မြို့နယ်	၁
3	မြောင်းမြ	မြောင်းမြမြို့နယ်	၄
4	မြောင်းမြ	အိမ်မဲမြို့နယ်	၂
5	မြောင်းမြ	ဝါးခယ်မမြို့နယ်	၃
6	ဖျာပုံ	ဖျာပုံမြို့နယ်	၂
7	ဖျာပုံ	ဘိုကလေးမြို့နယ်	၂
8	ဖျာပုံ	ကျိုက်လတ်	၁
9	ဖျာပုံ	ဒေးဒရဲ	၁
10	လပွတ္တာ	မော်လမြိုင်ကျွန်း	၁
		စုစုပေါင်း ▶	၂၁

ဇယား ၃၂

❖ ကောက်ယူအချက်အလက်များ

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး⁵⁴

ကုန်ကြမ်း	စပါးကို ပုသိမ်၊ သာပေါင်း၊ ကန်ကြီးထောင့်နှင့် ငပုတောမြို့နယ်များမှ ရရှိသည်။	
ရရှိနိုင်မှု	စပါးကို လုံလောက်စွာရရှိနိုင်သည်။	
ဆန်စက်များ	၁၅ တန်အထက်	၆၅၇
	၁၅ တန်အောက်	၂,၅၀၀
	စုစုပေါင်း ▶	၃,၁၅၇
ဆန်စက်အရည်အသွေး	ပုသိမ်ဆန်စက်များသည် အခြားဒေသများရှိဆန်စက်များထက် အရည်အသွေး ပိုကောင်းသည်။ ၁၅ တန်အောက် ဆန်စက်များ လျော့နည်းလာသည်။ ယင်းဆန်စက်များမှ ဆန် များသည် အမှိုက်များ၊ ဆန်ကွဲများ ရောနှောပါလာတတ်သည်။	
စက်ကိရိယာများ	တရုတ်နိုင်ငံထုတ်စက်ပစ္စည်းများဖြစ်သည်။ အရင်းအနှီးတတ်နိုင်သူများသာ ဂျပန်စက်များဖြစ်သော Satake, Bula နှင့် Shola တံဆိပ်များကို ထိုင်းနိုင်ငံမှ တစ်ဆင့်တင်သွင်းကြသည်။	
စွမ်းအင်	စပါးခွဲစွမ်းအင်၊ ----- ကုန်ကျစရိတ်သက်သာ၊ ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုရှိ လျှပ်စစ်စွမ်းအင်၊ ----- ကုန်ကျစရိတ်များ	
လုပ်အားခ	ဆန်အိတ်ထမ်းသူ၊ ၁ ရက် ၄,၀၀၀ ကျပ်မှ - ၁၀,၀၀၀ (လုပ်အားခအနည်းအများ သည်အိတ်အရေအတွက်ပေါ်မူတည်သည်။)	
	လစားဝန်ထမ်းများ၊ ၁၈၀,၀၀၀ မှ ၂၀၀,၀၀၀	

⁵⁰ The Myanmar Times (MMR), May 11, 2017 (quoted the Myanmar Rice Federation)

⁵¹ U Khin Maung Hlaing, Director, Head of Department of Consumer Affairs (Ayeyarwady Region)

⁵² Ibid

⁵³ Ibid

⁵⁴ U Soe Win, Chairman, Ayeyarwady Region Rice Millers Association. 09 520 1373

ထုတ်လုပ်မှုကုန်ကျစရိတ်		တစ်အိတ်လျှင် ၂၀၀ ကျပ် (၅၀ ကီလိုဂရမ်) (လျှပ်စစ်မီးနှင့်လည်ပတ်ခြင်း)					
ထွက်ရှိမှု	စပါးအမျိုးအစား	ကြိတ်ခွဲသည့်စပါး		ထွက်ရှိလာသည့်ဆန်		ဆန်ကွဲထွက်ရှိမှု	
		တင်းရှိ ပေါင်	တင်း	တင်းရှိ ပေါင်	အိတ်	အိတ်ရှိ ပေါင်	အိတ်
	ပေါ်ဆန်း	၅၂.၅	၁၀၀	၁၀၈	၂၅	၁၀၈	၈
မှတ်ချက်၊ ဧည့်မထ ၁ တင်း = ၅၀ ပေါင်							
အထွက်နှုန်း		တစ်ဧကလျှင် တင်း ၈၀ မှ တင်း ၁၀၀ အတွင်းထွက်သည်။ (ဧည့်မထဆန်) တစ်ဧကလျှင် တင်း ၄၀ မှ တင်း ၅၀ အတွင်းထွက်သည်။ (ပေါ်ဆန်းကြီးဆန်)					
ဆန်ဈေးနှုန်း	အမျိုးအစား		ဆန် ၁ တင်းဈေးနှုန်း		နေရာ		
	ရွှေဘိုပေါ်ဆန်း		၃၇,၀၀၀		ရန်ကုန်		
	ဧရာဝတီပေါ်ဆန်း		၂၀,၀၀၀		ရန်ကုန်		
ဈေးကွက်	အမျိုးအစား		ဈေးကွက်နေရာ				
	ပေါ်ဆန်း		ရန်ကုန်				
	ပေါ်ဆန်း၊ သီးထပ်ရင်		မန္တလေး		ပြည်တွင်း/တင်ပို့		
	မနောသုခ၊ ထိပ်စ၊ သီးထပ်ရင်		ပခုက္ကူ				
— (၁၂ ပြည်အိတ်)		မြိတ်၊ ကော့သောင်း		တင်ပို့			
ဈေးကွက်သတင်းအချက်အလက်များ		ရန်ကုန်ရှိ ဝါးတန်းနှင့်ဘုရင့်နောင်ကုန်စည်ခိုင်များ မန္တလေး၊ ပခုက္ကူနှင့် မူဆယ်ကုန်စည်ခိုင်များ Facebook နှင့် စပါးပေါက်ဈေးကို အချင်းချင်းဆက်သွယ် မေးမြန်းခြင်း					
ထုတ်ပိုးမှုပုံစံ		ပိန်အိတ်များ ၂၅ ကီလိုဂရမ် (၁၂ ပြည်) အိတ်များနှင့် ၅၀ ကီလိုဂရမ် (၂၄ ပြည်) အိတ်များ					

ဟင်္သာတမြို့နယ်⁵⁵

ကုန်ကြမ်း	ဟင်္သာတ၊ လေးမျက်နှာနှင့် အင်္ဂုမြို့နယ်များမှရရှိသည်။ တစ်နှစ်လျှင် စပါးတင်းပေါင်း ၅.၅ သန်းမှ ၅.၇ သန်း ရရှိသည်။		
ဟင်္သာတရှိဆန်စက်များ	၄၅ တန်	၃၉ လုံး	လျှပ်စစ်မီး
	၆၀ တန်	၃ လုံး	ဓာတ်ငွေ့
	စုစုပေါင်း ▶	၄၂ လုံး	
စက်ကိရိယာများ	တရုတ်နိုင်ငံ		
ဆန်ကြိတ်နိုင်သောပမာဏ	ဆန်စက်တစ်ရုံတွင် တစ်ရက်လျှင် စပါး ၁,၂၀၀ တင်းခန့် ကြိတ်နိုင်သည်။		
အသုံးပြုသောစပါးမျိုးများ	ဧည့်မထ (၂၅ မှတ်)	၉၀%	
	ဆင်းသုခ (၅ မှတ်/၁၀ မှတ်)	၁၀%	
စပါးဝယ်ဈေး (ရောင်းအားကောင်းဆုံး)	အမျိုးအစား	နှုန်း (ကျပ်)	အိတ်/တင်း
	ဧည့်မထ (၂၅ မှတ်)	၁၉,၅၀၀ ၅၀၀,၀၀၀ - ၆၀၀,၀၀၀	၁၀၈ ပေါင် = တစ်အိတ် တင်း ၁၀၀
ဝယ်လိုအားပိုများသည့်ကာလ	၃ လ (နှစ်တိုင်း နိုဝင်ဘာလမှ ဇန်နဝါရီလထိ)		
ဈေးကွက်	ပြည်တွင်းသာ		
ဈေးကွက်သတင်းအချက်အလက်များ	ဘုရင့်နောင်ကုန်စည်ခိုင်များ၊ အင်တာနက်နှင့် မန္တလေးမှ ကုန်သည်များမှ ရရှိသည်။		
ဈေးငွေပေးခြင်း	ဘဏ်များမှသာ		
ငွေကြေးလွှဲပြောင်းမှုပုံစံ	ငွေသား ၅၀% နှင့် ဘဏ် ၅၀%		
သယ်ယူပို့ဆောင်မှုပုံစံ	ရန်ကုန်သို့ ကားဖြင့် တင်ပို့ပြီး မန္တလေးသို့ သင်္ဘောဖြင့်တင်ပို့သည်။		
ထုတ်ပိုးမှုပုံစံ	၅၀ ကီလိုဂရမ်ဆုံ (ပိန်အိတ်များ)		

❖ သုံးသပ်ချက်

- အားသာချက်များ**
  - ဆန်ကုန်ကြမ်းအလုံအလောက်ရရှိနိုင်သည်။
  - ဆန်လုပ်ငန်းသည် အရေးပါသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ်သည်။
  - ကြီးမားသောနိုင်ငံခြားဈေးကွက်ရှိသည်။
- အားနည်းချက်များ**
  - ငွေကြေးဆိုင်ရာအကန့်အသတ်ရှိခြင်း
  - တရုတ်စက်ကိရိယာများဖြစ်၍ အရည်အသွေးညံ့ခြင်း
  - ရေကြောင်းဖြင့်သယ်ယူပါက ဈေးနှုန်းသက်သာသော်လည်း အန္တရာယ်များသည်။
  - စပါးကျိမရှိခြင်း၊ သိုလှောင်ရုံများ မကောင်းခြင်း
- ခြိမ်းခြောက်မှုများ**
  - ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ခြင်း (ရေကြီးခြင်း၊ လေပြင်းတိုက်ခြင်း အစရှိသဖြင့်)

⁵⁵ U Aung Myo Thant, Chairman, Hinthada Rice Millers Association. 09 79 664 4473

- အခွင့်အလမ်းများ**
- ပိုးမွှားများ၊ ကြွက်များ
  - အရည်အသွေးကောင်းစက်ကိရိယာများအသုံးပြုနိုင်ပါက ပြည်ပပို့ကုန်များ တိုးချဲ့လာနိုင်သည်။
  - စပါးခွံလောင်စာတောင့်များထုတ်လုပ်နိုင်သည်။
  - တိရစ္ဆာန်အစားအစာထုတ်လုပ်နိုင်သည်။
  - ဘေးထွက်ပစ္စည်းများဖြင့်လျှပ်စစ်ဓာတ်ထုတ်နိုင်သည်။
  - မုန့်များထုတ်လုပ်နိုင်သည်။

၃.၃ သစ်အခြေခံလုပ်ငန်းများ - အထပ်သား

❖ အခြေခံအချက်အလက်များ

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း အစိုးရပိုင်းအထပ်သားစက်ရုံတစ်ရုံသာရှိပါသည်။ သို့သော်လည်း ၎င်းစက်ရုံမှာ အထပ်သားများမထုတ်လုပ်တော့ဘဲ သစ်ပါးလွှာများကိုသာ ထုတ်လုပ်ပါသည်။

❖ ကောက်ယူအချက်အလက်များ

စက်ရုံအမည်	အမှတ် ၄ အထပ်သားစက်ရုံ
တည်နေရာ	ပုသိမ်မြို့နယ် ငဝန်မြစ်ကမ်းနံဘေး ပုသိမ်-ဝါးယားချောင်းကားလမ်းပေါ်ရှိ ရွှေမြင်တင်ကျေးရွာအနီးတွင် တည်ဆောက်ထားသည်။
ကုန်ကြမ်း	တောင်သရက် (သစ်) ကို မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်း ဧရာဝတီသစ်ထုတ်လုပ်ရေးမှ ရရှိသည်။
ကုန်ကြမ်းရရှိနိုင်မှု	လွန်ခဲ့သော ၅ နှစ်ကထက် ကုန်ကြမ်းရရှိမှု လျော့နည်းလာပြီး၊ ရေလမ်းမှ သယ်ယူသည်။
ရောင်းချမှု	မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်းမှ လေလံစနစ်ဖြင့် ရောင်းချသည်။
အရွယ်အစား	သစ်ပါးလွှာအထူ ၀.၁ မီလီမီတာ၊ ၀.၅ မီလီမီတာ၊ ၀.၆ မီလီမီတာ၊ ၂.၂ မီလီမီတာ နှင့် ၂.၅ မီလီမီတာ အလျားနှင့်အနံ ၈ ပေ x ၄ ပေ၊ ၄ ပေ x ၂ ပေ၊ ၆ ပေ x ၂ ပေ ပုံမှန်အရွယ်အစား ၅၃ လက်မ x ၁၀၂ လက်မ
အလုပ်သမား	အချိန်ပြည့်အလုပ်သမားများ — ၂၃၈ ဦး နေ့စားအလုပ်သမားများ — ၅၁ ဦး
ဈေးနှုန်း	မြန်မာ့သစ်လုပ်ငန်းမှ ဆုံးဖြတ်သည်။

❖ သုံးသပ်ချက်

- အားသာချက်များ**
- ဝယ်လိုအားကောင်းသည်။
- အားနည်းချက်များ**
- ကုန်ကြမ်းရှားပါးသည်။
  - ဈေးကွက်ထိုးဖောက်မှုအားနည်းသည်။
- ခြိမ်းခြောက်မှုများ**
- အစိုးရမူဝါဒအပေါ်တွင်သာ မှီခိုနေရသည်။
- အခွင့်အလမ်းများ**
- အရည်အသွေးကောင်းပါက နိုင်ငံခြားတင်ပို့နိုင်သည်။
  - အိမ်အလှဆင်ပစ္စည်းများထုတ်လုပ်နိုင်သည်။

၃.၄ စားသုံးဆီစက်များ

❖ အခြေခံအချက်အလက်များ⁵⁶

ကုန်ကြမ်းရရှိနိုင်မှု	ကုန်ကြမ်းရရှိနိုင်မှုမှာ အလွန်နည်းပါးလာသည်။ မြေပဲကို ဝယ်ယူရရှိနိုင်သောနေရာများ ဖြစ်သော ပြည်နှင့်လေးမျက်နှာမြို့နယ်များတွင် အနည်းငယ်ရရှိသည်။ ၃၀% ခန့်သာ ဝယ်ယူရရှိပြီး အရည်အသွေးမကောင်းပါ။ အကြောင်းမှာ ▶ နိုင်ငံခြားမှ စားအုန်းဆီများဝင်လာပြီးနောက် မြေပဲဆီဝယ်လိုအား မရှိသလောက်ဖြစ်သွားသည်။ စိုက်ပျိုးတောင်သူများမှလည်း တခြားသီးနှံများဖြစ်ကြသည့် မတ်ပဲ၊ ပဲတီစိမ်းတို့ကို ပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးလာကြသည်။
ကုန်ကြမ်းဝယ်ဈေးနှုန်းများ	၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ကုန်ကြမ်းအဖြစ် ပိသော ၂၀,၀၀၀ ခန့် ဝယ်ယူရရှိခဲ့သည်။
ထွက်ရှိမှု	၁ ပိသောလျှင် ၁,၆၀၀ ကျပ် - ၁,၈၀၀ ကျပ်
မြေနေရာရရှိမှု	ကုန်ကြမ်းပိသော ၁၀၀ လျှင် ပဲဆီ ၃၅ ပိသောနှင့် ပဲဖတ် ၅၅ ပိသော ထွက်ရှိသည်။
စားသုံးဆီစက်ရုံများ	ဝယ်ယူရ၊ ငှားရမ်းရ လွယ်ကူသည်။ မြေဈေးများ သက်သာသည်။
ထွက်ရှိမှုပမာဏ	ဟင်္သာတတွင် မိသားစုပိုင် စက်ရုံ ၄ ရုံသာရှိသည်။
ထုတ်လုပ်မှုနည်းလမ်းများ	တစ်ရက်လျှင် ဆီပီပီ ၂ လုံး (၁၁၀ ပိသော)
	၁ ကုန်ကြမ်းကို တစ်ရက် နေလှန်းအခြောက်ခံရသည်။
	၂ နေလှန်းအခြောက်ခံပြီး ကြိတ်ပြီးသည့်အခါ ဆီကြမ်း (အနှောက်) ကိုရရှိသည်။

⁵⁶ U Min Naing, Chairman, Edible Oil Millers Association, Ayeyarwady Region. 09 520 8321, 044 21529

	၃ ဆီစစ်အပြားများကို ဆီစစ်ဖျင်များဖြင့် အုပ်ပြီး ဆီချောထွက်အောင်ပြုလုပ်သည်။
	▪ ဆီစစ်ခြင်းကို မော်တာအသုံးပြု၍ပြုလုပ်သည်။
လောင်စာသုံးစွဲမှု	လျှပ်စစ်မီး
အလုပ်သမားရရှိနိုင်မှု	ကျွမ်းကျင်လုပ်သားရရှိရန် ခက်ခဲသည်။
လုပ်အားခ	တစ်ရက်လျှင် ၄,၀၀၀ ကျပ် - ၅,၀၀၀ ကျပ်
တစ်နှစ်တာ ထွက်ရှိမှု	ဟင်္သာတမြို့နယ်ရှိ ဆီစက် ၄ စက်မှ ဆီပီပါ ၃၀၀ ခန့်ထွက်ရှိသည်။
ဈေးကွက်	ဟင်္သာတမြို့နယ်တွင်းတွင်သာရောင်းချသည်။ ကျန်းမာရေးအလေးထားသူများသာ မြေပဲဆီကို ဝယ်ယူကြသည်။
ရောင်းချမှုဈေးနှုန်း	မြေပဲဆီ တစ်ပိဿာလျှင် ၅,၂၀၀ ကျပ် ငါးစာအသုံးပြုရန် ပဲဖတ် တစ်ပိဿာလျှင် ၁,၀၀၀ ကျပ် - ၁,၁၀၀ ကျပ်ခန့်ရရှိသည်။
ငွေပေးချေမှု	လက်ငင်းငွေစနစ်
သို့လှောင်မှုစနစ်	၁၁၀ ပိဿာဆွဲပီပါများ
ထုတ်ပိုးမှု	၁ ပိဿာ နှင့် ၅၀ ကျပ်သားဆွဲ ပလတ်စတစ်ဘူးများဖြင့် ထုတ်ပိုးသည်။

❖ သုံးသပ်ချက်

- အားသာချက်များ**
- မြေနေရာများရှိခြင်း
- အားနည်းချက်များ**
- နည်းပညာမရှိခြင်း
  - စက်ကိရိယာများမရှိခြင်း
  - ကျွမ်းကျင်လုပ်သားရှားပါးခြင်း
- ခြိမ်းခြောက်မှုများ**
- အခြားနိုင်ငံများမှ အစားထိုးဆီများတင်သွင်းလာခြင်း
- အခွင့်အလမ်းများ**
- စားသုံးဆီထုတ်လုပ်နိုင်ခြင်းအခွင့်အလမ်း

၃.၅ ရေခဲစက်ရုံ

❖ အခြေခံအချက်အလက်များ

ရေခဲစက်ရုံများသည် ရေလုပ်ငန်းတွင် အလွန်အရေးကြီးသည်။ ပုသိမ်မြို့တွင် ပေါင် ၃၀၀ တုံးများထုတ်လုပ်နိုင်သော ရေခဲ စက်ရုံ ၅ ရုံ ရှိပြီး ပေါင် ၁၀၀ တုံးများ ထုတ်လုပ်နိုင်သော ရေခဲစက်ရုံ ၁ ရုံရှိသည်။ ရေခဲထုတ်လုပ်နိုင်ရန်အတွက် ရေအရင်းအမြစ်ကောင်းများလိုအပ်သည်။

❖ ကောက်ယူအချက်အလက်များ⁵⁷

တည်နေရာ	ပုသိမ်မြို့နယ် မြစ်ကမ်းနံဘေး
ကုန်ကြမ်းပမာဏ	၇,၀၀၀ - ၁၀,၀၀၀ ဂါလံ
	ရေခဲအသေးတုံးလေးများကို ရေတွင်းရေဖြင့်ထုတ်လုပ်ပြီး၊ ရေခဲတုံးအကြီးများကို မြစ်ရေ (ရေသန့်) မှထုတ်လုပ်သည်။
ထုတ်လုပ်မှုကုန်ကျစရိတ်	ရေခဲပေါင် ၃၀၀ တုံးတစ်တုံး၏ ကုန်ကျစရိတ် = ၁,၄၀၀ ကျပ်
စက်ရုံတွင် ပြန်ရောင်းချသည့်ဈေးနှုန်း	၁,၅၀၀ ကျပ် - ၁,၆၀၀ ကျပ် (ရေခဲပေါင် ၃၀၀ တုံး)
စက်ရုံထုတ်လုပ်မှု	တစ်လလျှင် အတုံး ၁၀,၀၀၀ ခန့်
ပုသိမ်တွင် သုံးစွဲမှုပမာဏ	၅၀ တုံး
ရေခဲစက်၏ခန့်မှန်းဈေးနှုန်း	တစ်ရက်လျှင် ရေခဲ တန် ၂၀ = ကျပ်သန်း ၂၀၀ (ထုတ်လုပ်မှု တစ်ရက်လျှင် ရေခဲတုံး ပေါင် ၃၀၀ (အတုံး ၁၄၀) ထွက်ရှိသည်။)
စက်ရိယာများ	တရုတ်
လုပ်ငန်းအခြေအနေ	ရောင်းအားကျလာသည်။ အခြားသောဒေသများမှ ရေခဲစက်များရှိလာသဖြင့် ပုသိမ်တွင် ရေခဲစက်များရပ်တည်ရန် ခက်ခဲလာသည်။ ယခင်က ငါးဖမ်းသင်္ဘောများ လာရောက်ဝယ်ယူခြင်းမျိုးရှိသည်။ ယခုနောက်ပိုင်းတွင် ယင်းငါးဖမ်းသင်္ဘောများ လာရောက်ဝယ်ယူခြင်းမရှိတော့ပါ။
လုပ်သားအင်အား	၁၁
လုပ်အားခ	တစ်ရက် ၊ ၄,၅၀၀ ကျပ်၊ တစ်လ ၊ ၈၀,၀၀၀ ကျပ်မှ ၁၀၀,၀၀၀ ကျပ်ခန့်
သို့လှောင်မှု	ရေခဲတုံးများကို စက်ထဲတွင်ထည့်၍ သိမ်းထားသည်။ အရည်ပျော်သွားလျှင် ရေပြန်ခဲအောင်ပြုလုပ်ရသည်။
ဈေးကွက်	ဟိုင်းကြီးကျွန်း၊ ချောင်းသာ၊ ငွေဆောင်း
အသုံးပြုမှု	ရေလုပ်ငန်းကဏ္ဍ
ငွေကြေး	အစိုရထံတွင် ချေးငှားယူရသည်။
ငွေပေးချေမှုစနစ်	(၁) လက်ငင်းငွေချေခြင်း (၂) အကြွေးပေးခြင်း (၃) ဘဏ်မှတစ်ဆင့်ငွေချေခြင်း လက်ငင်းငွေချေခြင်း ▶ ၇၀%

❖ သုံးသပ်ချက်

- အားသာချက်များ**
- ရေခဲကို အစားအစာတာရှည်ခံအောင်ပြုလုပ်ရာတွက် ကျယ်ပြန့်စွာအသုံးပြုသည်။

⁵⁷ U Kyaw Tun, Ngwe Yi Win Ice Factory, Patheingyi Township. 09 520 1849
68

- ရေခဲကို ရေလုပ်ငန်းတွင်လည်းများစွာ အသုံးပြုသည်။
  - သီးသန့်ကုန်ကြမ်းမလိုအပ်။
  - ငွေကြေးမတောင့်တင်းပါ။
  - လုံလောက်သော လျှပ်စစ်ဓာတ်မရပါ။
  - ခေတ်မီအအေးခန်းစက်ရုံများပေါ်ပေါက်လာပါက ရေခဲစက်ရုံများ ပျောက်ကွယ်သွားနိုင်ပါသည်။ (လျှပ်စစ်ဓာတ်အားလည်းလုံလောက်ပါက)
  - ငါးဖမ်းရေယာဉ်များသို့ ရေခဲဖြည့်တင်းနိုင်ပါသည်။
- မှတ်ချက်၊ ရေခဲစက်လုပ်ငန်းသည် ငါးဖမ်းသင်္ဘောများ ဆိုက်ကပ်သော ဆိပ်ကမ်းမြို့များတွင် ဖြစ်ထွန်းပါသည်။

၃.၆ သောက်ရေသန့်

❖ အခြေခံအချက်အလက်များ

လူများ၊ အထူးသဖြင့်မြို့နေလူများသည် ကျန်းမာရေးအသိရှိလာကြပြီဖြစ်ပါသည်။ ရန်ကုန်၊ မန္တလေးမြို့ကြီးများတွင် လူတိုင်းနီးပါး ရေသန့်သောက်သုံးလာပြီဖြစ်ပါသည်။ တချို့သောကျေးလက်ဒေသများတွင်ပင်သောက်ရေသန့်ကို သောက်သုံးလာကြပြီဖြစ်ပါသည်။ အလွန်ဝေးကွာသောဒေသများတွင် ဒေသခံများသည် စက်ရေသွင်း၊ ရေတွင်းနှင့် ရေများကို အနည်ထိုင်ခြင်း၊ ရေစစ်ဖြင့်စစ်ခြင်း၊ ရေထဲတွင် ကျောက်ချဉ်ထည့်ခြင်းတို့ဖြင့် သောက်သုံးလျက်ရှိပါသည်။

❖ အခြေခံအချက်အလက်များ⁵⁸

သောက်ရေသန့်စက်ရုံများ	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးတွင် စက်ရုံ ၈၁ ရုံ			
ရောင်းချခြင်း	တိုက်ရိုက်ဖြန့်ဖြူးခြင်း			
ကုန်ကြမ်း	စက်ရေတွင်းရေ			
ထုတ်ပိုးမှု	ကိုယ်ပိုင်ပလတ်စတစ်ဘူးခွံစက်ရုံရှိသည်(ကော်ကို ရန်ကုန်မှသာယူသည်)			
ထုတ်လုပ်မှု	၀.၃ လီတာ၊ ၀.၆ လီတာ၊ ၁ လီတာ၊ ၂၀ လီတာ			
		ထုတ်လုပ်မှု ကုန်ကျစရိတ် (ကျပ်)	ရောင်းချခြင်း (ကျပ်)	
			လက်ကား	လက်လီ
ထုတ်လုပ်မှုကုန်ကျစရိတ်	၂၀ လီတာ	၈၀- ၁၀၀	၃၀၀	၄၀၀
	၁ လီတာ (၆ ပုလင်း)	၆၀၀	၇၅၀	—
	၀.၆ လီတာ (၇ ပုလင်း)	၄၂	၁,၂၀၀	—
	၀.၃ လီတာ	၁.၅	—	—
ပတ်ဝန်းကျင်အပေါ်သက်ရောက်မှု	ပတ်ဝန်းကျင်ထိခိုက်မှုမရှိပါ။ (ဘေးထွက်ပစ္စည်းမှာ ဘူးဆေးသည့် ဆပ်ပြာရည်ပဲရှိ) စွန့်ပစ်ပစ္စည်းကို သန့်စင်စေသည့်စနစ်မရှိပါ။			
လုပ်ငန်းကုန်ကျစရိတ်	ကျပ်သန်း ၂၀၀			
အသုံးပြုနေသောစက်များ	ရေကုန်ကြမ်းအားပြုပြင်ပြောင်းလဲခြင်း၊ ဘူးဆေးခြင်း၊ ရေဖြည့်ခြင်း၊ ဘူးထုတ်ခြင်း အဖုံးတပ်ခြင်း၊ ရေသန့်ဘူးကိုပတ်၍ စာညွှန်း (label) ကပ်ခြင်း			
ပြည်ပမှကမ်းလှမ်းခြင်း	အင်္ဂလန်မှတစ်ခါကမ်းလှမ်းဖူးသည်။ သို့သော်မပြီးပြတ်သေး			
စံနှုန်း	GMP နှင့် ISO လျှောက်ထားဆဲ			
နည်းပညာ	တရုတ်နိုင်ငံ			
သင်ယူမှု	နေပြည်တော်၊ မန္တလေး၊ တောင်ကြီးနှင့် မြင်းခြံရှိ စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များနှင့်အတူ တရုတ်နိုင်ငံတွင် သင်ယူလေ့လာခဲ့သည်။			
လုပ်သားအင်အား	ရရှိနိုင်သည်			
လုပ်အားခ	တစ်ရက်လျှင် လစာ ၄,၈၀၀ နှင့်အထက်			
နည်းပညာ	RO (Reverse Osmosis)			
စီးပွားရေးအခြေအနေ	နေရာသီတွင် ဝယ်လိုအားပိုများပြီး၊ မိုးရာသီတွင် အရောင်းနည်းသည်။			
ဈေးကွက်	ပုသိမ်နှင့်လပွတ္တာ			
သယ်ယူပို့ဆောင်မှု	ပုသိမ်သို့ကားဖြင့်			
ငွေပေးချေမှုစနစ်	လက်ငင်းပေးချေခြင်း၊ ဘဏ်ဖြင့်တစ်ဆင့်ငွေချေခြင်း			
လောင်စာဆီလိုအပ်မှု	Tube ကိုလေဖြင့်မှုတ်၍အပူပေးသည့်အချိန်တွင် မီးပြတ်ပါက တစ်ခုလျှင် ၅,၀၀၀ ကျပ် ဆုံးရှုံးစေသည်။ မီးတစ်ခါပြတ်လျှင် ၁၅ မိနစ်မှ ၃၀ မိနစ်ထိကြာသည်။ မြောက်ခါမီးပြတ်ပါက ကျပ် ၃၀,၀၀၀ ဆုံးရှုံး သည်။			
လုပ်ငန်းအခြေအနေ	လုပ်ငန်းစလျှင်စခြင်း အကျိုးအမြတ်မခံစားနိုင်ပါ။ အချိန်ကြာလာမှ အကျိုးအမြတ်များ ပေါ်လာမည်ဖြစ်သည်။			

❖ သုံးသပ်ချက်

- အားသာချက်များ
- အားနည်းချက်များ
- တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ကောင်းမွန်သော ရေအရင်းအမြစ်များရှိပါသည်။
- လျှပ်စစ်ဓာတ်ပြတ်တောက်ခြင်း

⁵⁸ U Kyaw Khin Shwe, Kaung Thant PDW, Myetto Ward, Patheingyi Township. 09 7852 01918
69

**ခြိမ်းခြောက်မှုများ
အခွင့်အလမ်းများ**

- ရေသန့်စင်သည့်နည်းပညာကောင်းလိုအပ်သည်
- ရေအရင်းအမြစ်များပြုန်းတီးမှု
- ကျေးလက်ဒေသများခေတ်မီလာသည့်အလျောက် ရေသန့်များပိုမိုထုတ်လုပ်နိုင်သည်။
- အအေးဆိုင်များ၊ စားသောက်ဆိုင်များအတွက် ရေခဲတုံးငယ်များ ထုတ်လုပ်နိုင်သည်။

၃.၇ ဖိနပ်

❖ အခြေခံအချက်အလက်များ⁵⁹

ဖိနပ်လုပ်ငန်းရှင်များ	ပုသိမ်တွင် ၁၀ ဦးရှိသည်။		
ကုန်ကြမ်းများ	ရော်ဘာ၊ ဖိုက်ဘာ၊ သားရေစိမ်း အောက်ခံပြား (sole) နှင့် သားရေစိမ်းတို့ကို ရန်ကုန်မှသာယူသည်။ ပုသိမ်တွင် သားရေစိမ်းကို ဝယ်ယူသည်။		
ကုန်ကြမ်းဈေးနှုန်းများ	သားရေစိမ်း	ဈေးနှုန်း (ကျပ်)	ရေတွက်ပုံ
	သားရေစိမ်း	၂,၂၀၀ - ၂,၄၀၀	၁ ကိုက်
	ခါးပြား	၂,၅၀၀ - ၃,၀၀၀	၁ ချပ်
	ဖိုက်ဘာ	၁,၇၀၀ - ၂,၀၀၀	၁ ချပ်
ထုတ်လုပ်မှုကုန်ကျစရိတ်များ	ပစ္စည်းအမျိုးအစား	ကုန်ကျစရိတ် (ကျပ်)	ဖိနပ်အရန်
	အမျိုးသမီးစီး ညှပ်ဖိနပ်အပါး	၂၅၀ - ၃၀၀	၁ ရန်
	အမျိုးသမီးစီး ညှပ်ဖိနပ်အထူ	၃၀၀ - ၃၅၀	၁ ရန်
	အမျိုးသားစီး ညှပ်ဖိနပ်အပါး	၂၅၀ - ၃၀၀	၁ ရန်
ရောင်းဈေးနှုန်း	ပစ္စည်းအမျိုးအစား	ဈေးနှုန်း (ကျပ်)	ဖိနပ်အရန်
	အမျိုးသမီးစီး ညှပ်ဖိနပ်အပါး	၁,၀၀၀	၁ ရန်
	အမျိုးသမီးစီး ညှပ်ဖိနပ်အထူ	၁,၀၀၀	၁ ရန်
	အမျိုးသားစီး ညှပ်ဖိနပ်အပါး	၁,၀၀၀	၁ ရန်
လုပ်ငန်းအမျိုးအစား	အိမ်တွင်းစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်း		
ထုတ်လုပ်ပုံအဆင့်များ	၉ ဆင့်		
ပတ်ဝန်းကျင်သက်ရောက်မှု	မရှိ		
လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုကုန်ကျစရိတ်	ကျပ်သန်း ၁၀၀		
စက်ကိရိယာများ	ချုပ်စက် (အသေးနှင့်အကြီး)၊ ဖြတ်စက်		
စက်ကိရိယာ	တရုတ်နိုင်ငံ		
ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းမှု	ပုသိမ်တွင် အသေးစားပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်း၊ ရန်ကုန်တွင် အပိုပစ္စည်းများနှင့် အကြီးစားပြုပြင်ထိန်းသိမ်းခြင်း		
ရည်မှန်းချက်	နည်းပညာရယူရန်		
အရောင်းအခြေအနေ	ပွင့်လင်းရာသီတွင် ဈေးကွက်ကောင်းသည်။		
ဈေးကွက်	တိုင်းဒေသကြီးအတွင်းသာ ဖြန့်ချိလျက်ရှိပြီး၊ ပြည်ပပို့ရန် မရှိသေးပါ။ ပြည်၊ ထားဝယ်၊ လွိုင်ကော် (ကားဖြင့်သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်း)		
အရည်အသွေး	လက်ရှိအရည်အသွေးသည် နိုင်ငံတကာစံနှုန်းကိုမီပါ။		
ဒီဇိုင်းပုံစံ	ရန်ကုန်တွင်လေ့လာခဲ့ပါသည်။		
အလုပ်သမားရရှိနိုင်မှု	မိုးတွင်းတွင် လုံလောက်ပြီး၊ နွေရာသီတွင် ဝယ်လိုအားများသဖြင့် မလုံလောက်ပါ။		
လုပ်အားခ	တစ်ရက်လျှင် ၄,၀၀၀ ကျပ် - ၆,၀၀၀ ကျပ်		
ငွေပေးချေမှုစနစ်	ဘဏ်ငွေလွှဲပြောင်းခြင်း		
ဈေးငွေ	ဘဏ်များမှရရှိသည် (အတိုးနှုန်း ၁၃%)		
အလားအလာရှိသောလုပ်ငန်းများ	အထည်ချုပ်လုပ်ငန်းများ		

❖ သုံးသပ်ချက်

- အားသာချက်များ**
- လုပ်သားအလွယ်တကူ ရရှိနိုင်ပါသည်။
  - မြန်မာ့ခြေညှပ်ဖိနပ်များကို နိုင်ငံခြားသားများက သဘောကျကြသည်။
  - ပြည်တွင်းဝယ်လိုအားကောင်းသည်။
- အားနည်းချက်များ**
- လုပ်ငန်းလိုင်စင်ရရန်အခက်အခဲများရှိသည်။

⁵⁹ U Ko Ko Naing, Myanmar Koe Slippers Manufacturing, No 45 Shwe Zedi Road, Patheingyi. 09 855 0922
70

**မြိမ်းခြောက်မှုများ
အခွင့်အလမ်းများ**

- သားရေကုန်ကြမ်းရှားပါးခြင်း
- နိုင်ငံခြားကုန်ပစ္စည်းများလွှမ်းမိုးခြင်း
- နိုင်ငံအနှံ့ကျယ်ပြန့်သောဈေးကွက်ရှိသည်။
- ဒီဇိုင်းအသစ်အဆန်းများထုတ်ဖော်ပြီး နိုင်ငံခြားသို့တင်ပို့နိုင်သည်။

၃.၈ ဆားစက်

❖ အခြေခံအချက်အလက်များ

ဖျာပုံနှင့်လွပတ္တာတို့သည် ဆားထုတ်လုပ်သောခရိုင်များ ဖြစ်ကြသည်။ မိုးလွတ်ကင်းသည့် အောက်တိုဘာမှဧပြီလအထိ ၇-လတာကာလသည် ဆားထုတ်လုပ်သူများ အလွန်အလုပ်များသောကာလဖြစ်သည်။ ဆားထုတ်လုပ်သူများသည် သမားရိုးကျနေလှန်းခြင်းဖြင့်သာထုတ်လုပ်လျက်ရှိပြီး ဆားအခြောက်ခံခြင်း/အစိတ်ထုတ်ခြင်းနည်းပညာများ လိုအပ်လျက်ရှိကြသည်။

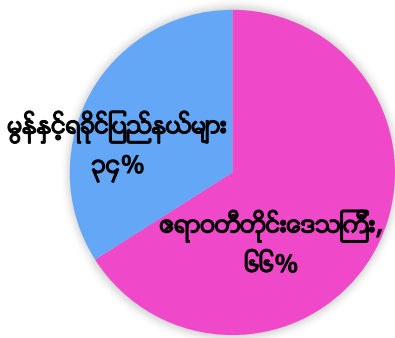

နာဂစ်ဆိုင်ကလုန်းသည် ၂၀၀၈ ခုနှစ်၊ မေလတွင် ရန်ကုန်တိုင်းအတွင်းဒေသအချို့နှင့် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအောက်ပိုင်းတို့ကို တိုက်ခတ်သွားခဲ့သည်။ မှတ်ပုံတင်ထားသည့် ဆားထုတ်လုပ်သူဦးရေမှာ ဆိုင်ကလုန်းမတိုက်မီ ၈၀၀ ခန့်ရှိရာမှ ဆိုင်ကလုန်းပြီးနောက်တွင် ဦးရေ ၄၀၀ - ၅၀၀ ခန့်သို့ကျဆင်းသွားခဲ့သည်။

ဆားရောင်းလိုအားကျဆင်းမှုကြောင့် ဆားဈေးနှုန်းများလည်း တစ်ပိဿာ (၁.၆၃ ကီလိုဂရမ်) လျှင် ၃၀၀ ကျပ်အထိ ၁၀-ဆ ခန့်တက်သွားခဲ့ပြီး ၂၀၁၀ ခုနှစ်တွင် တစ်ပိဿာ ၂၅ ကျပ်အထိ ပြန်လည်ကျဆင်းသွားပြန်သည်။ ပြည်တွင်းဆားသုံးစွဲမှုလိုအပ်ချက်ကို ဖြည့်ဆည်းရန်အတွက် ဆားကို ထိုင်းနိုင်ငံမှ တင်ပို့ခဲ့ရသည်။ စားသုံးသူများကလည်း ထိုင်းဆားကို ၎င်း၏အရည်အသွေးကောင်းမွန်မှုကြောင့် သဘောကျခဲ့ကြသည်။ ပြည်တွင်းဆားတစ်ထုပ်လျှင် ၈၀ ကျပ်မှ ၉၀ ကျပ်အထိရှိချိန်တွင် ထိုင်းဆားမှာ တစ်ထုပ်လျှင် ၂၅၀ ကျပ်မှ ၂၈၀ ကျပ်အထိ ရှိခဲ့သည်။⁶⁰

၂၀၁၆-၁၇ ဘဏ္ဍာနှစ်အရ မြေတစ်ဧကပေါ်တွင် ဆားထုတ်လုပ်ပါက ကျပ် ၂၀၀,၀၀၀ မှ ကျပ် ၃၀၀,၀၀၀ အထိကုန်ကျသည်။ ငွေကြေးရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမှာ ၅ လခန့်ကြာသည်။ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးသည် ပျမ်းမျှအားဖြင့် တစ်နှစ်လျှင် ဆားတန် ၂၀၀,၀၀၀ ထုတ်လုပ်သည်။ တစ်ပြည်လုံးထုတ်လုပ်မှု၏ ၆၆% ခန့်ရှိသည်။ အခြားဆားထုတ်လုပ်သောဒေသများမှာ ရခိုင်ပြည်နယ်နှင့် မွန်ပြည်နယ်တို့ဖြစ်ကြသည်။

ပြည်တွင်းဆားထုတ်လုပ်မှု (ဒေသအလိုက်)

ကားချပ် ၁၇၊

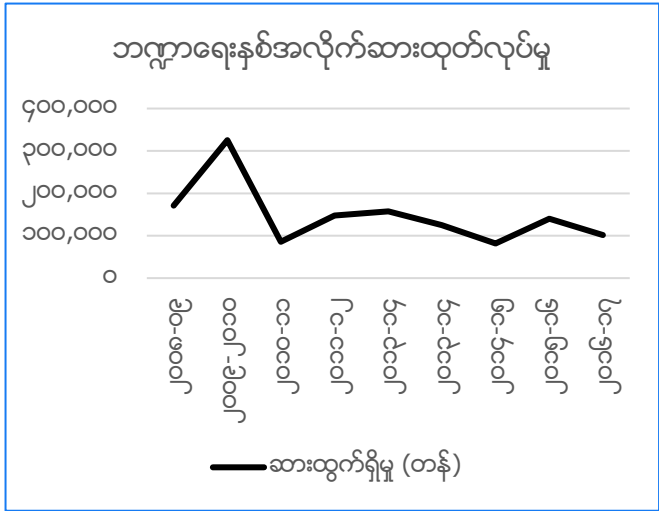
ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အလိုက်ဆားထုတ်လုပ်မှု (၂၀၀၈-၀၉ - ၂၀၁၆-၁၇)

ဘဏ္ဍာနှစ်	တောင်သူအရေအတွက်	ဧက	အထွက်နှုန်း (တန်)
၂၀၀၈-၀၉	၈၀၃	၃၀,၃၇၇	၁၇၀,၈၄၈
၂၀၀၉-၁၀	၈၀၂	၃၀,၉၈၂	၃၂၅,၃၆၄
၂၀၁၀-၁၁	၅၉၀	၂၃,၈၈၇	၈၅,၇၅၁
၂၀၁၁-၁၂	၅၀၄	၂၀,၇၁၅	၁၄၇,၅၃၃
၂၀၁၂-၁၃	၄၈၅	၁၈,၉၆၆	၁၅၇,၇၂၇
၂၀၁၃-၁၄	၃၅၂	၁၄,၃၆၄	၁၂၅,၃၃၄
၂၀၁၄-၁၅	၃၆၇	၁၅,၁၇၂	၈၁,၇၃၈
၂၀၁၅-၁၆	၄၃၂	၁၇,၁၁၈	၁၄၀,၂၈၆
၂၀၁၆-၁၇	၃၉၁	၁၅,၅၈၇	၁၀၁,၄၄၂

ဇယား ၃၃၊

⁶⁰ The Myanmar Times (MMR Edition), August 15, 2018

ဘဏ္ဍာရေးနှစ်အလိုက်ဆားထုတ်လုပ်မှု
(၂၀၀၈-၀၉ - ၂၀၁၆-၁၇)

ကားရုပ် ၁၈၊

ဆားဈေးနှုန်းများ		
ဘဏ္ဍာနှစ်	၁၀၀ ပိဿာ (၆,၃၀၀ ကီလိုဂရမ်) နှုန်း (ကျပ်)	မှတ်ချက်
၂၀၁၆-၁၇	၉,၀၀၀	ဆားကြမ်း
၂၀၁၇-၁၈	၁၅,၀၀၀	
၂၀၁၆-၁၇	၁၅,၀၀၀	ဆားချော
၂၀၁၇-၁၈	၂၁,၀၀၀	

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ဆားစက်အရေအတွက်	၃၂
ပုသိမ်မြို့နယ်အတွင်း ဆားစက်အရေအတွက်	၁၅

ဇယား ၃၄၊

ဆားထုတ်လုပ်သူများ၏အဆိုအရ ထုတ်လုပ်မှုကုန်ကျစရိတ်သည် ဝင်ငွေထက်များနေသည်။ ထို့အတွက် ဆားထုတ်လုပ်သူအများအပြားသည် ဆားလုပ်ငန်းကို စွန့်လွှတ်လာကြသည်။⁶¹

ယူနီဆက်အကူအညီ

လပူတ္တာမြို့နယ်၌ ၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် ယူနီဆက်နှင့်ပူးပေါင်း၍ ပလတ်စတစ်ပြားများကို အသုံးပြုလျက် စံပြဆားကွင်းများကို ထူထောင်ခဲ့သည်။ ထိုစံပြဆားကွင်းမှ ဆားများကို ပုံမှန်ဈေးထက်ပို၍ တစ်ထုတ်လျှင် ၂၀ ကျပ်ပို၍ ရရှိခဲ့သည်။ ပလတ်စတစ်ပြားတစ်လိပ် (၁၂၀ ပေ x ၁၂ ပေ) တစ်လိပ်လျှင် ၇၅,၀၀၀ ကျပ်ကျသည်။ တစ်ခါဝယ်ထားပြီးလျှင် ၎င်းပလတ်စတစ်ပြားများကို သုံးရာသီအကြာ အသုံးပြုနိုင်သည်။⁶²

❖ ကောက်ယူအချက်အလက်များ⁶³

ဆားအမျိုးအစား ၂ မျိုး	(၁) သဘာဝနေလှန်းဆား (ဆား ၆၀% သာသန့်သည်။)	
	(၂) ပလတ်စတစ်ဆား	
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးရှိဆားစက်များအရေအတွက်	(၁) လုပ်ငန်းသုံးဆား (လုပ်ငန်းများအတွက်) - ဆားကြမ်း၊ ဆားအပွင့်ကြီး	
	(၂) အိုင်အိုင်ဒင်းဆား (စားသုံးရန်အတွက်)	
	ပုသိမ်	၁၆
	မြောင်းမြ	၈
	အခြားမြို့နယ်များ	၈
	စုစုပေါင်း ▶	၃၂
ထုတ်လုပ်မှုအဆင့်	ဆားစက်များ ပုံမှန်လည်ပတ်မှု မရှိပါ။	
အလိုလျောက်ခါစက်များ	၆ ဆင့် (အားလုံးလုပ်သားအင်အားဖြင့်ပြုလုပ်သည်။)	
လောင်စာ	ဈေးနှုန်းမှာ ကျပ်သန်း ၄၀ ရှိပြီး မော်လမြိုင်တွင်သုံးသည်။ အပိုပစ္စည်းဈေးကြီး သည်။ ပြင်ဆင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် နည်းပညာလိုအပ်သည်။	
လုပ်အားခ	လျှပ်စစ်ခါတ်အား (ယခင်က အင်ဂျင်စက်ဖြင့်လည်ပတ်သည်)	
ထွက်ရှိမှု	တစ်ရက်လျှင် ကျပ် ၅,၀၀၀ မှ ကျပ် ၈,၀၀၀ ထိ	
လုပ်ငန်းသုံးဆား	တစ်ရက်လျှင် ၁၀,၀၀၀ ပိဿာ မှ ၁၅,၀၀၀ ပိဿာခန့်	
ရောင်းအားအခြေအနေ	ငါးလုပ်ငန်း၊ သားရေလုပ်ငန်း၊ ငါးပိ၊ ငါးခြောက်နှင့်မျှစ်ချဉ်လုပ်ငန်းများတွင် သုံးသည်။ လုပ်ငန်းသုံးဆားက အိုင်အိုင်ဒင်းဆားထက် ပို၍ရောင်းအားကောင်းသည်။	

⁶¹ The Modern News Journal, May 4, 2018 & The Voice Daily, Jan 4 and May 6, 2018
⁶² The Voice Daily, November 29, 2015
⁶³ U Tin Htut, Chairman, Salt Manufacturers Association. 09 520 1003

ထုတ်ပိုးမှု	လုပ်ငန်းသုံးဆားကို ပီနီအိတ်များဖြင့် ထုတ်ပိုးပြီး၊ ဆားချောများကို ၅၀ ကျပ်သားဝင် ပလတ်စတစ်အိတ်ဖြင့် ထုတ်ပိုးသည်။
ဈေးကွက်ဆိုင်ရာသတင်းအချက်အလက်	ရန်ကုန်ဆားစက်များမှ သတင်းရယူသည်။
ငွေကြေးလွှဲပြောင်းမှု	ဘဏ်စနစ် (၉၀%)
သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်း	ရေလမ်း (ကုန်လမ်းစရိတ်မှာ ၄ ဆခန့် ဈေးကြီးသည်)
	ရေလမ်း (၇၀%) နှင့် ကုန်လမ်း (၃၀%)

❖ သုံးသပ်ချက်

- အားသာချက်များ**
- ကုန်ကြမ်း (ဆားငံရေ) ကိုအလွယ်တကူရရှိနိုင်သည်။
  - အစားအစာထုတ်လုပ်မှု အထူးသဖြင့် ရေလုပ်ငန်းတွင် ဆားသည် မရှိမဖြစ်သော ပစ္စည်းတစ်ခုဖြစ်သည်။
- အားနည်းချက်များ**
- ဆားကိုစက်မှုကုန်ကြမ်းအဖြစ် ကျယ်ပြန့်စွာ အသုံးပြုသည်။
  - ငွေကြေးအခက်အခဲ
  - ဖြစ်စဉ်အဆင့်ဆင့်ကို လူ့အင်အားဖြင့်ပြုလုပ်ရခြင်း
  - ဆားကိုသန့်စင်အောင်လုပ်သည့် နည်းပညာမရှိခြင်း
  - သယ်ယူပို့ဆောင်မှုအဆင်မပြေခြင်း
  - ထုတ်ပိုးမှုနည်းပညာလိုအပ်ခြင်း
- ခြိမ်းခြောက်မှုများ**
- ရာသီဥတုဖောက်ပြန်ခြင်း
- အခွင့်အလမ်းများ**
- ဆားကြမ်းကို ခေတ်မီနည်းပညာဖြင့် သန့်စင်ထုတ်လုပ်နိုင်သည်
  - အိမ်သုံးနှင့်စက်မှုသုံးနှစ်မျိုးစလုံးထုတ်လုပ်နိုင်သည်။

3.9 ဓာတ်မြေဩဇာ

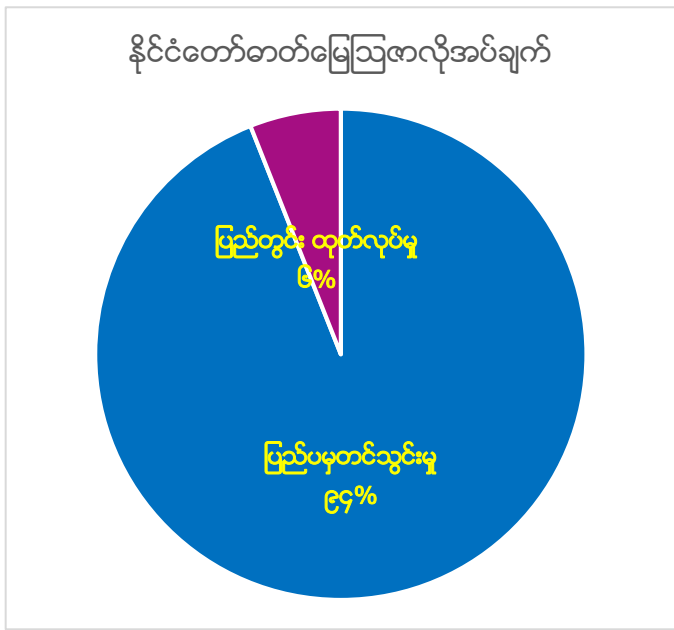
❖ အခြေခံသတင်းအချက်အလက်

နိုင်ငံ၏ဓာတ်မြေဩဇာလိုအပ်မှု ခြုံငုံသုံးသပ်ကြည့်ပါက ပြည်တွင်းဓာတ်မြေဩဇာထုတ်လုပ်ခြင်းမှာ ၆% ရှိပြီး၊ ကျန် ၉၄% ကို မြန်မာစီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များက ပြည်ပမှတင်သွင်းသည်။

လက်ရှိဓာတ်မြေဩဇာထုတ်လုပ်မှုနှင့်သုံးစွဲမှု⁶⁴

	တန်	
နိုင်ငံတော်ပိုင်စက်ရုံများမှစုစုပေါင်းထုတ်လုပ်မှု	၁၆၆,၀၁၇	၆%
တင်သွင်းမှုများ	၂,၅၃၃,၉၈၃	၉၄%
ပြည်တွင်းဓာတ်မြေဩဇာလိုအပ်မှု ▶	၂,၇၀၀,၀၀၀	၁၀၀%

၂၀၁၄-၁၅ ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး နှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာနသည် စိုက်ခင်းအကျယ် စုစုပေါင်း အပေါ်အခြေခံ၍ နိုင်ငံအတွင်းဓာတ်မြေဩဇာ လိုအပ်ချက်ကို တွက်ချက်ခဲ့သည်။ လျှပ်စစ်နှင့်စွမ်းအင်ဝန်ကြီး ဌာန၊ မြန်မာ့ရေနံထွက် ပစ္စည်းလုပ်ငန်း၏ အောက်တွင် ဓာတ်မြေဩဇာ စက်ရုံ ၅ ရုံရှိသည်။ ယင်း တို့အနက် ၂ ရုံမှာ သဘာဝဓာတ်ငွေ့ ပြတ်လတ်မှုကြောင့် လည်ပတ်မှု ရပ်ဆိုင်းထားရသည်။ အမှတ် ၁ ဓာတ်မြေဩဇာ စက်ရုံ (စလေ) မှ တစ်ရက်လျှင် တန် ၈၀၊ အမှတ် ၄ ဓာတ်မြေဩဇာစက်ရုံ (မြောင်းတကာ) နှင့် အမှတ် ၅ ဓာတ်မြေဩဇာစက်ရုံ (ကန်ကြီးထောင့်) တို့မှ တစ်ရက်လျှင် တန် ၃၀၀ နှင့် ၂၄၀ တန်တို့ အသီးသီးထုတ်လုပ်ကြသည်။

ကားချပ် ၁၉၊

⁶⁴ The Daily Eleven, June 11, 2017 (quoted from speech by Deputy Minister for Electricity and Energy Dr Tun Naing)

နိုင်ငံတော်ပိုင်ဓာတ်မြေဩဇာစက်ရုံများ

စက်ရုံအမှတ်	တည်နေရာ	တိုင်း/ပြည်နယ်	တစ်ရက်လျှင် ထုတ်လုပ်မှု (တန်)	မှတ်ချက်
အမှတ် ၁	စလေ	မကွေး	၈၀	
အမှတ် ၂	ကျွန်းချောင်း	မကွေး	—	သဘာဝဓာတ်ငွေ့ပြတ်လပ်သဖြင့် ပိတ်ထားသည်။
အမှတ် ၃	ကျော်စွာ	မကွေး	—	
အမှတ် ၄	မြောင်းတကာ	ရန်ကုန်	၃၀၀	
အမှတ် ၅	ကန်ကြီးထောင့်	ဧရာဝတီ	၃၄၀	

ဇယား ၃၆၊

❖ ကောက်ယူအချက်အလက်များ

စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍတွင်ဓာတ်မြေဩဇာလိုအပ်ချက်များ⁶⁵

စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်များသည် ပို့ကုန်ပစ္စည်းများ စုစုပေါင်းတန်ဖိုး၏ ၂၁% ခန့်ရှိသည်။ ထို့ကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍတွင် ဓာတ်မြေဩဇာ အလုံအလောက်ဖြည့်တင်းမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။

အာဟာရဓာတ်များ	ပ - လိုအပ်ချက်		ဒု - လိုအပ်ချက်		တ - လိုအပ်ချက်	
		နိုက်ထရိုဂျင်	ကယ်လဆီယမ်	ဖော့စဖရပ်	ဆာလဖာ	ဘိုရွန်
	ပိုတက်စီယမ်	မက်ဂနီဆီယမ်			ဗဲရင်	မက်ဂနီဗ်
					ဇင့် (သွတ်)	
					မိုလစ်ဗီယမ်	

ပိုးသတ်ဆေးများ	1	Herbicide	H	ပေါင်းသတ်ဆေး
	2	Plant growth regulator	PGR	အပင်ဟိုမှန်းဆေး
	3	Fungicide	F	မိုရောဂါသတ်ဆေး
	4	Insecticide	I	အင်းဆက်သတ်ဆေး
	5	Insecticide (household)	I (HH)	အိမ်တွင်းသုံးပိုးသတ်ဆေး
	6	Acaricide	A	ရေညှိသတ်ဆေး
	7	Molluscicide	M	အင်းဆက် (မြေ ၈ ချောင်း) သတ်ဆေး
	8	Nematicide	N	နီမတုတ်သတ်ဆေး
	9	Insect growth regulator	IGR	အင်းဆက်ကြီးထွားသေဆေး
	10	Rodenticide	R	ကြွက်သတ်ဆေး

ဓာတ်မြေဩဇာနှင့် ပိုးသတ်ဆေးများအသုံးပြုခြင်း	ပုလဲဓာတ်မြေဩဇာ	တစ်ဧက ၅၀ ကီလိုဂရမ်	မိုး၊ နွေစပါး
	ပုလဲဓာတ်မြေဩဇာ	တစ်ဧက ၅၀ ကီလိုဂရမ်	ပဲမျိုးစုံ
	ပိုတက်ရှ်	တစ်ဧက ၂၅ ကီလိုဂရမ်	မိုးစပါး
	တီစူပါ	တစ်ဧက ၂၅ ကီလိုဂရမ်	မိုးစပါး
	ပေါင်းသတ်ဆေး	တစ်ဧက ၅၀၀ စီစီ	မိုးစပါး
	တခြားသောကွန်ပေါင်းများအား သီးခြားရောဂါဖြစ်မှသာလျှင် မှာယူသည်		

ဓာတ်မြေဩဇာတစ်ဧကအသုံးပြုခြင်း အတွက်ကုန်ကျစရိတ်	မိုးစပါးတစ်ဧကအတွက် ဓာတ်မြေဩဇာအသုံးပြုမှု		
	ဓာတ်မြေဩဇာ	အရေအတွက်	ကုန်ကျစရိတ် (ကျပ်)
	ရွှေတောင်	၁ အိတ်	၂၃,၀၀၀
	ပိုတက်ရှ်	၁ (သို့) ၂ အိတ်	၁၂,၅၀၀
	တီစူပါ	၁ (သို့) ၂ အိတ်	၁၂,၀၀၀
	စုစုပေါင်း ▶		၄၈,၅၀၀

ပိုးသတ်ဆေးတစ်ဧကအသုံးပြုခြင်း အတွက်ကုန်ကျစရိတ်	မိုးစပါးတစ်ဧကအတွက် ပိုးသတ်ဆေးအသုံးပြုမှု		
	ဓာတ်မြေဩဇာ	အရေအတွက်	ကုန်ကျစရိတ် (ကျပ်)
	ပေါင်းသတ်ဆေး	၅၀၀ စီစီ	၁၀,၀၀၀
	အခြား	၂၀၀ စီစီ	၇,၀၀၀
	စုစုပေါင်း ▶		၁၇,၀၀၀

ငွေပေးချေမှု (၁) လက်ငင်း (၂) အကြေး (ရိတ်သိမ်းချိန်တွင်ပေးရန်)

⁶⁵ U Khin Maung Hlaing, Director, Head of Department of Consumer Affairs (Ayeerwady Region)

❖ Analysis

- အားသာချက်များ
  - ပြည်တွင်း ဓာတ်မြေဩဇာထုတ်လုပ်ခြင်း နည်းပါးနေဆဲဖြစ်သည်။
  - မြန်မာနိုင်ငံတွင် စပါးကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့်စိုက်ပျိုးခြင်း
  - ဝယ်လိုအားကောင်းသည်။
- အားနည်းချက်များ
  - ရောင်းချသူများက အသေအချာညွှန်ကြားသော်လည်း လယ်သမားများမှ အဆင်ပြေသလို ပိုးသတ်ဆေးများကို သုံးနေကြသည်။
  - သဘာဝဓာတ်ငွေ့ရှားပါးခြင်း
  - ဈေးကွက်မရခြင်း
- ခြိမ်းခြောက်မှုများ
  - အစားထိုးနည်းပညာများပေါ်လာခြင်း
  - နိုင်ငံခြားတံဆိပ်များတင်သွင်းခြင်း
- အခွင့်အလမ်းများ
  - ဓာတ်မြေဩဇာစက်ရုံများတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံနိုင်ခြင်း
  - ကွန်ပေါင်းဓာတ်မြေဩဇာထုတ်လုပ်နိုင်ခြင်း

၃.၁၀ ဇီဝအော်ဂင်းနစ်ဓာတ်မြေဩဇာ

❖ အခြေခံအချက်အလက်များ

ဇီဝမြေဩဇာစက်ရုံ (ပန်းတနော်)⁶⁶

စက်ရုံတည်နေရာ	ပသွယ်၊ ရန်ကုန်-ပုသိမ်လမ်း၊ ပန်းတနော်မြို့နယ်
ဧရိယာအကျယ်အဝန်း	၃၀ ဧက
ကုန်ကြမ်း	၁ ကျွန်းမျော (၈၀% အသုံးပြုသည်)
	၂ ဖွဲ့ကြမ်း
	၃ ကောက်ရိုး
	၄ ပဲရိုး
	၅ စက်ဖွဲ့ပြာ
	သဘာဝကျွန်းမျောများကို ပသွယ်ချောင်းပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ဗိုလ်မြတ်ထွန်းတံတား ပတ်ဝန်းကျင်ဒေသမှရရှိသည်။ ကုန်ကြမ်းတစ်နှစ်ကို တန် ၁၅,၀၀၀ ခန့် သို့လောင်းသည်။
ကုန်ကြမ်းရရှိမှုခက်ခဲလာခြင်း	ကျွန်းမျောများ သယ်ဆောင်ရာတွင် အခက်အခဲရှိလာသည်။ ကောက်ရိုးကုန်ကြမ်းများလည်း ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်များကြောင့် ရှားပါးလာသည်။ ယခင် ၅ နှစ် အခြေအနေနှင့် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ပါက ကုန်ကြမ်းရရှိမှု နည်းပါးလာသည်။ ကုန်ကြမ်းတစ်မျိုးဖြစ်သော NP မှထုတ်ပေးသည့်ဘက်တီးရီးယားပိုးတစ်မျိုးကို ပြည်ပ မှမှာယူ၍ ပြည်တွင်းတွင်မွေးမြူသည်။
ထုတ်လုပ်မှုကြာချိန်	ကုန်ကြမ်းများကို ကုန်ချောအဆင့်ထိရောက်အောင် ရက်ပေါင်း ၉၀ အထိကြာသည်။
ထုတ်လုပ်မှုအဆင့်	ကုန်ကြမ်းများကိုစုပုံ၍ ကာဗွန်၊ နိုက်ထရိုဂျင်နှင့် အနုဇီဝ ပိုးမွှားများမွေးမြူပြီး ၂ လ ကြာသောအခါ ကုန်ကြမ်းများ ဆွေးမြေ့သွားပြီး သစ်ပင်များဖြင့် စမ်းသပ်သည်။ ထို့နောက် ဓါတ်မြေဩဇာကိုဆန်ခါချ၍အိတ်သွပ်ကာ ဈေးကွက်သို့ပို့ဆောင်သည်။
ကုန်ကြမ်းဈေးနှုန်း ကုန်ကြမ်းနှင့်ကုန်ချောအချိုး	တစ်တန်လျှင် ၂၀,၀၀၀ ကျပ်မှ ၃၀,၀၀၀ ကျပ်ကြား ကုန်ကြမ်း တစ်တန်လျှင် ၆၀% ကုန်ချောထွက်သည်။
ရောင်းဈေး	၅၀ ကီလိုဂရမ် တစ်အိတ်လျှင် ၁၂,၅၀၀ ကျပ် စက်ရုံတွင် လာရောက်ဝယ်ယူပါက တစ်အိတ်လျှင် ၆၀၀ ကျပ် ဈေးလျော့ပြီး ၁၁,၉၀၀ ကျပ်ဖြင့် ရောင်းသည်။
ထုတ်လုပ်မှုကုန်ကျစရိတ် အထွေထွေကုန်ကျစရိတ်	၅၀ ကီလိုဂရမ် တစ်အိတ်လျှင် ၄,၀၀၀ ကျပ် လုပ်သားလစာ၊ လျှပ်စစ်မီးသုံးစွဲခများမှာ တစ်လလျှင် သိန်း ၁၂၀ ခန့် ကုန်ကျသည်။
စက်ကိရိယာများ	ဩစတြေးလျနည်းပညာကို မလေးရှားနိုင်ငံမှ ဝယ်ယူသည်။ မလေးရှားမှ သင်တန်းဆရာများ လာရောက်သင်တန်းပို့ချသည်။
ထုတ်လုပ်မှုပမာဏ	မနက် ၈ နာရီမှ ညနေ ၅ နာရီထိ လည်ပတ်ပြီး တစ်လလျှင် တန် ၁,၀၀၀ ထုတ်လုပ်သည်။
ဝယ်လိုအား	အရေးအတွက်နည်းနေသော်လည်း ဝယ်လိုအားပိုကောင်းလာသည်။
ရောင်းချမှုလမ်းကြောင်း	ရန်ကုန်၊ ရွှေဘို၊ မကွေး၊ ပဲခူး၊ ရှမ်း၊ ကရင်၊ တနင်္သာရီ နှင့် ဧရာဝတီတိုင်း
အနာဂတ်အစီအစဉ်	ထုတ်ကုန်အသစ်များ ထပ်မံထုတ်လုပ်ရန် အစီအစဉ်များရှိသည်။

⁶⁶ U Than Wai, Factory Manager, Bio-Fertilizer Factory, Pathwe, Pantanaw Township. 09 7958 03891

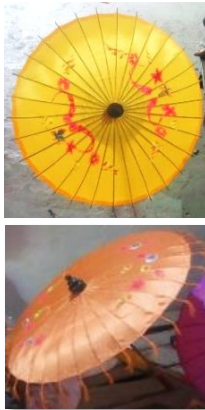
❖ Analysis

- အားသာချက်များ**
  - ဓာတုပစ္စည်းများအသုံးမပြုပါ။
  - ထုတ်လုပ်ရန်လွယ်ကူသည်။
  - သီးနှံအမျိုးမျိုးစိုက်ပျိုးရာတွင်အသုံးပြုနိုင်သည်။
- အားနည်းချက်များ**
  - မြေဆီအရည်အသွေးကိုပျက်စီးစေခြင်းမရှိ။
  - ဝင်ငွေနည်းမိသားစုများကိုသာရောင်းချရသဖြင့် အရောင်းပမာဏနည်းသည်။
  - အော်ဂင်းနစ်ဓာတ်မြေဩဇာအသုံးပြုသူအရေအတွက်နည်းသေးသည်။
  - ကုန်ကြမ်းရှားပါးသည်။
  - ဇီဝဓာတ်မြေဩဇာ၏အကျိုးတရားများကို မသိကြသေးသည့်အတွက် ဝယ်လိုအားနည်းသေးသည်။
- ခြိမ်းခြောက်မှုများ**
  - ဓာတုဓာတ်မြေ
- အခွင့်အလမ်းများ**
  - GAP လက်မှတ်ရစိုက်ခင်းများသို့ ဇီဝဓာတ်မြေဩဇာရောင်းချနိုင်သည်။
  - နိုင်ငံခြားသို့တင်ပို့နိုင်သည်။
  - ဇီဝဓာတ်မြေဩဇာစက်ရုံများထောင်နိုင်သည်။ (မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဇီဝဓာတ်မြေဩဇာစက်ရုံများနည်းပါးသေးသည်။)
  - ဇီဝပိုးသတ်ဆေးများထုတ်လုပ်နိုင်သည်။ (ဥပမာ၊ တမာမှ)

၃.၁၁ ရိုးရာဝါးပုသိမ်ထီး

❖ အခြေခံအချက်အလက်များ

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ပုသိမ်ထီးဟု လူသိများကြသည့် ရိုးရာဝါးထီး သည် ဝါးရိုး၊ ပန်းချီဒီဇိုင်းပုံစံများဖြင့် အလှချယ်ထားသည့်ပိတ်သားတို့ဖြင့် ပြုလုပ်ထားသည့် ရိုးရာထုတ်ကုန်တစ်ခုဖြစ်သည်။ ပုသိမ်ထီးကို နေသာသောရာသီတွင် အထူးသဖြင့် အမျိုးသမီးကလေးများက အလှဆောင်းကြသည်။ မြန်မာဗုဒ္ဓဘာသာဘုန်းတော်ကြီးများ၊ သီလရှင်များအတွက် သီးသန့်ထုတ်လုပ်သော ဝါးထီးများလည်းရှိသည်။ ဘုန်းတော်ကြီးများဆောင်းသောထီးများကို မိုးရာသီတွင်လည်း အသုံးပြုကြသည်။

“ရွှေစာပုသိမ်ထီးလုပ်ငန်း” သည် အော်ဂင်းနစ်ပစ္စည်းများကိုသာ အသုံးပြုထားသည့်အတွက် ဆုရခွဲဖူးသည်။ ဝါးကို ကင်မွန်းအရည်တွင်နစ်ထားခြင်းအားဖြင့် တာရှည်ခံအောင်ပြုလုပ်သည်။

နှစ်စဉ်ပုသိမ်ထီးထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့်ပြည်ပသို့တင်ပို့ခြင်း⁶⁷

ထုတ်လုပ်မှုပမာဏ	ထီးဆိုဒ်မျိုးစုံကို တစ်နှစ်လျှင် ထီးအလက် ၁၀,၀၀၀
ပြည်ပသို့ကုန်ပမာဏ	ကမ်းခြေတွင် အသုံးပြုရန် ထီးအလက် ၁,၀၀၀
ဈေးနှုန်း	အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၅၅-၈၅
တင်ပို့သည့်နိုင်ငံ	ဂျာမနီ
အစမ်းတင်ပို့သည့်နိုင်ငံများ	အင်္ဂလန်၊ ပြင်သစ်

ပုသိမ်ထီးအရောင်းလမ်းကြောင်းများ⁶⁸

၁	ရောင်းချခြင်း	ချောင်းသာနှင့် ငွေဆောင်ကမ်းခြေသို့ လာရောက်သူများ
၂		ပြည်ပနိုင်ငံများသို့သွားတော့မည့် မြန်မာလူမျိုးများ
၃		ရန်ကုန်၊ မန္တလေး၊ တောင်ကြီး၊ ပုဂံ/ညောင်ဦးတို့မှသီးသန့်အမှာစာများပေးပို့ခြင်း
၄		ပြည်ပနိုင်ငံများသို့ တင်ပို့ခြင်း
၅		သံရုံးများ

ပုသိမ်ထီးများသည် ဝါး၊ သစ်၊ ပိတ်စများကို လက်မှုပညာဖြင့် ပြုလုပ်ခြင်းဖြစ်သည်။ အာရှနိုင်ငံများထက် ဥရောပနိုင်ငံများက ပုသိမ်ထီးအရွက်ပေါ်တွင် ကနတ်ပုံဖော်၍ ဆေးခြယ်ထားခြင်းကို ပိုကြိုက်နှစ်သက်သည်။

⁶⁷ U Ne Wynn Soe, Officer-in-Charge, Ayeyar Trade Centre, Myanmar Trade Promotion Organization, Ministry of Commerce
⁶⁸ The Commerce Journal, June 18, 2018

ပုသိမ်ထီးလက်လီဈေးနှုန်းများ

ပုသိမ်ထီးအရှည်	ပုသိမ်ထီး ၁ ရောင်းဈေးနှုန်း	ပုသိမ်ထီးအရှည်	ပုသိမ်ထီး ၁ ရောင်းဈေးနှုန်း
အသေး		အကြီး	
၄ လက်မ	၂,၀၀၀	၃ ပေ	—
၈ လက်မ	၃,၀၀၀	၄ ပေ	—
၁၀.၅ လက်မ	၃,၅၀၀	၅ ပေ	—
၁၄ လက်မ	၄,၅၀၀		

ဖွား ၃၇၊

❖ ကောက်ယူအချက်အလက်များ⁶⁹

ရွှေစာပုသိမ်ထီးလုပ်ငန်းသည် တစ်ခါက ထိုင်းနိုင်ငံ ချန်မိုင်တွင် အစုစပ်စက်ရုံထောင်ရန် ထိုင်းလုပ်ငန်းရှင်များ၏ ကမ်းလှမ်းမှုကိုခံခဲ့ရဖူးသည်။ သို့သော်လည်း ကမ်းလှမ်းချက်ကို ငြင်းပယ်လိုက်သည်။ အကြောင်းမှာ လုပ်ငန်းပိုင်ရှင်က မြန်မာ့ရိုးရာလက်မှုပညာတစ်ရပ်ကို ထိန်းသိမ်းချင်၍ ဖြစ်သည်။ တရုတ်နိုင်ငံနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံတို့တွင် အလားတူဝါးထီးလုပ်ငန်းများရှိကြသော်လည်း မြန်မာပုသိမ်ထီးမှာ တစ်မူထူးခြားသည်။

ထုတ်လုပ်သူဦးရေ	၁၀ ဦး (ပုသိမ်တွင်)		
ကုန်ကြမ်းရရှိမှု	ဝါး ► လွန်ခဲ့သော ၅ နှစ်ခန့်က လိုသလောက်ရနိုင်သော်လည်း ယခုအခါ ၆၀% သာ ရရှိသည်။ နောင် ၅ နှစ်တွင် ဝါးတောများ လျော့နည်းလာမည်။ သစ် ► လွန်ခဲ့သော ၅ နှစ်နှင့် နိုင်းယှဉ်ကြည့်ပါက ၄၀% ခန့်သာ ရရှိတော့သည်။ ထီးရွက် ► ပခုက္ကူမြို့အနီးရှိ ရက်ကန်းလုပ်ငန်းမှရရှိသည်။ ကော် ► တည်သီးကိုအရည်ကျိုပြီး ကော်လုပ်သည်		
ကုန်ကြမ်းဈေးနှုန်း	ကုန်ကြမ်း	ကုန်ကြမ်းဈေးနှုန်း	ကုန်ကြမ်း
	ဝါး		ဝါး
	သစ်သား		သစ်သား
			ထီးရွက်
ထုတ်လုပ်မှု စရိတ်	၂,၀၀၀ ကျပ်၊ ၃,၀၀၀ ကျပ်၊ ၃,၅၀၀ ကျပ်		
ကုန်ချောဈေးနှုန်း	အရွယ်အစား		ကုန်ချောဈေးနှုန်း
	၄ လက်မ		
	၂၀ လက်မ		
အလုပ်သမား	ကျွမ်းကျင်လုပ်သားများ ရှားပါးနေသည်။ မကျွမ်းကျင်သောလုပ်သားများ လိုအပ်သလို ရရှိနိုင်သည်။		
လုပ်အားခ	ထီးတစ်ချောင်းလျှင် ၁,၀၀၀ (အသေး သို့မဟုတ် အကြီး)		
နည်းပညာ	လက်မှုပညာပစ္စည်းဖြစ်သည့်အတွက် နည်းပညာများမလိုအပ်ပါ။		
ရောင်းလိုအားနှင့် ဝယ်လိုအား	အထက်မြန်မာပြည်မှ ဝယ်လိုအားများပြီး ပုသိမ်တွင် လုံလောက်စွာ မထုတ်လုပ်နိုင်ပါ။ ပြည်ပတင်ပို့မှုတွင် နည်းနေဆဲဖြစ်သည်။		
လုပ်ငန်းအရွယ်အစား	အိမ်တွင်းစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းဖြစ်သည်။		
ဒီဇိုင်း	ဒီဇိုင်းများအား ကွန်ပျူတာဖြင့် ရေးဆွဲပြီး ထီးရွက်ပေါ်တွင် လက်ဖြင့်ရေးဆွဲသည်။		
သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှု	ဤလုပ်ငန်းသည် သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အပေါ် အကျိုးသက်ရောက်မှုမရှိပါ။		
ဝါးစိုက်ပျိုးမှု	ပုသိမ်ထီးထုတ်လုပ်ရေးအသင်းမှ ဝါးစိုက်ပျိုးဖြစ်ထွန်းရန်အတွက် တိုင်းအစိုးရသို့ တင်ပြထားသည်။		
လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုကုန်ကျစရိတ်	ကျပ်သန်း ၁၀၀		
လုပ်ငန်းစတင်နိုင်ရန် လိုအပ်ငွေ	ကျပ်သန်း ၂၀		
ဈေးကွက်အလားအလာ	ပြည်တွင်းနှင့် ပြည်ပနှစ်ခုစလုံးဈေးကွက်ရှိသည်။ ပြည်တွင်းဈေးကွက်တွင်ထီးအလက် ၃၀၀ မှ ၄၀၀ ထိ သီတင်းကျွတ်မိးထွန်းပွဲတော်ဖြစ်သော အောက်တိုဘာလနှင့် တန်ဆောင်တိုင်ပွဲတော်ဖြစ်သော နိုဝင်ဘာလများတွင် မှာယူကြသည်။ ပြည်ပဝယ်ယူမှုများမှ ထီးအလက်ပေါင်း ၁၀,၀၀၀ ကျော် မှာယူကြသော်လည်း ပြည်တွင်း ထုတ်လုပ်သူများမှစုပေါင်း၍ ထုတ်လုပ်လျှင်နှောင်မှ မှာယူသည့်အရေအတွက်ကို မပြည့်မီသေးပါ။ အာရှဈေးကွက်တွင် အမြင်ဖြစ်လာသည်။ မြန်မာထုတ်လုပ်သူများမှ ပြည်ပဈေးကွက်ပို့ရန်ရည်မှန်းသည်။ ရွှေစာပုသိမ်ထီးများကို ဘန်ကောက်နှင့်ကူမင်းမြို့များသို့ တင်ပို့ရန် စီစဉ်လျက် ရှိသည်။		
လက်ရှိပြည်ပမှ ဝယ်ယူမှုများ	ဂျာမနီ၊ ပြင်သစ်၊ အီတလီ နှင့် အင်္ဂလန် ပြည်တွင်းမှ အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၆၀ နှင့် ရောင်းချပြီး ပြည်ပတွင် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၃၅၀ ကျော် ပြန်လည်ရောင်းချသည်။		

⁶⁹ U Min Naing, Shwe Sar Pathein Parasol Production, No 653, Tawya Kyaung Street, Pathen. 09 9615 65166
77

❖ သုံးသပ်ချက်

- အားသာချက်များ**
  - ဝယ်လိုအားကြီးမားစွာရှိသည်။
  - လုပ်အားခများသက်သာသည်။
- အားနည်းချက်များ**
  - ပို့ဆောင်ရေးခက်ခဲသည်။
  - လေကြောင်းပို့ဆောင်ခဈေးကြီးသည်
  - ထုတ်လုပ်မှုနည်းပညာလိုအပ်သည်။
  - ဝါးကုန်ကြမ်းရှားပါးသည်။
  - ဈေးကွက်ပေါက်မြောက်ရန်လိုအပ်သည်။
- မြိမ်မြောက်မှုများ**
  - ဆိုးရွားသောရာသီဥတု
  - ဝါးစိုက်ခင်းအသစ်များမပျိုးထောင်ပါက လက်ရှိဝါးတောများပြုန်းတီးသွားနိုင်သည်။
- အခွင့်အလမ်းများ**
  - ထုတ်လုပ်မှုပမာဏကို မြှင့်တင်နိုင်
  - ဝါးစိုက်ခင်းများ၊ သစ်စိုက်ခင်းများကို စီးပွားဖြစ်ထုတ်လုပ်နိုင်သည်။

၃.၁၂ ပုသိမ်ဟာလဝါ

❖ အခြေခံအချက်အလက်များ

ဟာလဝါသည် ရိုးရာအစားအစာတစ်ခုဖြစ်ပြီး ၎င်းအားထုတ်လုပ်သည့် ပုသိမ်မြို့အားအစွဲပြု၍ “ပုသိမ်ဟာလဝါ” ဟု လူသိများကြသည်။ ဟာလဝါသည် စေးကပ်သော်လည်း ချိုစိမ့်သောအရသာရှိသည်။ လက်ရှိအချိန်တွင် ပြည်တွင်းတွင်သာ ဖြန့်ချိလျက်ရှိပြီး ခေတ်မီသောထုတ်ပိုးမှုပုံစံဖြင့် နိုင်ငံအများအပြားသို့ တင်ပို့နိုင်ရန် အလားအလာရှိသည်။

❖ အခြေခံအချက်အလက်များ⁷⁰

ပါဝင်ပစ္စည်းများ	သကြား															
	အုန်းနို့															
	ဆန်နှင့်ကောက်ညှင်းမုန့်သက်															
	မြေပဲဆီ															
	ထောက်ပတ်ဆီ															
ဟာလဝါထုတ်လုပ်သူ	၁၀ ဦးနှင့်အထက်															
ကုန်ကြမ်းရရှိနိုင်မှု	<p>အုန်း ▶ အုန်းသီးအဝယ်ခိုင်မှတစ်ဆင့် ဝယ်ယူသည်။ ချောင်းသာနှင့် ငွေဆောင်ကမ်းခြေများမှအဓိက ထားဝယ်ယူသည်။</p> <p>ကောက်ညှင်းဆန် ▶ ပုသိမ်တွင် ဝယ်ယူရရှိသည်။</p> <p>ပေါဆန်း ▶ ဝယ်ယူရလွယ်ကူသည်။</p> <p>သကြား ▶ ရန်ကုန်မှယူသည်။ (ထိုင်းနိုင်ငံထုတ် သကြားအဖြူအသန့် ကိုသုံးသည်)</p> <p>နှမ်းနက် ▶ ရှားပါးသဖြင့် ကုန်သည်များထံမှ ဝယ်ယူပြီး လှောင်ထား ရသည်။</p> <p>မြေပဲဆီ ▶ ငွေသင်္ဃန်းပဲဆီသန့်ကိုဝယ်ယူရရှိသည်။</p> <p>ထောက်ပတ်ဆီ ▶ ရန်ကုန် မိုးချယ်ရီထောက်ပတ်ဆီထုတ်လုပ်မှု ရရှိသည်။</p>															
ကုန်ကြမ်းဈေးနှုန်း	<table border="1"> <thead> <tr> <th>ကုန်ကြမ်း</th> <th>ဝယ်ယူသည့် ဈေးနှုန်း (ကျပ်)</th> <th>မှတ်ချက်</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>အုန်းသီး</td> <td>၄၅၀ - ၆၀၀</td> <td>အခွံခွာပြီးအုန်းသီး ၁ လုံး</td> </tr> <tr> <td>ကောက်ညှင်းဆန်</td> <td>၃၅,၀၀၀ - ၄၀,၀၀၀</td> <td>၁ အိတ် (နွေရာသီ)</td> </tr> <tr> <td>နှမ်းနက်</td> <td>၄,၅၀၀ - ၈,၀၀၀</td> <td>၁ ပြည်⁷¹</td> </tr> <tr> <td>မြေပဲဆီ</td> <td>၅,၆၀၀ - ၇,၀၀၀</td> <td>၁ ပုံး (၁ ပိဿာ)</td> </tr> </tbody> </table>	ကုန်ကြမ်း	ဝယ်ယူသည့် ဈေးနှုန်း (ကျပ်)	မှတ်ချက်	အုန်းသီး	၄၅၀ - ၆၀၀	အခွံခွာပြီးအုန်းသီး ၁ လုံး	ကောက်ညှင်းဆန်	၃၅,၀၀၀ - ၄၀,၀၀၀	၁ အိတ် (နွေရာသီ)	နှမ်းနက်	၄,၅၀၀ - ၈,၀၀၀	၁ ပြည် ⁷¹	မြေပဲဆီ	၅,၆၀၀ - ၇,၀၀၀	၁ ပုံး (၁ ပိဿာ)
	ကုန်ကြမ်း	ဝယ်ယူသည့် ဈေးနှုန်း (ကျပ်)	မှတ်ချက်													
	အုန်းသီး	၄၅၀ - ၆၀၀	အခွံခွာပြီးအုန်းသီး ၁ လုံး													
	ကောက်ညှင်းဆန်	၃၅,၀၀၀ - ၄၀,၀၀၀	၁ အိတ် (နွေရာသီ)													
	နှမ်းနက်	၄,၅၀၀ - ၈,၀၀၀	၁ ပြည် ⁷¹													
မြေပဲဆီ	၅,၆၀၀ - ၇,၀၀၀	၁ ပုံး (၁ ပိဿာ)														
ပြုလုပ်နည်း	လက်တစ်ပိုင်း၊ စက်တစ်ပိုင်း															
ဈေးကွက်	ပြည်တွင်း၌ ပွင့်လင်းရာသီတွင် ရောင်းကောင်းသည်။ ပြည်ပတင်ပို့မှုအတွက် မရှိသေးပါ။															
ပစ္စည်းကြာရှည်ခံနိုင်မှုသက်တမ်း	ပစ္စည်းကြာရှည်ခံနိုင်ရန် နည်းပညာလိုအပ်နေသေးသည်။ သက်တမ်း ▶ ဟာလဝါအစုံ ၇ ရက်															

⁷⁰ U Ne Lin Aung, Shwe Myinbyan Halawa Production, No 49 (B), Merchant Street, Patheingyi. 09 9620 1077

⁷¹ Pyi is a volume measuring unit. 8 tin-fuls = 1 pyi; 16 pyi's = 1 basket.

	ဟာလဝါအခြောက် ၂၀ ရက်
ထုတ်ပိုးမှု	ဟာလဝါအစို ▶ ပလတ်စတစ်ကော်ဘူးများဖြင့် ထည့်သွင်းသည်။ ဟာလဝါအခြောက် ▶ ပလတ်စတစ်အိတ်များဖြင့် ထည့်သွင်းသည်။

❖ သုံးသပ်ချက်

- အားသာချက်များ**
  - ဓာတုပစ္စည်းများ
  - ပါဝင်ပစ္စည်းများအားလွယ်ကူစွာရရှိနိုင်သည်။
- အားနည်းချက်များ**
  - တာရှည်ခံနည်းပညာလိုအပ်သည်။
  - ခေတ်မီသောထုတ်ပိုးမှုလိုအပ်သည်။
- ခြိမ်းခြောက်မှုများ**
  - ရာသီဥတုဆိုးဝါးပါက ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းဈေးများတက်သွားနိုင်သည်။
  - အုန်းစိုက်ခင်းများကို အိမ်ရာများဆောက်သည့် ဟိုတယ်လုပ်ငန်းများလုပ်သည့် လုပ်ငန်းရှင်ကြီးများသို့ ရောင်းချကြသဖြင့် အုန်းသီးကုန်ကြမ်းပြတ်လပ်သွားနိုင်သည်။
- အခွင့်အလမ်းများ**
  - ဤရိုးရာမုန့်သည် အရသာရှိသောမုန့်ဖြစ်၍ ခေတ်မီထုတ်ပိုးမှုဖြင့် နိုင်ငံခြားဈေးကွက်များသို့ တင်ပို့နိုင်သည်။

၃.၁၃ မြန်မာ့ကြက်အူချောင်း၊ ဝက်အူချောင်း

❖ အခြေခံအချက်အလက်များ⁷²

ကြက်၊ ဝက်အူချောင်းလုပ်ငန်းရှင်များ	ပုသိမ်မြို့တွင် ၃ - ၄ ဦး		
အသေးစားလုပ်ငန်းရှင်များ	၁၀ ဦး (ပုသိမ်မြို့)		
ပါဝင်သောပစ္စည်းများ	အသား၊ ဆိတ်အူ၊ ဆား၊ အချိုမှုန့်		
ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများရရှိနိုင်မှု	အလွယ်တကူရရှိနိုင်ပါသည်။ (ပုသိမ်မြို့အသားအဝယ်ဒိုင်များမှဝယ်ယူသည်။)		
ကုန်ကြမ်းဈေးနှုန်း	ကုန်ကြမ်း	၁ ပိဿာနှုန်း (ကျပ်)	မှတ်ချက်
	ဝက်သား	၁၀,၀၀၀	
	ကြက်သား	၇,၀၀၀	
	ဆိတ်အူ၊ ဝက်အူ	၉,၀၀၀ - ၁၂,၀၀၀	တစ်ခွေ
ရောင်းဈေး	အမျိုးအမည်	၁ ပိဿာနှုန်း (ကျပ်)	မှတ်ချက်
	ဝက်အူချောင်း	၂၅,၀၀၀	နွေရာသီ
	ကြက်အူချောင်း	၂၀,၀၀၀	နွေရာသီ
	ဝက်အူချောင်း	၂၂,၀၀၀	မိုးရာသီ
ကြက်အူချောင်း	၁၇,၀၀၀	မိုးရာသီ	
စက်အသုံးပြုမှု	ရန်ကုန်မှဝယ်ယူသော တရုတ်စက်များဖြင့် အသားခုတ်၊ အသားကြိတ်၊ အသားသွပ်၊ အသားကင် ပြုလုပ်သည်။ စက်ပြင်ခြင်းကို AMI ကုမ္ပဏီမှ ပြုလုပ်ပေးသည်။ ⁷³		
နည်းပညာလိုအပ်မှု	လက်ရှိတွင် အသားကို အူချောင်းထဲသွပ်ပြီး ကြိုးချည်ခြင်းကို လက်ဖြင့်ပြုလုပ်သည်။ စက်ဖြင့်ချည်၍ရသည့်နည်းပညာ လိုအပ်နေသည်။		
အလုပ်သမားခ	တစ်လလျှင် ၁၀၀,၀၀၀ ကျပ် - ၁၅၀,၀၀၀ ကျပ်		
သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အသိ	လျှပ်စစ်မီးကိုသာ အသုံးပြုသည်။		
လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုစရိတ်	တစ်နှစ်လျှင် ကျပ် ၂ သန်း		
ထုတ်ပိုးမှု	ပြည်ပတင်ပို့ရန်အဆင့်အထိရောက်ရန် နည်းပညာလိုအပ်နေသေးသည်။		
ရောင်းလိုအားနှင့် ဝယ်လိုအား	လက်ရှိထုတ်ပိုးမှုပုံစံမှာ အူချောင်းများကို ပလတ်စတစ်အိတ်များဖြင့် သွင်းပြီးနောက် ပလတ်စတစ်ဘူးအပါးများတွင် ပြန်ထည့်သည်။		
	ညီမျှသည်။		

❖ သုံးသပ်ချက်

- အားသာချက်များ**
  - ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းများအား လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်။
  - ရှုပ်ထွေးသောစက်များလိုအပ်ပါ။
  - ပွင့်လင်းရာသီတွင်ရောင်းအားကောင်းသည်။ (ဖေဖော်ဝါရီ - မတ်)
- အားနည်းချက်များ**
  - အူချောင်းများကြိုးချည်သည့်စက်ကိရိယာလိုအပ်သည်။

⁷² U Nyi Nyi Min, New Zee Bein Sausage Production, Taungbaw Street, Pathein. 09 4224 67689
⁷³ AMI Co U Nyein Lwin, Mechanical Services

ခြိမ်းခြောက်မှုများ

အခွင့်အလမ်းများ

- ခေတ်မီထုတ်ပိုးမှုနည်းပညာလိုအပ်
- တာရှည်ခံထားနိုင်သည့်နည်းပညာလိုအပ်
- မြန်မာ့ဝက်အူချောင်းများအရသာကို ကမ္ဘာ့ကသိအောင်မလုပ်နိုင်သေး
- တခြားနိုင်ငံများတွင်လည်း အူချောင်းများထုတ်လုပ်သဖြင့် နိုင်ငံတကာဈေးကွက်တွင် ယှဉ်ပြိုင်မှုများနိုင်သည်။ (သို့သော်မြန်မာ့ဝက်အူချောင်းအရသာသည် နိုင်ငံတကာ အူချောင်းအရသာနှင့်မတူပါ။)
- လူဦးရေ ၅၁ သန်းရှိသော မြန်မာနိုင်ငံသည် ကြီးမားသောဈေးကွက်ကြီးတစ်ခုဖြစ်ပါသည်။
- အူချောင်းများကို အခြားအစားအစာများ ဥပမာ၊ ခေါက်ဆွဲကျော် တွင် ထည့်သွင်းစားသုံးကြပါသည်။
- ရိုးရာအူချောင်းများအပြင် ဝက်ပေါင်ခြောက်၊ စိပီအူချောင်း စသည့်အစားအစာများကိုလည်း ထုတ်လုပ်နိုင်ပါသည်။

၃.၁၄ စည်သွပ်ဘူးလုပ်ငန်း

ထုတ်ပိုးမှုနည်းပညာ

ခေတ်မီထုတ်ပိုးမှုနည်းပညာသည် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ တဖြည်းဖြည်းဝင်ရောက်လာနေပြီးဖြစ်ပါသည်။ သို့သော်လည်း တချို့သောထုတ်ကုန်များကို စက္ကူ၊ ပလတ်စတစ်တို့ဖြင့်သာ ထုတ်ပိုးနေကြဆဲဖြစ်ပါသည်။ တစ်ဘက်တွင်လည်း ခေတ်မီထုတ်ပိုးမှုကို အသုံးပြုခြင်း၊ မချခြင်းမှာ သက်ဆိုင်ရာဈေးကွက်အပေါ်တွင်လည်း မူတည်နေသေးသည်။ မြန်မာ့သမားရိုးကျဈေးများတွင် ပလတ်စတစ်အိတ်များကိုသာ အလွယ်တကူအသုံးပြုနေကြဆဲဖြစ်ပါသည်။

ရေလုပ်ငန်းထွက်ပစ္စည်းများအားထုတ်ပိုးမှု

ထွက်ကုန်	ထုတ်လုပ်မှုပုံစံ	သမားရိုးကျထုတ်ပိုးမှု	အညွှန်းစာ	ခေတ်မီထုတ်ပိုးမှု
ငါးခြောက်	အကောင်လိုက်	ပလတ်စတစ်အိတ်	စက္ကူ	မရှိသေး
ငါးခြောက်	အပိုင်းလိုက်	ပလတ်စတစ်ဘူး	စက္ကူ	မရှိသေး
ငါးပိ	အနှစ်	ပလတ်စတစ်ဘူး	စက္ကူ	မရှိသေး
ငံပြာရည်	အရည်	ပလတ်စတစ်ပုလင်း	သာမန်	မရှိသေး
ပုစွန်ခြောက်	—	ပလတ်စတစ်အိတ်	သာမန်	မရှိသေး

စည်သွပ်အစားအစာများ

မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကုမ္ပဏီကြီးများက ပြုပြင်ထုတ်လုပ်ထားသည့်ငါး၊ အသားတို့ကို ခဲမဖြူဘူးများ ဖြင့်ထုတ်လုပ်ကြသော်လည်း တိုင်းဒေသကြီးအတွင်းတွင် စည်သွပ်ဘူးဖြင့် ထုတ်လုပ်ခြင်းမှာ မတွင်ကျယ်သေးပါ။

❖ သုံးသပ်မှု

- အားသာချက်များ**
  - စည်သွပ်မည့်အစားအစာများအား စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်းတို့မှ ရရှိနိုင်ပါသည်။
  - ငါး၊ ပုစွန်မွေးမြူရေးကို တိုးချဲ့လုပ်ကိုင်မည်ဆိုပါက ရေထွက်အစားအစာများ များစွာ ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။
- အားနည်းချက်များ**
  - အရည်အသွေးကောင်းသော စည်သွပ်အစားအစာများလိုအပ်ပါသည်။
  - ပြည်တွင်းအသိအမှတ်ပြုလက်မှတ်များလိုအပ်ပါသည်။
- ခြိမ်းခြောက်မှုများ**
  - ရေထွက်ပစ္စည်းများ တစ်စတစ်စနည်းပါးလာပြီဖြစ်ပါသည်။ (ငါး၊ ပုစွန်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများလိုအပ်လာပြီဖြစ်ပါသည်။)
  - နိုင်ငံခြားမှအစားထိုးစည်သွပ်အစားအစာများဝင်ရောက်လာမှု
- အခွင့်အလမ်းများ**
  - ပို့ကုန်ဈေးကွက်ရှိခြင်း
  - ခေတ်မီလက်လီဈေးများ (စူပါမားကတ်များ) သို့တင်သွင်းနိုင်သည်။

၃.၁၅ ကပ်စေးနဲထုတ်လုပ်ခြင်း

❖ အခြေခံအချက်အလက်များ

ကပ်စေးနဲလုပ်ငန်း

ကပ်စေးနဲသည် ချို၍စေးသောအရည်ဖြစ်ပြီး မုန့်များနှင့်သစ်သီးယိုစုံလုပ်ငန်းများတွင် အရသာပေါင်းဖြည့်ရန်အသုံးပြုသည့် ကုန်ကြမ်းတစ်မျိုးဖြစ်သည်။

ကပ်စေးနဲထုတ်လုပ်သူ	မြောင်းမြတွင် ၆ ဦးရှိပြီး၊ ငသိုင်းချောင်း၊ ဓနဖြူနှင့် ရေကြည်မြို့နယ်များတွင်လည်း ထုတ်လုပ်သည်။
ကုန်ကြမ်းထုတ်လုပ်မှုစရိတ်	အရည်အသွေးကောင်းသောဆန်ကွဲကို ဝယ်ယူပြီး သိုလှောင်ထားရသည်။ မဖြေပါ။
လိုအပ်ချက်	ခေတ်မီနည်းပညာလိုအပ်သည်။ ထုတ်ပိုးမှုနည်းပညာ
ပြည်ပတင်ပို့မှု	တရုတ်နိုင်ငံသို့ ကွန်တင်နာတစ်လုံးစာ တစ်ကြိမ်သာ တင်ပို့ဖူးသည်။
ထုတ်လုပ်မှုနည်းလမ်း	အရက်ထုတ်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းနှင့်တူသည်။
လုပ်အားခ	တစ်နေ့လျှင် ကျပ် ၅,၀၀၀ — ကျပ် ၇,၀၀၀
ထုတ်လုပ်မှု	တစ်ရက်လျှင် ၄,၈၀၀ ပိဿာ (၇,၈၂၄ ကီလိုဂရမ်)
ရန်ကုန်သို့ သယ်ယူပို့ဆောင်သည့်ပမာဏ	ရန်ကုန်သို့ တစ်ကြိမ်ပို့ဆောင်သည့်ပမာဏ = ၆,၄၀၀ ပိဿာ (၁၀,၄၃၀ ကီလိုဂရမ်) ရန်ကုန်သို့ တစ်ပတ်လျှင် ၅ ကြိမ်ပို့ဆောင်သည့်ပမာဏ = ၃၂,၀၀၀ ပိဿာ (၅၂,၁၆၀ ကီလိုဂရမ်)
ထုတ်လုပ်မှု	၁၆ ပိဿာနှင့် ၃၂ ပိဿာဝင် ပလတ်စတစ် ဆီပုံးအဟောင်းများဖြင့် အသုံးပြုသည်။
လုပ်ငန်းအခြေအနေ	ပြည်တွင်းမုန့်လုပ်ငန်း၊ ယိုစုံလုပ်ငန်းများ ကျဆင်းနေသောကြောင့် ဝယ်လိုအားကျဆင်းလာပါသည်။
ဈေးကွက်များ	ရန်ကုန် ဘုရင့်နောင်ကုန်စည်ဒိုင်နှင့် မန္တလေး
သယ်ယူပို့ဆောင်မှုပုံစံ	ကုန်းလမ်း
အနာဂတ်အစီအစဉ်	မရှိပါ။ စက်ရုံတစ်ရုံတည်ဆောက်ပါက အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၁ သန်းခန့် လိုအပ်သည်။

❖ သုံးသပ်ချက်

အားသာချက်များ

- ကန်ကြမ်းပစ္စည်း (ဆန်ကွဲ) ကိုလွယ်ကူစွာရရှိနိုင်သည်။
- ထုတ်လုပ်မှုဖြစ်စဉ်မှာ ရှုပ်ထွေးမှုမရှိပါ။
- ထွက်ကုန်အားသန့်စင်မှု မလုပ်နိုင်သေးပါ။

အားနည်းချက်များ

- မုန့်လုပ်ငန်းဖြစ်၍ ဈေးကွက်မှာ သေးငယ်သေးသည်။

ခြိမ်းခြောက်မှုများ

- (တရုတ်မှ) အစားထိုးကုန်ပစ္စည်းဝင်ရောက်လာမှု

အခွင့်အလမ်းများ

- အချို့ရည်ထုတ်လုပ်မှုကိုပါတိုးချဲ့လုပ်နိုင်ပါက ကပ်စေးနဲထုတ်လုပ်မှုကို တိုးမြှင့်ထုတ်လုပ်နိုင်သည်။
- နိုင်ငံခြားတင်ပို့နိုင်သည့်အခွင့်အလမ်း (pancake ထုတ်လုပ်ရာတွင်အသုံးပြုနိုင်သည်။)

၃.၁၆ အုန်းဆံကြိုးထုတ်လုပ်မှု

❖ အခြေခံအချက်အလက်များ

အုန်းဆံကြိုးထုတ်လုပ်မှု⁷⁴

ပုသိမ်နယ်မြေတွင် (စက် ၁၀ စက်မှ ၁၅ စက်အထိ အသုံးပြုသော) အုန်းဆံကြိုးထုတ်လုပ်သူ ၂ ဦးရှိပြီး (အလတ်စား စက် ၅ စက်မှ ၈ စက်အထိအသုံးပြုသော) ထုတ်လုပ်သူ ၅၀ ဦးရှိသည်။

ကုန်ကြမ်း	အခြားနေရာများသို့ကားဖြင့်သွား၍ အုန်းခွံများဝယ်ယူခြင်းရှိသလို အုန်းသီးထွက်ရှိသည့်ဒေသများမှလာရောက်ရောင်းချသူများမှလည်း ဝယ်ယူသည်။ အုန်းချည်မျှင်ဝယ်ယူရရှိသည့်ဒေသများ ▶ မြင်းကဆိပ်၊ မြောင်းမြမြို့နယ်နှင့် ပုသိမ်မြို့နယ်များ အုန်းချည်မျှင်လာရောက်ရောင်းချသည့်ဒေသများ ▶ ချောင်းသာ၊ ငွေဆောင်၊ သဇင်၊ မော်လမြိုင်ကျွန်း၊ ဘိုကလေးမြို့နယ်တို့မှ သင်္ဘောများ (မော်တော်များ) ဖြင့်လာရောက် ရောင်းချသည်။
ကုန်ကြမ်းရရှိနိုင်မှု	ကုန်ကြမ်းကို မိုးရာသီထက် နွေရာသီတွင် ပိုရရှိသည်။

⁷⁴ U Hla Aye, coir rope producer, Tegygone Ward, Pathein Township. 09 856 9040

	နွေရာသီ ▶ Light truck တစ်စီးလျှင် အုန်းခွံ ၁,၂၀၀ တင်ဆောင်နိုင်သည်။ မိုးရာသီ ▶ Light truck တစ်စီးလျှင် အုန်းခွံ ၇၀၀ — ၈၀၀ တင်ဆောင်နိုင်သည်။ အရည်အသွေး ▶ ပင်လယ်အုန်းသည် ရေချိုအုန်းထက် အမျှင်ကြမ်းသည်။
ရောင်းလိုအားနှင့် ဝယ်လိုအား	ရောင်းလိုအားထက် ဝယ်လိုအားက ပိုများသည်။
အုန်းဆံကြီးအသုံးပြုသည့်စက်ရုံများ	ရွှေကျင်လုပ်ငန်း၊ ယင်းလိပ်လုပ်ငန်း၊ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း
ကုန်ကြမ်းဝယ်ယူသည့်ဈေးနှုန်း	အုန်းသီးခွံတစ်ခုလျှင် ၁၂ ကျပ် (ကားဖြင့်ဝယ်ပါက) အုန်းသီးခွံတစ်ခုလျှင် ၂၈ ကျပ် (အုန်းဆံကြီးထုတ်လုပ်သည့်နေရာတွင် ဝယ်ယူပါ)
ကုန်ကြမ်းသုံးစွဲမှုပမာဏ	အုန်းချည်မျှင် အလုံးရေ ၂,၀၀၀ မှ ၂,၅၀၀၀
စက်များ	၁၀ လုံး
ထွက်ရှိမှု	စက် ၁ လုံး တစ်ရက်လျှင် ၂၀ ပိဿာ စက် ၁၀ လုံး တစ်ရက်လျှင် ၁၈၀ ပိဿာ
ရောင်းဈေး	၃ ပိဿာလျှင် ကျပ် ၄,၀၀၀ (၅ ကီလိုဂရမ်)
ဈေးကွက်	ရန်ကုန်၊ မန္တလေး၊ လားရှိုးနှင့် ပဲခူး (အထူးသဖြင့် ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းသုံးဆိုင်များ)
အခြားထွက်ကုန်များ	ခြေသုတ်ကော်ဇော၊ ခြင်ဆေး
အလုပ်သမား	၂၀
လုပ်အားခ	တစ်ရက်လျှင် ၄,၀၀၀ ကျပ် — ၆,၀၀၀ ကျပ်
အရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်	၅၀၀,၀၀၀ ကျပ်

❖ သုံးသပ်ချက်

အားသာချက်များ

- အုန်းချည်မျှင်မှ ကုန်ပစ္စည်းအမျိုးမျိုးထုတ်လုပ်နိုင်သည်။
- ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း အုန်းစိုက်ခင်းများစွာရှိသည်။
- ဆောက်လုပ်ရေးများလုပ်ရာတွင် ဝါးငြမ်းများကိုသာအသုံးပြုသည့် ကျေးလက်ဒေသများတွင် ဝယ်လိုအားများသည်။

အားနည်းချက်များ

- စက်များ၊ နည်းပညာလိုအပ်ခြင်း
- ပြည်တွင်းဈေးကွက်သာရှိသည်။

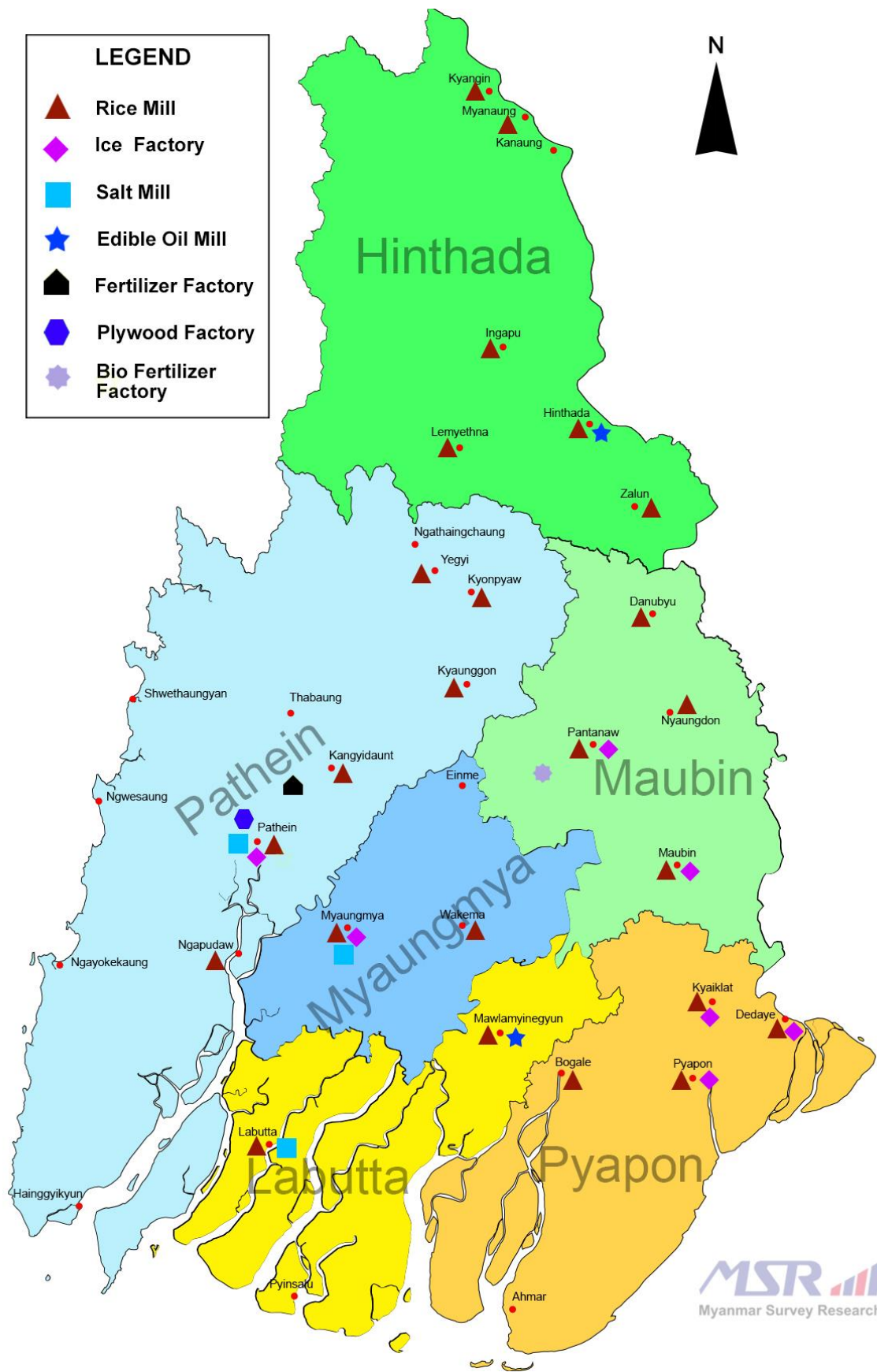
ခြိမ်းခြောက်မှုများ

- အစားထိုးကုန်ပစ္စည်းများ

အခွင့်အလမ်းများ

- အုန်းဆံကြီးအရည်အသွေးကိုမြှင့်တင်လျက် ထုတ်လုပ်နိုင်သည်။

ထုတ်လုပ်မှု/ပြုပြင်ပြောင်းလဲထုတ်လုပ်မှုကဏ္ဍ
 မြေပုံ ၆ တည်ရှိနေသောလုပ်ငန်းများနှင့်အလားအလာရှိသောနေရာများ

၄ ရေလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

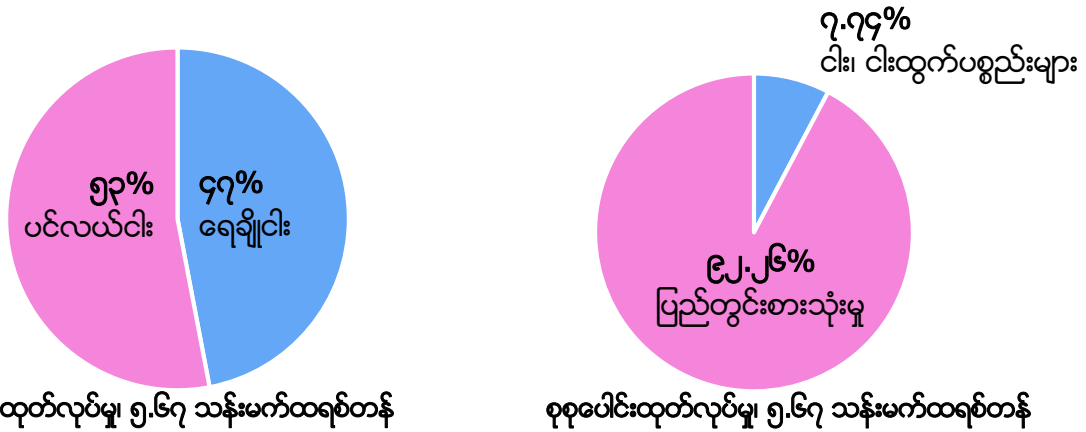
၄.၁ ရေလုပ်ငန်းကဏ္ဍအားခြုံငုံတင်ပြခြင်း

ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့်တင်ပို့ခြင်း⁷⁵

၂၀၁၆-၂၀၁၇ ဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံမှ စုစုပေါင်းငါးထုတ်လုပ်မှုမှာ သန်းပေါင်း ၅.၆၇ မက်ထရစ်တန်ဖြစ်သည်။ ယင်းကာလအတွင်းတွင် ရေချိုငါးထုတ်လုပ်မှုမှာ သန်းပေါင်း ၂.၆၄ မက်ထရစ်တန် (စုစုပေါင်းထုတ်လုပ်မှု၏ ၄၇%) နှင့်ပင်လယ်ငါးထုတ်လုပ်မှုမှာ သန်းပေါင်း ၃.၀၃ မက်ထရစ်တန် (စုစုပေါင်းထုတ်လုပ်မှု၏ ၅၃%) ဖြစ်သည်။

၂၀၁၆-၁၇ တွင်ထုတ်လုပ်သောငါး

၂၀၁၆-၁၇ တွင်နိုင်ငံခြားတင်ပို့သောငါး

ကားချပ် ၂၀၊ ရေလုပ်ငန်းကဏ္ဍတွင်ထုတ်လုပ်မှုနှင့်နိုင်ငံခြားတင်ပို့မှု

၂၀၁၆-၂၀၁၇ ဘဏ္ဍာနှစ်အတွင်း ငါးနှင့်ငါးထွက်ပစ္စည်းများနိုင်ငံခြားတင်ပို့သည် စုစုပေါင်းပမာဏမှာ ၀.၄၃၉ သန်း မက်ထရစ်တန်ဖြစ်ပြီး တန်ဖိုးအားဖြင့် အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၆၀၅.၈၂၀ သန်းဖြစ်သည်။ တင်ပို့သောနိုင်ငံအရေ အတွက်မှာ ၄၀ ခန့်ရှိသည်။ တင်ပို့သည့်ပမာဏ၏ အချိုးအစားမှာ စုစုပေါင်းထုတ်လုပ်မှု၏ ၈% ဖြစ်သည်။

မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းငါးအမျိုးအစားများ⁷⁶

ရေလုပ်ငန်းအား ဖမ်းဆီးမှုအပေါ်မူတည်၍ အမျိုးအစားနှစ်မျိုးခွဲခြားထားသည်။ ၎င်းတို့မှာ ရေချိုငါးလုပ်ငန်းနှင့် ပင်လယ် (ရေငံ) ငါးလုပ်ငန်းဟူ၍ဖြစ်သည်။ ရေချိုငါးတွင် (က) ငါး၊ ပုစွန်မွေးမြူခြင်း (ခ) ရေလုပ်ငန်းအား အငှားချ ထားခြင်း နှင့် (ဂ) အလွတ်ငါးဖမ်းခြင်းဟူ၍ ပုံစံသုံးမျိုးရှိသည်။ ပင်လယ် (ရေငံ) ရေလုပ်ငန်းတွင် (က) ကမ်းနီးငါး ဖမ်းခြင်းနှင့် (ခ) ကမ်းလွန်ငါးဖမ်းခြင်းဟူ၍ ရှိသည်။

ကမ်းနီးငါးဖမ်းခြင်းတွင် ငါးဖမ်းယာဉ်များသည် ကမ်းမှ ရေမိုင် ၁၀ မိုင် အကွာအတွင်းတွင် ငါးဖမ်းခြင်းပြုလုပ်သည်။ ၎င်းဧရိယာအတွင်း သမားရိုးကဆောက်လုပ်ထားသော အရည်ပေ ၃၀ ထက်မကျော်သည့် သို့မဟုတ် မြင်းကောင် ရေ ၂၅ ထက်နည်းသည့်အင်ဂျင်များကို အသုံးပြုသော ငါးဖမ်းယာဉ်များကို အသုံးပြုကြသည်။ အသုံးပြု သည့်ငါးဖမ်းကိရိယာများမှာ driftnet (မျောပိုက်)၊ gillnet (ဒေါင်လိုက်ထောင်ဖမ်းသောပိုက်) နှင့် long line (အတန်းလိုက်ချထားသောငါးဖမ်းတန်း) တို့ဖြစ်ကြသည်။

ကမ်းလွန်ငါးဖမ်းခြင်းတွင် သီးသန့်စီးပွားရေးဇုန် (Exclusive Economic Zone) ဟုသိသော ကမ်းနီးငါးဖမ်းဇုန်၏ အပြင်ဘက်တွင် ငါးဖမ်းခြင်းပြုလုပ်သည်။ ငါးဖမ်းယာဉ်များ၏အရှည်မှာ ပေ ၃၀ ထက်ကျော်ပြီး မြင်းကောင်ရေ ၂၅ ထက်များသော အင်ဂျင်များကို အသုံးပြုကြသည်။ ဤကဲ့သို့ဖမ်းယူခြင်းအား စီးပွားဖြစ်ဖမ်းယူခြင်း (commercial fishing) ဟုခေါ်ပြီး အသုံးပြုသည့်ကိရိယာများမှာ trawl net (ငါးဖမ်းပိုက်ကွန်)၊ purse seine (ဒေါင်လိုက်အပိုင်း ပိုက်) နှင့် long line (အတန်းလိုက်ချထားသောငါးဖမ်းတန်း) တို့ဖြစ်ကြသည်။

⁷⁵ Department of Fisheries, Ministry of Agriculture, Livestock and Irrigation, Office Building No. 36 Nay Pyi Taw, Myanmar. Tel : (95 -67)408059 Fax : (95 -67)408048 E-mail : planstatisticsdof@gmail.com
⁷⁶ Ibid

သက်ဆိုင်သည့်ဥပဒေများ

ရေလုပ်ငန်းအား စီမံခန့်ခွဲမှုပြုလုပ်ရန်နှင့် ရေသတ္တဝါအရင်းအမြစ်များကို ထိရောက်စွာကာကွယ်နိုင်ရန် မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း အောက်ပါဥပဒေများကို ပြဋ္ဌာန်းထားရှိသည်။

- ၁ နိုင်ငံခြားငါးဖမ်းသင်္ဘောများ၏ငါးဖမ်းခွင့်များဆိုင်ရာဥပဒေ၊ ၁၉၈၉
- ၂ ငါး၊ ပုစွန်မွေးမြူရေးဥပဒေ၊ ၁၉၈၉
- ၃ မြန်မာ့ပင်လယ်ရေလုပ်ငန်းဥပဒေ၊ ၁၉၉၀
- ၄ ရေချိုငါးလုပ်ငန်းဥပဒေ၊ ၁၉၉၁

အဓိကအကျိုးသက်ဆိုင်သူများ၊ ရေလုပ်ငန်းတွင် အဓိကအကျိုးသက်ဆိုင်သူများမှာ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့၊ ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ မြန်မာ့မွေးမြူရေးနှင့်ရေလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးမှုဘဏ်၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးကုန်သည်များနှင့်စက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း၊ ရေလုပ်ငန်းနှင့်ဆက်စပ်နေသော အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ရေလုပ်သားများ ဖြစ်ကြပါသည်။

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့၏လုပ်ဆောင်ချက်များ⁷⁷

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့သည် ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာနနှင့်ပူးပေါင်းလျက် ၂၀၁၇ နှင့် ၂၀၁၈ ခုနှစ်များအတွင်းတွင် အောက်ပါလုပ်ငန်းများအား ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

- ၂၀၁၇
  - **အင်းများချပေးခြင်း**၊ တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း အင်းပေါင်း ၁,၇၇၇ အင်းရှိသည့်အနက် ၂၀၉ အင်းအား ရေလုပ်သားအစုအဖွဲ့ပေါင်း ၂၀၄ ဖွဲ့သို့ ချပေးခဲ့ပါသည်။
  - **ရေလုပ်ငန်းကဏ္ဍမှထုတ်လုပ်မှု**
 ရေချိုငါးဖမ်းဆီးရရှိမှု ၆၃၀ သန်းပိဿာ (ယမန်နှစ်ကထက် ၁.၅% ပိုများလာ)
 ပင်လယ်ငါးဖမ်းဆီးရရှိမှု ၃၂၈ သန်းပိဿာ (ယမန်နှစ်ကထက် ၁.၇% ပိုများလာ)
- ၂၀၁၈
  - **ငါး၊ ပုစွန်မွေးကန်များ**၊ စုစုပေါင်းဧရိယာ ၁၂၃,၅၅၀ ဧကရှိသော ငါးမွေးမြူရေးကန်များနှင့် စုစုပေါင်းဧရိယာ ၆၃,၇၃၅ ဧကရှိသော ပုစွန်မွေးမြူရေးကန်များကို တူးဖော်ပေးခဲ့သည်။
  - **ငါးသားပေါက်များ**၊ ငါးမျိုးစိတ်များပျက်သုဉ်းမှုအန္တရာယ်ကို ကာကွယ်သည့်အနေဖြင့် ငါးသားပေါက်အကောင် ပေါင်း ၃၇,၀၀၀,၀၀၀ ကို ငါးမွေးမြူသူများသို့ ပေးဝေခဲ့သည်။
  - **ငါးမွေးမြူရေးစီမံကိန်း**၊ ကျေးရွာပေါင်း ၇၄ ရွာပါဝင်သော မြစ်မီးရောင်ငါးမွေးမြူရေးစီမံကိန်းသို့ ဘက်စုံအကူအညီများပေးခဲ့သည်။
  - **ရှားပါးမျိုးစိတ်များထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရေး**၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့သည် ရှားပါးရေသတ္တဝါများ ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရေးတွင်လည်း ပါဝင်ဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။ ဤအစိုးရအဖွဲ့သည် ဟိုင်းကြီးကျွန်းမြို့နယ်ခွဲ သမီးလှလိပ်မျိုးစိတ်ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရေးစခန်းနှင့် ဘိုကလေးမြို့နယ် ကဒုံကန်လိပ်မျိုးစိတ်ထိန်းသိမ်းကာကွယ်ရေးစခန်းတို့ကို ဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့သည်။

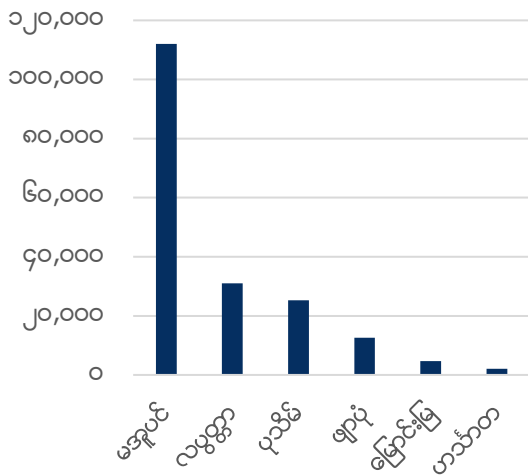
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ ငါး၊ ပုစွန်နှင့်ကန်ကန်မွေးမြူရေးကန်များ (ဧကဖြင့်) (၂၀၁၈-၁၉)⁷⁸

ခရိုင်	ငါးကန်များ		ပုစွန်ကန်များ		ကန်ကန်များ		စုစုပေါင်း	
	မွေးမြူသူ	ဧက	မွေးမြူသူ	ဧက	မွေးမြူသူ	ဧက	မွေးမြူသူ	ဧက
မအူပင်	၃,၂၇၆	၁၀၇,၄၅၂	၄၉	၄,၅၉၀	၀	၀	၃,၃၂၅	၁၁၂,၀၄၂
လတ္တီယာ	၁၀၉	၈၄၁	၃၂၀	၂၉,၇၆၀	၆	၃၈၂	၄၃၅	၃၀,၉၈၃
ပုသိမ်	၂၇၈	၄,၈၄၂	၁,၅၅၅	၂၀,၄၄၁	၁	၉	၁,၈၃၄	၂၅,၂၉၁
ဖျာပုံ	၁၆၈	၃,၆၉၇	၁၆၉	၈,၈၉၄	၁	၁၅	၃၃၈	၁၂,၆၀၇
မြောင်းမြ	၃၁၅	၄,၆၇၀	၈	၄၂	၀	၀	၃၂၃	၄,၇၁၂
ဟင်္သာတ	၆၀၄	၂,၀၄၉	၂	၉	၀	၀	၆၀၆	၂,၀၅၈
စုစုပေါင်း ▶	၄,၇၅၀	၁၂၃,၅၅၀	၂,၁၀၃	၆၃,၇၃၅	၈	၄၀၆	၆,၈၆၀	၁၈၇,၆၉၂

ဇယား ၃၈၊

⁷⁷ Ayeyarwddy Region Government's One-Year Performance (2018),
⁷⁸ -----, Department of Fisheries, Ayeyarwady Region

ငါး၊ ပုစွန်၊ ကကန်းကန်များ (ကောဖြင့်)
(၂၀၁၈-၁၉)

ကားချပ် ၂၁၊ ■ ကော

ငါး၊ ပုစွန်ကန်များမှထုတ်လုပ်မှုများ (၂၀၁၇-၁၈)

ခရိုင်	ငါးကန်	
	ထွက်ရှိမှု (ပိဿာ)	
ပုသိမ်	၁၂,၇၇၅	၂,၁၁၉
တဘိတ်တ	၆,၈၇၄	၀
မြောင်းမြ	၅,၉၄၃	၀
မအူပင်	၂၉၃,၆၉၃	၁,၁၆၇
ဖျာပုံ	၂,၇၁၈	၈၂၂
လပွတ္တာ	၁,၁၇၆	၂,၂၉၃
ပိဿာ ▶	၃၂၃,၁၇၉	၆,၄၀၁
ကီလိုဂရမ် ▶	၅၂၇,၇၂၉	၁၀,၄၅၂
တန် ▶	၅၂၈	> ၁၀

ဖယား ၃၉၊

၄.၂ ကမ်းလွန်ငါးလုပ်ငန်း

❖ အခြေခံအချက်အလက်များ⁷⁹

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းကမ်းလွန်ငါးဖမ်းသင်္ဘောများ⁸⁰

စဉ်	မြို့နယ်	ငါးဖမ်းကိရိယာ အရေအတွက်	စက်တပ်ယာဉ်	စက်ခွဲယာဉ်	စုစုပေါင်း
၁	ရွှေသောင်ယံ/ငွေသောင်ယံ	၃၆၅	၃၈၅	၀	၃၈၅
၂	ငပုတော	၂၅၄	၁၃၈	၁၁၆	၂၅၄
၃	ဟိုင်းကြီး	၇၇၄	၁၃၁	၁၁၂	၂၄၃
၄	ပြင်စလူ	၈၁၂	၇၈	၂၀၇	၂၈၅
၅	ဖျာပုံ	၂,၇၂၆	၃၄၃	၀	၃၄၃
၆	ဘိုကလေး	၇၂	၁၈	၀	၁၈
၇	ဒေးဒရဲ	၁,၅၂၀	၃၂၀	၀	၃၂၀
	စုစုပေါင်း ▶	၆,၅၂၃	1,413	၄၃၅	၁,၈၄၈

ဖယား ၄၀၊

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းငါးဖမ်းကိရိယာများ⁸¹

စဉ်	မြို့နယ်	ငါးဖမ်းကိရိယာ					စုစုပေါင်း
		စိန်ပိုက်	မျှောပိုက်	ကျားပိုက်	ကျောက်ပိုက်	မြူး	
၁	ဖျာပုံ	၅၅	၃၁	၁၆၄	၇၀	-	၃၂၀
၂	ဘိုကလေး	-	၂၆	-	-	-	၂၆
၃	ဟိုင်းကြီးကျွန်း	-	၈၅	-	-	၁	၈၆
	စုစုပေါင်း ▶	၅၅	၁၄၂	၁၆၄	၇၀	၁	၄၃၂

ဖယား ၄၁၊

⁷⁹ Department of Fisheries, Ayeyarwady Region
⁸⁰ Department of Fisheries, Ayeyarwady Region
⁸¹ Department of Fisheries, Ayeyarwady Region

❖ ကောက်ယူအချက်အလက်များ⁸²

ငါးများ	၁	ငါးသလောက်	Hilsa	
	၂	ငါးမုန့်	White pomfret – Pampus argenteus	
	၃	ငါးကွန်းရှုပ်	Spanish mackerel	
	၄	ငါးဖင်းပြား	Ilisha elongate	
ဖမ်းဆီးရရှိမှုများ	စဉ်	ငါးအမျိုးအစား	၁ လလျှင် ရေယာဉ် တစ်စီးပါဝိသသာ	ဖမ်းဆီးရရှိမှုများ
	၁	ငါးသလောက်	၁,၀၀၀	
	၂	ငါးမုန့်	၃၀၀ - ၅၀၀	
	၃	ငါးကွန်းရှုပ်	၁,၀၀၀	
တာရှည်ခံအောင် ထိန်းသိမ်းထားရှိခြင်း	၁	ငါးသလောက်	ရေခဲထားခြင်း	
	၂	ငါးမုန့်	ရေခဲထားခြင်း	
	၃	ငါးကွန်းရှုပ်	ရေခဲထားခြင်း သို့မဟုတ် ဆားသိပ်ထားခြင်း	
	၄	ငါးဖင်းပြား	ဆားသိပ်ထားခြင်း	
အလုပ်သမား	လုပ်သားအလုပ်အလောက်မရှိ၍ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးရှိ အခြားအရပ်ဒေသများမှ လူသစ်များစုဆောင်းရသည်။			
	မိုးရာသီတွင် အလုပ်သမားများ ရရှိနိုင်သည်။			
လုပ်အားခ	တစ်လလျှင် ၁၂၀,၀၀၀ ကျပ် - ၁၅၀,၀၀၀ ကျပ် (နေ့လယ်စာ၊ ညစာများ ကျွေးသည်)			
ရောင်းချခြင်းပုံစံ/သည့်နေရာ	ရေခဲထားခြင်းနှင့် ဆားသိပ်ထားခြင်းကို ရန်ကုန်သို့ပို့သည်။			
ငွေကြေးလွှဲပြောင်းမှု	ဘဏ်စနစ် (၉၀%)			
သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်း	ကုန်လမ်း (၈၀%)၊ ရေလမ်း (၂၀%)			
ရေခဲကုန်ကျစရိတ်	ရေခဲပုံးတစ်ပုံးလျှင် ကျပ် ၁၀,၀၀၀ (ရေကြောင်း)			
ခရီးသွား ကြာချိန်	ရေခဲပုံးတစ်ပုံးလျှင် ကျပ် ၂၀,၀၀၀ (ကုန်းလမ်း)			
	ကုန်းလမ်း (ဟိုင်းကြီးကွန်း—ရန်ကုန်) ▶ ၁၀ နာရီ			
သိုလှောင်မှု	ရေကြောင်း (ဟိုင်းကြီးကွန်း—ရန်ကုန်) ၄၈ နာရီ			
	ငါးများကို ရေခဲပုံးများဖြင့် ထည့်၍ ရန်ကုန်သို့ တစ်ရက်အတွင်းပို့သည်။			
ဖမ်းမိသောငါးများကို ရေယာဉ်များပေါ်ရှိ အအေးသိုလှောင်ခန်းတွင် သိမ်းဆည်းသည်။				
ကမ်းပေါ်တွင် အအေးခန်းသိုလှောင်ရုံမရှိပါ။				

❖ သုံးသပ်ချက်

- အားသာချက်များ**
  - ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးသည်ကမ်းရိုးတန်းဒေသဖြစ်ခြင်း
  - အလုပ်သမားရရှိနိုင်
- အားနည်းချက်များ**
  - ခေတ်မီငါးဖမ်းကိရိယာများမရှိ
  - ကမ်းပေါ်တွင် အအေးခန်းသိုလှောင်ရုံမရှိပါ။ ရေခဲကိုသာအသုံးပြုသည်။
  - ငါးဈေးကွက်တည်ငြိမ်မှုမရှိ
  - ငါးဖမ်းသင်္ဘောဆောက်ရန်သစ်ရှားလာသည်။
- ခြိမ်းခြောက်မှုများ**
  - ပင်လယ်ရေအရင်းအမြစ်များပျက်သုဉ်းခြင်း
- အခွင့်အလမ်းများ**
  - လောင်စာဆီဈေးနှုန်းများမြင့်တက်ခြင်း
  - နိုင်ငံခြားသို့တင်ပို့နိုင်

၄.၃ ပင်လယ်ပုစွန်

❖ အခြေခံသတင်းအချက်အလက်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးတွင် ယုဇနကုမ္ပဏီတစ်ခုသာလျှင် ငါးလုပ်ငန်းများကို ကြီးမားသောအတိုင်းအတာဖြင့်လုပ်ကိုင် သော ကုမ္ပဏီဖြစ်သည်။

❖ ကောက်ယူအချက်အလက်များ

ပုစွန်မွေးမြူရေးကန်⁸³

ကုန်ကြမ်းရရှိနိုင်မှု	ပုစွန်သားပေါက်လေးများ အလွယ်တကူမရရှိနိုင်ပါ။
ပုစွန်သားပေါက်ကန်များ	ဖြေဆိုသူတွင် ထိုင်းနိုင်ငံမှပုစွန်သားပေါက်များထည့်ထားသောကန် နှစ်ကန်ရှိပါသည်။

⁸² U Ko Thein, fishery businessman, Ward 3, Hainggyikyun. 09 4285 52355
⁸³ U Hla Win, Yuzana Prawn Breeding (Ayeyarwady Fishery Development Co), Ngwe Saung, Pathein. 09 4224 83399

စုစုပေါင်းအကျယ်အဝန်း	ပင်လယ်/ရေချိုပုစွန် နှင့် ရေချိုငါး ၂,၁၇၄ ဧက ရှိသည်။
ကန်အရေအတွက်	၂၂၄
	၁၀၀ မီတာ x ၁၀၀ မီတာ ကန်များ ၂၀%
	၈၅ မီတာ x ၈၅ မီတာ ကန်များ ၇၀%
	၁.၅ ဧက ၅%
	၂.၅ ဧက ၅%
ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု	တစ်ကန်လျှင် ကျပ် ၈၀ သန်း — ၉၀ သန်း (၈၅ မီတာ x ၈၅ မီတာ)
အစာရရှိမှု	ပုစွန်သားပေါက်များအတွက် အစာကို ထိုင်းနိုင်ငံမှ ဝယ်ယူသည်။
ထုတ်လုပ်မှုနည်းပညာ	မြန်မာနိုင်ငံတွင် ၁ စတုရန်းမီတာကန်မှ ၁ ကီလိုဂရမ်ထုတ်လုပ်ပြီး၊ အခြားနိုင်ငံများ ဖြစ်သော ထိုင်းနိုင်ငံ၊ အင်ဒိုနီးရှားနိုင်ငံနှင့် မလေးရှားနိုင်ငံများတွင် ၁ စတုရန်းမီတာ ကန်မှ ၁၀ ကီလိုဂရမ်ထုတ်လုပ်သည်။
လျှပ်စစ်ဓါတ်အား	မြန်မာနိုင်ငံတွင် စွမ်းအင်အတွက် အင်ဂျင်အသေးများကိုသာ အသုံးပြုသည်။ နောင်တွင် ၇ မဂ္ဂါဝပ်အင်ဂျင်များအသုံးပြုရန် အစီအစဉ်ရှိသည်။
အလုပ်သမား	ဆောက်လုပ်ရေးအလုပ်သမား ၂၀၀ ဦး (ကန်များတူးရန်) အနီးအနားရှိရွာများမှ အချိန်ပိုင်းလာလုပ်သော အလုပ်သမားများလည်းရှိသည်။
နေစားအလုပ်သမားခ	အမျိုးသားအတွက် တစ်ရက်လျှင် ၈,၀၀၀ ကျပ်၊ အမျိုးသမီးအတွက် တစ်ရက်လျှင် ၇,၀၀၀ ကျပ်
အလုပ်သမားများနှင့်ရုံးဝန်ထမ်းများ	၆၀၀ ဦးနှင့် အထက်
အပိုထောက်ပံ့ကြေး လုပ်အားခ	လစဉ်အလုပ်သမားများအတွက် ဆန်အပါအဝင် ပစ္စည်း ၁၂ မျိုး ထောက်ပံ့သည်။
ရောင်းအားအကောင်းဆုံးပစ္စည်း	ပင်လယ်ငါး၊ ပုစွန်၊ ကကန်း၊ ငါးရဉ့် (ဂျပန်သို့ အများဆုံးတင်ပို့သည်) အနောက်နိုင်ငံများသို့ ထုတ်ကုန်များတင်ပို့နိုင်ရန် ကြိုးပမ်းလျက်ရှိသည်။ စစ်ဆေးချက်အထောက်အထားလက်မှတ်များ လိုအပ်သည်။
ဈေးကွက်သတင်းအချက်အလက်	အင်တာနက်၊ ထုတ်ကုန်များတင်ပို့သည့် နိုင်ငံများ
ထုတ်လုပ်မှု	ဂျပန်နိုင်ငံမှ ထုတ်ပို့မှုစနစ်ကို ကူညီပေးနေသည်။
အောင်မြင်မှုနှုန်း	ယူဇနကုမ္ပဏီတွင် ပုစွန်မွေးမြူရေးစခန်း ၄ ခုရှိပြီး၊ ၂၀၁၂ ခုနှစ်နှင့် ယခုလက်ရှိ ၂၀၁၈ ခုနှစ် နှိုင်းယှဉ်ကြည့်ပါက အောင်မြင်မှုနှုန်း ၇၅% ရှိသည်။

❖ သုံးသပ်ချက်

- အားသာချက်များ**
  - အလုပ်သမားအလွယ်တကူရနိုင်သည်။
  - မြန်မာ့ပင်လယ်ရေသည် အခြားနိုင်ငံများဖြစ်သော အင်ဒိုနီးရှား၊ ထိုင်း၊ ဗီယက်နမ်၊ မလေးရှားနိုင်ငံများထက် ပို၍သန့်ရှင်းသည်။
  - သတ္တပေဒ၊ ရုက္ခပေဒ၊ ဓာတုပေဒ ဘာသာရပ်များဖြင့် ဘွဲ့ရထားသော အလုပ်သမားများ ရရှိနိုင်သည်။
  - ငွေဆောင်-ပုသိမ်ကားလမ်း တိုးတက်ကောင်းမွန်လာပါသည်။
  - စတင်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသည့်အချိန်မှ ထုတ်လုပ်နိုင်သည့်အချိန်ထိ တစ်လသာကြာသည်။
- အားနည်းချက်များ**
  - ငွေကြေးခက်ခဲခြင်း
  - ငါးလုပ်ငန်းဖန်ဟူ၍သတ်မှတ်ထားခြင်းမရှိ
  - မြေနေရာလိုအပ်သည်။
  - နည်းပညာလိုအပ်သည်
  - ငါး၊ ပုစွန်အစားအစာလိုအပ်သည်
  - လျှပ်စစ်ဓာတ်လိုအပ်ခြင်း
- ခြိမ်းခြောက်မှုများ**
  - ငါး၊ ပုစွန်ကန်များသည် နေရာအနှံ့တွင်ပြန့်ကျဲနေပါက သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ကို ထိခိုက်နိုင်သည်။
  - လျှပ်စစ်ဓာတ်ပြတ်တောက်ပါ အောက်ဆီဂျင်ပြတ်လပ်မှုဖြစ်ပြီး ဆုံးရှုံးမှုများဖြစ်နိုင်သည်။
- အခွင့်အလမ်းများ**
  - ငါးလုပ်ငန်းကဏ္ဍသည် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန်အကောင်းဆုံးကဏ္ဍများအနက် တစ်ခုအပါအဝင်ဖြစ်သည်။
  - ငါး၊ ပုစွန်ထုတ်လုပ်ခြင်းလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နိုင်သည်။
  - ငါးလုပ်ငန်းနှင့်သက်ဆိုင်သောကိရိယာများ (ဥပမာ၊ အောက်ဆီဂျင်ပေးသည့်ယက် တောင် စသည်ဖြင့်) ထုတ်လုပ်နိုင်သည်။

၄.၄ ရေချိုငါးနှင့်ပုစွန်

❖ အခြေခံအချက်အလက်များ⁸⁴

၂၀၁၆-၁၇ ကိန်းဂဏန်းများအရ တစ်နိုင်ငံလုံးတွင် သဘာဝအင်းပေါင်း ၃,၇၃၀ ရှိသည်။ နိုင်ငံတော်အစိုးရသည် အင်းပေါင်း ၃,၂၉၉ အင်းများမှ အခွန်ငွေစုစုပေါင်း ကျပ်သန်းပေါင်း ၈,၂၀၅.၇၀၆ ကောက်ခံရရှိခဲ့သည်။

ငါး၊ ပုစွန်ဖမ်းဆီးရရှိသည့်နေရာ များ	အရင်းအမြစ်များ ⁶		ရေချို	ရေငံ
	1	2		
	မြစ်များ၊ ချောင်းများ၊ အင်းများမှ		■	
	ငါး၊ ပုစွန်မွေးမြူရေးကန်များမှ		■	■
	ကမ်းနီး၊ ကမ်းဝေးငါးဖမ်းလုပ်ငန်းမှ			■
ငါးမွေးမြူသည့်ဧရိယာ (တိုင်းဒေသ)	ဧက ၁၀၀,၀၀၀ ကျော်			
ပုစွန်မွေးမြူသည့်ဧရိယာ (တိုင်းဒေသ)	ဧက ၆၀,၀၀၀ ကျော်			
ရေလုပ်သားအရေအတွက်	၇၂၇,၆၄၁ (တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း)			
မွေးမြူသည့်ပုံစံ	လသားအရွယ်သားပေါက်များအား မွေးမြူရေးကန်များအတွင်းထည့်ခြင်း			
မွေးမြူသောငါးမျိုးအစားများ	၁	ငါးမြစ်ချင်း	 တီလားပီးယားငါး	
	၂	ငါးသိုင်းခေါင်းပွ		
	၃	ငါးကြင်းဖြူ		
	၄	တီလားပီးယား		
	၅	ငါးခုံးမ		
ငါးအစားအစာ	သဘာဝအစားအစာတစ်ခုတည်း သို့မဟုတ် သဘာဝအစားအစာနှင့်ဖြည့်စွက်အစာ			
ချန်ထားသောငါးများ	ရေလုပ်သားများသည် ကန်အတွင်းမှငါးအားလုံးကိုမဖမ်း။ ငါးအများအပြားကို ချန်ထားပြီး မိုးရာသီကျပြီဆိုသည်နှင့် ထိုငါးများအားကန်များအတွင်း သို့ထည့်သည်။ ၎င်းအလေ့အထသည် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးတစ်ခုလုံးအတွင်းလေ့တစ်ခုဖြစ်သည်။			
ဖမ်းဆီးသောနည်းလမ်းများ	ရေလုပ်သားများကို ပိုက်ကွန်များကို ပုံစံအမျိုးမျိုးဖြင့် အသုံးပြုကြသည်။ မိုန်းများ မြှိုးများကိုလည်း အသုံးပြုကြသည်။			

❖ သုံ့သပ်ချက်

- အားသာချက်များ**
  - သဘာဝအင်းများနှင့်မြစ်များအားစနစ်တကျထိန်းသိမ်းပြီး ငါးမျိုးများအား ရေရှည်တည်တံ့အောင်ဂရုစိုက်ပါက ငါး၊ ပုစွန်များစွာကိုထုတ်လုပ်ရောင်းချနိုင်မည်ဖြစ်သည်။
- အားနည်းချက်များ**
  - ငါးမျိုးစိတ်များအား စနစ်တကျရေရှည်ထိန်းသိမ်းနိုင်မှု အားနည်းခြင်း
- ခြိမ်းခြောက်မှုများ**
  - မြစ်၊ ချောင်း၊ အင်း၊ အိုင်များအား စနစ်တကျထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ခြင်း မပြုလုပ်ပါက
- အခွင့်အလမ်းများ**
  - ငါး၊ ပုစွန်များအား အစိမ်း၊ ရေခဲရိုက်၊ ပြုပြင်ထုတ်လုပ်ပြီးအနေအထားများဖြင့် ထုတ်လုပ်နိုင်သည်။

၄.၅ အအေးခန်းသိုလှောင်ရုံ

❖ အခြေခံအချက်အလက်များ

တိုင်းဒေသကြီးတစ်ခုလုံးတွင် ယူဇနကုမ္ပဏီတစ်ခုသာ ခေတ်မီအအေးခန်းသိုလှောင်ရုံ ရှိသည်။ ထိုသိုလှောင်ရုံမှ တန်ဖိုးပေါင်းဖြည့်ထုတ်ကုန်များကို ၎င်း၏ငါး၊ ပုစွန်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းမှ ကုန်ကြမ်းများဖြင့် ထုတ်လုပ်သည်။

⁸⁴ U Khin Maung Hlaing, Director, Consumer Affairs Department (Ayeyarwady Region), Ministry of Commerce
89

❖ ကောက်ယူအချက်အလက်များ⁸⁵

ကုန်ကြမ်း	ငါးနှင့်ပုစွန်တို့ကို ပုသိမ်အအေးခန်းသို့လှောင်ရုံသို့ သယ်ယူသည်။
မွေးမြူခြင်း	ငါးသားပေါက်များကို ၂၀၀၂-၀၃ ခုနှစ် ကတည်းကထုတ်လုပ်ပြီး၊ ပုစွန်သားပေါက် များကို နိုင်ငံခြားပညာရှင်များနှင့်အတူ ထုတ်လုပ်ခဲ့သည်။
ပုစွန်မျိုးများ	ပုစွန်ကျား ဘာနမီ ပုစွန်ကျားကိုမွေးမြူရခက်ခဲသောကြောင့် ဘာနမီကိုပို၍မွေးမြူကြသည်။
အရည်အသွေး	ဥရောပအဆင့်မီ (ဂျပန်မှဆုရရှိခဲ့သည်)
နည်းပညာ	နည်းပညာဖြင့် အရေအတွက်မြောက်မြားစွာ ထုတ်လုပ်နိုင်သည်။
တန်ဖိုးပေါင်းဖြည့်ထုတ်ကုန်များ	အမျိုးအစား ၂၀ ခု

အခြားထွက်ကုန်များ	ငါး၊ ပုစွန်အစားအစာ (ကုမ္ပဏီအတွင်းအသုံးပြုရန်သာ)
အလုပ်သမားများ (အအေးခန်းသို့လှောင်ရုံအတွက်)	ဦးရေ ၅၀၀ ကျော်
အလုပ်သမားများ (ငါးကန် ၂ ကန် အတွက်)	၂၉၉
ဈေးကွက်	ဂျပန်၊ အမေရိကန်နှင့် ဥရောပနိုင်ငံများသို့ ပုစွန်များတင်ပို့သည်။ ငါးကို ပြည်တွင်း၌သာ ရောင်းချသည်။
ထုတ်ပို့မှု	နိုင်ငံတကာအဆင့်
လုပ်ငန်းအခြေအနေ	တိုးတက်လာသည်။

❖ သုံးသပ်ချက်

- အားသာချက်များ**
- ငါး၊ ပုစွန်မွေးမြူခြင်းအား တိုးချဲ့နိုင်သည်။
  - ပုစွန်သည် အလားအလာရှိသည့် ပို့ကုန်ပစ္စည်းဖြစ်သည်။
  - ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း အအေးခန်းသို့လှောင်ရုံများစွာလိုအပ်သည်။
- အားနည်းချက်များ**
- လက်ရှိအချိန်တွင် ထွက်ကုန်များအား ပြည်တွင်းတွင်သာရောင်းချသည်။
  - လျှပ်စစ်ဓာတ်လိုလောက်စွာ ရရှိရန်လိုအပ်သည်။
- Threats:**
- ပင်လယ်တွင်းအရင်းအမြစ်များပျက်သုဉ်းမှု
- Opportunities:**
- ခေတ်မီလက်လီဈေးများ (စူပါမားကတ်များ) တွင် တင်ရောင်းနိုင်ရန် အေးခဲငါး၊ ပုစွန်များထုတ်လုပ်နိုင်သည်။
  - အအေးခန်းသို့လှောင်ရုံများတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံနိုင်သည်။

၄.၆ ငါး၊ ပုစွန်ထွက်ကုန်များ

❖ အခြေခံအချက်အလက်များ

ငါးခြောက်
အဆင်သင့်စားနိုင်သောငါးခြောက်ကင် (နှစ်စဉ်ထုတ်လုပ်မှု)⁸⁶

ထုတ်လုပ်မှုပမာဏ	ပြည်ပတင်ပို့မှု	နှုန်း (ကျပ်)	ပြည်တွင်းဈေးကွက်	မှတ်ချက်
တစ်လလျှင် ၁၀,၀၀၀ ထုပ်	မရှိသေးပါ။	တစ်ထုပ်လျှင် ၁,၄၀၀ ကျပ်	ရန်ကုန်၊ မန္တလေး၊ နေပြည်တော်နှင့် တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီးများနှင့် ရှမ်းပြည်နယ်	၁ ထုပ် = ၈၀ ဂရမ်

ဇယား ၄.၂

❖ ကောက်ယူအချက်အလက်များ

မျှင်ငါး⁸⁷

ကုန်ကြမ်းရရှိနိုင်မှု	မျှင်ပုစွန်များကို ငပုတောမြို့နယ်၊ ချောင်းဝကျေးရွာအုပ်စုနှင့် ဒီဒူးကုန်းကျေးရွာအုပ်စု များမှရရှိသည်။
ရရှိနိုင်မှုပမာဏ	တစ်ရက်လျှင် ပိဿာ ၁၀,၀၀၀ ကျော် (အများဆုံး)

⁸⁵ Daw Su Su Kyi, General Manager, Cold Storage, Yuzana Co.
⁸⁶ U Ne Wynn Soe, Officer-in-Charge, Ayeyar Trade Centre, Myanmar Trade Promotion Organization, Ministry of Commerce
⁸⁷ U Kyaw San Lin and Daw Yin Yin San (fish paste producer), Ahsin Chaing Village, Deedoogone Village-tract, Ngapudaw Township. 09 4439 03829

ရာသီချိန်	တစ်ရက်လျှင် ပီသာ ၁၀၀—၉၀၀ (အနည်းဆုံး)		
ပုစွန်မျှင်ခြောက်ဝယ်ယူသည့်ဈေးနှုန်း	စက်တင်ဘာလမှ ဧပြီလထိ (၈ လ)		
ထွက်ကုန်အမျိုးအစား	တစ်ပီသာ ၁၀၀ ကျပ် - ၁၅၀ ကျပ်		
လုပ်ငန်းလုပ်နည်း	ပုစွန်ခြောက်၊ မျှင်ငါးပိ		
	ပုစွန်ခြောက် ▶ ပုစွန်များကို ပြုတ်ပြီး နေလှန်းအခြောက်ခံသည်။		
	မျှင်ငါးပိ (ပုစွန်ငါးပိ) ▶ ငါးအမျိုးမျိုးများကြားမှမျှင်ပုစွန်လေးများကို ခွဲထုတ်ရသည်။ ထို့နောက် ပုစွန်သေးလေးများအား ဆားနှင့်နယ်၍ စည်ပိုင်းတစ်ခုအတွင်းထည့်လျက် တစ်ညသာသိပ်ထားရသည်။ ထို့နောက် ဆားနယ်ပြီးပုစွန်ဆိတ်လေးများအား နေလှန်းအခြောက်ခံသည်။ အခြောက်ခံပြီးပုစွန်များကို စက်ဖြင့်ကြိတ်ရသည်။ ဤနေလှန်းခြင်းနှင့် အခြောက်ခံခြင်းဖြစ်စဉ်ကို လေးကြိမ်တိုင်တိုင်ပြုလုပ်ရသည်။ ထို့နောက် ထိုကုန်ပစ္စည်းအား အိုးများတွင်ထည့်၍ရောင်းချသည်။		
နည်းပညာ	စက်ကို ကြိတ်ခြင်းအတွက်သာ အသုံးပြုသည်။ ထိုင်းနည်းပညာကို မသုံးနိုင်ပါ။		
သန့်ရှင်းမှု	သန့်ရှင်းမှုမရှိပါ။		
လုပ်အားခ	အမျိုးအစား	တစ်လပေးရငွေ (ကျပ်)	မှတ်ချက်
	လှေသမား	၁၂၀,၀၀၀	ထမင်းကျွေးသည်။
	လှေသမား (ခေါင်းဆောင်)	၁၇၀,၀၀၀	ထမင်းကျွေးသည်။
	ရေလုပ်သား	၁၀၀,၀၀၀	ထမင်းကျွေးသည်။
	အမျိုးသမီးအလုပ်သမား	၅၀,၀၀၀ - ၇၀,၀၀၀	ထမင်းကျွေးသည်။
နေထွက်လုပ်ခ	အလုပ်ချိန်	တစ်ရက်လုပ်ခ (ကျပ်) (နံနက်/ညပိုင်း)	မှတ်ချက်
	နံနက်	၃,၀၀၀ - ၅,၀၀၀	ထမင်းမကျွေးပါ။
	ည	၈,၀၀၀	ထမင်းမကျွေးပါ။
ပုစွန်ငါးပိအဆင့်သတ်မှတ်ချက်	၁ ပထမအဆင့်	ပုစွန်များကိုသာအသုံးပြုသည်။	
	၂ ဒုတိယအဆင့်	ပုစွန်များကို ငါးသေးလေးများဖြင့် ရောသည်။	
	၃ တတိယအဆင့်	ပုစွန် ၅၀% နှင့် ငါး ၅၀%	
	၄ စတုတ္ထအဆင့်	ပုစွန်အသေးလေးများနှင့် ငါးအသေးလေးများ	
ပုစွန်ငါးပိဈေးနှုန်း	အဆင့်	တစ်ပီသာဈေးနှုန်း (ကျပ်)	မှတ်ချက်
	ပထမအဆင့်	၁,၀၀၀ - ၁,၅၀၀	
	ဒုတိယအဆင့်	၇၀၀ - ၈၀၀	
	တတိယအဆင့်	၆၀၀ - ၇၀၀	
	စတုတ္ထအဆင့်	၅၀၀ - ၅၅၀	
ဈေးနှုန်းသတ်မှတ်ခြင်း	ရန်ကုန်ကုန်စည်အဝယ်ခိုင်များ		
ချေးငွေရရှိမှုအခွင့်အလမ်း	အသေးစားငွေကြေးအသင်းအဖွဲ့များ		
ငွေလွှဲပြောင်းမှု	ဘဏ်စနစ် ၉၀% လုပ်ဆောင်သည်။ လွန်ခဲ့သည့်နှစ်များက ရေယာဉ်များဖြင့်လွှဲပြောင်းသည်။		
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနည်းများ	ငပုတောမြို့နယ် အစင်းချိုင်းကျေးရွာ မှ ပုသိမ်သို့ ၁၀၀% ရေကြောင်းဖြင့် သယ်သည်။ ရထားကုန်စည်သည် ကားခထက် ၃ဆ လျော့နည်းသည်။		
ရထားဖြင့်သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်း	ရထားများသည် အချိန်မီမရောက်ဘဲ အချိန်ကုန်ပြီး၊ သွားရမည့်နေရာသို့ တိုက်ရိုက်မရောက်ရှိနိုင်ပါ။		
သိုလှောင်မှု	သိုလှောင်ကန့်များတွင် ပီသာ ၁,၅၀၀ - ၂,၅၀၀		
	စဉ်အိုးများတွင် ပီသာ ၁၅၀ - ၁၈၀		
	ပွဲရုံများတွင် ပီသာ ၈,၀၀၀ - ၁၅၀,၀၀၀		
ထုတ်ပိုးမှု	၅၀ ပီသာဝင် ပလတ်စတစ်အိတ်များထဲသို့ထည့်ပြီး ထိုပလတ်စတစ်အိတ်များကို ပိနန်အိတ်များအတွင်း ထည့်သည်။		
လုပ်ငန်းအခြေအနေ	အရောင်းအဝယ်မှာ ပုံမှန်သာရှိသည်။		

ပုစွန်ခြောက်⁸⁸

ကုန်ကြမ်းရရှိနိုင်မှု	ဇန်နဝါရီလမှမေလအတွင်း ပုစွန်များကို ပုံမှန်ဖမ်းယူရရှိနိုင်သည်။ ဇွန်လမှဩဂုတ်လအတွင်းလုပ်ငန်းခေတ္တရပ်ဆိုင်းသည်။ စက်တင်ဘာနှင့်အောက်တိုဘာလများတွင် အများအပြားဖမ်းယူရနိုင်ပြီး နိုဝင်ဘာလနှင့် ဒီဇင်ဘာလများတွင် ပုစွန်အရနည်းသည်။											
	၁	၂	၃	၄	၅	၆	၇	၈	၉	၁၀	၁၁	၁၂
	ဇန်နဝါရီ	ဖေဖော်ဝါရီ	မတ်	ဧပြီ	မေ	ဇွန်	ဇူလိုင်	ဩဂုတ်	စက်တင်ဘာ	အောက်တိုဘာ	နိုဝင်ဘာ	ဒီဇင်ဘာ
	ပုံမှန်ဖမ်းဆီးရ					လုပ်ငန်းခေတ္တရပ်ဆိုင်း			အများအပြားဖမ်းဆီးရ		ဖမ်းဆီးရမှုနည်း	
စက်တင်ဘာနှင့်အောက်တိုဘာလများတွင် တစ်နေ့လျှင် ပုစွန်ပိဿာ ၂,၀၀၀ မှ ၃,၀၀၀ အထိဖမ်းယူရရှိသည်။												
ဝယ်ယူမှုဈေးနှုန်းများ	အမျိုးအစား				တစ်ပိဿာလျှင်ကျပ်				မှတ်ချက်			
	ရေကြည်ပုစွန်				၈၀၀ - ၁,၂၀၀				ပုစွန်စိမ်းကို			
	ဘင်္ဂါလီပုစွန်				၁,၈၀၀ - ၂,၄၀၀				အနီးအနားရွာများမှလည်းရရှိနိုင်သည်။			
ပုစွန်ခြောက်ပြုလုပ်နည်းအဆင့်ဆင့်	ပုစွန်ဖြူ											
	၁ မျှင်များကို ရေဆေးသန့်စင်သည်။											
	၂ ဆားအနည်းငယ်ဖြင့် ရောမွှေကာ တစ်နာရီကြာပြုတ်ရသည်။											
	၃ ပြုတ်ပြီးသားမျှင်များကို မီးသွေးလောင်စာဖြင့် ကျပ်တိုက်ရသည်။											
	၄ (သို့မဟုတ်) ၂ ရက်ကြာအောင် နေလှန်းရသည်။											
	၅ ပုစွန်ခြောက်အခွံများကို ချွတ်သည်။											
	၆ ပုစွန်ခြောက်များကို အရွယ်အစား ၃ မျိုးအဆင့်ခွဲရသည်။											
၇ ပြီးနောက် ပိန့်အိတ်များဖြင့် ထည့်၍ ထုတ်ပိုးသည်။												
ထုတ်ကုန်များ	ပုစွန်အခွံများကို မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်သူများသို့ ရောင်းချသည်။											
အလုပ်သမား	အလုပ်သမားများသည် များသောအားဖြင့် ရန်ကုန်သို့သွား၍အလုပ်လုပ်ကြသည်။											
လုပ်အားခ	လှေသမား				၁၂၀,၀၀၀				ထမင်းကျွေးသည်။			
	လှေသမား (ခေါင်းဆောင်)				၁၇၀,၀၀၀				ထမင်းကျွေးသည်။			
	ရေလုပ်သား				၁၀၀,၀၀၀				ထမင်းကျွေးသည်။			
	အမျိုးသမီး				၅၀,၀၀၀ - ၇၀,၀၀၀				ထမင်းကျွေးသည်။			
	နေ့စားအလုပ်သမား				၃,၀၀၀ - ၅,၀၀၀				ထမင်းမကျွေးပါ။			
	ညဆိုင်းအလုပ်သမား				၈,၀၀၀				ထမင်းမကျွေးပါ။			
ထွက်ရှိမှု	ပုစွန်အစုံ ၁၀၀ ပိဿာလျှင် ပုစွန်ခြောက် ၆.၅ ပိဿာ ရရှိသည်။											
	တစ်နှစ်လျှင် ပိဿာ ၁၀,၀၀၀ - ၁၅,၀၀၀											
	တစ်ရက်လျှင် ပိဿာ ၁၂၀ - ၁၆၀ ပိဿာ (အနည်းဆုံးတစ်ရက်လျှင် ၅၀ ပိဿာ)											
ဈေးကွက်	ရန်ကုန်၊ ချောင်းသာနှင့် ငွေဆောင်											
ဈေးကွက်သတင်းအချက်အလက်	ရန်ကုန်ဘုရင့်နောင်ပွဲရုံမှ ဈေးနှုန်းများအခြေခံ၍ ဈေးနှုန်းသတ်မှတ်သည်။											
အအေးခန်းသို့လှောင်မှု	မရှိပါ။											

ပုစွန်ငံပြာရည်⁸⁹

ကုန်ကြမ်း	-- မျှင်ကို ဆားဖြင့်နယ်ပြီးသောအခါ ထွက်လာသောအရည်
	-- မျှင်ကို စက်ဖြင့်ကြိတ်ပြီးသောအခါ ထွက်လာသောအရည်
	-- မျှင်ကို ငါးပိလုပ်ပြီးနောက် ထွက်လာသောအရည်
ပုစွန်ငါးပိကိုပြုလုပ်ခြင်းထွက်လာသောအရည်မှ ပုစွန်ငံပြာရည်ကို ရရှိသည်။	

⁸⁸ Ibid

⁸⁹ Ibid

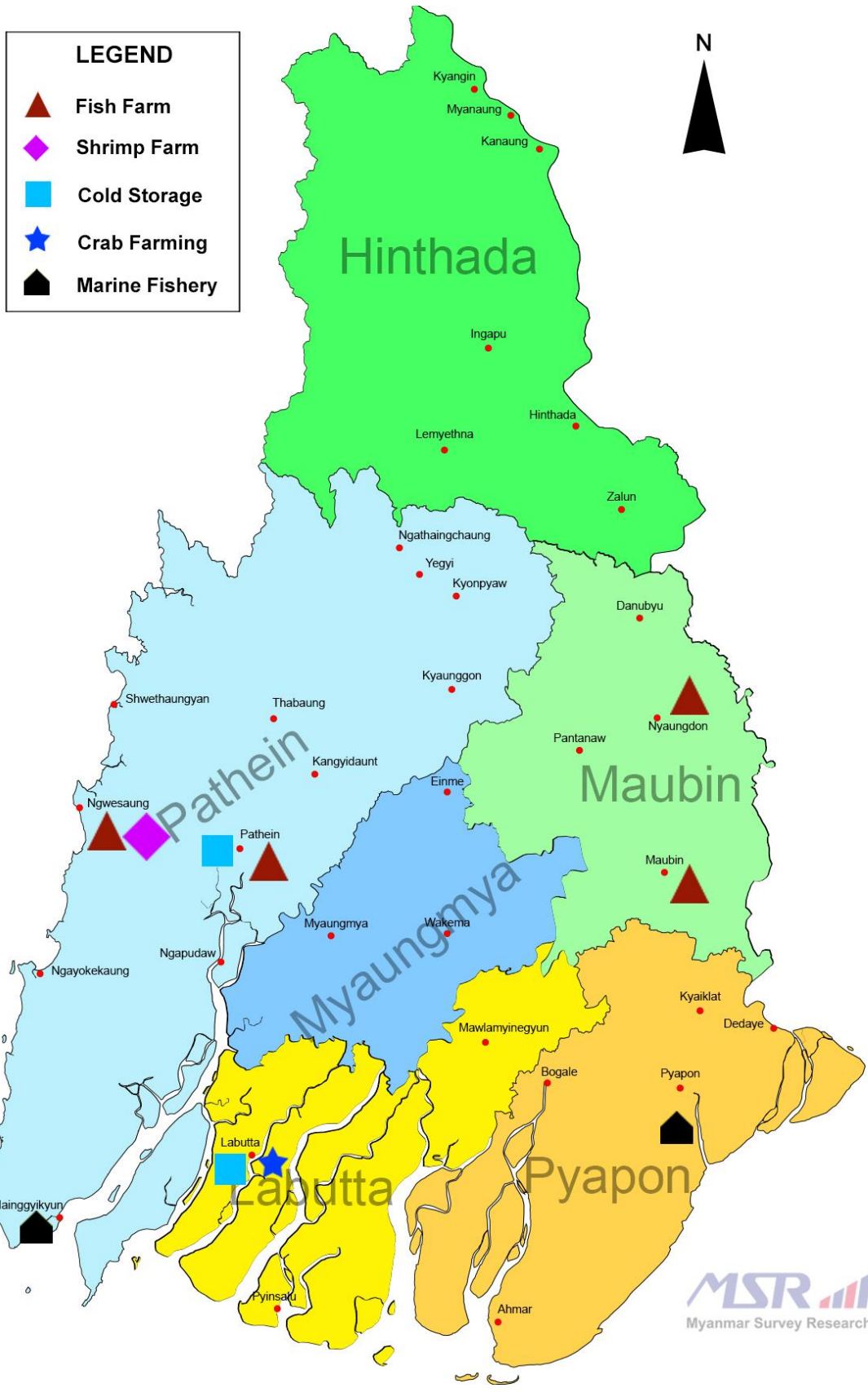
လုပ်ငန်း	ကုန်ကြမ်း ၃ မျိုးပါဝင်သော အရည် ၁၅၀ ဂါလံကို သံဒယ်အိုးပေါ်တွင် ထည့်၍ စပါးခွံ၊ ထင်းမီးတိုဖြင့် ၅ နာရီခန့်ကြာအောင် ချက်ရသည်။ ငံပြာရည်ကျက်သောအခါ ဂါလံ ၅၀-၆၀ ကြားရရှိသည်။
လုပ်အားခ	တစ်လလျှင် ကျပ် ၁၅၀,၀၀၀ မှ ၁၂၀,၀၀၀
ဈေးကွက်	ပြည်တွင်း၌သာ ရောင်းချသည်။
ငွေလွှဲပြောင်းမှုပုံစံ	ဘဏ်စနစ်
သယ်ယူပို့ဆောင်မှု	ကုန်းလမ်း (၅၀%) နှင့် မီးရထားလမ်း (၅၀%)
သိုလှောင်မှု	ကုန်ကြမ်းအရည်များကို လှောင်ကန်ဖြင့်သိုလှောင်ထားသည်။ (အစားအစာနှင့်ဆေးဝါး စီမံခန့်ခွဲရေးဌာနမှ မကြာခဏစစ်ဆေးသည်။)
ထုပ်ပိုးမှု	ပုစွန်ငံပြာရည် ► ၅ ဂါလံဝင်ပလတ်စတစ်ပုံးများဖြင့်
လုပ်ငန်းအခြေအနေ	ပုစွန်ငံပြာရည်ရောင်းချမှု တိုးမြှင့်လာသည်။

❖ သုံးသပ်ချက်

- အားသာချက်များ**
  - ပုစွန်ခြောက်သည် ရောင်းရအကောင်းဆုံးထုတ်ကုန်ဖြစ်သည်။
  - ဘဏ်ဝန်ဆောင်မှုများတိုးတက်လာသည်။
- အားနည်းချက်များ**
  - ပြည်တွင်းဈေးကွက်တွင်သာရောင်းသည်။
  - သမားရိုးကျသိုလှောင်သည့်စနစ်ကိုသာ အသုံးပြုသည်။
  - လုပ်သားအင်အားဖြင့်သာ ထုတ်လုပ်သည်။
- မြှမ်းခြောက်မှုများ**
  - ပင်လယ်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးများ နည်းလာသည်။
- အခွင့်အလမ်းများ**
  - ရေထွက်ပစ္စည်းများထုတ်လုပ်နိုင်သည့်အခွင့်အလမ်း
  - အရှေ့တောင်အာရှနိုင်ငံများသို့ ဈေးကွက်တိုးချဲ့နိုင်သည့်အခွင့်အလမ်း

ငါးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

မြေပုံ ၇၊ တည်ရှိနေသောလုပ်ငန်းများနှင့်အလားအလာရှိသောနေရာများ

၅ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

၅.၁ တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍအားခြုံငုံတင်ပြခြင်း

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းတိရစ္ဆာန်အကောင်ရေ (ဖွန်လနှင့်ဖူလိုင်လ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်)⁹⁰

စဉ်	တိရစ္ဆာန်	အကောင်ရေ (၂၀၁၈)		တစ်လအတွင်း တိုးလာသောပမာဏ	တိုးလာသည့် ရာခိုင်နှုန်း
		ဖွန်	ဖူလိုင်		
၁	နွား	၄၂၃,၈၂၆	၄၂၆,၆၅၅	၂,၈၂၉	၀.၇%
၂	ကျွဲ	၁၀၁,၉၂၀	၁၀၂,၅၆၁	၆၄၁	၀.၆%
၃	ဆိတ်	၅၈,၆၄၁	၅၉,၇၆၂	၁,၁၂၁	၁.၉%
၄	ဝက်	၉၈၄,၄၀၀	၁,၀၀၆,၈၅၄	၂၂,၄၅၄	၂.၃%
၅	ကြက်	၈,၈၀၄,၅၇၁	၉,၀၃၉,၂၉၉	၂၃၄,၇၂၈	၂.၇%
၆	ဘဲ	၂,၉၂၂,၁၇၄	၂,၉၆၃,၇၆၈	၄၁,၅၉၄	၁.၄%
၇	ကြက်ဆင်/ဘဲငန်း	၈၄,၂၇၈	၈၆,၅၆၂	၂,၂၈၄	၂.၇%
၈	ငှက်	၅၁,၄၄၉	၅၁,၉၉၉	၅၅၀	၁.၀%

အသား ၄၃၂

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း စီးပွားဖြစ်တိရစ္ဆာန်မွေးမြူသူများနှင့်တိရစ္ဆာန်ကောင်ရေ (မေလ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်)⁹¹

စဉ်	တိရစ္ဆာန်	မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်သူများ/ ပိုင်ရှင်များ	တိရစ္ဆာန်အကောင်ရေ
၁	ဒေသနွား	၁၄	၆၁၅
၂	နွား (အသားစား)	၀	၀
၃	နွား (နို့စားနွား)	၅၃	၁,၁၁၄
၄	ဒေသကျွဲ	၇၇	၂,၆၄၉
၅	ကြက် (ကြက်ဥ)	၂၂၂	၁,၂၉၇,၉၂၄
၆	ကြက် (ကြက်သား)	၄၀၄	၁,၁၇၀,၂၈၀
၇	ကြက် (အထီး)	၁၂၂	၂၇၆,၃၅၀
၈	ဒေသကြက်	၃	၆၉၆
၉	ဘဲ (ဘဲဥ)	၂၃၆	၁၈၉,၄၆၁
၁၀	ဆိတ်	၂၄	၁,၀၅၀
၁၁	ဝက်	၁၄၈	၃,၄၆၉
၁၂	ငှက်	၂၆	၈၃,၇၅၀

တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးနှင့်ဆေးကုသရေးဦးစီးဌာန၏အဆိုအရ အသားအတွက် နွားမွေးမြူခြင်းမရှိပါ။ အများဆုံးမွေးမြူသူများမှာ ကြက်မွေးမြူသူများ (၄၀၄ ဦး) ဖြစ်သည်။ ဒုတိယမှာ ဥအတွက် ဘဲမွေးမြူသူများ (၂၃၆ ဦး) နှင့် ဥအတွက် ကြက်မွေးမြူသူများ (၂၂၂ ဦး) ဖြစ်ကြသည်။

၅.၂ ကြက် (အသား)

❖ ကောက်ယူအချက်အလက်များ⁹²

ကြက်ခြံ	GAHP (ကောင်းမွန်သည့်တိရစ္ဆာန်မွေးမြူသည့်အကျင့်များ) နှင့်ကိုက်ညီရမည်။	
ကြက်ခြံဆောက်သည့်ပစ္စည်းများ	ဝါး၊ သက်ကယ်	
စားခွက် (အစာ/ရေထည့်ရန်)	ရန်ကုန်မှဝယ်ယူသည်။	
ကြက်အစာနှင့် ကြက်သားပေါက် ရောင်းချသည့်ကုမ္ပဏီများ	ပြည်ပ	CP Myanmar Livestock
		May Kha (Jefer) Myanmar
		Sunjin (Korea)
		De Heus (Netherlands)
		MRC (China)
ပြည်တွင်း	New Hope	
	ကောင်းထက်	
	ပုပိုး	

⁹⁰ -----, Livestock and Veterinary Department, Ayeyarwady Region.

⁹¹ -----, Livestock and Veterinary Department, Ayeyarwady Region.

⁹² U Khin Maung Win, Meat Chicken Production, Taunggalay Village-tract, Myaungmya Township. 09 7784 37071

ကာကွယ်ဆေး	ကုမ္ပဏီများမှဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်။
ဥပဒေအခြေခံ	ရိုးရာနည်းလမ်းဖြင့်
ထွက်ရှိမှု	တစ်ရက်လျှင် အကောင်ရေ ၁,၄၀၀ (၂,၃၀၀ ပိဿာ)
လုပ်အားခ	တစ်လလျှင် ၁၆၀,၀၀၀ ကျပ် - ၂၃၀,၀၀၀ ကျပ်
ဈေးကွက်	မြောင်းမြ
ဈေးကွက်သတင်းအချက်အလက်	ရန်ကင်း၊ ပုသိမ်နှင့် ဟင်္သာတမြို့ရှိ ကြက်/ဘဲဈေးများသို့ ဖုန်းဖြင့်မေးမြန်းသည်။
ရောင်းလိုအားနှင့် ဝယ်လိုအား	ညီမျှသည်။
ထုတ်ပိုးမှု	ပလတ်စတစ်ခြင်းများ (ကြက်အရှင်များ)

❖ သုံးသပ်ချက်

- အားသာချက်များ**
  - ကြက်သားသည် လူအစားများသည့်အစားအစာဖြစ်ခြင်း
  - မွေးမြူထားသောကြက်ကလေးများအား ၄၅ ရက်သားအရွယ်တွင် ရောင်းချနိုင်သည်။
  - ဝယ်လိုအားကောင်းသည်။
- အားနည်းချက်များ**
  - သီးခြားမြေနေရာလိုအပ်သည်
  - ခေတ်မီကြက်မွေးမြူရေးခြံမရှိခြင်း (ဇီဝလုံခြုံမှုစနစ်မရှိခြင်း)
  - ခေတ်မီထုတ်ပိုးမှုစနစ်ဖြင့် ပြုပြင်ပြောင်းလဲထုတ်လုပ်မှုမရှိသေးခြင်း
- ခြိမ်းခြောက်မှုများ**
  - နိုင်ငံခြားမှအေးခဲကြက်သားများတင်သွင်းခြင်း
  - ရောဂါများပြန့်နှံ့ခြင်း (ဥပမာ၊ ကြက်ငှက်တုပ်ကွေး)
- အခွင့်အလမ်းများ**
  - စနစ်တကျထုတ်ပိုးမှုဖြင့် အေးခဲကြက်သားများအား ခေတ်မီလက်လီဆိုင်များ (စူပါမားကတ်) များတွင် တင်ရောင်းနိုင်သည်။
  - တိရစ္ဆာန်အစားအစာစက်ရုံထောင်နိုင်ခြင်း
  - တိရစ္ဆာန်ဆေးဝါးစက်ရုံထောင်နိုင်ခြင်း
  - သားဖောက်ခြင်းလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နိုင်သည်။
  - ခေတ်မီကြက်မွေးမြူရေးခြံများလုပ်ကိုင်နိုင်သည်။

၅.၃ အမဲသားနှင့်အမဲခြောက်

❖ အခြေခံအချက်အလက်များ

အမဲသားသည် မြန်မာနိုင်ငံတွင်အစားအများဆုံးဖြစ်သော ကြက်သား၊ ဝက်သား၊ ဆိတ်သားနှင့် အမဲသားများထဲတွင် အပါအဝင်ဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် နွားများကို စိုက်ပျိုးထွန်ယက်မှုများတွင် အများဆုံးအသုံးပြုသည်။ နာဂစ်မုန်တိုင်း တိုက်ခတ်ပြီးနောက် နွားများကိုအသုံးပြုမှု ကျဆင်းလာပြီး၊ ၎င်းတို့အစား လယ်ယာသုံးစက်များအစားထိုးထွက်ပေါ်လာသည်။

❖ ကောက်ယူအချက်အလက်များ⁹³

အမဲသားထုတ်လုပ်သူ/ရောင်းချသူ	အမဲသားထုတ်လုပ်သူနှင့် ရောင်းချသူတစ်ဦးတည်းသာရှိသည်။	
လိုင်စင်	လိုင်စင်ကို မြို့နယ်စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီတွင် လျှောက်ထားနိုင်သည်။ လိုင်စင်ခမှာ ကျပ်သိန်း ၂,၃၀၀ - ၂,၄၀၀ ကြားရှိသည်။	
မြေနေရာရရှိမှု	မြို့နယ်စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီက သားသတ်ရုံအတွက် နေရာသတ်မှတ်မထားပါ။ လက်ရှိသားသတ်ရုံမှာ တဲကြီးကုန်းကျေးရွာတွင် ရှိသည်။	
ကုန်ကြမ်းရရှိနိုင်မှု	နွားများကို အမြဲတမ်းဝယ်ယူမရနိုင်ပါ။ နွားများကို ကုန်သည်များနှင့်ဆက်သွယ်ပြီး ဝယ်ယူရသည်။	
ထုတ်လုပ်မှုပမာဏ	တစ်ရက်လျှင် နွားကောင်ရေ ၅ - ၆ ကောင်	
အမဲခြောက်	လက်ရှိတွင် အမဲခြောက်ထုတ်လုပ်ခြင်းမရှိပါ။	
ဝယ်ဈေး	ဈေးနှုန်း (ကျပ်)	အကောင်ရေ
	၃၀၀,၀၀၀ - ၄၀၀,၀၀၀	၁ ကောင်
	၅၀၀,၀၀၀ - ၇၀၀,၀၀၀	၁ ကောင် (အစ်(ဒ်)ဘာသာရေးပွဲတော်ကာလ)
အလုပ်သမား	လက်ရှိတွင် နွားသတ်သမားများ မရှိပါ။	
လုပ်အားခ	နွားတစ်ကောင်လျှင် ကျပ် ၁၀,၀၀၀ (နွားသတ်ခြင်းအတွက်)	
အလုပ်သမားအရေအတွက်	၅ ဦး - ၆ ဦး	

⁹³ U Thet Naing, licensed producer, Shwe Mitharsu Biryani Ship, Strand Road, Ward 1, Patheingyi

❖ သုံးသပ်ချက်

အားသာချက်များ
အားနည်းချက်များ

- အမဲသားသည် ဝယ်လိုအားကောင်းသော အသားတစ်မျိုးဖြစ်သည်။
- လိုင်စင်ခမှာ အလွန်များသည်။
- ကုန်ကြမ်း (နွားအရှင်) မှာ ရှားပါးသည်။
- သားသတ်ခြင်းလုပ်ငန်းကို မြို့စွန့်နေရာများတွင်သာ ခွင့်ပြုသတ်မှတ်ထားသည်။
- အသားစားနွားများကို စီးပွားဖြစ်မွေးမြူခြင်းမရှိသေးပါ။

မြိမ်းခြောက်မှုများ
အခွင့်အလမ်းများ

- ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးနှင့်ကိုက်ညီသည့်မွေးမြူရေးနွားမရှိသေးပါ။
- ကျွဲနွားတိရိစ္ဆာန်များကို တရုတ်နိုင်ငံသို့တင်ပို့နေသဖြင့် နွားအရှင်များရှားပါးလာသည်။
- ကျွဲနွားတိရိစ္ဆာန်များမွေးမြူခြင်းလုပ်ငန်းတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံနိုင်သည့်အခွင့်အလမ်း
- အမဲစည်သွတ်ဘူးများကို ထုတ်လုပ်နိုင်မည့် အခွင့်အလမ်း
- နွားသားရေထုတ်လုပ်နိုင်သည့်အခွင့်အလမ်း

၅.၄ ဝက်

❖ ကောက်ယူအချက်အလက်များ⁹⁴

လုပ်ငန်း	ဝက်မွေးမြူခြင်း
ဝက်ခြံသုံး ပစ္စည်းများ	အုတ်၊ သစ်နှင့်သွပ်ပြားများ
မျိုးဗီဇ	DYL (ထိုင်းနိုင်ငံမှ ဝက်မျိုးစိတ်ကိုယူသည်)
မျိုးပွားခြင်း	ကိုယ်တိုင် မျိုးဝက်မများဖြင့် သားဖောက်သည်။
အစာရရှိမှု	De Heus, CP နှင့် Sunjin တို့မှ အစာရရှိပြီး၊ ဒေသထွက် ဆန်ကွဲ၊ ဖွဲနု၊ ဖွဲကြမ်းများကို ရောစပ်၍လည်းကွေးသည်။
အရောင်း	ဝက်ကောင်ရေ ၅၀ - ၁၀၀ (ပိဿာ ၃,၀၀၀ မှ ၇,၀၀၀ ထိ) ကို ရန်ကုန်သို့ တင်ပို့သည်။
အလုပ်သမား	ရရှိနိုင်သည်။
လုပ်အားခ	တစ်ရက်လျှင် ကျပ် ၁,၅၀၀
ဈေးကွက်	ရန်ကုန်
ဈေးကွက်သတင်းအချက်အလက်	ဝက်အရောင်းခိုင်များသို့ ဖုန်းဆက်မေးသည်။
ရောင်းလိုအားနှင့် ဝယ်လိုအား	ဝယ်လိုအား ပိုများသည်။
သယ်ယူပို့ဆောင်မှု	ကုန်းလမ်းဖြင့်
ရောင်းချမှုပုံစံ	ဝက်အရှင် အကောင်လိုက်သာ

❖ သုံးသပ်ချက်

အားသာချက်များ
အားနည်းချက်များ

- ဝက်သားသည် လူကြိုက်များသောအစားအစာဖြစ်သည်။
- ဝက်သားကို အခြားသောအစားအစာ၊ မုန့်များတွင် ထည့်သွင်းအသုံးပြုသည်။
- လက်ရှိတွင် ရန်ကုန်ဈေးကွက်ကိုသာမှီခိုနေရသည်။
- သီးသန့်မြေနေရာလိုအပ်သည်။
- ခေတ်မီထုတ်ပိုးမှုဖြင့် ထုတ်လုပ်မှုမရှိသေး
- သီးသန့်မွေးမြူရေးဖုန်မရှိသေး
- မျိုးကောင်းဝက်များရှားပါးသည်။
- ဝက်ခြံမှ အနံ့ဆိုးများထွက်သည်။
- ဝက်ပေါင်ခြောက်ထုတ်လုပ်နိုင်သည်။
- ဝက်အူချောင်းထုတ်လုပ်နိုင်သည်။
- အေးခဲဝက်သားထုတ်လုပ်နိုင်သည်။
- ဝက်၏အစိတ်အပိုင်းအမျိုးမျိုးအပြင် ဝက်နံရိုးများနိုင်ငံခြားသို့တင်ပို့နိုင်သည်။
- ဝက်သားကို စည်သွတ်ဘူးဖြင့်ထုတ်လုပ်နိုင်သည်။

⁹⁴ U Aung Myay, pig breeder, Myaungmya Township. 09 857 5215

၅.၅   **ဘဲ (ဥစား)**

ဘဲမွေးမြူခြင်း⁹⁵

❖ **ကောက်ယူအချက်အလက်များ**

မြေဈေးနှုန်း	တစ်ဧကလျှင် ကျပ် ၂.၅ သန်းမှ ၃ သန်း				
ဘဲခြံဆောက်ရာတွင်အသုံးပြုသည့် ပစ္စည်းများ	ဝါးပိုး၊ ဝါးနက် (တိုင်)၊ သက်ကယ်၊ သွတ်ပြား (အမိုး) နှင့်သံကော (အကာများ)၊ ထုပ်လျှောက်များအတွက် ထီးရိုးဝါးကိုအသုံးပြုသည်။				
ဘဲခြံတစ်ခု	ဘဲခြံတစ်ခု (၄၅ ပေ x ၁၀၅ ပေ) လျှင် ကျပ် ၂ သန်းမှ ၂.၅ သန်း				
ဘဲပေါက်တန်ဖိုး	ဘဲပေါက်တစ်ကောင်လျှင် ကျပ် ၇၀၀ မှ ၈၀၀				
ဆေးဝါး	အားခေး: Biosol and TR. ကာကွယ်ဆေးအသုံးပြုခြင်းမရှိ။ မွေးခါစမှတစ်လသားအထိအစာ: CP မှဝယ်ယူသည်။ တစ်လသားမှ လေးလခွဲသားအထိအစာ: CP အစာနှင့်စပ်စာတို့ကို ၅၀:၅၀ ဖြင့် လေးလခွဲသားအထက်: ကိုယ်တိုင်စပ်စာ အစိမ်းရောင်အစာ: ကန်စွန်းရွက်နှင့်ပေဒါတို့ကို စင်းလျက် တစ်နေ့တစ်ကြိမ် ကိုယ်တိုင်စပ်အစာ				
ဘဲစာ		ပိဿာ	ကျပ်သား	ကီလိုဂရမ်	Remark
	ဆန်ကွဲ	၃၀	၃,၀၀၀	၄၉	ဘဲတစ်ကောင်လျှင် ၇ ကျပ်သား
	ဖွဲနုချော	၁၉.၅	၁,၉၅၀	၃၂	
	ဖွဲနုကြမ်း	၁၂	၁,၂၀၀	၂၀	
	ပြောင်းစေ့	၁၅	၁,၅၀၀	၂၄	
	ပုစွန်မှုန့်	၄၀	၄,၀၀၀	၆၅	
	စုစုပေါင်း ▶	၁၁၆.၅	၁၁,၆၅၀	၁၉၀	
	အထက်ပါအတိုင်းစပ်ထားသည့်အစာပမာဏဖြင့် ဘဲအကောင်း ၁,၅၀၀ ကို ကျွေးနိုင်သည်။				
ဥပုသည့်အချိန်	၄ လအကြာတွင် ဘဲများဥပုသည်။				
သားဖောက်ခြင်း	ဘဲသားဖောက်ခြင်းအတွက် အပူမလိုပါ။ ညဘက်အလင်းပေးရန်အတွက် ဘဲခြံတစ်ခုလျှင် မီးလုံး ၂ လုံးထွန်းပေးထားသည်။ ဆိုလာပိတိုကို အသုံးပြုသည်။				
ထွက်ရှိမှု	၆၀% (တစ်နှစ်လျှင် ဘဲအကောင်ရေ ၂,၄၀၀ မှ ဘဲဥ ၅၂၀,၀၀၀)				
လုပ်သားခများ	ကျပ် ၅,၀၀၀ (နေ့စား) နှင့် ကျပ် ၁၈၀,၀၀၀ (လစား)၊ လစားများအတွက် နေ့စရာပေးသည်။				
ဈေးကွက်	ဟင်္သာတနှင့်ဝါးသိုင်းချောင်းမြို့နယ်များ				
ဈေးကွက်သတင်း	ဘဲဥအဝယ်ခိုင်များမှ				
လုပ်ငန်းအခြေအနေ	ဝယ်လိုအားအလွန်များသည်။				

❖ **သုံးသပ်ချက်**

- အားသာချက်များ**
  - လူစားများသည့်အစားအစာဖြစ်သည့်အတွက် ဝယ်လိုအားကောင်းသည်။
  - သားဖောက်ခြင်းကို ဒေသတွင်းမှာပင် ပြုလုပ်နိုင်သည်။
- အားနည်းချက်များ**
  - ဘဲမွေးရန်သင့်လျော်သောနေရာများရှိသည်။ ဥပမာ၊ ရေနက်ကွင်းများ
  - ဘဲစာအတွက်ကုန်ကြမ်းရှားသည်။
  - အဆင့်သင့်ပြုလုပ်ပြီးဘဲစာမရှိပါ။
  - ဘဲမျိုးကောင်းများ (ဥနှုန်းကောင်းသည့်) မရှိပါ။
  - စနစ်တကျသားဖောက်ခြင်းမရှိပါ။
  - ဘဲများအတွက် သီးသန့်ဆေးဝါးမရှိပါ။
  - သီးသန့်ဘဲသားဈေးမရှိပါ။
- ခြိမ်းခြောက်မှုများ**
  - ရောဂါများဖြစ်ပွားမှု
- အခွင့်အလမ်းများ**
  - ဘဲကင်ထုတ်လုပ်နိုင်သည့်အခွင့်အလမ်း
  - ဘဲစာစက်ရုံထောင်နိုင်သည့်အခွင့်အလမ်း

⁹⁵ U Aung Thura Shwe Phone, owner, duck farm, Khamauksu Village, Lemyethna Township. 09 4010 23616, 09 8993 66077

၅.၆ ကြက် (ဥစား)

ကြက်မွေးမြူခြင်း (ဥစား)⁹⁶

❖ ကောက်ယူအချက်အလက်များ

မြေဈေး	တစ်ဧက ပျမ်းမျှကျပ် ၂၅ သိန်း										
ခြံခတ်ပစ္စည်းများ	အင်း၊ ကညင် (တိုင်)၊ သစ်သား (ထုပ်လျောက်)၊ သွပ်ပြား (အမိုး)၊ သံကော (အကာ)၊ ဝါး (ကြမ်းခင်း) တစ်သားကြမ်းခင်းပေါ်တွင် ၁.၅ လက်မထူသောပိုက်ကိုခင်းသည်။										
ကြက်ခြံအတွက်ကုန်ကျစရိတ်	ကြက်အကောင် ၁,၀၀၀ မွေးနိုင်သည့်ကြက်ခြံအတွက် ကျပ် ၃၅ သိန်း										
ကြက်သားပေါက်များ	ကြက်သားပေါက်များကို မင်္ဂလာဒုံနှင့်ပျဉ်းမပင်တို့တွင်ရှိသော CP သားဖောက်စက်ရုံ မှတိုက်ရိုက်ပို့သည့်စနစ်										
ဥကြက်သားပေါက်ဈေး	တစ်ကောင်လျှင် ကျပ် ၁,၀၆၅ - ကျပ် ၁,၁၀၀										
ကြက်စာ	အစာစိမ်း၊ ကန်စွန်းရွက်နှင့်ဗေဒါ										
အားဆေး	HiC										
ကာကွယ်ဆေးများ	IBD, anti-pox, ID-IB, Mybaflox										
ကြက်အစားအစာများ	Feeds from Hlaingthayar Feedstuff Factory are coded according to the age: <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <thead> <tr> <th>အသက်</th> <th>CP ကုတ်နံပါတ်</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>မွေးစမှ ၅ ပတ်အတွင်း</td> <td>921 S</td> </tr> <tr> <td>၅ ပတ်မှ ၂ လ</td> <td>921</td> </tr> <tr> <td>၂ လမှ ၄ လ</td> <td>922</td> </tr> <tr> <td>၄ လအထက်</td> <td>924</td> </tr> </tbody> </table>	အသက်	CP ကုတ်နံပါတ်	မွေးစမှ ၅ ပတ်အတွင်း	921 S	၅ ပတ်မှ ၂ လ	921	၂ လမှ ၄ လ	922	၄ လအထက်	924
အသက်	CP ကုတ်နံပါတ်										
မွေးစမှ ၅ ပတ်အတွင်း	921 S										
၅ ပတ်မှ ၂ လ	921										
၂ လမှ ၄ လ	922										
၄ လအထက်	924										
သားဖောက်ခြင်း	၂၈ ရက်သားအရွယ်အထိ အပူဓာတ်လိုအပ်သည်။ ကိုယ်ထည်ပေါ်တွင်အပေါက်များဖောက်ထားသည့် သောက်ရေအိုးအတွင်း မီးသွေး ထည့်၍ အပူဓာတ်ပေးသည်။										
မွေးမြူသည့်ကြက်အရေအတွက်	၈,၀၀၀										
ထွက်ရှိမှု	ပျမ်းမျှ ကြက်ဥ ၆,၄၀၀										
ကြက်ဥနှုန်း	၈၀%										
လုပ်အားခများ	တစ်လလျှင် ကျပ် ၁၀၀,၀၀၀ မှ ကျပ် ၁၅၀,၀၀၀										
ဟင်္သာတဈေးကွက်	ပြည်တွင်းထုတ်လုပ်မှု (၆၀%) နှင့်ရန်ကုန်မှပို့သည့်ကြက်ဥများ (၄၀%)										
လုပ်ငန်းအခြေအနေ	ဝယ်လိုအားကောင်းသည်။										

❖ သုံးသပ်ချက်

အားသာချက်များ

- ဝယ်လိုအားကောင်းသည်။
- ကြက်များကိုမည်သည့်နေရာတွင်မဆိုမွေးမြူနိုင်သည်။

အားနည်းချက်များ

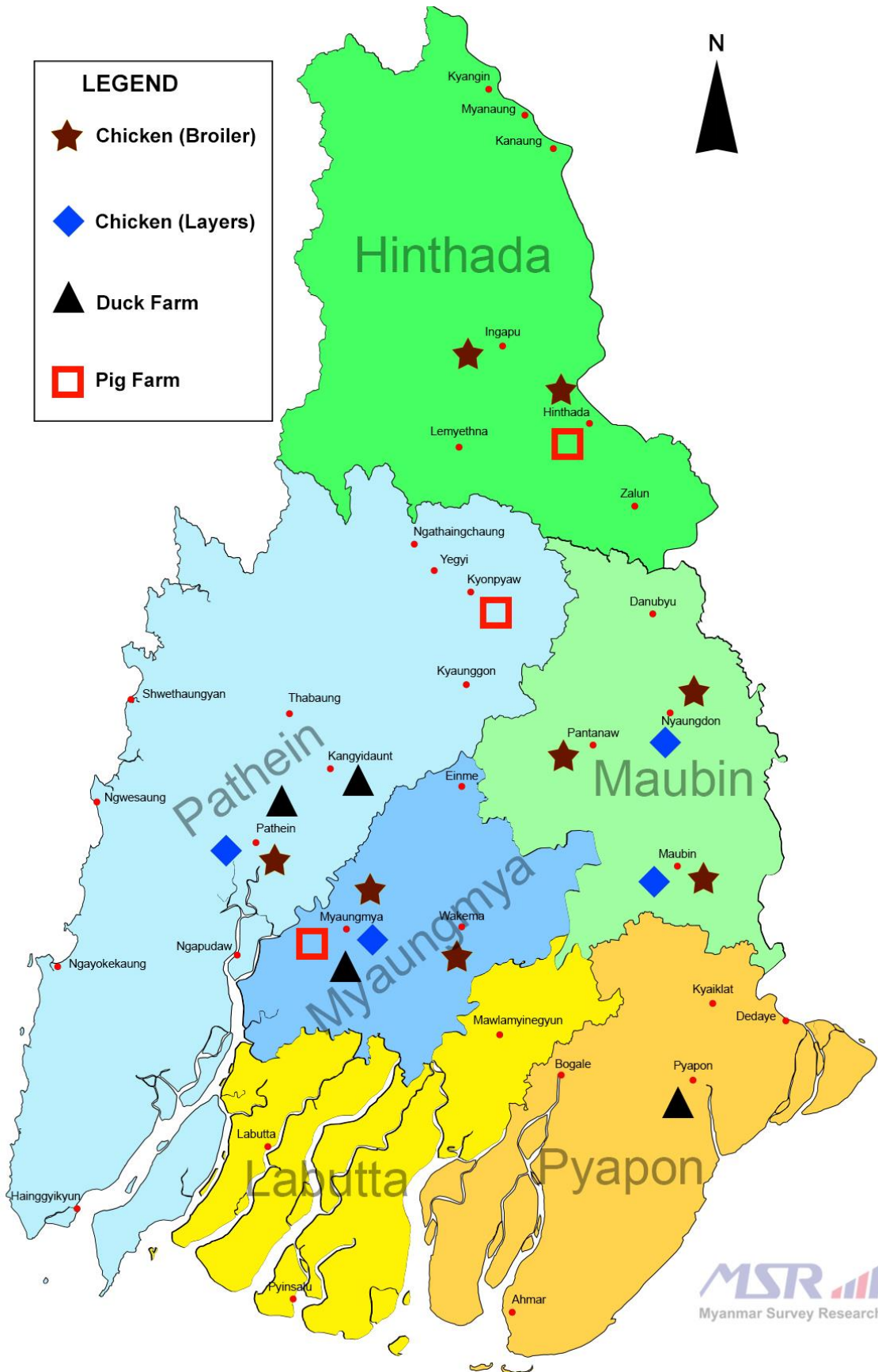
- ဇီဝလုံခြုံမှုစနစ်ရှိသောဘဲခြံများမရှိပါ။
- ဈေးကွက်ယှဉ်ပြိုင်မှုများသည်။
- ကျယ်ပြန့်သောမြေနေရာရရှိရန်ခက်ခဲသည်။
- ရောဂါဖြစ်ပွားမှု (ဥပမာ၊ ကြက်ငှက်တုတ်ကွေး)
- ကြက်ဥအသုံးပြုသောမုန့်များထုတ်လုပ်နိုင်သည်။
- ခေတ်မီလက်လီဈေးများ (စူပါမားကတ်များ) တွင် တင်၍ရောင်းနိုင်သည်။

⁹⁶ U Win Htay, owner (CP agent), chicken breeding, 36 Shwezedi Road, Tar Ngaze Ward, Hinthada Township. 09 858 1235

မွေးမြူရေးကဏ္ဍ

မြေပုံ ၈၊ တည်ရှိနေသောလုပ်ငန်းများနှင့်အလားအလာရှိသောနေရာများ

၆ ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

၆.၁ ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလုပ်ငန်းကဏ္ဍအားမြှင့်တင်ခြင်း

❖ ဟိုတယ်များ⁹⁷

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရ၏ကြီးကြပ်မှုအောက်တွင် ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလုပ်ငန်းကဏ္ဍအား ပြုပြင်ပြောင်းလဲမှုများ ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

- ၁ လုပ်ငန်းလိုင်စင်များအတွက် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအား ဖြေလျှော့ပေးခြင်း
- ၂ လုပ်ငန်းစဉ်အဆင့်ဆင့်တွင် အဂတိတရားကင်းရှင်းစွာဖြင့် နှောင့်နှေးကြန့်ကြာမှုမရှိစေရန် ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း

၎င်းအကျိုးဆက်များအရ လိုင်စင်ရဟိုတယ်များနှင့် တည်းခိုရိပ်သာများ တိုးမြှင့်လာသည်။ ဟိုတယ်နှင့် ခရီးသွားလာရေး ဝန်ကြီးဌာန၏စီမံချက်ဖြင့် ဟိုတယ်ဇုန်ဒေသများနှင့် အပန်းဖြေနေရာများတွင် စနစ်တကျ အမှိုက်စွန့်ပစ်ခြင်း၊ စနစ်တကျ သောအမှိုက်သိမ်းစနစ်ဆောင်ရွက်ရန်နှင့် စုပေါင်းအမှိုက်ကောက်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို ဟိုတယ်ဝန်ထမ်းများနှင့် ဒေသခံ များမှ ရေမြောင်းအတွင်းသို့ ရေများလွယ်ကူစွာ စီးဆင်းရန်အတွက် ဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိဟိုတယ်နှင့်တည်းခိုရိပ်သာများ၏အရေအတွက်များ

လိုင်စင်ရဟိုတယ်များ၊ တဲခိုရိပ်သာများအရေအတွက်	၈၅
စုစုပေါင်းအခန်းအရေအတွက်	၃,၄၃၃

ဟိုတယ်များ၊ တည်းခိုခန်းများ၊ ၂၀၁၆၊ ၂၀၁၇ နှင့် ၂၀၁၈

ဒေသ	၂၀၁၆		၂၀၁၇		၂၀၁၈ (ဇူလိုင်လထိ)	
	ဟိုတယ်/ တည်းခိုရိပ်သာ	အခန်း	ဟိုတယ်/ တည်းခိုရိပ်သာ	အခန်း	ဟိုတယ်/ တည်းခိုရိပ်သာ	အခန်း
ပုသိမ်	၁၄	၃၄၉	၁၈	၅၂၃	၂၀	၅၈၃
ချောင်းသာ	၂၃	၉၅၉	၂၇	၁,၂၆၁	၂၉	၁,၃၀၀
ငွေဆောင်	၂၄	၁,၂၄၉	၃၀	၁,၃၅၀	၃၁	၁,၄၂၀
မြတ်မော်တင်	၁	၂၀	၁	၂၀	၁	၂၀
ဖျာပုံ	၁	၄၀	၁	၄၀	၁	၄၀
မအူပင်	၀	၀	၁	၃၁	၁	၃၁
ဟင်္သာတ	၀	၀	၁	၂၅	၁	၂၅
မော်လမြိုင်ကျွန်း	၀	၀	၁	၁၄	၁	၁၄
စုစုပေါင်း ▶	၆၃	၂,၆၁၇	၈၀	၂,၂၆၄	၈၅	၃,၄၃၃

ယေး ၄၅၊

ဟိုတယ်ဇုန်များတွင် လျှပ်စစ်မီးရရှိရေး ဆောင်ရွက်မည့်အစီအစဉ်များ (၂၀၁၈-၁၉ ဘဏ္ဍာနှစ်)

နေရာ	အကွာအဝေး	ဖြန့်ဖြူးပေးသွားမည့် ဓာတ်အားလှိုင်းများ	တပ်ဆင်ခြင်း
ငွေဆောင်-သလပ်ခွာ	၁၅ မိုင်	၆၆ ကေပီလှိုင်း	၆၆ ကေပီ ဓါတ်အားခွဲရုံ
ငွေဆောင်-ချောင်းသာ	၁၃ မိုင်	၆၆ ကေပီလှိုင်း	
		၆၆/၁၁ ကေပီလှိုင်း	
		၁၀ အမ်ပီအေလှိုင်း	
ငွေဆောင်မြို့နယ်အတွင်း	-	၁၁ ကေပီ (၁၃ လှိုင်း)	၁၂ (၁၁.၄ ကေပီ) မီးအားမြှင့်စက်
		၄၀၀ ကေပီလှိုင်း	

ယေး ၄၆၊

⁹⁷ Presentation on hotels and tourism situations, August 4, 2018, Directorate of Hotels and Tourism (Patheingyi Office)

❖ ခရီးသွားလုပ်ငန်း⁹⁸

ဝန်ကြီးဌာန၏ စီမံချက်ဖြင့် ရေဆိုးများ ပင်လယ်တွင်းသို့စီးဝင်ခြင်းကို ကာကွယ်ရန်နှင့် ချောင်းသာနယ်မြေတွင် မီးသွေး အသုံးပြုသူများက မီးသွေးမှုန့်များကို စည်းကမ်းမဲ့စွာလွှင့်ပစ်ခြင်းမှ ကာကွယ်ရန်အတွက် ကမ်းခြေအပန်းဖြေ နေရာများ တွင် သန့်ရှင်းမှုနှင့်လှပမှုဖန်တီးနိုင်ရန် စီမံချက်များဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။ ဒေသတွင်းနေထိုင်သူများအား ခရီးသွား လုပ်ငန်းနှင့် သဘာဝတရား၏တန်ဖိုးကို ၎င်းတို့လက်ခံယုံကြည်လာရန် ပညာပေးများပြုလုပ်လျက်ရှိသည်။

ပုသိမ်၊ ချောင်းသာနှင့် ငွေဆောင် နေရာ ၃ နေရာရှိ ပြည်တွင်းနှင့် ပြည်ပခရီးသွားဧည့်သည်များ လာရောက်မှုကို အောက်ပါအတိုင်း ဇယားဖြင့်ဖော်ပြထားပါသည်။

ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပဧည့်သည်များ ရောက်ရှိလာမှု (၂၀၁၆-၂၀၁၈)

နေရာ	၂၀၁၆	၂၀၁၇	၂၀၁၈ (မွန်လထိ)
ပုသိမ်	၄၈,၅၈၉	၅၃,၇၂၅	၃၈,၉၉၅
ချောင်းသာ	၁၅၂,၉၁၄	၁၆၃,၇၇၈	၁၁၅,၅၃၄
ငွေဆောင်	၁၄၅,၄၅၁	၂၀၁,၃၂၁	၁၄၄,၂၂၁

ဇယား ၄၇၊

၆.၂ ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလုပ်ငန်း

❖ အခြေခံအချက်အလက်များ

ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလာရေးဝန်ကြီးဌာန (ပုသိမ်ခရိုင်ရုံး)⁹⁹

ခရီးသွားလာရေးကုမ္ပဏီများ	ပုသိမ်၊ ဖျာပုံ၊ ငွေဆောင်နှင့် ဝါးခယ်မတို့တွင် ကုမ္ပဏီတစ်ခုစီရှိသည်။	
သင်တန်း	မြန်မာဟိုတယ်ဆိုင်ရာပညာရှင်များအသင်းမှ ဦးစီးသည်။	
	၆ လ	၃ လ ▶ စာတွေ့သင်တန်းပေးခြင်း ၃လ ▶ လက်တွေ့သင်တန်းပေးခြင်း (ဟိုတယ်တွင်)
	သင်တန်းသားများ	ဒေသတွင်းနေထိုင်သူများ
အလုပ်ခန့်ခြင်း	ရာထူး	ပညာအရည်အချင်း
	House-keeping	အလယ်တန်း၊ အထက်တန်း
	Front office	ဘွဲ့ကြို/ဘွဲ့ရ
	စားပွဲထိုး	အလယ်တန်း
အနာဂတ်အစီအစဉ်	-- ချောင်းသာနှင့် ငွေဆောင်မြို့နယ်ခွဲများသို့ လျှပ်စစ်ဓါတ်အား ဖြန့်ဖြူးပေးရန်	
	-- နောက်ထပ်ဟိုတယ်များ တည်ဆောက်နေဆဲဖြစ်ပါသည်။	
	-- ရေပေါ်ဟိုတယ်	
	ကုမ္ပဏီ	New World Shwe Tan Co
	တည်နေရာ	အောင်မင်္ဂလာကျွန်းအနီး
	ဆောင်ရွက်ဆဲ	သိမ်ဖြူသင်္ဘောကျင်းတွင် ဆောက်လုပ်လျက်ရှိသည်။
	အရွယ်အစား	အလျား ၂၀၅ ပေ၊ အနံ ၃၆ ပေ နှင့် ရေစူး ၆ ပေခွဲ
-- အုန်းခွံများဖြင့် လက်မှုပညာပစ္စည်းများ ပြုလုပ်ရန်အတွက် သင်တန်းပေးမည်။		
အပန်းဖြေရန် အကြံပြုချက်	ဂေါ်ရင်ဂျီကျွန်း	
	ကျွန်းပေါ်တွင် လည်ပတ်နိုင်သော နေရာများစွာရှိသည်။ နေရာအားလုံးသို့နှံ့စပ်ရန် သုံး	
	- လေးရက်ခန့် အချိန်ယူရမည်။ ရေများမှာကြည်လင်သည်။ ဘန်ဂလိုပိုင်ရှင် ၃၆ ဦးပိုင်သော ဘန်ဂလိုပေါင်း ၃၀၀ ကျော်ရှိသည်။	

မြို့ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်များ

သက်ဆိုင်ရာဒေသအာဏာပိုင်များနှင့် အစိုးရဌာနများက ကမ်းခြေမြို့များဖြစ်သော ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးရှိ ချောင်း သာ၊ ငွေဆောင်နှင့်ရွှေသောင်ယံမြို့နယ်ခွဲများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန် မြို့ပြဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်များ ယခုအခါ စနစ်တကျရေးဆွဲ နေပြီဖြစ်သည်။ ၎င်းအစီအစဉ်များတွင် ခရီးသွားလာရေးနှင့်စပ်လျဉ်းသော အစီအစဉ်များလည်း ပါဝင်မည်ဖြစ်သည်။

⁹⁸ Ibid

⁹⁹ U Zaw Lin Tun, Deputy Director, Ministry of Hotels and Tourism (District Office) 09 4594 39513

❖ သုံးသပ်ချက်

အားသာချက်များ

- ရန်ကုန်မှ မဝေးပါ။ (နေ့ချင်းပြန်သွားနိုင်သည်)
- ကမ်းခြေများအပြင် အခြားအပန်းဖြေစခန်းများလည်း ဖွင့်လှစ်နိုင်သည်။
- လက်မှုပညာပစ္စည်းများ တိုးမြှင့်ရောင်းချလာနိုင်ခြင်း

အားနည်းချက်များ

- လမ်းပိုင်းအခြေအနေများ မကောင်းခြင်း
- ပြည်တွင်း၌ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားလိုင်းမှ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားမပေးနိုင်ခြင်း
- ရန်ကုန်နှင့် ပုသိမ်ကြားတွင် လေကြောင်းလိုင်းမရှိခြင်း (ပုသိမ်လေဆိပ်အား လက်ရှိအချိန်တွင် ခေတ္တရပ်နားထားပါသည်။)

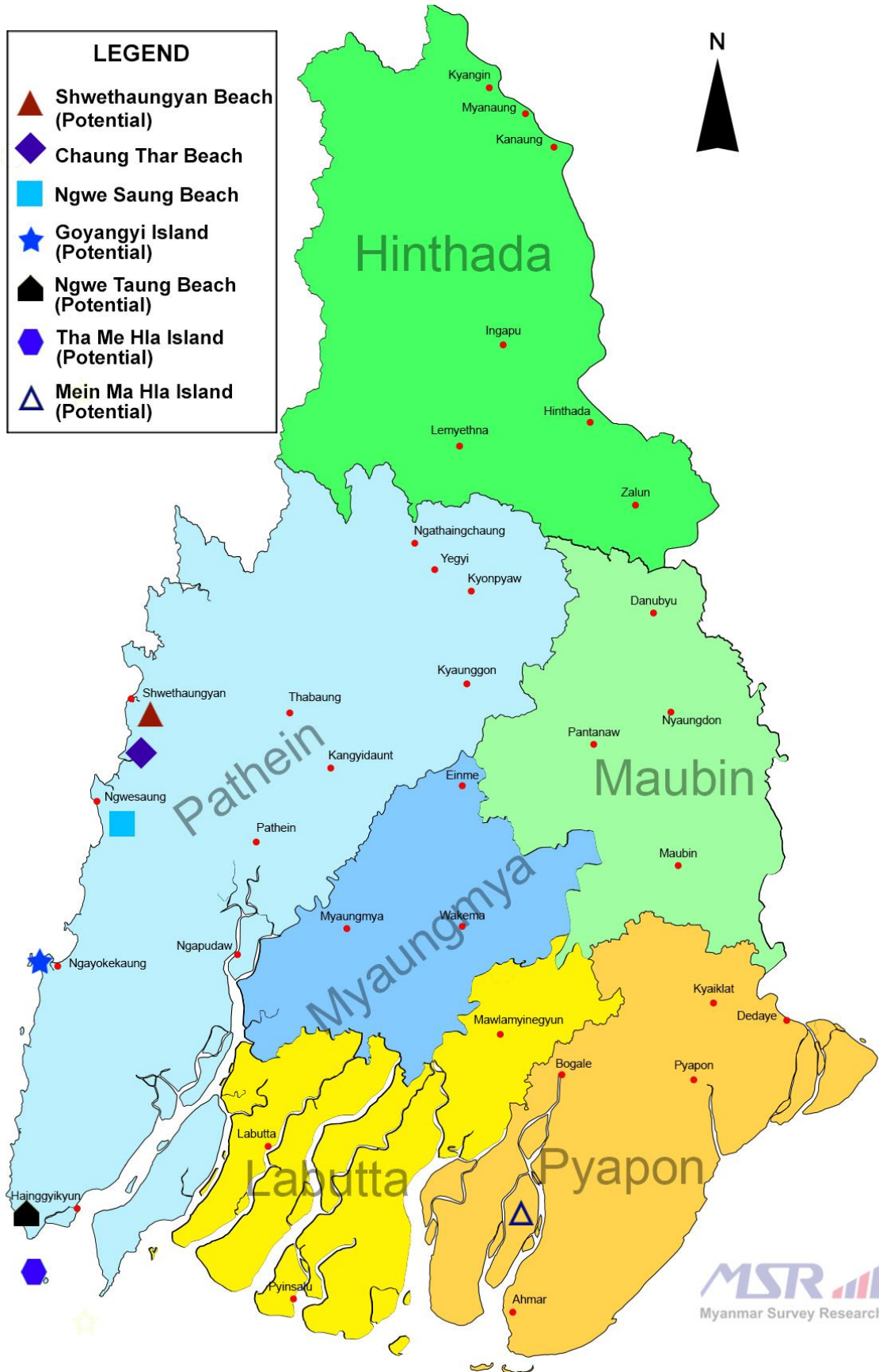
မြိမ်းခြောက်မှုများ

အခွင့်အလမ်းများ

- ရေအရင်းအမြစ်များ ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရန် လိုအပ်နေခြင်း
- ကမ်းခြေရှိဟိုတယ်များ နိုင်ငံတကာအဆင့်မီသို့ မြှင့်တင်နိုင်သည်။
- မြန်မာနိုင်ငံသို့ လာရောက်လည်ပတ်သူများ တိုးမြှင့်လာသဖြင့် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများအတွက် ကြီးမားသောအလာအလာကောင်းများရှိခြင်း
- ကမ်းခြေအပန်းဖြေနေရာများ ပိုပြီးဖွံ့ဖြိုးလာအောင်ပြုလုပ်နိုင်သည့် အခွင့်အလမ်း
- ကမ်းခြေအပန်းဖြေတည်းခိုရိပ်သာများ ဆောက်လုပ်နိုင်မည့်အခွင့်အလမ်း
- အခြားအပန်းဖြေရာအမျိုးအစားများ ဖွံ့ဖြိုးလာမည့်အခွင့်အလမ်း (မြစ်ကြောင်းတစ်လျှောက်မော်တော်ဘုတ်အပျော်စီးထွက်ခြင်း၊ ငှက်များကြည့်ရှုခံစားခြင်း၊ အပန်းဖြေစရာကျွန်းများ စသည်ဖြင့်)

ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

မြေပုံ ၉ တည်ရှိနေသောလုပ်ငန်းများနှင့်အလားအလာရှိသောနေရာများ

၇ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးကဏ္ဍ

၇.၁ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးကဏ္ဍအားခြုံငုံတင်ပြခြင်း

❖ နိုင်ငံတော်အဆင့်

အစိုးရကဏ္ဍ

အစိုးရကဏ္ဍတွင် ကုန်းလမ်း၊ ရထားလမ်းနှင့် ရေကြောင်းလမ်းစသည့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနည်းလမ်း ၃ ခုရှိသည်။ အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍများတွင် လေကြောင်းဖြင့် သီးသန့်ကုန်စည်သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်းမရှိပါ။

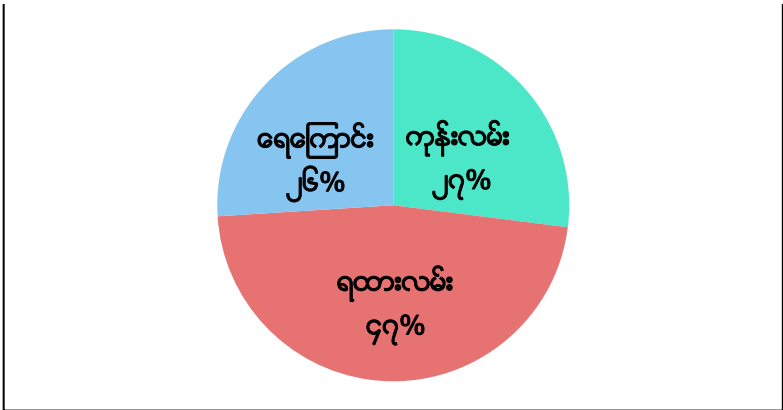
ကုန်းလမ်း၊ မီးရထားလမ်းနှင့် ရေကြောင်းလမ်းများမှ ကုန်စည်သယ်ယူပို့ဆောင်မှုပမာဏ (၂၀၁၀-၁၁၊ ၂၀၁၅-၁၆)¹⁰⁰

ဘဏ္ဍာနှစ်	ကုန်းလမ်း	ရထားလမ်း	ရေကြောင်းလမ်း
	မက်ထရစ်တန်		
၂၀၁၀-၁၁	၂,၄၂၁	၃,၄၀၈	၄,၇၈၆
၂၀၁၁-၁၂	၂,၄၅၃	၃,၅၈၀	၃,၃၄၇
၂၀၁၂-၁၃	၂,၄၄၂	၂,၈၃၉	၂,၁၁၇
၂၀၁၃-၁၄	၂,၃၈၉	၂,၄၆၇	၁,၈၉၈
၂၀၁၄-၁၅	၃,၀၃၉	၂,၂၈၀	၁,၇၈၇
၂၀၁၅-၁၆	၁,၁၉၇	၁,၉၈၃	၁,၃၇၅

စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များသည် ၂၀၁၀-၁၁ ခုနှစ်တွင် ကုန်စည်များသယ်ယူရာ၌ ရေကြောင်းကို များစွာအသုံးပြုခဲ့ပြီး ငါးနှစ်အကြာ ၂၀၁၅-၁၆ ခုနှစ်တွင် ရေကြောင်းလမ်းမှ ရထားလမ်းသို့ ပြောင်းလဲအသုံးပြုလာကြသည်။

ဇယား ၄၈၊

ကုန်စည်သယ်ယူပို့ဆောင်မှုနည်းလမ်း ၃ ခုဖြစ်သော ကုန်းလမ်း၊ ရထားလမ်းနှင့် ရေကြောင်းလမ်းတို့၏ကုန်စည်ပို့ဆောင်မှုအချိုးများ

ဇယား ၂၂၊

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ¹⁰¹

ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍတွင် ကုန်းလမ်းနှင့်ရေကြောင်းလမ်း နှစ်ခုသာရှိသည်။ ရထားပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းအား အစိုးရကစီမံခန့်ခွဲသည်။ အမှန်တကယ်တွင် ကုန်းလမ်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးသည် ကုန်စည်များမြင့်မားသော်လည်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင်များအတွက် ပို့ဆောင်လိုသောကုန်စည်များကို ခရီးလမ်းဆုံးအထိပို့ဆောင်နိုင်သဖြင့် ၎င်းတို့အတွက် ပို၍အဆင်ပြေသည်။

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနည်းလမ်း ၂ ဖြင့်ပို့ဆောင်သော ကုန်စည်ပမာဏ (၂၀၁၇ ခုနှစ်အတွက်သာ)

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနည်းလမ်း	ကုန်စည်သယ်ယူပို့ဆောင်မှုပမာဏ (တန်)	ပါဝင်မှုရာခိုင်နှုန်း
ကုန်းလမ်း	၂၁,၂၄၁	၈၂%
ရေလမ်း	၄,၅၁၁	၁၂%
စုစုပေါင်း ▶	၂၅,၇၅၂	၁၀၀%

ဇယား ၄၉၊

¹⁰⁰ Statistical Yearbook 2017
¹⁰¹ MSR research report, 2016

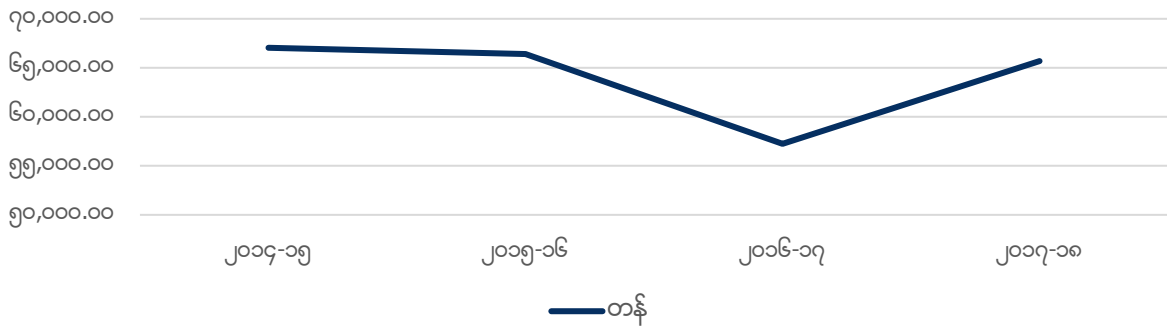
❖ တိုင်းဒေသကြီးအဆင့်

ပုသိမ်မြို့နယ်ရှိ ပုဂ္ဂလိကသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးကိုယ်စားလှယ်များ၏အဆိုအရ ကုန်စည်နှင့်ခရီးသည်များ သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်းကို ကုန်လမ်းနှင့်ရေလမ်းဖြင့်သာ ပြုလုပ်သည်။ မေးမြန်းချက်များကို ဖြေဆိုသူများက ဖြေဆိုရာတွင် ကုန်စည်များ သယ်ယူပို့ဆောင်ရာတွင် တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် လျော့နည်းလာသည်ဟု သိရသည်။

ပုသိမ်မှရေလမ်းဖြင့်ကုန်စည်များသယ်ယူပို့ဆောင်မှုပမာဏ¹⁰²

ဘဏ္ဍာနှစ်	အုန်း	ဒီဇယ်	သစ်	ဆားသန့်	ဆားကြမ်း	ဘိလပ်မြေ	ဆန်	အခြား	စုစုပေါင်း
၂၀၁၄-၁၅	၀	၀	၄	၂,၈၂၅	၆၇၆	၁၄,၂၅၂	၄၇၅.၀	၄၈,၈၁၃	၆၇,၀၄၅.၀
၂၀၁၅-၁၆	၀	၀	၀	၅,၀၈၀	၀	၁၄,၃၈၀	၂,၆၄၅.၀	၄၄,၂၉၀	၆၆,၃၉၅.၀
၂၀၁၆-၁၇	၆၀၁	၅၀	၇၇၆	၂,၉၂၅	၀	၈,၅၇၀	၅,၀၆၆.၂	၃၉,၂၆၀	၅၇,၂၄၈.၂
၂၀၁၇-၁၈	၂၄၂	၂၈၀	၀	၁,၁၀၀	၀	၆,၅၇၃	၄,၃၂၂.၉	၅၃,၁၆၃	၆၅,၆၈၀.၉
စုစုပေါင်း	၈၄၃	၃၃၀	၇၈၀	၁၁,၉၃၀	၆၇၆	၄၃,၇၇၅	၁၂,၅၀၉.၁	၁၈၅,၅၂၆	၂၅၆,၃၆၉.၁

ဇယား ၅၀၊

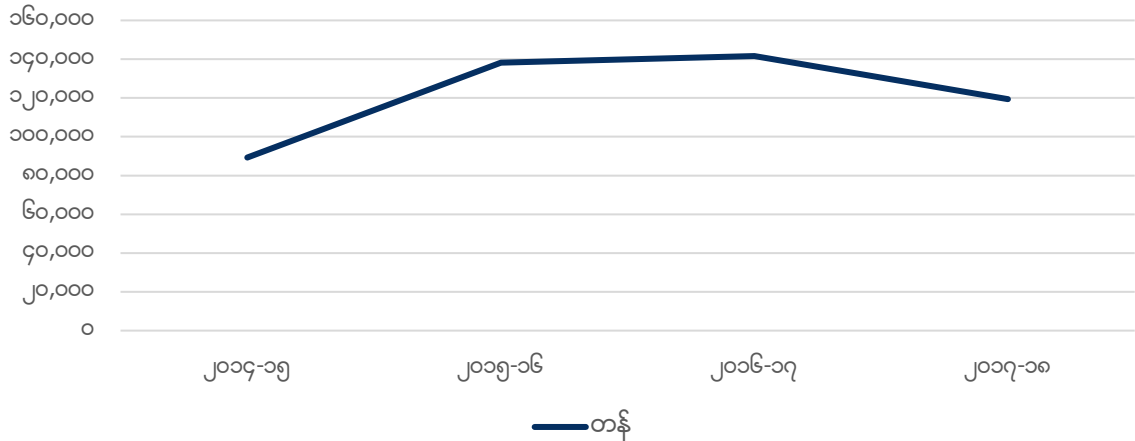

ကားချပ် ၂၃၊ ဘဏ္ဍာနှစ် ၂၀၁၄-၁၅ မှ ၂၀၁၇-၁၈ ထိ ပုသိမ်မှ ရေလမ်းဖြင့်ပို့ဆောင်သည့်ကုန်ပစ္စည်းပမာဏများ

ပုသိမ်သို့ရေလမ်းဖြင့်ကုန်စည်များသယ်ယူပို့ဆောင်မှုပမာဏ¹⁰³

ဘဏ္ဍာနှစ်	လမ်းခင်းကျောက်	ဆားကြမ်း	ဒီဇယ်	သဲ	ဘိလပ်မြေ	ဆန်	အခြား	စုစုပေါင်း
၂၀၁၄-၁၅	၀	၂,၇၅၀	၄,၄၇၀	၂၅	၁၇,၃၉၅	၇,၂၄၅	၅၇,၃၈၉	၈၉,၂၇၄
၂၀၁၅-၁၆	၀	၁၀,၅၂၅	၄,၈၈၀	၈၀၀	၆၃,၇၃၀	၇,၈၄၃	၆၀,၄၇၇	၁၃၈,၂၅၅
၂၀၁၆-၁၇	၀	၂,၈၇၅	၂,၈၄၀	၂၀၀	၇၂,၅၆၅	၄,၆၀၀	၅၈,၅၅၀	၁၄၁,၆၃၀
၂၀၁၇-၁၈	၁,၅၇၅	၂,၀၀၀	၂,၀၇၆	၁၉၅	၅၃,၇၀၅	၁,၃၉၅	၅၈,၄၉၅	၁၁၉,၄၄၁
စုစုပေါင်း	၁,၅၇၅	၁၈,၁၅၀	၁၄,၂၆၆	၁,၂၂၀	၁၉၇,၃၉၅	၂၁,၀၈၃	၂၃၄,၉၃၁	၄၈၈,၆၀၀

ဇယား ၅၁၊

ဇယား ၂၃၊ ဘဏ္ဍာနှစ် ၂၀၁၄-၁၅ မှ ၂၀၁၇-၁၈ ထိ ပုသိမ်သို့ရေလမ်းဖြင့်ပို့ဆောင်သောကုန်ပစ္စည်းပမာဏများ

¹⁰² Myanma Port Authority, Pathein
¹⁰³ Ibid

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ မော်တော်ယာဉ်အရေအတွက် (၂၀၁၈ ခုနှစ် ဇွန်လ)¹⁰⁴

ခရိုင်	ဆလွန်းကား	ထရပ်ကားအသေး (၂ တန်း)	ထရပ်ကားအကြီး	ဘတ်စ်ကား	အခြား	စုစုပေါင်း
ပုသိမ်	၃,၉၁၇	၇၆၉	၈၁၉	၃၃၉	၂၂၁	၆,၀၆၅
မြောင်းမြ	၂၄၂	၁၁၃	၅၉	၁၈၉	၂၉	၆၃၂
လပွတ္တာ	၉၇	၃၅	၁၆	၁၁	၃	၁၆၂
ဟင်္သာတ	၄၂၈	၄၆၂	၅၇၂	၂၅၄	၂၂၃	၁,၉၃၉
မအူပင်	၈၉၈	၃၅၀	၁၃၀	၉၅	၁၀၄	၁,၅၇၇
ဗျာပုံ	၅၅၇	၂၁၁	၂၀	၈၆	၅၀	၉၂၄
စုစုပေါင်း ▶	၆,၁၃၉	၁,၉၄၀	၁,၆၁၆	၉၇၄	၆၃၀	၁၁,၂၉၉

ဇယား ၅၂

၇.၂ ကုန်းလမ်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး (ခရီးသည်)

❖ အခြေခံအချက်အလက်များ¹⁰⁵

ဘတ်စ်ကားအမျိုးအစားများ	အမျိုးအစား		ထိုင်ခုံများ													
	ကားအသေး	ကားအလတ်	၁၂ - ၁၅	၂၅ - ၃၀												
စစ်ဆေးခြင်း	လိုင်စင်သက်တမ်းတိုးပြီးနောက် ဘတ်စ်ကားများပေါ်တွင် တင်ဆောင်လာမှုကို အပတ်စဉ်စစ်ဆေးသည်။															
ခရီးစဉ်လမ်းကြောင်း	ပုသိမ်မှ	ရန်ကုန် (အများဆုံးသယ်ယူပို့ဆောင်သည်)														
		မန္တလေး နေပြည်တော် မော်လမြိုင် ပြည်														
ခရီးသည်သယ်ယူပို့ဆောင်မှု အခြေအနေ	တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်း															
	ဇွန်	ဇူလိုင်	ဩဂုတ်	စက်တင်ဘာ	အောက်တိုဘာ	နိုဝင်ဘာ	ဒီဇင်ဘာ	ဇန်နဝါရီ	ဖေဖော်ဝါရီ	မတ်	ဧပြီ	မေ				
ခရီးသည်အရေအတွက်နည်းသည်။					ခရီးသည်အရေအတွက်များသည်။											

❖ စိစစ်တွေ့ရှိချက်

- အားသာချက်များ**
  - သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းကောင်းပါက ရန်ကုန်-ပုသိမ် ခရီးသွားများ ပိုမိုများပြားလာနိုင်သည်။
  - အခြားသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းများနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက ကုန်းလမ်းပို့ဆောင်ရေးမှာ အချိန်ကုန်သက်သာသည်။
  - ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးတွင် များပြားသောလမ်းကွန်ရက်များရှိသည်။
- အားနည်းချက်များ**
  - ဘတ်စ်ကားများအရည်အသွေးကျလာသည်။ (ဘတ်စ်ကား အရည်အသွေးကောင်းရန် လိုအပ်သည်)
  - လမ်းပိုင်းအခြေအနေများမကောင်းပါ။
- မြိမ်းခြောက်မှုများ**
  - မိုးသည်းထန်စွာရွာပါက ရေကြီးနိုင်သည်။
- အခွင့်အလမ်းများ**
  - အထူးအမြန်ဘတ်စ်ကားလိုင်းများတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ ပြုလုပ်နိုင်ခြင်း

၇.၃ ကုန်းလမ်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး (ကုန်စည်)

❖ အခြေခံအချက်အလက်များ¹⁰⁶

ကုန်တင်ကား	၁၂ ဘီး	၁၃ စီး (ထရပ်ကားများမြို့လယ်သို့ဝင်ရောက်ခြင်းခွင့်မပြုပါ)
	၆ ဘီး	အများဆုံးအသုံးပြုသည်။
ခွင့်ပြုအလေးချိန်	၁၂ ဘီး	၂၇ တန်
	၆ ဘီး	၁၂ တန် နှင့် ၁၆ တန်

¹⁰⁴ Department of Road Transport Administration, Ayeyarwady Region
¹⁰⁵ U Myint Lwin, Chairman, Ayeyarwady Region Committee for Systematic Operation of Private Motor vehicles. 09 2501 23602
¹⁰⁶ U Win Naing Oo, Chairman, Cargo Truck Owners Association. 09 520 1503

လမ်းကြောင်းများ	ကုန်စည်သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်းအတွက် သတ်မှတ်လမ်းကြောင်းမရှိပါ။				
ခရီးစဉ်များ	ပုံမှန်ခရီးစဉ်သတ်မှတ်ထားခြင်းမရှိပါ။				
ကုန်တင်ကားအရေအတွက်	ပွင့်လင်းရာသီ	ပုသိမ်-ရန်ကုန်	တစ်ရက် ကုန်ကားအစီး ၄၀		
	မိုးရာသီ	ပုသိမ်-ရန်ကုန်	တစ်ရက် ကုန်ကားအစီး ၂၅- ၄၀		
အသုံးများသောကားအမျိုးအစား	နစ်ဆန်				
ကုန်စည်သယ်ယူပို့ဆောင်သည့် ဒေသများ	ပုသိမ်မှ	ရန်ကုန်			
		မန္တလေး	ပုသိမ်သို့ အာလူး၊		
		မုံရွာ	ကြက်သွန်တင်ပို့		
		ပြည်			
		ချောင်းသာ			
		ငွေဆောင်			
		ပခုက္ကူ			
မူဆယ်					
အခြားမြို့နယ်များမှ ကုန်တင်ကားများ	(ပုသိမ်အပြင်) အခြားမြို့နယ်များမှ ထွက်ခွာသည့်ကုန်ကားများလည်းရှိသည်။ ကန်ကြီးထောင့်နှင့်ဒါးကမြို့နယ်များတွင် ဆန်စက်များရှိပြီး၊ ဆန်များပို့ဆောင်သည်။				
အဓိကကုန်စည်	ဆန်				
အခြားကုန်စည်များ	ပဲမျိုးစုံ၊ သီဟိုဠ်၊ ရေထွက်ပစ္စည်းများ				
ကြံ့ခိုင်မှု	ကုန်းလမ်းပို့ဆောင်ရေးညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနတွင် လုပ်ငန်းလိုင်စင်အတွက် ကုန်ကားများ အစစ်ဆေးခံရသည်။				
သယ်ယူပို့ဆောင်စရိတ်	ကုန်အမျိုးအစား	အတိုင်းအတာ	သွားရမည့်နေရာ	ဝန်ဆောင်ခ (ကျပ်)	မှတ်ချက်
	ရာသီအလိုက်သီးနှံများ	ပိဿာ	—	၂၀ - ၃၀	အကွာအဝေးပေါ်မူတည်၍
	ဆန်	အိတ် (၅၀ ကီလို)	ရန်ကုန်	၄၀၀	
	ဆန်	အိတ် (၅၀ ကီလို)	အထက်မြန်မာပြည်	၁,၃၀၀ - ၁,၇၀၀	
ပုသိမ် - ရန်ကုန် = ၁၀၀ မိုင် ၊ ပုသိမ် - မုံရွာ = ၄၀၀ မိုင်					
တင်ဆောင်နိုင်သော ဆန်အလေးချိန်	၆ ဘီး (၁၂ ပေ)	ဆန် ၃၅၀ အိတ်	= ၁၇,၅၀၀ ကီလိုဂရမ်		
	၆ ဘီး (၁၄ ပေ)	ဆန် ၁၂၀ - ၁၅၀ အိတ်	= ၆,၀၀၀ - ၇,၅၀၀ ကီလိုဂရမ်		
	၆ ဘီး (၂၀ ပေ)	ဆန် ၁၂၀ - ၁၅၀ အိတ်	= ၆,၀၀၀ - ၇,၅၀၀ ကီလိုဂရမ်		
ကုန်တင်ကားနှင့် ကုန်စည်အချိုး	၂:၁				

❖ **စိစစ်တွေ့ရှိချက်**

အားသာချက်များ

- ကုန်းလမ်းဖြင့်ကုန်စည်သယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်းသည် ရေလမ်းနှင့် ရထားလမ်းတို့ဖြင့် သယ်ယူခြင်းထက် ဈေးကြီးသော်လည်း အချိန်ကုန်သက်သာသည်။
- ကုန်စည်များကို ခရီးလမ်းဆုံးအထိ ပို့ဆောင်နိုင်ပါသည်။
- ကုန်းလမ်းဖြင့် နိုင်ငံ၏အစိတ်အပိုင်းအသီးသီးသို့ ရောက်ရှိနိုင်သည်။

အားနည်းချက်များ

- ကုန်စည်ပမာဏသည် ကုန်တင်ကားတွင်ဆုံသည့်ပမာဏထက်နည်းသည်။
- လမ်းပိုင်းအခြေအနေများ မကောင်းပါ။ (ကားများပျက်စီးခြင်း)
- ကုန်တင်ကားများ အရည်အသွေးကျလာသည်။
- စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများပုံမှန်မရှိသဖြင့် ယာဉ်မောင်းနှင့်ယာဉ်အကူများရရှိရန် အခက်အခဲများရှိသည်။

မြှမ်းခြောက်မှုများ

အခွင့်အလမ်းများ

- ပုသိမ်မှလွဲ၍ အခြားမြို့များတွက် ကုန်စည်ကားဝင်းများ မရှိပါ။
- မိုးရာသီတွင် ကုန်အလေးချိန်ကို ကန့်သတ်ထားသည်။
- ကုန်ကားများနှင့်ဆက်စပ်ပစ္စည်းများ ကုန်သွယ်နိုင်မည့်အခွင့်အလမ်း
- ကုန်ကားများကို အရစ်ကျရောင်းချပေးခြင်း
- ကုန်စည်ကားဝင်းများလုပ်ငန်း လုပ်နိုင်သောအခွင့်အလမ်း
- ကုန်စည်သိုလှောင်ခြင်းနှင့် ပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှုများ လုပ်ကိုင်နိုင်မည့် အခွင့်အလမ်း

၇.၄ ရထားပို့ဆောင်ရေး

❖ ကောက်ယူအချက်အလက်များ¹⁰⁷

စက်ခေါင်းအရေအတွက်	၁၀ စီး (Rail bus အင်ဂျင်အမျိုးအစားဖြစ်သည်)	၂ စီး (ပြင်ရန်) ၂ စီး (အရန်) ၆ စီး (လက်ရှိပြေးဆွဲနေသည်)				
မီးရထားတွဲ အစီးရေ	ရထားအမှတ်	ရထားအမျိုးအစား	ရထားတွဲအမျိုးအစား			
			လူစီးတွဲ	ကုန်တွဲ	ဘရိတ်တွဲ	စုစုပေါင်း
	၁၈၁	အမြန်	၁၀	-	-	၁၀
	၁၈၂	စာပို့	၄	၃	၁	၈
	၁၈၅					
	၁၈၆	-	၃	၂	၁	၆
	၁၈၇					
	၁၈၈					
၁၈၉						
၁၉၀						
ကုန်ရထားတွဲ အစီးရေ	၁၄ စီး					
ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းမှု	စက်ခေါင်းများသည် နာရီ ၁၂,၀၀၀ မောင်းနှင်ပြီးပါက အလတ်တန်းစားပြုပြင်ရန်အတွက် စစ်ကောင်းတိုင်းရှိ ရွာထောင်စက်ရုံသို့ ပို့ရသည်။					
	စက်ခေါင်းများသည် နာရီ ၂၄,၀၀၀ မောင်းနှင်ပြီးပါက အကြီးစားပြုပြင်ရန်အတွက် စစ်ကောင်းတိုင်းရှိ ရွာထောင်စက်ရုံသို့ ပို့ရသည်။					
	အကြီးစားပြုပြင်ပြီးပါက နာရီ ၀ မှပြန်စတင်ရေတွက်ပြီး မောင်းနှင်ရသည်။					
ဘူတာရုံ အရေအတွက်	လည်ပတ်နေသောဘူတာရုံ ၃၄ ရုံ မလည်ပတ်သောဘူတာရုံ ၈ ရုံ	စုစုပေါင်း ၄၂ ရုံ				
ခရီးသည်အရေအတွက်	ဧရာဝတီတိုင်းတွင် ပျမ်းမျှ ခရီးသည် ၃,၄၀၀					
လမ်းကြောင်းများ	ပုသိမ် - ကြံခင်း					
	ဟင်္သာတ - ကြံခင်း					
	ဟင်္သာတ - ပုသိမ်					
အဓိက ကုန်စည်	ဆား (၁ မိုင်/၁ တန် နှုန်းထားမှာ ကျပ် ၃၀)					
သို့လျှောက်ရုံ အကျယ်အဝန်း	၂၅ ပေ x ၄၀ ပေ (ပါဆယ်ထုပ်သိမ်းထားရန်)					
မှတ်ချက်	ဆားနှင့်ပါဆယ်ထုပ်နှစ်မျိုးစလုံး ပို့ဆောင်ခြင်းလုပ်ငန်း ကျဆင်းလာသည်။					

❖ စိစစ်တွေ့ရှိချက်

- အားသားချက်များ**
  - ကုန်းလမ်းပို့ဆောင်ခြင်းနှင့်နှိုင်းယှဉ်ပါက ပို့ခနှုန်းထား သက်သာသည်။
  - ကုန်းလမ်းပို့ဆောင်ခြင်းနှင့် နှိုင်းယှဉ်ပါက ကုန်ပစ္စည်းမြောက်များစွာ တင်နိုင်သည်။
  - ရထားပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းသည် ကုန်းလမ်းပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းထက် ပိုမြန်သည်။
- အားနည်းချက်များ**
  - ရထားလမ်းများ မကောင်းခြင်း
  - လျှပ်စစ်ဓါတ်အား လုံလောက်စွာမရရှိခြင်း
  - အဓိကမြို့ကြီးများနှင့်ဆက်သွယ်နိုင်သည့် ရထားလမ်းများမရှိခြင်း
  - ရန်ကုန်နှင့် ပုသိမ်သို့ပြေးဆွဲနေသော ရထားလမ်းရှိသော်လည်း ရထားလမ်းများ မကောင်းသဖြင့် အသုံးမပြုတော့ခြင်း
  - ရထားဘူတာရုံများ အဆင့်မြှင့်တင်ရန် လိုအပ်ခြင်း
  - စက်ခေါင်းအရည်အသွေးညံ့ခြင်း
- ခြိမ်းခြောက်မှုများ**
  - မိုးရာသီတွင်ကြီးနိုင်ခြင်း
  - ကုန်းလမ်းပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းတိုးတက်လာပါက ရထားသယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်းကို အသုံးပြုသူ နည်းပါးသွားမည်။
- အခွင့်အလမ်းများ**
  - ရထားလမ်းအသစ်များခင်းရန် အခွင့်အလမ်း
  - ရထားလမ်းလိုင်းများ ပြေးဆွဲနိုင်မည့်အခွင့်အလမ်း

¹⁰⁷ U Myint Thuang, Region Mechanical Engineer, Office of the Chief Engineer (Mechanical). 09 799107127
109

၇.၅ လှေ၊ သင်္ဘောသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်း (ခရီးသည်/ကုန်စည်)

❖ ကောက်ယူချက်အလက်များ¹⁰⁸

ကြံ့ခိုင်မှု	တစ်နှစ်တစ်ကြိမ် လွန်းတင်ပြင်ဆင်မှုများပြုလုပ်ရသည်။ (လိုင်စင်သက်တမ်းတိုးရန် တွက်)			
ခရီးသည်အရေအတွက်	သာပေါင်းမှ ပုသိမ်အထိ စက်လတ်ရေယာဉ်များဖြင့် တစ်ရက်လျှင် ခရီးသည် ၂,၅၀၀ ဦး တင်ဆောင်သည်။			
မော်တော်ဘုတ် အရေအတွက်	၂၀			
ခရီးသည်နှင့် မော်တော်ဘုတ် အရေအတွက်အချိုး	၂၅:၃၀			
လုပ်ငန်းအခြေအနေ	ခရီးသည်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်း ကျဆင်းရသည့် အကြောင်းရင်းမှာ ဖော်ပြပါ အတိုင်း ဖြစ်သည်။			
	-- မော်တော်ဘုတ်အရေအတွက်သည် ခရီးသည်အရေအတွက်ထက် ပိုများနေသည်။			
	-- မော်တော်ဘုတ်အရေအတွက် ပိုများလာသည်။			
	-- ၁ လ ၁ ကြိမ်မှ ၁ နှစ် ၃ ကြိမ်သာ ပြေးဆွဲရတော့သဖြင့် ခရီးစဉ်အခေါက်ရေ ကျဆင်းလျက်ရှိသည်။			
	ကုန်စည်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းကျဆင်းခြင်း အကြောင်းမှာ အောက်ဖော်ပြပါ အကြောင်းများကြောင့်ဖြစ်သည်။			
	-- ကုန်ပစ္စည်းများ ရောင်းဝယ်မှု နည်းပါးလာခြင်း -- မြစ်ရောင်းများ တိမ်ကောလာခြင်း -- ကုန်သည်နှင့် မော်တော်ဘုတ်ပိုင်ရှင်များအကြား ပွဲစားများရှိနေခြင်း			
ခရီးစဉ်နေရာများ (ခရီးသည်နှင့် ကုန်စည်)	ပုသိမ်မှ	ပခုက္ကူ	ဝေးလံသောမြို့နယ်များ	
		မန္တလေး		
	ပုသိမ်မှ	မကွေး		အနီးအနားမြို့နယ်များနှင့် ကျေးရွာများ
		ချောက်		
		ငပုတော		
		ဟိုင်းကြီး		
		ငှက်ပေါက်		
		ဖိုးရွှေလှော်		
ပုသိမ်-ရန်ကုန်လိုင်း	ရန်ကုန်မှ ပုသိမ်သို့ ခရီးစဉ်ကို ၁၄-၁၅ နာရီ ကြာမြင့်ခြင်းနှင့် ခရီးသည်အရေအတွက် နည်းပါးလာခြင်းတို့ကြောင့် ခရီးစဉ်လိုင်းများပျောက်ကွယ်သွားသည်။ လက်ရှိတွင် ပြေးဆွဲနေသော လိုင်းများမှာ -- မြောင်းမြ - ရန်ကုန် -- ဖျာပုံ - ရန်ကုန်			
ကုန်စည်ပမာဏနှင့် မော်တော်ဘုတ် အရေအတွက် အချိုး	၂၅:၃၀			
လုပ်ငန်းလည်ပတ်မှုကုန်ကျစရိတ်	မော်တော်ဘုတ်တစ်စီးကုန်ကျစရိတ် တစ်လလျှင် ကျပ် ၄ သန်းမှ ၅ သန်း			
ကမ်းရိုးတန်းသွားကုန်စည်ပို့ဆောင်မှု	ပုသိမ် - ရန်ကုန်			
	ပုသိမ် - မော်လမြိုင်			
	ပုသိမ် - မြိတ် (ဘိလပ်မြေ) (တစ်လလျှင် ၁၀ ခေါက်)			
	ပုသိမ် - မြိတ် (ခါတ်မြေဩဇာနှင့် ဒီအယ်) (၂ လလျှင် ၁ ခေါက်)			

❖ စိစစ်တွေ့ရှိချက်

- အားသာချက်များ**
- ကုန်းလမ်းနှင့်ရထားလမ်းပို့ဆောင်ခြင်းထက် ဝန်ဆောင်ခများသက်သာသည်။
  - ကုန်တင်တွဲတစ်တွဲသည် ၁,၀၀၀ တန်နှင့်အထက် သယ်ဆောင်နိုင်သည်။
  - ခရီးသည်နှင့်ကုန်စည်များကို ပုသိမ်မှ အထက်မြန်မာပြည်ရှိ မြို့ကြီးများသို့ ပို့ဆောင်နိုင်သည်။
  - ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးသည် ပင်လယ်နှင့် ထိစပ်နေသည်။
- အားနည်းချက်များ**
- မော်တော်ဘုတ်များနှင့် သင်္ဘောများ အရည်အသွေးမကောင်းခြင်း
  - ဆိပ်ကမ်းများတွင် လှေ၊ သင်္ဘော ဆိုက်ကပ်ခများ ပေးနေရခြင်း
  - ပုသိမ်ဆိပ်ကမ်းတွင် ရေစူးနက်သောသင်္ဘောများ ကျောက်ချ၍ မရနိုင်ပါ (ပုသိမ်အနီးတွင် သောင်ခုံတစ်ခုရှိသည်)

¹⁰⁸ U Taing Aung, Chairman, Ayeyarwady Region Committee for Systematic Operation of Vessels
110

မြိမ်းခြောက်မှုများ

အခွင့်အလမ်းများ

- ကုန်စည်ကိုင်တွယ်သောသီးသန့်ဆိပ်ကမ်းမရှိခြင်း
- မြစ်ချောင်းများ တိမ်ကောလာခြင်း
- ကုန်းလမ်းပို့ဆောင်ရေးပိုကောင်းလာပါက ရေကြောင်းအသုံးပြုသူနည်းပါးလာမည်။
- ပင်လယ်ရေနက်ဆိပ်ကမ်း လုပ်ဆောင်နိုင်မည့်အခွင့်အလမ်း
- ခရီးသည်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်း လုပ်ကိုင်နိုင်မည့်အခွင့်အလမ်း
- အပျော်စီးပင်လယ်ခရီးစဉ်များ လုပ်ကိုင်နိုင်မည့်အခွင့်အလမ်း
- ကုန်စည်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းများ လုပ်ကိုင်နိုင်မည့်အခွင့်အလမ်း

၇.၆ ကုန်စည်အဝယ်ခိုင်

❖ အခြေခံအချက်အလက်များ

ကုန်စည်အဝယ်ခိုင်များကို “ပွဲရုံများ” ဟုလည်း ခေါ်ကြသည်။ ကုန်စည်ခိုင်အများစုမှာ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းနှင့် ဆက်စပ်လျက်ရှိသည်။

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးတွင် သို့လှောင်ရုံဝန်ဆောင်မှုသီးသန့်မရှိပါ။ ယင်းအစား အဝယ်ခိုင်များသာရှိပြီး ကုန်သည်ကြီးများအဖြစ် သတ်မှတ်သည်။ ခိုင်များမှပစ္စည်းများဝယ်ယူပြီး မြို့ကြီးများဖြစ်ကြသော ရန်ကုန်နှင့်မန္တလေးသို့တင်ပို့သည်။ အချို့ထွက်ကုန်ပစ္စည်းများကို ရန်ကုန်အဝယ်ခိုင်များ အထူးသဖြင့် ဘုရင့်နောင်လက်ကားဈေး မှတစ်ဆင့် ပြည်ပသို့ တင်ပို့ခြင်း၊ သို့မဟုတ် နယ်စပ်ကုန်သွယ်ရေးဇုန်များသို့ အဓိကတင်ပို့ခြင်း၊ အထူးသဖြင့် မူဆယ်ကုန်သွယ်ရေးဇုန်မှ ထွက်ကုန်များကို တရုတ်သို့တင်ပို့ခြင်းများပြုလုပ်ကြသည်။ နယ်စပ်ဒေသများတွင် ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပကုန်သည်များ (ဥပမာ၊ တရုတ်နိုင်ငံ) မှ ၎င်းတို့၏ကုန်များကို အချိန်ကာလတစ်ခုအကြာ သို့လှောင်သိမ်းဆည်းနိုင်ရန် ကုန်လှောင်ရုံလုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ကြသည်။

❖ ကောက်ယူအချက်အလက်များ

မတ်ပဲအဝယ်ခိုင်¹⁰⁹

ဝယ်ယူသည့်သီးနှံ	မတ်ပဲ
သို့လှောင်သည့်နေရာအကျယ်အဝန်း	၁၀၀ ပေ x ၁၄၀ ပေ
သို့လှောင်နိုင်သည့်ပမာဏ	အိတ်ပေါင်း ၈၀,၀၀၀ (၃၀ ပိဿာ /၅၀ ကီလိုဂရမ်)
လာရောက်ရောင်းချသည့်မြို့နယ်များ	မတ်ပဲကို အင်္ဂပူ၊ ကြံခင်း၊ မြန်အောင်၊ လေးမျက်နှာနှင့် ဇလွန်မြို့နယ်များရှိ ပွဲစားများ၊ ပွဲရုံအသေးလေးများမှ ဝယ်ယူသည်။
ဝယ်ယူသူ	ဝယ်ယူထားသောပဲများကို Asia Trade House Co Ltd သို့ ပြန်လည်ရောင်းချသည်။
ပိုးသတ်ဆေး	အိန္ဒိယမှလာသောပိုးသတ်ဆေးကို သုံးသည်။ (ဘေးထွက်ဆိုးကျိုးမရှိပါ)
သို့လှောင်မှုကာလ	မတ်ပဲကို ၂ နှစ်အထိ သို့လှောင်နိုင်သည်။ သို့လှောင်မှု ၂ နှစ်ကျော်သွားပါက မတ်ပဲအရည်အသွေး ကျဆင်းသွားသည်။
အလုပ်သမားများ	ပွဲရုံမန်နေဂျာနှင့် လုံခြုံရေး အပါအဝင် ၇ ဦး
ထုတ်ပိုးမှု	၅၀ ကီလိုဂရမ် ပိန်အိတ်များဖြင့်

¹⁰⁹ U Ohn Than, owner, matpe (black gram) purchase depot, Tayoke Kyaung Street, U-yin North Ward, Hinthada Township. 09 4285 80589

၈ လူ့အရင်းအမြစ်ကဏ္ဍ

၈.၁ လူ့အရင်းအမြစ်ကဏ္ဍအားချိတ်ဆက်ခြင်း

အဆင့်မြင့်ပညာအဆင့်တွင် တက္ကသိုလ်နှင့်ကောလိပ်များ၊ အခြေခံပညာအဆင့်တွင် ကျောင်းများနှင့်အသက်မွေးဝမ်းပညာသင်ကျောင်းများ၊ စက်မှုလက်မှုကျောင်းများသည် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိလုပ်ငန်းကိုင်ငံများအတွက် လူ့အရင်းအမြစ်များမွေးထုတ်ပေးသောနေရာများဖြစ်ကြသည်။

အခြေခံပညာရေးစနစ်ဖွဲ့စည်းပုံ¹¹⁰

အတန်း	နှစ်	အသက်			ဂရိတ်/အတန်း		
မူလတန်း	၅	၅+	မှ	၉+	၁	မှ	၅
အလယ်တန်း	၄	၁၀+	မှ	၁၃+	၆	မှ	၉
အထက်တန်း	၂	၁၄+	မှ	၁၅+	၁၀	မှ	၁၁
စုစုပေါင်းပညာသင်နှစ် ▶	၁၁	၅+	မှ	၁၅+	၁	မှ	၁၁

ဇယား ၅၃၊

အဆင့်မြင့်ပညာရေးစနစ်ဖွဲ့စည်းတည်ဆောက်ပုံ

အဆင့်မြင့်ပညာစနစ်တွင် အထူးပြုဘာသာရပ်ပေါ်မူတည်၍ (ဥပမာ၊ ဥပဒေ၊ ဆေးဝါး၊ နည်းပညာ စသည်ဖြင့်) ပညာသင်နှစ်အရေအတွက်မတူညီပါ။ အထွေထွေဘာသာရပ်များများဖြစ်ကြသော ရူပဗေဒ၊ ဓာတုဗေဒ၊ သင်္ချာ စသည့်ဘွဲ့များအတွက် သင်ယူရသည့်ကာလမှာ ၄ နှစ်ဖြစ်သည်။

လူ့အရင်းအမြစ်ပြုမြေပုံ

ဇယား ၅၅၊

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့၏ဆောင်ရွက်ချက်များ¹¹¹

၂၀၁၇ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၈ ခုနှစ် ၂ နှစ်တာကာလအတွင်း ပညာရေးကဏ္ဍအလိုက် ဆောင်ရွက်လုပ်ဆောင်နေသည်များကို အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားပါသည်။

လုပ်ဆောင်ချက် (၂၀၁၇၊ ၂၀၁၈)	ရေတွက်ပုံ	အရေအတွက်	နေရာ
■ ၂၀၁၇			
ကျောင်းများအားတစ်ဆင့်မြှင့်ခြင်း	ကျောင်း	၃၆၁	
တက္ကသိုလ်ဝင်ခွင့်စာမေးပွဲစာစစ်ဌာနများ (၁၀ တန်းစာစစ်ဌာန)	ခု	၂၆	
အခြေခံကျောင်းဆရာများခန့်အပ်ခြင်း	ဦး	၃,၃၀၀	

¹¹⁰ Department of Educational Planning and Training, Ministry of Education

¹¹¹ Ayeyarwddy Region Government's One-Year Performance (2018),

ပညာရေးဌာနအတွက် ဝန်ထမ်းများ ခန့်အပ်ခြင်း	ဦး	၄၀၀	
■ ၂၀၁၈			
အခြေခံပညာအဆင့်ကျောင်းများအားအဆင့်မြှင့်တင်ခြင်း	ကျောင်း	၉၈၁	
ကျောင်းစာကြည့်တိုက်များ ထပ်မံဆောက်လုပ်ခြင်း	ခု	၅၀	

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့သည် အစိုးရဦးစီးဌာနများ၊ လုပ်ငန်းများနှင့် ညှိနှိုင်းလျက် တက္ကသိုလ် ၃ ကျောင်း၊ ကွန်ပျူတာတက္ကသိုလ် ၃ ကျောင်း၊ ပညာရေးကောလိပ် ၃ ကျောင်း နှင့် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းနှင့် စက်မှုလက်မှု ကျောင်းများ၏ လိုအပ်ချက်များကို ဖြည့်ဆည်းပေးခဲ့သည်။

၈.၂ လုပ်သားအင်အား

❖ အခြေခံအချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စုများအလိုက် လုပ်သားအင်အားပါဝင်မှုနှုန်း အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားသည်။

လုပ်သားအင်အား ပါဝင်မှုနှုန်း¹¹²

အသက်အုပ်စု	လုပ်သားအင်အား ပါဝင်မှုရာခိုင်နှုန်း	အလုပ်လက်မဲ့ရာခိုင်နှုန်း
၁၀ - ၁၄	—	—
၁၅ - ၁၉	၄၇.၄%	၁.၆%
၂၀ - ၂၄	၇၃.၄%	၁.၆%
၂၅ - ၂၉	၇၇.၀%	၁.၂%
၃၀ - ၃၄	၇၆.၇%	၀.၈%
၃၅ - ၃၉	၇၉.၁%	၀.၄%
၄၀ - ၄၄	၇၆.၇%	၀.၂%
၄၅ - ၄၉	၇၅.၈%	၀.၃%
၅၀ - ၅၄	၆၈.၀%	၀.၂%
၅၅ - ၅၉	၆၀.၁%	၀.၄%
၆၀ - ၆၄	၄၁.၁%	၀.၆%
၆၅ - ၆၉	၂၉.၀%	၀.၃%
၇၀ - ၇၄	၁၄.၆%	၀.၀%
၇၅ - ၇၉	၁၀.၅%	၀.၀%
၈၀ - ၈၄	၂.၈%	၀.၀%
၈၅ - ၈၉	၂.၈%	၀.၀%
၉၀ နှင့် အထက်	၀.၉%	၀.၀%
၁၅ နှစ်အထက်	၆၄.၇%	၀.၈%
၁၀ နှစ်အထက်	—	—
၁၅ - ၁၇ နှစ်	၃၈.၃%	၁.၅%
၁၅ - ၆၄ နှစ်	၆၉.၀%	၀.၈%

ဇယား ၅၄၊

❖ ကောက်ယူအချက်အလက်များ

အလုပ်သမားညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန¹¹³

အလုပ်သမား၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာနအောက်ရှိ အလုပ်သမားညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနသည် အလုပ်အကိုင်များ ရှာဖွေပေးနေသောအစိုးရအရင်စိတ်စစ်ချုပ်သည်။ မှတ်ပုံတင်ထားပြီး အလုပ်မရရှိသေးသောသူများ အား အစိုးရဌာနများ/လုပ်ငန်းများနှင့် ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းများရှိ လစ်လပ်နေသည့်နေရာများတွင် သို့မဟုတ် လိုအပ်သော လူသစ်စုဆောင်းမှုများတွင် ၎င်းတို့အား စေလွှတ်သည်။

မှတ်ပုံတင်ထားသော လူဦးရေ	၃၉,၅၂၈ (ပညာအရည်အချင်းအလိုက်/ကျွမ်းကျင်မှုအလိုက်ခွဲမထားပါ။)
မှတ်ပုံတင်ထားသောဦးရေ	၁၁,၆၇၈ (၂၀၁၈ ဇူလိုင်လထိ)
လူသစ်စုဆောင်းမှု (၂၀၁၇-၁၈):	အစိုးရအလုပ် ၈၂၇
	ပုဂ္ဂလိကအလုပ် ၃,၅၀၅

¹¹² Statistical Yearbook 2016, CSO, Ministry of Planning and Finance (Primary source: Myanmar Labour Force, Child Labour and School-to-Work Transition Survey, 2015)

¹¹³ Daw Htay Htay Myint, Deputy Director, Directorate of Labour, Ayeyarwady Region. 042 25652

နေ့တွက်လုပ်ခ	အနည်းဆုံး၊ တစ်ရက်လျှင် ကျပ် ၄,၈၀၀ (အလုပ်သမား ၁၀ ဦးနှင့်အထက် လုပ်ငန်းများတွင်) အများဆုံး၊ ကန့်သတ်ချက်မရှိပါ။
အလုပ်သမားအင်းအားအများအပြား အသုံးပြုရသောလုပ်ငန်းများ	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍနှင့်အထည်ချုပ်စက်ရုံများ
သုံးသပ်ချက်	တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း အလုပ်အကိုင်များမပေးနိုင်သည့်အတွက် မြို့ကြီးများနှင့် ပြည်ပနိုင်ငံများသို့သို့ ပြောင်းရွှေ့လုပ်ကိုင်မှုများ ဖြစ်လာသည်။

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ကျွမ်းကျင်လုပ်သား၊ ကျွမ်းကျင်မှုမရှိသောလုပ်သားများနှင့် ပညာတတ်အဆင့် စသည့် အဆင့်အမျိုးမျိုးရှိ လုပ်သားအများစုသည် ဒေသပြောင်းရွှေ့အလုပ်လုပ်ကိုင်ခြင်းများပြုကြသည်။ ဧရာဝတီတိုင်းအတွင်း သင့်လျော်သောလုပ်ငန်းများမရှိတော့သည့်အတွက် အထူးသဖြင့် လူငယ်အများအပြားမှာ တခြားဒေသ၊ နိုင်ငံခြားတိုင်း ပြည်များသို့ ရွှေ့ပြောင်းလုပ်ကြသည်။

- ၁ ရန်ကုန်နှင့် မန္တလေးမြို့တို့ကဲ့သို့မြို့ကြီးများသို့
- ၂ အခြားပြည်နယ်နှင့်တိုင်းဒေသကြီးများသို့ (ဥပမာ၊ လယ်ယာများတွင် လယ်အလုပ်သမားများအဖြစ် ရန်ကုန်မြို့သို့ လာရောက်လုပ်ကိုင်ခြင်း)
- ၃ ပြည်ပနိုင်ငံများဖြစ်သော မလေးရှား၊ ထိုင်းနိုင်ငံများသို့လည်းကောင်း၊ ငွေကြေးတတ်နိုင်သောမိသားစုများမှ ဂျပန်နှင့်ကိုးရီးယားနိုင်ငံများသို့လည်းကောင်း သွားရောက်အလုပ်လုပ်ကိုင်ကြသည်။

၈.၄ အသက်မွေးမှုပညာသင်ကျောင်းများ

❖ အခြေခံသတင်းအချက်အလက်¹¹⁴

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးရှိ တက္ကသိုလ်၊ ကောလိပ်နှင့် အခြေခံပညာကျောင်းအဆင့် အသက်မွေးဝမ်းပညာသင်ကျောင်း များကို အောက်ပါဇယားအတွင် ဖော်ပြထားပါသည်။

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးရှိ အသက်မွေးမှုပညာသင်ကျောင်း/တက္ကသိုလ်များ

စဉ်	ကျောင်း	ပုသိမ်	ဟင်္သာတ	အောင်	ဝါးဇယ်မ	ကျောက်လ	လွင်ဇွာ	မြောင်းမြ	စုစုပေါင်း
၁	နည်းပညာတက္ကသိုလ်	၁	၁	၁					၃
၂	Government Technical Institute (ဂျီတီအိုင်)				၁	၁	၁		၃
၃	စက်မှုလက်မှုအထက်တန်းကျောင်း	၁	၁	၁					၃
၄	စိုက်ပျိုးရေးသိပ္ပံ							၁	၁
၅	စက်မှုလက်မှုသင်တန်းကျောင်း						၁		၁
၆	အပ်ချုပ်သင်တန်းကျောင်း	၁							၁
၇	အိမ်တွင်းမှုသိပ္ပံကျောင်း	၁							၁
၈	အလုပ်သမားသင်တန်းကျောင်း	၁							၁
	စုစုပေါင်း ▶	၅	၂	၂	၁	၁	၂	၁	၁၄

ဇယား ၅၅၊

	အသက်မွေးမှုပညာသင်ကျောင်း	သက်ဆိုင်ရာဝန်ကြီးဌာန
၁	နည်းပညာတက္ကသိုလ်	ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန
၂	Government Technical Institute (ဂျီတီအိုင်)	ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန
၃	စက်မှုလက်မှုအထက်တန်းကျောင်း	ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန
၄	စိုက်ပျိုးရေးသိပ္ပံ	စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန
၅	စက်မှုလက်မှုသင်တန်းကျောင်း	နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန
၆	အပ်ချုပ်သင်တန်းကျောင်း	နယ်စပ်ရေးရာဝန်ကြီးဌာန
၇	အိမ်တွင်းမှုသိပ္ပံကျောင်း	လူမှုဝန်ထမ်း၊ ကယ်ဆယ်ရေးနှင့်ပြန်လည်နေရာချထားရေး ဝန်ကြီးဌာန
၈	အလုပ်သမားသင်တန်းကျောင်း	အလုပ်သမား၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့်ပြည်သူ့အင်အားဝန်ကြီးဌာန

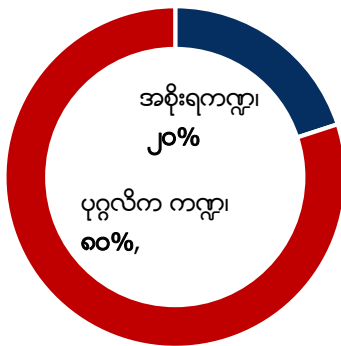
ဇယား ၅၆၊

¹¹⁴ Dr Kyaw Thura, Rector, Patheingyi Technical University. 09 520 2960

❖ ကောက်ယူအချက်အလက်များ¹¹⁵

အထူးပြုဘာသာရပ်များ	(၁) Civil (၂) EC (၃) EP (၄) Mech (၅) IT (၆) MC			
ဘွဲ့ယူပြီးသည့်ကျောင်းသားအရေအတွက်	ဘွဲ့ရသူများ (၂၀၀၀ - ၂၀၁၇)			
	တက္ကသိုလ်	ဘွဲ့	ဘွဲ့ရဦးရေ	
	ပုသိမ်နည်းပညာတက္ကသိုလ်	AGTI	၂,၈၃၅	
		B Tech	၂,၅၉၄	
		B E	၁,၇၉၉	
M E		၄၆		
စုစုပေါင်း ▶		၇,၂၇၄		
လက်ရှိပညာသင်နှစ် (၂၀၁၈) တွင် တက်ရောက်နေသော ကျောင်းသားဦးရေ	စဉ်	ဘာသာရပ်	ကျောင်းသားဦးရေ	
	၁	မြို့ပြအင်ဂျင်နီယာ	Civil	၃၈၃
	၂	အီလက်ထရွန်နစ်ဆက်သွယ်ရေး	EC	၂၅၈
	၃	လျှပ်စစ်စွမ်းအား	EP	၂၅၃
	၄	စက်မှုအင်ဂျင်နီယာ	Mech	၃၂၀
	၅	သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာ	IT	၃၄
	၆	Mechatronics	MC	၄၂
		စုစုပေါင်း ▶		၁,၂၉၀
အများဆုံးအလုပ်ခန့်အပ်သည့်ဘာသာရပ်	မြို့ပြအင်ဂျင်နီယာအထူးပြုဘွဲ့ရများ			

အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍများတွင် အလုပ်ခန့်ထားခြင်း

အစိုးရဌာနများနှင့်လုပ်ငန်းများတွင် အလုပ်ရသူဘွဲ့ရများမှာ ၂၀% ရှိပြီး၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ၊ ကုမ္ပဏီများ တွင် အလုပ်ရသူများမှာ ၈၀% ရှိသည်။

ဖြေဆိုသူ၏ထင်မြင်ချက်များ	-- ရောဝတီတိုင်းအတွင်း ကုန်ချောပစ္စည်းများ မထုတ်လုပ်နိုင်သေးပါ။
	-- လျှပ်စစ်ဓာတ်အား လိုအပ်လျက်ရှိသည်။
	-- အသေးစား၊ အလတ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ အဆင့်မြှင့်တင်သင့်သည်။
	-- လူအများစုမှာအကျိုးအမြတ်များများရသောစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများနောက်သို့ လိုက်ကြသဖြင့် ရိုးရာလုပ်ငန်းများပျောက်ကွယ်သွားနိုင်သည်။

❖ သုံးသပ်ချက်များ

- အားသာချက်များ**
- အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းများသို့ တက်ရောက်မည့်သူများ များပြားလာဖွယ်ရာရှိသည်။
- အားနည်းချက်များ**
- နည်းပညာရပ်မှာ နိမ့်နေသေးသည်။
  - ခေတ်မီနည်းပညာရပ်ကို လိုက်မီရန် အတွေ့အကြုံလိုအပ်သည်။
  - လက်တွေ့သင်ခန်းစာများအတွက် သင်ထောက်ကူနှင့် အကူပစ္စည်းများလိုအပ်သည်။
  - အခြေခံအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းများ ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဖွင့်ရန်လိုအပ်သည်။
- မြှိမ်းခြောက်မှုများ**
- မြန်မာပညာတတ်ပုဂ္ဂိုလ်များ လုပ်ငန်းများတွင် အလုပ်လုပ်ရန် အရည်အသွေးမပြည့်မီ ပါက ပြည်ပအလုပ်သမားများ ဝင်ရောက်လာနိုင်ဖွယ်ရာရှိသည်။
- အခွင့်အလမ်းများ**
- လုပ်ငန်းကဏ္ဍအမျိုးမျိုးတွင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ တိုးတက်လာပါက ပညာတတ်ပုဂ္ဂိုလ်များ အသုံးဝင်လာမည်ဖြစ်သည်။

¹¹⁵ Ibid

၉ ဆက်သွယ်ရေးကဏ္ဍ

၉.၁ ဆက်သွယ်ရေးကဏ္ဍအားမြှင့်တင်ခြင်း

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့၏ဆောင်ရွက်ချက်များ¹¹⁶

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့နှင့်မြန်မာ့ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းတို့၏ ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုကြောင့် မိုဘိုင်းဖုန်းအသုံးပြုသူများ များပြားလာပြီး လက်ရှိတွင် ၆၅% မှ ၈၀% ထိ (လူ ၁၀၀ လျှင် ၈၀ ဦး) မိုဘိုင်းဖုန်း ဖြန့်ကျက်မှုနှုန်း တိုးမြှင့်လာသည်။

လုပ်ဆောင်ချက်	ရေတွက်ပုံ	အရေအတွက်	နေရာ
■ ၂၀၁၇ မိုဘိုင်းဖုန်းရုံများဆောက်လုပ်ခြင်း	ရုံ	၂၇၄	အားလုံးသောခရိုင် ၆ ခုအတွင်း
■ ၂၀၁၈ မိုဘိုင်းဖုန်းရုံများဆောက်လုပ်ခြင်း	ရုံ	၅၇၉	
အော်တိုအိတ်ချိန်းများတည်ဆောက်ခြင်း	ခု	၃၉	

**ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးရှိ မိုဘိုင်းဖုန်းများ
လက်ရှိကွန်ရက်ဖြန့်ကျက်နိုင်မှု**

၈၀%

နိုင်ငံတကာနှင့်ဆက်သွယ်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန်အတွက် ပုသိမ်မြို့၊ ငွေဆောင်တွင်ရေအောက်ကေဘယ်ကြိုးလိုင်းများ တပ်ဆင်ခြင်းကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီး ဝန်ဆောင်မှုများပေးနေပါသည်။ ဆက်သွယ်ရေးဝန်ဆောင်မှုကို တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ဝေးလံသောဒေသများဖြစ်သည့်ပြင်စလူ၊ ငရုတ်ကောင်း၊ ဂေါ်ရင်ဂျီကျွန်း၊ ရွှေသောင်ယံ၊ ဘောမိ စသည့် ဒေသများသို့ထပ်မံတိုးချဲ့လုပ်ကိုင်လျက်ရှိသည်။

မြန်မာ့ဆက်သွယ်ရေးမှ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း “ကိုယ်ပိုင်အမှတ်တံဆိပ်ဆိုင်” ၁၀ ဆိုင်ကို ဖွင့်လှစ်ထားသည်။

၉.၂ ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းဝန်ဆောင်မှု

❖ ဦးစားပေးသတင်းအချက်အလက်

မြန်မာ့ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်း (MPT)¹¹⁷

ဧရာဝတီတိုင်းရှိ လိုင်းဖုန်းသုံးစွဲသူ	၂၃,၆၉၂	
ဧရာဝတီတိုင်းရှိ မိုဘိုင်းဖုန်းသုံးစွဲသူ	၁,၇၆၉,၄၄၉	
အော်ပရေတာကုမ္ပဏီများ	မြန်မာ့ဆက်သွယ်ရေး	တယ်လီနော
	CDMA ၄၅၀	အော်ဂီဒူး
	CDMA ၈၀၀	မိုင်တယ်လ်
ဆက်သွယ်ရေး တာဝါတိုင်များ	၆၁၇ (၂၀၁၈ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၃၁ ရက်နေ့ထိ)	
မိုဘိုင်းဖုန်းဖြန့်ကျက်မှုနှုန်း	၈၀% (မြန်မာ့ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်းမှ)	
နှုန်းထားများ	အမျိုးအစား	၁ မိနစ်နှုန်း (ကျပ်)
	အော်တိုဖုန်း (မြို့တွင်း)	၁၅
	အော်တိုဖုန်း (ပြည်ပအဝေးခေါ်)	၂၅
	CDMA ၄၅၀ (မြို့တွင်းနှင့် ပြည်ပအဝေးခေါ်)	၅၀
	CDMA ၈၀၀ (မြို့တွင်းနှင့် ပြည်ပအဝေးခေါ်)	၅၀
	ဆွေသဟာလိုင်း	၂၃
	ရယ်ပြော ရွှေစကား	၁၅ ၁၀
ဆက်သွယ်မှုလိုင်း	မြို့တွင်းတွင် လိုင်းဆွဲကောင်းသည်။ အင်တာနက်လိုင်းမှာ လိုင်းမကောင်းပါ။	
အင်တာနက်လိုင်းဝန်ဆောင်မှုပေးသူများ	Unilink (နောက်ထပ် ကုမ္ပဏီ ၅ ခု ဝန်ဆောင်မှုလာလုပ်မည်)	

¹¹⁶ Ayeyarwddy Region Government's One-Year Performance (2018),

¹¹⁷ Daw Khin Myint Kyi, Secretary, MPT. 09 4230 00722

❖ သုံးသပ်ချက်

အားသာချက်များ

- ကွန်ရက်ဖြန့်ကျက်မှု ၈၀% ရှိနေပြီဖြစ်သည်။
- အိမ်ထောင်စုအားလုံးနီးပါး ယခုအခါ မိုဘိုင်းဖုန်းအသုံးပြုနိုင်ပြီဖြစ်သည်။

အားနည်းချက်များ

- ဆက်သွယ်ရေးတာဝါတိုင်များ နည်းနေဆဲဖြစ်သည်။
- မြစ်နှင့်မြစ်လက်တက်များ များနေသဖြင့် တာဝါတိုင်များတပ်ဆင်ရန် ခက်ခဲသည်။
- လျှပ်စစ်ဓာတ်အား မလုံလောက်သဖြင့် ဆက်သွယ်ရေးပစ္စည်းများအသုံးပြုရာတွင် ခက်ခဲနေသည်။

မြှမ်းခြောက်မှုများ

- ရာသီဥတုဆိုးရွားမှုကြောင့် တာဝါတိုင်များ ပြိုလဲခြင်းဖြစ်နိုင်သည်။
- ဖိုင်ဘာကွန်ရက်များပြတ်တောက်ခြင်းများဖြစ်နိုင်သည်။

အခွင့်အလမ်းများ

- E-commerce လုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်နိုင်သည်။
- စာတိုပေးပို့ခြင်းဝန်ဆောင်မှု (SMS) ဖြင့် စီးပွားရေးသတင်းအချက်အလက်များ ပေးနိုင်ခြင်းအခွင့်အလမ်း
- အင်တာနက်ဝန်ဆောင်မှုများ ပေးနိုင်သည့်အခွင့်အလမ်း

စွမ်းအင်ကဏ္ဍ

၁၀.၁ စွမ်းအင်ကဏ္ဍအားမြှင့်တင်ခြင်း

❖ နိုင်ငံတော်အဆင့်

ရေနံထုတ်လုပ်မှု

လျှပ်စစ်နှင့်စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာနအောက်ရှိ မြန်မာ့ရေနံနှင့်သဘာဝဓာတ်ငွေ့လုပ်ငန်း (MOGE) မှ ရေနံနှင့်သဘာဝဓာတ်ငွေ့များကို ရှာဖွေခြင်းနှင့်ထုတ်ယူခြင်းကိုလည်းကောင်း၊ မြန်မာ့ရေနံဓာတ်ပေးလုပ်ငန်း (MPE) မှ သန့်စင်ခြင်းဖြင့် ကုန်ချောထုတ်လုပ်ခြင်းကိုလည်းကောင်းဆောင်ရွက်သည်။ မြန်မာ့ရေနံထွက်ပစ္စည်းရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်း (MPPE) မှ ရေနံထွက်ပစ္စည်းများကို ဖြန့်ဖြူးသည်။ ရေနံနှင့်သဘာဝဓာတ်ငွေ့စီမံရေးဦးစီးဌာန (OGPD) မှ စီမံကိန်းများရေးဆွဲသည်။

ရေနံနှင့်သဘာဝဓာတ်ငွေ့ဆိုင်ရာဌာန/လုပ်ငန်းများ (လျှပ်စစ်နှင့်စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန)

OGDP	MOGE	MPE	MPPE
စီမံကိန်းရေးဆွဲခြင်း	ရှာဖွေခြင်းနှင့်ထုတ်ယူခြင်း	ကုန်ချောထုတ်ခြင်း	ဖြန့်ဖြူးခြင်း

ကားချပ် ၂၆၊ စွမ်းအင်နှင့်ပတ်သက်သည့် အစိုးရဌာနများ/လုပ်ငန်းများ

လက်ရှိအခြေအနေတွင် ဝန်ကြီးဌာန၏စက်ရုံများမှ ရေနံထွက်ပစ္စည်းများထုတ်လုပ်မှုပမာဏ လျော့နည်းလာသည်။ လျှပ်စစ်နှင့်စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာနအောက်တွင် မန်းသံပုရာကန်ရေနံချက်စက်ရုံ၊ ချောက်ရေနံချက်စက်ရုံနှင့် သံလျင်ရေနံချက်စက်ရုံတို့ရှိသည်။ မန်းသံပုရာကန်ရေနံချက်စက်ရုံမှာ ရေနံထွက်ပစ္စည်းများ အရေအတွက်အနည်းငယ်ထုတ်လုပ်နေပြီး အိန္ဒိယပညာရှင်များ၏အကူအညီဖြင့် စက်ရုံအားအဆင့်မြှင့်တင်မှုပြုလုပ်လျက်ရှိသည်။ ကျန်ရေနံချက်စက်ရုံ ၂ ရုံမှာ ယခုအခါလည်ပတ်မှု မရှိတော့ပါ။

မြန်မာနိုင်ငံတွင်ပထမဆုံးခေတ်မီရေနံစိမ်းသန့်စင်စက်ရုံတည်ဆောက်ရန် မြန်မာ့ရေနံထွက်လုပ်ငန်းမှစီစဉ်နေ¹¹⁸

တည်နေရာ	မန်းသံပုရာကန်ရေနံချက်စက်ရုံအနီး (မကွေးတိုင်း)
လုပ်ငန်းအမျိုးအစား	ပုဂ္ဂလိက- အစိုးရအစုစပ်လုပ်ငန်း (Private-public partnership – PPP)
ရည်မှန်းထုတ်လုပ်နိုင်စွမ်း	တစ်နှစ်လျှင် တန် ၂ သန်း
ရေနံစိမ်း	အရှေ့တောင်အာရှရေနံစိမ်းပိုက်လိုင်းကုမ္ပဏီမှ (South East Asia Crude Oil Pipeline Co)
အကောင်အထည်ဖော်မည့်ကာလ	၃ နှစ် မှ ၅ နှစ်ထိ
လက်ရှိအခြေအနေ	ပတ်ဝန်းကျင်/လူမှုဆိုင်ရာသက်ရောက်မှုသုံးသပ်မှုများ (ESIA) ပြုလုပ်နေသည်။
မှတ်ချက်	ESIA ရလဒ်များအတည်ပြုချက်ရရှိပြီးနောက် နိုင်ငံတကာကုမ္ပဏီများမှတင်ဒါခေါ်ယူခြင်းများစတင်ပြုလုပ်မည်။

နိုင်ငံတကာလောင်စာဆီဈေးနှုန်းများတက်လျက်ရှိပြီး ဒေါ်လာနှင့်ယှဉ်၍မြန်မာကျပ်ငွေတန်ဖိုးကျဆင်းနေမှုများကြောင့် MPE သည် လောင်စာဆီဈေးနှုန်းများအားထိန်းချုပ်ရန်ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် ၂၀၁၈ ဇွန်လ ၂၈ ရက်စွဲဖြင့် ကြေညာချက်တစ်ရပ်ထုတ်ပြန်ခဲ့သည်။ ၎င်းကြေညာချက်အရ ဓာတ်ဆီကို နိုင်ငံတော်ပိုင်ဆိုင်ဆိုင် ၈ ဆိုင်မှတစ်ဆင့် မော်တော်ယာဉ်များနှင့်မော်တော်ဆိုင်ကယ်များသို့ ၂၀၁၈ ဇူလိုင်လ ၁ ရက်နေ့မှစတင်၍ ဈေးနှုန်းချိုသာစွာဖြင့် နေ့စဉ်ရောင်းချပေးမည်ဖြစ်သည်။ ၎င်းဆီဆိုင် ၈ ဆိုင်မှာ နေပြည်တော်(၀၃၅၄)၊ ရန်ကုန် (၀၂၇၅)၊ ၀၂၅၄၊ ၀၂၄၇)၊ မန္တလေး (၀၆၁၁၊ ၀၆၁၄)၊ ပဲခူး (၀၁၉၂) နှင့် ဟင်းငုတ်ပင် (တောင်ငူ) (၀၁၆၀) တို့ဖြစ်ကြသည်။ ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ဧပြီလအတွင်းတွင် ပထမဆုံးအကြိမ် ဓာတ်ဆီ (33 mmgals) ကို Myanmar Petroleum Product Trading Association သို့ ဖြန့်ဖြူးခဲ့ပြီး ၎င်းမှ ဆီဆိုင်များသို့ထပ်မံဖြန့်ဖြူးပေးမည်ဖြစ်သည်။ ယခုဖြန့်ဖြူးမှုမှာ ဒုတိယအကြိမ်ဖြစ်သည်။¹¹⁹

လျှပ်စစ်ဓာတ်အား လျှပ်စစ်ဓာတ်အားလိုအပ်ချက်များ ဖြည့်ဆည်းနိုင်ရန် အစိုးရ၏စီမံချက်

အစိုးရ၏စီမံချက်အရ လက်ရှိတည်ဆောက်နေသောဓာတ်အားပေးစက်ရုံ ၅ ရုံမှ ၄၉ မဂ္ဂါဝပ် ထုတ်လုပ်နိုင်မည်ဖြစ်ပြီး ၂၀၂၀ မှ ၂၀၂၂ အထိတည်ဆောက်မည့်ဓာတ်အားပေးစက်ရုံများမှ ၃,၁၀၆ မဂ္ဂါဝပ်ထုတ်လုပ်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

¹¹⁸ Myanmar Times (ENG), August 30, 2018 (quoting Daw Yin Yin Aung, Deputy Director, MPE)
¹¹⁹ Ministry of Electricity and Energy—<http://www.moee.gov.mm/en/ignite/contentView/649>

လျှပ်စစ်ဆိုင်ရာဌာန/လုပ်ငန်းများ (လျှပ်စစ်နှင့်စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာန)

လျှပ်စစ်နှင့်စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာနအောက်တွင် လျှပ်စစ်နှင့်ပတ်သက်သည့် ဦးစီးဌာန/လုပ်ငန်း ၇ ခု ရှိသည်။

- ၁ DEPP - လျှပ်စစ်စွမ်းအားစီမံရေးဦးစီးဌာန
- ၂ DPTSC - လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပို့လွှတ်ရေးနှင့်ကွပ်ကဲရေးဦးစီးဌာန
- ၃ DHPI - ရေအားလျှပ်စစ်အကောင်အထည်ဖော်ရေးဦးစီးဌာန
- ၄ EPGE - လျှပ်စစ်ဓာတ်အားထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း
- ၅ ESE - လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ဖြန့်ဖြူးရေးလုပ်ငန်း
- ၆ YESC - ရန်ကုန်လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးရေးကော်ပိုရေးရှင်း
- ၇ MESC - မန္တလေးလျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးရေးကော်ပိုရေးရှင်း

DEPP	DPTSC	DHPI	EPGE
စီမံရေး	ကွပ်ကဲရေး	အကောင်အထည်ဖော်ရေး	ထုတ်လုပ်ရေး
ESE	YESC	MESC	
ဖြန့်ဖြူးရေး	ဖြန့်ဖြူးရေး (ရန်ကုန်)	ဖြန့်ဖြူးရေး (မန္တလေး)	

ကားချပ် ၂၇၊

၂၀၂၂ ခုနှစ်တွင် စုစုပေါင်းစီစဉ်ထားသည့်ထပ်တိုးဓာတ်အားထုတ်လုပ်မှု (နိုင်ငံတော်အဆင့်)

	မဂ္ဂါဝပ်	၂၀၂၂ ရည်မှန်းချက်
ဆောက်လုပ်ဆဲ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးစက်ရုံများ	၄၉၃	
၂၀၂၀-၂၀၂၂ တွင်ရှိမည့်ဓာတ်အားပေးစက်ရုံများ	၃,၁၀၆	
၂၀၂၂ ခုနှစ်တွင် စုစုပေါင်းထွက်ရှိမည့်ခန့်မှန်းခြေ ▶	၃,၅၉၉	၃,၆၀၀

ဖောင်း ၅၇၊

၂၀၁၁ ဘဏ္ဍာနှစ်မှ ၂၀၁၇ ဘဏ္ဍာနှစ်အထိ တစ်နိုင်ငံလုံးလျှပ်စစ်ဓာတ်အားသုံးစွဲမှုနှုန်းမှာ ၁၆% မြင့်တက်လာပြီး ယခုအခါ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားသုံးစွဲမှုနှုန်းမှာ တစ်ရက်လျှင် ၂,၄ ၄၄.၃ မဂ္ဂါဝပ်နီးပါးခန့်ရှိသည်။ လျှပ်စစ်စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာနမှ ၂၀၂၁ ခုနှစ်မှစ၍ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ၃,၆၀၀ မဂ္ဂါဝပ်ခန့် တိုးမြှင့်ထုတ်လုပ်ရန် စီစဉ်ထားသည်။¹²⁰ လျှပ်စစ်နှင့်စွမ်းအင်ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၏ပြောကြားချက်အရ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ၂၀၁၇ ခုနှစ် နွေရာသီတွင် ခန့်မှန်းခြေ ၃ ၀၀ မဂ္ဂါဝပ်ခန့် လိုအပ်ခဲ့ကြောင်းသိရသည်။¹²¹

အကောင်အထည်ဖော်ဆဲဓာတ်အားပေးစီမံကိန်းများ (နိုင်ငံတော်အဆင့်)

	မဂ္ဂါဝပ်	မှတ်ချက်
ရေစကြို ရေအားလျှပ်စစ်စီမံကိန်း	၄	
မင်းဘူးဆိုလာစွမ်းအင်စက်ရုံ	၄၀	
သာကေတသဘာဝဓါတ်ငွေ့စွမ်းအင်စက်ရုံ	၁၀၆	
မြင်းခြံသဘာဝဓါတ်ငွေ့စွမ်းအင်စက်ရုံ	၂၂၅	
သထုံသဘာဝဓါတ်ငွေ့စွမ်းအင်စက်ရုံ	၁၁၈	ကမ္ဘာ့ဘဏ်ရန်ပုံငွေဖြင့်
စုစုပေါင်း ▶	၄၉၃	

ဖောင်း ၅၈၊

အနာဂတ်ဓာတ်အားထုတ်လုပ်မှုစီမံအစဉ် (၂၀၂၀ - ၂၀၂၂ စီမံချက်)

	မဂ္ဂါဝပ်	မှတ်ချက်
အထက်ကျိုင်းတောင်ရေအားလျှပ်စစ်စီမံကိန်း	၅၁	
ရဲရွာရေအားလျှပ်စစ်စီမံကိန်း	၂၈၀	
ကျောက်ဖြူသဘာဝဓာတ်ငွေ့စက်ရုံ	၁၃၅	

¹²⁰ Myanmar Business Today, January 22, 2018
¹²¹ Myanmar Business Today, September 27, 2016

အလုံသဘာဝဓာတ်ငွေ့စက်ရုံ (တိုးချဲ့)	၃၆၅	
ပထိုးလုံသဘာဝဓာတ်ငွေ့စက်ရုံ	၁၂	
သီလဝါသဘာဝဓာတ်ငွေ့စက်ရုံ	၁၀၈	
မီးလောင်သဘာဝဓာတ်ငွေ့စက်ရုံ	၁,၃၉၀	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး
ကန်ပေါက်စက်ရုံ (Total and Siemens)	၆၁၅	
ရွာမသဘာဝဓာတ်ငွေ့စက်ရုံ	၁၅၀	ကမ္ဘာ့ဘဏ်ချေးငွေဖြင့်
စုစုပေါင်း ▶	၃,၁၀၆	

သေးစု ၅၉၊

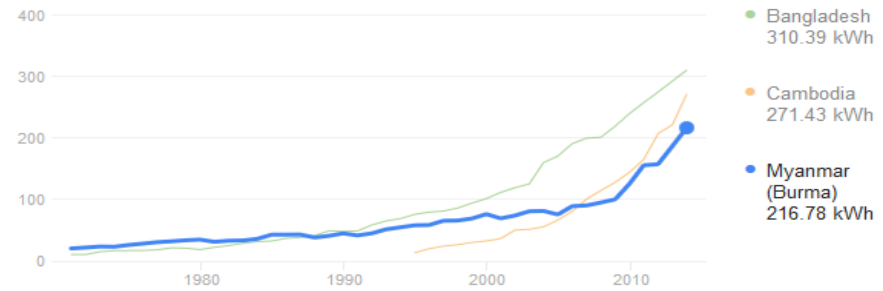
ပုသိမ်ခရိုင်၊ မီးလောင်သဘာဝဓာတ်ငွေ့ဓာတ်အားစက်ရုံမှ လျှပ်စစ်ဓာတ် ၁,၃၉၀ မဂ္ဂါဝပ်ကို နိုင်ငံတော်ဓာတ်အားလိုင်းအတွင်းသို့ပေါင်းထည့်မည်ဖြစ်သည်။ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးက နိုင်ငံတော်ဓာတ်အားလိုင်းမှ ၃၀ မဂ္ဂါဝပ် ရရှိသည်။

တစ်ဦးချင်းလျှပ်စစ်သုံးစွဲမှု

ကမ္ဘာ့ဘဏ်ကိန်းဂဏန်းများအရ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ၂၀၁၄ ခုနှစ် တစ်ဦးချင်းလျှပ်စစ်သုံးစွဲမှုမှာ ၂၁၆.၇၈ ကီလိုဝပ်နာရီ ဖြစ်သည်။¹²² ထိုနှုန်းမှာ လူဦးရေတိုးနှုန်း၊ လူနေမှုပုံစံပြောင်းလဲမှုများအပေါ် မူတည်၍ တဖြည်းဖြည်း မြင့်တက်လာမည်ဖြစ်သည်။

Myanmar (Burma) / Electricity consumption per capita

216.78 kWh (2014)

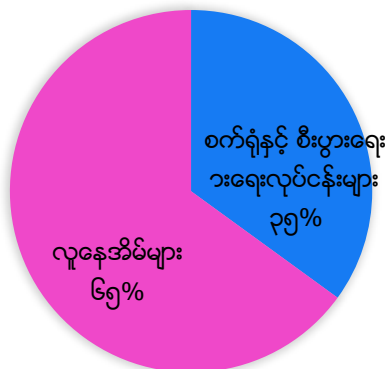
ကားချပ် ၂၈၊

❖ တိုင်းဒေသကြီးအဆင့်

လက်ရှိတွင် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း လူနေအိမ်နှင့်စက်မှုလုပ်ငန်းကဏ္ဍများအပါအဝင် လျှပ်စစ်ဓာတ် စုစုပေါင်း ၁၃၀ မဂ္ဂါဝပ်ဖြန့်ဖြူးပေးလျက်ရှိသည်။ ၎င်းတွင် စက်မှုလုပ်ငန်းနှင့်စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ၃၅% နှင့် လူနေအိမ်များအတွက် ၆၅% ပါဝင်သည်။

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း လျှပ်စစ်ဓာတ်အားလက်ရှိသုံးစွဲမှုအခြေအနေ

မဂ္ဂါဝပ်

စုစုပေါင်းသုံးစွဲမှု ၁၃၀ မဂ္ဂါဝပ်

ကားချပ် ၂၉၊

¹²² <https://data.worldbank.org/indicator/EG.USE.ELEC.KH.PC>

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ ကျိုက်လတ်၊ အသုတ်နှင့် ပုသိမ် စသည့် ဓာတ်အားပေးစက်ရုံခွဲသုံးရုံသို့ (တစ်ရုံလျှင် ၂၃၀ ကေစီအေ) လှိုင်သာယာဓာတ်အားပေးစက်ရုံခွဲမှ တိုက်ရိုက်ဖြန့်ဖြူးပေးသည်။ ယင်းဓာတ်အားပေးစက်ရုံ ၃ ရုံမှ တစ်ဆင့် အသေးစားဓာတ်အားပေးစက်ရုံခွဲများသို့ ဖြန့်ဖြူးသည်။ (ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းဓာတ်အားပေးစက်ရုံ ခွဲများအသေးစိတ်စာရင်းကို နောက်ဆက်တွဲ ၁၇.၅ တွင် ဖော်ပြထားသည်။)

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းလက်ရှိနှင့်အနာဂတ်ဓာတ်အားဖြန့်ဖြူးမှု

လက်ရှိလျှပ်စစ်ဓာတ်အားထောက်ပံ့မှု	မဂ္ဂါဝပ်	အနာဂတ်လျှပ်စစ်ဓာတ်အားထောက်ပံ့မှု	မဂ္ဂါဝပ်
နိုင်ငံတော်ဓာတ်အားလှိုင်မှ	၁၂၀	နိုင်ငံတော်ဓာတ်အားလှိုင် (၂၀၂၀-၂၀၂၂)	၃၀
မြန်အောင်သဘာဝဓာတ်ငွေ့စက်ရုံ	၁၀	လက်ရှိဓာတ်အားသုံးစွဲမှု	၁၃၀
စုစုပေါင်း ▶	၁၃၀	စုစုပေါင်း ▶	၁၆၀

အေး ၆၀၊

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၏ ဆောင်ရွက်ချက်များ¹²³

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရသည် ဒေသအတွင်းပြည်သူများ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားရရှိနိုင်ရေးအတွက် အောက်ပါအတိုင်း ကြိုးပမ်းဆောင်ရွက်ခဲ့သည်။

လုပ်ဆောင်ချက်	ရေတွက်ပုံ	အရေအတွက်	နေရာ
■ ၂၀၁၇			
ကျေးရွာများအတွက် ဆိုလာစွမ်းအင်ဖြင့် မီးလင်းအောင်လုပ်ပေးခြင်း	ရွာ	၄၆၅	တစ်ရွာ=အိမ်ထောင်စု ၁၅၀
တစ်အိမ်ထောင်ယူနစ် ဆိုလာစွမ်းအင်ထုတ်လုပ်မှု	ကျေးရွာများ	> ၄၆၀	
	ကျောင်းများ	၃၄၀	
	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနများ	၇၈	
ဓာတ်အားလှိုင်များ တပ်ဆင်ခြင်း	ဘာသာရေးကျောင်းများ	၄၀၀	
	၆၆ ကေစီ	မိုင်	၁၇
	၁၁ ကေစီ	မိုင်	၇၀
၀.၄ ကေစီ	မိုင်	၂၀	
■ ၂၀၁၈			
လမ်းမီးတိုင်များလဲလှယ်ခြင်းနှင့်အသစ်ထောင်ခြင်း	ခု	၉,၁၇၃	
ဓာတ်အားလှိုင်များတပ်ဆင်ခြင်း	မိုင်	၂၃၉.၅၇၅	
ဓာတ်အားခွဲရုံဖွင့်ခြင်း	MVA	၁၀	မရမ်းချောင်း၊ ပုသိမ်
ဓာတ်အားလှိုင်များတပ်ဆင်ခြင်း (၃၃ ကေစီအေ)	မိုင်	၆	မြတ်တို၊ ပုသိမ်
ဆိုလာစွမ်းအင်သုံး လမ်းမီးတိုင်များထောင်ခြင်း	ရွာ	၈၃၃	
အကျိုးအမြတ်ခံစားရသူများ			
လျှပ်စစ်ဓာတ်အားအသစ်သုံးစွဲသူများအရေအတွက်	ဦး	၂၄၁,၁၈၃	
လျှပ်စစ်ဓာတ်အားရရှိသောနေရာကထိကျေးရွာများ	ရွာ	၁၁၇	

၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် တိုင်းဒေသကြီးအတွင်းရှိ ဓာတ်အားခွဲရုံများကို ၆၆၊ ၃၃ နှင့် ၁၁ ကေစီများမှ ၂၀ အိမ်စီအေ သို့ တိုးမြှင့်ထားသည်။

စီးပွားဖြစ်ထွက်ရှိနိုင်သောသဘာဝဓာတ်ငွေ့ ရွှေ့ရည်ထွန်း ၂ ရေနံတွင်းတွင်စမ်းသပ် ¹²⁴	
ရေနံတွင်းအမည်	ရွှေ့ရည်ထွန်း ၂ ရေနံတွင်း
ရေနံတူးစင်အမည်	Dhirubhai Deep Water KG2 (DDKG2) ကမ်းလွန်ရေနံတွင်းတူးစင်
တည်နေရာ	ကမ်းလွန်အကွက်အမှတ် A ▶ ပုသိမ်မှအနောက်မြောက် ၁၀၀ ကီလိုမီတာ
အစုရှယ်ယာကုမ္ပဏီများ	၁ MPRL E&P Pte Ltd ၂၀%
	၂ Woodside (Myanmar) Pte Ltd (Australia) ၄၀%
	၃ France Total E&P Myanmar Co Ltd ၄၀%
ရေနံတွင်းစတင်သည့်ရက်	၂၀၁၈ ခုနှစ် ဇူလိုင်လ ၂၀
ရည်မှန်းသည့်တွင်းအနက်	၄,၈၅၀ မီတာ (၁၅,၉၁၂ ပေ)
စမ်းသပ်မှု	စီးပွားဖြစ်ထွက်ရှိနိုင်သော သဘာဝဓာတ်ငွေ့အား အနက်ပေ ၄,၃၇၃ (သို့ထုအထု ၄၀ မီတာတွင်) စမ်းသပ်မီးရှို့
မှတ်ချက်	ထုတ်လုပ်မှုအဆင့်ထိရောက်အောင် ဆက်လက်ဆောင်ရွက်မည်။

အေး ၆၀၊

¹²³ Ayeyarwddy Region Government's One-Year Performance (2018),
¹²⁴ Myanmar News Agency

၁၀.၂ ရေနံထုတ်လုပ်မှု

❖ ကောက်ယူသတင်းအချက်အလက်¹²⁵

အစိုးရဆီဆိုင်များ	ပုသိမ်၊ ဟင်္သာတနှင့် မအူပင်မြို့နယ်များတွင် ၁ ဆိုင်စီရှိသည်။		
ပုဂ္ဂလိကဆီဆိုင်များ	တစ်ရက်အရောင်း		
	MS	၅၉၈ ဂါလံ	Motor spirit
	92	၁၆,၈၅၉ ဂါလံ	အများဆုံးရောင်းရသည်။
	95	၂,၁၈၇ ဂါလံ	
	HSD	၁၁,၉၁၆ ဂါလံ	HSD: High speed diesel
HSD (Pre)	၆,၆၁၃ ဂါလံ		
ရောင်းလိုအားနှင့် ဝယ်လိုအား	ညီမျှသည်။		
ဈေးနှုန်းများ (၂၀၁၈ ခုနှစ် ဩဂုတ်လ ၇ ရက်)		တစ်ဂါလံဈေးနှုန်း	တစ်လီတာဈေးနှုန်း
	ဓာတ်ဆီ	ကျပ် ၄,၀၉၁	ကျပ် ၁,၀၈၁
	92 Ron အောက်တိန်း	ကျပ် ၄,၂၀၅	ကျပ် ၁,၁၁၁
	95 Ron အောက်တိန်း	ကျပ် ၄,၄၃၂	ကျပ် ၁,၁၇၁
	ဒီဇယ်	ကျပ် ၄,၂၇၄	ကျပ် ၁,၁၂၉
	ပရီးမီးယားဒီဇယ်	ကျပ် ၄,၃၆၄	ကျပ် ၁,၁၅၃
၁ ဂါလံ = ၃.၇၈၅၄၁ လီတာ			
အများဆုံးဝယ်ယူသူများ	၁	တိုယိုတာ	မော်တော်ကားများ
	၂	ကင်ဘို	မော်တော်ဆိုင်ကယ်များ
	၃	ဟွန်ဒါ	မော်တော်ဘုတ်များ
အများဆုံးရောင်းရသောဆီအမျိုးအစား	92 Ron အောက်တိန်း		

❖ သုံးသပ်ချက်

- အားသာချက်များ**
  - မထုတ်ဖော်ရသေးသော ကမ်းလွန်သဘာဝဓာတ်ငွေ့သိုက်များရှိခြင်း
- အားနည်းချက်များ**
  - ရေနံစိမ်းသန့်စင်ရန် နည်းပညာနိမ့်ခြင်း
  - သဘာဝဓာတ်ငွေ့ပိုက်လိုင်းများ မကောင်းခြင်း
  - ကွန်ပရက်ဆာရုံများရှိနည်းပညာကို မြှင့်တင်ရန်လိုအပ်ခြင်း
- ခြိမ်းခြောက်မှုများ**
  - သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်အပေါ်သက်ရောက်မှုများ
- အခွင့်အလမ်းများ**
  - ရေနံစိမ်းနှင့်သဘာဝဓာတ်ငွေ့ထုတ်လုပ်နိုင်ခြင်းအခွင့်အလမ်း
  - ရေနံထွက်ပစ္စည်းများသိုလှောင်ခြင်းဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများလုပ်ရန်အခွင့်အလမ်း

၁၀.၃ လျှပ်စစ်ဓါတ်အား

❖ အခြေခံအချက်အလက်များ

လျှပ်စစ်ဖြန့်ဖြူးမှုလုပ်ငန်း (ESE)¹²⁶

လျှပ်စစ်မီးရရှိသည့် အိမ်ထောင်စု ရာခိုင်နှုန်း	၁၆.၆၃%	
လက်ရှိဖြန့်ဖြူးနေသော လျှပ်စစ်မီး	၁၃၂.၆ မဂ္ဂါဝပ်	
အနာဂတ်ဓါတ်အားပေးစက်ရုံများ	မီးလောင်ချိုင့်ဓာတ်အားပေးစက်ရုံ (LNG) မဂ္ဂါဝပ်	- ၁,၃၉၀
	စပါးခွံလောင်စာတောင့်စက်ရုံ (မြောင်းမြ) မဂ္ဂါဝပ်	- ၁.၈
	HFO (Heavy fuel oil) ဓာတ်အားပေးစက်ရုံ (သဘောတူစာချုပ်) မဂ္ဂါဝပ်	- ၃၀
	မအူပင်စက်မှုဇုန်မှ အထည်ချုပ်စက်ရုံ ၄ ရုံအတွက် လျှပ်စစ်ဓါတ်အားပေးနိုင်ရန် စီစဉ်ဆောင်ရွက်နေသည်။	
စက်မှုဇုန်များအတွက်လျှပ်စစ်ဓါတ်အား	လက်ရှိဖြန့်ဖြူးမှု	၄.၂၉၄ မဂ္ဂါဝပ်
	အနာဂတ်လိုအပ်မှု	၅၅.၃ မဂ္ဂါဝပ်
	ချောင်းသာဟိုတယ်နှင့် လူနေအိမ်များအတွက်လိုအပ်မှု	၂၀ မဂ္ဂါဝပ်
	ငွေဆောင်ဟိုတယ်နှင့် လူနေအိမ်များအတွက် လိုအပ်မှု	၃၀ မဂ္ဂါဝပ်
ကျေးရွာများ	မီးရရှိသေးသောကျေးရွာများ	၁၁,၀၅၂
	မီးရရှိသောကျေးရွာများ	၁၂,၀၁၄
	အခြားနည်းလမ်းများဖြင့် မီးရရှိသည့်ကျေးရွာများလည်းရှိသည်။	

¹²⁵ U Myint Zaw, Ayeyarwady Region Sales Officer, Myanma Petroleum Products Enterprise. 09 2520 04447

¹²⁶ U S' Win Naing, Chief Engineer (Ayeyarwady Region), Electricity Supply Enterprise (Ayeyarwady Region) 09 4285 86061

❖ သုံးသပ်ချက်

အားသာချက်များ

- လူဦးရေတိုးပွားလာမှုနှင့်စက်မှုဇုန်များတိုးတက်ဖွံ့ဖြိုးလာမှုကြောင့် လျှပ်စစ်ဓာတ်လိုအပ်ချက်ကြီးထွားလာခြင်း
- လျှပ်စစ်ဓာတ်ထုတ်လုပ်ရန်အတွက် ရေ၊ နေရောင်ခြည်နှင့်ဖိလောင်စာအရင်းအမြစ်များပေါများခြင်း

အားနည်းချက်များ

- မြစ်များနှင့်ချောင်းများကြောင့် လျှပ်စစ်တာဝါတိုင်များထောင်ရန်ခက်ခဲခြင်း
- မြေအောက်ဓာတ်အားလိုင်းစနစ်များမရှိခြင်း
- တိုင်းဒေသတွင်း လျှပ်စစ်ဓာတ်အား စီးပွားဖြစ်ထုတ်လုပ်မှုမရှိခြင်း
- နိုင်ငံတော်ဓာတ်အားလိုင်းမှ လျှပ်စစ်ဓာတ်အား အလုံအလောက်မပေးနိုင်ခြင်း

မြိမ်းခြောက်မှုများ

- ရာသီဥတုအခြေအနေများ ဆိုးရွားမှု

အခွင့်အလမ်းများ

- **ရေအားလျှပ်စစ်** ▶ ရော့တီတိုင်းဒေသကြီးတွင် မြစ်များနှင့်ချောင်းများပေါများခြင်း
- **ဖိလောင်စာ** ▶ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားကို ဖိလောင်စာမှ ထုတ်လုပ်ရရှိနိုင်ခြင်း

မထုတ်ဖော်ရသေးသောအခွင့်အလမ်းများ

၁၁.၁ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု

❖ အခြေခံအချက်အလက်များ

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းမြို့နယ်များတွင် အစိုးရဆေးရုံများနှင့် ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံများ ၁၀ ရုံနီးပါးရှိသော်လည်း ရောဂါပြင်းထန်သောလူနာများအတွက် ရန်ကုန်သို့ ဆေးကုသမှုခံယူရန် သွားရောက်ရသည်။ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအနေဖြင့် ဆရာဝန်များနှင့် သူနာပြုများကို ပို၍တာဝန်ချထားရန်ကြိုးစားသော်လည်း အထူးကုခွဲစိတ်ဆရာဝန် အရေအတွက်မှာ အနည်းငယ်သာရှိသည်။ မြို့ကြီးများတွင် အထူးဆေးရုံများ ဖွင့်လှစ်မည်ဆိုပါက သင့်လျော်မည်ဟု ယူဆရသည်။

လက်ရှိတွင် မြို့နယ်များ၌ဆေးရုံများ၊ ဆေးရုံခွဲများနှင့် ကျေးရွာများတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲများရှိသည်။

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုဌာနများ (ဆေးရုံများ)¹²⁷

ခရိုင်	ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုဌာနများ					တိုက်နယ်ဆေးရုံ	RHC
	ခုတင် ၂၀၀	ခုတင် ၁၀၀	ခုတင် ၅၀	ခုတင် ၂၅	ခုတင် ၁၆		
တိုင်းဒေသကြီးဆေးရုံ	၁				--		
ပုသိမ်ခရိုင်				၆	--	၂၁	၁
ဟင်္သာတခရိုင်	၁		၁	၄	--	၁၉	၁
မြောင်းမြခရိုင်	၁	၁	၁	၃	--	၅	
မအူပင်ခရိုင်	၁		၁	၂	--	၁၀	၁
ဖျာပုံခရိုင်	၁	၁	၂		--	၁၃	
လပွတ္တာ		၁			--	၅	
စုစုပေါင်း ▶	၅	၃	၅	၁၅	--	၇၃	၃

RHC: ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုဌာနများ¹²⁸

ခရိုင်	ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုများ						
	ကျောင်းကျန်းမာရေးဌာန	မိခင်နှင့်ကလေးကျန်းမာရေးဌာန	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာန	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနခွဲ	ကာလသားရောဂါတိုက်ဖျက်ရေးဌာန	အနာကြီးရောဂါတိုက်ဖျက်ရေးဌာန	တိဘီရောဂါကုသရေးဌာန
ပုသိမ်ခရိုင်	၃	၁၂	၆၆	၃၄၀	၁	၀	၃
ဟင်္သာတခရိုင်	၁	၁၀	၄၃	၂၁၉	၁	၁	၄
မြောင်းမြခရိုင်	၂	၅	၂၇	၁၄၈	၀	၂	၃
မအူပင်ခရိုင်	၁	၆	၃၆	၁၉၇	၁	၂	၀
ဖျာပုံခရိုင်	၂	၆	၄၀	၂၁၀	၀	၁	၀
လပွတ္တာ	၀	၃	၂၉	၁၅၀	၀	၁	၂
စုစုပေါင်း ▶	၉	၄၂	၂၄၁	၁,၂၆၄	၃	၇	၁၂

သေး ၆၂၊

¹²⁷ U Khin Maung Hlating, Director, Head of Ayeyarwady Region Consumers Affairs Department, Ministry of Commerce

¹²⁸ Ibid

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့၏ဆောင်ရွက်ချက်များ¹²⁹

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့သည် တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုကဏ္ဍ တိုးတက်စေရန် အတွက် အောက်ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းများအား ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

လုပ်ဆောင်ချက်	ရေတွက်ပုံ	အရေအတွက်	နေရာ
■ ၂၀၁၇			
ဆရာဝန်နှင့်သူနာပြုများခန့်အပ်ခြင်း	ဦး	၆၀၆	ခရိုင်ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန၊ ဆေးရုံများ၊ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနများ
<ul style="list-style-type: none"> ယခုနှစ်အတွင်း အထူးကုဆရာဝန်ကြီးများဦးဆောင်သော ဆေးဝါးကုသရေးအဖွဲ့များသည် အကြိမ် ၃၀ ကွင်းဆင်းခဲ့ပြီး လူနာပေါင်း ၂၅,၀၀၀ ကိုဆေးကုသမှုများ ပြုလုပ်ပေးခဲ့သည်။ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့သည် ပြင်အလှူရှင်များနှင့်အတူ ဆေးရုံသုံးပစ္စည်းများဝယ်ယူနိုင်ရန် ကျပ်သန်း ၁,၇၈၀ လှူဒါန်းခဲ့ပြီး တိုင်းဒေသကြီးအတွင်းဆေးရုံများအား အလှူငွေ ကျပ်သန်း ၄,၄၀၀ ကို ထောက်ပံ့ကူညီခဲ့သည်။ 			
■ ၂၀၁၈			
ကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းအသစ်များအား ခန့်အပ်ခြင်း	ဆရာဝန်များ သူနာပြုများ သားဖွားဆရာမများ ကျန်းမာရေးကြီးကြပ်ရေးမှူးများ အခြားကျန်းမာရေးဝန်ထမ်းများ	ဦး ဦး ဦး ဦး ဦး	၉၂ ၂၁၉ ၆၁၉ ၄၀၀ ၆၃၀
ဆေးဝါးများအတွက်ရန်ပုံငွေထူထောင်ခြင်း		—	—
ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဌာနများဆောက်လုပ်ခြင်း		ဌာန	၆၃
သောက်ရေးသန့်အတွက်စက်ရေတွင်းများတူးဖော်ပေးခြင်း		တွင်း	၇၂
သောက်ရေးကန်များ တူးဖော်ပေးခြင်း		ကန်	၇၉
ရေပိုစက်များတပ်ဆင်ခြင်း		စက်	၈၀

❖ ကောက်ယူအချက်အလက်များ

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု¹³⁰

သင်တန်း	အထူးကုဆရာဝန်ကြီးများသည် ဧရာဝတီတိုင်းရှိ ဆရာဝန်များအသင်းသို့ တစ်ပတ်လျှင်တစ်ကြိမ် (အပတ်စဉ်ဗုဒ္ဓဟူးနေ့တိုင်း) သွားရောက်၍ ဆေးပညာဗဟုသုတများ တိုးပွားစေရန်အတွက် ဟောပြောပွဲများပြုလုပ်ခဲ့သည်။
အဖြစ်များဆုံးရောဂါများ	သွေးတိုးရောဂါ၊ ဆီးချိုသွေးချိုရောဂါ၊ စိတ်ရောဂါ၊ အစာအိမ်ရောဂါ၊ အဆစ်အမြစ်ရောင်ရောဂါ၊ တုပ်ကွေး
ဆေးဝါးရရှိနိုင်မှု	လိုအပ်သောဆေးဝါးများအားလုံးကို ဆေးကုမ္ပဏီများ သို့မဟုတ် လက်လီဆေးဆိုင်များမှဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်။
ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံတစ်ရုံထူထောင်ရာတွင် လိုအပ်သည့်အရာများ	၁ မြေနေရာ ၂ အထူးကုဆရာဝန် ၃ ကြီးမားသောရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု
ဖြေဆိုသူ၏ထင်မြင်ယူဆချက်	အထူးကုဆေးရုံများဖွင့်လှစ်ခြင်းသည်ပိုကောင်းပါသည်။ လက်ရှိတွင် လူနာများမှာ ရန်ကုန်သို့သွားရောက် ကုသမှုခံနေကြရပါသည်။

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံများ¹³¹

စဉ်	မြို့နယ်	ဆေးရုံအရေအတွက်	ဆေးပစ္စည်းကိရိယာများ	ကုတင်အရေအတွက်			
				ဆေးရုံ ၁	ဆေးရုံ ၂	ဆေးရုံ ၃	စုစုပေါင်း
၁	ဗျာပုံ	၂	ပုံမှန်ခါတ်ခွဲခန်း၊ ပုံမှန်ခါတ်မှန်	၁၆	၁၆	—	၃၂
၂	မြောင်းမြ	၂	ပုံမှန်ခါတ်ခွဲခန်း၊ ပုံမှန်ခါတ်မှန်	၁၆	၁၆	—	၃၂
၃	ဟင်္သာတ	၂	ပုံမှန်ခါတ်ခွဲခန်း၊ ပုံမှန်ခါတ်မှန်	၅၀	၅၀	—	၁၀၀
၄	ပုသိမ်	၂	အထူးခါတ်ခွဲခန်း၊ အထူးခါတ်မှန်	၂၅	၅၀	—	၇၅
၅	မအူပင်	၁	ပုံမှန်ခါတ်ခွဲခန်း၊ ပုံမှန်ခါတ်မှန်	၁၆	—	—	၁၆
၆	ဝါးခယ်မ	၁	မျက်စိဆေးရုံ	၁၆	—	—	၁၆
စုစုပေါင်း ▶							၂၇၁

ခွင့်ပြုချက်အတွက် လျှောက်လွှာတင်သွင်းထားသော ဆေးရုံတစ်ရုံရှိပါသည်။

ဇယား ၆၃၊

¹²⁹ Ayeyarwddy Region Government's One-Year Performance (2018),

¹³⁰ Dr Min Thuang, Joint Secretary, Pathein Medical Association. 09 520 2562

¹³¹ -----, Ayeyarwady Region Department of Health

(ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံများစာရင်းအသေးစိတ်ကို နောက်ဆက်တွဲ ၁၇.၅ တွင်ဖော်ပြထားပါသည်။)

❖ သုံးသပ်ချက်

- အားသာချက်များ**
  - တိုင်းဒေသကြီးသည် လူဦးရေများပြားသည်။
  - အလယ်အလတ်တန်းစားမိသားစုအရေအတွက် အတော်အသင့်ကြီးမားသည်။
- အားနည်းချက်များ**
  - အရေးကြီးလူနာများသည် ဆေးဝါးပစ္စည်း၊ ဆေးကုသမှုပိုမိုကောင်းမွန်သော ရန်ကုန် မြို့သို့ သွားရောက်ကုသရသည်။
  - လျှပ်စစ်ဓာတ်အား မလုံလောက်ခြင်း
- မြိမ်းခြောက်မှုများ**
  - ရွာသူရွာသားများအတွက် လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲသည်။
  - မိသားစုအများစုမှာ အထူးကုဆေးရုံကြီးများတွင် ကုသမှုခံယူရန် ဆေးကုသစရိတ် မတတ်နိုင်ခြင်း
  - ဆေးရုံမြေနေရာအတွက်စံသတ်မှတ်ချက်များမှာ အခြားဆောက်လုပ်ရေးများနှင့် ကွဲပြားသည်။
- အခွင့်အလမ်းများ**
  - သင်လျော်သောရောဂါရှာဖွေရေးကိရိယာများနှင့် အထူးကုဆရာဝန်များရှိသည့် အထူးကုဆေးရုံကြီးများ ဖွင့်လှစ်နိုင်မည့်အခွင့်အလမ်း
  - အရည်အသွေးစံမီပြီး ကုန်ကျစရိတ်သက်သာသည့် ဆေးရုံများ လုပ်ကိုင်နိုင်မည့် အခွင့်အလမ်း

၁၁.၂ ပုဂ္ဂလိကကျောင်း

❖ အခြေခံအချက်အလက်များ

ပုဂ္ဂလိကကျောင်းများသည် အစိုးရကျောင်းများ၏သင်ရိုးညွှန်တမ်းအတိုင်း သင်ကြားသည်။ ထိုကျောင်းများမှကျောင်းသားများသည် စာမေးပွဲဖြေကြည့်သည့်အခါ အစိုးရစာမေးပွဲများတွင် ဝင်ရောက်ဖြေဆိုကြရသည်။ GCE, SAT အစရှိသော ဘာသာရပ်များသင်ပေးသည့် နိုင်ငံတကာအဆင့်မီပုဂ္ဂလိကကျောင်းများဖွင့်လှစ်သင်ကြားနိုင်မည့် ကြီးမားသော ဈေးကွက်ရှိသည်။ IELTS, TOEFL တို့ကဲ့သို့သော ဘာသာစကားသီးသန့်ကျောင်းများလည်း ဖွင့်လှစ်နိုင်သည်။

❖ ကောက်ယူအချက်အလက်များ¹³²

ကျောင်းအုပ်ကြီး	ဦးအောင်ဘသိန်း (Precious Educare Center)
အမြဲတမ်းဝန်ထမ်းဦးရေ	၇၅
ပိုင်ရှင်	ပုဂ္ဂလိကပိုင်
နေရပ်လိပ်စာ	မြတ်တိုရပ်ကွက်၊ ရန်ကုန်-ပုသိမ်လမ်း၊ ပုသိမ်မြို့နယ်
ကျောင်းသားများ	သူငယ်တန်းမှ ၁၀ တန်းအထိ ▶ တစ်ခန်းလျှင် ကျောင်းသား ၂၀ ဦး (ကျောင်းသား ၂၂၀ ဦးခန့်)
ကျောင်းသားဦးရေ	၄၀၀ ဦး
ဆရာ/ဆရာမများ	၆၀ ဦးနှင့်အထက် (သူငယ်တန်း ၁၉ ဦး) Grade 1 သင်သောဆရာများသည် ပညာရေးဝန်ကြီးဌာနမှ ဖွင့်လှစ်သော သင်တန်းများကို တက်ရောက်ရန် လိုအပ်သည်။
ဆရာ - ကျောင်းသားအချိုး	ဆရာ ၁ ဦးလျှင် ကျောင်းသား ၂၀ ဦး
နည်းစနစ်	ဆရာတိုင်းသည် မည်သည့်အတန်းမဆို သင်ကြားနိုင်ရမည်။
ရုံးဝန်ထမ်း	၅၆ ဦး (ဥာဏလုပ်သားနှင့်ကာယလုပ်သား)
ဘော်ဒါကျောင်းသားများ	ကျောင်းအိပ်ကျောင်းစားနေသော ကျောင်းသားများလည်းရှိသည်။ ဘော်ဒါကျောင်းသားများမှာ ရေကြည်၊ ဝါးခယ်မ၊ မြောင်းမြ၊ ငပုတော၊ ကျွန်းကုန်းတို့မှ ဖြစ်သည်။
ကျောင်းထူထောင်ရန်စည်းမျဉ်းများ	ပုဂ္ဂလိကကျောင်းဥပဒေ (၂၀၁၄)၊ ၂၀၁၅ နည်းဥပဒေများ
သင်ရိုးညွှန်တမ်း	အစိုးရ
Strength:	ကျောင်းသားဗဟိုပြုနည်းလမ်း
ဖြည့်စွက်ဘာသာရပ်	ကိုယ်ကျင့်တရားဆိုင်ရာဘာသာရပ် (ပြည်သူ့နိတိ)
အကြံဉာဏ်	ကျွမ်းကျင်သူများထံမှအကြံဉာဏ်တောင်းသည်။ (British Council)
ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုစရိတ်	ကျပ်သန်း ၄,၀၀၀
အစီအစဉ်	နိုင်ငံခြားကျောင်းတစ်ကျောင်းသို့ကမ်းလှမ်းရန် အစီအစဉ်ရှိသည်။ ကျောင်းကို နိုင်ငံတကာအဆင့်အထိ မြှင့်တင်ရန်ရည်ရွယ်ချက်ရှိသည်။ ICCES – International Civic and Citizenship Education Study နည်းလမ်းကို ကျင့်သုံးပါက ကလေးများ နိုင်ငံခြားတွင်ဆက်လက်ပညာသင်ကြားနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

¹³² U Aung Ba Thein, PEC Private High School, Yangon-Pathein Road, Pathein Township. 09 4227 79997 09 2542 40170 email: ad.pecprivateschool@gmail.com

နွေရာသီသင်တန်းများ	ကိုယ်ကာယဖွံ့ဖြိုးမှု၊ တေးဂီတ၊ အင်္ဂလိပ်စာ၊ သင်္ချာ (တွေးခေါ်ခြင်းနှင့်ဖန်တည်းခြင်း သင်္ချာ)၊ နွေရာသီသင်တန်းများကို အစိုးရကျောင်းများမှကျောင်းသားများအပါအဝင် အားလုံးတက်ရောက်နိုင်သည်။ ၂၀၁၇ ခုနှစ်တွင် ကျောင်းသား ၃၀၀ ဦးခန့်တက် ရောက်ခဲ့ပြီး ကိုယ်ကာယဖွံ့ဖြိုးမှုသင်တန်းကို အများဆုံးတက်ရောက်ကြသည်။
---------------------------	---

❖ သုံးသပ်ချက်

- အားသာချက်များ**
  - ပုဂ္ဂလိကကျောင်းများအရေအတွက်သည် ဈေးကွက်တွင် နည်းနေဆဲဖြစ်သည်။
  - တိုင်းဒေသတွင်း ကျောင်းသားဦးရေ များပြားသည်။
- အားချည်းချက်များ**
  - နိုင်ငံတကာသင်ရိုးညွှန်တမ်းသင်သည့် ပုဂ္ဂလိကကျောင်းများ မရှိသေးပါ။
  - အရည်အချင်းပြည့်မီသော ပုဂ္ဂလိကဆရာများ လိုအပ်နေသည်။
- မြိမ်းခြောက်မှုများ**
  - အစိုးရကျောင်းများသင်တန်းကြေး မကောက်ခံပါ။
- အခွင့်အလမ်းများ**
  - အစိုးရ သို့မဟုတ် နိုင်ငံတကာသင်ရိုးဖြင့်ပုဂ္ဂလိကကျောင်းများဖွင့်နိုင်သည်။
  - ဘာသာစကားကျောင်းများဖွင့်နိုင်သည့်အခွင့်အလမ်းများ (ဥပမာ၊ TOFEL, IELTS)
  - ကျောင်းနေကျောင်းစားကျောင်းများဖွင့်လှစ်နိုင်သည်။

၁၁.၃ ဆံပင်ထုတ်ကုန်များ

❖ အခြေခံအချက်အလက်များ

ဆံပင်ရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်းသည် ဧရာဝတီတိုင်းနှင့်မန္တလေးတိုင်းဒေသကြီးများတွင် ဖြစ်ထွန်းသည်။ (ယင်းလုပ်ငန်းသည် ဒေသကိုအခြေခံသောလုပ်ငန်းမဟုတ်ပါ။) ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးရှိ အဝယ်ဒိုင်များသည် မူဆယ်နယ်စပ် ကုန်သွယ်ရေးစခန်းမှတစ်ဆင့် တရုတ်နိုင်ငံသို့ ကုန်ကြမ်းအဖြစ်တင်ပို့သည်။ မန္တလေးအဝယ်ဒိုင်များမှ ဆံပင်ကုန်ကြမ်းကိုပြည်တွင်းဒေသများနှင့်အိန္ဒိယမှဝယ်ယူပြီး တရုတ်နိုင်ငံသို့ ပြန်လည်တင်ပို့သည်။ မတင်ပို့မီ ဝယ်ယူပြီးသားဆံပင်ကို စက်ဖြင့် ဖြောင့်အောင်ဖန်တီးပြုပြင်ပြီး ထုတ်ပိုးချည်နှောင်ရသည်။ တရုတ်ယွမ်ငွေ အတက်အကျပေါ်တွင်မူတည်ပြီး ပို့ကုန်ဈေးနှုန်းများ ပြောင်းလဲသည်။ အဝယ်ဒိုင်များမှ ကိုယ်စားလှယ်များ ခန့်အပ်ကာ ၎င်းတို့၏ကုန်ကြမ်းများကို တရုတ်နိုင်ငံသို့ရောင်းချသည်။

❖ ကောက်ယူအချက်အလက်များ

ဆံပင်လုပ်ငန်းရှင်	အသင်းဝင်များ	၂၅ ဦး (၂၀၁၃ ခုနှစ်တွင် ဆံပင်ထုတ်လုပ်ရေးအသင်းကို တည်ထောင်ခဲ့သည်)
	အသင်းဝင်မဟုတ်သူများ	၁,၀၀၀ ဦးခန့်

ရောင်းဝယ်ခြင်းလုပ်ငန်း¹³³

ဆံပင်ဝယ်ယူသူ	၃၅၀	
အဝယ်ဒိုင်များ (မူဆယ်နယ်စပ်ကုန်သွယ်စခန်းမှ တစ်ဆင့် တရုတ်နိုင်ငံသို့တင်ပို့ခြင်း)	၃၂ (စုစုပေါင်း)	
	ပုသိမ်	၃
	မြောင်းမြ	၃
	ငပုတော	၄
	လပွတ္တာ၊ ကန်ကြီးထောင့်၊ ရေကြည်၊ ဝါးခယ်မ၊ ကျိုက်လတ်၊ မအူပင်၊ လေးမျက်နှာ၊ သာပေါင်းနှင့် ပန်းတနော် အဝယ်ဒိုင် ၁ ခုစီ	၉
	ဟင်္သာတနှင့် ကျုံပျော်တွင် အဝယ်ဒိုင် ၂ ခုစီ	၄
	အခြားနေရာများ	၉
စုစုပေါင်း ▶		၃၂
ကုန်ချောအဆင့်ထုတ်လုပ်သူများ	၃၀ - ၃၅	
ထုတ်လုပ်သည့်နေရာ	ပုသိမ်တွင် အဝယ်ဒိုင် ၃ ခုရှိသည်။ မန္တလေးတွင် ဆံပင်ကုန်သည်များ ပိုများသည်။	
ကုန်ကြမ်းများရရှိနိုင်မှု	တိုင်းဒေသကြီးရှိ ကျေးရွာများ၊ အဝယ်ဒိုင်များမှရောင်းချသူများ၊ ရခိုင်ပြည်နယ် (၂၀၁၅ ခုနှစ်တွင် ကုန်ကြမ်းကို ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ်နိုင်ငံမှ ဝယ်ယူရရှိသည်) ကုန်ကြမ်းများရရှိနိုင်မှုမှာ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနည်းလမ်းနှင့် ရာသီဥတုအခြေအနေများပေါ်တွင် မူတည်သည်။	
နည်းပညာ	တရုတ်နိုင်ငံမှ	
ပစ္စည်းကိရိယာများ	တရုတ်နိုင်ငံနှင့် ထိုင်းနိုင်ငံ	
လုပ်အားခများ (ပျမ်းမျှ)	ပစ္စည်းအမျိုးအစား ▶ ဆံပင်ဖြောင့်စက်၊ ဆံပင်ဖြောင့်ဆေး	
	တစ်ရက်လျှင် ကျပ် ၄,၀၀၀ (ပုသိမ်) တစ်ရက်လျှင် ကျပ် ၂,၀၀၀ (မန္တလေး)	

¹³³ U Nyunt Naing, Seik Taing Kyah Hair Trading, GEC Street, No 2 Ward, Patheingyi, Yangon. 09 4900 1249 09 4283 30662

ဝယ်ယူမှုအမျိုးအစားများ	ခေါင်းမှကျွတ်သောဆံပင်နှင့် ဆံပင်ဖြတ်စ			
		အမျိုးအစား	အရည်	တစ်ပိဿာဈေးနှုန်း
	၁	ဆံပင်အဖြူ-အတို	၁၀ လက်မ-၁၂ လက်မ	၈၀,၀၀၀
၂	ဆံပင်အပွ-အတို	၈ လက်မ- ၁၂ လက်မ	၂၀,၀၀၀ - ၃၀,၀၀၀	
၃	ဆံပင်အနက်-အရှည်	၁၆ လက်မနှင့်အထက်	၁၆၀,၀၀၀	

တရုတ်နိုင်ငံသို့ရောင်းချရေး (တရုတ်ယွမ်ငွေမှ မြန်မာကျပ်သို့ တွက်ချက်သည်)	၁	ဆံပင်အနက်၊ အရှည်	၁၂ လက်မ-၁၅ လက်မ	၅၄၄,၀၀၀
	၂	ဆံပင်အနက်၊ အရှည်	၁၆ လက်မ-၂၀ လက်မ	၃၅၀,၀၀၀
	၃	ဆံပင်အနက်၊ အရှည်	၂၁ လက်မနှင့်အထက်	၄၀၀,၀၀၀ - ၅၀၀,၀၀၀
	၄	ဆံပင်အနက်၊ အတို	၁၂ လက်မ အောက်	၆၀,၀၀၀ - ၁၅၀,၀၀၀

အကျိုးအမြတ် (တရုတ်သို့ရောင်းချခြင်း)	၃၀% မှ ၄၀%
အရောင်းအချိုး	တရုတ်နိုင်ငံသို့ ကုန်ကြမ်း ၉၅% ရောင်းချပြီး၊ ကျန်ကုန်ကြမ်း ၅% ကို ဂျပန်၊ ကိုရီးယား၊ ဘရာဇီးလ်၊ ပြင်သစ် စသည့်နိုင်ငံများမှ အမှာစာများရရှိပါကတင်ပို့သည်။

❖ **စိစစ်တွေ့ရှိချက်**

- အားသာချက်များ**
  - အလုပ်သမားလွယ်ကူစွာရရှိနိုင်ခြင်း
  - ကုန်ကြမ်းလိုသလောက်ရသည်။
- အားနည်းချက်များ**
  - နည်းပညာလိုအပ်ခြင်း
  - ထုတ်ပိုးမှုနည်းပညာမရှိခြင်း
  - အစိုးရထောက်ပံ့မှုမရှိခြင်း (ချေးငွေမပေးခြင်း)
  - အဖွဲ့အစည်းများမှ အတိုးနှုန်းများ မြင့်မားခြင်း၊ ပြန်ပေးရမည့်ကာလ တိုတောင်းခြင်း
  - သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ခက်ခဲခြင်း
  - ဂျပန်မှ ပြန်လည်ပြုပြင်ခြင်းဆေးများ ဈေးကြီးခြင်း
  - တရုတ်နိုင်ငံမှ ကုန်ချောများ မဝယ်ယူခြင်း (ဥပမာ၊ ဆံပင်တုဈေးကွက်)
- ခြိမ်းခြောက်မှုများ**
  - ဘဏ်စနစ်လုပ်ဆောင်မှု နှေးကွေးခြင်း (ငွေကြေးလဲလှယ်ခြင်း)
  - ရာသီဥတုအခြေအနေဆိုးရွားမှု
  - လောင်စာဆီဈေးနှုန်းများ မြင့်တက်မှု
- အခွင့်အလမ်းများ**
  - ဆံပင်ထွက်ကုန်များ ထုတ်လုပ်နိုင်မှုအခွင့်အလမ်း

၁၂.၄ သင်္ဘောကျင်း

❖ **အခြေခံသတင်းအချက်အလက်**

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးတွင် ရေပေါ်သင်္ဘောကျင်းသာရှိပြီး၊ ရေလုံသင်္ဘောကျင်းမရှိပါ။¹³⁴ ပုသိမ်ခရိုင်အတွင်း သင်္ဘောကျင်းများအရေအတွက်ကို အောက်ပါအတိုင်း ဖော်ပြထားသည်။

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းသင်္ဘောကျင်းအရေအတွက်

ဒေသ	သင်္ဘောကျင်းအရေအတွက်		ပမာဏ	မှတ်ချက်
	ဧရိယာဖြင့်	တန်ဖြင့်		
ဟိုင်းကြီး	၂	၃	တန် ၅၀ အောက်	ပုသိမ်တွင် သင်္ဘောကျင်း ၉ ခုရှိပြီး ၂ ခုမှာ ပစ္စည်းကိရိယာတပ်ဆင်မှုမပြည့်စုံပါ။
ပုသိမ်	၉	၈	တန် ၅၀ - တန် ၂,၀၀၀	
စုစုပေါင်း ▶	၁၁	၁၁		

ဇယား ၆၄

¹³⁴ **Dry dockyard:** It has a specially dug pit into which the vessel can cruise in, and then, the water in the pit is let out. **Floating dockyard:** In this dockyard, there is not specially dug pit. So the vessel has to be pulled up on the track.

❖ ကောက်ယူအချက်အလက်များ¹³⁵

သင်္ဘောကျင်းအမည်	ရွှေနှင်းဆီသင်္ဘောကျင်း		
	၈၀၀ ပေ (သင်္ဘောတင်ချရန်ပြေးလမ်း၊ ၁၂၀ ပေ)		
ပိုင်ရှင်	ဒေါ်သီတာအောင်		
လုပ်ငန်းအပ်သူများ	သင်္ဘောအမျိုးအစား		
	ခရီးသည်သင်္ဘောများ (၂၀-၂၃ ပေ x ၁၀၀-၁၂၀ ပေ)	ပုသိမ်	
	ငါးဖမ်းသင်္ဘောများ	ဟိုင်းကြီး	
	အမြန်ရေယာဉ်များ	ပုသိမ်	
	သင်္ဘောများ (အနံ ၂၈ ပေအထက်)	ရန်ကုန်	
	ရေစူးနက်သောကုန်စည်သင်္ဘောများ	ရန်ကုန်	
ဒေါက်တင်သည့်ကြာချိန်	အနည်းဆုံး ၁၅ ရက်၊ အများဆုံး ၃၀ ရက် (တစ်ကြိမ်တွင် သင်္ဘော ၄ စီး ဒေါက်တင်နိုင်သည်)		
လုပ်ငန်းအခြေအနေ	ခရီးသည်များမှာ ရေလမ်းဖြင့် ခရီးသွားလာမှု နည်းပါးလာသည်။ ထို့ကြောင့် သင်္ဘောကျင်းသို့ ဒေါက်လာတင်သော သင်္ဘောများမှာလည်း အချိုးအစားကိုလိုက်၍ နည်းပါးသွားသည်။		
အစိုးရသတ်မှတ်ချက်	ခရီးသည်တင်သင်္ဘောများ လိုင်စင်ပြန်လုပ်ရန်အတွက် တစ်နှစ် ၁ ကြိမ် ဒေါက်တင်ရသည်။		
သင်္ဘောတည်ဆောက်ပုံ	တည်ဆောက်နိုင်သည့်သင်္ဘောများ	သံကိုယ်ထည်သင်္ဘောများ (၂၀ ပေ x ၁၂၀ ပေ) (မေခလာနှင့် ပုသိမ်သူ)	
	ရန်ကုန်မြို့တွင်သင်္ဘောများတည်ဆောက်မှု	သင်္ဘောအကြီး	
	ငါးဖမ်းသင်္ဘော	ဟိုင်းကြီးကျွန်းတွင်တည်ဆောက်သည်	
	မတည်ဆောက်နိုင်သည့်သင်္ဘောများ	ကုန်စည်သင်္ဘောများ အအေးခန်းပါသော ငါးဖမ်းသင်္ဘောများ	
သင်္ဘောတည်ဆောက်ခြင်း အခက်အခဲများ	ပုသိမ်တွင် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဖြန့်ဖြူးမှု လုံလောက်ခြင်းမရှိပါ။ အခြားအခက်အခဲမှာ သင်္ဘောကျင်းအတွင်း ပြေးလမ်းကြောင်းမရှည်ခြင်းဖြစ်သည်။		
သင်္ဘောအမျိုးအစား	သစ်သားကိုယ်ထည်သင်္ဘောများ	အရေအတွက်နည်းလာပြီဖြစ်သည်။	
	သံကိုယ်ထည်သင်္ဘောများ	သင်္ဘောကျင်းများတွင် သံဘောင်သင်္ဘောများ ဆောက်လုပ်နိုင်ပြီဖြစ်သည်။	
	ငါးဖမ်းသင်္ဘောများ	သစ်တစ်ခုတည်းဖြင့် ဆောက်လုပ်သည်။	
ပြေးလမ်းအရေအတွက်	ပုသိမ်သင်္ဘောကျင်းများတွင် (ရွှေနှင်းဆီနှင့် မေခလာ) သင်္ဘောတင်ချရန် ပြေးလမ်း ၄ လမ်း စီရှိသည်။ ပုသိမ်သင်္ဘောကျင်းများတွင် အနံ ၂၀ ပေ x အလျား ၂၀ ပေ၊ ရေစူး ၄ ပေခန့် ရှိသော သင်္ဘော ၄ စီးခန့်ကို တစ်ပြိုင်နက်ထဲ ဒေါက်တင်နိုင်သည်။ ၎င်းသင်္ဘောကျင်း ၂ ခုမှာ မော်တော်အသေး ၆ စီးခန့် ဒေါက်တင်နိုင်သည်။		
စွမ်းအင်	သင်္ဘောများကို ပြေးလမ်းပေါ်သို့ ဆွဲတင်ရန်အတွက် လျှပ်စစ်ဓာတ်အားလိုအပ်သည်။ သို့သော် ပြည်တွင်းဖြန့်ဖြူးသောလျှပ်စစ်မီးအားမှာ မလုံလောက်ပါ။ ကိုယ်ပိုင်မီးစက်များသာ အသုံးပြုရသည်။		
ဝန်ဆောင်မှုများ	လက်ရှိတွင် သင်္ဘောအသစ်တည်ဆောက်ခြင်းထက် ပြန်လည်ပြုပြင်သည့်လုပ်ငန်းသာ ရှိသည်။ လက်ခံဆောင်ရွက်ပေးသည့်လုပ်ငန်းများမှာ - -- သင်္ဘောများ ပြေးလမ်းပေါ်သို့ ဆွဲတင်ရန်နှင့် တွန်းချရန် -- သင်္ဘောပိုင်ရှင်များအား အင်ဂျင်နီယာများ၊ ဆေးသုတ်သမားများနှင့် ချိတ်ဆက်ပေးခြင်း -- သင်္ဘောသားများအတွက် နေအိမ်များစီစဉ်ပေးခြင်း		
ဝန်ဆောင်ခများ	လုပ်ငန်းများ	သင်္ဘောအမျိုးအစား	ဝန်ဆောင်ခ (ကျပ်)
	ပြေးလမ်းပေါ်သို့ဆွဲတင်ခြင်းနှင့်ဆွဲချခြင်း	၂၀ ပေ x ၁၂၀ ပေ သင်္ဘော	၅၀၀,၀၀၀
		မော်တော်ဘုတ်များ	၃၀၀,၀၀၀
	နေ့စဉ်အခကြေးငွေ	၂၀ ပေ x ၁၂၀ ပေ သင်္ဘော	၅,၀၀၀

¹³⁵ U Aung Kyaw Moe (Manager), Daw Thidar Aung (Owner), Shwe Hnizyi Dockyard, No 9 Quarter, Thinbawgyin Ward, Patheingyi.

	မော်တော်ဘုတ်များ	၃,၀၀၀
မြူပြင်စရိတ်	သစ်သားဘောင်သင်္ဘော	၂,၀၀၀,၀၀၀
ပိုင်ရှင်များမှ သစ်သားကိုယ်ထည်သင်္ဘောများ အသုံးမပြုတော့ခြင်းမှာ လိုင်စင်အသစ်အတွက် ဒေါက်တင်ရသည့် ကုန်ကျစရိတ်များပြားခြင်းကြောင့်ဖြစ်သည်။		
လုပ်ငန်းအခြေအနေ	သင်္ဘောအများစုသည် မိုးရာသီထက် နွေရာသီတွင် ဒေါက်တင်ကြသည်။	

❖ သုံးသပ်ချက်

အားသာချက်များ
အားနည်းချက်များ

- ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးတွင် သင်္ဘောအရေအတွက်များသည်။
- ကျွမ်းကျင်လုပ်သားများ အခြားလုပ်ငန်းများသို့ ပြောင်းရွှေ့ခြင်း
- သစ်သားကိုယ်ထည်သင်္ဘောများအတွက် သစ်များရှားပါးလာခြင်း
- အရည်အသွေးကောင်းသော သစ်များမရရှိနိုင်ခြင်း
- ကုန်လမ်းသယ်ယူပို့ဆောင်ခြင်းမှာ တိုးတက်လာသည့်အတွက် ရေလမ်းဖြင့် ခရီးသည် သယ်ယူပို့ဆောင်သည့်လုပ်ငန်းမှာ ကျဆင်းလာသည်။
- ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးတွင် ကိုယ်ပိုင်ရေလှံသင်္ဘောကျင်းမရှိခြင်း
- ကြီးမားသောကုန်တွဲများအတွက် သီးသန့်သင်္ဘောကျင်းမရှိခြင်း
- တန်ချိန်များသော သင်္ဘောများအတွက် သင်္ဘောကျင်းမရှိခြင်း
- တန်ချိန်များသော သင်္ဘောများ မတည်ဆောက်နိုင်ခြင်း
- ခရီးသည်တင်သင်္ဘောများနည်းပါးလာခြင်းကြောင့် သင်္ဘောကျင်းများ၏ ကုန်ကျစရိတ်နှင့်အကျိုးအမြတ်မှာ မျှတမှုမရှိဖြစ်လာသည်။
- ဒေသခံသင်္ဘောကျင်းလုပ်ငန်းရှင်များနှင့်အတူ အဆင်ပြေစေရန်မိပစ္စည်းကိရိယာများဖြင့် အလုပ်လုပ်နိုင်မည့် အခွင့်အလမ်းများ
- ရေလှံသင်္ဘောကျင်းများဖွံ့ဖြိုးအောင်လုပ်နိုင်သည့်အခွင့်အလမ်း

မြိမ်းခြောက်မှုများ

အခွင့်အလမ်းများ

၁၂ အခြားဆက်စပ်ကဏ္ဍများ

၁၂.၁ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

❖ အခြေခံသတင်းအချက်အလက်

နာဂစ်မုန်တိုင်းမဖြစ်မီကာလတွင် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးရှိ လယ်သမားများမှာ ၎င်းတို့၏လယ်ယာများတွင် အလုပ်လုပ်ရန် ကျွဲနွားများကို အမှီပြုခဲ့ရသည်။ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ မွန်ပြည်နယ်နှင့်ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီးတို့၏ အစိတ်အပိုင်းများအား ၂၀၀၈ ခုနှစ် မေလ ၂ ရက်နေ့တွင် တိုက်ခတ်ခဲ့သော နာဂစ်မုန်တိုင်းကြောင့် လူနှင့် တိရစ္ဆာန်များ အများအပြားအသက်ဆုံးရှုံးခဲ့ရသည်။ လယ်သမားများမှာ ၎င်းတို့၏ကျွဲနွားတိရစ္ဆာန်များ ဆုံးရှုံးခဲ့ခြင်းကြောင့် အခက်အခဲများနှင့်ရင်ဆိုင်ခဲ့ရသည်။

လက်ရှိခေတ်တွင် ပြည်ပနိုင်ငံများမှစိုက်ပျိုးရေးသုံးစက်ကိရိယာကုမ္ပဏီများ မြန်မာနိုင်ငံအတွင်းသို့ ဝင်ရောက်လာကြသည်။ သို့သော်လည်း ၎င်းစက်ကိရိယာများမှာ ဈေးနှုန်းကြီးခြင်းကြောင့် လယ်သမားများမှာ အစိုးရဌာနဖြစ်သော “စက်မှုလယ်ယာဦးစီးဌာန” နှင့် အလှည့်ကျအသုံးပြုကြရသော ကျေးရွာဘုံပိုင်စက်များကို အားထားကြရသည်။ သို့သော် ငွေကြေးတတ်နိုင်သောလယ်သမားအချို့မှာ စက်များကိုဝယ်ယူထားပြီး ၎င်းတို့ပိုင်လယ်ယာတွင် အသုံးပြုကြပြီး အခြားလယ်သမားများကိုလည်း ငှားရမ်းကြသည်။

❖ ဦးစားပေးသတင်းအချက်အလက်

စက်မှုလယ်ယာဦးစီးဌာန¹³⁶

	စက်များ		ပုဂ္ဂလိကပိုင်	နိုင်ငံပိုင်
	အရေအတွက်			
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးရှိ စက်မှုလယ်ယာဦးစီးဌာနတွင် မှတ်ပုံတင်ထားသော စက်ကိရိယာများ	ထွန်စက်		၁,၉၉၄	၁၉၅
	လက်တွန်းထွန်စက်		၁၂၂,၄၈၁	၀
	ရေစုပ်စက်		၉၅,၉၈၁	၀
	ရိတ်သိမ်းစက်		၁,၃၆၀	၀
	ခြွေလှေ့စက်		၄၆,၂၀၆	၀
	ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်		၁,၃၀၆	၁၃၄
	ကောက်စိုက်စက်		၁၀	၉
	စုစုပေါင်းအရေအတွက် ▶		၂၆၉,၃၃၈	၃၃၈
စက်မှုလယ်ယာဦးစီးဌာနမှ လက်ရှိငှားရမ်းထားခြင်း	ထွန်စက်	၁၉၅		
	ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်	၁၃၄		
	ကောက်စိုက်စက်	၉		
ငှားရမ်းခြင်း	စက်များ	ကျပ်	လုပ်ငန်း	
	ထွန်စက်	၆,၅၀၀	၁ ဧက ၁ လွှာ ထွန်ယက်လျှင်	
	ထွန်စက်	၁၃,၀၀၀	ပိုကောင်းသောထည်သွားဖြင့်	
	ကောက်စိုက်စက်	၂၅,၀၀၀	၁ ဧက	
	ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်	အရောင်းအတွက်သာ		
စက်မှုလယ်ယာဦးစီးဌာနရုံးများ	ပုသိမ်ခရိုင်	၃	စုစုပေါင်း ၁၇ ရုံး	
	ဟင်္သာတခရိုင်	၅		
	မြောင်းမြခရိုင်	၃		
	လပွတ္တာခရိုင်	၂		
	မအူပင်ခရိုင်	၄		
စက်များ ငှားရမ်းထားသည့် ထွန်ယက်မြေဧက	၂၀၁၆-၁၇	အချိုး (%)	၂၀၁၇-၁၈	အချိုး (%)
	၁၆၉,၈၄၀	၅%	၂၂၅,၃၆၂	၅%
	၃,၄၀၉,၇၆၇	၉၅%	၄,၀၆၃,၉၆၁	၉၅%
စက်မှုလယ်ယာဦးစီးဌာနမှ ရောင်းချသော စက်များ	ကူဘိုတာ နှင့် World တံဆိပ်			
ငွေပေးချေမှုစနစ်	၃၅% (ကနဦးပေးသွင်းငွေ)			
	၃၅% (ပထမနှစ်)			
	၃၀% (ဒုတိယနှစ်)			
စက်မှုလယ်ယာဦးစီးဌာနနှင့် စက်များကို အစုစပ်ရောင်းချသောကုမ္ပဏီများ	၁	ဂွတ်ဘရားသား (Good Brother)		
	၂	Farmer Choice		
	၃	ကူဘိုတာ (မြန်မာ)		

¹³⁶ U Aung Mon, Deputy Director, Agricultural Mechanization Department (Ayeeyarwady Region) 09 513 4622
133

	၄	ရွှေထွန်း		
	၅	တောင်ပေါ်သားရီရှင်း		
	၆	အောင်ရတနာဖြိုး		
	၇	တောင်သူကြီး		
ငွေပေးချေခြင်းကာလ	၁၀% (ကနဦးပေးချေခြင်း)			
	၉၀% (၃ နှစ်အတွင်း ၇ ရစ်ပေးချေခြင်း)			
အများဆုံးဝယ်ယူမှု	ကုဘိုတာထွန်စက်			
	နယူးဟော်လန်ထွန်စက်			
	ဆိုနာလီကာထွန်စက်			
Kiotti တံဆိပ် ပူးပေါင်းရောင်းချရန်	Kiotti ကုမ္ပဏီနှင့် သမဝါယမဦးစီးဌာနတို့ အကျိုးတူပူးပေါင်း၍			
၂၀၁၇-၁၈ ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် စက်ယန္တရားရောင်းချမှု		တံဆိပ်	စက်များ	အစီးရေ
	၁	ကုဘိုတာ	ထွန်စက် - မြင်းကောင်ရေ ၅၀	၁၅
	၂	ဆိုနာလီကာ	ထွန်စက်	၂၂
	၃	ကုဘိုတာ	ရိတ်သိမ်းခြွေလှေ့စက်	၁၈
	၄	ဒေါင်ဖန်း	—	၄၇၁
	၅	—	လက်တွန်းထွန်စက် (လက်ကိုင်ရှည်)	၄၆
	၆	—	ခလ ၇၅	၃၀
	၇	—	မျိုးစေ့ချစက် (လှိုင်း ၈ ခု)	၂
	၈	—	မျိုးစေ့ချစက် (လှိုင်း ၁၂ ခု)	၆
	၉	—	ပေါင်းရိတ်စက်	၁
	၁၀	ချန်ချိုင်း	အင်ဂျင်	၁၄
	၁၁	—	၁၈၅ အင်ဂျင်	၂
	၁၂	—	မြင်းကောင်ရေ ၂၂ အင်ဂျင်	၁
	၁၃	—	၃၂ လက်မ/ ၃၄ လက်မ ထယ်သွား	၂
	၁၄	—	2D (ကိုင်း/ရှည်)	၁
၁၅	—	စက်တုံး (ကိုင်း/ရှည်)	၁	

❖ သုံးသပ်ချက်

- အားသာချက်များ**
  - ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးတွင်ဆန်စပါးအများဆုံးဖြစ်ထွန်းသည်။
  - စက်မှုလယ်ယာသို့ကူးပြောင်းမှုမှာ ဖြစ်ပျက်နေဆဲဖြစ်သည်။
- အားနည်းချက်များ**
  - လယ်သမားတစ်ဦးချင်းစီအတွက် စိုက်ပျိုးရေးသုံးစက်များမှာ ဈေးကြီးနေခြင်း
- ခြိမ်းခြောက်မှုများ**
  - တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းသည့်လုပ်ငန်းများ ကျယ်ပြန့်မှုမရှိသေးခြင်း
  - မြစ်ချောင်းတစ်လျှောက်ရှိ ဝေးလံသောဒေသများသို့ စက်များ သယ်ယူပို့ဆောင်ရန် ခက်ခဲခြင်း
- အခွင့်အလမ်းများ**
  - လယ်ယာသုံးစက်များ ကုန်သွယ်နိုင်မည့် အခွင့်အလမ်း

၁၂.၂ အသေးစားနှင့်အလတ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ

❖ အခြေခံသတင်းအချက်အလက်

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့၏ဆောင်ရွက်ချက်များ¹³⁷

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း အသေးစားနှင့်အလတ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရန်အတွက် တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့က အောက်ပါအတိုင်းဆောင်ရွက်ခဲ့ပါသည်။

- **နည်းပညာ** ▶ အသေးစားနှင့်အလတ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများဖြစ်သော ဆန်စက်နှင့်ဆားစက်များဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်စေရန်အတွက် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့က နိုင်ငံတကာအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်၍ ၎င်းတို့ထံမှ နည်းပညာများပံ့ပိုးမှုဖြင့် တဟုန်ထိုးဆောင်ရွက်လျက်ရှိသည်။
- **အသေးစား၊ အလတ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်း အသင်းဝင်ကတ်များ** ▶ အသေးစား၊ အလတ်စား စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအသင်းဝင်ကတ်ပြားများရရှိထားသော လုပ်ငန်းရှင် ၇၀၀ ကို ငွေကြေးနှင့် နည်းပညာများ ထောက်ပံ့ကူညီပေးရန် ရည်ရွယ်ထားသည်။
- **CGI ဈေးငွေ** ▶ CGI ဈေးငွေရရှိထားသော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင် ၇၀ ခန့်ကို မြန်မာနိုင်ငံသားများဘဏ်နှင့် ချိတ်ဆက်ပေးထားသည်။
- **တရားဝင်မှတ်ပုံတင်ခြင်း** ▶ ပုဂ္ဂလိကစက်ရုံ/ကြိတ်ခွဲစက် လုပ်ကိုင်သူများအား တရားဝင်မှတ်ပုံတင်ပေးခဲ့သည်။

¹³⁷ Ayeyarwddy Region Government's One-Year Performance (2018),

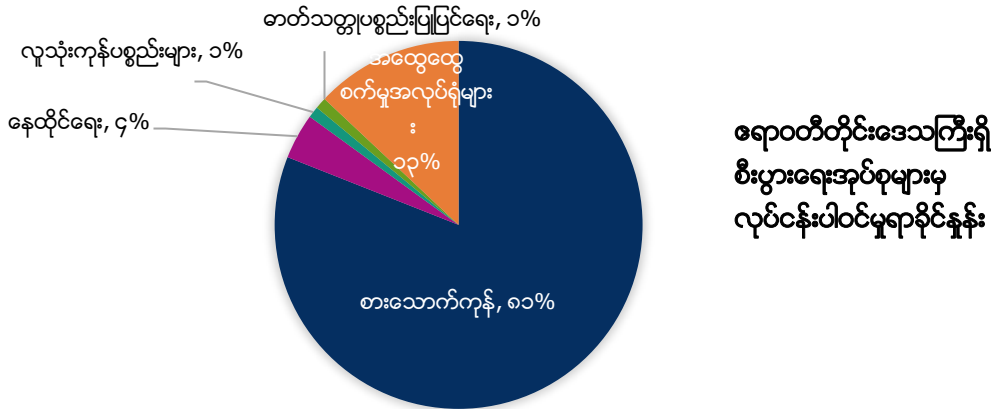

- လုံခြုံမှုရှိရန် စစ်ဆေးခြင်း ► လျှပ်စစ်ဓာတ်အားနှင့် ဘွိုင်းလာအိုးများ အသုံးပြုရာတွင် ဘေးကင်းလုံခြုံမှု ရှိစေရန် လုပ်ငန်းပေါင်း ၂,၃၀၀ ခန့်ကို စစ်ဆေးရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ပေးခဲ့သည်။

စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ¹³⁸

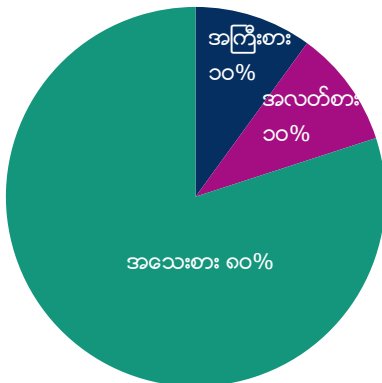
စဉ်	လုပ်ငန်းအုပ်စု	လုပ်ငန်းများ				ရာခိုင်နှုန်း
		အကြီး	အလတ်	အသေး	စုစုပေါင်း	
၁	စားသောက်ကုန်လုပ်ငန်းများ	၅၉၈	၅၃၀	၃,၈၃၁	၄,၉၅၉	၈၁%
၂	အဝတ်အထည်လုပ်ငန်း	၆	၂	၀	၈	၀%
၃	နေထိုင်ရေးလုပ်ငန်း	၁၀	၂၃	၂၀၃	၂၃၆	၄%
၄	လူသုံးကုန်ပစ္စည်းလုပ်ငန်း	၁	၇	၂၀	၂၈	၁%
၅	အိမ်သုံးပစ္စည်းလုပ်ငန်း	၀	၀	၀	၀	၀%
၆	စာပေနှင့် အနုပညာဆိုင်ရာလုပ်ငန်း	၀	၀	၄	၄	၀%
၇	ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းလုပ်ငန်း	၁	၂	၂၂	၂၅	၀%
၈	ဓာတ်သတ္တုပစ္စည်းပြုပြင်ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း	၃	၅	၅၀	၅၈	၁%
၉	စိုက်ပျိုးရေးကိရိယာထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း	၀	၄	၁၇	၂၁	၀%
၁၀	စက်မှုလက်မှုသုံး ကိရိယာထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း	၁	၂	၁	၄	၀%
၁၁	သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း	၁	၀	၀	၁	၀%
၁၂	လျှပ်စစ်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း	၀	၀	၁	၁	၀%
၁၃	အထွေထွေစက်မှုအလုပ်ရုံများ	၂	၃၆	၇၃၅	၇၃၃	၁၃%
စုစုပေါင်း ►		၆၂၃	၆၁၁	၄,၈၈၄	၆,၁၁၈	၁၀၀%
ပါဝင်မှုရာခိုင်နှုန်း ►		၁၀%	၁၀%	၈၀%	၁၀၀%	

ဇယား ၆၅

ကားချပ် ၃၀၊

ဝေရာဝတ်တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ပမာဏအလိုက် ပါဝင်မှုရာခိုင်နှုန်း

ကားချပ် ၃၁၊

¹³⁸ U Khin Maung Hlaing, Director, Head of Department of Consumer Affairs (Ayeerwady Region)

စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအရေအတွက်	၆,၁၁၈	
အလုပ်သမားဦးရေ	၃,၀၇၃	
စုစုပေါင်းရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုတန်ဖိုး	၁၁	အမေရိကန်ဒေါ်လာသန်း
စုစုပေါင်း ထုတ်လုပ်မှုတန်ဖိုး	၄၂၄	အမေရိကန်ဒေါ်လာသန်း
လျှပ်စစ်ဓာတ်အားသုံးစွဲမှု	၃,၅၃၉	ကေစီ
	၁၂,၇၉၇	ကေစီအေ

❖ ကောက်ယူအချက်အလက်များ¹³⁹

အစိုးရမှ အသေးစား၊ အလတ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက် ကူညီပံ့ပိုးမှု	၁	နည်းပညာ	- ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များဖိတ်ခေါ်ပြီး သင်တန်းပေးခြင်း
	၂	ငွေကြေး	- ချေးငွေများရရှိရန် ပံ့ပိုးဆောင်ရွက်ပေးခြင်း
	၃	ဈေးကွက်	- ပြည်ပစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများနှင့် ပူးပေါင်း၍ ပြပွဲ၊ ပြိုင်ပွဲများ ပြုလုပ်ရန် ချိတ်ဆက်ပေးခြင်း
အသေးစား၊ အလတ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၏လိုအပ်ချက်များ	၁	ချေးငွေများ	- လိုအပ်သောငွေကြေးပမာဏကို မထုတ်ပေးနိုင်ခြင်း
	၂	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်း	- ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအသစ်များ မပြုလုပ်နိုင်ခြင်း
	၃	နည်းပညာ	- ခေတ်မီနည်းပညာများ လိုအပ်နေခြင်း
အနာဂတ်လုပ်ငန်းစဉ်များ	၁	Call centre ထူထောင်ရန်	
	၂	အသေးစား၊ အလတ်စား စီးပွားရေးလုပ်ငန်း ကိုယ်စားလှယ်ရုံးဖွင့်လှစ်ရန်	

❖ စိစစ်တွေ့ရှိချက်

- အားသာချက်များ**
  - အသေးစား၊ အလတ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများသည် ထုတ်လုပ်မှုကဏ္ဍတွင် အရေးပါ သောအခန်းကဏ္ဍတွင် ပါဝင်သည်။ (ဥပမာ၊ စားသောက်ကုန်လုပ်ငန်းများ၊ လူသုံး ကုန်ပစ္စည်းများ စသဖြင့်)
- အားနည်းချက်များ**
  - ငွေကြေးအခက်အခဲရှိခြင်း
  - နည်းပညာများ နိမ့်ကျခြင်း
  - ဈေးကွက်မရှိခြင်း
- မြိမ်းခြောက်မှုများ**
  - အသေးစား၊ အလတ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအား ပံ့ပိုးမှုမပေးနိုင်ပါက ရိုးရာစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ ပျောက်ကွယ်သွားနိုင်သည်။
- အခွင့်အလမ်းများ**
  - ရိုးရာစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကို ပြည်ပဈေးကွက်အတွက် အဆင့်မြှင့်တင်နိုင်သည်။

၁၂.၃ မြို့ပြလေကြောင်း

❖ အခြေခံသတင်းအချက်အလက်

ပုသိမ်လေဆိပ်¹⁴⁰

ပုသိမ်လေဆိပ်သည် ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း တစ်ခုတည်းသော ပြည်တွင်းလေဆိပ်တစ်ခုဖြစ်ပြီး၊ ယခုအခါ လေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းမှာ ကျဆင်းမှုများရှိနေ၍ ခေတ္တရပ်ဆိုင်းထားရသည်။ သို့သော် တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ပြည်ပရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများ လာရောက်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံနိုင်ပါက အနည်းဆုံးပြည်တွင်းလေဆိပ် သို့မဟုတ် နိုင်ငံတကာလေဆိပ်တစ်ခု လိုအပ်မည်ဖြစ်သည်။

အမည်	ပုသိမ်လေဆိပ် (ပြည်တွင်း)
အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာလေကြောင်းပို့ဆောင် ရေးအဖွဲ့ကုတ် (IATA □□□□code)	BSX (ပုသိမ်ကို ယခင်က Bassein ဟုခေါ်ပြီး၊ ယခင်မြို့နယ်မှဆင်းသက်လာသော သင်္ကေတတစ်ခုဖြစ်သည်။)

❖ သုံးသပ်ချက်

- အားသာချက်များ**
  - တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ကမ်းခြေများနှင့် အခြားအပန်းဖြေစရာနေရာများရှိသည်။
  - ကမ်းလွန်ရေနက်ဆိပ်ကမ်းများနှင့် ကမ်းလွန်အခြေပြုထောက်ပံ့ရေးကဲ့သို့ အလားအလာရှိသော စီမံကိန်းများရှိသည်။
- အားနည်းချက်များ**
  - လက်ရှိတွင် ခရီးသည်တင်လေယာဉ်ကြီးများမဆင်းသက်နိုင်ပါ။
  - လေကြောင်းသွားလာမှုထိန်းချုပ်ရေးတာဝါကို အဆင့်မြှင့်တင်ရန်လိုအပ်သည်။ (ဥပမာ၊ ရေဒါ၊ ဝန်ထမ်းများ)
- မြိမ်းခြောက်မှုများ**
  - ရာသီဥတုအခြေအနေများဆိုးရွားခြင်း
- အခွင့်အလမ်းများ**
  - လက်ရှိလေဆိပ်ကိုတိုးချဲ့ပြီး အဆင့်မြှင့်တင်နိုင်မည့် အခွင့်အလမ်း
  - နိုင်ငံတကာလေကြောင်းခရီးများပျံသန်းနိုင်သည့်အခွင့်အလမ်း

¹³⁹ Department of SME Administration (Patheingyi Township)

¹⁴⁰ <https://airportsinsider.com/bsx-patheingyi-airport>

၁၂.၄ ဆောက်လုပ်ရေး

❖ အခြေခံအချက်အလက်များ

ပုသိမ်တွင် မြန်မာနိုင်ငံဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း (MCEA) နှင့်ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း (ARCEA) တို့ရှိသည်။ တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း လုပ်ကိုင်ဆောင်ရွက်နေသော ဆောက်လုပ်ရေးကုမ္ပဏီများမှာ (၁) ပြည်တွင်းကုမ္ပဏီများ (၂) ရန်ကုန်မှကုမ္ပဏီများ နှင့် (၃) အခြားပြည်နယ်နှင့်တိုင်းများမှ ဆောက်လုပ်ရေးကုမ္ပဏီများဖြစ်ကြသည်။ အစိုးရဆောက်လုပ်ရေးစီမံကိန်းများမှာ ၇၀% ခန့်နှင့် ပုဂ္ဂလိက စီမံကိန်းများမှာ ၃၀% ဖြစ်သည်။ ပုဂ္ဂလိကစီမံကိန်းများတွင် မြေပေးအဆောက်အအုံဆောက်စနစ် (မြေပိုင်ရှင်က မြေစိုက်၍ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းရှင်က အဆောက်အအုံဆောက်လုပ်ပေးခြင်း) ဖြင့်လုပ်ကိုင်ကြသည်။ အဆောက်အအုံဆောက်လုပ်ပြီးပါက မြေပိုင်ရှင်အား ကြိုတင်သဘောတူထားသောအခန်းအရေအတွက်ကို ပေးသည်။

❖ ကောက်ယူအချက်အလက်များ¹⁴¹

လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းရှင်များအသင်းသည် ရန်ကုန်ရှိ မြန်မာနိုင်ငံဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းရှင်များအသင်းအောက်မှ ဖြစ်သည်။ ၎င်းသည် မြန်မာနိုင်ငံဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းရှင်များအသင်းနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင် ရွက်လျက်ရှိသည်။	
အသင်းဝင်အရေအတွက်	၉၂ (ဆောက်လုပ်ရေးကုမ္ပဏီများ) (၂၀၁၄-၁၅ ခုနှစ်အရ)	
အိမ်ရာစီမံကိန်းများ	၁ မြကျွန်းသာအိမ်ရာစီမံကိန်း	
	၂ ပလက်တီနမ်အိမ်ရာစီမံကိန်း	
ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းရှင်များအသင်းအောက်ရှိ စီမံကိန်းများ		
အစိုးရစီမံကိန်းများ (၇၀%)	-- တန်ဖိုးနည်းအိမ်ရာစီမံကိန်းများ	အစိုးရမှ တင်ဒါခေါ်ယူသည်။
	-- အိမ်ရာဖွံ့ဖြိုးမှုစီမံကိန်းများ	
	-- ကျောင်းများ၊ ဆေးရုံများ၊ ဆေးခန်းများ၊ တက္ကသိုလ်များ	
တိုက်ခန်းများ ဆောက်လုပ်ခြင်း (၃၀%)	မြေပိုင်ရှင်များ၏ခွင့်ပြုချက်ဖြင့် ကန်ထရိုက်တာများက တိုက်ခန်းများဆောက်လုပ်ပါက မြေပိုင်ရှင်ကို အခန်းအရေအတွက်တစ်ခု ပြန်လည်ပေးအပ်ရသည်။	
ပြီးစီးမှုအခြေအနေ	အစိုးရစီမံကိန်းများအား ၁ နှစ်အတွင်း ပြီးစီးအောင်ဆောင်ရွက်ရသည်။	
ဆောက်လုပ်ရေးသုံးပစ္စည်းများ ရရှိနိုင်မှု	သဲ	ဒေသတွင်း ရနိုင်သည်။
	တောင်ကျောက်	မှော်ဘီမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး
	မြစ်ကျောက်	မိကျောင်းရဲ၊ အထက်မြန်မာပြည်
	အုတ်	ဒေသတွင်း ရနိုင်သည်။
	သံနှင့်အခြားပစ္စည်းများ	ရန်ကုန်
	ဘီလပ်မြေ	တနင်္သာရီတိုင်းဒေသကြီး (ရန်ကုန်ထက်ဈေးပေါသည်)
သစ်	ဒေသတွင်း ရနိုင်သည်။	
အရည်အသွေးထိန်းချုပ်ခြင်း	ဒေသတွင်းစီမံကိန်းတွင် အရည်အသွေးကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့များရှိသည့်အတွက် ၎င်းတို့မှ အရည်အသွေးကို မကြိုက်ပါက ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ အစားထိုးလဲလှယ်ပေးရ သည်။ သံချောင်းများကို ဓာတ်ခွဲခန်းတွင် PSI အတွက် စမ်းသပ်ရသည်။ သို့ရာတွင် ဘတ်ဂျက်ရရှိနိုင်မှုနှင့်ကုန်ကျစရိတ်ကိုညှိမှုရှိရမည်။ ဒေသတွင်းမှရသော ဆောက်လုပ်ရေးပစ္စည်းများ၏အရည်အသွေးမှာ အကောင်းဆုံးမဟုတ်ပါ။	
အစီအစဉ်	အိမ်ရာစီမံကိန်းများ အများအပြား အကောင်အထည်ဖော်ရန်ရှိခြင်း (ဘဏ်ချေးငွေ ရရှိရန်နှင့် အရစ်ကျပြန်ဆပ်နိုင်ရေးအတွက် ညှိနှိုင်းနေသည်။) ဈေးနှုန်းညှိနှိုင်းနေသောအဖွဲ့များ ▶ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရမှ မြေနေရာများ ချထားပေးမည်ဖြစ်ပြီး မြန်မာနိုင်ငံဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းရှင်မဂ္ဂဇင်းမှ ချေးငွေ များထောက်ပံ့ပေးမည်။ အိမ်ရာစီမံကိန်းအရေအတွက် ▶ ၂ ခု (စီမံကိန်း ၁ ခုလျှင် ကျပ် ၅ ဘီလီယံ)	

¹⁴¹ U Tun Tun (Member of Ayeyarwady Region Construction Entrepreneurs Association), Managing Director, Royal Ayar Creative & Construction Co Ltd. 09-25085322, 09-76445552

ပြည်ထောင်စုဝန်ကြီး၏ လမ်းညွှန်မှု	၂၀၁၈ ခုနှစ်တွင် ပုဂ္ဂလိက စီမံကိန်းလုပ်ငန်းအားလုံး ပြီးစီးအောင်ဆောင်ရွက်ရန် ၂၀၂၀ ခုနှစ်တွင် လမ်းစီမံကိန်းများ ပြီးစီးရန်။ အစိုးရက အစိုးရစီမံကိန်းများကို ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍသို့ လွှဲပြောင်းလုပ်ကိုင်ခွင့်ပေးမည်။
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ဆောက်လုပ်ရေး	<ul style="list-style-type: none"> -- ရန်ကုန်မှ ကုမ္ပဏီများ -- အခြားပြည်နယ်နှင့် တိုင်းများမှ ကုမ္ပဏီများ -- ဒေသတွင်းကုမ္ပဏီများ

❖ သုံးသပ်ချက်

- အားသာချက်များ**
  - ပုဂ္ဂလိကကုမ္ပဏီများတည်ထောင်နိုင်ခြင်း (ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများ ပိုမိုခက်ခဲလာခြင်း)
- အားနည်းချက်များ**
  - တစ်နေရာတည်း၌ ရနိုင်သောဝန်ဆောင်မှုမရှိခြင်း
  - ဈေးကွက်မတည်ငြိမ်ခြင်း
  - အစိုးရ၏ဆုံးဖြတ်ချက်ချခြင်း ကြာမြင့်မှု (အစုစပ်လုပ်ကိုင်ခွင့်တောင်းခံသည့်ကိစ္စများတွင်)
  - Master Plan မရှိခြင်း
  - ငွေကြေးအကန့်အသတ်ရှိခြင်း
- မြိမ်းခြောက်မှုများ**
  - ဝယ်လိုအားနည်းသောအချိန်တွင် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းများတန့်နေနိုင်ခြင်း
- အခွင့်အလမ်းများ**
  - အိမ်ရာစီမံကိန်းများလုပ်ကိုင်နိုင်သည့်အခွင့်အလမ်း
  - အခြေခံအဆောက်အအုံနှင့် စက်ရုံများဆောက်လုပ်နိုင်မည့် အခွင့်အလမ်း

စက်မှုဇုန်များနှင့်အခြားစီမံကိန်းများ

၁၃.၁ စီမံကိန်းများအားချိတ်တင်ပြခြင်း

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၏ အားသာချက်များတွင် ပင်လယ်နှင့်ထိစပ်နေခြင်း၊ ဒေသတွင်းသို့ဖြတ်သန်းစီးဆင်းနေသော မြစ်များ၊ ချောင်းများပေါများစွာရှိခြင်းတို့ပါဝင်သည်။ နောက်ထပ်အားသာချက်တစ်ခုမှာ ရန်ကုန်မြို့နှင့်နီးကပ်စွာတည်ရှိခြင်းဖြစ်သည်။ ရန်ကုန်မြို့သည် တစ်နိုင်ငံလုံး၏စီးပွားရေးပဟိုချက်အဖြစ်တည်ရှိနေသည်။ ထို့ကြောင့် လုပ်ငန်းရှင်အနေဖြင့် ကဏ္ဍအသီးသီးတွင် လုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်ရန် အခွင့်အလမ်းများရှိလာသည်။ ဤအစီရင်ခံစာတွင် ထည့်သွင်းဖော်ပြထားသောစီမံကိန်းများ၏ အသေးစိတ်အချက်အလက်များကို အောက်ပါအတိုင်းဖော်ပြထားသည်။

စဉ်	စီမံကိန်းအမည်	မှတ်ချက်
၁	ပုသိမ်စက်မှုဇုန်	၇.၅ ဧက
၂	ပုသိမ်စက်မှုမြို့တော်စီမံကိန်း	၂,၇၀၀ ဧက
၃	မအူပင်စက်မှုဇုန်စီမံကိန်း	၂၅၀ ဧက
၄	ဟင်္သာတစက်မှုဇုန်စီမံကိန်း	၈၂.၂၁ ဧက
၅	ပလက်တီနမ်ပုသိမ်စီမံကိန်း	၁၈ ဧက
၆	ပုသိမ်ပင်လယ်ရေနက်ဆိပ်ကမ်း (Super Myanmar Axis Project)	၇,၅၀၄.၆ ဧက (၃,၀၃၇ ဟက်တာ)
၇	မြကျွန်းသာအိမ်ရာစီမံကိန်း (ပုသိမ်)	
၈	ကမ်းလွန်ထောက်ပံ့အခြေစိုက်စခန်းစီမံကိန်း (ငပုတော)	ကမ်းလွန်ရေနံတွင်းများသို့ ပစ္စည်းများဖြည့် တင်းရန်
၉	LNG ဓါတ်အားပေးစက်ရုံ (ပုသိမ်)	၁,၃၉၀ မဂ္ဂါဝပ်
၁၀	စပါးခွံ ဓါတ်အားပေးစက်ရုံ (မြောင်းမြ)	အနည်းဆုံး-၁.၆ မဂ္ဂါဝပ် (ဆန်စက်များအတွက်)
၁၁	ဆန်စက်နှင့် စပါးခွံဓာတ်အားပေးစက်ရုံ (ကျိုက်လတ်)	၂၄၀ တန် / ၂.၂ မဂ္ဂါဝပ်
၁၂	Integrated Rice Complex Plant (Kyaiklat)	
၁၃	MSME စီးပွားရေးဇုန်	MSME: Micro, small and medium enterprises
၁၄	ဘဏ္ဍာနှစ် ၂၀၁၇-၁၈ တွင် MAPCO ၏စာချုပ်ဖြင့်လယ်ယာလုပ်ကိုင်ခြင်း	
၁၅	ဖွဲ့နုတ်စက် (မြောင်းမြ)	၁၀၀ တန်
၁၆	Agri Food Park (Myaungmya)	

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း ပြီးစီးပြီးနှင့်အကောင်အထည်ဖော်ဆဲစက်မှုဇုန်များ ပြီးစီးမှုနှင့် ဆောက်လုပ်နေဆဲအခြေအနေ

စဉ်	တည်နေရာ	မြေဧက	စက်ရုံ အရေအတွက်	လုပ်ငန်းအခြေအနေ
၁	ပုသိမ်စက်မှုဇုန်			
	၁၃ ရပ်ကွက်၊ ကင်မာလင်းကျွန်းလမ်း၊ ပုသိမ်	၂၅၂.၈၁၆	၅၄	ဆောင်ရွက်နေဆဲ
၂	ဟင်္သာတစက်မှုဇုန်			
	ပြာကတက်ကျေးရွာ၊ နတ်မော်ကျေးရွာအုပ်စု၊ ဟင်္သာတ	၈၆.၂၁၀	၁၂	ဆောက်လုပ်နေဆဲ
၃	မြောင်းမြစက်မှုဇုန်			
	ကွယ်လွယ်ကျေးရွာ၊ ကွမ်းခြံကွင်း၊ မြောင်းမြ	၅၈.၀၉၀	၁၂	ဆောက်လုပ်နေဆဲ
၄	ပုသိမ်စက်မှုမြို့တော်			
	ချောင်းစောက်ကျေးရွာအုပ်စု၊ ကန်ကြီးထောင့်မြို့နယ်၊ ပုသိမ်ခရိုင်	၂,၇၀၀.၀၀၀	ဆိပ်ကမ်းနှင့် စက်မှုဇုန်	ခွင့်ပြုချက်ရပြီး
၅	Shwedon AYA EPZ (Export Industrial Zone)			
	ဝုံးမင်းဆိပ်ကျေးရွာအုပ်စု၊ ညောင်တုန်းမြို့နယ်၊ မအူပင်ခရိုင်	၇၉၁.၃၆၀	၈၆	ခွင့်ပြုချက်ရပြီး
၆	မအူပင်စက်မှုဇုန်			
	ပန်ဒါဘက် ကျေးရွာ၊ ညောင်ဝိုင်းကျေးရွာအုပ်စု၊ မအူပင်မြို့နယ်	၂၈၃.၄၁၀	၅၀	ခွင့်ပြုချက်ရပြီး
၇	စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းစက်မှုဇုန်			
	မရမ်းချောင်းကွင်း၊ ဓန့်ချောင်းကွင်း၊ ဓန့်ချောင်းကျေးရွာအုပ်စု၊ မြောင်းမြမြို့နယ်	၃၃၄.၇၂၀	စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ဆက်စပ်သည့်စက်ရုံများ	MIC သို့ အဆိုပြုလွှာ တင်ထားသည်။

အရင်းအမြစ်

အခြေခံအချက်အလက်များ		
စီမံကိန်းအမည်	ပုသိမ်စက်မှုဇုန်	
ဇုန် ၁	၇.၅ ဧက	
ဇုန် ၂	အစိုးရနှင့် Delta International Group တို့အကြားတွင် ညှိနှိုင်းလျက်ရှိသည်။	
ရေရရှိနိုင်မှုအခြေအနေ	ရေမရှိသေးပါ။	
လျှပ်စစ်ဓါတ်အား	၁၀၀% ရရှိသည်။	
လမ်းများ	လုပ်ငန်းရှင်များမှ ကိုယ်ထူကိုယ်ထစနစ်ဖြင့် ဖောက်လုပ်ထားသည်။	
အမှိုက်စွန့်ပစ်ခြင်း	စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီသို့ ၁ လလျှင် ကျပ်ငွေ ၂၀,၀၀၀—၃၀,၀၀၀ ခန့် ပေးရသည်။	
ရေဆိုးထုတ်စနစ်	အစီအစဉ်တွင် မပါဝင်ပါ။	
စက်ရုံများလည်ပတ်ခြင်း	ဇုန် ၁	သံပန်း/သံတံခါး ----၃၇ ဝေဖာစက်ရုံ-----၂ လယ်ယာသုံးပစ္စည်းပြုပြင်/ ထုတ်လုပ်သည့်စက်ရုံ--၂
	ဇုန် ၂	ကားဘော်ဒီပြင် -----၃ အမှန်ကြိမ်စက်ရုံ-----၂
		ကော်ကြိတ်-----၁ အနီးဆုံးကျစ်စက်ရုံ ----- ၃
၆ (နိုင်ငံခြားသားပိုင်) အထည်ချုပ်စက်ရုံများ		

၁၃.၃ ပုသိမ်စက်မှုမြို့တော်စီမံကိန်း¹⁴²

ပုသိမ်စက်မှုမြို့တော်အား ၂,၇၀၀ ဧက မြေနေရာပေါ်တွင် စနစ်တကျ၊ အသေအချာစီမံချက်ချ၍ အကောင်အထည်ဖော်နေပါသည်။ လမ်း၊ ရထားလမ်းများ၊ ဆိပ်ကမ်းတို့နှင့်အတူ တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း အကြီးမားဆုံးသော SME ဇုန်တစ်ခုအဖြစ် တွက် ပေါ်လာစေရန် ရည်ရွယ်ပါသည်။ ရန်ကုန်မြို့မှ မော်တော်ကားဖြင့် ၄ နာရီအကြားမောင်းနှင်ရပါသည်။

အခြေခံအချက်အလက်များ		
စီမံကိန်းအမည်	ပုသိမ်စက်မှုမြို့တော်စီမံကိန်း ¹⁴³	
တည်ထောင်သူ	Ayeyar Hinthar Holdings Company Limited	
အဓိကအကောင်အထည်ဖော်သူ (Master developer)	Ayeyarwady Development Public Co Ltd ¹⁴⁴	
တည်နေရာ	၀၀နံမြစ်ကမ်း၊ ပုသိမ်မြို့တယ်	
မြေဧက	၂,၇၀၀ ဧက	
ပုသိမ်စက်မှုမြို့တော်စီမံကိန်းမှ	ပုသိမ်လမ်းသို့	၇.၂ ကီလိုမီတာ (အနီးဆုံးလမ်းမကြီး)
	ပုသိမ်မြစ်ဆိပ်ကမ်းသို့	၇.၇ ကီလိုမီတာ (အနီးဆုံးသင်္ဘောဆိပ်)
	ပုသိမ်ဘူတာရုံသို့	၇ ကီလိုမီတာ (အနီးဆုံးရထားလမ်း)
	ပုသိမ်လေဆိပ်သို့	၁၇.၂ ကီလိုမီတာ (အနီးဆုံးလေဆိပ်)
	ရန်ကုန်မြို့သို့	၁၉၉ ကီလိုမီတာ
	နိုင်ငံတကာ မြန်မာသီလဝါ ဆိပ်ကမ်း ¹⁴⁵	၂၂၁ ကီလိုမီတာ
အေရှားဝေါလ်ဆိပ်ကမ်းသို့ (ရန်ကုန်)	၁၉၂ ကီလိုမီတာ	
နေပြည်တော်သို့	၅၄၈ ကီလိုမီတာ	

အချိန်ဇယား				
၂၀၁၂	၂၀၁၄	၂၀၁၅	၂၀၁၆	၂၀၁၉
- တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရမှ ပံ့ပိုးမှု	- မြေရာရရှိမှု စတင်ဆောင်ရွက်	- EIA/SIA အော့ဖ် မြင်စွာပြီးဆုံး	- MIC ခွင့်ပြုချက်ရ	- ဇုန် A ပြီးစီးခြင်း
- ဖြစ်နိုင်ချေလေ့လာမှုကို အောင်မြင်စွာပြီးဆုံး	- ဒီဇိုင်းအစီရင်ခံစာ အပြီးသတ်ခြင်း		- စတင်ခြင်းအခမ်းအားကျင်းပ	

ZONE CONCEPTUAL PLAN	
စက်မှုပုံစံအမျိုးအစား ဇုန် A - 1	၆၅၃ ဧက
	- ရောင်းနိုင်သောမြေဧရိယာ ၄၇၅ ဧက
	- Utility and green space: ၁၇၈ ဧက

¹⁴² PIC Project Specification Booklet
¹⁴³ PIC Project Office: Pathein-Ngapudaw Road, Pathein City, Ayeyarwady Region
¹⁴⁴ Ayeyarwady Development Public Co Ltd. #1104, 1105, 1106 Ye Ta Khon Tower, Lower Kyimyindaing Road, Kyimyindaing Township, Yangon. Tel: (+95) 01 508070, 508232~4 Fax: (+95) 01 508071 URL: www.picmyanmar.com Email: info@picmyanmar.com Hotline: (+95) 09 4000 81881
¹⁴⁵ MITT: Myanmar International Thilawa Terminal Port, Yangon Region

စက်မှုဖွံ့ဖြိုးရေး အ - 2	၅၉၈ ဧက
	- ရောင်းနိုင်သောမြေဧရိယာ ၄၄၆ ဧက - Utility and green space: ၁၅၂ ဧက
ဆိပ်ကမ်းဧရိယာ	၄၈.၈၂ ဧက

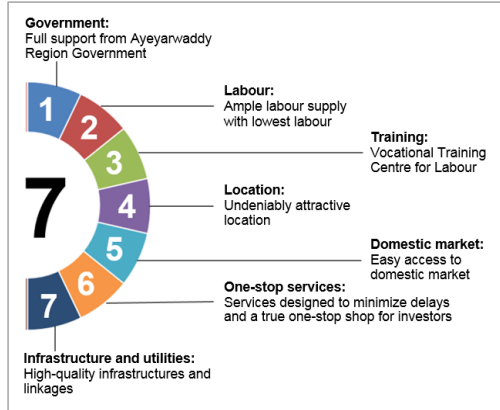
ဤစက်မှုမြို့တော်တွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများပြုလုပ်သင့်သည့်အကြောင်းအချက်များ

အလုပ်သမားများအတွက် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းဌာန (Vocational Training Centre)

ပုသိမ်စက်မှုမြို့တော်သည် ငု၏ပထမဆုံးတွဲဖက်လုပ်ကိုင်သူ ဖိလစ်ပိုင်နိုင်ငံမှ “Phinma Education” နှင့်အတူ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းဌာနကို ဖွင့်လှစ်ခဲ့သည်။ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွမ်းကျင်လုပ်သားများရှားပါးမှုအတွက် ကူညီဖြေရှင်းပေးရန်ဖြစ်သည်။

နိုင်ငံတကာအတိုင်ပင်ခံပုဂ္ဂိုလ်များ

- 1 Team Consulting Engineering and Management Co Ltd (TEAM) of Thailand (Feasibility Study and Detail Design)
- 2 Asian Consulting Engineers Pvt Ltd (ACE) of Singapore (EIA/SIA)
- 3 Tractus of Thailand (Marketing Research)
- 4 Royal Haskoning DHV of the Netherlands (Port Conceptual Design and Market Study)

အစားအသောက်ထုတ်လုပ်မှု
- ရေထွက်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်မှု
- စည်သူတံဘူးအစားအစာ
- အစားအစာတာရှည်ခံအောင်ပြုလုပ်ခြင်း
လုပ်သားအင်အားဖြင့်လုပ်ရသောလုပ်ငန်းများ
- အထည်ချုပ်စက်ရုံ
- ချည်မျှင်နှင့် အဝတ်အထည်
ပြည်တွင်းဈေးကွက်အခြေခံလုပ်ငန်းများ
- ဆန်စက်နှင့်ဆန်စပါးထုတ်လုပ်ရေး
- စားသုံးသူထုတ်ကုန်များ
- ဓာတ်မြေသြဇာ
- လယ်ယာသုံးစက်ယန္တရားများ
- ပလတ်စတစ်ပစ္စည်းများ
- ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းသုံးပစ္စည်းများ
- အခြား
သစ်တောအခြေခံလုပ်ငန်းများ
- အထပ်သား/သစ်ပါးလွှာစက်ရုံ
- ကျွန်းသစ်ပြောင်းလဲခြင်းစက်ရုံ
- ပရိဘောဂစက်ရုံ
- ပျောဖိတ်နှင့် စက္ကူကုန်ထုတ်လုပ်ခြင်း

အဓိကရည်မှန်းသောလုပ်ငန်းများ

အရည်အသွေးမြင့်အခြေခံအဆောက်အအုံများနှင့်ချိတ်ဆက်မှုများ

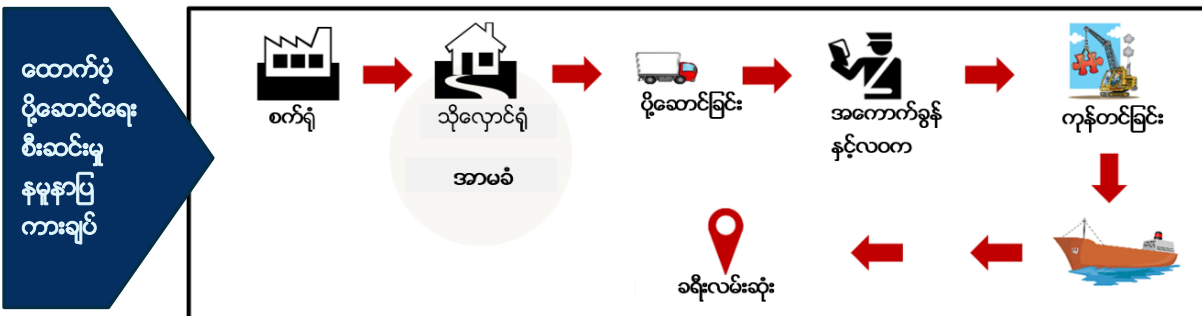
လျှပ်စစ်၊ ရေ၊ စွန့်ပစ်ရေသန့်စင်မှု၊ ဆက်သွယ်ရေးနှင့်ပို့ဆောင်ရေးချိတ်ဆက်မှုများအပါအဝင် ခေတ်မီအခြေခံအဆောက်အအုံဆောင်ရွက်မှုများအားပေးထားပါသည်။ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးသည် ပုသိမ်မြို့၏ အနောက်တောင်ဘက်တွင်ရှိသော ငူတံကောင်းနယ်မြေတွင် ရေနက်ဆိပ်ကမ်းစီမံကိန်းတစ်ခုအား အကောင်အထည်ဖော်လျက်ရှိပါသည်။ ပုသိမ်စက်မှုမြို့တော်သည် မြန်မာ၏စတုတ္ထအကြီးဆုံးမြို့ဖြစ်သည့် ပုသိမ်မြို့မှ ၁၀၂ ကီလိုမီတာအကွာတွင်တည်ရှိသည်။ ဤစီမံကိန်းပြီးဆုံးပါက နိုင်ငံတကာရေယာဉ်များ ပုသိမ်မြို့သို့ လွယ်ကူစွာဝင်ရောက်နိုင်မည်ဖြစ်သည်။

ဖုန်း A အတွက်	
ရေသန့်ပေးစေခြင်း	တစ်ရက်လျှင် ၂၄,၀၀၀ ကုဗမီတာသန့်စင်နိုင်
စွန့်ပစ်ရေသန့်စင်ခြင်း	တစ်ရက်လျှင် ၂၂,၀၀၀ ကုဗမီတာသန့်စင်နိုင်

ရေလွှမ်းမိုးခြင်းကိုထိန်းချုပ်မှုစနစ်	• ရေတားတံတိုင်း • ရေထိန်းကန်
လျှပ်စစ်ဓာတ်အား ဖြန့်ဖြူးခြင်း	• လူထွက်ပေါက်ပါသည့်ကြိုတင်အားဖြည့်ကွန်ကရစ်ရေနှုတ်ပိုက်
	• ၁၂၀ မဂ္ဂါဝပ်
	• လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးပို့ခြင်းစနစ် (၃၃ ကီလိုဗို့ဖြန့်ဖြူးခြင်းလိုင်း)

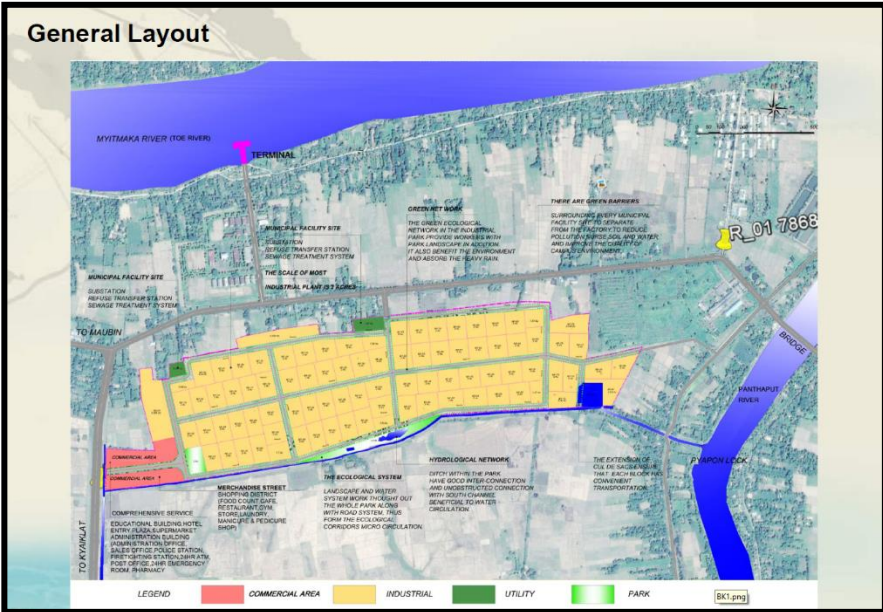
တစ်နေရာတည်းတွင်ရနိုင်သောဝန်ဆောင်မှုများ

ဆိပ်ကမ်း	<ul style="list-style-type: none"> • ဘက်စုံရည်ရွယ်ချက်ဆိပ်ကမ်း • နိုင်ငံတကာဈေးကွက်သို့ရောက်ရှိရန်အတွက် ပို၍ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအစီအစဉ် • မြစ်ကြောင်းတိုးတက်မှုအစီအစဉ် ► DWT ၁၂,၀၀၀—၁၅,၀၀၀
ကုန်စည်ဝန်ဆောင်မှု	<ul style="list-style-type: none"> • ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပသယ်ယူပို့ဆောင်ရေးအတွက် ရေကြောင်းကုန်စည်ပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု • ပို့ကုန်/သွင်းကုန်အတွက် တစ်နေရာတည်းရနိုင်သောဝန်ဆောင်မှု
ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု	<ul style="list-style-type: none"> • အာမခံဝန်ဆောင်မှုများ • ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပ ဘဏ်လုပ်ငန်းဆိုင်ရာ ဘဏ်ဝန်ဆောင်မှုများ
ထောက်ပံ့/ပို့ဆောင်ရေး	<ul style="list-style-type: none"> • ဇုန်အတွင်း၊ မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံးအတွင်းထရပ်ကားဝန်ဆောင်မှုအပါအဝင် ကုန်ပစ္စည်း ထောက်ပံ့/ပို့ဆောင်မှုဆိုင်ရာဖြေရှင်းမှုများ
ကုန်လှောင်ရုံ	<ul style="list-style-type: none"> • ကုန်လှောင်ရုံဝန်ဆောင်မှုများအား ဇုန်အတွင်းပေးနိုင်သည်။
အကောက်ခွန်နှင့် လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေး	<ul style="list-style-type: none"> • ဒေသတွင်းအခြားစက်မှုဇုန်များတွင် ရန်ကုန်ကဲ့သို့ clearance လိုအပ်သော်လည်း ပုသိမ်စက်မှုမြို့တော်တွင် အကောက်ခွန်နှင့်လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးဂျိုးများရှိသည်။

၁၃.၄ မအူပင်စက်မှုဇုန်စီမံကိန်း¹⁴⁶

အခြေခံအချက်အလက်များ

စီမံကိန်းအမည်	မအူပင်စက်မှုဇုန်စီမံကိန်း
အသစ်ဖွဲ့စည်းသည့်ကုမ္ပဏီ	Maubin United Development Co Ltd

အကောင်အထည်ဖော်သည့်ကုမ္ပဏီများ	Maubin Development Public Co Ltd - MDPC	မြန်မာ	၃၀%
	Shanghai Yangon Investment & Development Co Ltd – SYI	တရုတ်	၅၅%
	Southern Metal Industry Co Ltd – SMI	မြန်မာ	၁၅%
တည်နေရာ	မအူပင်မှ ၂.၅ မိုင်အကွာ ပန်ဒါဘတ်ကျေးရွာနှင့်ညောင်ပိုင်းကျေးရွာအနီး		
ရုံးလိပ်စာ	အမှတ် ၅၊ ရွှေကမ္ဘာအိမ်ရာဝင်း၊ မင်းဓမ္မလမ်း၊ မရမ်းကုန်းမြို့နယ်။ ဖုန်း- ၀၁ ၆၅၆၂၂၈၊ Email — xiejunhuan@gmail.com		
ဖန်စီခံခန့်ခွဲရေးကော်မတီ	ဥက္ကဋ္ဌ ဦးရန်ဝင်း (ဥက္ကဋ္ဌ၊ Maubin United Development Co Ltd)		
စီမံကိန်းကာလ	၂၀၁၈ – ၂၀၂၃ (၅ နှစ်)		
မြေဧရိယာ	၂၈၃.၄၁ ဧက		
	၂၄၉.၄၈ ဧက (စက်မှုဇုန်)		
	၃၃.၉၃ ဧက (နေအိမ်)		
ရန်ကုန်မှ ခရီးအကွာအဝေး	၅၄ မိုင် (၈၇ ကီလိုမီတာ)		
ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပမာဏ	အမေရိကန်ဒေါ်လာ သန်း ၂,၅၀၀		
နေရာပေးထားသည့်စက်ဝိုင်းများ	အစိုးရ ▶ စက်ရုံ ၄၂ ခု		
	အခြား ▶ စက်ရုံ ၈ ခု		
	အိမ်သုံးကုန်ပစ္စည်းစက်ရုံများ		
လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဖြန့်ဖြူးမှု	လိုအပ်ချက် ▶ ၂၃.၇၅ အမ်ပီအေ	ဓာတ်အားပေးရုံ ၁ ခု (၂၅ အမ်ပီအေ)	
		ဓာတ်အားပေးရုံ ၁ ခု (၁၅ အမ်ပီအေ)	
ဓာတ်အားဖြန့်ဖြူးခြင်းစနစ်	၆၆/၃၃ ကေပီ၊ ၃၃/၁၁ ကေပီ နှင့် ၁၁/၀.၄ ကေပီ		

၁၃.၅ ဟင်္သာတစက်မှုဇုန်စီမံကိန်း¹⁴⁷

အခြေခံအချက်အလက်များ			
စီမံကိန်းအမည်	ဟင်္သာတစက်မှုဇုန်စီမံကိန်း		
တည်နေရာ	ပြာကတက်ရွာ၊ နတ်မော်ကျေးရွာအုပ်စု၊ ဟင်္သာတမြို့နယ်၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး (ဟင်္သာတမြို့နယ်မှ ၆ မိုင် ၄ ဖာလုံ)		
စီမံကိန်းစတင်သည့်နှစ်	၂၀၁၅		
မြေဧက	၈၆.၂၁ ဧက		
မြေကွက်အရေအတွက်	၁၆၉ ခု (တစ်ကွက်လျှင် ၁၀၀ ပေ x ၁၀၀ ပေ)		
နေရာပေးထားသည့် မြေကွက်များ	၄၈ ကွက်	ကြိတ်ခွဲခြင်းလုပ်ငန်းအတွက်	စုစုပေါင်း ၁၆၉ ကွက်
	၈၃ ကွက်	သံဂဟေလုပ်ငန်းများအတွက်	
	၃၈ ကွက်	စားသုံးဆီနှင့် ဆန်ကြိတ်ခွဲစက်အတွက်	
လျှပ်စစ်ဓာတ်အား	ထရန်စဖော်မာ ၂ လုံး (၅၀၀ ကေပီအေ) ၊ တပ်ဆင်ပြီးလမ်းမီးတိုင်းများ ၁၂၁ ခု ၄၀၀ ကေပီနှင့် ၁၁ ကေပီ ဓာတ်အားလိုင်းများ		
ရေ	စက်ရေတွင်းတူးပါက အနက်ပေ ၈၀-၁၀၀ တွင် သုံးရေရရှိပြီး၊ အနက်ပေ ၁၅၀ တွင် သောက်ရေရရှိနိုင်သည်။		
အမှိုက်စွန့်စနစ်	အကျယ် ၅၀ ပေ x အလျား ၆၀ ပေ x အနက် ၂၀ ပေ (၂၀ တွင်း) စက်မှုဇုန်သို့ လုပ်ငန်းများအားလုံး ရောက်လာပါက တွင်း ၂၀ သည် လုံလောက်မှုမရှိပါ။ အမှိုက်စွန့်စနစ်အတွက် စီစဉ်ထားခြင်းမရှိသေးပါ။		
လုပ်ငန်းလည်ပတ်နေသောစက်ရုံများ	စက်ရုံ ၁၃ ခု		
ရေဆိုးထုတ်စနစ်	ရေမြောင်းများထားရှိပြီး ၎င်းမှတစ်ဆင့် နတ်မော်ချောင်းသို့ စီးဝင်သည်။ ရေဆိုးသန့်စင်မှုစနစ်မရှိပါ။		
လက်ရှိလုပ်ကိုင်နေသော စက်ရုံများ	သံရည်ကျိုစက်ရုံ	၄	စုစုပေါင်း ၁၃ ခု
	ဆန်စက်	၂	
	တိရစ္ဆာန်အစာကြိတ်စက်ရုံ	၄	
	စားသုံးဆီစက်ရုံ	၁	
	ပလတ်စတစ်ဘူးစက်ရုံ	၁	
	စပါးခွဲလောင်စာစက်ရုံ	၁	
စက်ရုံ ၁၃ ခုရှိ အလုပ်သမားများ	၁၂၆ ဦး		
လုပ်အားခ	တစ်နေ့လျှင် ကျပ် ၄,၀၀၀ – ကျပ် ၈,၀၀၀		
မှတ်ချက်	စီးပွားရေးလုပ်ငန်းရှင် ၇၀ ဦးမှ မြေကွက် ၁၇၀ ကို ဝယ်ယူခဲ့သည်။ သို့သော် စက်ရုံ ၁၃ ရုံသာ လုပ်ငန်းလည်ပတ်နေပြီး ကျန်မြေကွက်များမှာ မြေလွတ်များဖြစ်သည်။		

¹⁴⁷ U Aung Phone, Chairman, Industrial Zone Management Committee. 09 79 413 1600

၁၃.၆ ပလက်တီနမ်ပုသိမ်စီမံကိန်း¹⁴⁸

အခြေခံအချက်အလက်များ		
စီမံကိန်းအမည်	ပလက်တီနမ်ပုသိမ်စီမံကိန်း (၃၅% ပြီးစီး)	
ဆောင်ရွက်သည့်ကုမ္ပဏီ	Mya Bay, H & Co and Platinum Pathein Co Ltd	
အိမ်ရာဆောက်လုပ်ခြင်း	i-Green Co	
တည်နေရာ	ဝန်ကြီးများအိမ်ရာဝင်းနှင့်ပုသိမ်တက္ကသိုလ်အနီး၊ ရန်ကုန်-ငွေဆောင်/ချောင်းသာလမ်း	
မြေဧရိယာ	၁၈ ဧက	
အဆင့် ၁	၂၀၁၈ ခုနှစ် အကုန်တွင် ပြီးစီးရန်	နေအိမ်များ
		ကြယ် ၃ ပွင့် ဟိုတယ်
		၂ ထပ်ဈေးရုံ (၁,၈၀၀ စတုရန်းပေ)
		ကားရေဆေးလုပ်ငန်း
		အမှတ်တရလက်ဆောင်ပစ္စည်းဆိုင်များ
အဆင့် ၂	၁၁ ဧက	ပြည်တွင်းထွက်ကုန်များရောင်းချသည့်ဆိုင်များ
		နေအိမ်များ
		ဈေးဝယ်ကုန်တိုက်များ
		စားသောက်ဆိုင်များ
		ဘဏ်
		လောင်စာဆီဆိုင်များ
		အပန်းဖြေပန်းခြံ

၁၃.၇ ပုသိမ်ရေနက်ဆိပ်ကမ်း¹⁴⁹

အခြေခံအချက်အလက်များ	
စီမံကိန်းအမည်	Super Myanmar Axis Project
ဆောင်ရွက်သည့်ကုမ္ပဏီ	Amera Asia Co (PTTEP Co)
တည်နေရာ	ငရုတ်ကောင်းရွာဝန်းကျင်၊ ငွေဆောင်ကမ်းခြေနှင့် ချောင်းသာကမ်းခြေကြား
မြေဧရိယာ	၃,၀၃၇ ဟက်တာ
လုပ်ငန်းအစီအစဉ်	၂၀၂၅ ခုနှစ်တွင် အပြီးသတ်ရန်
စီမံကိန်းတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်း	အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၅.၅ ဘီလီယံ
စီမံကိန်းတွင်ပါဝင်မှုများ	ငွေဆောင်-ချောင်းသာ ရေနက်ဆိပ်ကမ်း
	ပုသိမ်နှင့်ဝါးခယ်မရှိ စက်မှုဇုန် ၃ ခု
	၇၀၀ မဂ္ဂါဝပ် ဓာတ်အားပေးစက်ရုံ ၄ ရုံ
	ပုသိမ်-ရန်ကုန် အမြန်လမ်းနှင့်မီးရထားလမ်း

၁၃.၈ မြကျွန်းသာအိမ်ရာစီမံကိန်း (ပုသိမ်)¹⁵⁰

အခြေခံအချက်အလက်များ			
စီမံကိန်းအမည်	မြကျွန်းသာအိမ်ရာစီမံကိန်း (ပုသိမ်) (၃၅% ပြီးစီး)		
ဆောင်ရွက်သည့်ကုမ္ပဏီ	Delta Industrial Group Co Ltd ဦးဆောင်၍ ကုမ္ပဏီ ၁၁ ခုမှ ဆောင်ရွက်သည်။		
တည်နေရာ	ငရုတ်ကောင်းရွာဝန်းကျင်၊ ငွေဆောင်ကမ်းခြေနှင့် ချောင်းသာကမ်းခြေအကြား		
စီမံကိန်းစတင်သည့်နှစ်	၂၀၁၃-၁၄		
ဧရိယာ	—		
စတင်ရောင်းချသည့်နေ့	၂၀၁၇ ခုနှစ် ဒီဇင်ဘာလ ၁၆ ရက်		
အိမ်အမျိုးအစား	-- ၃၀ ပေ x ၆၅ ပေ နှစ်ထပ်အိမ်များ		
	-- ၅ ထပ် လူနေတိုက်ခန်းများ		
အိမ်ရာ ၁ ခုချင်းတန်ဖိုး	မြန်မာကျပ် ၈၉ သန်း (ရေ၊ မီးအပြည့်အစုံ၊ ခြံစည်းရိုးခတ်ပြီး)		
ငွေပေးချေခြင်းစနစ်	ပထမဆုံး ပေးချေငွေ	အရစ်ကျပေးချေရမည့်ကာလ	မှတ်ချက်
	၅၀%	၂ နှစ်	အတိုးမပါဘဲ
	၃၀%	၆ လ	
	၇၀%	သတ်မှတ်မထားပါ။	
တစ်လုံးတည်းပေးချေလျှင် ၅% လျော့စျေး			

¹⁴⁸ The Kyemon Daily, November 25, 2016
¹⁴⁹ The Eleven Daily, August 3, 2013 and The Myanmar Alin, August 18, 2013
¹⁵⁰ The Commerce Journal, December 25, 2017

အခြားပါဝင်မှုများ	-- ဈေးဝယ်စင်တာ -- ရုပ်ရှင်ရုံ -- ပြည်သူ့ဥယျာဉ်
-------------------	--

၁၃.၉ AYEGARWADY RESORT AND VILLA DEVELOPMENT¹⁵¹

အခြေခံအချက်အလက်များ	
စီမံကိန်းအမည်	Ayeyarwady Resort and Villa Development
ကုမ္ပဏီ	Ayeyarwady Resort and Villa Development Co Ltd
တည်နေရာ	ဘူးကွဲကြီး-ဆင်မလမ်း၊ ဘူးကွဲကြီးကျေးရွာအနီး၊ ၄ ရပ်ကွက်၊ ငွေဆောင်မြို့
မြေဧရိယာ	၁၈၂.၇၆ ဧက
အပန်းဖြေအိမ်အမျိုးအစား	အားလပ်ရက်အပန်းဖြေအိမ် (Holiday Villas) - ၅၀ ဝေ x ၇၀ ဝေ Deluxe Villas - ၈၀ ဝေ x ၉၀ ဝေ
ဈေးနှုန်းများ	မသတ်မှတ်ရသေးပါ။
ရေ	ရေများကို ငွေဆောင်ဆည်ရှိ ရေစုပ်စက်ရုံမှတစ်ဆင့် ၈ လက်မပိုက်များဖြင့် ဂါလံ ၁၀၀,၀၀၀ ဆန့်ရေလှောင်ကန် ၂ ကိုသို့သွယ်ယူမည်။ လှောင်ကန်များတွင် သန့်စင် ထာသောရေများကို နေအိမ်များသို့ ဖြန့်ဝေမည်။ နေအိမ်တစ်အိမ်ချင်းစီတွင် ဂါလံ ၁၀,၀၀၀ ဆန့်မြေပေါ်လှောင်ကန်တစ်ခုစီရှိမည်။
ရေဆိုးများပြန်လည်သန့်စင်ခြင်း	ရေဆိုးနှင့် မိုးရေများကို ဇီဝစနစ်ဖြင့် သန့်စင်ပြီးနောက် ရေမြောင်းများမှ ငွေဆောင် စည်ပင်သာယာရေးကော်မတီတူးမြောင်းသို့ စီးစေမည်သည်။ ပြန်လည်ပြုပြင်ထား သောရေများကို မော်တော်ကားရေဆေးရန်နှင့် အပင်များရေလောင်းခြင်းတို့တွင် ပြန်လည်အသုံးပြုနိုင်သည်။
ရေသုံးစွဲမှုခန့်မှန်းခြေ	တစ်ရက်လျှင် ၃၃,၅၀၀ ဂါလံ
လျှပ်စစ်ဓာတ်အား	လိုအပ်ချက် ► ၄ အမ်ပီအေ အကောင်အထည်ဖော်မည့်ကာလ ► ၅၀၀ ကေပီအေ (ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၏ ခွင့်ပြုချက်ဖြင့်)
လမ်းများ	ဖြန့်ဝေခြင်း ► ၄ အမ်ပီ - ၁၁ ကေပီ မှ ၀.၄ ကေပီ လိုင်းဖြင့် ကွန်ကရစ်လမ်းကို အကျယ် ၃၀ ဝေ x အလျား ၂,၀၀၃ ဝေ နှင့် အကျယ် ၁၈ ဝေ x အလျား ၇,၄၂၄ ခင်းထားသည်။
အညစ်အကြေးစွန့်ပစ်ခြင်း	လုံလောက်သော ရေဆိုးပြန်ဆင်းရန် မိလ္လာကန်များ (septic tanks) ထားရှိမည်။

၁၃.၁၀ ကမ်းလွန်ထောက်ပံ့ရေးအခြေစိုက်စခန်း¹⁵²

အခြေခံအချက်အလက်များ	
စီမံကိန်းအမည်	ကမ်းလွန်ထောက်ပံ့ရေးအခြေစိုက်စခန်းစီမံကိန်း
ရည်ရွယ်ချက်	ကမ်းလွန်ရေနံတွင်းများသို့ ပစ္စည်းများဖြည့်တင်းရန်
ဆောင်ရွက်သည့်ကုမ္ပဏီ	Myint & Associates Offshore Supply Base Ltd
တည်နေရာ	နံ့သာပုကျေးရွာ၊ ငရုတ်ကောင်းမြို့နယ်၊ ငပုတောမြို့နယ်၊ ပုသိမ်ခရိုင်
မြေဧရိယာ	၃၀ ဧက
ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်း	မြန်မာကျပ် ၅၀ ဘီလီယံ
စီမံကိန်းစတင်သည့်နှစ်	၂၀၁၅
ခွင့်ပြုသည့်ကာလ	နှစ် ၃၀
နိုင်ငံအတွက်အကျိုးအမြတ်	မြန်မာကျပ် ၂၅ ဘီလီယံ (ပထမ ၁၀ နှစ် အတွင်း)
လုပ်ငန်းများ	၁ ကော်ဖီထုပ်နှင့် အခြားဟင်းသီးဟင်းရွက်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ရောင်းချခြင်း
	၂ စားသောက်ကုန်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ရောင်းချခြင်း
	၃ သီဟိုဠ်စေ့နှင့် ပဲများ ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ကြိုတ်ခွဲခြင်းနှင့် ရောင်းချခြင်း
	၄ မော်တော်ဆိုင်ကယ်နှင့် ပလတ်စတစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် ရောင်းချခြင်း
	၅ လျှပ်စစ်ပိုင်းယာကြိုးများ ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် ရောင်းချခြင်း
	၆ အိမ်အသုံးအဆောင်ပစ္စည်းများ ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့် ရောင်းချခြင်း
	၇ ဆိပ်ကမ်းနှင့် ကုန်လှောင်ရုံ ဝန်ဆောင်မှုများ

¹⁵¹ Ayeyarwady Resort and Villa Development Co Ltd
¹⁵² The Myanma Alin Daily, May 21, 2017 & The Daily Eleven, May 23, 2017

၁၃.၁၁ သဘာဝဓာတ်ငွေ့သုံးဓာတ်အားပေးစက်ရုံ¹⁵³

အခြေခံအချက်အလက်များ	
စီမံကိန်းအမည်	သဘာဝဓာတ်ငွေ့သုံး ဓာတ်အားပေးစက်ရုံစီမံကိန်း
အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သူ	Zhefu Group of Companies ဟောင်ကောင်
	Gunver Group of Companies ဆွစ်ဇာလန်
	Supreme Group of Companies မြန်မာ
တည်နေရာ	မီးလောင်ချိုင့်ကျေးရွာအနီး၊ ရွှေသောင်ယံမြို့နယ်၊ ပုသိမ်
ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်း	အမေရိကန်ဒေါ်လာ သန်း ၂,၀၀၀
ထုတ်လုပ်နိုင်စွမ်း	၁,၃၉၀ မဂ္ဂါဝပ်
လုပ်ငန်းအစီအစဉ်	၂၀၂၀ ခုနှစ်တွင် ပြီးစီးရန်
စီမံကိန်းတွင်ပါဝင်မှုများ	သဘာဝဓာတ်ငွေ့ ချဆိပ်ကမ်း
	ရေပေါ်ဓာတ်ငွေ့ သိုလှောင်ကန်များ
	ရန်ကုန်နှင့်ချိတ်ဆက်ထားသောဓာတ်အားလိုင်းများ
မှတ်ချက်	အသေးစားနှင့်အလတ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများနှင့်စက်မှုဇုန်များသို့ပို့ရန် ဒိန်းမတ်အခြေစိုက် Rambool Environment Co က ESIA ပြုလုပ်ခဲ့သည်။

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း MYANMAR AGRIBUSINESS PUBLIC CORPORATION LTD (MAPCO) ၏စီမံကိန်းများ¹⁵⁴

MAPCO ကုမ္ပဏီအား အစုရှယ်ယာဝင်ပေါင်း ၁,၄၀၀ ကျော်ဖြင့် ၂၀၁၂ ခုနှစ်တွင် စတင်ဖွဲ့စည်းခဲ့သည်။ ကုမ္ပဏီ သည် Integrated Rice Complex Project နှင့် လယ်ယာစီးပွားရေးလုပ်ငန်းဝန်ဆောင်မှုစင်တာ (ASC) ကို နေပြည်တော်တွင် ဖွင့်လှစ်ပြီးဖြစ်သည်။ ဖျာပုံခရိုင်တွင် MAPCO သည် မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်ခြင်း၊ ဆန်ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့်ပြည်ပ တင်ပို့ခြင်း၊ လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများငှားရမ်းခြင်းနှင့် မြေဩဇာအပါအဝင် သွင်းအားစုများရောင်းချခြင်း စသည့် လယ်ယာလုပ်ကိုင်ခြင်းကို လယ်သမားများနှင့် အကျိုးတူ စာချုပ်ဖြင့် လုပ်ကိုင်လျက်ရှိသည်။

၁၃.၁၂ စပါးခွံလောင်စာဓာတ်အားပေးစက်ရုံ (မြောင်းမြ)

အခြေခံအချက်အလက်များ	
စီမံကိန်းအမည်	စပါးခွံဓာတ်အားပေးစက်ရုံစီမံကိန်း (မြောင်းမြ)
အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်သူ	Myanmar Agribusiness Public Corporation (MAPCO) ၂၀%
	ဖူဂျီတာကော်ပိုရေးရှင်း (ဂျပန်) ၈၀%
ကုမ္ပဏီ	Myaungmya FM Biomass Power Co Ltd ၁၀၀%
တည်နေရာ	ယခင်ဂုန်လျှော်စက်ရုံမြေကွက်နေရာ၊ မြောင်းမြမြို့နယ်
ရင်းနှီးမြှုပ်နှံခြင်း	အမေရိကန်ဒေါ်လာ သန်း ၃.၆၈၅
မြေဧရိယာ	၁.၇၆ ဧက
ထွက်ရှိမှု	၁.၆ မဂ္ဂါဝပ်
အုတ်မြစ်ချပွဲ	၂၀၁၇ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၂၈ ရက်

၁၃.၁၃ ပေါင်းဆန်စက်ရုံ (ကျိုက်လတ်)

BASIC FACTS	
စီမံကိန်းအမည်	Integrated Rice Complex Plant (Kyaiklat)
ကုမ္ပဏီဖွဲ့စည်းခြင်း	ဆန်စက်၊ ပေါင်းဆန်စက်ရုံနှင့် စပါးခွံဓာတ်အားပေးစက်ရုံ (ကျိုက်လတ်) MAPCO Golden Lace Co
	Myanmar Agribusiness Public Corporation (MAPCO) ၅၅%
	Golden Lace Co (အစုရှယ်ယာဝင် ၆ ဦး) ၄၅%
စတင်တည်ထောင်သည့်နှစ်	၂၀၁၇ ခုနှစ် မေလ (၁၅) ရက်
မြေဧရိယာ	၃၀ ဧက
ဆန်စက်၏ထုတ်လုပ်နိုင်မှု	၂၄၀ တန် (သိုလှောင်ခန်းများနှင့် သိုလှောင်ရုံများ (ဆိုင်လီများ) ပါဝင်သည်)
ပြုတ်ဆန်စက်ရုံ၏ထုတ်လုပ်နိုင်မှု	၂၀၀ တန်
ဓာတ်အားပေးစက်ရုံ၏ထုတ်လုပ်နိုင်မှု	၂.၂ မဂ္ဂါဝပ်

¹⁵³ The Voice Daily, June 7 and July 7, 2017
¹⁵⁴ MAPCO pamphlet. No 100 Corner of Wardan Street and Strand Road, next to Concrete Express Way, Wardan Port Area, Seikkan Township, Yangon. 01 230 1652~53, 01 230 1825~26 Email: admin@mapco-ygn.com

အဆင့် ၁ တွင် ပါဝင်မှု	တန် ၂၄၀ ဆန်စက်
	တန် ၂၀၀ ပေါင်းဆန်စက်ရုံ
	တန် ၅၀၀ သိုလှောင်ရုံ ၄ စုံ
	တန် ၁၇ အခြောက်ခံစက် ၄ စုံ
	တန် ၃၀ အခြောက်ခံစက် ၁ စုံ
အစီအစဉ်	အနီးအနားမြို့နယ်များဖြစ်သော ကျိုက်လတ်၊ ဖျာပုံ၊ ဒေးဒရဲ၊ ဘိုကလေးနှင့် မအူပင်မြို့နယ်များမှ နွေစပါး ၄၀၀,၀၀၀ တင်းနှင့် မိုးစပါး ၄၀၀,၀၀၀ တင်း ဝယ်ယူရန်ရှိသည်။
	ဆန်စက်ရုံလေးများမှဆန် တန် ၃၀,၀၀၀ ကိုဝယ်ယူ process လုပ်ပြီးရရှိလာသော အကောင်းစားဆန်ချော ၅၀,၀၀၀ တန်ကိုနိုင်ငံခြားသို့တင်ပို့ရန် (၂၀၁၇-၁၈ ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် လုပ်ငန်းစတင်ခဲ့သည်။)
အဆင့် ၁ တွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု	မြန်မာကျပ် ၁၂ ဘီလီယံ
အဆင့် ၂ တွင် ပါဝင်သောအရာများ	ဖွဲ့နွဲ့ဆီစက်
	တိရစ္ဆာန်အစာစက်ရုံ
	ဆန်ခေါက်ဆွဲနှင့် ကြာဇံစက်ရုံများ
အဆင့် ၂	ဖွဲ့နွဲ့ဆီစက် (၂၀၁၈-၁၉ ဘဏ္ဍာနှစ်)
	ဂျပန်နိုင်ငံ Kanemi Co နှင့် MOU လက်မှတ်ရေးထိုးထားသည်။
	အစားအစာစက်ရုံများသို့ ဘေးထွက်ပစ္စည်းဖွဲ့နွဲ့တိုးများကိုရောင်းချရန်
	ဘေးထွက်ပစ္စည်းများကိုအသုံးပြု၍ တိရစ္ဆာန်နှင့်ငါးအစာများ တိုးချဲ့ထုတ်လုပ်ရန် ဖျာပုံခရိုင်တွင် ရေခဲစက်ရုံများ တည်ထောင်ရန်

၁၃.၁၄ မိုက်ခရို၊ အသေးစားနှင့်အလတ်စားလုပ်ငန်းများ (MSME) စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးရေး

အခြေခံအချက်အလက်များ	
စီမံကိန်းအမည်	MSME Economic Zone
တည်နေရာ	လှည်းဆိပ်ကျေးရွာ၊ ကျိုက်လတ်မြို့နယ်
မြေဧရိယာ	၁၂.၃၉ ဧက (ခွင့်ပြုချက်ရပြီး)
Agribusiness Services Center ဆောက်လုပ်ခြင်း	၆၀ ပေ x ၁၆၀ ပေ
ပါဝင်သည့်လုပ်ငန်းများ	၁ လယ်ယာစီးပွားလုပ်ငန်းဗဟိုဝန်ဆောင်မှုများ
	၂ လယ်ယာထွက်ပစ္စည်းများကို လက်လီရောင်းချနိုင်သော “လယ်သမားဈေးကွက်”
	၃ အဝယ်ဒိုင်များ (စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့်ရေလုပ်ငန်း)
	၄ စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်များအားတန်ဖိုးဖြည့်ထုတ်လုပ်မည့် ခေတ်မီစက်ရုံများနှင့်အခြောက်ခံစက်များ
	၅ စပါးအခြောက်ခံစက်များ၊ ခေတ်မီကုန်လှောင်ရုံများနှင့် စပါးမျိုးစေ့များ အားသန့်စင်ခြင်း
	၆ သောက်ရေသန့်နှင့်ရေခဲစက်ရုံနှင့်အအေးခန်းသိုလှောင်ရုံများ
	၇ စပါးခွံလောင်စာဘိုလ်လာအိုး၊ တာဘိုင်ဓာတ်အားပေးစက်ရုံ
	၈ ကျေးရွာများ၊ မြို့နယ်များနှင့် မြို့များအားချိတ်ဆက်ပေးမည့် စီးပွားရေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့အစည်းများ၏ရုံးများ
	၉ အသေးစားနှင့်အလတ်စားငွေချေးအသင်းများအတွက် ရုံးများ
လယ်ယာစီးပွားရေးလုပ်ငန်းဝန်ဆောင်မှုစင်တာ (ASC):	မြန်မာနိုင်ငံတွင် ရိတ်သိမ်းချိန်လွန်အခြေအနေများ တိုးတက်စေခြင်းနှင့်ထုတ်လုပ်နိုင်စွမ်းနှင့်ထုတ်လုပ်မှုမြှင့်တင်ခြင်းတို့တွင် လယ်သမားများအား အကူအညီပေးရန် MAPCO သည် ဆန်အဓိကထုတ်လုပ်သည့်ဒေသများတွင် Agribusiness Service Centers (ASC) များကို ဖွင့်လှစ်ပေးခဲ့သည်။ လယ်သမားများသည် ၎င်းတို့၏လယ်ယာလုပ်ငန်းအားလုံးအတွက် ရပ်ရွာအခြေပြုအဓိကဖြေရှင်းချက်များကို ASC မှ “One-stop farmer center” အဖြစ်ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်သည်။ လယ်ယာလုပ်ငန်းများဟုဆိုရာတွင် စိုက်ပျိုးရေးသီတွင် ကုန်ကြမ်းများရရှိကြမ်းများရရှိနိုင်မှု၊ ရိတ်သိမ်းချိန်တွင်လိုအပ်သည်စက်ယန္တရားရရှိနိုင်မှုမှ ဈေးကွက်ရရှိနိုင်မှုများအထိ ပါဝင်သည်။
မျိုးစေ့ထုတ်လုပ်ခြင်း	MAPCO Golden Lace Co Ltd မှ ၁၀ ဧကမြေကွက်ပေါ်တွင်စပါးမျိုးစေ့ထုတ်လုပ်မည်။ ၎င်းမြေကွက်သည် MSME Economic Zone ၏မျက်နှာချင်းဆိုင်တွင် တည်ရှိသည်။

၁၃.၁၅ ၂၀၁၇-၁၈ ဘဏ္ဍာနှစ်တွင် MAPCO စာချုပ်ဖြင့်လယ်ယာလုပ်ကိုင်ခြင်း

အခြေခံအချက်အလက်များ

စဉ်	တည်နေရာ	အရည်အသွေးမြင့်စပါး	မျိုးစေ့များ	စုစုပေါင်း
		ဧက		
ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး				
	၅ မြို့နယ် စုစုပေါင်း ▶	၁,၃၉၇	၃၃၅	၁,၇၃၂
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး				
၁	မအူပင်မြို့နယ်	၅၀	၈၈.၅	၁၃၈.၅
၂	ကျိုက်လတ်မြို့နယ်	၃၅၁	၈၅	၄၃၆
၃	ဖျာပုံမြို့နယ်	၉၁၁	၇၆	၉၈၇
၄	ဒေးဒရဲမြို့နယ်	၈၀၄	၇၀	၈၇၄
၅	ဘိုကလေးမြို့နယ်	၅၀၀	၉၉	၅၉၉
၆	မြောင်းမြမြို့နယ်	၁၀၄	၈၉	၁၉၃
၇	ဟင်္သာတမြို့နယ်	၀	၅၀	၅၀
	၇ မြို့နယ် စုစုပေါင်း ▶	၂,၇၂၀	၅၅၇.၅	၃,၂၇၇.၅
ပဲခူးတိုင်းဒေသကြီး (အနောက်)				
	၂ မြို့နယ် စုစုပေါင်း ▶	၃၆၂	၀	၃၆၂
နေပြည်တော်				
	နေပြည်တော် ▶	၉၆	၁,၅၈၄	၁,၆၈၀
စစ်ကိုင်းတိုင်းဒေသကြီး				
	ရွှေဘို ▶	၃၅၀	၀	၃၅၀
	အားလုံးစုစုပေါင်း ▶	၄,၉၂၅	၂,၄၇၆.၅	၇,၄၀၂

မှတ်ချက်။ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးတွင် စာချုပ်ဖြင့်လယ်ယာလုပ်ကိုင်သည့်ကုမ္ပဏီများမှာ MAPCO အပါအဝင် စုစုပေါင်း ကုမ္ပဏီ ၇ ခုရှိသည်။ (နောက်ဆက်တွဲ ၁၇.၆ တွင် ကြည့်ရန်)

၁၃.၁၆ ဖွဲ့နွဲ့စီစဉ် (မြောင်းမြ)

အခြေခံအချက်အလက်များ

စီမံကိန်းအမည်	ဖွဲ့နွဲ့စီစဉ်	
တည်နေရာ	မြောင်းမြ (ယခင် ဂုန်လျှော်စက်ရုံဝင်း)	
ပါဝင်ဆောင်ရွက်နေမှုများ	MAPCO	၄၀%
	မြောင်းမြဆန်စက်ပိုင်ရှင် ၄ ဦး	၆၀%
ကုမ္ပဏီဖွဲ့စည်းခြင်း	MAPCO Ayeyar Rice Industry Co (MARI)	၁၀၀%
မြေဧရိယာ	၁.၅၁ ဧက	
ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုပမာဏ	အမေရိကန်ဒေါ်လာ ၄ သန်း	
ပန္နက်ရိုက်စတင်ခြင်း	၂၀၁၇ ခုနှစ် အောက်တိုဘာလ ၂၈ ရက်	

၁၃.၁၇ AGRI FOOD PARK (MYAUNGMYA)

အခြေခံအချက်အလက်များ

စီမံကိန်းအမည်	Agri Food Park
တည်နေရာ	မြောင်းမြ
ဆောင်ရွက်ရန်စီစဉ်ထားသည့်ကာလ	၂၀၁၈-၁၉ ဘဏ္ဍာနှစ်
လုပ်ငန်းအခြေအနေ	မြန်မာနိုင်ငံရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကော်မရှင်သို့ အဆိုပြုလွှာတင်ထားသည်။

မြေဧရိယာစုစုပေါင်း	၃၃၄.၇၂ ဧက
စီမံကိန်းအတွက် မြေနေရာ	၂၆၁.၂၂ ဧက
မြေကွက်အရေအတွက်	၁၂၈ ကွက်
လမ်းများခင်းခြင်း	၅၆.၈၃ ဧက

		ဧက	မြေကွက် အရေအတွက်	မှတ်ချက်
၁	အုပ်ချုပ်မှုနှင့်ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ	၇.၆၀၁	၅	နှင့်တည်ရှိပြီးဧရိယာ
၂	Integrated Rice Complex Project & Agro-Industries	၉၂.၇၀၇	၅၉	
၃	ပဲ၊ ပြောင်းနှင့် နှမ်း ထုတ်လုပ်သည့်စက်ရုံများ Bean, Corn & Sesame Processing Factories	၃၁.၁၂၇	၂၇	
၄	အအေးခန်းသိုလှောင်ရုံလုပ်ငန်းနှင့် တိရစ္ဆာန်အစားအစာစက်ရုံများ	၂၁.၂၆၄	၁၅	
၅	ဖြတ်၊ ချုပ်၊ ထုတ်ပိုး (CMP) အထည်ချုပ်စက်ရုံ	၂၁.၆၆	—	အားလုံးရှိပြီးသား အဆောက်အဦများ
၆	ထောက်ပံ့ရေးနှင့်ပို့ဆောင်ရေးနေရာများနှင့် လောင်စာဆီရိုဒေါင်	၃၀.၀၃၇	၂၂	

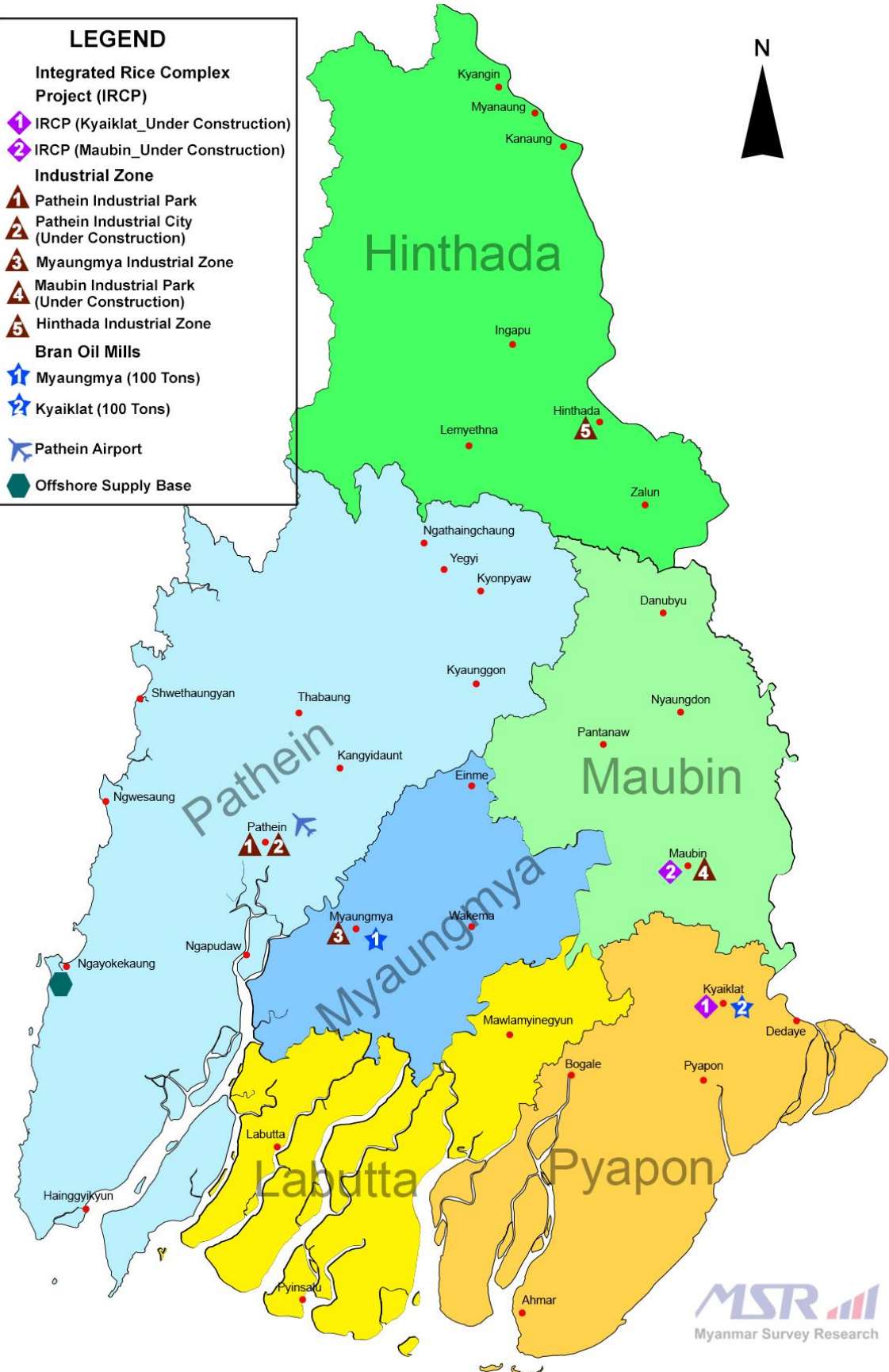

စက်မှုဇုန်များနှင့်အခြားစီမံကိန်းများ

မြေပုံ ၁၂၊ အကောက်အထည်ဖော်ခဲ/ဖော်ပြီးစက်မှုဇုန်များနှင့်စီမံကိန်းများ

LEGEND

- Integrated Rice Complex Project (IRCP)
- ❶ IRCP (Kyaiklat_Under Construction)
- ❷ IRCP (Maubin_Under Construction)
- Industrial Zone
- Ⓜ Pathein Industrial Park
- Ⓜ Pathein Industrial City (Under Construction)
- Ⓜ Myaungmya Industrial Zone
- Ⓜ Maubin Industrial Park (Under Construction)
- Ⓜ Hinthada Industrial Zone
- Bran Oil Mills
- ★ Myaungmya (100 Tons)
- ★ Kyaiklat (100 Tons)
- ✈ Pathein Airport
- 🏠 Offshore Supply Base

၁၄ ဌာနဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများစနစ်တကျဆောင်ရွက်ရမည့်နည်းလမ်းအဆင့်ဆင့် - ပေါင်းချုပ် (ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့)

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့သည် တိုင်း၊ ခရိုင်၊ မြို့နယ်အဆင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဌာနဆိုင်ရာများနှင့်ပူးပေါင်းလျက်ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများကို ဆောင်ရွက်ပေးလျက်ရှိပါသည်။

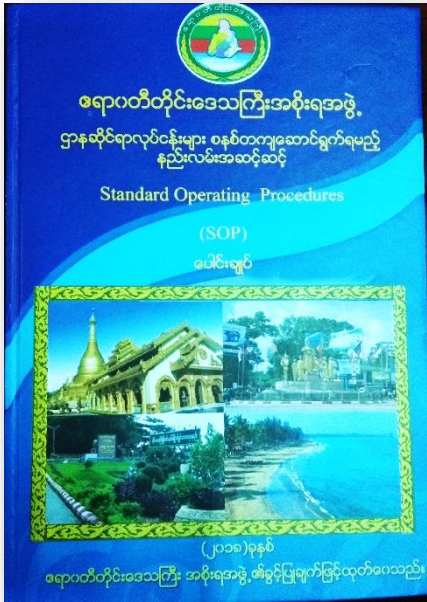
ဤသို့ဆောင်ရွက်ရာတွင် ဌာနဆိုင်ရာများ၊ အဖွဲ့အစည်းများ၊ လုပ်ငန်းရှင်များ၊ ပြည်သူများအနေဖြင့် -

- ၁ လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုစနစ်တကျဖြစ်စေရန်၊
- ၂ ဥပဒေ၊ နည်းဥပဒေ၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်း၊ အမိန့်၊ ညွှန်ကြားချက်များနှင့်အညီ ဆောင်ရွက်လာစေရန်
- ၃ စံသတ်မှတ်ချက်များနှင့်အညီ လုပ်ငန်းများလျင်မြန်ချောမွေ့စွာ ဆောင်ရွက်စေရန် ဟူသောရည်မှန်းချက်များဖြင့်

စာမျက်နှာ ၂၉၃ မျက်နှာပါရှိသော ဌာနဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများ စနစ်တကျဆောင်ရွက်ရမည့်နည်းလမ်းပေါင်းချုပ် (Standard Operating Procedures - SOP) စာအုပ်ကို ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးဝန်ကြီးချုပ်ဦးလှမိုးအောင်၏အမှာစကားနှင့်အတူထုတ်ဝေထားပါသည်။ ဤစာအုပ်တွင် ဖော်ပြထားသော လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများအား လိုက်နာခြင်းအားဖြင့် ဌာန/အဖွဲ့အစည်းများ၊ လုပ်ငန်းရှင်များ၊ ပြည်သူများအနေဖြင့် လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်ရန် တင်ပြလျှောက်ထားခြင်း၊ စိစစ်ခြင်း၊ ခွင့်ပြုခြင်း၊ ကြီးကြပ်ခြင်း လုပ်ငန်းများကို ပွင့်လင်းမြင်သာ စွာဆောင်ရွက်နိုင်ကြမည် ဖြစ်ပါသည်။

- MIC သည် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုမဏ္ဍိုင် ကန်ဒေါ်လာ ၅ သန်း (ကျပ်သန်း ၆,၀၀၀) ထက်များသောလုပ်ငန်းများ အား ခွင့်ပြုချက်ပေးပါသည်။
- ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကော်မတီသည် ကန်ဒေါ်လာ ၅ သန်း (ကျပ်သန်း ၆,၀၀၀) နှင့် အောက်လုပ်ငန်းများအား ခွင့်ပြုချက်ပေးပါသည်။

ကဏ္ဍအသီးသီးတွင်ရှိသောလုပ်ငန်းများစာရင်းနှင့် သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းစဉ်များအတွက် သက်ဆိုင်ရာအစိုးရဌာန/အဖွဲ့အစည်းများကိုယှဉ်တွဲဖော်ပြထားပါသည်။

စဉ်	အကြောင်းအရာ	လုပ်ငန်းစဉ်များနှင့် သက်ဆိုင်သောအစိုးရဌာန /အဖွဲ့ အစည်း
၁	မြေငှားဂရန်လျှောက်ထားခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	အထွေထွေအုပ်ချုပ်ရေး ဦးစီးဌာန
၂	ယစ်မျိုးလိုင်စင်လျှောက်ထားမှုနှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	
၃	မြစ်သဲ/မြစ်ကျောက်ထုတ်လုပ်မှုနှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	
၄	ကျောက်ကြီး/ဂတ်ကျောက်ထုတ်လုပ်မှုနှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	
၅	အုတ်ဖုတ်လိုင်စင်လျှောက်ထားမှုနှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	
၆	မြင်းကောင်ရေ ၂၀ အောက် စက်တပ်ရေယာဉ်ငယ်များမှတ်ပုံတင်ရန် လျှောက်ထားမှုနှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	
၇	ကိုယ်ပိုင်ကျောင်းတည်ထောင်ဖွင့်လှစ်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	ပညာရေးဦးစီးဌာန
၈	အဆောက်အအုံတည်ဆောက်ခြင်းဆိုင်ရာ စစ်ဆေးကြီးကြပ်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့
၉	မြို့ပြအဆောက်အအုံတည်ဆောက်ခြင်းလုပ်ငန်းလျှောက်ထားမှုနှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	
၁၀	ဟိုတယ်အဆောက်အအုံတည်ဆောက်ခြင်းလုပ်ငန်းလျှောက်ထားမှုနှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	
၁၁	စက်ရုံအဆောက်အအုံတည်ဆောက်ခြင်းလုပ်ငန်းနှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	
၁၂	စီးပွားရေးလုပ်ငန်းသုံးအဆောက်အအုံတည်ဆောက်ခြင်းလုပ်ငန်းလျှောက်ထားမှုနှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	
၁၃	အိမ်ရာစီမံကိန်းအဆောက်အအုံတည်ဆောက်ခြင်းလုပ်ငန်းနှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	
၁၄	ဘာသာရေးဆိုင်ရာအဆောက်အအုံတည်ဆောက်ခြင်းလုပ်ငန်းနှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	

၁၅	၁၅ တန်အထက် ဆန်စက်လိုင်စင်လျှောက်ထားမှုနှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	
၁၆	၁၅ တန်အထက် ဆန်စက်နှစ်စဉ်သက်တမ်းတိုးခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	စားသုံးသူရေးရာဦးစီးဌာန
၁၇	ဆန်တင်ပို့မှုနှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	
၁၈	ဂရန်အင်းများ လေလံတင်ရောင်းချခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန
၁၉	ငါးမွေးမြူခြင်းယာယီလိုင်စင်လျှောက်ထားခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	
၂၀	ပုဂ္ဂလိကကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု မှတ်ပုံတင်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်းသော လုပ်ငန်းစဉ်များ	ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန
၂၁	ပုဂ္ဂလိကကျန်းမာရေးလုပ်ငန်းလိုင်စင်သက်တမ်းတိုးခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်းသော လုပ်ငန်းစဉ်များ	
၂၂	မြစ်ချောင်းနယ်၊ ကမ်းပါးနယ်နှင့် ကမ်းနားနယ်အတွင်း နစ်မြုပ်ရေယာဉ်တူးဖော် ဆယ်ယူခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	
၂၃	မြစ်ချောင်းနယ်၊ ကမ်းပါးနယ်နှင့် ကမ်းနားနယ်အတွင်း အဆောက်အအုံ ဆောက်လုပ်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	
၂၄	မြစ်ချောင်းနယ်၊ ကမ်းပါးနယ်နှင့် ကမ်းနားနယ်အတွင်း သဲစုပ်ခြင်း၊ သဲတူးခြင်း၊ သဲကျုံးခြင်း၊ မြစ်ကျောက်ထုတ်လုပ်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	
၂၅	မြစ်ချောင်းနယ်၊ ကမ်းပါးနယ်နှင့် ကမ်းနားနယ်အတွင်း လွန်းလမ်း၊ သင်္ဘောကျင်း၊ ရေစိုသင်္ဘောကျင်း၊ ရေလှံသင်္ဘောကျင်း တည်ဆောက်ခြင်းလုပ်ငန်း နှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	
၂၆	မြစ်ချောင်းနယ်၊ ကမ်းပါးနယ်နှင့် ကမ်းနားနယ်အတွင်း ဆိပ်ခံတံတား၊ ဗောတံတား၊ ရေဆင်းတံတားဆောက်လုပ်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	ရေအရင်းအမြစ်နှင့် မြစ်ချောင်းများဖွံ့ဖြိုးတိုး တက်ရေးဦးစီးဌာန
၂၇	မြစ်ချောင်းနယ်၊ ကမ်းပါးနယ်နှင့် ကမ်းနားနယ်အတွင်း မြောင်းဖော်၍ သင်္ဘောကမ်းထိုးခြင်းလုပ်ငန်းနှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	
၂၈	မြစ်ချောင်းနယ်၊ ကမ်းပါးနယ်နှင့် ကမ်းနားနယ်အတွင်း တည်ဆောက်ရေးလုပ်ငန်းသုံး သဲများ၊ ကျောက်များ၊ အုတ်များ၊ သစ်များနှင့် အခြားအရာဝတ္ထုများ စုပုံခြင်းလုပ်ငန်းနှင့် စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	
၂၉	ကမ်းပါးနယ်နှင့် ကမ်းနားနယ်အတွင်း ရေတွင်း၊ ရေကန်တူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်းနှင့် စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	
၃၀	မြစ်ချောင်းနယ်၊ ကမ်းပါးနယ်နှင့် ကမ်းနားနယ်အတွင်းရေနုတ်မြောင်းဖောက် လုပ်ခြင်း၊ ရေအားလျှပ်စစ်စက်ရုံများတည်ဆောက်ခြင်းနှင့် မြစ်ချောင်းရေ ထုတ်နုတ်သုံးစွဲခြင်း လုပ်ငန်းများနှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	
၃၁	မြေစာရင်းပုံစံ ၁၀၅၊ ၁၀၆ ရေးကူးခွင့်လျှောက်ထားမှုနှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	
၃၂	လယ်ယာမြေအခြားနည်းအသုံးပြုရန်အတွက်လျှောက်ထားမှုနှင့်စပ်လျဉ်းသော လုပ်ငန်းစဉ်များ	
၃၃	လယ်ယာမြေလုပ်ပိုင်ခွင့်ပြုလက်မှတ် ပုံစံ ၇ လျှောက်ထားမှုနှင့်စပ်လျဉ်းသော လုပ်ငန်းစဉ်များ	လယ်ယာမြေစီမံခန့်ခွဲ ရေးနှင့်စာရင်းအင်းဦးစီး ဌာန
၃၄	မြေလွတ်၊ မြေလပ်နှင့် မြေရိုင်းများ စီမံခန့်ခွဲရေးဥပဒေအရ လုပ်ပိုင်ခွင့်၊ အသုံးပြုခွင့် လျှောက်ထားမှုနှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	
၃၅	စာချုပ်စာတမ်း မှတ်ပုံတင်သွင်းမှုနှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	
၃၆	မော်တော်ယာဉ်လိုင်စင် အသစ်/တိုးချဲ့/ယာဉ်အမျိုးအစားပြောင်းလဲပြေးဆွဲခွင့် လျှောက်ထားမှုနှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	လုပ်ငန်းလိုင်စင်နှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး ကြီးကြပ်ညှိနှိုင်းမှုဌာန
၃၇	မော်တော်ယာဉ်များ လုပ်ငန်းလိုင်စင်လျှောက်ထားမှုနှင့်စပ်လျဉ်းသော လုပ်ငန်းစဉ်များ	
၃၈	မော်တော်ယာဉ်မှတ်ပုံတင်ခြင်း၊ ယာဉ်မောင်းလိုင်စင်ပြုလုပ်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	ကုန်းလမ်းပို့ဆောင်ရေး ညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန
၃၉	မှတ်ပုံတင်လျှောက်ထားမှုနှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် အမျိုးသားမှတ်ပုံတင်ရေး ဦးစီးဌာန
၄၀	အိမ်ထောင်စုစာရင်းနှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	
၄၁	အခွန်စည်းကြပ်မှုခံယူခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	ပြည်တွင်းအခွန်များ ဦးစီးဌာန
၄၂	ပုဂ္ဂလိကထရပ်စဖော်မာလျှောက်ထားမှုနှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	
၄၃	ကိုယ်ထုကိုယ်ထကျေးရွာမီးလင်းရေးနှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	လျှပ်စစ်ဓါတ်အား ဖြန့်ဖြူးရေးလုပ်ငန်း
၄၄	လုပ်ငန်းသုံး၊ အိမ်သုံးပါဝါမီတာလျှောက်ထားမှုနှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	
၄၅	သစ်တောနယ်မြေ (ကြီးပိုင်း/ကြီးပြင်ကာကွယ်တော) များအတွင်း လမ်းခင်းကျောက်ထုတ်လုပ်မှုများနှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	သစ်တောဦးစီးဌာန
၄၆	ပုဂ္ဂလိကစက်မှုလုပ်ငန်းမှတ်ပုံတင်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	စက်မှုကြီးကြပ်ရေးနှင့် စစ်ဆေးရေးဦးစီးဌာန
၄၇	မြေဩဇာ (မျိုးစေ့၊ ပိုးသတ်ဆေး) ထုတ်လုပ်/တင်သွင်း မှတ်ပုံတင်ခြင်းနှင့် စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန

၄၈	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအတည်ပြုမိန့်လျှောက်ထားမှုနှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့် ကုမ္ပဏီများညွှန်ကြားမှု ဦးစီးဌာန
၄၉	အဆောက်အဦဆောက်လုပ်ရာတွင် မီးဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေးနှင့် စပ်လျဉ်း၍လုပ်ငန်းစဉ်များ	မီးသတ်ဦးစီးဌာန
၅၀	စက်သုံးဆီသိုလှောင်၊ ရောင်းချ၊ ဖြန့်ဖြူးခြင်းလုပ်ငန်းများနှင့် စက်သုံးဆီဆိုင်များ ဆောက်လုပ်ရာတွင် မီးဘေးအန္တရာယ်ကင်းရှင်းရေးနှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	
၅၁	ရေယာဉ်မှတ်ပုံတင်လိုင်စင်၊ သက်တမ်းတိုးလိုင်စင်လျှောက်ထားမှုနှင့်စပ်လျဉ်း သောလုပ်ငန်းစဉ်များ	ရေကြောင်းပို့ဆောင်ရေး ညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန
၅၂	ရေယာဉ်မောင်း၊ စက်မောင်းအသိအမှတ်ပြုလက်မှတ်ရရှိရေးနှင့်စပ်လျဉ်းသော လုပ်ငန်းစဉ်များ	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး ကမ်းရိုးတန်းနှင့်ပြည်တွင်း ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ ဆောင်ရေးလုပ်ငန်း ကြီးကြပ်ရေးအဖွဲ့
၅၃	ရေယာဉ်များ ကုန်စည်ပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခွင့်နှင့်စပ်လျဉ်းသော လုပ်ငန်းစဉ်များ	
၅၄	ရေယာဉ်များ ခရီးသည်ပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခွင့်နှင့်စပ်လျဉ်းသော လုပ်ငန်းစဉ်များ	
၅၅	ရေယာဉ်များ စင်းလုံးငှားလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခွင့်နှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	
၅၆	အစားအသောက်ထောက်ခံချက်နှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	အစားအသောက်နှင့် ဆေးဝါးကွပ်ကဲမှုဦးစီးဌာန
၅၇	အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းမှတ်ပုံတင်လျှောက်ထားမှုနှင့်စပ်လျဉ်းသော လုပ်ငန်းစဉ်များ	အသေးစားစက်မှုလက်မှု လုပ်ငန်းဦးစီးဌာန
၅၈	အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းမှတ်ပုံတင် သက်တမ်းတိုးလျှောက်ထားမှုနှင့် စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	
၅၉	အသေးစားစက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်း မှတ်ပုံတင်အချက်အလက်ပြင်ဆင်မှု လျှောက်ထားခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	
၆၀	ဟိုတယ်/တည်းခိုရိပ်သာအဆောက်အဦလုပ်ငန်းလိုင်စင်လျှောက်ထားမှုနှင့် စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွား ညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန
၆၁	စက်သုံးဆီအရောင်းဆိုင်ဖွင့်လှစ်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်	မြန်မာ့ရေနံထွက်ပစ္စည်း ရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်း
၆၂	စက်သုံးဆီအရောင်းဆိုင်တိုးချဲ့ဆောက်လုပ်ခြင်းနှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်	
၆၃	ဒေသန္တရရေနံချက်ဖိုလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ခွင့်နှင့်စပ်လျဉ်းသောလုပ်ငန်းစဉ်များ	

ဇယား ၆၇၊

၁၅ သရုပ်ခွဲသုံးသပ်မှု

၁၅.၁ အဓိကကဏ္ဍများအားသုံးသပ်ခြင်း

ဖော်ပြပါအဓိကကဏ္ဍ ၁၀ ခုစလုံးမှာ ရောဝတီတိုင်းဒေသကြီး၏စီးပွားရေးအတွက် အရေးကြီးသောကဏ္ဍများဖြစ်ကြပါသည်။ ကဏ္ဍတစ်ခုစီသည် တိုင်းဒေသကြီးတစ်ခုလုံး၏စီးပွားရေးယန္တရားတွင် အရေးကြီးသောကဏ္ဍမှပါဝင်လျက်ရှိသည်။ ၎င်းတို့၏အရေးကြီးမှုအပေါ်မူတည်၍ ယင်းကဏ္ဍများအား အလားအလာအကောင်းဆုံး၊ ဒုတိယအလားအလာအကောင်းဆုံးနှင့်တခြားသောရွေးချယ်နိုင်သည့်ကဏ္ဍများဟူ၍ ခွဲခြားရှုမြင်နိုင်ပါသည်။

စဉ်	အဓိကကဏ္ဍ	အလားအလာအကောင်းဆုံး	ဒုတိယအလားအလာအကောင်းဆုံး	တခြားသောရွေးချယ်နိုင်သည့်ကဏ္ဍများ	မှတ်ချက်
၁	စိုက်ပျိုးရေး				အဓိကအစားအစာ
၂	သစ်တော				
၃	ထုတ်လုပ်မှု				လူသုံးကုန်ပစ္စည်းများ
၄	ရေလုပ်ငန်း				အဓိကအစားအစာ
၅	တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး				အဓိကအစားအစာ
၆	ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလာရေး				
၇	သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး				အထောက်အပံ့ပြုကဏ္ဍ
၈	လူ့အရင်းအမြစ်များ				အထောက်အပံ့ပြုကဏ္ဍ
၉	ဆက်သွယ်ရေး				အထောက်အပံ့ပြုကဏ္ဍ
၁၀	စွမ်းအင်				အထောက်အပံ့ပြုကဏ္ဍ

ဇယား ၆၈၊ အဓိကဦးစားပေးကဏ္ဍများ

- ၁ **အလားအလာအကောင်းဆုံးကဏ္ဍများ**၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ ရေလုပ်ငန်း၊ မွေးမြူရေး၊ ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလာရေးလုပ်ငန်းနှင့်ထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းများအား အလားအလာအကောင်းဆုံးဟု သုံးသပ်ပါသည်။ ပထမကဏ္ဍသုံးခုမှာ အဓိကအစားအစာများထုတ်လုပ်ပေးသည့်ကဏ္ဍများဖြစ်ပြီး စတုတ္ထကဏ္ဍမှာဝင်ငွေအများအပြားရရှိစေနိုင်သည့် ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းကဏ္ဍတစ်ခုဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံသည် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးများ၏ယဉ်ကျေးမှုများ အမျိုးမျိုးစုံလင်ခြင်း၊ သဘာဝရှုခင်းများနှင့်အပန်းဖြေနေရာများပေါများခြင်းဟူသော အချက်များဖြင့် ဆွဲဆောင်မှုများရှိနေသည်။ ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပခရီးသွားများအရေအတွက်မှာလည်း တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ်မြင့်တက်လျက်ရှိသဖြင့် ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလုပ်ငန်းကဏ္ဍသည် အလားအလာအကောင်းဆုံးကဏ္ဍများတွင် ပါဝင်သည်ဟုဆိုနိုင်ပါသည်။ ထုတ်လုပ်မှုကဏ္ဍမှာ ဝန်ဆောင်မှုကဏ္ဍမှလွဲ၍ တခြားလုပ်ငန်းအများစုနှင့်ဆက်စပ်လျက်ရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေး၊ ရေလုပ်ငန်း၊ မွေးမြူရေးတို့မှ ကုန်ကြမ်းများရယူသည်။
- ၂ **ဒုတိယအလားအလာအကောင်းဆုံးကဏ္ဍများ**၊ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနှင့်စွမ်းအင်ကဏ္ဍများသည် အခြားသောလုပ်ငန်းများအား အဆင်ပြေချောမွေ့စွာလုပ်ဆောင်နိုင်ရေးအတွက် အဓိကအထောက်အပံ့ပြုနေသောကဏ္ဍများဖြစ်ကြပါသည်။
- ၃ **အခြားသောရွေးချယ်နိုင်သည့်ကဏ္ဍများ**၊ ကျန်ရှိနေသောကဏ္ဍများသည်လည်း စီးပွားရေးယန္တရားအတွက်အရေးကြီးသောကဏ္ဍများဖြစ်ကြပါသည်။ သီးသန့်လုပ်ငန်းနယ်ပယ်များ၊ အတွေ့အကြုံများ၊ ကိုယ်ပိုင်ဆုံးဖြတ်နိုင်စွမ်းများရှိပြီးသားဖြစ်သည့် ရင်းမြှုပ်နှံမည့်သူများအနေဖြင့် ရွေးချယ်မည်ဆိုပါက ရွေးချယ်နိုင်သည့်ကဏ္ဍများဖြစ်ကြပါသည်။

၁၅.၂ ကဏ္ဍခွဲများအားသုံးသပ်ခြင်း

ဤလေ့လာမှု၏အဓိကရည်ရွယ်ချက်မှာ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန်အလားအလာရှိသောကဏ္ဍများကို ဖော်ထုတ်ရန်ဖြစ်ပြီး တိုင်းတာနိုင်သောစံအချက်များအဖြစ် အောက်ပါအချက် ၄ ချက်ကို ဖော်ပြပါသည်။

- ၁ **ထုတ်ကုန်/ဝန်ဆောင်မှု၏သဘောသဘာဝ**၊ သက်ဆိုင်ရာထုတ်ကုန်သည် ဈေးကွက်တင်ရန် အလားအလာရှိ မရှိ စဉ်းစားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သဘာဝထွက်ကုန်များ (အထူးသဖြင့်၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်းကဏ္ဍများ) သည် အဓိကစားသောက်ကုန်များဖြစ်ကြသဖြင့် ဈေးကွက်ဝယ်လိုအားအမြဲရှိသော ထုတ်ကုန်များဖြစ်ကြသည်။ တချို့သောမြန်မာ့ထွက်ကုန်စစ်စစ်များမှာ လက်ရှိတွင်ဈေးကွက်မရှိသော်လည်း နိုင်ငံခြားဈေးကွက်သို့တင်ရောင်းပါက အလားအလာရှိနိုင်မည်ဟု စဉ်းစားခြင်းဖြစ်ပါသည်။ သာကေအားဖြင့် ပုသိမ်ထီး၊ ပုသိမ်ဟာလဝါ စသည်ထုတ်ကုန်များမှာ နိုင်ငံခြားဈေးကွက်တွင်နေရာဝင်ယူရန် အလားအလာရှိသောမြုပ်ကွယ်နေသည့်ထုတ်ကုန်များဟု ယူဆပါသည်။

၂ ကုန်ကြမ်းပစ္စည်းရရှိနိုင်မှု၊ ကုန်ကြမ်းအများစုကို စိုက်ပျိုးရေးနှင့်သစ်တောကဏ္ဍများမှ ရရှိနိုင်ပါသည်။ ကုန်ကြမ်းရရှိနိုင်မှုအခြေအနေကို သုံးမျိုးခွဲခြားနိုင်သည်။

- (၁) လက်ရှိတွင်လုံလောက်စွာရရှိနိုင်ပြီး အနာဂတ်တွင်လည်း ရရှိနိုင်မည့်ကုန်ကြမ်းများ
- (၂) လက်ရှိတွင် ရရှိနိုင်ပြီး မကြာမီအနာဂတ်တွင် ပျက်သုဉ်းသွားနိုင်သည့်ကုန်ကြမ်းများ
- (၃) လက်ရှိတွင်မရှိသော်လည်း ဖန်တီးယူနိုင်သည့် ကုန်ကြမ်းများ

ကုန်ကြမ်းများသည် မည်သည့်အခြေအနေတွင်ရှိနေစေကာမူ ၎င်းတို့အားဆက်လက်ထိန်းသိမ်းခြင်းနှင့် အပင်များ၊ တိရစ္ဆာန်များအားပြုစုပျိုးထောင်ခြင်းများ ပြုလုပ်ရန်လိုအပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။

၃ သင့်လျော်သောလုပ်အားရရှိနိုင်မှု၊ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကျွမ်းကျင်မှုမလိုသောလုပ်အားကို များစွာရရှိနိုင်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် စက်ရုံအလုပ်ရုံများအရေအတွက်နည်းပါးမှုကြောင့် လူငယ်အများစုမှာ မြို့ကြီးများ၊ နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်များသို့ အလုပ်များသွားရောက်လုပ်ကိုင်ကြပါသည်။ မြန်မာလူငယ်များမှာ မည်သည့်အလုပ်ကို မဆို လိုက်လျောညီထွေလုပ်နိုင်ကြသဖြင့် နိုင်ငံခြားတိုင်းပြည်ရှိအလုပ်များကို လုပ်နိုင်ကြသည်။ ကျွမ်းကျင်လုပ်သားများရှားပါးသော်လည်း မကျွမ်းကျင်လုပ်သားများအား လေ့ကျင့်ပျိုးထောင်ပေးနိုင်ပါသည်။

၄ ဈေးကွက်အလားအလာ၊ တရုတ်နိုင်ငံကဲ့သို့လူဦးရေထူထပ်သော နိုင်ငံများသည် အစားအစာများအမြဲလိုအပ်လျက်ရှိပြီး စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်များဖြစ်သည့် ဆန်၊ ပဲအမျိုးမျိုး၊ ကြက်သွန်နီ စသည်တို့မှာ ဝယ်လိုအားအလွန်ကောင်းပါသည်။ မြန်မာ့ဆန်ကို နိုင်ငံပေါင်း ၅၃ နိုင်ငံသို့တင်ပို့လျက်ရှိပါသည်။ မြန်မာ့ဆန်အရည်အသွေးမြင့်လာပါက ဆန်စပါးကို နောက်ထပ်နိုင်ငံများစွာသို့ တင်ပို့နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။ အလားအလာရှိသောဈေးကွက်မှာ ကုန်ပစ္စည်း၏ သဘောသဘာဝအပေါ်တွင်လည်း မူတည်ပါသည်။

(ကဏ္ဍခွဲများအား အမှတ်ပေးမှုများအသေးစိတ်ကို နောက်ဆက်တွဲ ၁၇.၈ တွင် ဖော်ပြထားပါသည်။)

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများပြုလုပ်ရန်အဆိုပြုသည့် အဓိကကဏ္ဍခွဲ ၁၅ ခု

အမှတ်ပြည့်၊ ၂၀

စဉ်	ကဏ္ဍခွဲ	အဓိကကဏ္ဍ	စုစုပေါင်းအမှတ်
၁	ဆန်	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	၂၀
၂	ပဲမျိုးစုံ	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	၂၀
၃	ဆန်စက်	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	၂၀
၄	သရက်သီး	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	၁၉
၅	မြေပဲ	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	၁၉
၆	ပီလောပီနံ	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	၁၉
၇	စည်သွတ်အုန်းနို့	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	၁၉
၈	ငါးခြောက်/ပုစွန်ခြောက်	ရေထွက်လုပ်ငန်း	၁၉
၉	ငါးပိ/ပုစွန်ငါးပိ	ရေထွက်လုပ်ငန်း	၁၉
၁၀	အေးခဲထားသောအသား—ကြက်သား၊ ဝက်သား၊ အမဲသား	မွေးမြူရေး	၁၉
၁၁	ဟိုတယ်ဝန်ဆောင်မှု	ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလာရေး	၁၉
၁၂	ကုန်စည်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး (ကုန်ကားများ)	သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	၁၉
၁၃	ပင်လယ်ထွက်ပစ္စည်းများ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	၁၉
၁၄	ခရီးသည်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး (ဘတ်စ်ကား)	သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	၁၉
၁၅	လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဖြန့်ဖြူးခြင်း (ရေ၊ ဇီဝ၊ နေရောင်ခြည်၊ လေ)	စွမ်းအင်	၁၉

ဇယား ၆၉၊

အဓိကကဏ္ဍခွဲ ၁၅ ခုအားအကျဉ်းချုံးဖော်ပြခြင်း

- ၁ ဆန် ► ဆန်သည်အဓိကစားသောက်ကုန်ဖြစ်ပြီး ၎င်း၏ဈေးကွက်သည် လူဦးရေအပေါ်မူတည်သည်။ အရည်အသွေးပေါမူတည်၍နိုင်ငံတကာဈေးကွက်သို့တိုးချဲ့ရောင်းချနိုင်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ကျယ်ပြန့်သောမြေများရှိပြီး လုပ်သားအင်အားလည်းရရှိနိုင်သည်။
- ၂ ပဲအမျိုးမျိုး ► ပဲအမျိုးမျိုးသည် ဆန်စပါးပြီးလျှင် ဒုတိယနေရာတွင်ရှိသည်။ နိုင်ငံခြားဈေးကွက်ရှိသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ဆန်စပါးစိုက်သည့်မြေပေါ်တွင်ပင် ပဲမျိုးစုံကို ဒုတိယသီးနှံအဖြစ် စိုက်ပျိုးကြသည်။ ပဲအမျိုးမျိုးအား လူဦးရေထူထပ်သောနိုင်ငံများသို့ တင်ပို့နိုင်သည့် အလားအလာများစွာရှိသည်။
- ၃ ဆန်စက်များ ► မြန်မာနိုင်ငံ၌ လက်ရှိအချိန်တွင် အရည်အသွေးမြင့်ဆန်စက်အရေအတွက်မှာ နည်းနေသေးသည်။ ဆန်စက်တစ်စက်လုပ်ကိုင်နိုင်ပါက ဆန်ကြိုတ်ခွဲသည့်လုပ်ငန်းသာမက ဆန်စပါးရောင်းဝယ်သည့်လုပ်ငန်းကိုလုပ်ကိုင်နိုင်သည်။ ဖွံ့ဖြိုးဆဲ ဆန်ကွဲကဲ့သို့သော

ဘေးထွက်ပစ္စည်းများကို တိရစ္ဆာန်အစားအစာထုတ်လုပ်ရာတွင် ကုန်ကြမ်းအဖြစ်အသုံးပြုနိုင်သည်။

- ၄ သရက်သီး ► သရက်သီးသည် အဓိကစားသောက်ကုန်မဟုတ်သော်လည်း စားသုံးသူအများစုနှစ်သက်သောအစားအစာတစ်ခုဖြစ်သည်။ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာကောင်းများဖြင့်ထုတ်လုပ်နိုင်ပါက နိုင်ငံခြားဈေးကွက်သို့တင်ပို့နိုင်သည့် အလားအလာကောင်း ရှိပါသည်။ သို့သော်လည်း သရက်သီးသည် နှစ်ရှည်သီးနံ့ပင်ဖြစ်သည့်အတွက် ကျယ်ပြန့်သောမြေနေရာလိုအပ်သည်။
- ၅ မြေပဲ ► လက်ရှိအခြေအနေအရ စားအုန်းဆီများတင်သွင်းမှုကြောင့် မြေပဲစိုက်သည့်တောင်သူများ နည်းလာသည်။ တောင်သူများသည် မြေပဲအစား မတ်ပဲ၊ ပဲတီစိမ်းတို့ကိုပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးလာကြသည်။ သို့သော်လည်း ခေတ်မီနည်းစနစ်များကို အသုံးပြုနိုင်မည်ဆိုပါက မြေပဲစိုက်ပျိုးခြင်းသည် အကျိုးဖြစ်ထွန်းစေသော လုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ်လာမည် ဖြစ်ပါသည်။
- ၆ ပီလောပီနံ့ ► ပီလောပီနံ့စိမ်းကို နိုင်ငံခြားတင်ပို့ရန်အလားအလာများစွာရှိပါသည်။ ပီလောပီနံ့ကို စိုက်ပျိုးရုံတင်သာမက ခေတ်မီနည်းပညာများအသုံးပြု၍ ၎င်းမှကုန်ချောများထုတ်လုပ်နိုင်ပါက ပိုမိုကောင်းမွန်မည်ဖြစ်ပါသည်။
- ၇ စည်သွတ်အုန်းနို့ ► အုန်းနို့ဆိုသည်မှာ အုန်းသီးအတွင်းသားအား ညှစ်၍ရလာသော နို့ရည်ကိုဆိုလိုပါသည်။ အထူးသဖြင့် ထိုင်းနိုင်ငံတွင် ဟင်းများချက်ရာတွင် အသုံးပြုလေ့ရှိပါသည်။ အုန်းနို့ကို မုန့်အမျိုးအမျိုးပြုလုပ်ရာတွင်အသုံးပြုသည်။

ရေလုပ်ငန်း

၈ ငါးခြောက်/ပုစွန်ခြောက် ► ငါးခြောက်/ပုစွန်ခြောက်ကို အာရှတိုက်သားများအများဆုံးစားသုံးကြသည်။ အထူးသဖြင့် ပုစွန်ခြောက်ကို ဟင်းလျာများ အရသာပိုကောင်းလာစေရန် အချို့မှုန့်ကဲ့သို့ အသုံးပြုကြသည်။ ၎င်းထုတ်ကုန်ကို အာရှဒေသတွင်းသာမက အမေရိကနှင့် ဥရောပဈေးကွက်များသို့လည်း တင်ပို့နိုင်သည်။

၉ ငါး/ပုစွန်ပြာရည် ► ငါးခြောက်/ပုစွန်ခြောက်ကဲ့သို့ပင် ငါး/ပုစွန်ပြာရည်ကို အာရှနိုင်ငံများတွင် ကျယ်ပြန့်စွာ အသုံးပြုကြသည်။ အာရှတိုက်သားများက ဟင်းလျာများ အရသာပိုကောင်းလာစေရန် အသုံးပြုကြသည်။

၁၀ အေးခဲအသား (ကြက်၊ ဝက်၊ အဲ) ► ကြက်သား၊ ဝက်သားနှင့်အဲသားတို့သည် စားသုံးမှုများသော အစားအစာများဖြစ်ကြသည်။ ၎င်းတို့၏ဈေးကွက်မှာ လူဦးရေကို အခြေခံသည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် ထိုအသားများကို သမားရိုးကျဈေးများတွင် တွေ့မြင်နိုင်သည်။ လူနေမှုပုံစံတစ်ဖြည်းဖြည်းပြောင်းလဲလာသည်နှင့်အမျှ အေးခဲအသားစားသုံးမှုများပြားလာလိမ့်မည်ဟု မျှော်လင့်ရသည်။ လက်ရှိအချိန်တွင် အေးခဲအသားများကို ခေတ်မီလက်လီဈေး (စူပါမားကတ်များ) တွင် ရောင်းချနိုင်သည်။

ဟိုတယ်နှင့် ခရီးသွားလုပ်ငန်း

၁၁ ဟိုတယ်ဝန်ဆောင်မှုများ ► မြန်မာနိုင်ငံတွင် ခရီးသွားလာခြင်းသည် ခရီးသွားလုပ်ငန်းအေဂျင်စီများ၏ ကောင်းမွန်သောဝန်ဆောင်မှုများ၊ သင့်တင့်သောဈေးနှုန်းများကြောင့် အလတ်တန်း၊ အထက်တန်းမိသားစုများအကြား ရေပန်းစားလာပြီဖြစ်သည်။ ကိန်းဂဏန်းများအရ ပြည်တွင်းပြည်ပခရီးသွားများ အရေအတွက်မှာ မြင့်တက်လာသည်ကို တွေ့ရသည်။ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးတွင် ကမ်းခြေအပန်းဖြေနေရာများသည် လူကြိုက်များသော ခရီးသွားနေရာများ ဖြစ်ကြသည်။ ထိုနေရာများတွင် အလတ်တန်းစားဟိုတယ်များ ဆောက်လုပ်ခြင်းဖြင့် ဟိုတယ်ဝန်ဆောင်မှုများပေးနိုင်သည်။

- ❖ လက်ရှိအပန်းဖြေနေရာများ၊ ချောင်းသာကမ်းခြေနှင့်ငွေဆောင်ကမ်းခြေ
- ❖ အကောင်အထည်ဖော်ဆဲ၊ မော်တင်ကမ်းခြေ၊ ငွေတောင်ရေချိုးဆိပ်၊ ချစ်သူများကျွန်းနှင့် ရေပေါ်ဟိုတယ်
- ❖ အကောင်အထည်ဖော်ရန်၊ ရွှေသောင်ယံကမ်းခြေနှင့်ငွေသောင်ယံကမ်းခြေ
- ❖ အကြံပြုချက်၊ “ရန်ကုန်-ပုသိမ်မြစ်ဝကျွန်းပေါ်ရူခင်းကြည့်သင်္ဘောစီးခရီးစဉ်”
  - (၁) ခရီးစဉ် (ပ - နေ့)၊ ရန်ကုန်မှနံနက် ၆ နာရီထွက်၊ တွံတေးတူးမြောင်းကိုဖြတ်၊ တွံတေးတွင်အိုးလုပ်ငန်းလေ့လာ၊ မအူပင်-ဝါးခယ်မ-မြောင်းမြ မြစ်ကြောင်းတစ်လျှောက်ရှုခင်းများကြည့်၊ ဝန်ဆောင်မှုပေးသူမှသင့်လျော်သောနှုန်းထားကောက်ယူ၊ ပုသိမ်သို့ ည ၉ နာရီရောက်
  - (၂) ခရီးစဉ် (ဒု - နေ့)၊ ပုသိမ်ပတ်ဝန်းကျင်ရှုခင်းများကြည့်၊ မွန်းတည့် ၁၂ နာရီတွင် ချောင်းသာ (သို့) ငွေဆောင်ကမ်းခြေ၏ ဟိုတယ်တစ်ခုခုတွင်တည်းခို
  - (၃) အပြန်ခရီး (တ - နေ့)၊ အပြန်ကားဖြင့်ရန်ကုန်သို့ပြန်

Sun Far Travels & Tour Co က ပြည်တွင်းရေကြောင်းပို့ဆောင်ရေးမှ ရွှေကီနီရီ ၁ - ၂ - ၃ ဟူသော သင်္ဘော ၃ စင်းငှား၍ အလားတူခရီးစဉ်မျိုးကို မန္တလေး - ပုဂံ ဧရာဝတီမြစ်ကြောင်းတစ်လျှောက် ပြေးဆွဲဖူးပါသည်။ “ပန်တော်” ဟူသောအမည်ဖြင့် ချင်းတွင်းမြစ်ကြောင်းတစ်လျှောက် အပျော်စီးခရီးစဉ်တစ်ခု ရှိခဲ့ဖူးပါသည်။ သို့သော်လည်း နွေရာသီတွင် မြစ်အတွင်း သဲသောင်ခုံများပေါ်တတ်သဖြင့် ရှောင်သင့်ပါသည်။

- ၁၂ ကုန်စည်ပို့ဆောင်ရေး ▶ ထုတ်လုပ်မှုကဏ္ဍတွင် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများပြားလာသည်နှင့်အမျှ ကုန်စည်ပို့ဆောင်ရေးသည် မရှိမဖြစ်အရေးကြီးသောဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းဖြစ်လာလိမ့်မည်။
- ၁၃ ပင်လယ်ထွက်ပစ္စည်းပို့ဆောင်မှု ▶ လက်ရှိတွင် မြန်မာနိုင်ငံ၏ အေးခဲပစ္စည်းများကို နိုင်ငံခြားသို့တင်ပို့နေရပြီး ဂျပန်အစားအစာဆူရီပြုလုပ်ရာတွင် အသုံးပြုသည်။ ရေထွက်ပစ္စည်းထုတ်လုပ်မှုကဏ္ဍတိုးတက်လာသည်နှင့်အမျှ ပင်လယ်ထွက်ပစ္စည်းပို့ဆောင်မှုသည်လည်း အရေးပါလာမည်ဖြစ်သည်။
- ၁၄ ခရီးသည်ပို့ဆောင်ရေး (ဘတ်စ်ကား) ▶ ရော့တီတိုင်းဒေသကြီးမှ လူအများအပြားသည် ရန်ကုန်မြို့သို့ ခရီးသွားကြသည်။ လုပ်ငန်းအသီးသီးဖွံ့ဖြိုးလာသည်နှင့် ခရီးသည်ပို့ဆောင်ရေးသည်လည်း အရေးပါလာမည်ဖြစ်ပါသည်။
- ၁၅ လျှပ်စစ်ဓာတ်ထုတ်လုပ်မှု ▶ မြန်မာနိုင်ငံတွင် လူနေအိမ်ကဏ္ဍတွင် လျှပ်စစ်ဓာတ်များစွာလိုအပ်နေသကဲ့သို့ ကုန်သွယ်မှုနှင့်ထုတ်လုပ်မှုကဏ္ဍများဖွံ့ဖြိုးလာပါက လျှပ်စစ်ဓာတ်ထုတ်လုပ်မှုသည်လည်း အရေးပါသော လုပ်ငန်းတစ်ခုဖြစ်သည်။ မန်းသံပုရာကန်ရေနံချက်စက်ရုံအနီးတွင် ခေတ်မီရေနံချက်စက်ရုံတစ်ရုံဆောက်လုပ်ရန် အစိုးရမှစီစဉ်နေပါသည်။ မန်းသံပုရာကန်စက်ရုံကိုလည်း အိန္ဒိယပညာရှင်များနှင့် အဆင့်တိုးမြှင့်မှုများပြုလုပ်နေပါသည်။ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားထုတ်လုပ်မှုနှင့်ပတ်သက်၍ ၂၀၂၂ ခုနှစ်ကိုဦးတည်လျက် ဓာတ်ငွေ့၊ နေရောင်ခြည်နှင့်ရေအားတို့ကိုအသုံးပြုလျက် စက်ရုံများတည်ဆောက်အကောင်အထည်ဖော်ရန်ရှိပါသည်။ လက်ရှိနှင့် ဆက်လက်အကောင်အထည်ဖော်မည့်စက်ရုံများမှထုတ်လုပ်မှုသည် ၂၀၂၂ ခုနှစ်တွင် လူနေအိမ်၊ ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုနှင့် ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းကဏ္ဍများအားလုံးအတွက် လုံလောက်သော လျှပ်စစ်ရရှိစေမည်ဖြစ်ပါသည်။

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

လျှပ်စစ်

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုများပြုလုပ်ရန်အဆိုပြုသည့် ဒုတိယအဓိကကဏ္ဍခွဲ ၁၅ ခု

စဉ်	ကဏ္ဍခွဲ	အဓိကကဏ္ဍ	စုစုပေါင်းအမှတ်
၁	ဆန်/ပဲမျိုးစုံအဝယ်ခိုင်	စိုက်ပျိုးရေး	၁၈
၂	သီဟိုဠ်စေ့	စိုက်ပျိုးရေး	၁၈
၃	အအေးခန်းသိုလှောင်ရုံ	ရေလုပ်ငန်း	၁၈
၄	စပါးခွံလောင်စာတောင့်	စိုက်ပျိုးရေး	၁၈
၅	ဇီဝဓာတ်မြေဩဇာ	စိုက်ပျိုးရေး	၁၈
၆	ငါးသေတ္တာ	ရေလုပ်ငန်း	၁၈
၇	ငါးပိ/ပုစွန်ငါးပိ	ရေလုပ်ငန်း	၁၈
၈	အမှတ်တရပစ္စည်းလက်ဆောင်ဆိုင်များ	ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွား	၁၈
၉	ခရီးသည်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး (သင်္ဘော)	သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	၁၈
၁၀	ကုန်စည်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး (သင်္ဘော)	သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	၁၈
၁၁	ဆိပ်ကမ်း	သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	၁၈
၁၂	လုပ်ငန်းသုံးဆီများ	စွမ်းအင်	၁၈
၁၃	ရောဂါရှာဖွေရေးစင်တာ (ဓာတ်ခွဲခန်းများ)	ကျန်းမာရေး	၁၈
၁၄	ဆေးဝါးထုတ်လုပ်ခြင်း	ကျန်းမာရေး	၁၈
၁၅	ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုပစ္စည်းကိရိယာများ (ခုတ်များ၊ ချိုင်းထောက်များ စသည်ဖြင့်)	ကျန်းမာရေး	၁၈

ရွေးချယ်နိုင်သောအခြားသောကဏ္ဍခွဲများ

၃၁	ဆန်ဖြင့်လုပ်သောမုန့်များ	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	၁၇
၃၂	စည်သွတ်ပဲ	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	၁၇
၃၃	စည်သွတ်သစ်သီး	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	၁၇
၃၄	စားသုံးဆီစက်	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	၁၇
၃၅	လယ်ယာသုံးစက်	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	၁၇
၃၆	ပုသိမ်တီး	သစ်တော	၁၇
၃၇	အအေးခန်းသိုလှောင်ရုံ (ငါး၊ ပုစွန်၊ ကဏန်း)	ရေလုပ်ငန်း	၁၇
၃၈	စည်သွတ်အသား	မွေးမြူရေး	၁၇
၃၉	ကြက်ဥ	မွေးမြူရေး	၁၇
၄၀	ခရီးသွားလုပ်ငန်းဝန်ဆောင်မှု	ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလာရေး	၁၇
၄၁	ခရီးသည်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး (မီးရထား)	သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	၁၇

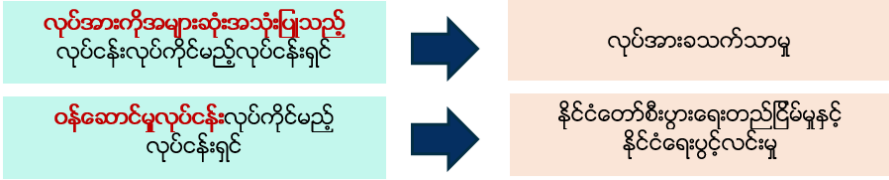
၄၂	ကုန်စည်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး (မီးရထား)	သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	၁၇
၄၃	သင်္ဘောကျင်း	သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	၁၇
၄၄	ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ	ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်း	၁၇
၄၅	တယ်လီဖုန်းနှင့် ဆက်စပ်ပစ္စည်းများ		၁၇
၄၆	လုပ်ငန်းသုံးလောင်စာဆီများ	စွမ်းအင်	၁၇
၄၇	အထူးကုဆေးရုံ	ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု	၁၇
၄၈	ထုပ်ပိုးစက်များ	ဆက်စပ်သောကဏ္ဍ	၁၇
၄၉	ဆောက်လုပ်ရေး	ဆက်စပ်သောကဏ္ဍ	၁၇
၅၀	ကုန်ပစ္စည်းများသိုလှောင်ခြင်း	Ariculture	၁၇
၅၁	သစ်သီးအရသာမှန်များ	Agricultureg	၁၆
၅၂	တိရစ္ဆာန်အစားအစာ	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	၁၆
၅၃	ပုသိမ်ဟာလဝါ	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	၁၆
၅၄	ဝါးထွက်ပစ္စည်းများ	သစ်တော	၁၆
၅၅	ရော်ဘာ	သစ်တော	၁၆
၅၆	ရော်ဘာထွက်ပစ္စည်းများ (ဥပမာ၊ တာယာ)	သစ်တော	၁၆
၅၇	သစ်သားနှင့်လုပ်သောပစ္စည်းများ	သစ်တော	၁၆
၅၈	ဘိဥ	မွေးမြူရေး	၁၆
၅၉	မြန်မာ့ကြက်အူချောင်း၊ ဝက်အူချောင်း	ကုန်ထုတ်လုပ်ရေး	၁၆
၆၀	ပင်လယ်ကမ်းခြေအပန်းဖြေအိမ်ရာ	ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလာရေး	၁၆
၆၁	အပန်းဖြေနေရာများ	ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလာရေး	၁၆
၆၂	နည်းပညာတက္ကသိုလ်များ	လူသားအရင်းအမြစ်များ	၁၆
၆၃	ဘာသာစကားကျောင်းများ/တက္ကသိုလ်များ	လူသားအရင်းအမြစ်များ	၁၆
၆၄	စီမံခန့်ခွဲမှုတက္ကသိုလ်များ	လူသားအရင်းအမြစ်များ	၁၆
၆၅	စက်ပြင်သင်တန်းကျောင်းများ	လူသားအရင်းအမြစ်များ	၁၆
၆၆	သူနာပြုကျောင်းများ/တက္ကသိုလ်များ	လူသားအရင်းအမြစ်များ	၁၆
၆၇	ဆားစက်များ	အခြားကဏ္ဍ	၁၆
၆၈	ငရုတ်ဆီ	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	၁၅
၆၉	သစ်သီးဖျော်ရည်များ	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	၁၅
၇၀	ဟင်းခတ်မှုန့်များ (ပီလောပီနံ)	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	၁၅
၇၁	အသင့်စား ပိန်းရိုးစွတ်ပြုတ်	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	၁၅
၇၂	အုန်းဆီထွက်ပစ္စည်းများ	ကုန်ထုတ်လုပ်ရေး	၁၅
၇၃	ဝဥ	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	၁၅
၇၄	ဝဥထွက်ပစ္စည်းများ	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	၁၅
၇၅	ကြိမ်ဖြင့်ပြုလုပ်သောပစ္စည်းများ	သစ်တော	၁၅
၇၆	လေဆိပ်	ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလာရေး	၁၅
၇၇	အထွေထွေဘာသာရပ်တက္ကသိုလ်များ	လူသားအရင်းအမြစ်များ	၁၅
၇၈	အထွေထွေဘာသာရပ်ကျောင်းများ (ဥပမာ၊ GCE, SAT)	လူသားအရင်းအမြစ်များ	၁၅
၇၉	သက်မွေးဝမ်းမှုကျောင်းများ	လူသားအရင်းအမြစ်များ	၁၅
၈၀	ဆံပင်ထွက်ပစ္စည်းများ (ဥပမာ၊ ဆံပင်တု)	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	၁၅
၈၁	ဓာတ်မြေဩဇာ/ပိုးသတ်ဆေး	လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေး	၁၄
၈၂	ငါးဖမ်းကိရိယာများ	ရေလုပ်ငန်း	၁၄
၈၃	ထုတ်ပိုးထားသည့်နွားနို့	မွေးမြူရေး	၁၄

ဖောင်း ၇၀၊

၁၅.၃ အခြားအရေးကြီးသည့်အကြောင်းအချက်များအားသုံးသပ်ခြင်း

နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုဖြစ်စေသည့် အကြောင်းအချက်များစွာရှိပြီး တစ်ချက်ချင်း စီသီးခြားခွဲထုတ်ပြီးစဉ်းစားရန်မဖြစ်နိုင်ပါ။ ရင်းနှီးမည့်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားပေါ်တွင်လည်းမူတည်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ထုတ်လုပ်မှုလုပ်ငန်းအတွက်လုပ်အားခများသက်သာခြင်းသည် အရေးအကြီးဆုံးဖြစ်နိုင်သည်။ သို့သော်လည်း ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် နိုင်ငံတော်အဆင့်စီးပွားရေးတည်ငြိမ်မှုနှင့် နိုင်ငံရေးပွင်းလင်းမှုများက အရေးကြီးအကြောင်းအချက်များဖြစ်နိုင်သည်။

နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှု ဖြစ်စေသည့် အကြောင်းအချက်များ

ဤသုံးသပ်မှုတွင် အခြေခံအဆောက်အအုံ၏ အရေးအကြီးဆုံးကဏ္ဍ ၂ ခုဖြစ်သည့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနှင့်စွမ်းအင် ကဏ္ဍများကို အောက်ပါအတိုင်းရှင်းလင်းတင်ပြပါသည်။

ကုန်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းများ

ယခုအချိန်တွင် နိုင်ငံတော်အစိုးရအနေဖြင့် ပြည်တွင်းကုန်သွယ်မှုအတွက် ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းများအကြားတွင်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတကာကုန်သွယ်ရေးအတွက် ထုတ်လုပ်သည့်နေရာများနှင့် နိုင်ငံတကာဆိပ်ကမ်းများအကြားတွင်လည်းကောင်း ပို့ဆောင်ဆက်သွယ်မှုများ ကောင်းမွန်လာအောင် အကောင်းဆုံးကြိုးစားနေသည့်အချိန်ဖြစ်ပါသည်။ အတော်အသင့်ရှည်လျားသောကမ်းရိုးတန်း

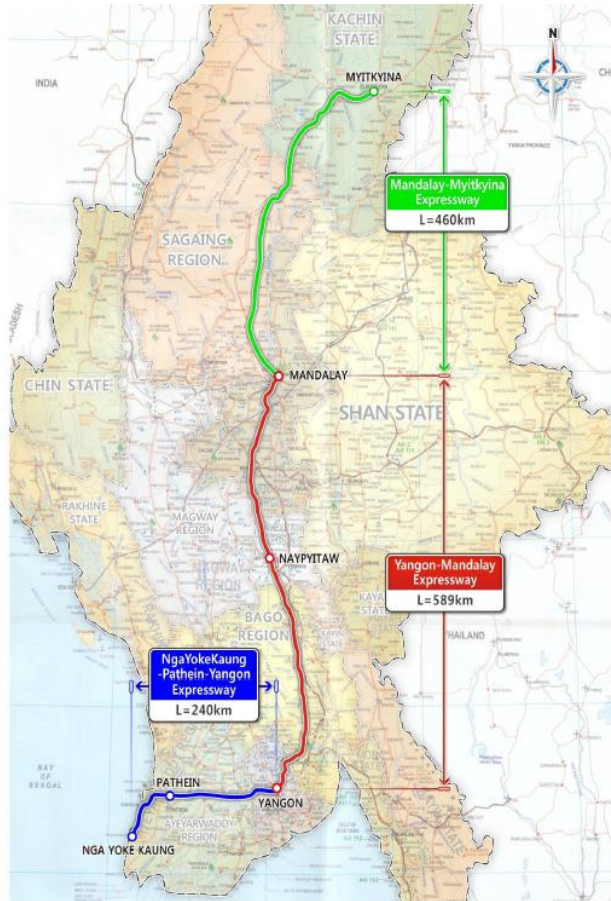
တစ်ခုရှိနေပြီး နိုင်ငံတော်၏ထုတ်လုပ်မှုအခြေတစ်ခုဖြစ်လာနိုင်သည့်အလားအလာများရှိနေသော ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးသည် မဟာဗျူဟာကျသောနေရာတွင်လည်း တည်ရှိနေပါသည်။

- ❖ **အရှေ့-အနောက်စီးပွားရေးကော်ရီဒါ** တရုတ်နိုင်ငံ၏ Belt and Road Initiative အရ ကော်ရီဒါသည် ဗီယက်နမ်နိုင်ငံ၊ ဒါနန်မြို့မှ အရှေ့ဘက်အစွန်အဖြစ် စတင်ပြီး ထိုင်းနှင့်လာအိုတို့၏ပြည်နယ်များ၊ ကရင်ပြည်နယ်တို့ကို ဖြတ်သန်းလျက် ရန်ကုန်မြို့သို့ ဦးတည်ပါသည်။ ရန်ကုန်မြို့မှ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး ငရုတ်ကောင်းမြို့နယ်ခွဲသို့ အနောက်ဘက် အစွန်အဖြစ်ဆက်သွယ်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဘန်ကောက် - ရန်ကုန် ကုန်သွယ်မှုလမ်းကြောင်းသည်လည်း ပင်လယ်ရေကြောင်းလမ်းနှင့်နှိုင်းယှဉ်လျှင် များစွာတိုတောင်းသွားမည်ဖြစ်သည်။ ထိုလမ်းကြောင်းသည် အိန္ဒိယ-မြန်မာ-ထိုင်းသုံးနိုင်ငံအမြန်လမ်းမကြီးနှင့် ဆက်သွယ်မည် ဖြစ်ပါသည်။

စီစဉ်ထားသောအမြန်လမ်း ၃ လမ်းမှာ

- ၁ မန္တလေး-ရန်ကုန်လမ်း
- ၂ မန္တလေး-မြစ်ကြီးနားလမ်းနှင့်
- ၃ ရန်ကုန်-ငရုတ်ကောင်းလမ်းတို့ဖြစ်ပါသည်။

- ❖ **ပင်လယ်ရေနက်ဆိပ်ကမ်းများ** ပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်းများထွက်ပေါ်လာသည်နှင့် အမျှ ရေနက်ဆိပ်ကမ်းများ၏ကဏ္ဍသည် လည်းကြီးမြင့်လာမည်ဖြစ်သည်။¹⁵⁵ လက်ရှိအကောင်အထည်ဖော်နေသည့်ပုသိမ်ရေနက်ဆိပ်ကမ်းသည်သာမက ရေအနက် ၂၀ မီတာရှိသည့် ငရုပ်ကောင်းကမ်းခြေသည်လည်း ရေနက်ဆိပ်ကမ်းဖြစ်လာပါက တန် ၁၀၀,၀၀၀ မှ တန် ၃၀၀,၀၀၀ အထိ သင်္ဘောများ ဆိုက်ကပ်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။¹⁵⁶

စက်မှုဇုန်များ

လုပ်ငန်းအသီးသီးဖွံ့ဖြိုးလာမည်ကို ကြိုတင်ပြင်ဆင်သည့်အနေဖြင့် စက်မှုဇုန်များအားလည်း အကောင်းအထည်ဖော်လျက်ရှိနေပါသည်။ ၎င်းတို့အနက် အကျယ် ၂,၇၀၀ ဧကကျယ်သည့် ပုသိမ်စက်မှုမြို့တော်သည် ဆိပ်ကမ်းဝန်ဆောင်မှုများအပြင် အကောက်ခွန်၊ လူဝင်မှုကြီးကြပ်ရေးဝန်ဆောင်မှုများလည်း ထားရှိမည်ဖြစ်ပါသည်။

အစိုးရတည်ငြိမ်မှု၊ နိုင်ငံရေးပွင့်လင်းမှု၊ စီးပွားရေးဆိုင်ရာဥပဒေများ၊ စွန့်စားရမည့်အန္တရာယ်များ၊ အဂတိလိုက်စားမှု ကင်းမဲ့ခြင်း၊ ရာဇဝတ်မှုဖြစ်ပွားနှုန်းများနိမ့်ခြင်း၊ ငွေကြေးလုံခြုံမှုရှိခြင်း၊ အခွန်နှုန်းများ၊ ဂျီဒီပီဖွံ့ဖြိုးနှုန်း၊ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအခြေအနေ၊ လူဦးရေတိုးနှုန်း၊ ငွေဖောင်းပွမှု စသည့်အချက်များသည် ဤလေ့လာမှုတွင် အချိန်အားဖြင့်လည်းကောင်း၊ နေရာအားဖြင့်လည်းကောင်းကန့်သတ်မှုများရှိနေသဖြင့် ၎င်းတို့နှင့်ပတ်သက်သော အချက်အလက်များအား ပြည့်စုံလုံလောက်စွာပေးနိုင်ရန် သီးခြားလေ့လာမှု လိုအပ်မည်ဖြစ်ပါသည်။

¹⁵⁵ Feasibility Study Module for the Three Expressways in Myanmar (PDF)
¹⁵⁶ Responses by Ayeyarwady Region Minister U Htay Win regarding Invest Myanmar Summit 2019

၁၆ နိဂုံးချုပ်နှင့်အကြံပြုချက်များ

၁၆.၁ နိဂုံးချုပ်

❖ တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှုများ၊ ကိုးကားချက်များမှတွေ့ရှိချက်များ

လုပ်ငန်းများအားမြှင့်တင်မှု

- လုပ်ငန်းများအားလုံးတွင် အောင်မြင်မှုများရှိနေသည့်လုပ်ငန်းများရှိသကဲ့သို့ စိန်ခေါ်မှုများရှိနေသည့် လုပ်ငန်းများလည်းရှိသည်။ စိန်ခေါ်မှုများရှိသည့်အထဲတွင် ထွက်ကုန်ပစ္စည်းအရည်အသွေးညံ့ဖျင်းမှုနှင့် အစားထိုးကုန်ပစ္စည်းများဈေးကွက်အတွင်း ဝင်ရောက်လာတို့သည် လုပ်ငန်းရှင်များအား အခက်အခဲများဖြစ်စေသည်။ သို့သော်လည်း နည်းပညာနှင့်အတွေ့အကြုံအဆင်သင့်ရှိပြီးဖြစ်နေသော ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမည့်သူများသည် ဒေသခံလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် ပူးပေါင်းလုပ်ကိုင်မည်ဆိုပါက နှစ်ဦးနှစ်ဖက်အကျိုးကျေးဇူးများ ခံစားရမည်ဖြစ်ပါသည်။

ဖြေဆိုသူများ၏လက်ရှိလိုအပ်ချက်များ

- ဖြေဆိုသူအများစု (လုပ်ငန်းရှင်များ) ၏ လိုအပ်ချက်များမှာ
  - ၁ ချေးငွေများရရှိနိုင်မှု
  - ၂ မြေရရှိမှု
  - ၃ လုံလောက်သောလျှပ်စစ်ဓာတ်
  - ၄ ခေတ်မီနည်းပညာ
  - ၅ အရည်အသွေးကောင်းသောပို့ဆောင်ရေး
  - ၆ ဈေးကွက်ရရှိနိုင်မှု
  - ၇ သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းနှင့်ပတ်သက်သောသုတေသနဖွံ့ဖြိုးမှု
  - ၈ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်၊ အရည်အသွေးကောင်းသောသွင်းအားစုများနှင့် နောက်ဆုံးတွင်
  - ၉ နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများနှင့် အကျိုးတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှု များဖြစ်ကြပါသည်။

ယေဘုယျအခြေအနေများ

- အခြေခံအကျဆုံးထုတ်လုပ်သူများမှာ နည်းပညာလိုအပ်မှုရှိနေကြပြီး အကျိုးတရားအားဖြင့် ကုန်ချောအဆင့်အထိ ထုတ်လုပ်နိုင်သည့်အဆင့်ကို မရောက်နိုင်ကြပါ။ ထို့အတွက် ၎င်းတို့၏ထုတ်လုပ်မှုများမှာ ကုန်ကြမ်းသက်သက်နှင့်တစ်ဝက်ကုန်ချောများသာဖြစ်ကြပါသည်။ ကုန်ချောထုတ်လုပ်လျှင်လည်း ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပဈေးကွက်များတွင် ယှဉ်ပြိုင်နိုင်စွမ်းမရှိပါ။
- ပြည်တွင်းဈေးကွက်တွင် အစားထိုးကုန်ပစ္စည်းများဝင်လာခြင်းသည် ပြည်တွင်းလုပ်ငန်းများကို အခက်ကြုံစေပါသည်။ သာဓကအားဖြင့် နိုင်ငံခြားမှ စားအုန်းဆီများတင်သွင်းမှုကြောင့် ပြည်တွင်းစားသုံးဆီထုတ်လုပ်သူများ လုပ်ငန်းဆုံးရှုံးမှုများ ကြုံတွေ့ရပြီး ဆီထွက်သီးနှံစိုက်ပျိုးသူများမှာလည်း တခြားသီးနှံများကို ပြောင်းလဲစိုက်ပျိုးကြရသည်။ ဤအစီရင်ခံစာ၏ စားသုံးဆီဈေးကွက်အရွယ်အစားကိုကြည့်မည်ဆိုပါက မြန်မာဈေးကွက်တွင် စားသုံးဆီပမာဏများစွာလိုအပ်နေကြောင်း တွေ့ရှိနိုင်သည်။
- နည်းပညာမရှိခြင်းကြောင့် မြန်မာလုပ်ငန်းရှင်များသည် ကုန်ကြမ်းကိုပင် အရည်အသွေးကောင်းစွာ မထုတ်လုပ်နိုင်။ သာဓကအားဖြင့် ရော်ဘာစေးကိုအခြောက်ခံ၍ပြုလုပ်ထားသော ရော်ဘာကုန်ကြမ်းပြားကို တရုတ်ကုန်သည်များက ဈေးနှိမ်၍ဝယ်ယူကြသည်။ ထို့အတွက် ထုတ်လုပ်မှုကုန်ကျစရိတ်မှာ ရောင်းရငွေထက်နည်းနေပြီး ရော်ဘာစေးထုတ်လုပ်မှုကို ရပ်ဆိုင်းရသည့်အခြေအနေသို့ ရောက်လာသည်။
- ကုန်ကြမ်းများအား သမားရိုးကျနည်းဖြင့် ပြုပြင်ထုတ်လုပ်ခြင်း (conventional processing) ခြင်း၊ ခေတ်မီထုတ်ပိုးနည်းပညာများမရှိခြင်းတို့ကြောင့် နိုင်ငံခြားကုန်ပစ္စည်းများက မြန်မာဈေးကွက်ကို ထိုးဖောက်ဝင်ရောက်လာသည်။ အကျိုးတရားအားဖြင့် မြန်မာ့အသေးစား၊ အလတ်စားလုပ်ငန်းများ ကျဆင်းမှုဖြစ်လာသည်။

ငွေကြေး

- အမြတ်ငွေနည်းပါးခြင်းကြောင့်လည်း လုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့် လုပ်ငန်းအတွက်လိုအပ်သော လုပ်ငန်းသုံးကိရိယာများ၊ ယန္တရားများ၊ သိုလှောင်စရာများ၊ အရည်အသွေးကောင်းသော သွင်းအားစုများအတွက် အပိုငွေမသုံးနိုင်ကြပါ။ သိုလှောင်စရာနေရာမရှိသဖြင့် မိုးများအပါအဝင် သဘာဝအန္တရာယ်ခတ်မှုများအားခံပြီး ဆုံးရှုံးမှုများရင်ဆိုင်ကြရသည်။

❖ အထွေထွေကောက်ချက်ချခြင်း

ဤသုတေသနအရ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးသည် ပြည်တွင်းပြည်ပရင်းနှီးမြှုပ်နှံမည့်သူများအနေဖြင့် စိတ်ဝင်စားနိုင်သည့် လုပ်ငန်းပေါင်းများစွာရှိသည်ကိုတွေ့ရှိရပါသည်။ နိုင်ငံအတွင်းငြိမ်းချမ်းရေးဖြစ်စဉ်များ အလားအလာကောင်းဖြင့် ဆက်လက်ဖြစ်ပျက်နေသကဲ့သို့ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးသည် အေးချမ်းသောဒေသတစ်ခုဖြစ်ပြီး တိုင်းဒေသကြီးအတွင်း နိုင်ငံတကာဈေးကွက်အထိရောက်နိုင်သည့် မြှုပ်နှံမှုနေရာသော၊ မထုတ်ဖော်ရသေးသော လုပ်ငန်းများရှိနေသည်ကို တွေ့ရပါသည်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမည့်သူများအနေဖြင့် နည်းပညာများကြွယ်ဝမှု၊ လုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံရင့်ကျက်မှုတို့ဖြင့် ပေါင်းစပ်လျက် ဒေသ ခံလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် လက်တွဲလုပ်ကိုင်မည်ဆိုပါက ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးသည် နိုင်ငံတော်အတွက်သာမက နိုင်ငံတကာဈေးကွက်အတွက်ပါ အရေးကြီးသည့် ထုတ်လုပ်မှုအခြေတစ်ခုဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။

၁၆.၂ အကြံပြုချက်များ

- ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမည့်သူများသည် ရင်းနှီးမြှုပ်နှံရန်မဆုံးဖြတ်မီ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၏ အဓိကအဖွဲ့အစည်းများ (တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့၊ တိုင်းဒေသကြီးရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကော်မတီ၊ တိုင်းဒေသကြီးကုန်သည်များနှင့်စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအဖွဲ့) တို့နှင့်တွေ့ဆုံလျက် ဆွေးနွေးခြင်း၊ အကြံတောင်းခံခြင်းများပြုလုပ်နိုင်ပါသည်။
- တိုင်းဒေသကြီးအတွင်းလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်ပါက အဆင်ပြေချောမွေ့စေရန်ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် အသေးစိတ်လုပ်ငန်းစဉ်များအား ဖော်ပြထားသည့် **ဌာနဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများစနစ်တကျဆောင်ရွက်ရမည့်နည်းလမ်းအဆင့်ဆင့်** စာအုပ်အား တိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့က ထုတ်ဝေထားပါသည်။
- လုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ပါက အဆင်ပြေလွယ်ကူစေရန် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို ဖြေလျော့ထားသည့် ဥပဒေများကိုလည်း တိုင်းဒေသကြီးအတွင်းပြဌာန်းထားပါသည်။
- မြန်မာ့စီးပွားရေးဖွံ့ဖြိုးမှုအတွက် အဓိကလိုအပ်ချက်မှာ လုပ်ငန်းကဏ္ဍအသီးသီးအတွက် နည်းပညာများ ဖြစ်ပါသည်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမည့်သူများအနေဖြင့် သင့်လျော်သောနည်းပညာများဖြင့် လုပ်ကိုင်မည်ဆိုပါက မြန်မာနိုင်ငံအတွင်း လုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ရန် အခွင့်အလမ်းကောင်းများ များစွာရှိပါသည်။
- လုပ်ငန်းကဏ္ဍများအားလုံးတွင် လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍသည် အရေးအကြီးဆုံးဖြစ်ပြီး ၎င်းကဏ္ဍတွင် မျိုးကောင်းမျိုးသန့်မျိုးစေ့များပျိုးထောင်ခြင်း၊ ရွှေ့ပြောင်းစိုက်ပျိုးခြင်း၊ မြေဆီလွှာဖြစ်ထွန်းစေခြင်း၊ ရိတ်သိမ်းခြင်း၊ ရိတ်သိမ်းချိန်လွန်လုပ်ငန်းများ စသည်ဖြင့် အဆင့်အမျိုးမျိုးတွင် နည်းပညာများလိုအပ်နေပါသည်။
- ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးသည် နိုင်ငံတကာသင်္ဘောဆိပ် ဖြစ်လာရန် အလားအလာများရှိပါသည်။ ထို့အတွက် ရေနက်ဆိပ်ကမ်းများ၊ ခေတ်မီသင်္ဘောကျင်းများ အခွင့်အလမ်းများရှိနေပါသည်။
- လုပ်ငန်းရှင်များအနေဖြင့်ဒေသခံတာဝန်ခံများနှင့်ညှိနှိုင်းလျက် ရရှိနိုင်သောမြေ၊ ရေအရင်းအမြစ်များဖြင့် ကုန်ကြမ်းများကို ဖန်တည်းယူနိုင်ပါသည်။
- နှစ်ဦးနှစ်ဖက်အကျိုးအမြတ်များအမျိုးကျခံစားနိုင်ရန်အတွက် ဒေသခံလုပ်ငန်းရှင်များနှင့် အကျိုးတူပူးပေါင်းလုပ်ကိုင်ရန် အကြံပြုပါသည်။ ဤကဲ့သို့ပူးပေါင်းလုပ်ကိုင်ခြင်းဖြင့် နိုင်ငံခြားရင်းနှီးမြှုပ်နှံသူများသည် ဒေသခံလုပ်ငန်းရှင်များ၏ အကူအညီကို ရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

၁၇ နောက်ဆက်တွဲများ

၁၇.၁ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းအဓိကအဖွဲ့အစည်းများအားဆက်သွယ်ရန်လိပ်စာများ

ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဖွဲ့	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး အစိုးရအဖွဲ့၊ မဟာဗန္ဓုလမ်း (ကုန်သည်လမ်းနှင့်မင်းကြီးလမ်းကြား)၊ ၄ ရပ်ကွက်၊ ပုသိမ်မြို့နယ်	ဖုန်း: ၀၄၂ ၂၃၆၈၀ (စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန) ဖုန်း: ၀၄၂ ၂၅၂၇၇ (အစိုးရအဖွဲ့ရုံး)
ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး ကုန်သည်များနှင့်စက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးကုန်သည်များနှင့်စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း၊ အမှတ် ၂၃၊ ရှင်ပင်ဘုန်းပွင့်လမ်း၊ ပုသိမ်မြို့နယ်	ဖုန်း: ၀၉ ၇၈၃၈ ၂၀၁၄၉
ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့်ကုမ္ပဏီများညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာနများညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန	ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့်ကုမ္ပဏီများညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန (ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး) OSS Office၊ မြတ်တို၊ ၁၃ ရပ်ကွက်၊ ပုသိမ်မြို့နယ်	ဖုန်း: ၀၄၂ ၂၉၂၅၇ အီးမေးလ်: dicapathein@gmail.com

၁၇.၂ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးလူဦးရေ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်း မြို့နယ်/မြို့နယ်ခွဲအလိုက်လူဦးရေ

မြို့နယ်နှင့် မြို့နယ်ခွဲ		ကျား	မ	ကျား-မ စုစုပေါင်း
ပုသိမ်ခရိုင်				
၁	ကန်ကြီးထောင့်	၇၉၅,၂၅၆	၈၃၅,၄၆၀	၁,၆၃၀,၇၁၆
၂	ကျွန်းကျန်း	၈၈,၇၅၅	၈၄,၂၈၀	၁၇၃,၀၃၅
၃	ကျိုပျော်	၁၁၃,၇၃၈	၁၂၁,၉၈၉	၂၃၅,၇၂၇
၄	ငပုတော	၈၄,၁၈၂	၈၄,၅၉၄	၁၆၈,၇၇၆
၅	ပုသိမ်	၁၃၇,၆၆၃	၁၄၉,၄၀၈	၂၈၇,၀၇၁
၆	ရေကြည်	၄၉,၈၀၇	၅၅,၂၆၃	၁၀၅,၀၇၀
၇	သာပေါင်း	၇၅,၆၆၃	၇၈,၇၃၇	၁၅၄,၄၀၀
၁	ငရုတ်ကောင်း	၂၀,၉၁၅	၂၀,၂၇၉	၄၁,၁၉၄
၂	ဟိုင်းကြီးကျွန်း	၅၇,၉၁၅	၅၆,၅၉၄	၁၁၄,၅၀၉
၃	ရွှေသောင်ယံ	၂၄,၄၉၀	၂၅,၀၄၈	၄၉,၅၃၈
၄	ငွေဆောင်	၂၂,၆၅၁	၂၁,၇၂၅	၄၄,၃၇၆
၅	ငသိုင်းချောင်း	၄၂,၅၈၀	၄၆,၄၅၀	၈၉,၀၃၀
ဖျာပုံခရိုင်				
၈	ကျိုက်လတ်	၉၄,၈၃၇	၉၈,၅၀၃	၁၉၃,၃၄၀
၉	ဒေးဒရဲ	၉၉,၆၁၄	၁၀၃,၃၁၂	၂၀၂,၉၂၆
၁၀	ဖျာပုံ	၉၁,၉၁၂	၉၅,၄၃၁	၁၈၇,၃၄၃
၁၁	ဘိုကလေး	၁၅၉,၂၉၆	၁၆၃,၃၆၉	၃၂၂,၆၆၅
၆	အမာ	၆၃,၆၉၄	၆၃,၀၈၅	၁၂၆,၇၇၉
မင်းဘူးခရိုင်				
၁၂	ညောင်တုန်း	၄၇၂,၅၅၀	၅၀၁,၃၉၈	၉၇၃,၉၄၈
၁၃	နေဖြူ	၁၀၅,၇၁၃	၁၁၀,၁၉၃	၂၁၅,၉၀၆
၁၄	ပန်းတနော်	၈၅,၇၇၅	၉၃,၅၇၈	၁၇၉,၃၅၃
၁၄	ပန်းတနော်	၁၂၈,၁၂၂	၁၃၆,၄၇၄	၂၆၄,၅၉၆
၁၅	မအူပင်	၁၅၂,၉၄၀	၁၆၁,၁၅၃	၃၁၄,၀၉၃
မြောင်းမြခရိုင်				
၁၆	မြောင်းမြ	၁၄၅,၉၇၂	၁၅၂,၆၆၅	၂၉၈,၆၃၇
၁၇	ဝါးခယ်မ	၁၄၀,၆၉၈	၁၄၈,၄၀၈	၂၈၉,၁၀၆
၁၈	အိမ်မဲ	၉၄,၆၂၉	၉၉,၄၇၂	၁၉၄,၁၀၁
လပွတ္တာခရိုင်				
၁၉	မော်လမြိုင်ကျွန်း	၁၅၃,၁၂၇	၁၅၈,၂၁၃	၃၁၁,၃၄၀
၂၀	လပွတ္တာ	၁၁၄,၇၄၆	၁၁၅,၁၈၃	၂၂၉,၉၂၉
၇	ပြင်စလူ	၄၄,၁၆၆	၄၁,၁၂၃	၈၅,၂၈၉
ဟင်္သာတခရိုင်				
၂၁	ကြံခင်း	၄၅,၆၂၃	၅၀,၄၆၀	၉၆,၀၈၃
၂၂	လွန်	၇၉,၆၅၃	၈၈,၅၅၀	၁၆၈,၂၀၃
၂၃	မြန်အောင်	၁၀၂,၃၀၃	၁၁၆,၂၇၈	၂၁၈,၅၈၁
၂၄	လေးမျက်နှာ	၄၉,၆၆၁	၅၃,၃၆၃	၁၀၃,၀၂၄

၂၅	ဟင်္သာတ	၁၅၉,၆၉၄	၁၇၈,၇၄၁	၃၃၈,၄၃၅
၂၆	အင်္ဂပူ	၁၀၂,၃၇၇	၁၁၂,၀၀၇	၂၁၄,၃၈၄

၁၇.၃ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းလုပ်ငန်းအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အသင်း (ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး)	အသင်းသား
၁	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး ကုန်သည်များနှင့် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း ဥက္ကဋ္ဌ - ဦးဝင်းမြင့်လှိုင်	၁၂၄
၂	မြန်မာနိုင်ငံဆန်စက်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်းခွဲ (ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး)	၅၉၇
၃	မြန်မာနိုင်ငံ ဆန်၊ စပါးကုန်သည်များအသင်းခွဲ (ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး)	၁၀၀
၄	မြန်မာနိုင်ငံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူများအသင်းခွဲ	၃၅
၅	မြန်မာနိုင်ငံစက်သုံးဆီတင်သွင်းဖြန့်ဖြူးရောင်းချရေးအသင်း (ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး)	၅၈
၆	မြန်မာနိုင်ငံငါးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ် (ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး)	၁၅,၁၁၀
၇	မြန်မာနိုင်ငံရာဘာစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်သူလုပ်ငန်းရှင်အသင်းခွဲ (ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး)	၁၅၉
၈	မြန်မာနိုင်ငံ အိမ်၊ ရံ၊ မြေ ဝန်ဆောင်မှုအသင်းခွဲ	၅၇
၉	မြန်မာနိုင်ငံ ပဲမျိုးစုံနှင့် နမ်းကုန်သည်များအသင်း	၁၅၀
၁၀	မြန်မာနိုင်ငံ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းအဖွဲ့ချုပ်	၃၅၀
၁၁	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးတောင်သူလယ်သမားဖွံ့ဖြိုးရေးအသင်း	၃၄
၁၂	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးကွန်ပျူတာလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း	၄၅
၁၃	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးကွန်ပျူတာပညာရှင်များအသင်း	၅၃၀
၁၄	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး အဝေးပြေးကုန်စည်ပို့ဆောင်ရေးနှင့် ကုန်တင်ယာဉ်ပိုင်ရှင်အသင်း	၁၇
၁၅	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးကုန်တင်ယာဉ်ပိုင်ရှင်များအသင်း	၄၅
၁၆	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးရေယာဉ်များစနစ်တကျ ပြေးဆွဲနိုင်ရေးကော်မတီ	၃,၅၆၂
၁၇	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း	၁၂၄
၁၈	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး သစ်သီးဝလံနှင့် ဟင်းသီးဟင်းရွက်စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်တင်ပို့ရောင်းချသူများအသင်း	၃၅
၁၉	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း	၆၉
၂၀	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး ပီလောပီနီစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်တင်ပို့ရောင်းချသူများအသင်း	၂၀၀
၂၁	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး ဆားလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း	၂၃၅
၂၂	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး ဆားတောင်သူများအသင်း	၂၀၀
၂၃	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး ဆားစက်ပိုင်ရှင်များအသင်း	၃၅
၂၄	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး ကြံ၊ ဝါး၊ ဗေဒါ၊ သင် လက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း	၁,၂၅၀
၂၅	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး ဆံပင်ရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း	၉၅
၂၆	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး ပုစွန်မွေးမြူထုတ်လုပ်ရောင်းချသူများအသင်း	၁၃၆
၂၇	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး သီဟိုဠ်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း	၂၃
၂၈	ချောင်းသာဟိုတယ်ဇန်	၂၃
၂၉	ငွေဆောင်ဟိုတယ်ဇန်	၂၃
၃၀	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး ပုသိမ်ထီးလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း	၃၅
၃၁	ပုသိမ်ခရိုင် ကုန်သည်များနှင့် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း	၂၇
၃၂	ဟင်္သာတခရိုင်ကုန်သည်များနှင့် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း	၄၅၀
၃၃	မြောင်းမြခရိုင်ကုန်သည်များနှင့် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း	၁၀၂
၃၄	လပွတ္တာခရိုင်ကုန်သည်များနှင့် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း	၂၅
၃၅	မအူပင်ခရိုင် ကုန်သည်များနှင့် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း	၃၁
၃၆	ဖျာပုံခရိုင်ကုန်သည်များနှင့် စက်မှုလက်မှုလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း	၃၅၀

၁၇.၄ လျှပ်စစ်နှင့်စွမ်းအင်ဝန်ကြီးဌာနအောက်ရှိဦးစီးဌာနများ၊ လုပ်ငန်းများနှင့် ကော်ပိုရေးရှင်းများ

ဝန်ကြီးရုံး		
လျှပ်စစ်	DEPP	လျှပ်စစ်စွမ်းအားစီမံရေးဦးစီးဌာန
	DPTSC	လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပို့လွှတ်ရေးနှင့်ကွပ်ကဲရေးဦးစီးဌာန
	DHPI	ရေအားလျှပ်စစ်အကောင်အထည်ဖော်ရေးဦးစီးဌာန
	EPGE	လျှပ်စစ်ဓာတ်အားထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း
	ESE	လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဖြန့်ဖြူးရေးလုပ်ငန်း
	YESC	ရန်ကုန်လျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးရေးကော်ပိုရေးရှင်း
	MESC	မန္တလေးလျှပ်စစ်ဓာတ်အားပေးရေးကော်ပိုရေးရှင်း
စွမ်းအင်	OGPD	ရေနံနှင့်သဘာဝဓာတ်ငွေ့စီမံရေးဦးစီးဌာန
	MOGE	မြန်မာ့ရေနံနှင့်သဘာဝဓာတ်ငွေ့လုပ်ငန်း
	MPE	မြန်မာ့ရေနံဓာတ်ပေးလုပ်ငန်း

၁၇.၅ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းဓာတ်အားခွဲရုံများစာရင်း (ဇွန်လ၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်)
၆၆-ကေဗီဓာတ်အားခွဲရုံများ

စဉ်	မြို့နယ်	စဉ်	ဓာတ်အားခွဲရုံ	ဗို့အားအရိုး (ကေဗီအေ)	တပ်ဆင်ဗို့အား (အမ်ပီအေ)	ထရန်စဖော်မာ အရေအတွက်	စုစုပေါင်းဗို့အား (အမ်ပီအေ)	ပိုင်ဆိုင်မှု
(ESE: လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဖြန့်ဖြူးရေးလုပ်ငန်း — SS: ဓာတ်အားခွဲရုံအမည်မဖော်ပြ)								
၁	ငရုတ်ကောင်း	၁	ငရုတ်ကောင်းဓာတ်အားခွဲရုံ	၆၆/၁၁	၅	၁	၅	ESE
၂	ဟိုင်းကြီး	၂	ငါးပြေဓာတ်အားခွဲရုံ	၆၆/၁၁	၅	၁	၅	ESE
		၃	—SS	၆၆/၃၃	၂၀	၁	၂၀	ESE
၃	ပုသိမ်	၄	တိုင်းဒေသဓာတ်အားခွဲရုံ	၆၆/၁၁	၂၀	၁	၂၀	ESE
		၅	မြတ်တိုဓာတ်အားခွဲရုံ	၆၆/၁၁	၂၀	၁	၂၀	ESE
		၆	—SS	၆၆/၁၁	၁၀	၁	၁၀	ESE
		၇	—SS	၆၆/၁၁	၁၀	၁	၁၀	ပုဂ္ဂလိက
		၈	—SS	၆၆/၃၃	၂၀	၁	၂၀	ESE
၄	ရေကြည်	၁၀	ရေကြည်ဓာတ်အားခွဲရုံ	၆၆/၁၁	၅	၂	၁၀	ESE
		၁၁	—SS	၆၆/၃၃	၂၀	၁	၂၀	ESE
၅	မြောင်းမြ	၁၂	မြောင်းမြဓာတ်အားခွဲရုံ	၆၆/၁၁	၅	၂	၁၀	ESE
		၁၃	—SS	၆၆/၁၁	၅	၁	၅	ESE
		၁၄	—SS	၆၆/၃၃	၅	၁	၅	ESE
၆	လပွတ္တာ	၁၅	လပွတ္တာဓာတ်အားခွဲရုံ	၆၆/၁၁	၅	၁	၅	ESE
		၁၆	—SS	၆၆/၁၁	၅	၁	၅	ပုဂ္ဂလိက
၇	ဟင်္သာတ	၁၇	ဟင်္သာတဓာတ်အားခွဲရုံ	၆၆/၁၁	၂၀	၁	၂၀	ESE
		၁၈	—SS	၆၆/၁၁	၁၀	၁	၁၀	ESE
		၁၉	မြို့ကွင်း (မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း)	၆၆/၁၁	၃	၁	၃	အခြားဦးစီးဌာန
၈	အင်္ဂပူ	၂၀	အင်္ဂပူဓာတ်အားခွဲရုံ	၆၆/၁၁	၅	၁	၅	ESE
၉	ကန်ကြီးထောင့်	၂၁	ခါတ်မြေဩဇာစက်ရုံ	၆၆/၃၃	၂၀	၂	၄၀	အခြားဦးစီးဌာန
၁၀	သာပေါင်း	၂၂	ပျောဖတ်စက်ရုံ	၆၆/၁၁	၃၁.၅	၂	၆၃	အခြားဦးစီးဌာန
၁၁	ကြံခင်း	၂၃	ဘိလပ်မြေစက်ရုံ	၆၆/၁၁	၉	၃	၂၇	အခြားဦးစီးဌာန
		၂၄	ဆိပ်သာ မီသနော်လ်	၆၆/၆.၉	၆.၃	၁	၆.၃	အခြားဦးစီးဌာန
၁၂	မြန်အောင်	၂၅	ကစွန်းကုန်း(မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း)	၆၆/၁၁	၅	၁	၅	အခြားဦးစီးဌာန
		၂၆	သာဘာဝခါတ်ငွေ့စက်ရုံ	၆၆/၁၁	၁၀	၁	၁၀	ESE
		၂၇	—SS	၆၆/၁၁	၅	၁	၅	ESE
		၂၈	မြစ်ကျိုး (မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း)	၆၆/၁၁	၃	၁	၃	အခြားဦးစီးဌာန
စုစုပေါင်း ▶					၂၉၀.၃	၃၄	၃၆၉.၈	

၃၃-ကေဗီဓာတ်အားခွဲရုံများ

စဉ်	မြို့နယ်	စဉ်	ဓာတ်အားခွဲရုံ	ဗို့အားအရိုး (ကေဗီအေ)	တပ်ဆင်ဗို့အား (အမ်ပီအေ)	ထရန်စဖော်မာ အရေအတွက်	စုစုပေါင်းဗို့အား (အမ်ပီအေ)	ပိုင်ဆိုင်မှု
(ESE: Electricity Supply Enterprise; Dept: Department; — SS: Sub-station name not mentioned)								
၁	ပုသိမ်	၁	မရမ်းချောင်း	၃၃/၁၁	၁၀	၁	၁၀	ESE
၂	ကျောင်းကုန်း	၂	ကျောင်းကုန်း	၃၃/၁၁	၁၂.၅	၁	၁၂.၅	ESE
		၃	ကျောင်းကုန်း	၃၃/၁၁	၂.၅	၁	၂.၅	ESE
၃	ငပုတော	၄	ငပုတော	၃၃/၁၁	၅	၁	၅	ESE

၄	အိမ်မဲ	၅	အိမ်မဲ	၃၃/၁၁	၅	၁	၅	ESE
၅	ဖျာပုံ	၆	ဖျာပုံ	၃၃/၁၁	၁၀	၁	၁၀	ESE
၆	ကျိုက်လတ်	၇	ကျိုက်လတ်	၃၃/၁၁	၅	၁	၅	ESE
၇	ဘိုကလေး	၈	ဘိုကလေး	၃၃/၁၁	၁၀	၁	၁၀	ESE
၈	ဒေးဒရဲ	၉	ဒေးဒရဲ	၃၃/၁၁	၅	၁	၅	ESE
	ဒေးဒရဲ	၁၀	အုန်းပင်ရွာ	၃၃/၁၁	၁.၅	၁	၁.၅	ကိုယ်ထူကိုယ်ထ
၉	မအူပင်	၁၁	မအူပင်	၃၃/၁၁	၁၀	၁	၁၀	ESE
	မအူပင်	၁၂	တလုတ်လက်	၃၃/၁၁	၂	၁	၂	ESE
	မအူပင်	၁၃	တလုတ်လက်	၃၃/၁၁	၁.၂၅	၁	၁.၂၅	ESE
၁၀	သာပေါင်း	၁၄	စက္ကူစက်	၃၃/၁၁	၃	၁	၃	အခြားဦးစီးဌာန
၁၁	ညောင်တုန်း	၁၅	ညောင်တုန်း	၃၃/၁၁	၅	၁	၅	ESE
	ညောင်တုန်း	၁၆	ချောင်းကြီး	၃၃/၁၁	၂	၁	၂	ကိုယ်ထူကိုယ်ထ
	ညောင်တုန်း	၁၇	လယ်ယာထွက်ကုန်	၃၃/၁၁	၁	၁	၁	ပုဂ္ဂလိက
	ညောင်တုန်း	၁၈	LPG	၃၃/၁၁	၄	၁	၄	အခြားဦးစီးဌာန
	ညောင်တုန်း	၁၉	မဲဇလီ	၃၃/၁၁	၅	၁	၅	ESE
၁၂	ခနဲဖြူ	၂၀	ခနဲဖြူ	၃၃/၁၁	၅	၁	၅	ESE
၁၃	ပန်းတနော်	၂၁	ပန်းတနော်	၃၃/၁၁	၅	၁	၅	ESE
	ပန်းတနော်	၂၂	အင်းမ	၃၃/၁၁	၀.၅	၁	၀.၅	ကိုယ်ထူကိုယ်ထ
	ပန်းတနော်	၂၃	ပသွယ်	၃၃/၁၁	၃	၁	၃	ကိုယ်ထူကိုယ်ထ
၁၄	ကျုံပျော်	၂၄	အင်းမမြစ်ရေတင်စီမံကိန်း	၃၃/၁၁	၀.၅	၁	၀.၅	အခြားဦးစီးဌာန
၁၅	ဝါးခယ်မ	၂၅	ဝါးခယ်မ	၃၃/၁၁	၁၀	၁	၁၀	ESE
၁၆	ငပုတော	၂၆	ကျုံကျား	၃၃/၁၁	၅	၁	၅	ESE
၁၇	ဟိုင်းကြီး	၂၇	ဟိုင်းကြီး	၃၃/၁၁	၁.၅	၁	၁.၅	ESE
၁၈	ဟိုင်းကြီး	၂၈	ဟိုင်းကြီး	၃၃/၁၁	၃	၁	၃	ရေတပ်
စုစုပေါင်း ▶						၂၈	၁၂၂	

၁၇.၆ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းခွင့်ပြုချက်ရ (လိုင်စင်ရ) ပုဂ္ဂလိကဆေးရုံများ

စဉ်	ဆေးရုံအမည်	လိပ်စာ	ပစ္စည်းကိရိယာများ	ခုတင်အရေအတွက်
၁	ဇော်ဂျီ အထွေထွေရောဂါကုဆေးရုံ	အမှတ် ၃၊ အနော်ရထာလမ်း၊ ၆ ရပ်ကွက်၊ ဖျာပုံမြို့နယ်	ပုံမှန်ခါတ်ခွဲခန်း + ပုံမှန်ခါတ်မှန်	၁၆
၂	အောင် အထွေထွေရောဂါကုဆေးရုံ	အမှတ် ၁၅၆၊ ဦးဘချိုလမ်း၊ မြောင်းမြမြို့နယ်	ပုံမှန်ခါတ်ခွဲခန်း + ပုံမှန်ခါတ်မှန်	၁၆
၃	မြင့်မြတ် အထွေထွေရောဂါကုဆေးရုံ	အမှတ် ၂၅၂၊ မြို့ပတ်လမ်း၊ လယ်တီကွင်း ရပ်ကွက်၊ ဟင်္သာတမြို့နယ်	ပုံမှန်ခါတ်ခွဲခန်း + ပုံမှန်ခါတ်မှန်	၅၀
၄	လမင်း အထွေထွေရောဂါကုဆေးရုံ	အမှတ် ၅၀၊ ၅ ရပ်ကွက်၊ မရမ်းချိုလမ်း၊ ပုသိမ်မြို့နယ်	ပုံမှန်ခါတ်ခွဲခန်း + ပုံမှန်ခါတ်မှန်	၂၅
၅	ထူး အထွေထွေရောဂါကုဆေးရုံ	အမှတ် ၆၇၊ ၁၁ လမ်း၊ မြောင်းမြမြို့နယ်	ပုံမှန်ခါတ်ခွဲခန်း + ပုံမှန်ခါတ်မှန်	၁၆
၆	ဆယ်လမ်း အထွေထွေရောဂါကုဆေးရုံ	အမှတ် ၄၅၊ ၁၀ လမ်း၊ ၁၀ ရပ်ကွက်၊ မင်းဘူးမြို့နယ်	ပုံမှန်ခါတ်ခွဲခန်း + ပုံမှန်ခါတ်မှန်	၁၆
၇	ရွှေလမင်း အထွေထွေရောဂါကုဆေးရုံ	အမှတ် ၃၂၊ ရုံကြီးရပ်ကွက်၊ ဗိုလ်စောမောင်လမ်း၊ ဟင်္သာတမြို့နယ်	ပုံမှန်ခါတ်ခွဲခန်း + ပုံမှန်ခါတ်မှန်	၅၀
၈	ဧရာဝတီ အထွေထွေရောဂါကုဆေးရုံ	အမှတ် ၃၆၊ ၁ ရပ်ကွက်၊ ဓနိတော ၈ လမ်း၊ ဖျာပုံမြို့နယ်	ပုံမှန်ခါတ်ခွဲခန်း + ပုံမှန်ခါတ်မှန်	၁၆
၉	ဧရာဝတီယူနိုက်တက် အထွေထွေရောဂါကုဆေးရုံ	၅ ရပ်ကွက်၊ ပြည်တော်သာအိမ်ရာ မျက်နှာချင်းဆိုင်၊ ဘူတာရုံလမ်း၊ ပုသိမ်	အထူးခါတ်ခွဲခန်း + အထူးခါတ်မှန်	၅၀
၁၀	အာရောဂျံတံခွန် မျက်စိဆေးရုံ	မင်းပိုင်ရပ်ကွက်၊ ကွမ်းခြံကုန်းကျောင်း၊ ဝါးခယ်မ	မျက်စိကုသမှု	၁၆
စုစုပေါင်း ▶				၂၇၁

၁၇.၇ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းစာချုပ်ဖြင့်လယ်ယာလုပ်ကိုင်နေသောကုမ္ပဏီများ¹⁵⁷

စဉ်	ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအတွင်းစာချုပ်ဖြင့်လယ်ယာလုပ်ကိုင်နေသောကုမ္ပဏီများ
၁	ဧရာပုသိမ်ကုမ္ပဏီ
၂	မက်ကင်စ်ကုမ္ပဏီ
၃	ဧရာတံခွန်
၄	ဂွတ်ဒ်ဘရားသားကုမ္ပဏီ
၅	သမဝါယမအသင်း
၆	မြန်မာနိုင်ငံလယ်ယာစီးပွားရေးအများပိုင်ကော်ပိုရေးရှင်း (MAPCO)
၇	ကညနကျွန်းသာ (Golden Delta) ကုမ္ပဏီ

၁၇.၈ ကဏ္ဍခွဲများအားအမှတ်ပေးခြင်း

အမှတ်ပေးအဓိပ္ပာယ်ဖွင့်ဆိုချက်

ကုန်ပစ္စည်းသဘာဝ	ကုန်ကြမ်း/သွင်းအားစု ရရှိနိုင်မှု	သင့်လျော်သောလုပ်အား ရရှိနိုင်မှု	ဈေးကွက်အလားအလာ/ အနာဂတ်ဝယ်လိုအား	အမှတ်ပေးခြင်း
မရှိမဖြစ်လိုအပ်	ရရှိနိုင်မှုအလွန်ကောင်းသည်။	ရရှိနိုင်မှုအလွန်ကောင်းသည်။	ပြည်ဝယ်လိုအားအလွန်ကောင်း	၅
အဓိကမဟုတ်၊ သို့သော်လျှင်ကြိုက်များ	ရရှိနိုင်မှုကောင်းသည်။	ရရှိနိုင်မှုကောင်းသည်။	ပြည်တွင်း၊ ပြည်ပဈေးကွက်ကောင်း	၄
အတော်အသင့် လိုကြိုက်များ	အသင့်အတင့် ရရှိနိုင်သည်။	အသင့်အတင့် ရရှိနိုင်သည်။	ပြည်တွင်းဈေးကွက်ကောင်း	၃
လိုကြိုက်မှုနည်း	ရရှိနိုင်မှုနည်းပါး (ရှားပါး)	ရရှိနိုင်မှုနည်းပါး (ရှားပါး)	ပြည်တွင်းဈေးကွက်အသင့်အတင့်	၂
ထိုကုန်ပစ္စည်းကိုမသိ	မရရှိနိုင်ပါ။	မရရှိနိုင်ပါ။	ဈေးကွက်မကောင်း	၁

စဉ်	ကဏ္ဍခွဲ	လုပ်ငန်း				သုံးသပ်မှု				
		သဘာဝထွက်ကုန်	ပြင်ထုတ်လုပ်သော ထွက်ကုန်	ဝန်ဆောင်မှု	ကုန်သွယ်မှု	ထွက်ကုန်/ဝန်ဆောင်မှု၏ သဘာဝ	ကုန်ကြမ်း/သွင်းအားစု ရရှိနိုင်မှု	သင့်လျော်သောလုပ်အား ရရှိနိုင်မှု	အလားအလာဈေးကွက်	စုစုပေါင်း
❖ စိုက်ပျိုးရေးနှင့်သက်ဆိုင်သောကဏ္ဍခွဲများ										
၁	ဆန်	■				၅	၅	၅	၅	၂၀
၂	ပဲမျိုးစုံ	■				၅	၅	၅	၅	၂၀
၃	ငှက်ပျောသီး	■				၄	၅	၅	၃	၁၇
၄	သရက်သီး	■				၄	၅	၅	၅	၁၉
၅	မြေပဲ	■				၅	၅	၅	၄	၁၉
၆	ဆန်ဖြင့်လုပ်သောမုန့်များ		■			၄	၅	၅	၃	၁၇
၇	သစ်သီးအရသာမုန့်များ		■			၃	၅	၅	၃	၁၆
၈	ဆန်စက်			■		၅	၅	၅	၅	၂၀
၉	တိရစ္ဆာန်အစားအစာ		■			၄	၅	၅	၂	၁၆
၁၀	စည်သူတ်ပဲဘူး		■			၄	၅	၅	၃	၁၇
၁၁	သစ်သီးစည်သူတ်ဘူး		■			၄	၅	၅	၃	၁၇
၁၂	စားသုံးဆီစက်			■		၅	၃	၅	၄	၁၇
၁၃	ဆန်/ပဲမျိုးစုံ အဝယ်ခိုင်				■	၃	၅	၅	၅	၁၈
၁၄	ငရုတ်ဆီ		■			၃	၅	၅	၂	၁၅
၁၅	သီဟိုဠ်စေ့		■			၄	၅	၅	၄	၁၈
၁၆	သစ်သီးဖျော်ရည်များ		■			၃	၅	၅	၂	၁၅
၁၇	ပီလောပီနံ/ပီလောပီနံမှုန့်	■				၄	၅	၅	၅	၁၉
၁၈	ဟင်းခတ်မှုန့် (ပီလောပီနံ)		■			၃	၄	၄	၄	၁၅

¹⁵⁷ Department of Agriculture

စဉ်	ကဏ္ဍခွဲ	လုပ်ငန်း				သုံးသပ်မှု				
		သဘာဝထွက်ကုန်	ပြုပြင်ထုတ်လုပ်သော ထွက်ကုန်	ဝန်ဆောင်မှု	ကုန်သွယ်မှု	ထွက်ကုန်/ဝန်ဆောင်မှု၏ သဘာဝ	ကုန်ကြမ်း/သွင်းအားရရှိနိုင်မှု	သင့်လျော်သောလုပ်အားရရှိနိုင်မှု	အလားအလာမျိုးကွက်	စ ရာခိုင်နှုန်း
၁၉	အသင့်စားပိန်းရိုးစွတ်ပြုတ်		■			၃	၃	၄	၂	၁၅
၂၀	စည်သူတ်အုန်းနို့		■			၄	၅	၅	၂	၁၉
၂၁	အုန်းချည်မျှင်ထွက်ပစ္စည်းများ		■			၃	၅	၄	၃	၁၅
၂၂	ဝဥ	■				၄	၃	၄	၄	၁၅
၂၃	ဝဥထွက်ပစ္စည်းများ		■			၄	၃	၄	၄	၁၅
၂၄	ပုသိမ်ဟာလဝါ		■			၄	၅	၄	၃	၁၆
၂၅	လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာ				■	၅	၄	၄	၃	၁၇
၂၆	စပါးခွံလောင်စာတောင့်		■			၅	၅	၄	၄	၁၈
၂၇	ဓာတ်မြေ/သြဇာ/ပိုးသတ်ဆေး		■		■	၅	၃	၃	၃	၁၄
၂၈	ဖိစက်ဓာတ်မြေ/သြဇာ		■			၅	၅	၄	၄	၁၈
❖ သစ်တောနှင့်သက်ဆိုင်သောကဏ္ဍခွဲများ										
၂၉	ဝါးထွက်ပစ္စည်းများ		■			၄	၄	၄	၄	၁၆
၃၀	ကြိမ်ထွက်ပစ္စည်းများ		■			၄	၃	၄	၄	၁၅
၃၁	ရော်ဘာ	■				၄	၄	၄	၄	၁၆
၃၂	ရော်ဘာထွက်ပစ္စည်းများ(ဥပမာ၊တယာ)		■			၄	၄	၄	၄	၁၆
၃၃	သစ်သားထွက်ပစ္စည်းများ		■			၄	၄	၄	၄	၁၆
၃၄	ပုသိမ်ထီး		■			၄	၄	၄	၅	၁၇
❖ ရေလုပ်ငန်းနှင့်သက်ဆိုင်သောကဏ္ဍခွဲများ										
၃၅	ဝါးများတံ				■	၄	၃	၄	၃	၁၄
၃၆	အအေးခန်းသိုလှောင်ရုံ(ဝါး၊ပုစွန်၊ဂဏန်း)		■			၅	၅	၅	၃	၁၈
၃၇	ဝါးသေတ္တာ		■			၅	၅	၅	၃	၁၈
၃၈	ဝါးခြောက်/ပုစွန်ခြောက်		■			၅	၅	၅	၄	၁၉
၃၉	ဝါးပိ/ပုစွန်ဝါးပိ		■			၅	၅	၅	၃	၁၈
၄၀	ဝါးငံပြာရည်/ပုစွန်ငံပြာရည်		■			၅	၅	၅	၄	၁၉
❖ မွေးမြူရေးနှင့်သက်ဆိုင်သောကဏ္ဍခွဲများ										
၄၁	အေးခဲအသားများ - ကျက်၊ ဝက်၊ အမဲ		■			၅	၅	၅	၄	၁၉
၄၂	စည်သူတ်အသားဘူး		■			၅	၄	၅	၃	၁၇
၄၃	ဘိဥ	■				၄	၄	၅	၃	၁၆
၄၄	ကျက်ဥ	■				၄	၅	၅	၃	၁၇
၄၅	နွားနို့ဘူး		■			၄	၃	၄	၃	၁၄
၄၆	မြန်မာ့ကျက်အူချောင်း၊ ဝက်အူချောင်းများ		■			၄	၄	၅	၃	၁၆
❖ ဟိုတယ်/ခရီးသွားလုပ်ငန်းနှင့်သက်ဆိုင်သောကဏ္ဍခွဲများ										
၄၇	ဟိုတယ်ဝန်ဆောင်မှု				■	၅	၅	၄	၅	၁၉
၄၈	ခရီးသွားလာရေးအေဂျင်စီလုပ်ငန်း				■	၄	၄	၄	၅	၁၇
၄၉	ကမ်းခြေအပန်းဖြေအိမ်ရာ				■	၄	၄	၄	၄	၁၆
၅၀	အပန်းဖြေစရာများ				■	၄	၄	၄	၄	၁၆
၅၁	အမှတ်တရလက်ဆောင်ပစ္စည်းဆိုင်များ		■			၄	၅	၅	၄	၁၈
❖ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးနှင့်သက်ဆိုင်သောကဏ္ဍခွဲများ										
၅၂	ကုန်စည်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး (ထရပ်ကား)				■	၅	၄	၅	၅	၁၉
၅၃	ရေထွက်ပစ္စည်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး				■	၅	၄	၅	၅	၁၉
၅၄	ခရီးသည်ပို့ဆောင်ရေးလုပ်ငန်း (ဘတ်စ်)				■	၅	၄	၅	၅	၁၉
၅၅	ခရီးသည်ပို့ဆောင်ရေး (မီးရထား)				■	၅	၃	၄	၅	၁၇
၅၆	ကုန်စည်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး (မီးရထား)				■	၅	၃	၄	၅	၁၇
၅၇	ခရီးသည်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး(သင်္ဘော)				■	၅	၄	၄	၅	၁၈
၅၈	ကုန်စည်သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး (သင်္ဘော)				■	၅	၄	၄	၅	၁၈
၅၉	သင်္ဘောကျင်း				■	၅	၃	၄	၅	၁၇
၆၀	ဆိပ်ကမ်း				■	၅	၄	၄	၅	၁၈

စဉ်	ကဏ္ဍခွဲ	လုပ်ငန်း				သုံးသပ်မှု				
		သဘာဝထွက်ကုန်	ပြုပြင်ထုတ်လုပ်သော ထွက်ကုန်	ဝန်ဆောင်မှု	ကုန်သွယ်မှု	ထွက်ကုန်/ဝန်ဆောင်မှု၏ သဘာဝ	ကုန်ကြမ်း/သွင်းအားရရှိနိုင်မှု	သင့်လျော်သောလုပ်အားရရှိနိုင်မှု	အလားအလာမျိုးကွက်	စုစုပေါင်း
၆၁	လေဆိပ်			■		၅	၃	၃	၄	၁၅
❖ ပညာရေးနှင့်သက်ဆိုင်သောကဏ္ဍခွဲများ										
၆၂	နည်းပညာဆိုင်ရာတက္ကသိုလ်များ			■		၅	၄	၄	၃	၁၆
၅၃	ဘာသာစကားကျောင်းများ/တက္ကသိုလ်များ			■		၅	၄	၄	၃	၁၆
၆၄	စီမံခန့်ခွဲမှုတက္ကသိုလ်များ			■		၅	၄	၄	၃	၁၆
၆၅	အထွေထွေပညာရေးတက္ကသိုလ်များ			■		၄	၄	၄	၃	၁၅
၆၆	အထွေထွေပညာရေးကျောင်းများ (ဥပမာ၊ GCE, SAT)			■		၄	၄	၄	၃	၁၅
၆၇	စက်ပြင်သင်တန်းကျောင်းများ			■		၅	၄	၄	၃	၁၆
၆၈	သူနာပြုကျောင်းများ/တက္ကသိုလ်များ			■		၅	၄	၄	၃	၁၆
၆၉	အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းများ			■		၄	၄	၄	၃	၁၅
❖ ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သက်ဆိုင်သောကဏ္ဍခွဲများ										
၇၀	ဆက်သွယ်ရေးဝန်ဆောင်မှုများ			■		၅	၅	၄	၃	၁၇
၇၁	တယ်လီဖုန်းနှင့်ဆက်စပ်ပစ္စည်းများ			■		၄	၅	၅	၃	၁၇
❖ စွမ်းအင်နှင့်သက်ဆိုင်သောကဏ္ဍခွဲများ										
၇၂	စက်သုံးလောင်စာဆီများ				■	၅	၅	၅	၃	၁၈
၇၃	လုပ်ငန်းသုံးလောင်စာဆီများ		■			၅	၄	၅	၃	၁၇
၇၄	လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဖြန့်ဖြူးမှု (ရေအား၊ ဇီဝ၊ နေရောင်ခြည်၊ လေအား)			■		၅	၅	၄	၅	၁၉
❖ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုနှင့်သက်ဆိုင်သောကဏ္ဍခွဲများ										
၇၅	အထူးကုဆေးရုံ			■		၅	၄	၃	၅	၁၇
၇၆	ရောဂါရှာဖွေရေးစင်တာ (ဓာတ်ခွဲခန်းများ)			■		၅	၄	၄	၅	၁၈
၇၇	ဆေးဝါးများ				■	၅	၄	၄	၅	၁၈
၇၈	ကျန်းမာရေးဆေးကိရိယာပစ္စည်းများ (ခုတ်များ၊ ချိုင်းထောက်များ စသည်)				■	၅	၄	၄	၅	၁၈
❖ အထွေထွေကဏ္ဍခွဲများ										
၇၉	ထုတ်ပိုးစက်များ		■			၄	၄	၄	၅	၁၇
၈၀	ဆားစက်ရုံများ		■			၄	၄	၅	၃	၁၆
၈၁	ဆံပင်ထွက်ပစ္စည်း (ဥပမာ၊ ဆံပင်တု)		■			၃	၄	၄	၄	၁၅
၈၂	ဆောက်လုပ်ရေး			■		၅	၄	၄	၄	၁၇
၈၃	ကုန်ပစ္စည်းများသိုလှောင်ခြင်း			■		၅	၄	၄	၄	၁၇

၁၇.၉ ရည်ညွှန်းချက်များ

တွေ့ဆုံမေးမြန်းမှုများ

Ayeyarwady Development Public Co Ltd. # ၁၁၀၄၊ ၁၁၀၅၊ ၁၁၀၆ ရဲတံခွန်တာဝါ၊ အောက်ကြည့်မြင်တိုင်လမ်း၊ ကြည့်မြင်တိုင်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်။ ဖုန်း (+၉၅) ၀၁ ၅၀၈၀၇၀၊ ၅၀၈၂၃၂-၄၊ ဖက်စ် (+၉၅) ၀၁ ၅၀၈၀၇၁၊ ဝက်ဘ်ဆိုက် - www.picmyanmar.com ၊ အီမေးလ် - info@picmyanmar.com ၊ Hotline - (+၉၅) ၀၉ ၄၀၀၀ ၈၁၈၈၁

Ayeyarwady Resort and Villa Development Co Ltd
 အကောက်ခွန်ဦးစီးဌာန၊ စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန
 ဒေါ်ဌေးဌေးမြင့်၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး၊ အလုပ်သမားညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ဖုန်း-၀၄၂ ၂၅၆၅၂
 ဒေါ်ခင်မြင့်ကြည်၊ အတွင်းရေးမှူး၊ မြန်မာ့ဆက်သွယ်ရေးလုပ်ငန်း၊ ဖုန်း-၀၉ ၄၂၃၀ ၀၀၇၂၂
 ဒေါ်စုစုကြည်၊ အထွေထွေမန်နေဂျာ၊ အအေးခန်းသိုလှောင်ရုံ၊ ယုဇနကုမ္ပဏီ

လယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာန

ပညာရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲရေးနှင့်လေ့ကျင့်ရေးဦးစီးဌာန၊ ပညာရေးဝန်ကြီးဌာန

ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး

ငါးလုပ်ငန်းဦးစီးဌာန၊ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးနှင့် ရေလုပ်ငန်းဝန်ကြီးဌာန၊ ရုံးအမှတ် ၃ ငါး နေပြည်တော်၊
မြန်မာ၊ ဖုန်း- (၉၅-၆၇) ၄၀၈၀၅၉၊ ဖက်စ် - (၉၅-၆၇) ၄၀၈၀၄၈၊ အီးမေးလ် - planstatisticsdof@gmail.com

ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး

ကုန်းလမ်းပို့ဆောင်ရေးညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး

အသေးစား၊ အလတ်စားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းအုပ်ချုပ်ရေးဦးစီးဌာန (ပုသိမ်မြို့နယ်)

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုနှင့်ကုမ္ပဏီများညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးရုံး

ဒေါက်တာကျော်သူရ၊ ပါမောက္ခချုပ်၊ ပုသိမ်နည်းပညာတက္ကသိုလ်၊ ဖုန်း- ၀၉ ၅၂၀ ၂၉၆၀

ဒေါက်တာမင်းသောင်း၊ တွဲဖက်အတွင်းရေးမှူး၊ ပုသိမ်ဆရာဝန်များအသင်း၊ ဖုန်း - ၀၉ ၅၂၀ ၂၅၆၂

တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေးနှင့်ဆေးကုသရေးဦးစီးဌာန၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး

မြန်မာနိုင်ငံတကာသီလဝါဆိပ်ကမ်း၊ ရန်ကုန်တိုင်းဒေသကြီး

မြန်မာ့ဆိပ်ကမ်းအာဏာပိုင်၊ ပုသိမ်

ပုသိမ်စက်မှုမြို့တော်စီမံကိန်းရုံး၊ ပုသိမ်-ငပုတောလမ်း၊ ပုသိမ်မြို့၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး

ဦးအောင်ဘသိန်း၊ PEC ပုဂ္ဂလိကအထက်တန်းကျောင်း၊ ရန်ကုန်-ပုသိမ်လမ်း၊ ပုသိမ်မြို့နယ်၊ ဖုန်း- ၀၉ ၄၂၂၇ ၇၉၉၉၇၊
၀၉ ၂၅၄၂ ၄၀၁၇၀၊ အီးမေးလ် - ad.pecprivateschool@gmail.com

ဦးအောင်ကျော်ကျော်၊ အုန်းခြံပိုင်ရှင်၊ ရွှေသောင်ယံမြို့နယ်ခွဲ၊ ပုသိမ်မြို့နယ်

ဦးအောင်ကျော်ကျော်၊ အဝယ်ဒိုင်ပိုင်ရှင်၊ ပုသိမ်မြို့နယ်၊ ဖုန်း - ၀၉ ၇၉ ၄၅၀ ၆၄၁၆ ၀၉ ၂၅၃၀ ၅၆၈၆၀

ဦးအောင်ကျော်မိုး (မန်နေဂျာ)၊ ဒေါ်သီတာအောင် (ပိုင်ရှင်)၊ ရွှေနှင့်ဆီသင်္ဘောကျင်း၊ အမှတ် ၉ နယ်မြေ၊
သင်္ဘောကျင်းရပ်ကွက်၊ ပုသိမ်မြို့နယ်

ဦးအောင်လွင် (ဝါးနှင့် ဗေဒါလက်မှုလုပ်ငန်း) ၊ ဒုတိယဥက္ကဋ္ဌ၊ ကြိမ်နှင့်ဝါးလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း၊ ဖုန်း - ၀၉ ၄၂၂၅
၄၂၃၂၈၊ ၀၉ ၆၉၉၄ ၁၂၉၂၀

ဦးအောင်မွန်၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး၊ စက်မှုလယ်ယာဦးစီးဌာန (ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး) ၊ ဖုန်း - ၀၉ ၅၁၃ ၄၆၂၂

ဦးအောင်မြေ၊ ဝက်မွေးမြူသူ၊ မြောင်းမြမြို့နယ်၊ ဖုန်း - ၀၉ ၈၅၇ ၅၂၁၅

ဦးအောင်မျိုးသန့်၊ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဟင်္သာတဆန်စက်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း၊ ဖုန်း - ၀၉ ၇၉ ၆၆၄ ၄၄၇၃

ဦးအောင်ဇွေ၊ ကြီးကြပ်ရေးမှူး၊ ရွှေယသော်ညိုလယ်ယာစိုက်ပျိုးရေးခြံ၊ ကျွဲဆင်းကျေးရွာ၊ ပုသိမ်-မုံရွာလမ်း၊ အင်္ဂုမြို့နယ်
ဖုန်း - ၀၉ ၇၉၀၇၀ ၈၅၀၀၊ ၀၉ ၄၄၄၈ ၀၉၀၈၀

ဦးအောင်ဘုန်း၊ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဟင်္သာတစက်မှုဇုန်စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၊ ဖုန်း - ၀၉ ၇၉၄၁ ၃၁၆၀၀

ဦးအောင်သူရရွှေဘုန်း၊ ဘဲခြံပိုင်ရှင်၊ ခမောက်စုကျေးရွာ၊ လေးမျက်နှာမြို့နယ်၊ ဖုန်း - ၀၉ ၄၀၁၀ ၂၃၆၁၆၊ ၀၉ ၈၉၉၃
၆၆၀၇၇

ဦးအောင်ဇော်ဇော်ဦး၊ လက်ထောက်မန်နေဂျာ၊ မျိုးဇာခင်ကုမ္ပဏီ၊ ပုသိမ်-မော်တင်စွန်းလမ်း၊ ပုသိမ်မြို့နယ်၊ ဖုန်း - ၀၉
၄၂၃၆ ၈၂၂၅၆

ဦးလှအေး၊ အုန်းဆံကြိုးထုတ်လုပ်သူ၊ တဲကြီးကုန်းရပ်ကွက်၊ ပုသိမ်မြို့နယ်၊ ဖုန်း - ၀၉ ၈၅၆ ၉၀၄၀

ဦးလှဝင်း၊ ယုဇနပုစွန်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း (Ayeyarwady Fishery Development Co) ၊ ငွေဆောင်၊ ပုသိမ်၊ ဖုန်း - ၀၉
၄၂၂၄ ၈၃၃၉၉

ဦးဌေးလှိုင်၊ လက်ထောက်ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးသစ်တောဦးစီးဌာန၊ ဖုန်း - ၀၉ ၂၅၅၇ ၇၀၉၁၁၈

ဦးခင်မောင်လှိုင်၊ ညွှန်ကြားရေးမှူး၊ စားသုံးသူရေးရာဦးစီးဌာန၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်းရောင်း
ဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန

ဦးခင်မောင်ဝင်း၊ အသားတိုးကြက်မွေးမြူရေးခြံ၊ တောင်ကလေးကျေးရွာအုပ်စု၊ မြောင်းမြမြို့နယ်၊ ဖုန်း - ၀၉ ၇၇၈၄
၃၇၀၇၁

ဦးကိုကိုနိုင်၊ မြန်မာ့ကိုးဖိနပ်လုပ်ငန်း၊ အမှတ် ၄၅၊ ရွှေစေတီလမ်း၊ ပုသိမ်မြို့နယ်၊ ဖုန်း - ၀၉ ၈၅၅ ၀၉၂၂

ဦးကိုသိန်း၊ ငါးလုပ်ငန်းရှင်၊ အမှတ် ၃ ရပ်ကွက်၊ ဟိုင်းကြီးကျွန်း၊ ဖုန်း - ၀၉ ၄၂၈၅ ၅၂၃၅၅

ဦးကျော်ခင်ရွှေ၊ ကောင်းသန့်ရေသန့်လုပ်ငန်း၊ မြတ်တိုရပ်ကွက်၊ ပုသိမ်မြို့နယ်၊ ဖုန်း - ၀၉ ၇၈၅၂ ၀၁၉၁၈

ဦးကျော်ဆန်းလင်း နှင့် ဒေါ်ယဉ်ယဉ်စန်း (ငါးပိလုပ်ငန်း)၊ အဆင်းချိုင့်ကျေးရွာ၊ ဒီဒူးကုန်းကျေးရွာအုပ်စု၊ ငပုတောမြို့နယ်၊ ဖုန်း - ၀၉ ၄၄၃၉ ၀၃၈၂၉

ဦးကျော်ထွန်း၊ ငွေရည်ဝင်းရေခဲစက်ရုံ၊ ပုသိမ်မြို့နယ်၊ ဖုန်း - ၀၉ ၅၂၀ ၁၈၄၉

ဦးလေးကို၊ ပုသိမ်စက်မှုဇုန်စီမံခန့်ခွဲမှုကော်မတီ၊ ဖုန်း - ၀၉ ၄၅၁၂ ၄၀၀၅၅၊ ၀၉ ၇၇၁၀ ၉၈၀၉၀

ဦးမင်းနိုင်၊ ဥက္ကဋ္ဌ၊ စားသုံးဆီစက်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ ဖုန်း - ၀၉ ၅၂၀ ၈၃၂၁၊ ၀၄၄ ၂၁၅၂၉

ဦးမင်းနိုင်၊ ရွှေစာပုသိမ်ထီးထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း၊ အမှတ် ၆၅၃၊ တောရကျောင်းလမ်း၊ ပုသိမ်မြို့နယ်၊ ဖုန်း - ၀၉ ၉၆၁၅ ၆၅၁၆၆

ဦးမြင့်လွင်၊ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး ပုဂ္ဂလိကမော်တော်ယာဉ်လိုင်းများ စနစ်တကျပြေးဆွဲရေးကော်မတီ၊ ဖုန်း ၀၉ ၂၅၀၁ ၂၃၆၀၂

ဦးမြင့်သောင်း၊ တိုင်းဒေသကြီးစက်မှုအင်ဂျင်နီယာ၊ အင်ဂျင်နီယာချုပ်ရုံး (စက်မှု)၊ ဖုန်း - ၀၉ ၇၉၉၁၀ ၇၁၂၇

ဦးမြင့်သိန်းဦး၊ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ပဲခူးနမ်းကုန်သည်များအသင်း (ဟင်္သာတမြို့နယ်) ၊ ဖုန်း - ၀၉ ၈၅၈ ၀၂၁၄၊ ၀၉ ၅၁၆ ၈၄၀၅

ဦးမြင့်ဇော်၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီးအရောင်းအရာရှိ၊ မြန်မာ့ရေနံထွက်လုပ်ငန်း၊ ဖုန်း - ၀၉ ၂၅၂၀ ၀၄၄၄၇

ဦးရဲလင်းအောင်၊ ရွှေမြင်းပျံဟာလဝါထုတ်လုပ်ရေး၊ အမှတ် ၄၉ (ဘီ)၊ ကုန်သည်လမ်း၊ ပုသိမ်မြို့နယ်၊ ဖုန်း - ၀၉ ၉၆၂၀ ၁၀၇၇

ဦးနေဝင်းစိုး၊ တာဝန်ခံအရာရှိ၊ ဧရာကုန်သွယ်ရေးဗဟိုဌာန၊ မြန်မာ့ကုန်သွယ်မှုမြှင့်တင်ရေးအဖွဲ့၊ စီးပွားရေးနှင့် ကူးသန်း ရောင်းဝယ်ရေးဝန်ကြီးဌာန

ဦးငွေထွန်း၊ ပိုင်ရှင်၊ ရွှေပြည်စိုးအဝယ်ဒိုင်၊ ညောင်တုန်းရပ်ကွက်၊ ဟင်္သာတမြို့နယ်၊ ဖုန်း - ၀၉ ၄၃၀၀ ၀၂၂၂

ဦးငြိမ်းလွင်၊ စက်မှုဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း၊ AMI Co

ဦးညီညီမင်း၊ New Zee Bein ကြက်/ဝက်အူချောင်းလုပ်ငန်း၊ တောင်ပေါ်လမ်း၊ ပုသိမ်မြို့နယ်၊ ဖုန်း ၀၉ ၄၂၂၄ ၆၇၆၈၉

ဦးညွန့်နိုင်၊ စိတ်တိုင်းကျဆံပင်ရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်း၊ GEC လမ်း၊ အမှတ် ၂ ရပ်ကွက်၊ ပုသိမ်မြို့နယ်၊ ဖုန်း - ၀၉ ၄၉၀၀ ၁၂၄၉၊ ၀၉ ၄၂၈၃ ၃၀၆၆၂

ဦးအုန်းသန်း၊ ပိုင်ရှင်၊ မတ်ပဲအဝယ်ဒိုင်၊ တရုတ်ကျောင်းလမ်း၊ ဥယျာဉ်မြောက်ရပ်ကွက်၊ ဟင်္သာတမြို့နယ်၊ ဖုန်း - ၀၉ ၄၂၈၅ ၈၀၅၈၉

ဦးစဝင်းနိုင်၊ တိုင်းဒေသကြီးအင်ဂျင်နီယာချုပ်၊ လျှပ်စစ်ဓာတ်အားဖြန့်ဖြူးရေးလုပ်ငန်း (ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး) ၊ ဖုန်း - ၀၉ ၄၂၈၅ ၈၆၀၆၁

ဦးစိုးသန်းဦး၊ ခြံမန်နေဂျာ၊ Good Brother ရာဘာခြံ၊ မိုင်တိုင် ၄၀၊ ပုသိမ်-မော်တင်စွန်းလမ်း

ဦးစိုးဝင်း၊ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး ဆန်စက်လုပ်ငန်းရှင်များအသင်း၊ ဖုန်း - ၀၉ ၅၂၀ ၁၃၇၃

ဦးတိုင်းအောင်၊ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး မော်တော်ယာဉ်များစနစ်တကျပြေးဆွဲရေးလုပ်ငန်းကော်မတီ

ဦးသန်းဝေ၊ စက်ရုံမန်နေဂျာ၊ ဇီဝဓာတ်မြေဩဇာစက်ရုံ၊ ပသွယ်၊ ပန်းတနော်မြို့နယ်၊ ဖုန်း - ၀၉ ၇၉၅၈ ၀၃၈၉၁

ဦးသန့်ဇင်၊ ဗိုလ်အုန်းသီး အုန်းသီးရောင်းဝယ်ရေးလုပ်ငန်း၊ အမှတ် ၄၇၊ သမ္မတ ၂ လမ်း၊ ပုသိမ်မြို့နယ်၊ ဖုန်း - ၀၉ ၂၅၄၀ ၉၃၆၇၅

ဦးသက်နိုင်၊ လိုင်စင်ရထုတ်လုပ်သူ၊ ရွှေမိသားစု ဒန်ပေါက်ဆိုင်၊ ကမ်းနားလမ်း၊ ၁ ရပ်ကွက်၊ ပုသိမ်မြို့နယ်။

ဦးတင်ဌေး၊ ဒါရိုက်တာ၊ လှော်တက်ကုမ္ပဏီလီမိတက် (ငါးများတံထုတ်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း)၊ ၄၄၊ ဗိုလ်ချုပ်လမ်း၊ ၃ ရပ်ကွက်၊ မရမ်းကုန်းမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့၊ ဖုန်း - ၀၉ ၂၅၃၂ ၂၃၆၉၇

ဦးတင်ထွဋ်၊ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ဆားလုပ်ငန်းရှင်များအသင်း၊ ဖုန်း - ၀၉ ၅၂၀ ၁၀၀၃

ဦးထွန်းထွန်း၊ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းရှင်များအသင်းဝင်၊ မန်နေဂျင်းဒါရိုက်တာ၊ Royal Ayar Creative & Construction Co Ltd၊ ဖုန်း - ၀၉ ၂၅၀၈ ၅၅၃၂၂၊ ၀၉ ၇၆၄၄ ၅၅၅၂

ဦးဝင်းဌေး၊ ပိုင်ရှင် (CP ကိုယ်စားလှယ်) ၊ ကြက်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း၊ အမှတ် ၃၆၊ ရွှေစေတီလမ်း၊ တာငါးဆယ်ရပ်ကွက်၊ ဟင်္သာတမြို့နယ်၊ ဖုန်း - ၀၉ ၈၅၈ ၁၂၃၅

ဦးဝင်းနိုင်ဦး၊ ဥက္ကဋ္ဌ၊ ကုန်တင်ယာဉ်ပိုင်ရှင်များအသင်း၊ ဖုန်း - ၀၉ ၅၂၀ ၁၅၀၃

ဦးဇော်လင်းထွန်း၊ ဒုတိယညွှန်ကြားရေးမှူး၊ ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလာရေးဝန်ကြီးဌာန (ခရိုင်ရုံး) ၊ ဖုန်း - ၀၉ ၄၅၉၄ ၃၉၅၁၃

စာအုပ်စာတမ်းများ၊ အစီရင်ခံစာများ

ရှေးဝတီတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့၏တစ်နှစ်တာဆောင်ရွက်ချက်များ (၂၀၁၇ ခုနှစ် သတင်းစာများမှ)
 ရှေးဝတီတိုင်းဒေသကြီးအစိုးရအဖွဲ့၏ တစ်နှစ်တာဆောင်ရွက်ချက်များ (၂၀၁၈ ခုနှစ် သတင်းစာများမှ)
 Cost of Doing Business in Myanmar – သုတေသနအစီရင်ခံစာ ၂၀၁၈၊ DICA
 MAPCO လက်ကမ်းစာစောင်၊ အမှတ် ၁၀၀ ဝါးတန်းလမ်းနှင့်ကမ်းနားလမ်းထောင့်၊ ကွန်ကရစ်အမြန်လမ်းမကြီးဘေး၊
 ဝါးတန်းဆိပ်ကမ်း၊ ဆိပ်ကမ်းသာမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။ ဖုန်း - ၀၁ ၂၃၀ ၁၆၅၂၁၅၃၊ ၀၁ ၂၃၀ ၁၈၂၅-၂၆၊
 အီးမေးလ် - admin@mapco-ygn.com
 MSR (မြန်မာ့ဆာဗေးသုတေသနအဖွဲ့) သုတေသနအစီရင်ခံစာများ၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ်နှင့် ၂၀၁၇ ခုနှစ်
 မြန်မာနိုင်ငံဆန်စပါးအဖွဲ့ချုပ်
 Myanmar Statistical Yearbook 2017၊ ဗဟိုစာရင်းအင်းအဖွဲ့၊ စီမံကိန်းနှင့်ဘဏ္ဍာရေးဝန်ကြီးဌာန
 ဟိုတယ်နှင့်ခရီးသွားလုပ်ငန်းဆိုင်ရာအခြေအနေများတင်ပြချက်၊ ဩဂုတ်လ ၄ ရက်၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်၊ ဟိုတယ်နှင့် ခရီးသွား
 လာရေးညွှန်ကြားမှုဦးစီးဌာန (ပုသိမ်ရုံး)
 မအူပင်စက်မှုဇုန်အကောင်အထည်ဖော်ရေးစီမံချက်အစီရင်ခံစာ၊ ဩဂုတ်လ ၃၁ ရက်၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်
 ရော်ဘာဈေးကွက်အစီရင်ခံစာ၊ MSR၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ်
 The 2014 Myanmar Population and Housing Census, The Union Report, Ministry of Immigration and
 Population, May 2015
 ပြည်ထောင်စုမြန်မာနိုင်ငံတော်ပြန်တမ်း၊ ဇူလိုင်လ ၂၀ ရက်၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်

သတင်းစာ/ဂျာနယ်များ

Myanmar Business Today, September 27, 2016
 Myanmar Business Today, January 22, 2018
 Myanmar News Agency
 မြန်မာတိုင်း(မ်)၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၂ ရက်၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်
 Myanmar Times (ENG), August 30, 2018 (quoting Daw Yin Yin Aung, Deputy Director, MPE)
 မြန်မာ့အလင်းနေ့စဉ်၊ မေလ ၂၁ ရက်၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်
 The Eleven Daily၊ မေလ ၂၃ ရက်၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်
 The Eleven Daily၊ ဩဂုတ်လ ၃ ရက်၊ ၂၀၁၃ ခုနှစ်
 မြန်မာ့အလင်းနေ့စဉ်၊ ဩဂုတ်လ ၁၈ ရက်၊ ၂၀၁၃ ခုနှစ်
 The Voice Daily၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၉ ရက်၊ ၂၀၁၅ ခုနှစ်
 ကြေးမုံနေ့စဉ်၊ နိုဝင်ဘာလ ၂၅ ရက်၊ ၂၀၁၆ ခုနှစ်
 မြန်မာ့တိုင်း(မ်) (မြန်မာ)၊ မေလ ၁၁ ရက်၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ် (မြန်မာနိုင်ငံဆန်စပါးအဖွဲ့ချုပ်၏ပြောကြားချက်)
 The Eleven Daily၊ ဇွန်လ ၁၀ ရက်၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်
 The Eleven Daily၊ ဇွန်လ ၁၁ ရက်၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ် (လျှပ်စစ်နှင့်စွမ်းအင်ဒုတိယဝန်ကြီးဒေါက်တာထွန်းနိုင်၏မိန့်ခွန်း)
 The Commerce Journal၊ ဇွန် ၂၆ ရက်၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်
 The Voice Daily၊ ဇွန်လ ၇ ရက်နှင့် ဇူလိုင်လ ၇ ရက်၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်
 The Commerce Journal၊ ဒီဇင်ဘာလ ၂၅ ရက်၊ ၂၀၁၇ ခုနှစ်
 The Modern News Journal၊ မေလ ၄ ရက်၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်
 The Voice Daily၊ ဇန်နဝါရီလ ၄ ရက် နှင့် မေလ ၆ ရက်၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်
 The Commerce Journal၊ ဇွန်လ ၁၈ ရက်၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်
 မြန်မာတိုင်း(မ်) (မြန်မာ) ၊ ဩဂုတ်လ ၁၀ ရက်၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်
 မြန်မာတိုင်း(မ်) (မြန်မာ) ၊ ဩဂုတ်လ ၁၅ ရက်၊ ၂၀၁၈ ခုနှစ်

အင်တာနက်

<http://www.moee.gov.mm/en/ignite/contentView/649> (Ministry of Electricity and Energy)
www.vietnam-briefing.com/news/vietnam-minimum-wages-on-the-rise-in-2018.html/
www.sgsgroup.com.hk/sas
<https://airportsinsider.com/bsx-pathein-airport>
<https://data.worldbank.org/indicator/EG.USE.ELEC.KH.PC>
<http://economists-pick-research.hktdc.com/business-news/article/Regulatory-Alert-Asia/LAOS-Monthly-Minimum-Wage-Set-to-Increase-to-US-142/raasean/>

Myanmar Investment Commission – MIC
Japan International Cooperation Agency – JICA
Ayeyarwady Region Government – ARG
Japan External Trade Organization – JETRO
Myanmar Survey Research – MSR

www.dica.gov.mm

SPINE

REPORT ON AYEYARWADDY REGION INVESTMENT OPPORTUNITY SURVEY 2018

